

DE ILIAS
VAN
HOMEROS

VERTAALD DOOR
MR. C. VOSMAER.

HOTZ
2536

10

70
Potz
2536

DE ILIAS

VAN

H O M E R O S

VAN

DE WED. J. H. J. DE VOR

VOSMAEF

1880

DE ILIAS
VAN
HOMEROS

VERTAALD DOOR
MR. C. VOSMAER

A. W. SIJTHOFF - LEIDEN

1880

DE ILIAS

VAN

HOMEROS

VERTAALD

DOOR

MR. C. VOSMAER

LEIDEN
A. W. SIJTHOFF
1880

HOMEROS IN NEDERLAND.

Toen de levende klank der homerische poësie, die noch geruimen tijd na Alexander duurde, allengs verdween, trad voor deze gedichten een ander tijdperk in.

Reeds vroeger waren zij leer- en leesboek geworden. Geleerden — Aratos, Apollonios — beijverden zich vervolgens de teksten te zuiveren, den inhoud te verklaren.

Uit Attika verplaatsten zich eindelijk de wetenschappelijke studiën naar Alexandria. Zenodotos de Efesiër begon eene noch zwakke kritiek te oefenen; Aristofanes van Byzantium schreed in kritiek en taalkundige studie voort; Aristarchos nam eene eerste plaats in. Deze stelde op grammatikale gronden den tekst vast, gaf eene stelselmatige verklaring van de woorden, de epische taal en stijl, behandelde den dichter, zijne mythen en wereldbeschouwing in mondelinge voordracht. Hunne zwakke zijde was der geleerdheid en het stelsel meer gewicht te geven dan der poësie; te wanen dat Homeros niet kon gedicht en gedacht hebben wat naar het alexandrijnsche stelsel onschoon of onjuist scheen. Logica en moraal werden geroepen in vragen van hoogere kritiek en aesthetiek te beslissen.

De winst dier studies ligt uitsluitend in het filologische; schier niets hebben haar de dichterlijke zijde, het begrip van den geest en den stijl der homerische poësie in het bijzonder, te danken. Integendeel. De nieuwere tijd, wien trouwens het rechte verstand van alle epische en mythische poësie toekomt, heeft de homerische gedichten oneindig juister begrepen dan de alexandrijnsche geest dit vermocht.

Zoo werd Ilias XI vers 515 door de Alexandrijnen verworpen, omdat het den lof der artsen vermindert als zij gezegd worden alleen pijlen uit te snijden en den wond te genezen! Ilias XII vers 450, omdat het Hektor's roem verkleinen zou als Zeus den steen licht voor hem maakte.

De hoogleeraar Cobet heeft allergeestigst den draak gestoken met de zinverklaringen der alexandrijnsche grammatici, die aan het ptolemaïsche hof gewoon aan etiquette, niet voelden hoe die oude naieve helden en goden handelden en spraken.

Zenodotos, bij voorbeeld, werpt, Ilias III vers 422, eenige regels als onecht weg, waar Afrodite gezegd wordt voor Helena een stoel te plaatsen. Dat vond Zenodotos ongepast (*ἀπρεπές*). Te recht zegt Cobet, dezen geest veroordeelende: „De verklaring van de antieke letterwerken eischt dat uw geest antiek worde en gij gevoelt zoo als die ouden voelden ¹⁾.”

En niettemin is het haast ongeloofelijk met welke zinlooze redeneeringen noch vele nieuwe en nieuwere grammatici, evenals de alexandrijnsche, honderden regels willen

¹⁾ Necessè est in antiquarum litterarum interpretatione ut tibi animus antiquus fiat (zooals ook Livius zeide) et ita sentias ut illi veteres sentiebant. (Miscell.)

schrappen, zoodra zij de gronden ontleenen aan hunne beschouwing van de oude poësie en de oude zeden en ideeën. Aan goden en menschen worden dan inconsequenties en aan die oude poësie onregelmatigheden en tegenstrijdigheden verweten, die alleen bestaan in de moderne opvatting.

Voor ieder die niet vreemd is aan de mythische dichting der Indiërs, aan Edda, Beowulf en Niebelungen, zijn al die gewaande inepties en inconsequenties zeer gewoon. Zulke dichtkunst is geene historie, heeft geene procesverbaalsjuistheid en wij moeten er ons verplaatsen in de naïefheid der oude eeuwen.

In de byzantijnsche tijden bleef alleen de allegorische verklaring noch werkzaam, (Tzetzes, Eustathios). Doch het bewaren van Homeros hebben wij goeddeels aan de Byzantijnen te danken; uit hunne scholen en kloosters zijn de meeste handschriften afkomstig.

Naast de bemoeiingen der alexandrijnsche geleerdheid, hebben wij eene andere strooming waar te nemen, de alexandrijnsche dichtkunst.

Vroeger was de overlevering der homerische dichting voortgezet door de zoogenaamde kuklische dichters. Dat waren zij die na Homeros, in zijnen stijl, den *cyclus* der trojaansche sagen voortzetten. Namen of gedeelten van dichtwerken zijn overgebleven:

de Thebais, de Oidipodeia, de inneming van Oichalia, de Kupria, de Aithiopis, de Ilias mikra (kleine Ilias), de verwoesting van Ilios, de Nostoi, de Telegonia (laatste lotgevallen van Odusseus), enz.

Lang na dezen was het dat het epos, dan niet meer volksdicht maar kunstmatige dichting, in Alexandria herleefde, en wij bezitten verscheidene heldendichten uit dien tijd. De voornaamsten zijn de Argonautica van Apollonios van Rhodos, ten tijde van Ptolemaios Euergetes levend; het gedicht van Kointos ¹⁾ uit de vierde eeuw na Chr., waarin de gevallen van Hektor's dood tot de afreis der Achaiërs geschilderd worden en waaronder zeer fraaie gedeelten voorkomen ²⁾; de Dionusiaka van Nonnos van Panopolis, in het egyptische Thebais, uit het begin der 5^e eeuw na Chr.; de Roof van Helena ³⁾ door Koloethos van Lukopolis (Thebais), uit het begin der 6^e eeuw na Chr. -- waarin veel moderne gezochtheid, maar ook zeer boeiende en bevallige gedeelten; het gedicht van Musaios over Hero en Leander ⁴⁾. Eindelijk de orfische gedichten, die buiten onze beschouwing liggen.

Ruim veertien eeuwen lang had aldus de machtige schepping van Homeros geleefd en gewerkt. Eerst als nationale zang, allengs als leer- en leesboek, dan in de voortzettingen der kuklische dichters, eindelijk door de alexandrijnsche geleerden als studie van staal en mythen, en door de alexandrijnsche dichters als herleving van het epos; ten slotte bij de Romeinen.

Eene indische vertaling vinden wij vermeld door Dio Chrusostomos en Aelianus.

Aldus in het Oosten en in het romeinsche rijk.

Voor het westelijk en noordwestelijk Europa was Homeros noch niet verzeen.

Eerst in het heerlijke rinascimento van het nieuwe Italië herleeft hij. De eerste groote humanist die een handschrift van Homeros bezat, was Petrarca. Hij was opgetogen van vreugde, vol geestdrift, — maar kon het niet lezen! De eerste vertaler werd Boccaccio, die met behulp van eenen calabreeschen Griek de Odussee en Ilias vertolkte, zoo goed en kwaad het ging.

Daarop volgden in Italië eenige latijnsche vertolkingen, van Chrysolarus in 1474,

¹⁾ Gewoonlijk in het Latijn Quintus Calaber of Quintus Smyrnaeus genoemd.

²⁾ Τῶν μεθ' Ὀμηρον.

³⁾ Ἀρπαγή Ἑλένης.

⁴⁾ Τὰ καθ' Ἡρώ και Λεανδρον.

van Leontius Pilatus en Laurentius Valla; van Andreas Divus in 1537; dan in het Italiaansch het 1^e boek der Ilias door Francesco Gussano, Venetië 1543; en allengs meer en meer.

Ik kan niet aanwijzen van waar de eerste berichten over Homeros in het Westen en Noordwesten van Europa gedurende de middeleeuwen verspreid werden. Waarschijnlijk putte men uit latijnsche bronnen, uittreksels en omschrijvingen, b. v. het uit de 4^e of 5^e eeuw stammende Epitome Iliados Homericæ, 1075 verzen groot; want er is geen spoor van vertaling van den tekst zelve.

Geene boekdrukkunst had het noch mogelijk gemaakt, tot het laatst der 15^e eeuw, den tekst in het Westen te verspreiden. Handschriften waren overal zeldzaam en daar schier onbekend.

Alleen de sage, die onbekende onzichtbare dichtgeest, die op den adem der lucht voorttrilt, wier weefsels als de glanzige herfstdraden zweven over het land, die de volksdichten maakt en van tijd tot tijd zich de weelde van eenen dichter, eene enkele maal van een genie veroorlooft, had de namen der trojaansche en achaische helden overgeleverd, in gestalte en kleeding der ridders.

Hoe de zaadjes kiemden en opwiessen, komen wij zelden te weten.

Uit dit sagentijdperk dagteekent in Frankrijk het gedicht van Troje's verwoesting door Benoit de Saint Maure (12^e eeuw).

In Duitschland, der Trojanischer Krieg van Konrad von Würzburg, het zelfde van Wolfram, het Liet von Troye door Herbort von Fritslar.

De nederlandsche middeleeuwsche dichters ontleenden hunne homerische stof aan fransche bronnen.

Uit de 13^e eeuw hebben wij Seger Dieregodgaf, van der Trojanen oorlog; voorts De trojaansche oorlog van Maerlant, die „Omeruse den goooten clerc" noemt.

Hoe onze middeleeuwsche dichters zich de helden der Achaiërs en Trojers voorstelden, in welken stijl en geest zij hen deden optreden, toone een voorbeeld uit Seger's zang getiteld: Dits 't Paerlement van Troyen:

Hector sat op een ors van prise
 Dat hi hadde in menich lant
 Gheproeft, ende geduerech vant
 Hine const noit gemaken moede.
 Diere cleder ende goede
 Haddi aen, roc ende sorcoet
 Van eenen dieren samite roet,
 Wel gewracht royele,
 Daer in van goude lionele,
 Al gevoedert met ermine

 Mijn her Achilles voer Hector besien,
 Op een spaens ors van prise.

Niet dieper ging de kennis van de homerische wereld in een gedrukt boek van 1512 (by mi Willem Vosterman): Die destructie van de stad Troye, hoe si lestwerf ghedestruert was van den Grieken, ende die schone amoureuusheyt van Troylus ende der schoonder Brisida, Calcas (NB.) dochter die een verrader was.

Door de boekdrukkunst trad de beoefening van Homeros in een ander tijdperk; nu kreeg men eindelijk den tekst in handen.

De eerste maal werd de geheele Homeros gedrukt te Florence in 1488 ¹⁾ Het is een van die schoone monumenten der vroegere drukpers, op zwaar folio-papier geprent met fijne karaktervolle typen. Dezen volgden de keurige drukken der Aldi in 1517,

¹⁾ Uitgaaf van Demetrius Chalcondyles.

van Junta in 1519; van Cephalaeus, Argentorati 1525; te Bazel in 1535, en in het zelfde jaar te Leuven.

In Holland was Joan Ravestein te Amsterdam in 1650 de eerste die eenen Homeros drukte.

Ik noemde natuurlijk slechts de oudste uitgaven, want spoedig werden er nu overal door de persen geleverd.

Eenmaal den tekst bezittende kon men vertalen.

Van Italië sprak ik reeds; in het Nieuw Grieksch werd de Ilias in 1526 vertolkt.

Doch wij willen nu alleen naar het Westen zien en daar de vroegste verschijnselen op dit gebied waarnemen. Ziehier een overzicht van de vertalingen:

FRANKRIJK.	ENGELAND.	DUITSCHLAND.	NEDERLAND.
1530. <i>Les Iliades</i> (nit het <i>Latijn</i>) par Johan Samxon, Paris.		15.. Stukken in het Latijn door Melanchthon.	(15 ^e eeuw, wiegedruk, misschien te Utrecht, Incerti auctoris, vulgo Pindari Thebani, epitome Iliados)
1540. <i>Ilias</i> , (<i>prosa</i>) door S. du Souhait.		1537—38. De Odussee, door Mr. Simon Schaidenreisser, Augsburg. Geheel als reisbeschrijving opgevat, en volgens den titel <i>nit unlustig zu lesen</i> .	1561 en 1593. Coornhert, de Odussee.
1545. De 10 eerste zangen der Ilias, door Hugues Salel, Parijs.	16 ^e eeuw, Speuser, de Odussee in stauza's van 5-voetige iamben.	1610. <i>Ilias</i> door Johann Sprenger, in <i>artliche teutsche Reimen</i> .	1611. Van Mander, 12 zangen der Ilias.
1584. <i>Les XXIV livres de l'Iliade en vers français</i> ; les 11 premiers par H. Salel, les 13 derniers par Amandis Jamyn.	1581. 10 Books of the Iliades (<i>in Alexandrijnen uit het Fransch</i>) door Arthur Hall.	1737 enz. Eerste metrische vertalingen, proeven door Gottsched, Wobeser enz.	1651. G. v. S. de Odussee.
1615. <i>Ilias</i> , in <i>Alexandrijnen</i> door Salomon Certou, Parijs.	1598. 7 id. door G. Chapman.	1781. De Odussee; 1793 geheele Homeros, in hexameters, door J. H. Voss, enz.	1658. <i>Ilias</i> en Odussee door Glazemaker. (<i>prosa</i>).
1709. De vertaling van madame Dacier.	1603—14. door G. Chapman, Londen.		1722. K. Droste, <i>Ilias</i> en Odussee (<i>in alexandrijnen</i>).
	1675. Door Th. Hobbes.		1730. Reizius, de II. in <i>hexameters</i> .
	1715—1725. II. en Od. door A. Pope (<i>in gerijmde iamben</i> .)		1807. Siegenbeek, 22 ^e en 24 ^e zang der Ilias (<i>alexandrijnen</i>).
	1719. Door W. Cowper (<i>in blank verscs</i>).		1810. Turr. (<i>prosa</i>), 1 ^e en 2 ^e zang der Ilias.
			1813. G. Oosterdijk, de 6 ^e zang der Ilias.
			1815. Bilderdijk, de 6 ^e zang der Ilias (<i>alexandrijnen</i>).
			1818. Van 's Gravenweert, <i>Ilias</i> en Odussee (<i>alexandrijnen</i>).
			1832. P. P. Roorda van Eijsinga, proeve van navolging van den 1 ^{en} zang der Ilias.
			18.. Da Costa, 2 fragmenten.
			1855. Dorn Sciffen, de Ilias.

Ziedaar de eerste aanvangsels, in de 18^e en 19^e eeuw door honderden verschijnselen gevolgd.

Thans moeten wij meer in het bijzonder bij Nederland blijven.

Eerst aan het slot der 16^e eeuw kreeg Nederland een blik op het werk van den dichter. Het was natuurlijk dat deze met den stroom der renaissance medekwam. Een der geleerdste en merkwaardigste mannen uit dien tijd, Dirk Volckertzoon Coornhert, wijsgeer, letterkundige, plaatsnijder, gaf er in 1561 de eerste vertaling.

Titels teekenen vaak het karakter, den geest van een boek: zoo leze men dezen van Coornhert:

Deerste twaalf boecken Odysseae, dat is de dolvinghe van Vlysse, bescreve int Griecx door den Poëet Homerum vadere en fonteyne alder Poeten, nu eerstmael wten Latijne in rijm verduytscht door Dierick Coornhert. Tot Haerlem, by Jan van Zuren. 1561. Met gratie ende Privilegie. Klein 8°.

De titel van den 2^a druk luidt:

D'eerste XII boecken Odysseae, Dat is, de Dolvinghe van Vlysse, beschreven in 't Griecx, door den Poëet Homerum, Vader ende Fonteyne alder Poëten, nu eerstmael wten Latijne in rijm verduytscht, door Dierick Coornhert. Tot Delft By Bruyn Har-
mensz. Schinckel woonende aent Merct-velt inde Druckerije. Anno MDXCIII ¹⁾.

Coornhert gaf dus noch slechts de vertaling eener vertaling. Coornhert richt vooraf een woord „totten goetwillighen Leser” dat ook *nit unlustig zu lesen* is. Hij zegt;

Myn stem docht my te leelic van clanck,
Om te singhen des Poeten sanck,
Die alder Poëten fonteyn is.

Tot de kritiek richt hij het volgende:

Licht is 't schelden, maer beter tooghen
Valt swaer. Veel sien bat dan twee ooghen.
.....
So gaetet ooc met elcx vertalen,
De beste tolcken minst verdwalen:
Maer noyt man so wijs, diet al wel wist.

Zijnen versbouw verdedigt hij aldus:

Wat zijn hier reghels van vijfthienen?
Sulck en doen gheen rethorisiënen,
So lanc te maken: waay dats gheen const
Men ghebruyct tien, twaelf ende elf.
Dees heeft een ruyme wech op hem self.
'T schijnt geen rijm, tis schant dat hyt begonst.
Sulcke neuswijse moet ick vraeghen,
Door wat recht sij de vrijen plaghen,
Met heur wetten dwaeslijck vercoren?
Virgilius de groote Poet
Stelt reghels van seventhienen breed.
Een volle sin eyscht een heel reghel
Daer af sy de rijm 't slot en seghel
Als elcx een athem wt mach spreken.
.....
Dit seyt ooc Louis Vives gheëert
Int derde boec daer hy segghen leert,
Tis al vaers van vijf tot twintig toe.
.....
Is deze ruymt' dan by den Latijnen
Waerom sal ons benautheyt pijnen?

¹⁾ Herdruckt Tot Delft bij B. H. Schinckel, a°, 1606.

Met de beide jaartallen 1606 en 1605 verscheen toen ook:

De tweede XII Boecken Odusseae enz. door D. V. Coornhert, ende B. D. te Amstelredam bij Hendrick Barentsz. Boeckvercooper in de Warmoesstraat anno 1605. Aan het slot van het register staat 1606.

In 1609 verscheen dit andermaal bij Barentsz.

Wie deze B. D. is, die aan de tweede 12 B. met Coornhert werkte, is mij niet bekend.

Laten wij nu eens een staaltje van zijne verduitsching zien:

Dicteert my, O Musa, een man vol listicheden,
 Die langhe doolde, als hij Troyen had verdestrueert:
 Oock veel luyder zeeden sach met Landen en steden,
 Ende grooten druck ter zee in zijn hert heeft gheleden,
 Besorgende hem met zijn volck nu thuyswaerts gekeert:
 Die hij niet en verlost, hoe seer hijt heeft begheert,
 Want sy daer al (om haer dwaesheyd) bleven met qualen.
 Sy hadden d'ossen van de hoochgaende Sonne verteert,
 Die hun de wedercoemst benam in haers ouders palen,
 Haer ongheluck, O Calliope wilt hier verhalen.

De namen hebben alle den latijnschen vorm en zijn uit de romeinsche, niet de helleensche godenwereld genomen; van de homerische vormen en rythmen, den stijl, den zimbouw is niets overgebleven; toon en geest zijn volkomen gemist.

Weldra stond een ander renaissancist op, de letterkundig beschaafde schilder Carel van Mander. Deze gaf in 1611 — de titel is echter te aardig om niet te vermelden:

De eerste 12 Boecken van de Ilyadas, Beschreven in 't Grieks door Homernm Vader ende Prince alder Poeten.

Wt Grieks in Franschen Dicht vertaald door Mr. Huges Salel, Abt van Sint Cheron Ende nu uyt Francoyschen in Nederduydschen Dicht vertaald door Karel van Mander, Kloeck Schilder ende Dichter.

Gedr. te Haerlem bij Adr. Rooman, voor D. de Keyzer, — op 't Zand. 1611 (12° met houtsnedden.)

Ziehier eene van de beroemdste plaatsen uit den 6^{den} zang der Ilias, het afscheid van Hektor en Andromache:

Hector

Stack uyt zijn handen om te bevangen met
 Zijn armen zijn kindeken poeslig en vet,
 'T welck ziende den Hellem en Pluijmen groulijck,
 Keerde haestelicken om zijn aenschijn schoulijck,
 't Schreyd, en roept zijn Voester en met 't hoofd gebukt
 Het de Moederlijcke ronde borsten druckt,
 Als doen Vader en Moeder den zachten
 Aert ende zoet wezen huns Kinds belachten.
 Maer als zijnen grooten Helm den Vader
 Had afgeleyd quam hy 't Kindeken nader,
 Hij heeftet omhelst ende vriendelijck gekust,
 Geheel bevangen met goet jongstige lust,
 Och opperste Goden niet om verhoogen,
 (Seyd hy biddende) wilt my eens gedoogen,
 Dat dit Kind onder de zone ongespaerd,
 Zy alzoo vroom als zyn Vader vermaerd,
 Ja geeft oock dat hem d'eere geschiede,
 Dat hy na my de Troyanen gebiede,
 Zoo dat 't Volck zegghe, wanneer zy hem loven,
 Gewis den Zoon gaet den Vader te boven,
 En geschiede dan dat zyn stercke handen,
 Verwinning dragen den roof der vyanden,
 Dattet zyn Moeder zie, op dat zy als dan,
 Hertelijck verblijd mag wezen daer van. — enz.

Ook dit, uit het Fransch vertaald, gaf van het oorspronkelijke geen denkbeeld.

Het duurde 40 jaren eer zich een ander daaraan waagde. Toen verscheen De dooling van Ulisses, in 24 boeken door den vermaarden Griekschen Poëet Homerus beschreven, en van G. V. S. vertaalt. t Amsterdam voor Gerrit van Goedesberg, op 't Water 1651. De aanhef luidt:

Goddin des gezangs, u roep ik aan, helpt my lof zingen ter eeren van die Man die land en steden doorreyst, en menigerly gevaar doorworstelt heeft, en garen zijne reisbroeders verlost had, enz.

Wij kunnen voorbijgaan; in 1654 en 58 verscheen iets bruikbaarers, de vertaling der Ilias door J. H. Glazemaker ¹⁾. Schoon kunsteloos, verrast ons deze vertolking in zoover, dat zij blijkbaar voor het eerst uit het oorspronkelijke, dat zij letterlijk en vrij juist is. Ziehier eene proef, waartoe ik ter lichtere vergelijking, de zelfde beroemde plaats kies, het afscheid van Hector en Andromache:

De doörluchtige Hector, dit gesproken hebbende, vatte zijn zoon met uitgestrekte armen. Maar de jongen, luide roepende, week weër naar de boezem van zijn welgegorde voedster, vermits hy voor de aanschouwing van zijn waarde vader verschrikte, en voor het koper, en voor de vederbos, die als borstelen opwaarts stont, en op de top van de helm schrikkelijk wapperde, bevreesd was. Zijn waarde vader, en eerwaardige moeder lachten; en de deurluchtige Hector nam terstond de helm, die van alle zijden blonk, van zijn hoofd, en zette hem op d'aarde neër. Hij, zijn waarde zoon gekust, en met zijn handen gestrookt hebbende, stortte zijn gebeden voor Jupiter en voor d'andere goden uit. O Jupiter zeide hij, en gij andere goden, geeft dat deze mijn zoon zoodanig word, gelijk ik ben, dat hy voortreffelijk onder de Trojanen, en sterk van krachten is. Geeft dat hij kloekmoediglijk te Trojen heerscht, en dat men noch zeggen zal: deze is voortreffelijker dan zijn vader, als hij uit d'oorlog weër zal keren, en bebloede roof meëbrengen, na dat hy eenig vijant gedoot heeft, en dat zijn moeder zich in haar gemoed over hem verheug.

Hector, deze woorden gesproken hebbende, gaf zijn zoon weër in handen van zijn beminde gemalin, die hem aan haar liefelijke en welriekende boezem drukte, en van blijdschap tranen stortte. Haar gemaal dit ziende, wierd met deernis ontsteken, en haar met zijn hant strokende, sprak tot haar in dezer voegen: enz. —

Die het Grieksch kent, ziet dat dit vrij getrouw is wedergegeven, dat zelfs de epitheta, de zinbouw, de toon zijn in acht genomen. Hierin was het voor het eerst dat men die leerde kennen. Daarmede had de 17^e eeuw het hare gedaan.

De 18^e gaf Droste's vertaling van Ilias en Odussee ²⁾. Ik bied weder eenige regels uit het afscheid van Hector en Andromache ter vergelijking:

Dus eindigend' heeft hy sich tot syn Soon gewendt:
 Dien hy omhelsen wou: maar 't jongskens wierdt verschrokken,
 En heeft syn aengesicht op 's Voedsters hals getrokken.
 Des Vaders harnas hadt verbaest het schreijent kint,
 En op 't helmet de pluim geslingert door de wint.

O Jupiter, sprak hij, wilt hem uw zegen geven.
 Maek dat in dapperheit hy my navolgen mach,

.....

¹⁾ Ik heb daarvan twee verschillende deeltjes voor mij: het eerste heet: *De Iliaden van Homerus*, Prins der Grieksche Poëten: Of beschrijving van d'Oorlog tusschen de Grieken en Trojanen, om de Schaking en wechvoering van Helena. Nieuwelyks door J. H. Glazemaker vertaalt en met Kopere Platen verciert. Te Amsterdam, bij Jan Rieuwertsz. 1658.

Het tweede deel, even als dit eerste in 12°, draagt op den titel het jaartal 1654 en werd gedrukt voor de weduwe van Nicolaas Franz. De zeer onnoozele, „koperen platen,” met deels romeinsche, deels uit de lucht gegrepen, deels 17^e eeuwache kleederdrachten, zijn ook in beide deelen niet van de zelfde hand.

²⁾ De I. en O. van Hom. in Nederduitsch gerijmt door den Heer Koenraet Droste, te Rotterdam, 1722.

Geef hem daer krachten toe, beneffens wys beleid.
Op dat met waerheit werdt van 't Troysche volk geseit:
Dat hij in dapperheit syn Vader gaet te boven.

Dat was ten minste voor het eerst een bijna volledige Homeros, al was het dan in alexandrijnen en met latijnsche namen. Hoe de man intusschen zijnen Homeros begreep, blijkt, behalve uit zijne praktijk, ook uit zijne theorie, die wij door de *Voorreden* leeren kennen. Hij waarschuwt den lezer voor die helden die „over en weer malkander onbetamelyke scheltwoorden geven;” hij wentelt van zich de zware verantwoordelijkheid voor de „langwijlige gelijkenissen,” die toonen dat „de goede Homeros somtijds sluimert.” Daarom is hij zelf vaak van den tekst afgeweken om de „overtollige herhalingen en de aanstootelijke gelijkenissen te veranderen,” enz.

Voor het eerst deed Reizius in 1730 eene poging om de Ilias in hexameters te geven, eene poging die eene betere navolging verdiend had.

Zing nu, Kalliope, den zwaren wrok van Achilles
Die duizent rampen, verwekte bij alle de Grieken.

De fout van zijn metrum was 1°. dat hij, evenals Kinker later, onzen klemtoon verwaarloosde en 2°. dat hij zich regelde naar de grieksche lengte door positie.

In 1807 voelde Matthijs Siegenbeek de behoefte het publiek weder eenen Homeros te geven ¹⁾. Het bleef bij den 22^{en} en 24^{en} zang.

De voorrede vermeldt, dat de vertaler niet opgesmukt wilde wezen, noch al te stroef getrouw, en daarin tusschen Pope en Voss het juiste midden wilde bewaren. Weglatingen heeft hij zich veroorloofd. Alexandrijnsche verzen verdienen bij hem de voorkeur „boven de nieuwerwetsche onvolkomene nabootsing van den hexameter.”

„De laatste ware zeker gemakkelijker (!) en blijkens de hoogduitsche vertaling voor eene woordelijke vertolking meer geschikt (!)” — maar, zegt Siegenbeek, „de hexameter heeft weinig bevalligs voor mij en behaagt niet aan den smaak der Landgenooten.”

Overal vinden wij de afgeknotte onwezens Minerf, Priam, Merkuur, Jupijn, enz.
Zie hier eene proeve (Helena bij Hektor's lijk):

„O Hector, zwager ver het dierbaarst aan mijn harte,
Want Paris is mijn gâ, die mij, helaas! tot smarte,
Naar Troje heeft gevoerd: ach! ware ik eer vergaan!
Reeds twintig jaren zijn 't, sints dat ik dorst bestaan,
Uw broeder volgende, mijn vaderland 't ontvlugten,
Maar nimmer deed me uw toorn, of uw beschimping zuchten.
Ja, zoo een huisgenoot mij soms verwijten deed,
Een zwager, zwagerin, of die ik moeder heet,
(In Priam mogt ik steeds een' teedren vader vinden)
Zocht gij door uw vermaan hunn' wrevel in te binden,
Door uwen heuschen aard en vriendelijke reên.
Van daar is 't dat ik u, bedroefd van hart beween
En mij, rampzalige: want sints gij zijt gevallen,
Blijft mij geen enkle vriend, zie 'k mij geschuwd van allen.

Intusschen was een weinig bekende schrijver, F. E. Turr, bezig aan eene prosa-vertaling, waarin hij streefde „letterlijk te zijn, alles te bewaren en niet te verzachten.” Dit loffelijk beginsel wierp als vrucht slechts den 1^{en} en 2^{en} zang der Ilias af ²⁾. Turr begint zoo:

Zing, ô Godin! den verdervenden wrok van den zoon van Peleus, Achilles; dien

¹⁾ Proeve eener dichterlijke vertaling van de Ilias, door M. Siegenbeek, bij J. Allart, 1807.

²⁾ In 1810 te Amsterdam bij Immerzeel verschenen, en aan koning Lodewijk opgedragen.

wrok, die den Achiven ontelbare rampen baarde, de zielen van zoo veel dappere helden ontijdig in den afgrond stortte, en hunne lichamen aan honden en allerlei gevogelte ten prooi gaf, (doch Jupiters wil werd volbracht;) sedert de zoon van Atreus, der helden Vorst, Agamemnon, en de edele Achilles al twistende zich verdeelden.

Ongetwijfeld, hier werd voor het eerst de zin en de toon goed gevat. De kunstvorm van het vers is verloren; en toch, het is alsof de schrijver een oogenblik onder den indruk van het plechtige rythme verkeerde -- zijn eerste regel heeft iets van den gang des hexameters! Ook bewaarde Turr de onmisbare bijvoeglijke naamwoorden, de „blankarmige,” de „vertreffende,” de „zwarte schepen 1).”

Daar trad in 1814 de „meester” op en bood de vertolking van den 6^{en} zang der Ilias. Hooren wij de zware stem van Bilderdijk 2):

Dus sprekend strekt hij d'arm naar 't lief aanvallig wicht,
 Maar 't schuwe kind kruipt weg, en bergt het aangezicht
 Aan 's Voedsters boezem, bang, en barstende uit in tranen,
 Als schrikkende op 't gezicht der zwarte paardenmanen
 Die van den koopren helm hem fladdren om de leën.
 Zijne ouders lachen om dit kinderlijk geweën;
 En Hektor neemt dien helm waarop het angstvol staarde,
 Van 't rijzig heldenhoofd en legt hem neer op de aarde.
 Nu neemt en wiegt hij 't kind op de armen, kust dien zoon,
 En heft hem naar omhoog voor 't aangezicht der Goôn:
 Gij, Goden, roept hij uit, en aller Goden Vader!
 Geeft dat dit dierbre kind zijn Vaders asch vergader',
 Na hem, der Volken steun, en heil, en glorie zij,
 En Priam volgen moog in Trojes heerschappij!
 Ja, zeg men als hij keert van 't zeerijk oorelogen,
 Het bloedig wapen torscht, den vijand uitgetogen,
 En 't moederlijke hart van vreugde en glorie zwelt:
 Hij is zijn Vader waard, en grooter oorlogsheld!

Schoone verzen, maar van den oorspronkelijken kunstvorm, de homerische dictie, de eigenaardige woorden, den naieven toon is niets overgebleven. Ook Bilderdijk bracht ons geen stap verder, schoon hij bij Turr had kunnen leeren.

Toen stond er iemand op die verkondigde dat „het geletterde Nederland, het Baatafsch Athene, de oefenschool der grootste mannen, enz. verstoken was van eene dragelijke vertaling.”

Aldus mr. Jan van 's Gravenweert. Wij zullen zijne bespottelijke snorkerij voorbijgaande, nu deze vertaling laten zien, die onder de „bescherming” van koning Lodewijk begonnen, door Bilderdijk goedgekeurd, door het Koninklijk Instituut goedgeestiglijk toegeknikt, door koning Willem I beschermd, in 1818 het licht zag.

Wat de versmaat aangaat, zij is weder de alexandrijsche, „in onze taal de welluidendste,” en omdat de proeven, „welke men ons van Nederduitsche en zelfs (!) Duitische hexameters heeft willen geven, hoe verdienstelijk ook op zich zelve, hier te Lande bij zeer weinigen bijval hebben gevonden.”

Dat „zelfs” over de duitische hexameters is kostelijk.

Ziehier wat zulke betweterij voortbracht:

Hier wendt de vader zich naar 't vriendlijk jongsken af,
 En reikt hem de armen toe, maar 't kind, door vrees bevangen,
 Schuilt bij zijn voedster weg en klemt zich aan haar wangen,

1) Minder gelukkig is „de welgelaarsde Grieken.” Men denkt daarbij aan den vermaarden dienaar des markiezen van Carabas. Knemieden zijn geen laarzen, en Grieken kent Homeros niet, evenmin als eenen Jupiter.

2) Affodillen; IIe deel 1814. Deze zang is echter reeds van 1811 gedagteekend.

En schreit luidruchtig, voor de paardenmaan beducht,
 Die van den oorlogshoed zich opheft in de lucht.
 Zijn angst ontrukkt een' lach aan de oudron, en zijn vader,
 Die 't kind omhelzen wil, zet pluim en hoed te gader,
 Uit goedheid voor zijn kroost, ter aarde voor zich neer,
 En neemt zijn lievling nu, en kust hem keer op keer,
 En wiegt hem op de hand bij 't storten van zijn bedden:
 „Jupijn! geregte Goôn! wilt hem met eer bekleeden;
 „Geeft dat mijn telg, als ik, de glans der Trojers zij,
 „En zwaard en schepter zwaaij' tot heil der burgerij! ¹⁾.
 „Eens spreek' men van dien zoon, om heldenmoed geprezen:
 „Hij is nog grooter dan zijn vader ooit voordezen.
 „Hij treff' den vijand dan, en voer' zijn wapens meê,
 „En geef zijn moeder vreugd!" — Hier eindigt hij zijn beê.
 Het weerloos kind wordt door zijne echtgenootte ontvangen.
 Een teedre lach breekt door op haar beweende wangen,
 En, nu verteederd, neemt de held haar bij de hand.

Welnu, behalve dat natuurlijk met den versvorm ook de geheele zeggingswijs verloren is gegaan, van homerischen geest, van den geur der oude naieve epiek is geen zweem meer te bespeuren. Zie eens hoe Voss in 1793, al was het dan maar in hexameters en *zelfs* in duitsche, deze schoone plaats weergeeft:

Also der Held, und hin nach dem Knäblein streckt' er die Arme;
 Aber zurück an den Busen der schönegürteten Amme
 Schmiegte sich schreiend das Kind, erschreckt von dem liebenden Vater,
 Bange zugleich vor dem Erz und der flatternden Mähne des Busches,
 Welchen es fürchterlich sah vom oberen Helme herabwehn.
 Lächelnd schaute der Vater das Kind, auch die zärtliche Mutter.
 Schleunig vom Haupte sich nahm er den Helm, der strahlende Hektor,
 Legete dann auf die Erde den schimmernden; aber er selber
 Küsste sein liebes Kind, und wiegt' es sanft in den Armen:
 Laut dann flehet' er also dem Zeus und den anderen Göttern:
 — Zeus und ihr anderen Götter, o lasst doch dieses mein Knäblein
 Werden hinfort, wie ich selbst, vorstrebend im Volke der Troer,
 Auch so stark an Gewalt, und Ilios mächtig beherrschen!
 Und man sage dereinst: Der ragt noch weit vor dem Vater!
 Wann er vom Streit heimkehrt, mit der blutigen Beute beladen
 Eines erschlagenen Feinds! Dann freue sich herzlich die Mutter!

Hier is bijna woord voor woord alles behouden en vooral de toon is getroffen, zonder welken geen denkbeeld van Homeros te geven is. Daarvan is weer niets overgebleven in de volgende zeer ondichterlijke proeve van da Costa:

Zoo sprekend nam de held het kind op in zijn armen
 dat krijtende zich buigt naar zijner voedster schoot,
 bevreesd voor d'aanblik van zijn lieven vader, om
 het glinstren van den helm en om de paardenmanen
 die van de helmkuif langs zijn schouders schrikbaar golfdén.
 Het perst den vader en de diep bedroefde moeder
 een lach af, daar zij 't zien. En Hector zet zijn helm
 vast naast zich op den grond, en kust en koost den jongen,
 de goden biddend, dat van hem nog word' gezegd:

¹⁾ Herinnering aan het nieuwjaarsvers van den aschmau.

„Hier ziet gij Hectors zoon, nog dapperer dan zijn vader.”
 Zoo sprekend, gaf hij 't kind der moeder weêr in de armen,
 en zij ontvangt het aan haar boezem, met een glimlach
 in tranen. Diep begaan zag Hector hoe zij leed,
 en strookt haar met de hand en spreekt op nieuw haar aan:

Eindelijk in het eerste derde onzer eeuw, opende de duitsche metriek toch aan sommigen de oogen. Groeneveld, Meerman, Kinker, van de Kasteel, Spandaw, Immerzeel, ten Hoet, Cracco, Dautzenberg begonnen het metrische vers te verdedigen en te gebruiken, maar de tegenstanders behielden de overhand.

De proeve die Spandaw in 1837 gaf, om Hektor's afscheid — het oude stokpaardje — in het rythmus der hexameters te brengen, was niet geheel af te keuren:

Zie nu, de minnende vader en eerbiedwaardige moeder
 Glimlachen teder: de luistrijke Hektor neemt van zijn schedel
 Spoedig den helm . . . nu zet hij den glinstrende neder op de aarde,
 Heft zijnen dierbaren zoon, hem wiegende zacht in zijne armen,
 En hij bidt overluid tot Zeus en de andere goden:
 „Zeus en gij andere Goden! o laat dit mijn zoontjen eens worden
 Even als ik thans ben, steeds de eerste onder 't volk der Trojanen!
 Mogt hij zoo sterk zijn in krachten en Ilios machtig beheerschen!
 Dat eens van hem gezegd wordt: hij blinkt wijd boven zijn Vader!
 Als hij keert uit den strijd, met bloedigen krijgsbuit beladen,
 Van een verslagenen held . . . dan verheuge zich hartlijk de moeder!”
 Aldus sprak hij en reikte in de armen der dierbare gade
 Zijnen zoon. Zij prangde hem aan heur welriekenden boezem,
 Lagchend met tranen in 't oog.

De toon was goed getroffen; doch het bleef steeds mangelen aan eene juiste prosodie: *glimlagchen* kan onmogelijk als een daktulos — ◡ ◡ gelden; *En hij* heeft veel te weinig beteekenis of toon om er als spondeus eenen regel mede te kunnen aanvangen; *eens* is niet kort; *wordt, buit* evenmin.

Wij vinden het zelfde gebrek bij prof. Cracco, die een verdediger van den hexameter was en in deze maat de Ilias wilde geven. Het bleef echter bij enkele proeven ¹⁾, en ik kan ook volstaan met een staaltje:

Zoo als het vijsap ijlings de sneeuw witte melk stremt, die vloeibaar
 Schuimt: want met windsnellen spoed word zij omgekeerd door den vermenger.

Ook hij, even als alle Noord-Nederlanders die vroeger den hexameter beproefden, begaat de fout van stamsyllaben als *sneeuw, stremt, wind, wordt, keerd*, kort te nemen. Later daarover meer.

Noch eene proeve mag ik niet overslaan; in 1855 gaf dr. Dorn Seiffen de Ilias. Doch, behalve door kleine onnauwkeurigheden, zondigt de vertaling door het gemis van alle poësie en het geheel vormelooze der verzen:

Hierop strekte de roemrijke Hektor zijne handen naar 't kind uit,
 Doch 't kind drong zich schreiend terug naar den boezem der minne,
 Sierlijk gekleed, van 't gezigt van den minnenden vader afkeerig,
 Daar het verschrikt was door 't koperen rossenhaar van de helmkam,
 Dat het bemerkte had, dat daarop toen vreeselijk wuifde, enz.

Na zoo vele proeven, waag ik op mijne vertolking van deze beroemde regels te wijzen. Vooral met het oog op de noodzakelijkheid, om, wil men den toon en het

¹⁾ Nederduitsch Jaarboekje, 1848.

karakter behouden, den versvorm en de zegswijze van het oorspronkelijke zoo na mogelijk te volgen ¹⁾.

De hollandsche leer had tot dusver, met weinig uitzonderingen, den hexameter vooraf veroordeeld.

Een paar malen gaf Bilderdijk proeven van deze versmaat. Eerst in *Mijn verlustiging* p. 47 den hexameter met een half vers afgewisseld, een aardige, aanbevelenswaardige vorm,

Welk eene werkeloosheid mijne zinnen aldus heeft betooverd
Dat ik mij zelve vergeet;

Daarna in den zelfden bundel den hexameter en pentameter, in zijn: *Ingetogenheid*:

Dat we ten minste beminnen, indien we niet mogen genieten!
Andren genieten? -- Welnu; 'k draag hun geen afgunst, geen nijd.

Hoe jammer dat Bilderdijk deze maat voor goed verlaten heeft, hij had er ons een heel eind ver in kunnen brengen. Dit zelfde gedicht werkte hij om in alexandrijnen, maar ziet eens hoe oneindig minder schoon, hoe minder vast begrensd de vorm, hoe veel minder rythmiesch en praegnaut:

Is ons 't genot verboon, wel, dat we slechts beminnen!
Zijn andren in 't genot, 'k misgun, 'k benij hun niet.

Eens ook beproefde da Costa er een 12-tal te maken, doch ook hij te vergeefs:

Hector, o mijner zwaagren de liefste, de trouwste, de braafste!
ja, tot mijn schand heeft mij Paris (o! waar ik veel vroeger gestorven
herwaarts geschaakt en gevoerd reeds voor twintig rampvolle jaren.
Ach! had een onweër dien dag, toen mijn moeder mij, heillooze, baarde,
weg van de bergen gevoerd, of gejaagd in de diepte der waatren!
Maar uit Uw mond heb ik nimmer een woord van verwijting vernomen.
Neen! maar zoo iemand der zusters, of Hecuba zelve bij wijlen
(Priam was altijd voor mij in sparende goedheid een vader!)
Bittere woorden deed hooren, dan was het uw mond, die mij troostte.
Daarom betreur ik in u ook my zelve, treurig verstootne!
Want in heel Troje voortaan zal niemand meer worden gevonden
Vriend'lijk welwillend voor my! — van my hebben ze allen een afschuw.

Het moge hard schijnen — maar niet éen regel hiervan deugt iets. Het zijn min of meer daktuliesch huppelende twaalvoeters, maar in geen enkel ander opzicht hexameters. Ik hoop dat het den lezer later blijken zal.

De heer ten Kate heeft mede eens den hexameter beproefd, maar er is geen zweem zelfs van het enkele schema dier maat overgebleven ²⁾.

Dat een man, zoo geoefend in den versbouw als da Costa, een zoo handig versificator als de heer ten Kate, hierin zoo geheel mis konden tasten, dat in de geheele hollandsche poësie, van Vondel tot de halsstarrigen van heden, bijna allen blind waren voor andere dan fransche maten, is een ramp geweest voor onze dichtkunst en onzen dichtgeest. Beiden zijn er door verarmd en eenzijdig geworden. Men behoeft den alexandrijn en het fransche sylbentellen niet geheel na te laten, maar beiden, onze rythmiek en onze dichtgeest hadden winst behooren te doen, eerstens met de midden-euwsche versvormen, voorts met de metrische en rythmische op het voetspoor der

¹⁾ Hoe voorzichtig men moet zijn met van plagiaat te beschuldigen, bleek mij toen ik geruimen tijd na het schrijven van mijne vertaling, enkelen van mijne uitdrukkingen terug vond bij Spandaw, wiens vertaling mij eerst onlangs bekend werd.

²⁾ Zie zijne vertaling (1852) van Goethe's gedicht op de bloemen.

ouden, dan met Shakespeare's blank verses, eindelijk met den rijken schat van duitsche dichtvormen.

Eene kritiek van het bij ons bestaande versstelsel zou te ver leiden, het wordt tijd tot het stellige gedeelte van mijn betoog over te gaan. Ik beperk mij hier, waar het Homeros geldt, tot den hexameter alleen.

Er is een wet die vooraan vast staat, en waaraan meer dan eenige alle helleensche kunst zoo zeer voldaan heeft dat zij haar gansche wezen beheerscht, de *eenheid van vorm en inhoud*.

Reeds daardoor is de vertaler van Homeros onvoorwaardlijk, schoon binnen de grenzen van het mogelijke, gebonden aan den homerischen vorm, zoowel in het vers, als in alle deelen van zinsbouw, woordvorming, vergelijkingen, epitheta enz.

Gelukkig staat de mogelijkheid dit in eene germaansche taal met betrekkelijk voldoende uitslag te doen, vast. Het voorbeeld van Voss blijft met gebiedende kracht bestaan. Voss echter heeft dat gezag niet op eens veroverd.

Het is niet onaardig hierop even een oog te werpen, want de strijd dien hij voor negentig jaar te strijden had en waarin hij verwon, staat bij ons eerst nu voor de deur. Als men lezen *wil* kan men zich veel onnut geschermtsel besparen. Al de aanmerkingen die men in Nederland tegen een aanstaande vertolking in hexameters *zal* maken ¹⁾, zijn in Duitschland reeds sinds negentig jaren gehoord en thans verouderd.

Thans staat vast dat Voss door zijne hexameters niet alleen de duitsche metriek, maar geheel de duitsche taal ontzachelijk heeft vooruit gebracht.

Wir müssten das Herz fassen endlich einmal ungereimte Verse zu machen, zuchtte Gottsched in 1742 — en hij zelf maakte eenen aanvang. Na zijne proeve van homerische hexameters, kwamen er van Bodmer en Wieland in 1755, van Steinbrüchel in 1763, van Klopstock's broeder, van Bürger, van Bodmer andermaal in 1778, van de twee Stolbergen in 1778.

Toen trad Johan Heinrich Voss op, in 1781 met de Odussee, in 1793 met den geheelen Homeros.

Zalige Voss, toen d'adem den wal uwer tanden ontglipt was,
Toen u de ernstige Muse der epische zangen de slapen
Sierde met loof van Apollo en leidde ten hoogen Olumpos
Binnen het goudenbevloerde verblijf van de eeuwige goden,
Toen gij met eerbied bracht aan de voeten van Zeus en van Hera
Beide homerische zangen

Toen heeft u de Vader der goden en menschen toegewonken met de ambrosische wenkbrauw, toen lichte over den trotschen blik der grootoogige Hera een glans van zachtheid, toen loeg Afrodite u toe met dien wondervollen glimlach dien zij eenmaal aan da Vinci's vrouwen geleerd heeft, en de hinkende Hefaistos strompelde door de zaal om u eene schaal met nektar te bieden.

Maar wat hebben de menschen gedaan, uw eigen duitsche menschen?

Lessing en Herder waren noch overtuigd geweest dat Homeros niet in zijne versmaat in het Duitsch te vertalen was; Wieland stond zelfs tegen den tweeden Voss op en vond het vertalen van de epitheta onnoodig; ook Schlegel, doch deze hierriep later zijne veroordeeling.

Toch drong allengs de vertaling van Voss door. Langzaam begon men te wennen; alles wat „früher so anstößig erschien, so unmöglich, so undeutsch, war nun möglich und Deutsch geworden,” zegt Gruppe. Zelfs Goethe werd gewonnen. Niemand die thans meer twijfelt of Homeros goed is gevoeld en weergegeven door Voss, niemand die niet den hexameter van Voss tot punt van uitgang aanneemt.

De latere vertalingen zijn van Wolff (eenige honderden regels), van Schwenck, 1822, de 10e zang der Odussee; van Kannegiesser, 1822, de 1e der Odussee; van

¹⁾ Dit gedeelte dagteekent vóór de uitgaaf der Ilias; de voorspelling is goed uitgekomen.

Wiedasch, 1830, de Ilias en Odussee; van A. Jacob, 1844, de Odussee; van Monjé, 1846, de Ilias; van Donner, 1866, de Ilias en Odussee.

Aan al deze nieuwe pogingen ligt éene aanmerking tegen Voss ten grondslag; zijne taal, zinsbouw en woordkeus heeft veel conventioneels; zij is geen Duitsch, maar eene vertaalspraak; zij is niet vloeiend genoeg.

Nu is het zeker dat deze aanmerking niet altijd geheel van grond ontbloomt is, dat verbetering niet is uitgesloten. Het is waar dat vooral Donner eenen Homeros heeft gegeven die meer duitsch en vloeiender is — maar dan ook veel minder Homeros is.

Tusschen deze twee zal elke vertaler van Homeros geslingerd worden. Het gelukkigst zal hij slagen die de beide eischen het meest zal bevredigen; het is eene zaak van smaak, waar telkens in bijzondere gevallen beslist moet worden, waar geen volstrekt voorschrift te stellen is.

Na deze verschillende proeven, voor de aardigheid een staaltje uit Spenser's vertaling van de Odussee en een uit Littré's vertolking in oudfransch van den 1^{en} zang der Ilias.

Spenser:

Scarce had she gone when bright-throned morning came;
And rising from her couch magnificent,
Fair-robed Nausicaa wondered at the dream,
And through the wide house to her parents went
Forthwith, her matter to make evident.
One by the heart sat, with maids around,
And on the skeins of yarn, see-purpled, spent
Her morning toil. Ilim to the council bound,
Called by the lordly chiefs, just issuing forth she found.

Standing beside him, fondly thus she spake:
„Dear father, could you lend a waggon tall,
Fair-wheeled and well-equipped, that I may take.

Littré:

Chante l'ire, ô déesse, d'Achile fil Pelée,
Greveuse et qui douloir fit Grece la louée
Et choir ens en enfer mainte âme desevrée,
Baillant le cors as chiens et oiseaus en curée.
Ainsi de Jupiter s'accomplit la pensée,
Du jour où la querelle se leva primerin
D'Atride roi des hommes, d'Achile le divin.

Wat bij de vertaling van Homeros vooral in het oog moet worden gehouden, is het karakter van het oorspronkelijke zoo veel mogelijk te behouden, in vorm en geest. Beiden, vorm en geest zijn daarin zoo nauw verbonden dat wij ze te zamen dienen te behandelen, alleen met uitzondering van den versvorm, dien ik ten slotte zal bespreken.

Vooraf treft ons de vereeniging van natuurlijkheid en kunst, zoowel in de teekening der beelden, van hunne karakters, hunne bewegende krachten, als in de beschrijvingen, de vergelijkingen, de epitheta. Eenvoud en toch fijnheid; naiefheid zonder platheid, kracht en grootschheid zonder gezwollenheid. Volstrekt noodzakelijk is het bewaren van het onopgesmukte en eenvoudige ¹⁾.

De homerische uitdrukking, de teekenende bijvoegelijke naamwoorden (epitheta) zijn over het algemeen rechtstreeksch, concreet, zelden overdrachtelijk, nooit ver gezocht; het heet gewoonlijk eenvoudig weg: de vruchtbare aarde; de breed' oceaen; de snelle of holle galeïen. Schoon de door Ares begunstigde gelijk staat met strijdlustige, doet men beter de eigenlijke uitdrukking Ares' gunsteling te houden. De aigis is na-

¹⁾ Το ἀφελές και ἀπλοϊκόν-, zoo als Cobet zegt.

tuurlijkerwijze de donderwolk, doch het is beter Zeus den aigisschudder te noemen zoo als het oorspronkelijke.

Even zoo moeten de eigennamen, Ares voor krijg, Eeos voor morgen, Aïdes voor onderwereld, bewaard blijven, waar dezen als personen geteekend worden. Intusschen dient men ook steeds met verstand te werk te gaan. Het groote fiere oog van Here, bij voorbeeld, wordt door het woord *boûpis*, d. i. koegoogige, zeer juist geteekend voor hem die het oog der koe nauwkeurig bezien heeft en den schoonen Herekop na Polukleitos kent. Doch in het Hollandsch zou dit niet den bedoelden indruk geven en dient door grootoogige te worden gewijzigd.

De vaststaande epitheta moeten altijd worden behouden, dit is eene der eigenschappen van den homerisch-epischen stijl. Eigenlijk van den epischen stijl in het algemeen: in de Edda vindt men meyna-brahvita, het meisje met de schoone brauwen; gullhyrndar kyr, goudhoornige koeien; hringom goeddar, de met ringen gesierde; enz.

Waar het mogelijk is, moeten de eigenschappen met een bijvoeglijk naamwoord, niet door omschrijving aangeduid worden. In de teekening der beeldjes is altijd de grootste matigheid gebruikt. Een enkel epitheton volstaat: de blankarmige Helena, Helena met het slepend gewaad, Hektor met wuivenden helmboos.

Even vast staan sommige zinswendingen: .

Aldus sprak hij; — Hem antwoordende zeide: — enz.

Homerus schroomt niet telkens achter elkaar de zelfde woorden te gebruiken, b. v. Ilias II. vs. 42:

Daarna rees hij en deed zich het lenige ondergewaad aan,
Sierlijk en nieuw en hij wierp zijnen plooienden mantel er over.
Bond zich het sierlijke schoeisel dan onder de voeten
Wierp om den schouder het zwaard met de zilveren knoppen beslagen

Dat is geene armoede, het behoort tot den ouden stijl en mag in eene vertolking niet ontbreken.

Even zoo de kleine voegwoorden die de nuances maken: nu, doch, maar, wel, intusschen.

Men bouwt thans den zin ter afwisseling hetzij met verleden deelwoorden, hetzij met *terwijl*, *toen* enz. Schoon Homeros dit ook wel doet, kiest hij als verteller ter wille van de levendigheid en het tegenwoordige der voorstelling, twee, driemaal eene rechtstreeksche zegswijs; b. v. Ilias II vers 16:

. zijn woorden vernemende spoedde de droom heen
IJlings zweefde hij voort.
Naar Agamemnoon ging hij
Over zijn hoofd heen boog hij

De schoone vergelijkingen hebben, zoo als ieder weet, eene gewichtige plaats in de homerische poësie. Eene eigenaardigheid van haar zegswijs is deze, dat de dichter, eene vergelijking gesteld hebbende, plotseling den gang van den zin afbreekt en met de personen of voorwerpen der vergelijking in den tegenwoordigen tijd voortgaat. Als deze zelfstandige voorstelling is voltooid, hervat hij het afgebrokene en knoopt het aan het vergelekenen weer aan.

Bij voorbeeld: Ilias II vs. 87:

Het volk liep toen ter vergaandering.
't Was als de scharen van dicht saamdringende hoopen van bijen
Die er in telkens vernieuwend gezerm uitdringen ter rotskloof;
Rustpunt — en dan gaat de vergelijking in den tegenwoordigen tijd voort:

Dicht als een druiftros vliegen zij toe op de bloemen der lente:
Vliegen zij scharengewijs hierhenen en anderen derwaarts;

Nu wordt het beeld weer vastgehecht aan de werkelijkheid:

Zoo ook ijlden de drommen des volks van de schepen en tenten.

Ook Ilias I. vs. 235, II vs. 101 enz.

Zoo iets moet, op straffe van het karakter te bederven, in eene vertolking volstrekt bewaard worden.

Het is eene aangename taak voor den vertaler te streven de fijnheid der voorstellingen en het liefelijk luidende weer te geven; intusschen Homeros is volstrekt niet altijd zoo zoet vloeiend; ook tegen het hoekige, stroeve, somtijds grove mag de vertaler niet opzien. Zoo b. v. als Zeus tot Here zegt:

Als gij er binnen gesneld door de poorten en rijzige muren,
Priamos zelf rauw kondet verslinden en Priamos' zonen . . .

of als de overwinnaar zijn hiel op het lijk zet om de speer uit den verslagene te trekken; als Achilleus Agamemnoon rechtuit dronkaard noemt, of hondskop. Ik erken evenwel dat het moeielijk is daaraan altijd getrouw te blijven; althans schijnt eenige toegeeflijkheid vereischt, waar Helena zich zelve *kuoon*, das is *hond*, scheldt.

Dit zijn enkele aanwijzingen van de eigenaardigheid die het wezen van den epischen stijl der Ilias uitmaakt. Als men die verwaarloost, gaat het karakter verloren, en hierin ligt ook het bewijs dat tot dus ver de nederlandsche vertaling van Ilias en Odussee mislukte.

Tot dit eigenaardige behoort ook in hooge mate de versvorm. Die dezen verandert doet terstond het karakter verloren gaan. Homeros is niet anders dan in hexameters weder te geven.

Die versvorm, gelijk trouwens elke dichtvorm, is volstrekt niet willekeurig, zoo als menigeen denkt.

De epische stijl der Ilias en de hexameter vereischen, veroorzaken elkander wederkeerig. Aan dit metrum zoo veel gewicht te hechten, is dus niet een gril van een dichter of geleerde; het metrum is hier geene ondergeschikte zaak, geen bloote vorm die voor geest en inhoud zou moeten wijken. Hier is een onverbreekbare eenheid.

Eene korte uiteenzetting van het wezen des hexameters en van zijn gebruik in het Nederlandsch is niet overbodig. Wij moeten ons beperken tot den homerischen, om dat die de volmaakste is.

I. Die hexameter is een versregel van zes voeten. — De 5^e en 6^e, dus de twee laatste voeten, moeten deze gedaante hebben

$$\begin{array}{c} 5 \qquad \qquad 6. \\ | - \smile \smile | - - | \end{array}$$

Uitzondering: 1. Enkele malen vindt men in den 5^{en} voet een *spondeus*, — —.

2. Vaak in den 6^{en} voet een *trocheus* — —.

(Voor het Duitsch en Hollandsch is deze uitzondering gewichtig).

De eerste 4 voeten moeten in den regel afwisselend, naar zin, toon, smaak, door daktulen en spondeën — — en — — gevormd worden.

Uitzondering: enkele regels zijn louter daktuliesch; zelden zal gebeuren dat men 4 spondeën achter elkander noodig heeft.

Op deze afwisseling van daktulen en spondeën berust voor een deel het rythme. De voeten zijn de geledingen, van wier plaatsing en afwisseling (met de caesuren, waarvan straks) de bouw van het vers en daardoor het karakter en de toon afhangen.

Het eind van een woord moet niet voortdurend samentreffen met het eind van eenen voet; liefst moeten zelfs de voeten de woorden doorsnijden. Volstrekt moet echter vermeden worden dat het eind van den 3^{en} voet met het eind van een woord samenvalle; daardoor wordt het vers in twee gelijke helften verdeeld. Enkele malen vindt men bij Homeros, geene caesuur in den 3^{en} voet, maar dan volgt er eene man-

nclijke caesuur in den 4^{en} voet. B. v. II. XIV, vers 42. ὦ Νέστορ Νηλεΐάδη.

II. De *caesuur*, d. i. de *sne*, is met de voeten de grondslag van het vers. Elk vers moet eene caesuur hebben.

De homerische hexameter heeft verschillende *sned*en :

a. De *sne* in den 3^{en} voet na de 1^e heffing, aldus :

(bij de volgende voorbeelden geef ik eenvoudshalve alleen daktulen, men weet nu dat die in de 4 eerste voeten door spondeën mogen vervangen worden:)

1 2 3 4 5 6
 — ◡ / — ◡ / — | ◡ / — ◡ / — ◡ / —

Zing ons den / wrok, o go / din | van A / chilles den / zone van / Peleus.

Deze is de hoofdcaesuur, de algemeene: slechts 185 verzen van de Ilias en 71 van de Odussee zijn zonder caesuur in den 3^{en} voet.

Zij is *mannelijk*, wanneer zij na de 1^e heffing (als boven) valt; deze verdient de voorkeur;

zij is *vrouwelijk*, wanneer zij na de 1^e daling in dien daktulos valt, b. v.

1 2 3 4 5 6
 — ◡ / — ◡ / — ◡ | ◡ / — ◡ / — ◡ / —

Doch hunne / lichamen / stelde | ten / prooi van de / honden en / buit gaf

b. De caesuur valt vaak in den 4^{en} voet na de 1^e heffing, aldus :

1 2 3 4 5 6
 — ◡ / — ◡ / — ◡ / — | ◡ / — ◡ / —

Wekte een / doodlijke / ziekte in 't / kamp | , en de / volken be / zweken

hier is de *vrouwelijke* caesuur volstrekt ongeoorloofd.

c. De *sne* na den 4^{en} voet, die in dat geval altijd een daktulos — ◡ ◡ moet zijn en met het eind van het woord samenvallen; zij heet *boekolische caesuur*, omdat de latere dichters van boekolika (herderszangen) haar vooral gebruikten :

1 2 3 4 5 6
 — — / — ◡ / — — / — ◡ | — ◡ / — —

Daarop / ver van de / vloot stand / houdende | zond hij zijn / boogschot

Somtijds vind men bij Homeros, doch bij uitzondering, in den 4^{en} voet een spondeus, met de caesuur — — |.

d. De *sne* na den 1^{en} voet: (het zij — ◡ ◡ of — — |: aldus

1
 — ◡ ◡ | — — — —
 Schriklijke! |

of

1
 — — | — — — —
 Smintheus!

e. De *sne* in den 2^{en} voet, na de 1^e heffing (trithemimeris: dikwijls vergezeld van de caesuur in den 4^{en} voet):

1 2
 — ◡ / — | ◡ / — — — —
 Machtige / Zeus |

Enkele minder voorkomende caesuren behoeven wij voor ons doel hier niet te bespreken; het bovenstaande is hoofdzaak.

De plaatsing van die sneden is van het hoogste gewicht; waar de voeten de kleinere geledingen van het vers vormen, zijn zij de groote, en van beiden hangen de verhoudingen der deelen van het vers, zijne geheele gestalte af. De door caesuur gevormde frazen toch zijn niet enkel metrische en melodische vormen, maar zij zijn voor alles redevormen; niet enkel den rythmus bepalen zij, maar zij vallen saam met den zin. Thans echter beschouwen wij ze in de eerste plaats als rythmische figuren. Als zoodanig hangt van haar het rythmische karakter van het vers af. Zij zijn het (altijd met de voeten) die het vers stroef, kantig, gespierd, of vloeiend, golvend, dansend maken. Het geeft eene gansch andere gestalte aan het vers, of eene caesuur vooraan, midden in of achteraan staat. De mannelijke caesuur moet overwegen.

De mannelijke moeten niet te dikwijls ver achteraan in het vers staan; dan stort het, wanneer dit te zeer herhaald wordt, voorover; zoo als te veel zeil vooraan bij het schip veroorzaakt. Caesuren in de eerste helft geven dáar kracht aan den versregel, waarvan dan het overige, als de boeg van een schip, zich licht verheft en gang heeft.

Daarentegen geeft weer de mannelijke caesuur in den 4^{en} voet, en de boekolische, ook de snede in den 5^{en} voet, daar waar het noodig is, eene nieuwe snelkracht aan het eind van het vers, dat anders wel eens te dalend uitloopt, en het verbindt ook dit einde met den volgende regel.

Afwisseling in dit alles is een vereischte en de aanwending hangt af van den zin en den toon.

Ziedaar het organisme, dat echter nu door middel van klank en zin leven, door den geest des dichters schoonheid moet krijgen.

Men ziet intusschen reeds dat het een zeer rijk en smedig rythmenstelsel is, dat men zeer ten nadeele onzer taal en dichtkunst zou veronachtzamen of, op grond van niet voldoende toepassing, vooraf en voor immer veroordeelen.

Louter daktulische, of iambische of trocheïsche verzen, — gelijk men in Nederland, ten gevolge van het uitsluitende syllabentellen op franschen trant, algemeen gebruikt, — worden eentonig.

Bilderdijk heeft dit zoo goed gevoeld, dat hij de vroegere alexandrijnen geklikklak noemde en er door zijne vrije caesuren en oversprongen eene gansch nieuwe en veel schonere gestalte aan gaf. Toch bleven het altijd door iamben op iamben ¹⁾. Maar de hexameter erlangt door de spondeën — —, telkens afwisseling, telkens nieuwe rust of spanning en eene zeer rijke verscheidenheid.

Wanneer men zich nu eene voorstelling maakt van het karakter van den hexameter, het heroische vers, zal men, meen ik, moeten toegeven, dat de homerische poësie, die ten innigste met dit rythme samenhangt, onmogelijk door middel van alexandrijnen of wat ook is weer te geven.

Er ligt toch een volstrekt ander, ja geheel tegenovergesteld karakter en de volgende rythmenfiguren:

de alexandrijn,

◡ / ◡ / ◡ / ◡ / ◡ / ◡ /

de hexameter,

— — / — — / — — | — — / — — / — — / — —

Die er noch aan twijfelt, brenge dit eens in muziekschrift over!

De eenige vraag die noch te beantwoorden valt, is deze: is het mogelijk goede hollandsche hexameters te maken? Strijdt de aard der taal er tegen?

Reeds aanstonds geven een aantal schoone voorbeelden ons goede hoop.

Tusschen het Hoogduitsch en Nederlandsch bestaat geen verschil in aard; alleen

¹⁾ Ik gebruik dit woord maar om ◡ — aan te duiden; *wesentlich* zijn het geen iamben, maar zit in onzen alexandrijn wel degelijk noch een overblijfsel van het oude neveliengenvers, dat door hellingingen beheerscht wordt.

in onderdeelen en op ondergeschikte punten. Nu hebben beoefening en uitoefening beide bewezen, dat de duitsche taal uitnuntend voor den hexameter geschikt is. Wat de theorie aangaat wijs ik het liefst op het voortreffelijke werk van *Gruppe Deutsche Uebersetzerkunst*; wat de praktijk betreft op Voss, Wolff, Donner, Jordan; op Goethe, Schiller, en vooral Platen. Honderden zijn er, maar dezen volstaan reeds.

Wij kunnen een stap verder gaan en op de Nederlanders wijzen: mr. Rau, in zijne zeer belangrijke vertaling van de Eneïs, Dautzenberg, van Beers, Frans de Cort, de Rop.

Wat den aard onzer taal betreft, onze woordvoeging, zinsbouw, woordvorming hebben veel verscheidenheid, lenigheid, vrijheid. Wij kunnen woorden op verschillende wijzen samenstellen; de woorden verkorten, verlengen; de zinnen op twee, drie wijzen omzetten, het objekt en subjekt nu eens voor, dan achter, dan in het midden plaatsen.

Wezenlijk bestaat er reeds van ouds af eene veel nauwere verwantschap van de germaansche rythmiek met de antieke, dan met de nieuwe fransche. Het fransche stelsel van lettergrepen te tellen heeft, sinds de 16de eeuw en tot heden, ons metriesch stelsel overheerscht, en het oude wezen wel tot onkenbaar worden toe verduisterd en verward, maar niet geheel vernietigd.

Ons oude vers toch is, evenals het antieke, geheel rythmiesch; de syllaben worden er volstrekt niet geteld, maar het rythme bestaat uit heffingen, die altijd op de wortelsyllben vallen, en dalingen met een ongelijk en onverschillig sylbental. B. v.

Oúden bóecken hóeric ghewághen
Dat alt lúnt benéden Nyemághen
Wílen Néder Súszen hiét.

Geheel mis naar onzen modernen trant (sinds de 16de eeuw); dan zou het moeten heeten

Oúden bóeken hóor ik mélden
Dát al 't lúnd beneé Nymágen
Eértijds Nédersákzen héelte.

Maar dit is het wezen der oude nederlandsche dichttaal niet. De heffingen alleen maken haar rythme, de dalingen en het aantal harer lettergrepen zijn onverschillig. Dit wordt door niemand betwist. Maar daar volgt dan ook uit, dat het *wezen* van het oude rythmische vers bestaat in de vrij wisselende voeten -- ◡ ◡ en — ◡. Welnu, de afwisseling van deze twee voeten maakt juist een bestanddeel uit van het daktu- liesch-spondeïsche vers, dat hexameter heet.

Daar komt noch bij dat het Duitsch en Hollandsch meerendeel slechts groepen van 2 of 3 sylben in rijzing en daling heeft. Als het woord of de zin langer wordt, verplaatst of wijzigt zich de klemtoon; een bewijs dat er dan weer behoefte ontstaat aan eene nieuwe rijzing, B. v.

géluk
ongéluk
ongelúkkig —
ongelúkkige

dit laatste kan noch, maar als na *ongeluk* eene lettergreep gevoegd wordt die te veel waarde heeft, verplaatst zich het accent of de lengte, dus

gélukskínd, maar
ongelúkkínd
ongelúksziener.

Komt er een begrip vóór dit woord, dan wijzigt het zich weer, b. v. *diep ongelúkkige*, waar *on* door *diep* aan waarde verliest en daarom ook zijn accent.

Het hangt dus van de samenvoeging, hier de melodie, af, en *die* maakt het rythme. Ook dit is weder in overeenstemming met de metriek van den hexameter.

Een gewichtig bezwaar is gemaakt: in de klassieke talen wordt de prosodie beheerscht door de quantiteit, dat is, de lengte of kortheid der lettergrepen, in het Duitsch en Hollandsch doet de lengte niets, maar geldt alleen het accent, de klemtoon.

Er is echter een bewijs voorhanden dat eene oorspronkelijk niet quantiteerende taal uitstekend hexameters kan leeren maken. Het oude latijnsche vers was niet quantiteerend, het saturnische vers werd geteld en met heffingen gebouwd, en toch hebben later Ovidius, Horatius, Vergilius bewezen hoe geschikt het Latijn is voor den hexameter. De latijnsche comici leggen als zij kunnen ook het metriesch accent op de lettergreep die bij de gewone uitspraak het accent heeft. Bij ons kan dit dus gevoegelijk als regel worden aangenomen.

Intusschen de opmerking heeft eenigen grond. De vraag is alleen of men der taal geweld aandoet door het streven om het verschil te boven te komen.

Nu moet men echter het gewicht van het bezwaar niet overdrijven. Vooral moet men het wezenlijke niet voor het ondergeschikte, de zaak niet voor formalisme doen zwichten.

Ook bij de quantiteit bestaat accent. Het verschil tusschen quantiteit en accent moet niet te onverzoenbaar worden geacht. Ik neem het woord accent voor ons aan; maar laat niet toe dat er verkeerde gevolgen uit worden afgeleid. Wat is ons accent? De nadruk door toon of zin geëischt en liggende op de hoofdzaak, den wortel van het woord. Er is dus woord- en zinaccent. Doch beiden hebben eene zelfde uitwerking, den nadruk. Juister dan van accent ware het dus bij ons te spreken van gehalte of gewicht, hetzij door den zin, hetzij door den toon aan de lettergreep gegeven. Of men den *ictus*, den slag, den nadruk, het accent nu *gewicht* (of gehalte) of *quantiteit* (hoeveelheid) noemt, verschilt minder dan men, bloot op de woorden afgaande, waant ¹⁾. Vooral bedenke men ook dat het vers niet voor het *oog*, maar voor het *oor* is; de zichtbare *afbeelding* is dus ondergeschikt aan de *hoorbare* welluidendheid. Als ik *hoor*:

Μῆνιν ἄειδε θεά Πηληϊάδεω Ἀχιλῆος —

dat is in onze letterfiguren

Ménin aéide theá Peléiadeó Achiléós

verschilt dit niets van

Zing ons den wrók, o godin, van Achilles den zóne van Péleus.

Wat *hoofdzaak* is, het *karakter* van het vers, blijft op deze wijs, ook met ons accent, volkomen bestaan.

Wij verkrijgen dat karakter door een eenigszins ander middel, maar de *uitkomst* is de zelfde.

Het eigenlijke in den ouden hexameter is dit dat zij bestaat uit zes heffingen. Daar, met uitzondering van het eind dat eene vaste begrenzing verlangt, in de daling van al de vijf voeten een lange kan worden opgelost in twee korten, zijn dus de dalingen bijzaak, de heffingen hoofdzaak. Dit nu is ook het beginsel van het oude germaansche vers en zoo vervalt al weder een onderscheid tusschen het antieke en nieuwere vers.

Het accent moet ons rythme, de heffing en daling daarvan blijven bepalen. Vroeger heeft men in hollandsche hexameters altijd tusschen accent en min juiste navolging der antieke quantiteit gewankt en daardoor de theorie en de praktijk bedorven. Het accent alleen bepale dus de lengte der sylbe. Doch waar wij van de ouden *kunnen* en *moeten* leeren, is in de zorg voor de *korten*. Ik bedoel dit: in onze prosodie heerscht van 1580

¹⁾ Roorda neemt dan ook aan dat accent en quantiteit in wezen eigenlijk gelijk zijn.

tot heden de slordige, geheel tegen het wezen der germaansche prosodie aandruischende gewoonte, geenerlei acht te geven op het gewicht van sylben die zoowel door toon als door gedachteinhoud veel te veel waarde hebben om als kort te gelden.

Men geeft ons kalnweg in regels als:

Die SINDS lang tot GEEN harten in dichtMUZIEK sprak
 Stil ZWIJGEN brak.
 of, vuurspuwend
 houdt den leidsel
 afgronden door
 rotswanden over
 samen éen weg

de door mij gespatieerde woorden als korte lettergrepen te lezen. Dit misbruik is algemeen. Hierin nu moeten wij, ook voor andere versvormen, nauwlettender zijn. In den hexameter is dit natuurlijk in geen geval te dulden: van daar dan ook dat al onze dichters tegen den hexameter pruttelen, of zoo zij or maken, voortdurend zondigen, zoo als wij zagen in de proeven van da Costa, Cracco, Spandaw enz.

Onze hexameter moet dus geheel gebouwd worden volgens het accent; de klemtoon vormt lengte. De groote waarde van dit accent- af klemtoonstelsel ligt daarin, dat in het Duitsch en Hollandsch begrip en toon altijd (of bijna altijd) samenvallen; de toon valt op den hoofdinhoud, op den wortel van het woord; de toon klemt en verheft dus het begrip, in het woord vervat:

welluidend — het luiden
 gehoorzaam — hooren
 begrip — grijpen
 gezicht — zien

maar dóorzicht — omdat *door* hier de hoofdzaak van dit zien is.

Dit is een onbetwistbaar voordeel van den hollandschen hexameter boven onzen alexandrijn of ons iambiesch vers, waarin men zonder eenigen acht op gewichtige sylben ons regels geeft als:

Het hemelsche gerecht heeft zich ten langen leste ¹⁾

of:

Nu afgronden over dan rotswanden door

of eene verwarring van lange sylben die veel nadruk hebben, en die toch in den voet kort zijn, als

Gaan samen éen weg, door de hoogte en het diepe

waar het lange, hier noodzakelijk beklemtoonde *é*en in thesi staat, d. i. als korte maat in den voet.

Bilderdijk geeft ons een noch erger voorbeeld:

Waarom groeit er niet éen roosjen, niet éen bloempletjen op mijn pad?

Bilderdijk zet tweemaal een accent op dat *é*en; natuurlijk, want het kwam hier niet op het roosje of bloempje aan, maar op *é*en. Doch daarmee werpt hij zijn geheele voetenstelsel omver.

¹⁾ Ik weet wel dat dezen en dergelijken geen iamben zijn, maar men wil in deze en dergelijke regels toch volhouden met syllabentellen. Ook in deze verzen is echter het oudgermaansche stelsel der heffingen noch duidelijk herkenbaar. Daarom is de aangehaalde regel van Vondel goed, maar *om andere redenen*.

Ik weet zeer goed wat men zal antwoorden: Gij hebt geen begrip van het onderscheid tusschen woordaccent en versaccent. Mijn betoog heeft echter eene andere strekking. Ik wil die verssoort laten gelden. Maar als men sine grano salis tegen onzen hexameter redeneert, doe ik het tegen het gebruikelijke hollandsche verzensysteem. Wil men bij ons de verzen alleen blijven *tellen*, dan eisch ik ook strengheid; wil men daarentegen toegeven dat het tellen verworpen moet worden, om plaats te ruimen voor het stelsel der heffingen en dat der rythmen, dan ben ik te spreken. Maar dan ook komen wij elkander nader en de weg ter oplossing van het geschil ligt open. In ieder geval kan men van den hexameter leeren strenger acht te slaan op de waarde der lettergrepen.

De prosodie, de bepaling van *lang* en *kort*, eischt thans onze aandacht. Laten wij, zonder geschil over *woorden*, de namen *lang* en *kort*, de teekens — en ∪, de uitdrukkingen.

daktulus — ∪ ∪

spondeus — —

trocheus — ∪

korthedshalve behouden.

Die prosodie is in het Duitsch en Hollandsch eene eenigszins lastige zaak. Maar Gruppe heeft daaromtrent gulden woorden gesproken en gewaarschuwd, niet om het toevallige en uiterlijke het wezenlijke te veronachtzamen, geen schoolsche dogmatiek over de poësie te doen heerschen. *Algemeen* geldende regels te stellen is vaak onmogelijk, zegt hij.

In het geraamte van het vers, (niet in de moduleerende uitspraak) bestaan slechts twee maten, *lang* of *kort*. Men moet zich hier wachten voor verwarrende vergelijking met de muziek, die er zoo velen bezit ¹⁾.

Alle syllaben zijn of volstrekt *lang*, of volstrekt *kort*, of wankend nu eens het een dan het ander.

Lang is ¹⁰ alles wat klemtoon heeft in meerlettergrepige woorden: *gēven*, *schitterend*, *natuur*, *názien*, *ondersteínen*: (vaderlánd, dus geen daktulus).

Uitzondering: de vluchtig gesprokene woordjes: *eene*, *uce*, *zijne*, *hunne*, *hare* enz.

Wijziging: wanneer een nieuwe klemtoon den eersten overheerscht: *over*— maar *geen* *overtuiging*.

²⁰ Alle wortels en stammen in eensylbige woorden: evenzoo in samengestelde woorden, als *raadsman*, *godsdiens*t, *geenszins*, *oorlogsbuit*, dus ook die werkwoorden wier uitspraak anders slechts korten duur en weinig toon heeft: *is*, *ben*, *zijn*, *was*, *heb*.

³⁰ Uitgangen, die oude wortels bevatten, kunnen als lange gesteld worden: *eenheid*, *zínloos*, *achtbaar*, *langzaam*, *weedom*, *maagschap*.

Wijziging: wanneer bij de buiging de hoofdklemtoon gaat overheerschen, wordt de uitgang kort: *eenheden*, *zínlooze*, *achtbare*, *langzame*, *manschappen*.

Ook als het woord te lang wordt: *wetenschap*, *eigendom*, *heilígdóm*.

Wordt het woord noch langer en ontstaat daardoor de behoefte aan eene nieuwe heffing, dan wordt de uitgang weer geaccentueerd en dus lang: *eigendommelijk*, *wetenschappelijk*.

⁴⁰ Alle eenlettergrepige woorden (in welke dus de meerdere klem van de eene boven de andere sylbe niet terstond duidelijk beslist), die te veel gewicht van beteekenis en daardoor klem hebben of te veel tijd eischen om vluch-

¹⁾ Deze vergelijking maakt Roorda's geleerd en belangrijk boek *Over Dichtmaat* enz. voor de praktijk weinig bruikbaar.

²⁾ Volkomen het zelfde wat men naar klassieke prosodie zou noemen: de eene lange lost zich op in twee korten: *baar* in *bare*.

tig uitgesproken te worden: *langs, weer, voort, zeer, waar, mits, thans, daar* (van plaats), *noch, toch*, (als tusschenvoegsels kort), *ginds, doch, soms, want, saam, geen, niet, na, eer, nooit, ooit, maar* (dit kan soms vluchtig en dus kort gebruikt worden).

De voornaamwoorden als zij nadruk bezitten: *die, dien, wie, wier, wiens, welk*; (*die, dien, wie, wien, wier* kunnen soms zoo vluchtig zijn, dat zij als korten kunnen gebruikt worden.)

5° Voorvoegsels die te veel waarde hebben, als *on* (= niet), *onvast, onbuigzaam, ont* enz.

Kort, in het algemeen die te weinig beteekenis, inhoud of klem hebben om nadruk te eischen:

1° alle voornaamwoorden: *ik, gij, hij, zij, mij, ons, mijn, hun, haar, u, uw, die, dat*; *Wijziging*: wanneer zij in den zin klem erlangen:

Niet u geef ik de schuld

Ga ik zelf

2° de lidwoorden: *de, het, een*.

3° de voorzetsels en voegwoorden: *aan, bij, door, in, met, na, naar, om, te, tot, toe, van, uit, en, ook, of, als, zoo, voor, door*.

Wijziging: als zij klem krijgen of nadruk door den zin:

ingéven, návolgen, dóorbréngen;

zoo, áls, dóor, enz.

4° voorvoegsels als: *be, ge, te, ver, her*.

N.B. *Ont* kan soms kort zijn, maar meestens goed als de dalende helft van een spondeus (of wil men dan, trocheus) dienst doen. Men behoeft zich het voordeel niet te ontzeggen *ont* lang te gebruiken als volgt:

. . . de van Zeus ontsprotene vorsten.

Of *ont, voor, aan, door* en dergelijken, hetzij op zich zelf staand, hetzij met andere woorden samengesteld, als korten of langen gebruikt moeten worden, hangt dus hetzij van den klemtoon hetzij van het verband en de plaats af; met een andere zeer korte sylbe kunnen zij in de daling geduld worden, niet met eene minder korte.

5° alle uitgangen: *e, en, end, ig ing, lijk, el, sel, em, er, aar, nis, tje, ke, lei*: (voor *zaam, schap, baar, heid, dom*, zie bij de lange, n° 3).

De toepassing moet in dit alles aan de behoefte van den zin, der melodie, en aan de dichterlijke vrijheid spel en ruimte laten.

De daktulus vormt zich lichtelijk door een, twee of drie woorden; men zorge slechts dat de uitspraak niet bemoeijkt worde en geen twee korten die te veel waarde hebben elkander volgen. Welluidendheid en vloeiende uitspraak hebben hier te beslissen.

Ten aanzien van vele wankende sylben zij men er op aandachtig welke naburen zij hebben. Twee korten kunnen in eenen daktulus elkander soms niet verdragen omdat de eene te veel gehalte heeft of te veel tijd vordert voor de uitspraak.

De hexameter moet niet te veel en te voortdurend daktuliesch zijn: ¹⁾ dit verzwakt het vers door te groote vloeiendheid; de spondeus brengt er het kantige in.

Daarom is het ook zoo noodzakelijk zich eenen band aan te leggen en geene woorden, al worden zij daktuliesch uitgesproken, zóo te gebruiken, als

Afgronden over

Zwart zijn de

Vaderland

Paalwormen knagen het hout

¹⁾ Dit is uit de school van Nonnos, Koïntos enz. De dactylorum volubilitas beneemt dan weldra de spondeorum pondus en de plechtigheid van het antieke beroische vers gaat verloren.

Stapt men daar over heen, dan gewent men zich onmiddellijk aan daktuliesch geklikklak en het vers derft de spondeische afwisseling die het spier en zenuw geeft.

Wat den spondeus aangaat, er is veel over getwist of hij bij ons wel bestaat, omdat samengestelde woorden toch eenen klemtoon hebben: het zouden dalende spondeën, dus trocheën zijn: b. v.

ráadsman
boúckunst.

Dit is echter meer spitsvondig dan nuttig.

Doch een meer betwistbaar punt is het al of niet gedogen van trocheën — ◡, in plaats van spondeën — —.

Voss heeft eerst den trocheus niet geschuwd, doch later zich beijverd hem te vermijden. Hij is er dikwijls gezocht door geworden. Na hem was het streven vooral dáarop gericht, hexameters zonder trocheën te maken. De zaak is zeer ondergeschikt en het verstandigste is wat Gruppe met overredenden klem heeft betoogd. Men gebruike zoo veel mogelijk spondeën; men dulde echter een enkele maal den trocheus.

Immers wat is het geval?

Men zou door overdreven vrees voor trocheën gevaar loopen aan het uiterlijke meer gewicht te geven dan het wezenlijke, en het juiste woord door een ander te vervangen, alleen om het schijnbare voordeel van een trocheus te vermijden.

Het karakter, de zin hebben in eene vertaling toch de hoogste eischen. Men vergeete nooit dat het dichterlijke en muzikale boven het mechanische staat; vooral dat het vers niet moet beoordeeld worden naar het *schrift*, maar als *gesproken* woord. Homeros zelf geeft hier als het ware eene vingerwijzing. Men zegt altijd dat het sluiten van den hexameter met eenen spondeus eene wet is. Welnu, talrijk zijn bij Homeros de gevallen waarin dit geen plaats vindt, maar een trocheus het vers sluit. Zoo behoeven wij dan ook niet zoo bevreesd te zijn, als de zin het vraagt en het rythme van het vers er door gebaat wordt, een trocheus in de overige voeten toe te laten.

De klassieke quantiteit is ook geenszins zoo volstrekt als men wel voorgeeft. Talloos zijn bij Homeros de voorbeelden van willekeurige, door het oogenblik gebodene of gewenschte vrijheden in de lengte of kortheid.

Maar niet in de spitsvondigheden over lengte of kortheid, quantiteit of accent ligt de hoofdzaak, Deze ligt in het karakter van het rythme, in den bouw van het vers; waar zijne ronding, golving, spanning is, waar zijn gewrichten, zijn spieren zitten; of het goed loopt, glijdt, springt, vleit of stormt. De rythmus is, zoo als de Lamartine zegt, un langage cadancé comme une danse des mots dans l'oreille. Een dans: ook de geleerdste dansmeester kan geene bevalligheid scheppen, al moet hij aanwijzen hoe zij zich ontwikkelde. De passen en figuren zijn doode vormen; de mollige, smedige beweging van het lichaam, de veerkracht der slanke enkels brengen het leven in den dans; zij geven die duizenderlei zwaaiing en zwenking, de uitzetting of krimping der kracht. En zoo is ook het vers.

Geene verwaarloozing van den vorm, maar ook geene vormelijkheid die de poësie overheerscht.

Tot het wel lezen van mijne verzen diene noch de kleine opmerking, dat ik geen hiaat in het Nederlandsch aanneem. De vrees daarvoor is eene verkeerde wijsheid uit de oude talen geput. De hiaat bestaat noch in het Midden-nederlandsch, noch in het Hoogduitsch, en men zal aan de dichters in die talen geen gebrok aan gehoor te laste kunnen leggen. Ook in onze spreektaal stuit ons nooit de opeenvolging van twee klinkers. Niemand denkt er aan dat hij niet zou kunnen zeggen, *de aarde* en niemand spreekt *d'aarde* uit. Niemand zegt *d'onderste plank*, en schuwt *de onderste, de eerste, de oudste, de echte, deze eerste opvoering* enz.

Als men samensmelting van de klinkers behoeft, geve eene komma de plaats der weggevloede letter aan.

Bilderdijk maakt geen bezwaar ons te schrijven zonder hiaat te voelen:

aan te oogten
te eeren
te uiten.

„Wat is die smelting (bij den hiatus) in den aart der zake anders dan eene willekeurigheid uit het Latijn ingevoerd?” zegt hij in den Muis- en Kivv.krijg.

Ik vind gelukkig ook in Littré eenen bondgenoot. In het oud-Fransch was geen hiaat erkend; „nos vieux poètes l'ignorent complètement; il est facile de faire voir que la règle ancienne est bonne et que la règle nouvelle est mauvaise. In het midden van een woord denkt niemand aan hiaat: tuer, créer, créance etc.” Ook Voltaire zegt: „admettre les hiatus qui plaisent. laisser tout au goût.”

Ik heb niet bedoeld eene schoolvertaling te leveren. Niet elk woordje kon weergegeven worden, al heb ik gepoogd trouw te zijn. Maar ook de dichterlijkheid heeft hare eischen. Eenmaal hoop ik, door ondervinding geleerd, het werk te verbeteren. Men gelieve dus sommigen tekortkomingen niet te hard te vallen; vooral over de eerste zangen ben ik zeer ontevreden. In den strijd der allernieuwste tekstkritieken mocht ik geene keus wagen, maar moest de beste uitgaven volgen. Dit is ook het zekerst. Niettegenstaande het groote nut en de schitterende uitkomsten der tekstkritiek, is toch die wetenschap eene van de minst zekeren. Discentiunt viri docti en de keus is vaak te moeilijk.

Wat ik vroeger voorspelde ¹⁾ is uitgekomen. Metrum en taal mijner Ilias hebben de oude aanmerkingen ondervonden. Sommige woorden heetten onhollandsch, andere overrijnsch. Intusschen geen enkele van die uitdrukkingen of men vindt die of hare gelijken in onze oude dichters; zij schijnen nu vreemd omdat men die te weinig kent. Als ik morgen „gemarmervloerd” gebruik, lacht de jongste zetter, maar de noeste werkman heeft Huygens niet gelezen. Voor de plechtigheid en het naieve waas van een oud epos heeft men eene andere taal noodig dan de gewone spreek- of schrijftaal. Het is weer de oude geschiedenis van Voss. Men vergeet dat waar Wieland hem „Verbesserungsvorschläge” maakte, zijn „Ohr Greuel hören musste.” Maar ook de eerste proef van Voss zelve was niet volmaakt en eerst de tweede zoo veel beter. Niettemin heeft de zoo blindelings geroemde vertaling van Voss ook vele tekortkomingen. Ik bewonder hem, maar men stelle hem niet als onfeilbaar voor. Ik kon eene gansche lijst van zijne feilen leveren. Dit zij genoeg voor hen die met Voss zijnen halven genaan willen bekampen.

Ten slotte een woord over de platen.

Indien het mogelijk geweest ware Homeros enkel te illustreeren met werken uit of nabij aan den tijd der homerische gedichten, zou dit nochtans voor mijn doel niet gewenscht zijn geweest. Ik wilde geene archaeologische illustratie geven, maar eene die overeenstemde met de schoonheid der Ilias. De beeldende kunst heeft eerst later de trap van schoonheid dezer poësie bereikt. Eerst de schoone, de latere werken der helleensche kunst stemmen overeen met de homerische schoonheid. Daarom heb ik de schoone kunstwerken gekozen om daarvan een equivalent te geven, en wel uit zeer verschillende tijden omdat ook dezen met de homerische poësie in harmonie zijn. Daarom koos ik de Zeustypen der elische munten en den Zeus Otricoli; de beroemdste Heretypen in de Here van het Vatican, der villa Ludovisi en de Here van Napels; de schoonste verbeeldingen van Apollon, Artemis, Athena; en een van de schoonste Afrodite's, de capitolijsche, omdat deze volkomen bewaard is en die van Melos wel verreweg schooner dan de capitolijsche kopie, maar geschonden is, terwijl de capitolijsche ons een denkbeeld geeft van het beroemde beeld der Afrodite van Knidos.

¹⁾ Bij de eerste redactie van dit opstel in De Banier.

Niettemin gaf ik ook verschillende werken die minder om hunne schoonheid opmerkelijk zijn, dan omdat zij deels toonen hoe de helleensche kunst, steeds van Homeros vervuld, zich zijne verhalen voorstelde, deels talrijke aanwijzingen van kleederen, wapens enz. bevatten. Daarom liet ik ook eenige archaische voorstellingen zien, als de oudste Kalliope, (zang 1.) de archaische Athena (bladz. 373), Iris, Hermes, typen die tot in de 7de eeuw opklimmen en nader komen aan de tijden der homerische poësie. Hoogst belangrijk zijn hier de vaasbeschilderingen, die voor de opheldering van Homeros' gedichten talrijke onmisbare aanwijzingen bevatten. Daar, en vooral in de oudere vaas-teekeningen, zien wij, in volkomen overeenstemming met de homerische beschrijvingen, hoe de schilden, speren, zwaarden, helmen met hunne helinkammen, helmbossen, vizieren, de wagens, de pantsers er uit zagen. Waren Voss en vele commentatoren met de vaasbeschilderingen vertrouwd geweest, zij hadden begrepen wat de *kunoon* van een schild, wat de *lofos*, de *falos*, de *trufaleia aulopis*, de *kunee* waren, hoe de pantsers beslagen waren en in elkaar zaten, en ons niet zulke zonderlinge verklaringen gegeven. De vazen vertoonen ons b. v. de paardenharen helmbossen, soms „purper gekleurd.” Tal van fouten zijn bij Voss ontsproten uit zijne onbekendheid met de vaasbeschilderingen. Wij zien er b. v. ook uit dat de wagen *geen zetel* had, wij zien er wat de *omfaloi* in het meervoud op een schild waren, dat *aulopis* geen „Helm länglich gespitzt” is, maar een helm die een klep met oogaten had; dat de *mastix* geen zweep met een slag, maar een staf was; dat de *stete* geen „zuil”, maar een platte opstaande grafstijl was; en honderd dergelijke zaken. Menigmaal helderen die vazen zaken op die wij anders niet zouden begrijpen. Zoo maakt eene tekening op eene vaas van Nola, afgebeeld in de *Raccolta* uit het museo Borbonico van R. Gargiulo, 1825, en toen in zijn bezit, ons duidelijk wat het Ilias VI, vs. 18 betoekent, dat het donkere vel van het schild tot Hektor's enkel raakte. Het blijkt namelijk uit deze tekening dat aan sommige schilden een lang afhangende huid bevestigd was die de beenen beschermde. De tot dus ver gegevene verklaringen zijn dus onjuist.

Ik vind de oude vaasbeschilderingen bijna altijd geheel getrouw aan de homerische beschrijvingen, zoodat wij veilig uit die afbeeldingen onze voorstellingen kunnen vormen. Ook geven de oude vazen ons betrouwbare afbeeldingen van de kleederdrachten, geheel verschillend van den lateren snid of de geidealiseerde draperie der plastische kunstwerken.

Zoo heb ik binnen de gegeven grenzen getracht deels de betrouwbaarste afbeeldingen te laten zien van homerische kleederen en gebruiken, deels uit een schoonheidsoogpunt zulke voorstellingen als geeigend waren ons de schoonheid der homerische voorstellingen weer te geven.

Voor de teekeningen van schoone beelden en busten heb ik den heer J. Ph. Koelman te danken, die ze deels teekende, deels onder zijn toezicht liet uitvoeren; de vaasbeschilderingen heb ik gecalkoord en de aanvangletters geteekend. De uitmuntende steenteekening en druk is van den heer S. Lankhout te 's Gravenhage.

C. VOSMAER.

VERKLARING

VAN DE

PLATEN.

Titel. Nike (Victoria), ontleend aan eene vaas in de Antiquités du Bosphore Cimmérien. Ongeveer 4e eeuw v. Chr.

Tegenover bl. 1. Borstbeeld van Homeros, marmer, mus. te Napels.

Hoofd van 1^{en} zang. Kalliope, eene der oudste voorstellingen, op de Erançoisvaas, gevonden te Chiusi; zeer oude stijl; etruskiesch mus. te Florence.

Hoofd van 2^{en} zang. Hoofd en beeld van Zeus; vermoedelijke voorstelling van den Zeus van Feidias. Munten van Elis uit den tijd van Hadrianus, de 1^e te Parijs, de 2^e te Florence. Vergroot.

Bladz. 38. Apotheose van Homeros, basreliëf van Archelaos zoon van Apollonios van Priëne; Britsch mus. Boven, Zeus; vervolgens de Musen. In de nis Apollon Kitharoidos en de Puthia. Daar naast het beeld van eenen dichter (Hesiodos of Orfeus) Beneden: de bewoonde aarde, Chronos, de gekroonde Homeros met Ilias en Odussee, de Mythe, de Historie, het Epos, Tragedie, Komedie, de Natuur, Deugd, Herinnering, Trouw, Wijsheid. Ongeveer 16 na Chr.

Hoofd van 3^{en} zang. Leeuw met Eroos; gesneden steen.

Bladz. 56. Helena met Afrodite en Peitho (de overreding); Alexandros door Eroos geleid. Marmeren basreliëf te Napels. — Menelaos en Helena — gedeelten eener beschilderde vaas. Verzamel. Lamberg.

Hoofd van 4^{en} zang. Athena; hol gesneden roode jaspis met het inschrift Aspasiou; mus. te Weenen.

Bladz. 66. Marmeren borstbeeld van Zeus (Otricoli); Vaticaan. Romeinsche kopie.

Hoofd van 5^{en} zang. De Chariten. Marmer; Instit. d. schoone kunsten te Siena.

Bladz. 88. Athena (Pallas Giustiniani); Vaticaan gal. de Braccio Nuovo; marmeren kopie van een beeld uit den griekschcn bloeitijd, wellicht van Feidias.

Hoofd van 6^{en} zang. Amazonenstrijd. Marm. basreliëf; Mausoleion te Halikarnassos; 350 v. Chr. Brit. mus.

Bladz. 130. Ares en Afrodite; schaal van Vulci; Britsch mus.

Hoofd van 7^{en} zang. Athena. Zilveren tetradrachme van Athene, omstreeks 500 v. Chr.

Bladz. 140. Andromache; vaas mus. te Napels. — Teukros, tempel van Aigina ongev. 475 v. Chr.; mus. te Munchen. — Ajas, mus. te Florence. — Agamemnoon en Talthubios; reliëf van Samotrake; 7^e eeuw. Louvre. — Machaon en Podaleirios; cornalijn in het kab. v. d. keizer van Rusland.

- Hoofd van 8^{en} zang. Zeus de Giganten bestrijdende. Cancee van Athenion. Omstr. 50 na Chr. Vaticaan.
- Bladz. 163. Hera. (Juno Barberini) Marm. Vaticaan.
- Hoofd van 9^{en} zang. Eros; gesneden steen (coll. Hoorn) Millin Mon. antiq. II. 1.
- Bladz. 182. Demeter, Persefonia en Triptolemos.
Demeter geeft aan Triptolemos den graankorrel dien hij voor het eerst aan de aarde moet toevertrouwen.
Marm. basreliëf van Eleusis, 5^e eeuw; mus. te Athene.
- Hoofd van 10^{en} zang. Munt van Sirakuze (Damareus) 4^e eeuw.
- Slot van 10^{en} zang. Vaas in den Louvre; Apolloon en de reus Titos die Leto wil ontvoeren.
- Bladz. 204. Diomedes en Odusseus Doloon grijpende. Vaasbeschildering, Mon. inediti.
- Hoofd van 11^{en} zang. Lecuwen boven de poort te Mukene. Een van de oudste grieksche beeldwerken, vóór Homeros.
- Bladz. 218. Iris; vaas van het mus. te Leiden. — Oudere voorstelling van Iris; François-vaas, te Florence.
- Hoofd van 12^{en} zang. Medusa Rondanini; marmer mus. te Munchen.
- Bladz. 241. Verovering van Ilios. Vaas van Noli, mus. te Napels. Aincias zijnen vader reddende. Kassandra door Ajas Oileuszoon vervolgd, gevluht bij het beeld van Athena. Andromache wecklagend. Priamos door Neoptolemos gedood. De anderen onzeker.
- Bladz. 257. Poseidoon en Amfitrite. Schaal van Vulci; Britsch mus.
- Hoofd van 14^{en} zang. Asklepios; marm. borstb. Britsch mus.
- Bladz. 290. Afrodite van het Capitool: marmer; na de knidische Afrodite van Praxiteles.
- Hoofd van 15^{en} zang. Hera, (Van Polukleitos?) Marm. borstb. mus. te Napels.
- Bladz. 311. Apolloon (Belvedere); Vaticaan. Marm. kopie wellicht uit de helft der 3^e eeuw na Chr.
- Hoofd van 16^{en} zang. Athena — Herakles; munt van Herakleia; na 800 v. Chr.
- Bladz. 340. Zeus en Hera; schaal van Vulci, Britsch mus.
- Hoofd van 17^{en} zang. Kentaur; Britsch mus., metope van het Parthenon; 437 n. Chr.
- Bladz. 373. Athena. — Ares; François-vaas, Florence; ongev. 6^e eeuw. — Hermes; vaas coll. Lamberg.
- Bladz. 393. Thetis. — Helios — Hefaistos; van de basis met de 4 goden, te Athene; ongev. 5^e eeuw.
- Hoofd van 19^{en} zang. Kentaurenstrijd: Parthenon; 437 v. Chr.; Britsch mus.
- Bladz. 404. Hera; marmeren borstbeeld in de villa Ludovisi te Rome, romeinsche kopie, wellicht na Alkamenes.
- Hoofd van 20^{en} zang. Hermes; brons in het mus. te Napels.
- Bladz. 430. Achilleus en Hektor strijdende; op den grond waarschijnlijk Poludoros. Vaasbeschildering; Mon. inediti.
- Hoofd van 21^{en} zang. Ares; villa Ludovisi.
- Bladz. 448. Artemis (Diane de Versailles), romeinsche kopie, ongev. helft 3e eeuw na Chr. mus. v. d. Louvre.
- Hoofd van 22^{en} zang. Apolloon (Belvedere) Vaticaan.
- Bladz. 467. Achilleus Hektor's lijk rondslepende. Vaas van Girgenti, behoord hebbende aan Raoul Rochette, die haar afbeeldt in zijn werk Mon. inédits, pl. XVIII n°. 1. Op die afbeelding ziet men om het lijk van Hektor een onregelmatig half ovaal, geheel wit. Sommigen zien hierin de aigis waarmede Apolloon het lijk van den held tegen de verwoesting beschermd. Maar volgens vers 19 zang 24 deed Apolloon dit eerst toen Achilleus

het lijk niet meer rondsleepte maar liet liggen. Mijns inziens is deze witte verhevenheid de in vers 16 vermelde grafheuvel van Patroklos, wiens schim men ook daarop ziet in de kleine figuur des krijgsmans daar boven. Maar de vaas is op deze plaats beschadigd; ik heb dus de witte verhevenheid hier weggelaten.

Hoofd van 23^{en} zang. Grieksche schenkan met chimaira en genius.

Bladz. 474. Ploetoon en Persefoncia; schaal van Vulci. Britsch mus.

Hoofd van 24^{en} zang. Hektor en Priamos' gezin; krater.

Bladz. 517. Priamos smeekt Achilleus om Hektor's lijk. Basreliëf, romeinsch werk; mus. v. h. Capitool. — Hektor uit de gevelgroep van Aigina. — Alexandros, ibid. — Priamos; gesneden steen. Millin.

VERBETERINGEN.

Bladz.	3,	reg.	50.	heldere houden.
"	5,	"	111.	Wijl ik den wegens.
"	5,	"	119.	paste.
"	5,	"	121.	Toen antwoordde hem weer snelvoetige eedle Achilleus:
"	6,	"	140.	Maar dit kunnen wij alles ook later te zamen bespreken.
"	7,	"	164.	Ergens een bloeiende stad.
				Toch wordt verre het meeste des jammerverwekkenden oorlogs
				Wel door mijn handen verricht; maar steeds als het komt tot verdeeling
				Is uw geschenk veel grooter, en ik.
				Keer naar de schepen terug, wanneer ik van strijden vermoed ben.
"	7,	"	170—171. en wil ook,
				Smaadlijk bejegend, voor u geen schatten vergaren en rijkdom.
"	7,	"	185 opdat men het zien moog'
"	8,	"	193. in hart en verstand.
"	9,	"	238.	Dien in de handen.
"	9,	"	249.	Wien van de lippen de taal zoetvloeiender stroomde dan honig.
"	10,	"	264.	Kaincus.
"	10,	"	277.	onthoud u.
"	11,	"	292.	Doch in de rede hem vallend hervatte
"	11,	"	300.	bij de snelle.
"	11,	"	302—303. opdat ook dezen het weten.
				Weldra stroomde dan zeker uw donkere bloed.
"	13,	"	367.	verwoestten.
"	13,	"	370.	Apolloon (de punt vervalte).
"	14,	"	406.	Toen ontstelden.
"	15,	"	418.	in de woonzaal.
"	15,	"	435.	ligplaats.
"	18,	"	530.	Laags 't onsterfelijk hoofd, en hij schudde den.
"	21,	"	611.	goudentronende.
"	23,	"	18.	Agamemnoon.
"	25,	"	83.	trachten.
"	27,	"	164.	uw.
"	29,	"	207. doch naar den volksraad
"	29,	"	213.	hij wiens geest.
"	30,	"	249.	Onder de velen.
"	31,	"	284.	Atreus' zoon.
"	33,	"	340.	Laat ze in vlammen
			 vertrouwden!
"	35,	"	393.	vleide te vlieden.
"	38,	"	478.	't Hoofd.
"	38,	"	497.	gespletene.
"	41,	"	571.	Araithurea's beemden.
"	41,	"	592.	Thruon.
"	41,	"	595.	zangen van Thamuris, Thrakië's dichter,
"	41,	"	596.	Daar van Oichalia's vest, vorst Eurulos' zetel, gekomen.
"	41,	"	600.	't Zangerig lied — cither.
"	42,	"	607.	Zij die in Tegea hadden hun woon en Mantinea's lustoord,
"	42,	"	608.	Parrhasia.
"	43,	"	640. en Kaludon's rotsige landstreek.
"	44,	"	672	Nirens, Charopos' zoon, dien vorst uit Aglaia geboren.
"	47,	"	765.	gelijk naar het paslood
"	49,	"	823.	kenuers.
"	49,	"	844—845.	Dappere Peiroös voerde, met Akamas, volken der Thrakers
				Welken de golvende zee van den Hellespontos tot greus is.
"	49,	"	851—852.	't Heer Paflagoniërs leidde Pulaimenes, dapper van inborst,
				Zoon van het Eneerland, waar vrij rondweiden de muilen.

Bladz.	55, reg.	138.	de zege (ook op meerdere plaatsen liever aldus).
"	57, "	185.	Frugiërs zag ik er, velen, bedwingers van leuige rossen,
"	58, "	228.	slepende.
"	58, "	237.	Poludeukes,
"	59, "	257. dat zij zeilen
"	60, "	298 volg. en andere eeuwige goden,
			Zij die met schendige daad 't eerst breken bezworen verbonden,
			Mogen zich hier op de aard, als die wijn, uitstorten hun hersens,
			Huune en die van hun kindren.
"	60, "	302—203. echter Kronioon hoorde het geenszius.
"	69, "	109.	Toen sprak Dardanos' telg, vorst Priamos weder tot dezen :
"	73, "	239.	Zestien palmen.
"	94, "	304.	Dezen gelastte.
"	100, "	489.	Onder het levend geslacht; alleen toch wierp hij hem lichtlijk.
"	105, "	635.	uwe veste.
"	108, "	732.	geheeten.
"	116, "	27.	snelvoetige paarden.
"	127, "	360.	Mekisteus,
"	133, "	5.	schoon ge mij lief hebt.
"	133, "	9— 10.	werken.
			Zoon van den zwaaijer der knots Arcithoös stammend, den koning,
			Dezen gebaard door zijn vrouw,
"	137, "	137—138. wapens van vorst Arcitheoös dragend,
			Held Arcithoös, verre berucht als de man met de strijdnokts,
"	140, "	226.	Hektor, gij zult voorwaar, alleen thans strijdend, bemerkten
"	150, "	36.	slechts.
"	158, "	265.	Na hen volgde de eedle Eurupulos,
"	167, "	565.	trouwende.
"	181, "	400.	't goed dat mijn vader verzamelde, Peleus;
"	181, "	407.	Drievetbekkens verwerft men als prijs, vaakoppige rossen.
"	197, "	145. er trof inderdaad.
"	203, "	332. maar wekte hem nochtans.
"	206, "	430.	Thumbre.
"	206, "	435.	Rhesos.
"	208, "	492.	Licht ontsnapt en of schrik hen beving als zij huiverig waren
			Over de lijken te treën,
"	220, "	241.	Koperen doodslap. (Zoo lude het meer letterlijk).
"	220, "	243—244.	den schat dien hij gaf bij het huwelijk;
			Honderd runderen gaf hij vooreerst en beloofde vervolgens.
"	221, "	270.	Eileithuiai.
"	221, "	278.	inzicht (de punt vervalde).
"	224, "	371.	achter den stijl.
"	234, "	680.	vaalkleurige paarden.
"	235, "	711.	stijgenden.
"	251, "	331.	, Peteos' afkomst,
"	251, "	354.	— Ajaxen,
"	251, "	355.	Dringend laat u de zoon van den godlijken Peteos roepen.
"	265, "	283.	vermoedt,
"	295, "	386—387. waarmee in den vreeslijken veldslag
			Niemand waagt zich te meten; de schrik reeds houdt ze verwijderd.
"	304, "	91.	beangstigd.
"	306, "	157.	geveugelde
"	331, "	154.	onsterfelijk.
"	331, "	171.	wien hij vertrouwde
"	342, "	484.	geslepene
"	344, "	554.	Patroklos;
"	350, "	745.	vlug in het duiken.
"	350, "	750.	behendige duikers.
"	367, "	385.	den rustloozen arbeid.
"	381, "	45.	Galateia.
"	408, "	223.	Klein zal wezen de oogst.
"	418, "	71.	Geen komma achter pijl.
"	503, "	44.	, geenerlei schaamte

S. Lanckhout & Co den Haag.

H O M E R O S
(M U S E U M T E N A P E L S)

EERSTE ZANG.

Zing ons den wrok, o gólin, van Achilles den zone van Peleus,
 d'Onheilvervullen, die over d'Achaiërs duizenden smarten
 Beent, en ten Aides zond veel dappere zichten der helden,
 Die den zelve ten prooi liet blijven der honden en buit gaf
 An't roofvogelenheer — zóo deed Zeus' wil het vervuld zijn —
 Sedert den dag waarop zich door twist vijandig verkeerde,
 Atreus' zoon de regeerder des volks en de godlijk Aetolous.

- R O S

(N A I F L S)

EERSTE ZANG.

ing ons den wrok, o godin, van Achilles den zone van Peleus,
d' Onheilvollen, die over d' Achaiërs duizenden smarten
Bracht, en ten Aïdes zond veel dappere zielen der helden,
Doch hen zelve ten prooi liet blijven der honden en buit gaf
5. Aan 't roofvogelenheer — zóo deed Zeus' wil het vervuld zijn —
Sedert den dag waarop zich door twist vijandig verdeelden
Atreus' zoon de regeerder des volks en de godlijk' Achilleus.

- Wie van de goden dan dreef hen door twist elkaar te bestrijden?
 Leto's en Zeus' zoon was 't, want deze vertoornd op den koning
 10. Wekte een doodlijke ziekte in 't kamp, en de volken bezweken,
 Wijn de Atreide zoo smaadlijk bejegende Chruses, zijn priester.
 Deze toch was naar de snelle galeien gegaan der Achaiërs,
 Om te bevrijden zijn dochter en bracht een onschatbaren losprijs,
 In zijne handen den krans van den vèraftreffenden Foibos
 15. Dragend op goudenen staf, en hij smeekte tot al de Achaiërs,
 Doch tot de twee Atreiden het meest, de bestuurders der volken:
 — Atreus' zonen en andre Achaiërs met krachtige scheenplaat,
 Mogen 't u gunnen de goden d' olumpische zale bewonend
 Priamos' stad te verwoesten en veilig te stevenen huiswaarts.
 20. Doch ontslaat mijn kind, het geliefde, en neemt u den losprijs,
 Eere bewijzend aan Zeus' vèrtreffenden zone Apolloon.

- Daaraan gaven wel alle de andre Achaiërs hun bijval,
 Eere den priester te doen en te nemen den schittrenden losprijs,
 Maar niet Atreus' zoon Agamemnoon was het gevallen,
 25. Doch hij verjoeg hem met smaad en hij sprak het geweldige
 [machtwoord:
 — Dat ik u, grijsaard, nooit meer vind' bij de ruime galeien,
 't Zij hier langer vertoevend, hetzij dat gij later terugkomt,
 Nutloos bleken u anders de krans en de scepter des goden.
 Want ik ontsla haar niet, vóór dat haar nadert de grijsheid
 30. In mijne woning te Argos, van 't land harer vaadren verwijderd,
 Waar zij den weefstoel drijve en deele mijn nachtelijk rustbed.
 Ga dus, verbitter mij niet, opdat gij behouden terug keert.

- Alzoo sprak hij; de oude verschrikte en volgde 't bevel op.
 Zwijgend ging hij naar 't strand van het wild rondklotsende zeemat.
 35. Toen zich verwijdrend ter zij, zond d' oude zijn vurige smeeking
 Op ten gebiedder Apollo, den telg schoonlokkige Leto's:
 — Wil mij verhooren, o gij met den zilveren boog, die in Chrusa
 Woont en het heilige Killa, in Tenedos heerscht als een koning,

- Smintheus! Zoo ik u ooit uwen tempel gevallen bereid heb,
 40. Of er u ooit de met vet omwikkelde schenkels ontstoken,
 Vleesch van de stieren en rammen, vervul dit vurig verlangen:
 Moog' uw schot mijn tranen vergelden aan 't heer der Achaiërs.
 Aldus zeide hij smeekend en Foibos Apollo verhoorde 't.
 't Hart vol gramschap daalt hij omlaag van de kruin des Olumpos,
 45. Over de schouders de boog en de sluitende koker met pijlen.
 Klinkend ramlen de pijlen den god om de schouders, terwijl hij
 Voortspoedt, vlammend van toorn; als de nacht zoo was zijn
 [verschijning.
 Daarop ver van de vloot stand houdende, zond hij zijn boogshot.
 Vreeselijk luidde 't geklank dat de zilveren boog van zich uitgaf.
 50. Eerst muilezels velde hij neer, en de glanzige honden,
 Daarna tegen de mannen de schriklijke schoten verzendend,
 Trof hij, en rustloos gloeiden de brandende mijten der dooden.
 't Was al de negende dag dat de schichten des gods in het krijgskamp
 Woedden; den tiende vergaarde Achilles het volk ter bijeenkomst.
 55. Dit toch wekt' in zijn geest de godin blankarmige Hera,
 Want haar deerde het lot van de Danaërs, die zij gedood zag.
 Toen zij zich hadden verzameld en waren vereend ter vergaadring,
 Sprak, uit de rijen naar voren getreên, snelvoetig' Achilleus:
 — Atreus' zoon, nu zullen wij weer rondzwerfende, denk ik,
 60. Huiswaarts stevenen, als wij den dood noch kunnen ontvlieden,
 Daar tegelijk met den krijg ook de pest de Achaiërs ter neer slaat.
 Doch kom, vragen wij eerst enen priester of ziener om raadslag,
 Of eenen droomuitlegger, van Zeus toch komt ook het droombeeld.
 Deze verklaar' waarom dus Foibos Apollo vertoornd is;
 65. Of hij die gramschap voedt om geloften of runderenoffers,
 Of wellicht, van de rammen en vleklooze bokken den walmgeur

39. Bijnaam van den in Chrusa vereerden Apollon, die de akkers tegen de plaag der veldmuizen (*sminthos*) beschut.

Eerst ontvangende, ons daarna wil redden van 't onheil.

Alzoo sprak hij en zette zich neer; toen rees uit hun midden
 Kalchas, Thestor's zoon, de voornaamste der vogelenwichlaars,
 70. Ziener van alles wat is, zijn zal en te voren geweest is,
 Die de achaische schepen naar Ilios mede bestuurd had
 Door zijnen schouwenden geest, als Foibos Apollo het ingaf.
 Hij welwillend gezind, nam 't woord en hij sprak ter vergaadring:
 — O gij Achilles! den goden geliefd, gij gelast mij te duiden
 75. Wat er Apollo vertoornde, den vèraftreffenden koning.
 Dit nu zal ik u melden, en gij dan, luistert en zweert mij
 Dat gij in ernst mij allen met woorden en handen te hulp komt.
 Want ik verwacht wel den toorn van den man die het hoogste
 [gezag voert

Over 't argeliesch volk, wien elk der Achaiërs gehoorzaamt.
 80. Krachtiger is toch een koning, die tegen een mindere toorn voedt.
 Schoon hij een enkelen dag zijn drift al moge bedwingen,
 Echter bewaart hij bestendig den wrok, tot hij eindelijk doel treft,
 Binnen zijn boezem; bedenkt het dus wèl of uw hand mij beveiligt.

Hem antwoordende zeide daarop snelvoetig' Achilleus:

85. — Wees goedsmoeds en verklaar 't godsteeken gelijk gij het
 [waarneemt.

Want bij Apollo, geliefd door Zeus, en tot wien gij 't gebed richt,
 Kalchas, waar gij de teekens der goden den Danaërs uitlegt,
 Niemand zal, zoo lang ik leef en op aarde het licht zie,
 Hier bij de ruime galeien aan u een vijandige hand slaan,
 90. Van 't gantsch Danaërsvolk; al bedoeldet gij zelfs Agamemnoon,
 Die zich beroemt nu verre de hoogste te zijn der Achaiërs.

Daarop vatte hij moed, de voortreffelijke ziener, en sprak hij:
 — Niet om geloften en offers van runderen is hij verbitterd,
 Maar om des priesters wille, dewijl Agamemnon hem smaadde,
 95. Niet ontsloeg zijne dochter en weigerde 't nemen van losprijs,
 Daarom zond ons de Treffer van verre die ramp en hij poost niet;

- Ook niet eerder verlost hij het volk van de schriklijke krankheid
 Eer men den minnenden vader het meisje met schittrende oogen
 Zonder een losprijs geeft en met heilige offers van rundren
100. Weer naar Chrusa zendt; zóo moog' men hem weder verzoenen.
 Alzoo sprak hij en zette zich neer; toen rees uit hun midden
 D'edele Atreuszoon, wijdheerschende vorst Agamemnoon,
 Smartvol; 't somber bewolkte gemoed liep over van gramschap,
 D'oogen geleken een vuur, dat in stralende vonkeling uitschoot.
105. 't Eerst zijn dreigenden blik naar Kalchas wendende, sprak hij:
 — Ongeluksziener! of g' ooit voor mij iets nuttigs gezegd hebt!
 Altijd acht uw gemoed het een vreugd iets kwaads te voorspellen.
 Nooit noch hebt gij voor mij iets nuttigs gezegd of voleindigd.
 Nu weer, godlijke teekens den Danaërs spellend, verklaart gij 't
110. Alsof dáarom de Treffer van verre hun rampen bereid heeft
 Dat ik den wegens het meisje van Chruses gebodenen losprijs
 Weigerde, daar ik ze verre verkies in mijn huis te behouden.
 Zeker ik geef haar eerder dan Klutaimnestra de voorkeur,
 Vrouw mijner jeugd; voor deze toch wijkt zij in geenerlei opzicht,
115. Noch in gestalte of bouw, noch zelfs in verstand of den arbeid.
 Nochtans geef ik ze willig terug, als het beter geacht wordt.
 Liever begeer ik het volk welvarend te zien, dan in rampspoed.
 Doch men verschaff' mij terstond eerschenkingen, dat ik alleen niet
 Onder d' Argeiërs een gift ontbeer; dat pastte toch geenszins.
120. Want dát ziet gij wel allen, dat zóo mijn geschenken te loor gaan.
 Hem antwoordde Achilles, de godlijke, vlugge van voeten:
 — Atreus' schittrende zoon, uitstekendste aller in hebzucht,
 Hoe toch zouden de dappre Achaiërs u eenig geschenk doen?
 Want niets zien wij gebleven in aller bezit en gemeenschap,
125. Maar 't werd alles gedeeld wat ons ooit in de steden ten buit viel.
 Onrecht waar' het indien weer het volk het gedeelde te zaam bracht.
 Doch geef haar aan den god thans weer; voorwaar de Achaiërs
 Schenken 't u drie- viervoudig terug, als 't behagen van Zeus ons

Wellicht gunt te verwoesten het stevig bemetselde Troja.

130. Hem antwoordende zeide de machtige vorst Agamemnoon:
— Denk, hoe dapper gij zijt, niet, godengelijke Achilleus,
Mij te bedriegen, gij zult mij met list niet vangen of reednen.
Zoudt gij dan, zelf uw geschenken behoudende, willen dat ik zoo
Dervend zat, en gelast gij dat ik haar weder terug geef?
135. Zij het, indien mij de dappre Achaiërs verleen en een eergift,
Kiezen de naar mijn begeerte, opdat het mij zij ter vergoeding.
Weigren zij 't echter te geven, dan zal ik het zelf mij wel nemen.
't Zij uw eigen of Ajas' geschenken of die van Odusseus
Neem ik, en woedend van toorn wordt zeker degen dien ik opzoek.
140. Maar dit kunt gij ook alles wel later te zamen bespreken.
Op dan! sleept eene donkre galei naar den heiligen zoutplas,
Brenge er de noodige roeiers te zaa m, neemt runderenoffers
Meê in het schip, ook 't meisje bekoorlijk van wangen, Chruséis,
Voer ze er heen; van de hoofden geleide u een als gebieder,
145. Zij het Idomeneus, Ajas, of anders de godlijk' Odusseus,
Of gij, Peleus' zoon, de geweldigste onder de strijders,
Dat gij den Treffer van ver dus verzoent met de heilige offers.

- Hem antwoordde Achilles den grimmigen blik tot hem opslaand:
— O gij, in driestheid immer verhuld, steeds zinnend op voordeel,
150. Hoe is één der Achaiërs uw woord noch willig gehoorzaam,
Zij het om tochten te doen of tot dapperen strijd met de mannen?
Ik toch ben niet wegens de speerschacht drillende Trojers
Hier ten strijde getogen, en mij misdeden zij nooit iets.
Want mij hebben zij nooit mijne koeien geroofd of mijn paarden,
155. Nooit ook hebben z' in Fthia's gebied, zwaarkluitig en volkrijk,
Vruchten der akkers verwoest; door veel 'toch zijn wij gescheiden,
't Schaduwrijke gebergt' en het luid weerklinkende zeevlak.
Maar u, schaamtlooze, zijn wij gevolgd, ten uwen gerieve,
Voor Menelaos en u, met uw honds blik, zoekend vergoeding
160. Bij de Trojanen; dit alles bekommert u niets, gij vergeet dat.

Ja zelfs dreigt gij ook mij van het eeregeschenk te berooven,
 Dat ik met moeite verwierf en de zonen van Argos mij schonken.
 Nooit ook krijg ik een gift aan de uwe gelijk, als d'Achaiërs
 Een welvarende stad van de troïsche landen verwoesten.

165. Toch werd zeker het grootste gedeelte des woeligen oorlogs
 Door mijn handen verricht; maar kwam het dan aan op verdeeling,
 U was 't grootste geschenk, maar ik, met het kleine tevreden,
 Keerde terug naar de schepen, wanneer ik van 't strijden vermoeid was.
 Doch nu ga ik naar Fthia terug, want verre verkies ik

170. Huiswaarts weder te wenden de krommende boegen, en 'k denk ook
 Als ik met smaad moet gaan, vindt gij geen schatten en voorspoed.

Hem antwoordende zeide der volkeren vorst Agamemnoon:
 — Vlucht maar liever, indien uw gemoed het verlangt, en ik
 [smeek niet

Dat gij om mij hier blijft, daar zijn er ook anderen naast mij
 175. Die mij zullen vereeren; de steeds raadgevende Zeus 't eerst.
 Want u haat ik het meest van de Zeus ontstammende vorsten;
 Altijd was u de twist een genot, en gevechten en oorlog.
 Als gij zoo krachtvol zijt, die gaaf schonk u eene godheid.
 Keer dan huiswaarts, gij, met uw schepen en al uw gezellen,
 180. Murmidoniërs moogt gij gebiën, ik stoor mij aan u niet;
 Niets ook deert mij uw toorn, maar dit zij mijne bedreiging,
 Daar mij Foibos Apollo berooft van de dochter van Chruses,
 Zal ik ze zenden met mijne galei en met mijne gezellen,
 Maar zelf haal ik Briséis, het meisje met lieflijke wangen,
 185. Weg uit uw tent, uw eeregeschenk, opdat gij het goed ziet
 Hoe veel sterker dan gij, ik ben, en een ander zich wachte
 Zich een gelijke te noemen van mij, of mij tarte in 't aanzicht.

Alzoo sprak hij. Den zone van Peleus griefde 't; van binnen
 Wankte in tweestrijd 't hart in de harige borst en bepeinsde
 190. Of hij het snijdende zwaard uittrekkende aan zijne zijde,
 Dezen uit één zou drijven en Atreus' zone ter neer slaan,

- Of zijne gramschap stillen en in zou toomen zijn moedwil.
 Deze gedachten in hoofd en gemoed overleggende, trok hij
 't Machtige slagzwaard reeds uit de scheê; toen daalde Athena
 195. Neer uit de lucht; haar zond de godin blankarmige Hera,
 Beiden gelijk liefhebbend in 't hart en om beiden bekommerd.
 Achter Achilleus stond zij en greep 't goudkleurige haar vast;
 Hem slechts was zij verschenen en geen van de anderen zag haar.
 Toen ontzette Achilles; hij wendde zich om en herkende
 200. Pallas Athena terstond, haar oogen bestraalden hem vreeslijk.
 Tot haar richtte hij toen de gevleugelde woorden en sprak hij:
 — Waartoe, dochter van Zeus, van den aigiszwaaiende, komt gij?
 Woudt gij den moedwil zien van Atreus' zoon Agamemnoon?
 Maar dit zeg ik u thans, en het zal ook gebeuren, vertrouw ik,
 205. Dat d' overmoedige trots wellicht hem ras in 't verderf stort.
 Toen zei hem de godin, klaaroogige Pallas Athena:
 — 'k Daald' uit de hemelen neer om uw toorn te bedaren; gehoorzaam;
 Want hier zond mij tot u de godin blankarmige Hera,
 Beiden gelijk liefhebbend in 't hart en om beiden bekommerd.
 210. Kom, dat de woede bedare en neme uw hand ook het zwaard niet,
 Wilt gij met smadende taal hem beledigen, 't zij u geoorloofd,
 Want dit zeg ik u aan en het komt ook gewis tot vervulling,
 Dat eens driemaal schooner geschenken u zullen ten deel zijn,
 Wegens dien smaad u gedaan; dus luister en wees mij gehoorzaam.
 215. Haar antwoordende zeide de rassche van voeten Achilleus:
 — Godlijke, zeker betaamt het dat úw woord worde gehoorzaamd,
 Schoon mij de toorn noch brandt in 't gemoed, zóo is het toch
 [beter:
 Gaarne verhooren de goden den man die hun woorden in acht neemt.
 Toen met de machtige hand omklemmend den zilveren zwaardgreep,
 220. Stak hij 't geweldige zwaard weer neer in de schede, gehoorzaam
 Aan Athenaia's woord. Zij keerde terug ten Olumpos,
 Waar met de andere goden de aigiszwaaiende Zeus woont.

Deze nu richtte tot beiden het woord, welmeenend, en sprak toen:
— Wee, wee! vreeslijke rampen genaken het land van Achaia.

255. Priamos waar' het gewis eene vreugde en Priamos' zonen,
Groote verheuging vervulde ook 't hart van de andere Trojers,
Als zij vernamen hoe gij in dit alles al twistende strijd voert,
Gij, in den raad de voornaamsten der Danaërs, d' eersten in d' oorlog.
Alzoo, luistert, beiden toch zijt gij jonger dan ik ben.
260. Voormaals heb ik met mannen verkeerd uit een krachtiger tijdperk
Dan nu 't onze, en nooit heeft mij één hunner geminacht.
Want zoodanigen zag ik er nooit noch zal ik er weerzien,
Als Peirithoös was en als Druas, de herder der volken,
Kaines, Exádios, noch als de godlijke held Polufemos;
265. Noch als Aigeus' zoon, de genoot der onsterflijken, Theseus;
't Waren de krachtigsten, dezen, der mannen die leefden op 't aardrijk,
Krachtigsten zijn zij geweest, met de krachtigsten voerden zij oorlog,
Met de Kentauren der bergen, en richtten er doodlijk verderf aan.
Onder de zulken nu heb ik geleefd, daar komend van Pulos,
270. 't Verre verwijderde land; mij hadden zij zelve genoodigd.
'k Heb er het mijne gedaan in den krijg, maar zekerlijk niemand
Onder het levend geslacht, hield tegen de zulken den strijd uit.
Nochtans hoorden zij gaarn mijn raad en zij volgden mijn woord op.
Daarom, luistert ook gij, want het best doet wie naar een raad hoort.
275. Gij, hoe machtig gij zijt, ontweldig aan dezen de maagd niet,
Doch laat hem het geschenk dat de zonen Achaia's hem eenmaal
Gaven, en, Peleus' zoon, onthoudt u van twist met den koning.
Geen stafvoerende vorst toch, wien Zeus heerlijken roem schonk,
Heeft ooit zulk eene eere genoten, der zijne gelijkbaar.
280. Zijt gij de meeste in kracht, eene godlijke moeder ontving u;
Doch hij is de voornaamste, als meerdere mannen beheerschend.
Atreus' zoon, overmeester uw drift, en, Achilles, ik smeek u
Laat uwe gramschap varen, o gij die de krachtigste schutsmuur
Tegen den schriklijken krijg mocht wezen voor al de Achaiërs.

285. Hem antwoordende zeide de heerschende vorst Agamemnoon:
 — Zekerlijk hebt gij, o grijze, dit alles gesproken met wijsheid,
 Maar die man wil boven de anderen allen gesteld zijn,
 Allen verlangt hij door kracht te bedwingen, beheerscher van allen,
 Ieder bevelen te geven, die niemand, meen ik, gehoorzaamt.

290. Zoo de onsterflijke goden in hem eenen meester der werpspies
 Schiepen, vergunden zij hem deswegens het spreken van schimptaal?

Hierop viel hem snel in de rede de godlijk' Achilleus:

— Ja, voorzeker, ik zou wel een bloodaard heeten, onwaardig,
 Als ik gewillig in alles u toegaf, wat gij ook zeidet.

295. Anderen moogt gij dat alles gebieden, maar zeker aan mij niet.
 Geef uw bevelen, ik denk toch uw last niet langer te volgen.
 Maar iets anders betuig ik u thans; gij, draag 't in uw hart om.
 Naar u zal ik om 't meisje mijn hand niet heffen ten kampstrijd,
 Naar u, noch eenen ander, al neemt men mij thans wat men
 [eerst schonk.

300. Maar wat er verder van mij in de snelle en zwarte galei is
 Daarvan zult gij mij niets mijns ondanks kunnen ontrooven;
 Doch, welaan, beproeft het, opdat gij het weten en zien moogt,
 Weldra stroomde van dezen het donkere bloed om mijn speerpunt.

Zoo met vijandige taal elkander geweldig bestrijdend

305. Rezen zij op en ontbonden den raad bij de vloot der Achaiërs.
 Peleus' zoon zocht weer zijne tenten en gladde galeien
 Saam met Menoitios' zoon Patroklos en hunne gezellen.
 Atreus' zoon deed snel zijne vlugge galei naar den zeevloed
 Trekken en twintig roeiers bestemde hij; scheepde de rundren
 310. 't Offer des gods, en het meisje bekoorlijk van wangen, Chruséis,
 Bracht hij er heen; het bestuur aanvaardde de schrandre Odusseus.
 Zij nu begonnen den tocht en bezeilden de vochtige meerbaan.

Daarna gaf Agamemnon bevel aan het volk zich te zuivren:
 Reiniging pleegden zij toen, en zij wierpen in zee de bevelking,
 315. Brachten Apollo ten zoen volkomene offers van honderd,

Runders en geiten, aan 't strand van den nimmer vruchtbaren zoutplas;
 Opwaarts rees tot den hemel de geur in den dwarlenden rookwalm.
 Hiermeê waren zij bezig in 't heer; doch vorst Agamemnoon
 Liet van den strijd niet af, waarmeê hij Achilles bedreigd had;
 320. Maar tot Talthubios richtte hij 't woord en Eurubates, beiden
 Hem als herauten verzellend en wakkre behulpzame dienaars:
 — Gaat nu heen naar de tent van Achilles, den zone van Peleus,
 Neemt er de hand van Briséis bekoorlijk van wangen, en brengt haar.
 Mocht hij ze weigren te geven, dan zal ik zelf ze wel halen,
 325. Met veel meerderen komend; verschriklijker zal het hem wezen.
 Alzoo sprekende zond hij ze heen, met dit dreigende machtwoord.
 Aarzelend volgden zij 't strand van den nimmer vruchtbaren zoutplas,
 Tot z' aan de tenten en schepen der Murmidoniërs kwamen.
 Hem nu vonden zij bij zijne tent en het donkere vaartuig
 330. Zittende, doch hen ziende verheugde Achilles zich geenszins.
 Zij ontroerden en stonden met eerbied stil voor den koning,
 Beiden verstoutten zich niet hem met woorden of vraag te bejeegen.
 Maar hij bevroedde het wel in zijn geest en begon met de woorden:
 — Heil u beiden, herauten, de boden van Zeus en de menschen,
 335. Nadert, aan u niet geef ik de schuld, maar wél Agamemnoon,
 Die u herwaarts zond om het meisje, Briséis, te halen.
 Nu dan, geleid ze naar buiten, het meisje, o eedle Patroklos,
 Geef 't hun om mede te voeren; maar, dezen zij zijn mij getuigen,
 Bij de gelukkige goden en sterflijke menschen bezweer ik 't
 340. Ja, bij den grimmigen koning, indien er in lateren tijd eens
 Weer de behoefte aan mij ontstaat, om van doodelijk onheil
 D'andren te redden . . ! hij woedt toch voort in verderflijken waanzin,
 Niets ook kan zijn verstand doorzien, 't zij achter- of voorwaarts,
 Hoe hij 't achaische volk bij de vloot zal redden in 't slagveld.
 345. Alzoo sprak hij; Patroklos het woord zijns vrienden gehoorzaam
 Bracht uit de tent Briséis, het meisje bekoorlijk van wangen,
 Gaf 't hun mee, en zij keerden terug naar de vloot der Achaiërs.

Echter met onwil was het dat 't meisje hen volgde. Achilles
 Zette zich snel van zijn vrienden verwijderd en weenend ter neder
 350. Aan 't vaalkleurige strand en hij tuurde naar 't eindlooze meervlak.
 Vurig bad hij, de handen verheffend, zijn dierbare moeder:
 — Moeder, dewijl gij een leven mij schonkt, kortstondig van
 [duur slechts,

Had de Olumpiër mij wel behooren te houden in aanzien,
 Zeus hoogdondrend in 't zwerk, maar geenszins schenkt hij mij eere,
 355. Daar mij Atreus' zoon, wijdheerschende vorst Agamemnoon,
 Smaadt, want hij houdt thans het geschenk dat hij zelf van mij wegnam.

Weenend klaagde hij zoo; zijn verhevene moeder verhoorde 't
 Toen z' in de diepten der zee bij den grijsaard zat, haren vader.
 Plotseling rees zij, een nevel gelijk, uit de grauwig zee op,
 360. Zette zich nevens hem neer, waar hij zat in zijn tranen gedompeld,
 Streelde hem zacht met de hand, en bij name hem roepende, sprak zij:
 — Waarom weent gij mijn kind? en vermeestert uw zinnen de
 [droefheid?

Spreek uit; niets in het harte verheeld; dat het beiden bekend zij.

Diepe verzuchtingen slakend begon snelvoetig' Achilleus:
 365. — 't Is u bekend: wat zal ik van alles u weer het verhaal doen?
 Wij dan vertrokken naar Thebe, Eëtions heilige hoofdstad,
 Deze verwoesten wij gansch en vervoerden 't veroverde herwaarts;
 Alles verdeelden zij saam, als het paste, de zonen Achaia's;
 Atreus' zoon koos 't meisje bekoorlijk van wangen, Chruséis.
 370. Chruses echter, de priester des Treffers van verre, Apolloon.
 Zocht bij de snelle galeien d' Achaiërs in 't koperen borstkleed,
 Om te bevrijden zijn dochter en bracht ontelbaren losprijs,
 In zijne handen den krans van den vèraftreffenden Foibos
 Dragend op goudenen staf en hij smeekte tot al de Achaiërs
 375. Doch tot de twee Atreiden het meest, de bestuurders der volken.
 Daaraan gaven wel alle de andre Achaiërs hun bijval,
 Eere den priester te doen en te nemen den schittrenden losprijs,

Maar niet Atreus' zoon Agamemnoon was het gevallig,
 Doch hij verjoeg hem met smaad en hij sprak zijn geweldige
 [machtwoord.

380. Huiswaarts keerde de grijze nu wrokkende; Foibos Apolloon
 Leende gehoor aan zijn bede, dewijl hij hem grootelijks lief was,
 Tegen d' Argeiërs verzond hij zijn doodelijk schot, en de volken
 Stierven bij hoopen; alom door het wijde achaische kamp heen
 Vlogen de pijlen des gods; tot te midden der onzen een wichlaar
 385. 't Goed doorschouwd' en de teekens verklaarde des Treffers van verre.
 't Eerst gaf ik het bevel terstond te verzoenen de godheid.
 Toen ontbrandde de toorn in den zone van Atreus, en opstaand
 Sprak hij het dreigende woord dat thans ook werkelijk vervuld is.
 Want met de snelle galei vervoeren de fiere Achaiërs
 390. 't Meisje naar Chrusa terug en der godheid brengen zij offers.
 Doch toen kwamen herauten tot mij en zij voerden uit mijn tent
 't Meisje Briséis, dat eens mij schonken de zonen Achaiä's.
 O neem, zoo gij 't vermoogt, uwen dapperen zoon in bescherming.
 Ga ten Olumpos omhoog, smeech Zeus bij hetgeen gij verricht hebt,
 395. Zoo gij hem eertijds 't hart door woorden of daden verheugdhet.
 Want vaak heb ik 't gehoord, hoe gij in de woning uws vaders,
 Zelf u beroemdet dat gij van den donkerbewolkten Kronioon
 't Smadelijk onheil keerdet, de eenige onder de goden,
 Toen hem alle de andre Olumpiërs wilden in band slaan,
 400. Hera zelve, te zaam met Poseidon, en Pallas Athena.
 Maar gij, godlijke, kwaamt en gij maaktet hem vrij van zijn ketens,
 Snel naar den hoogen Olumpos den honderdarmige roepend,
 Briareoos bij de goden genoemd, bij de menschen Aigaioon;
 Immers veel gaat deze zijn vader te boven in spierkracht.
 405. Deze dan plaatste zich trotsch op die eer aan de zijde Kronioon's.
 Hem ontzagen de goden, de zaalgen, en waagden het niet meer.
 Wek dit weer in zijn geest, zit naast hem en vat zijne knieën,
 Of hij de Trojers misschien mocht willen verleenen zijn bijstand,

Maar de Achaiërs nabij hunne schepen beklemm' om de zeebocht,
 410. Doodlijk getroffen, opdat zij dan allen genieten hun koning!
 Zoo ook leer' Agamemnon, de machtige heerscher, zijn misdaad
 Inzien, hij die den besten van al de Achaiërs gesmaad heeft.

Hem gaf, bittere tranen vergietende, Thetis ten antwoord:

— Wee mij, kind, wat voedd' ik u op, als een moeder van rampspoed?
 415. O, dat gij niet bij de schepen beleedigd en weenend ter neer zat,
 Daar 't u beschorene leven van weinigen duur en zoo kort is,
 Want kortstondiger beide en droeviger leeft gij dan iemand.
 Tot zóo smadelijk lot heb ik u gebaard in mijn woning.
 'k Ga, dit mede te deelen aan Zeus zich vermeiend in donder,
 420. Zelf ten besneeuwden Olumpos, en mocht hij mijn smeeken verhooren!
 Doch trek gij u terug bij de snelvoortglijdende schepen,
 Toorn daar tegen d' Achaiërs en houd u geheel van den strijd af.
 Naar den Okeanosvloed trok Zeus, naar de goed' Aithiopers,
 Gister om 't maal te genieten; hem volgden de goden gezaamlijk.
 425. Doch na een twaalfstal dagen, dan keert hij terug ten Olumpos;
 Dan ook bezoek ik terstond Zeus' zale in koper gegrondvest.
 'k Zal hem de knieën omvatten, en wel overreden, vertrouw ik.

Na die woorden verdween zij in zee; hem echter verliet zij
 Daar vol toorn in het hart om de sierlijk gegordelde vrouwe
 430. Die zij hem tegen zijn wil met geweld ontnamen. Odusseus
 Naderde Chrusa inmiddels, het heilige offer geleidend.
 Toen zij nu stevenden binnen de baai met haar diepte van waatren,
 Streken zij 't zeil, en zij borgen het weg in het donkere vaartuig,
 Lieten, den stag loswerpend, den mast snel neer in den stander,
 435. Daarna dreven zij 't schip al roeiende voort naar de legplaats,
 Wierpen de steenen en legden het vast met de achterste kabels.
 Nu ook gingen zij zelve van boord op het schuimende zeestrand;
 Daar ontscheepten zij 't offer des Treffers van verre, Apolloon;
 Chruses' dochter verliet ook het zeedoorklievende vaartuig;
 440. Haar nu geleidde de schrandre Odusseus toen tot het altaar,

Voerde haar weer in de armen des dierbaren vaders, en zei hem:
 — Chruses, herwaarts zond mij der volkeren vorst Agamemnoon,
 Om uw kind u te brengen, en heilige offers aan Foibos
 Voor de Achaiërs te bieden en zóo te verzoenen den heerscher,
 445. Die den Argeiërs thans zoo. smartlijke rampen verwekt heeft.

Aldus sprekende voerde hij haar in zijn armen; en vreugdvol
 Nam hij het dierbare kind. Voor den god toen schaarden zij ijlings
 't Heilige offer in rijen bij 't schoonvoltrokkene altaar,
 Reinigden daarna de handen en spreidden 't gegruizelde gerstmeel.
 450. Chruses smeekte nu luide voor hen, zijne handen verheffend:
 — Wil mij verhooren, o gij met den zilveren boog, die in Chrusa
 Woont en het heilige Killa, in Tenedos heerscht als de koning.
 Zoo gij eenmaal reeds mijne vurige bede verhoordet,
 Mij toen eere verleenend, en 't volk der Achaiërs gestraft hebt,
 455. Schenk mij ook nu weer gunstig gehoor op mijn vurig verlangen,
 Dat gij de Danaërs weder bevrijdt van het smadelijk onheil.

Alzoo sprekende bad hij en Foibos Apollo verhoorde 't.
 Toen zij nu hadden gebeden en 't meel op de runders gestrooid was,
 Bogen zij 't vee bij de koppen naar achteren, slachtten en vilden 't,
 460. Hakten de schenkelstukken er af en bedekten ze rondom
 Dubbel met vet en belegden het toen met de verdere deelen.
 D'oude ontbrandde het toen op het hout en het vonkelend druifsap
 Plengde hij; naast hem hielden de jeugdige helpers den vijftand.
 Toen zij de schenkels hadden verbrand en geproefd de geweiden,
 465. Sneden zij d' andere deelen in stukken en hechtten z' aan 't braadspit,
 Brieden het alles met zorg en onttrokken het weer aan de spitten.
 Dan, als zij rustten van 't werk en den maaltijd hadden geregeld,
 Aten z' en niemands hart ontbeerde zijn deel in den maaltijd.
 Na dat zij hadden genoten van dranken en spijzen in volheid,
 470. Goten de dienende knapen het mengvat vol tot den rand toe,
 Waar zij de bekers uit vulden op nieuw en in 't ronde verdeelden;
 Zoo dan verzoenden zij heel dien dag met gezangen de godheid,

't Heerlijke loflied zongen de jeugdige mannen Achaia's,
 Prijzend den god die van verre bestiert, en hij hoorde 't met blijdschap.
 475. Doch toen de zon was nedergedaald, en de schemering aanbrak,
 Ging men ter rust bij de kabels aan 't achtergedeelte des vaartuigs.
 Toen de in d' ochtend geboren en rooskleurvingrige Eeos
 Lichtte, hervatten zij weder den tocht naar het kamp der Achaiërs.
 Gunstigen zeilwind zond hun Apollo van verre bestierend.

480. 't Scheepsvolk richtte den mast en het heesch er het blinkende zeildoek.
 Vol in het zeil blies d' adem des winds, en de donkere golfslag
 Klotste met dreunend geluid om de kiel van het zeilende vaartuig;
 Zoo sneed 't schip door de golven en eindigde verder zijn reisweg.
 Toen zij hadden bereikt 't wijd strekkende kamp der Achaiërs,
 485. Sleepde de manschap verder het donkere schip op het vastland
 Hoog op het zand en zij legden de krachtige balken er onder.
 Daarna verspreidden zich allen, en elk naar zijn tenten en vaartuig.

Doch bij zijn snelle galeien verblijvende, toonde zijn gramschap
 Peleus' zoon, de aan Zeus ontsprotene, vlugge Achilleus.

490. Nimmer toefde hij thans in den mannenvereerenden raadskring,
 Noch in den oorlog, maar hier blijvende kwijnde zijn trotsch hart,
 Want hij verlangde met vuur naar den krijg en 't gedruisch van
 [het slagveld.

Toen voor de twaalfde maal hierna weer daagde de Ochtend,
 Kwamen de goden, de ceuwig bestaande, terug ten Olumpos
 495. Allen te zaam, doch Zeus vooraan. Ook Thetis verzuimde
 d' Opdracht niet van haar zoon, maar rees uit de golven der zee op,
 Vroeg in den morgen, en steeg naar het hemelruim ten Olumpos.
 D' alomschouwenden Zeus trof z' aan, van de andren verwijderd,
 Boven de rijzigste kruin van den veelgetopten Olumpos.
 500. Zij dan zette zich naast hem neer en omklemde zijn knieën
 Met hare linker hand; zijne kin met de rechter omvattend,
 Sprak zij al smeekende dus tot Kronion den godlijken koning:
 — Zoo ik u ooit, Zeus Vader, te midden der goden gediend heb.

Zij het met woorden of daad, voldoe dan aan deze begeerte:
 505. Eer mijnen zoon, wien 't leven het snelste van allen vergaan moet;
 Hem toch heeft Agamemnon gesmaad, de gebieder der volken,
 Immers thans heeft hij het geschenk, dat hij zelf van hem wegnam.
 Maar geef gij hem nu eere, olumpische Zeus, die den raad schaft,
 Breng aan de zijde der Trojers de kracht, zoo lang tot d' Achaiërs
 510. Mijn zoon zullen vereeren en hoog weer stellen in aanzien.

Aldus bad zij, de drijver van 't zwerk sprak echter tot haar niet,
 Doch bleef zwijgen, en Thetis, gelijk zij zijn knieën omvat had,
 Klemde zich inniger vast en hervatte al smeekende nochmaals:
 — Geef mij een trouwe belofte, verleen mij een gunstigen hoofdknik,
 515. Of, daar u niets weerhoudt, zoo weiger, opdat ik het wel weet
 Hoe ik zeker van allen de minst ontziene godin ben.

Hevig bedrukt antwoordde de wolkenregeerende Zeus haar:
 — Waarlijk een heilloos werk, dat ge mij nu met Hera in twist brengt,
 Zoo zij mijn toorn misschien ontsteekt door verbittrende woorden,
 520. Nu al tergt zij mij steeds voor het oog der onsterflijke goden,
 Zeggende dat ik den Trojers mijn bijstand leen in den oorlog.
 Doch ga gij thans weder van hier, dat Hera u geenszins
 Opmerk, 't verdere zij mijn zorg, dat het moge vervuld zijn.
 Welaan, 'k geef u een wenk met het hoofd, opdat gij vertrouwet.
 525. Dit toch is bij de goden het machtigste teeken dat ik geef;
 Onherroepelijk, nimmer bedriegelijk, immer volcindigd
 Is toch alles indien met het hoofd ik gunstiglijk toewenk.

Aldus zeide Kronion en wonk met de donkere wenkbrauw;
 Neerwaarts golfde in lokken 't ambrosische haar van den heerscher
 530. Langs de onsterflijke slapen en schudde den grooten Olumpos.
 Zoo overlegden zij samen en scheidten zich. Thetis ontsnelde
 Vlug van den heldren Olumpos en sprong in de diepte der zecën.
 Naar zijne woonplaats keerde ook Zeus; daar rezen de goden
 Allen gelijk van hun zetels, ter eere huns vaders, en niemand
 535. Wachtte hem zittend af, maar elk stond op bij zijn aankomst.

Zoo nam deze daar plaats op zijn troon; toch was het aan Hera
Niet ontsnapt en zij zag het, hoe samen met Zeus overlegd had
't Kind van den oude der zeeën, de zilvervoetige Thetis.

Aanstands sprak toen Hera met bitsige taal tot Kronioon:

540. — Listige, wie van de goën heeft weêr met u samen beraadslaagd?
Steeds is 't u een genoegen, u verre van mij te verwijden,
Heimelijk iets overlegend, en nooit ook kunt gij besluiten
Mij welwillend te zeggen een woord van hetgeen g' in den zin voert.

Daarop gaf haar de vader der menschen en goden ten antwoord:
545. — Hera, wil toch den wensch niet koesteren al mijn gedachten
Mede te weten, zij wierden u zwaar, ook schoon gij mijn vrouw zijt.
Doch wat gehoord mag worden, aan niemand zal het bekend zijn
Eerder dan u, 't zij onder de goden, of onder de menschen;
Maar van hetgeen ik buiten d'onsterflijken wensch te beramen
550. Zoek gij dat alles zoo nauw niet na, noch vraag om verklaring.

Hem antwoordde de edle godin grootoogige Hera:

— Kronos' geweldigste zoon, welk woord hebt gij daar gesproken!
Nooit toch heb ik u vroeger gevraagd noch vorschte ik iets na,
Maar zeer rustig beraamdet gij steeds, zoo veel gij verlangdet.
555. Doch nu stijgt mij de angst in het hart dat zij u overreed heeft,
't Kind van den oude der zeeën, de zilvervoetige Thetis,
Want bij den daagraad zat z' aan uw zij en omvatte uw knieën;
Haar nu, vermoed ik, beloofde de wenk van uw hoofd aan Achilles
Eere te geven en tal van Achaiërs te slaan bij hun schepen.

560. Haar antwoordende zeide de wolkenbesturende Zeus toen:
— Schriklijke! immer vermoedt gij ook iets, nooit laat mij uw oog vrij;
Maar toch richt gij volstrekt niets uit en gij zult van mijn hart u
Daardoor verder vervreemden, en vreeslijker zal u dit wezen.
Doch als het zóo dan geschiedt als gij zegt, dan behaagt het mij aldus.
565. Ga dus zwijgend zitten en wees mijn woorden gehoorzaam.
U hielp geen van de goden, zoo velen ze zijn op d' Olumpus,
Als ik nader en u mijn onweerstaanbare hand treft.

Zoo sprak Zeus; de godin grootoogige Hera ontstelde,
 Zwijgend zat zij daar neer en bedwong zich het dierbare harte.
 570. Zoo ook treurden daar alle de hemelsche goden in Zeus' zaal.
 Doch nu begon er te spreken Hefaistos beroemd door zijn kunstwerk,
 Om zijne moeder genoeg te doen, blankarmige Hera:
 — 't Zal een verdrietige zaak gaan worden en zeker ondraaglijk
 Als gij om sterflijke menschen op zulk eene wijze in strijd raakt,
 575. Twist ontstekende tusschen d'onsterflijken; vreugde verdwijnt dan
 Van het voortreffelijk maal; dan drijft toch het kwaadste weer boven.
 Moeder, ik geef u den raad dus, ofschoon gij het zelve ook inziet,
 Stel mijnen dierbaren vader te vreê, opdat hij nu verder
 Niet meer toorne, de vader; en ons niet store den maaltijd;
 580. Immers, indien hij 't verkoos, de olumpische bliksemenwerper,
 Stort hij ons neer van de zetels, want verre de machtigste is hij.
 Maar kom, wil hem nu zacht met innemende taal te gemoet gaan,
 Weldra zal ons dan weer de Olumpiër gunstig gezind zijn.

Alzoo sprak hij en sprong vlug op; eene dubbele drinkschaal
 585. Stelde hij dan in de hand zijner moeder, en zeide haar weder:
 — O mijne moeder, verdraag het, bedaar, ook schoon het u smart doet.
 Maak toch niet, dat ik u, hoe lief ge mij zijt, voor mijn oogen
 Moet zien treffen; ik zou te vergeefs toch, hoe het mij smartte,
 Komen ter hulp, want geen biedt licht den Olumpiër weerstand.
 590. Want reeds eenmaal, toen ik mij ijverig weerde tot helpen
 Slingerde hij me, gevat bij den voet, van den hemelschen drempel.
 'k Vloog eenen dag lang voort, en ik viel bij het dalen der zon eerst
 Weder op Lemnos neer, en behield maar nauwlijks den adem;
 Daar, bij het Sintiërs volk vond toen de gevallen redding.

595. Zachtkens loeg de godin, blankarmige Hera op dit woord.
 Met eenen glimlach nam zij de kelk uit de hand van haar zoon aan.
 Daarna schonk hij aan alle de andere goden, van rechtsaf,
 't Streelende nektarvocht, dat hij rijkelijk schepte uit 't mengvat.
 Hierop rees een oneindig gelach bij de zalige goden,

600. Nu zij Hefaistos zagen, de zaal zoo dienende rondgaan.
Aldus brachten zij verder den dag tot het dalen der zon door,
Spijzend, en niemands hart ontbeerde zijn deel in het gastmaal,
Noch de verruklijke lier, die berust in de handen Apollo's,
Waar het gezang van de Muzen in lieflijke wijzen op antwoordt.
605. Doch toen 't schittrende licht van de zon aan de kimmen gedaald was,
Gingen zij elk naar zijn huis en zij legden zich neer op het rustbed
Waar d'alomme geroemde, aan weerszij manke Hefaistos
Met zijn vernuftigen geest voor ieder een woning gemaakt had.
Zeus ook de bliksemwerpend' Olumpiër, zocht nu zijn rustbed
610. Waar hij van oudsher lag, als de lieflijke slaap hem bereikte;
Daarheen ging hij ter rust, met de goudentronende Hera.

TWEEDE ZANG.

- ' andere goden intusschen en rossenbesturende mannen
Sliepen den nacht gansch door, doch Zeus vond 't zoete
[des slaaps niet,
Maar zijne zinnen bepeinsden op welk eene wijs hij Achilles
Eer zou geven en tal van Achaiërs verslaan bij hun schepen.
5. Deze gedachte nu scheen zijnen geest de geschiktste te wezen
Eenen bedrieglijken droom den Atreid' Agamemnon te zenden.
'Alzoo riep hij dien op en hij sprak de gevleugelde woorden:
— Spocd u, bedrieglijke droom, naar de snelle achaische schepen,
Ga er de tent dan binnen van Atreus' zoon Agamemnoon,
10. Boodschap daar nauwkeurig en alles gelijk ik u aanzeg,
Geef hem den last dat hij snel 't langharige volk der Achaiërs
Roepe in 't pantser, hij zou toch thans 't breedstratige Troja
Kunnen veroveren, wijl nu de goden d' Olumpos bewonend
Niet meer weerszijds wanken van zin, want Hera's gesmeek heeft
15. Aller gemoedren gekeerd en den Trojers bedreigt nu het noodlot.

Alzoo sprak hij; zijn woorden vernemende spoedde de droom heen,
 Wlings zweefde hij voort naar de snelle achaische schepen.

Naar Agememnoon ging hij, den zone van Atreus, en vond hem
 Slapende binnen zijn tent en gedompeld in godlijke sluimring.

20. Over zijn hoofd heen boog hij, gelijk aan den zone van Neleus
 Nestor, dien Agamemnon van d'ouden het meeste vereerde;
 Dezen gelijkende, sprak hem vervolgens de godlijke droom toe:
 — Slaapt gij, zone van Atreus, den schranderen rossenbedwinger?
 't Voegt slecht zoo hij den nacht door slaapt, de besturende raadsman
 25. Wien men vertrouwde de zorg voor het volk, en die zulk een
 [belang draagt.

Hoor snel 't geen ik u zeg, want ik ben u een bode Kronioon's,
 Die, schoon verre, met zorg aan u denkt en zich uwer ontfermd heeft.

Hij geeft last dat gij snel 't langharige volk der Achaiërs

Roept in het pantser; gij zoudt toch thans 't breedstratige Troja
 30. Kunnen veroveren, wyl nu de goden, d'Olumpos bewonend,
 Niet meer weerszijds wanken van zin, want Hera's gesmeek heeft
 Aller gemoedren gekeerd, en den Trojers bedreigt nu het noodlot
 Van Zeus' hand; houd gij het nu vast in uw geest, en het glipp' niet
 Uit uw geheugen, zoodra de verkwikkende slaap van u heengaat.

35. Alzoo sprekende zweefde hij weg en verliet hem op 't rustbed,
 In zijnen geest overlegend wat toch niet zoude vervuld zijn.

Want noch heden vermeende hij Priamos' stad te verwinnen,
 Dwaas, die het niet doorzag welk werk Zeus dacht te verrichten.

Want veel onheils had hij besloten te brengen en zuchten

40. Trojers en Danaërs beiden, door middel des hevigen oorlogs.

Hij ontwaakte en óver hem ruischte de godlijke stem noch.

Daarna rees hij en deed zich het lenige ondergewaad aan,

Sierlijk en nieuw en hij wierp zijnen plooienden mantel er over,

Bond zich het sierlijke schoeisel dan onder de glanzige voeten,

45. Wierp om den schouder het zwaard met de zilveren knoppen beslagen,
 Eindelijk nam hij den staf zijner vaderen, eeuwig, onschendbaar.

Daarmee zocht hij de vloot der in koper gepantserd' Achaiërs.

Godlijke Eeos steeg nu omhoog naar den grooten Olumpos,
Zeus en den anderen goden verkondigend 't licht van den ochtend.

50. Daarop gaf de Atreide den helderbespraakten herauten

Last 't langharige volk der Achaiërs te roepen ten raadskring.

Dezen nu riepen hen op en het volk liep snel ter vergaadring.

Echter belegde hij eerst eenen raad van de dappere grijsaards,

Bij de galeie van Nestor, den vorst die in Pulos het licht zag.

55. 't Schrandere voorstel deed hij aan dezen, vergaard op zijn roepstem:

— Luistert, vrienden, er kwam mij een godlijke droom in den sluimer,

In den verkwiklijken nacht en geheel aan den godlijken Nestor

Was hij verbazend gelijk, in gedaante, in grootte en lichaam.

Over mijn hoofd heen stond hij en sprak mij de volgende woorden:

60. — Slaapt gij, zone van Atreus, den schranderen rossenbedwinger?

't Voegt slecht zoo hij den nacht door slaapt, de besturende raadsman

Wien men vertrouwde de zorg voor het volk en die zulk een belang

[draagt.

Hoor snel 't geen ik u zeg, want ik ben u een bode Kronioon's,

Die, schoon verre, met zorg aan u denkt, en zich uwer ontfermd heeft.

65. Hij geeft last dat gij snel 't langharige volk der Achaiërs

Roept in het pantser; gij zoudt toch thans 't breedstratige Troja

Kunnen veroveren, wijl nu de goden d'Olumpos bewonend

Niet meer weerszijds wanken van zin, want Hera's gesmeek heeft

Aller gemoedren gekeerd en den Trojers bedreigt nu het noodlot

70. Van Zeus' hand; houd gij het nu vast in 't geheugen; op dit woord

Ijldde hij vliegend heen, en de koestrende sluimer begaf mij.

Welaan, trachten wij thans de Achaiërs te roepen in 't pantser,

Doch eerst zal ik, gelijk het behoort, hen beproeven met woorden,

'k Zal hun gelasten te vlieden met hun veelriemige schepen:

75. Maar houdt gij hen met woorden dan tegen, een ieder van zijn kant.

Alzoo sprak hij en zette zich neer; toen rees in hun midden

Nestor die toenmaals heerschte als vorst van het zandige Pulos.

Deze begon welwillend en sprak ter vergaderden aldus:

— Vrienden, van Argos' volk de bevelende vorsten en leiders,

80. Ware die droom ons verhaald door een anderen man der Achaiërs,
Zeker wij noemden 't bedrog, en wij hielden ons liever daar buiten.
Maar nu zag hem degeen die de eerste zich roemt der Achaiërs,
Welaan, trachtten wij thans de Achaiërs te roepen in 't pantser.

Alzoo sprekende rees hij het eerst en verliet hij den raadskring.

85. D'anderen rezen toen ook, aan den herder der volken gehoorzaam,
Zij, stafdragende vorsten. Het volk liep toen ter bijeenkomst.

't Was als de scharen der dicht saamdringende hoopen van bijen,
Die er in telkens vernieuwend gezwerm uitdringen ter rotskloof.

Dicht als een druiftros vliegen zij toe op de bloemen der lente,

90. Vliegen er scharengewijs hier henen en anderen derwaarts.

Zoo ook ijlden de drommen des volks van de schepen en tenten

Allen te hoop, vooraan op het breed uitlopende zeestrand,

Naar de vergadering saam; in hun midden ontgloeide en dreef hen
Ossa, de bode van Zeus, en zij stroomden ter plaats der bijeenkomst.

95. Stormig bewoog zich de menigt' en onder haar dreunde de aarde
Toen er het volk ging zitten; en 't was een gewoel, tot hen luidkeels
Negen herauten bedwongen tot stilte, dat allen het schreeuwen
Staakten en gaven gehoor den van Zeus ontsprotenen vorsten.

Noode bedwong zich het volk en bezette in rijen de zitplaats,

100. Stakend hun luide geschreeuw; toen hief zich de vorst Agamemnoon

Op zijnen scepter geleund, dien kunstig Hefaistos gemaakt had.

Dezen vereerde Hefaistos aan Kronos' vorstlijken zoon Zeus;

Doch Zeus schonk hem vervolgens den Argosdoodenden bode;

Deze, de vorstlijke Hermes, beschonk er den rossenbestuurder

94. Ossa is het gerucht.

103. *Αργειφόντης* wordt ook verklaard als de lichtaanbrenger, mythiesch de dooder van de honderd oogen van Argos (de sterren). Doch de eigenlijke beteekenissen maakten plaats voor de mythologische. Zoo blijft het Argosdooder, even als aigisschudder.

105. Pelops mede, en deze den herder der volkeren Atreus;
 Atreus liet bij zijn dood hem den schapenbezitter Thuestes,
 Deze dan gaf hem te dragen den handen van vorst Agamemnoon,
 Om in geheel 't land Argos en veel eilanden te heerschen.
 Op dien scepter geleund, sprak deze 't argeïsche volk toe:
110. — O mijne vrienden en helden der Danaërs, volgers van Ares,
 Kronos' zoon Zeus heeft mij verstrikt in een groote verbijstring,
 D'onbarmhartige, hij die mij vroeger beloofde en toezei
 't Krachtige Ilios gansch te verwoesten en weder te keeren,
 Maar hij beraamde mij thans een verderflijk bedrog en beval mij
115. Roemloos weder te keeren, na zóo veel volks te verliezen.
 Wellicht schijnt het dan zoó den almachtigen Zeus te behagen,
 Die van zoo menige stad de verhevene kruinen verneerd heeft,
 Ja, noch neer zal slaan, want diens kracht is het geweldigst.
 Immers het is ook een schande voor later geslachten te hooren
120. Dat zoodanig een volk, zóo machtig als dat der Achaiërs
 Zóo te vergeefs blijft strijden den strijd, en met mannen den
[krijg voert
 Minder dan zij in getal en er noch geen einde te zien was.
 En toch, als wij verkozen, zoowel de Achaiërs als Trojers,
 Na een bezworen verdrag eene telling te houden aan weerszij,
125. Als zich de Trojers vereenden, een ieder die eigenen hard heeft,
 Doch wij onze Achaiërs verdeelden in groepen van tienen,
 Voorts voor iedere tien eenen Trojer verkozen tot schenker,
 Menig tiental zou er dan wis van een schenker beroofd zijn.
 Zoo veel, zeg ik u, zijn de Achaiërs meerder in aantal
130. Dan de Trojanen, bewoners der stad; doch vele verbondnen
 Zijn er uit menige stad, speerwerpende mannen, gelegerd,
 Die mij met kracht afweren en mijne begeerte verijdden
 Ilios gansch te verwoesten, de volkrijk bloeiende burgstad.
 't Is reeds 't negende jaar van den machtigen Zeus, dat er heenvlood;
135. Reeds is 't hout van de schepen verrot, ontspant zich het touwwerk,

Ook onze vrouwen intusschen en noch niet mondige kindren
Zitten in 't groote vertrek, ons wachtende; maar onze taak bleef
Ijdel en onvolvoerd, voor welke wij stevenden herwaarts.

Doch, aan het werk nu, gelijk ik u zeg, en gij allen gehoorzaamt.

149. Laten wij vluchten te scheep naar het dierbare land onzer vaadren.
Nimmer zullen wij toch 't breedstratige Troja verwinnen.

Alzoo sprak hij en allen bewoog hij het hart in den boezem,
Onder de menigte, vreemd aan hetgeen in den raad overlegd was.
Woelig bewoog zich het volk, als de machtige golf van den zeevloed

145. Op de ikarische zee, wannceer haar de Euros en Notos,
Opjaagt, nedergestormd uit de wolken van vader Kronioon.
Zoo als Zefuros heftig beroert 't wijdstreckende graanveld,
Stormend in woedende vaart en de aaren der akkers ter neer buigt,
Aldus trilde geheel de vergaderde menigte. Schreeuwend

150. Stormde zij voort naar de schepen en onder de voeten verhief zich
Opwaarts 't stof; elk spoorde den andere aan om de bodems
Meester te worden en buiten te sleepen naar 't heilige zeenat;
Geulen verdiepten zij voorts, en der huiswaarts keerenden stem rees
Luchtwaarts, toen zij den stut weg trokken van onder de schepen.

155. Toen waar' ondanks 't lot den Argeiërs verleend de terugkeer,
Zoo niet Hera thans tot Athena de woorden gezegd had:

— Wee, ondwingbare dochter des aigisvoerenden Vaders,
Zullen d' Argeiërs dan zóo naar het dierbare land hunner vaadren
Vluchtende huiswaarts gaan op de welvende ruggen der golven,

160. Zouden zij Priamos gunnen te pralen, en laten den Trojers
Helena d' argische vrouwe om welke zoo vele Achaiërs
Stierven in Troja, en ver van het dierbare land hunner vaadren?
Doch spoed thans naar het volk der in koper gepantserd' Achaiërs,
Ga met u vriendlijke woorden tot iederen man en bedwing hen

145. Oosten- en zuidenwind.

147. Westenwind.

165. Dat zij naar zee niet trekken 't met riemen omgevene vaartuig.

Alzoo sprak zij haar toe; de godin klaaroogig' Athena.

Volgde haar woord, en terstond afstormend den top des Olumpos,
Kwam zij dus spoedig ter plaats van de snelle achaische schepen.
Weldra vond zij Odusseus, in doorzicht Zeus evenarend,

170. Die daar stond, maar 't zwarte, van roeibank treflijke vaartuig
Liet hij liggen, daar smart hem de ziel en het harte vervulde.

Hem dicht naderend sprak klaaroogige Pallas Athena:

— Godlijke zoon van Laërtes, in vindingen rijke Odusseus,

Zult gij op die wijs dan naar het dierbare land uwer vaadren

175. Huiswaarts vluchten, met haast veelriemige schepen beklimmend,

Zult gij aan Priamos gunnen te pralen, en laten den Trojers

Helena d'argische vrouwe, om welke zoo vele Achaiërs

Stierven in Troja, en ver van het dierbare land hunner vaadren?

Maar welaan, ga thans naar het volk der Achaiërs en draal niet,

180. Ga met uw vriendlijke woorden tot iederen man en bedwing hen

Dat zij naar zee niet trekken 't met riemen omgevene vaartuig.

Alzoo sprak zij, en ras de godin aan haar spreken herkenkend,

Maakte hij spoed om te gaan, en hij wierp van zijn schouders

[den mantel

Dien Eurubates greep, zijn heraut, die hem immer ter zij stond.

185. Daarop Atreus' zoon Agamemnoon snel te gemoet gaand,

Nam hij van dezen den staf zijner vaderen, eeuwig, onschendbaar,

Daarmee ging hij ter vloot der in koper gepantserd' Achaiërs.

Iederen koning, elk voornaam man, dien hij er aantrof,

Hield hij met vriendlijke woorden terug, en hij bleef er een wijl staan:

190. — Schriklijke, geenszins past het u zoo te vertzagen als lafaard,

Blijf zelf rustig en breng ook het overig volk tot bedaren.

Want noch weet gij het niet wat de geest des Atreiden beraamd heeft;

Wellicht stelt hij ze nu op de proef, dra straft hij d'Achaiërs,

Want niet allen vernamen hetgeen hij besprak in den raadskring.

195. Dat hij in gramschap toch geen kwaad breng over d'Achaiërs!

Grootsch toch is het gemoed des van Zeus ontsprotenen konings,
Hem is d'eere van Zeus, hem heeft de verstandige Zeus lief.

Wien hij er onder de mannen des volks luid schreeuwende aantrof,
Gaf hij een slag met den scepter en maande hem aan met zijn woorden :

200. — Schriklijke! houd u bedaard, leen 't oor aan de woorden van
[andren

Die uwe meerderen zijn; gij, onkrijgshaftig en krachtloos,
Noch in den oorlog wordt gij geteld, noch binnen den raadskring.
Allen toch kunnen wij niet de Achaiërs besturen als koning;

Geen veelhoofdige gezag is goed, één zij de regeerder,

205. Één zij vorst, wien 't gunde de zoon van den listigen Kronos
Scepter en wetten te houden, om heerscher te wezen der andren.

Zoo ging deze door 't leger, bevelende; naar de vergaadring

Stormden zij weder terug, hunne schepen en tenten verlatend,

Luid, en gelijk als de golf van het wild rondklotsende zeeat

210. Opbruist tegen de steilte der kust, en de voll' oceaen loeit.

Nu zat elk daar neder en hield zich bedaard op de zetels.

Doch Thersites schreeuwde alleen, de oneindige zwetser,

Hij wiens hoofd steeds veel onpassende woorden gereed had

Om dwaas, tegen de orde, de vorsten te tergen met schimptaal,

215. Waar het hem scheen dat er iets den Argeïërs belachelijk zijn mocht.

't Was de afschuwlijkste man van degen die naar Ilios trokken.

Beide zijn beenen verdraaid, één voet was mank, en de schouders

Bogen naar voren gekromd op de borst; hierboven verhief zich

't Puntige hoofd waar over het dunne en wollige haar lag.

220. 't Hevigst was hij vooral bij Achilles gehaat en Odusseus,

Hen toch smaadde hij steeds; maar thans Agamemnon beschimpend

Snauwde hij scherpe verwijten hem toe; doch 't volk der Achaiërs

Voelde geweldigen toorn en het ergerde allen aan 't harte.

Luidkeels schreeuwende, tergde nu deze met schimp Agamemnoon:

225. — Atreus' zoon! waar klaagt gij toch over? wat kunt gij begeeren?

Vol zijn al uwe tenten van koper, en vrouwen in aantal

- Zijn in uw tenten, uit allen verkoren, van ons, de Achaiërs
 U steeds 't eerste geschonken, als ergens een stad ons ten buit viel.
 Of is 't goud dat gij óók noch wilt? dat uit Ilios iemand
230. Van 't rostemmende volk der Trojanen u brenge ten losprijs
 Voor zijnen zoon, dien ik zou vangen of een der Achaiërs?
 Of eene jeugdige vrouw, om in minne u meê te vermeien,
 Die gij ter zijde behield voor u zelf? Voorzeker het past niet
 D'eerste te zijn en de zonen Achaia's te storten in onheil.
235. O gij verwijfden en eerder achaische vrouwen dan mannen,
 Keeren wij dus met de schepen naar huis en vergunnen wij dezen
 Hier in Troja te teeren op al zijn geschenken; hij zie dan
 Of wij hem ál dan niet hier dienen tot eenigen bijstand,
 Hij die thans ook Achilles, een man hem ver overtreffend,
240. Smaadde, dewijl hij de gift thans houdt die hij zelf van hem wegnam.
 Maar geen gal heeft zeker de borst van Achilles, den trage.
 Anders, Atreide, het waar' voor het laatst dat gij zulk eenen smaad deed.
- Alzoo zeide Thersites, den herder des volks Agamemnoon
 Hoonende; doch snel trad hem ter zijde de godlijk' Odusseus.
245. Norsch sloeg deze den blik op hem neer en verweet hem met
 [barschheid:
 — O raaskaller Thersites, al zijt gij een klinkende spreker,
 Wees stil, werp niet telkens alleen op de vorsten uw schimptaal.
 Want ik zeg daar is geen schepsel gemeener dan gij zijt,
 Van zoo velen naar Troja met Atreus' zonen getogen.
250. Daarom moest uw mond nooit over de koningen spreken,
 Noch smaad over hen brengen, of loerend beramen den aftocht.
 Want niet duidelijk zien wij het noch, hoe alles in 't werk gaat,
 Of wij zonen Achaia's ten goede of kwade naar huis gaan.
 Gij nu blijft den Atreid' Agamemnon, den herder der volken,
255. Daarom smaden, dewijl hem de helden der Danaërs ruimschoots
 Zoo veel giften vereerden en lastert hem thans ter vergaadring.
 Maar ik zeg u voorwaar, en gewisselijk zal het vervuld zijn,

Als ik u weder betrap, zoo dwaas als daar even geschied is,
 Moge Odusseus' hoofd niet meer op zijn schouderen vaststaan,
 260. Moge ik ook niet langer Telemachos' vader genoemd zijn,
 Als ik u dan niet grijp en de kleederen u van het lijf ruk,
 Mantel en ondergewaad, dat de schaamte omhullend bedekt houdt;
 Huilend zal ik u dan naar de snelle galeien verjagen,
 Voort met de smaadlijkste slagen u geeslend uit de vergaadring.

265. Alzoo sprak hij en sloeg hem zijn schoulers en rug met den scepter.
 Angstig kromp hij in een en zijn oog ontstroomde een traanvloed.
 Hoog zwol d'over zijn rug heen loopende bloedige striem op
 Onder den gouden scepter; hij zette zich neder en beefde,
 Smartlijk getroffen, verslagen van blik en hij wischte zijn tranen.
 270. D'anderen, hoe ook bedrukt, toch lachten zij lustig om dezen.
 Zoo nu zeide de een tot den andere, 't naast aan zijn zij staand:
 — Waarlijk Odusseus deed reeds veel uitmuntende daden,
 Door het verschaffen van treflijk beleid en 't besturen des oorlogs.
 Maar nu deed hij gewis het voortreflijkste voor de Argeïers,
 275. Daar hij den schimpenden zwetser het verdere spreken belet heeft.
 Nu toch zal hem het drieste gemoed niet weder verleiden
 Nochmaals tegen de vorsten te smalen met schimpende woorden.

Alzoo sprak daar het volk; en de stedenverdelger Odusseus
 Rees op zijn scepter geleund; aan zijn zij stond Pallas Athena,
 280. Als een heraut in gedaante, en maande tot zwijgen de menigt',
 Dat van de zonen Achaïa's de vorsten zoowel als de versten
 't Woord goed mochten vernemen en wel overwegen den raadslag.
 Hij nu begon welwillend te spreken en zei ter vergaadring:
 — Atreus's zoon, nu willen, o vorst, de Achaïers u waarlijk
 285. Tot den verachtlijksten maken van alle de reedlijke schepsels.
 Geenszins doen zij gestand de belofte, u stellig verzekerd,
 Toen zij naar herwaart togen van 't rosaankweekende Argos,
 Dan eerst weer te vertrekken als 't stevige Troja verwoest was.
 Want als jeugdige kindren en weduwen klagen zij zuchtend

290. D'een aan den ander en smachten om huiswaarts weder te keeren.
't Is ook gewis een verdriet, mismoedig weder te keeren.
Zelfs klaagt iemand reeds, eene maand van zijn gade verwijderd
Op 't veelriemige schip, wanneer hem de winterorkanen
Werkloos houden beklemd, of de stormig bewogene zeevloed.
295. Doch thans is het voor ons al de negende wentlende jaarkring
Sinds ons verblijf hier duurt; en ik laak ze ook niet, de Achaiërs,
Bij hunne krommende boegen verzuchtende; schandelijk nochtans
Blijft dat wij zóo lang toeven en keeren na ijdele poging.
Moed, mijne vrienden en noch eene wijle getoefd, dat het klaar word'
300. Of ons Kalchas goed uitlegde de teekens of onjuist.
Want noch zien wij het goed in den geest, en gij allen, gij moogt mij
Zijn ten getuigen, zoo velen de doodlijke Kèren er spaarden.
't Is of het gisteren waar', dat d'achaische schepen bij Aulis
Werden vereenigd, verderf voor de Trojers en Priamos voerend,
305. Toen wij te zaam om de bronne geschaard, op de heilige altaars
D'eeuwigen hadden bereid volkomene offers van honderd,
Onder den schoonen plataan waar het blinkende water bij opwelt;
Daar kwam 't machtige teeken; een draak, om de lendenen vuurrood,
Afschuwwekkend en welken d'Olympiër zelf in het licht zond;
310. Onder het altaar rijzend, verhief hij zich naar den plataanboom.
Daarin zaten de jongen eens muschjes, het teedere broedsel,
Hoog op den bovensten tak en zich onder de bladen verschuilend,
Acht, en de negende was hunne moeder die z' allen gebroed had.
Allen verslond er het monster, de klaagelijk tsielpende kleinen.
315. 't Moechtje vloog er om heen, hare dierbare jongen bejamrend;
Kronkelend greep hij ook haar, die kermde in 't rond, bij den vleugel,
Daarna verslond hij ook deze, gelijk hij de jongen gedood had.
Doch toen werd hij ten teeken gesteld door den god die hem toezond,
Daar hem tot steen deed worden de zoon van den listigen Kronos,

302. Kèren — godinnen des doods.

320. Wij nu stonden verbaasd op het zien van die grootsche gebeurtnis,
 Wijl zoo schriklijke teekens der goden verzelden de offers.
 Maar onmidlijk verklaarde ons Kalchas het goddelijk teeken:
 — Waarom staat gij verbaasd, langlokkige zonen Achaia's?
 Door den bedachtzamen Zeus werd ons dit teeken gezonden,
 325. Laat en ten laatste vervuld, maar nimmer vergaat zijn vermaardheid;
 Zoo als deze de jongen van 't muschje verslond en de moeder,
 Acht en de negende was hunne moeder die z' allen gebroed had,
 Aldus zullen wij zóo veel jaar hier strijdende blijven,
 Doch in het tiende verovert ons heer 't breedstratige Troja.
 330. Zoo sprak deze ter menigt', en thans zal alles vervuld zijn.
 Welaan, blijft dus gij allen, Achaiërs met krachtige scheenplaat,
 Blijft, tot de machtige veste van Priamos worde veroverd.
 Alzoo sprak hij; een kreet der Argeiërs verrees, en de schepen
 Galmden in 't rond door het luide geschreeuw der achaische manschap,
 335. Allen hun bijval schenkend aan 't woord des verheven Odusseus.
 Ook de Gereniër Nestor, de wagenbestuurder, vermaande:
 — Ja voorwaar, als kindren zoo praat gij in deze vergaadring,
 Noch onmondigen, niet met het oorlogswerk zich bemoeiend.
 Waarheen zullen dan gaan onze eeden en vaste verbonden?
 340. Zullen z' in vlammen verdwijnen, de raad en de zorgen der mannen,
 D' offers van zuiveren wijn en de handslag dien wij vertrouwden?
 Zóo toch twisten wij enkel met woorden en geenerlei uitkomst
 Weten wij érgens te vinden, hoe lang ook hier ons verblijf duurt.
 Atreus' zoon, voer gij, als voorheen standvastig beraden
 345. Onze Argeiërs ook thans weer aan in den heftigen veldslag.
 Doch laat zulken vergaan, die éene of twee der Achaiërs
 Die van ter zijde beramen; voor zulken toch geenerlei uitkomst.
 Laat ze naar Argos keeren, alvorens te zien of 't bedrog zij
 Dan wel waar, wat de aigisvoerende Zeus ons beloofd heeft.
 350. Want ik verklaar u dat ons toewonk de geduchte Kronioon,
 Dien dag toen de Argeiërs de snelvoortijlende schepen

- Hebben beklommen om dood en verderf aan de Trojers te brengen;
 Rechts sloeg Zeus zijnen bliksem en gaf er een teeken van gunst meê.
 Niemand dringe dus verder om huiswaarts weder te keeren,
 355. Eer hij bij eene der vrouwen van Troja zich nedergelegd heeft,
 Boete der nooden en zuchten, door Helena zelve geleden.
 Doch als éen er zoo hevig verlangt naar huis te vertrekken,
 Laat hij het grijpen, zijn donker, van roeibank treffelijk vaartuig,
 Om voor d'andren te vinden den dood en het duistere noodlot.
 360. Doch gij, vorst, wil 't zelf overdenken en luistren naar andren.
 Wat ik u mee zal deelen, het zal geen nutteloos woord zijn.
 Schiff, Agamemnon, de mannen naar stammen en ook naar geslachten,
 Dat zich geslacht bij geslachte en stam bij stamme vereenig;
 Als gij dit zóo zult hebben gedaan en d'Achaiërs het volgen,
 365. Ziet gij het wie van de hoofden en wie van de volkeren laf is,
 Welken de dapperen zijn; dan strijdt toch elk voor de zijnen;
 Ziet gij of godlijk besluit u verhindert de stad te verwoesten
 Of het gebrek dier mannen aan moed en aan kunde des oorlogs.
 Hem antwoordende zeide de heerschende vorst Agamemnon:
 370. — Waarlijk, grijsaard, weder verwint g' in den raad de Achaiërs.
 Had ik er slechts, Zeus Vader, Apollo en gij Athenaia,
 Onder d'Achaiërs tien als gij, om van raad mij te dienen,
 Welras zou zich de stad van den koning Priamos buigen,
 Onder de handen der onzen gevallen en prooi der verwoesting.
 375. Doch leed zond mij de aigisvoerende zone van Kronos,
 Die mij verweekelt te midden van ijdele twisten en tweedracht.
 Want wij, ik en Achilles, wij strijden ter zake van 't meisje
 Met vijandige taal; doch ik ving d'eerste met twist aan.
 Maar als wij eenmaal weder verceed overleggen, dan waarlijk

356. Velen verklaren deze regels (ook in vers 590 wederkeerende) als de nooden en zuchten geleden ter wille van Helena. Aristarchos had wellicht geen ongelijk in deze zijne verklaring; ik volg echter de algemeen aangenomene opvatting.

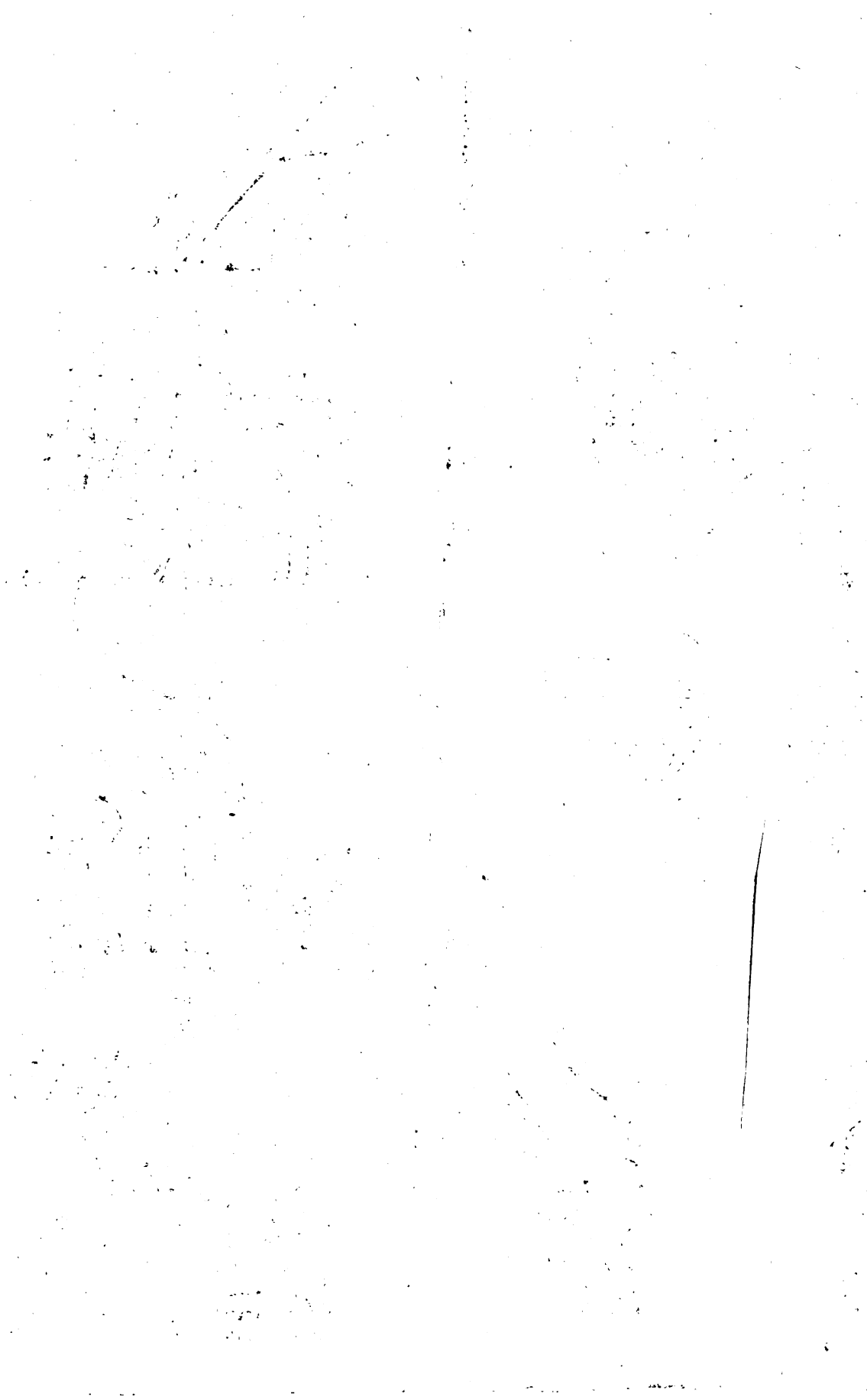
330. Blijft den Trojanen het kwaad niet uit, zelfs niet het geringste.
 Maar komt nu tot het maal, om u voorts te bereiden ten oorlog.
 Elkeen scherpe met zorg zijne speer en bereide zijn schild goed,
 Goed ook voedere ieder zijn span snelvoetige rossen,
 Goed onderzoek men den wagen in 't rond, aan het strijden gedachtig,
335. Dat wij den dag gansch wijden aan zorg voor den schriklijken oorlog.
 Want geen rustpoos komt er nu meer, zelfs niet de geringste,
 Voor dat de dalende nacht aan de driften der mannen een perk stelt;
 Druipen van zweet zal elks om de schouderen hangende draagband
 Van het beschuttende schild, en de hand klemt moede het speerhout.
390. Druipen van zweet zal 't ros, dat den glanzenden wagen ten strijd trekt.
 Doch hem dien ik bemerk, dat begeert zich ter zij van het slagveld
 Bij de gekromde galeien te houden, het zal te vergeefs zijn
 Als hij zich vleit 't ontvlieden de honden en 't roovend gevogelt'.
 Alzoo sprak hij; 't geschreeuw der Argeïërs rees; als de golven
395. Slaandé de steilte der kust, wen de stormende Notos ze opdrijft
 Tegen de puntige klip, dien nimmer de golven verlaten
 Iederen wind prijs, waar hij verrijze van hier of van gindsher.
 Opstaand, repten zij voort, zich verspreidende naar hunne schepen.
 Vuur ontstaken zij om hunne tenten en namen den maaltijd;
400. Elk bracht d' eenen of andren der eeuwige goden zijn offer,
 Biddend om weer te ontkomen den dood en de moeiten van Ares.
 Doch de regeerder des volks Agamemnoon wijdde een runddier,
 Wel doormest, vijfjarig, den machtigen zone van Kronos.
 D' achtbare grijsaards aller Achaiërs noodde hij bij zich,
405. Nestor van allen het eerst en Idómeneus ook, den gebiedier,
 Daarna het Ajas-paar en den telg uit de stamme van Tudeus,
 Voorts als zesde Odusseus, in doorzicht Zeus evenarend.
 Doch zelf kwam Menelaos, geweldig van stem in den veldslag,
 Immers hij was in zijn hart overtuigd van de moeiten zijns broeders.
410. Dezen nu stonden in 't rond om den stier en zij namen het gerstmeel.
 Voor hen sprak de gebeden en zeide de vorst Agamemnoon:

- Samen te roepen ten krijg 't langharige volk der Achaiërs.
 Dezen nu riepen hen op en zij schaarden zich samen met snelheid.
445. Om de Atreiden nu spoedden de koningen godlijken oorsprongs,
 't Volk uitlezend, en tusschen hen stond klaaroogig' Athena,
 Dragend de aigis, de schoone, onwelkbare, nimmer vergankelijk,
 Waar zich honderd kwasten van goud om kronkelden, sierlijk
 Allen gevlochten, en ieder wel honderd runderen geldend.
450. Daarmee glanzend in 't rond doorliep zij het heer der Achaiërs,
 Dreef ze tot voortgang aan en bij ieder verhief zij den strijd lust
 Weer in het hart om op nieuw volhardend te kampen op 't slagveld.
 Plotsling werd hun de krijg nu zoeter dan ooit de terugkeer
 Op hunne holle galeien naar 't dierbare land van de vaadren.
455. Zoo als het vratige vuur de onmeetlijke wouden in gloed zet
 Boven het hooge gebergt' en van verre de rook in 't gezicht blijft,
 Zoo rees bij hunnen tocht het geschitter van 't vreeselijk koper
 Alom glanzend omhoog door den helderen ether ten hemel.
 Als de ontelbare vluchten der luchtdoorklievende vogels,
460. Kranen of ganzen of zwanen met lang uittrekkende halzen
 Die op de vruchtbare beemden van Asias, over Kaüstros'
 Stroom nu hier dan ginds voortfladderen, fier op hun vleugels,
 Dan luid neerwaarts strijken, en 't veld weergalmt van hun kreten,
 Aldus stroomde in scharen het volk van de schepen en tenten
465. Naar des Skamandros' vlakke, van onderen dreunde de aarde
 Schrikkelijk onder de voeten der mannen en 't rossengetrappel;
 Zoo dan stonden zij daar op de bloemige wei des Skamandros,
 Duizenden, dicht als de bloemen en bladeren wassen in 't voorjaar.
 Als de ontelbare scharen van vliegen in weemlende menigt',
470. Die voortdurend in 't rond omzwermen den stal van de herders
 In het getijde der lente, wanneer in de kuipen de melk vlocit,
 Zoo stond talrijk 't heer langharige zonen Achaië's
 Tegen de Trojers in 't veld, vol vuur ze geheel te verdelgen.
 Even als herders de kudden der rondom weidende geiten

475. Licht onderscheiden wanneer zij zich samen vermengen op 't weiveld,
 Zoo ook deelden de hoofden hun volk in verschillende benden
 Om zich ten strijd te begeven; in 't midden de vorst Agamemnoon,
 't Hoofd en de oogen gelijk aan den donderbeminnenden god Zeus,
 Ares gelijkend van heupen, van borst de gestalte Poseidoon's.
 480. Zoo als de stier in de kudden der runderen boven de andren
 Uitsteekt, onder de scharen der weidende koeien het rijzigst,
 Alzoo stelde nu Zeus dien dag den Atreid' Agamemnoon
 Hoog uitmuntende boven de scharen, den eersten der helden.

Meldt het mij thans, gij Muzen, d'olumpische zalen bewonend, —
 485. Ons toch zijt gij godinnen, ons bijstaand, wetende alles,
 Doch wij hooren alleen het gerucht, niets kennen wij zelve —
 Wie aanvoerders waren der Danaërs, wie hunne heerschers,
 Want ik zou niet melden of noemen de namen der menigt',
 Ook al waren mij zelfs tien tongen en monden geschonken,
 490. Met onwrikbare stem, en al had ik een koperen adem,
 Zoo gij, olumpische Muzen, des aigisvoerenden Vaders
 Dochteren, niet deed heugen hoe velen naar Ilios togen.
 Zoo dan noem ik de hoofden der schepen en heel hunne scheepsmacht.

't Volk der Boiotiërs voerden Peneleos, Leitos met hem,
 495. Arkesilaos vervolgens en Klonios, ook Prothoënor.
 Zij die in Huria woonden, in Aulis' rotsige streken,
 Schoinos en Skolos en voorts Eteónos' gepletene bergstreek,
 Voorts Thespeia en Graia en 't breede gewest Mukalessos,
 Ook die Harma bewoonden, Eilesion's land en Eruthrai;
 500. Mannen van Eleon, zij die in Peteon woonden en Hula,
 't Volk in Okalea's vlek, en in Medeon's stevige veste,
 Kopai en ook Eutrésis en 't duivenbezittende Thisbe,
 Die Koroneia bewoonden en 't grasrijk land Haliartos,
 Zij die Plataia bezaten en weidden de akkers van Glisas,

A THE ... HOMINOS

BELL ... REAR ... VAN APPEL ...

BRITISH MUSEUM

S Lankhout & Co den Haag

APOTHEOSE VAN HOMEROS
 VAN DEN BEELDHOUWER ARCHELAOS ZOON VAN APOLLONIOS VAN PRIENE
 BRITSCHE MUSEUM

505. Die Hupothebai bezaten, de stevig gemetselde veste,
 Met het gewijde Onchestos, het boschland lief aan Poseidoon,
 Zij die het wijnrijk Arna bezaten, en 't volk van Mideia,
 't Heilige Nisa en wijders Anthédoon ver van de grenzen.
 Dezen nu waren getogen met vijftig schepen; in elk schip
510. Waren er honderd twintig der jonge boiotische manschap.
 Die in Orchomenos woonden, der Muniërs burg, en Asplédoon,
 Voerde Askalafos aan en Ialmenos, zonen van Ares
 Bij Astúocha, die eens binnen de woning van Aktor
 Als eene eerbare maagd naar de bovenvertrekken gegaan was
515. Tot den geweldigen Ares, die haar toen heimlijk omhelsd had.
 Dertig holle galeien vertrokken met dezen ten heertocht.
 Schedios was met zijn broeder Epistrofos hoofd der Fokéërs,
 Zonen van Ifitos beiden, uit Naubolos' edelen stamboom;
 Voorts die de stad Kuparissa bewoonden en 't rotsige Puthoon,
520. Krisa's heilige streken, 't gewest van Panópeus en Daulis,
 Die bij Anemoreia en rond Huampolis woonden,
 Zij wier woonsteê langs den Kefisos, den heiligen stroom ligt,
 Zij die Lilaia bezaten bij 't bronnengebied des Kefisos,
 Veertig donkere schepen vertrokken met dezen ten heertocht.
525. Rondgaand schaarden zij thans de gelederen dezer Fokéërs,
 Die zij ter linker en naast de Boiotiërs brachten te wapen.
 't Lokriesch hoofd was Ajas, de snelle, de zoon van Oileus,
 Kleiner, en niet zoo machtig als Ajas Telamon's zoon was,
 Doch zeer kort van gestalte en enkel in 't pantser van linnen,
530. Maar met de speer overtrof hij d' Achaiërs en alle Hellenen.
 Die in Kalliaros, Kunos en Opoeis hadden hun woonsteê,
 Bessa en Skarfe en ook Augeiai's verruklijke landstreek,
 Tarfe en Thronios, 't land omspoeld van Boágrios' waatren;
 Met hen togen ten strijde op veertig donkere schepen
535. Lokriërs, d' andere zijde bewonend van 't heilig Euboia.
 Zij die Euboia bezaten, d' Abanten geweldig in strijdlust,

- Chalkis, Eirethria's volk, Histiaia met welige duiftceit,
 Ook Kerinthos aan zee en de rotsige veste van Dion,
 Zij die Karustos bezaten en Stura hadden tot woonplaats,
 540. Dezen geleidde ten strijd Elefénor, van Ares' geslachte;
 Hij was zoon van Chalkódon en vorst van de stoute Abanten;
 Met hem de vlugge Abanten, de haren gevlochten naar achter,
 Sterk met de lansen, begeerig de essen schaften te strekken
 Die om des vijands schouders verscheuren het dekkende pantser.
 545. Veertig donkere schepen verzelden hen hier op den heertocht.
 Dan die Athenai bezaten, de stevig gemetselde burgstad,
 't Land van Erechtheus, fier van gemoed, dien vroeger Athena
 Dochter van Zeus opvoedde — hem baardde het vruchtbare aardrijk —
 Dien z' in Athenai verborg in haar rijklijk begiftigden tempel,
 550. Waar hem de jongelingschap der Atheners met stieren en rammen
 Brengt de verzoenende offers op 't feest van den wentlenden jaarkreits.
 't Was Menestheus, Peteos' zoon die dezen ten strijd bracht,
 Hem evenaarde er geen van het levend geslachte der menschen
 Om strijdwegens te scharen en rondasvoerende manschap.
 555. Nestor alleen was dezen gelijk, als ouder van leeftijd.
 Vijftig donkere schepen verzelden hem hier op den heertocht.
 Ajas voerde zijn schepen van Salamis mede, een twaalfal.
 Deze nu plaatste zijn volk nabij de atheensche geleedren.
 Zij nu die Argos bezaten en Tiruns stevig van bolwerk,
 560. Asine ook en Hermione saam aan de krommende zeebocht,
 Troidzen, Eïona, voorts Epidauros de vruchtbare wijnstreek,
 Ook die Aigina en Mases bezaten, de jonge Achaiërs,
 Dezen geleidde ten kamp Diomedes, geducht door zijn strijdkreet,
 Sthenelos mede, de zoon des met eere befaamden Kapaneus;
 565. Dezen verzelde als derde Eurualos, goden gelijkend,
 Zoon van den koning, gesproten uit Talaos stamme, Mikistheus.
 Doch hun allen gebod Diomedes, geducht door zijn strijdkreet;
 Tachtig donkere schepen verzelden hen hier op den heertocht.

Zij die Mukenai bezaten, de stevig gemetselde veste,
 570. Ook het vermogend Korinthos en 't stevig gebouwde Kleonai,
 Dan die Orneiai bewoonden en 't vruchtbaar Araithurea,
 Sikuon voorts waar vroeger Adrestos het eerst geregerd had,
 Die Huperesia, die Gonoëssa, bezet met gebergten, bewoonden,
 Zij die Pelléne bezaten, en rondom Aigion woonden,
 575. Gansch Aigialos' kusten en rondom 't ruime Helieka,
 Dezen met honderd schepen gebod Agamemnon als veldheer,
 Atreus' zoon, dien het grootste en beste gedeelte der volken
 Volgde, te midden van welken, gedost in het blinkende koper
 Hij trotsch uitstak, verre van alle de helden het schittrendst,
 580. Daar hij de dapperste was en zijn volkeren verre het talrijkst.

Die Lakedaimoon bezaten, omringd met de ruime valleien,
 Faris en Sparta, en Messa, de duivenkweekende zeestad,
 Die Bruseiai bewoonden en die van het schoone Augeiai,
 't Volk van Amuklai, de mannen uit Helos, de stad aan het zeestrand,
 585. Zij die Laäs bezaten, en rondom Oitulos woonden,
 Dezen gebod Menelaos, zijn broeder, geducht door zijn veldkreet,
 Zestig schepen te zaam, doch hield zijne legers gescheiden;
 Zelf doorschreed hij de rijen, vertrouwend op eigene kloekheid,
 Allen vermanend ten strijd, want heftig brandde zijn boezem
 590. 't Lijden en zuchten te wreken die Helena's harte beklemden.

Zij die in Pulos woonden en 't liefelijk oord van Arene,
 Thruos, de haven des strooms Alfeios, en 't stevige Aipu,
 Die Kubarissa bezaten en woonden in Amfigeneia,
 Pteleon, Helos, de mannen van Dorion, 't oord waar de Muzen
 595. Deden verstommen den zang van Thamúris, den thrakischen dichter
 Die uit Oichalia kwam van Eurútos, Oichalia's koning.
 Pralend had hij gesnoefd het van ieder te winnen in zangkunst,
 Zelfs van de Muzen, de dochters van d' aigisvoerenden god Zeus.
 Doch zij hadden in toorn hem verblind en beroofd van de godsgaaf
 600. Van het gezang, en zij deden de kunst hem vergeten der cyther.

Nestor voerde hen aan, de gerenische wagenbestuurder.
Negentig holle galcien verzelden hem hier op den heertocht.

Die in Arkadia woonden aan 't steile gebergte Kulléne,
Dicht bij Aiputos' graf, krijgslieden onstuimig van aandrang,
605. 't Volk dat in Fencos was, en Orchomenos bloeiend in schaausteelt,
Ripe en Statia, 't volk van het frisch doorwaaide Enispe,
Zij die Tegéa bezaten en 't liefelijk oord Mantinéa,
Die Strumfélon bezaten, en rond Parrasia woonden,
Dezen geleidde de zoon van Ankaïos, de vorst Agapenoor,
610. Zestig schepen te zaam, en in elk schip toog er een aantal
Volks uit Arkadia mede, verstandig in 't werk van den oorlog;
Daar hun zelf Agamemnon, de koning der volkeren, schepen
Treflijk van roebank gaf, om de donkere zee te bevaren;
Zoo deed Atreus' zoon, want 't zeevak was hunne zorg niet.

615. Die Boeprasion, zij die het heilige Elis bewoonden,
Voor zoo ver Hurmina en Mursinos ver aan het uiteind,
Voorts de Olenische rots en Aleision vormden zijn grenzen;
Bij hen hadden er vier het bevel, en bij iederen veldheer
Tien vlugzeilende schepen, bemand met een tal van Epeiërs;
620. Aktor's kleinzoons voerden hen aan, Amfimachos d' eenen
Kteatos' zoon, en de telg van Eurútos, Thalpios, d' andren,
Uit Amarunkeus stamde Dióres, de derde der hoofden,
't Vierde gedeelte gebood Poluxeinos, van goddelijk aanschijn,
Zoon van Agasthenes, 't vorstlijk geslacht van Augeias ontsproten

625. Voorts Doelichion's mannen en 't volk der gewijd' Echinaden,
D' eilandgroep ver over de zee en de kusten van Elis,
Aan hun hoofd stond Meges, in moed de gelijke van Ares;
Dezen gewan Zeus' gunstling, de wagenbesturende Fuleus,
Die op zijn vader vergramd, voorheen naar Doelichion uitweek.
630. Dezen verzelde een vloot van veertig donkere schepen.

Doch Odusseus leidde het dappere heer Kefalléners,
Hen die in Ithaka woonden, bij Néritos' ruischend gebladert',

Die Krokuleia bewoonden en 't ruw Aigilipische rotsland,
 Zij die Zakunthos bezaten, en Samos in 't ronde bevolkten,
 635. Die op het vastland woonden en 't daar vóór liggende eiland,
 Dezen geleidde Odusseus in doorzicht Zeus evenarend.
 Met hem een twaalftal schepen, met rood aan de boegen beschilderd.
 Thoas, de zoon van Andraimoon gebood aan het volk der Aitolers,
 Die om Pleuroon woonden en Olenos, 't volk van Pulène,
 640. Chalkis gelegen aan zee en de rotsige streek Kaludona.
 Want reeds waren de zoons niet meer van den dapperen Oineus,
 Noch hij zelf; ook stierf Meleagros, de blonde van haren.
 Zoo dus kwam het bestuur over alle Aitolers in zijn hand.
 Veertig donkere schepen verzelden nu dezen ten heertocht.
 645. Kretische manschap leidde Idómeneus, sterk met de werp spies,
 Zij die Knosos bewoonden en 't vast ommuurde Gortuna,
 't Volk van Luktos, Milétos en 't schitterend witte Lukastos,
 Faistos en Rutios mede, de steden zoo rijk aan bevolking,
 Voorts noch andere volken der honderd steden van Kreta.
 650. Dezen nu voerde ten strijde Idomeneus, sterk met de werp spies,
 Saam met Meriones,forsch als de mannenverdelgende Ares.
 Veertig donkere schepen verzelden nu dezen ten heertocht.
 Held Tlepólemos, groote en krachtige zoon van Herákles,
 Voerde van Rhodos negen galeien en leidde als veldheer
 655. Die om Rhodos woonden, in drie volksstammen gerangschikt,
 Lindos, Iálusos, verder het schitterend witte Kameiros.
 Dezen nu voerde ten strijde Tlepolemos, sterk met de werp spies,
 Hij dien Astuocheia der kracht van Herákles gebaard had.
 Haar ontvoerde Herákles uit Efure, bij den Selléis,
 660. Na veel steden te hebben verwoest van de godlijke jongren.
 Toen Tlepolemos' jeugd in de sierlijke woning gekweekt was,
 Had hij terstond aan den oom zijns vaders het leven benomen,
 Reeds een grijsaard zijnde, Likumnios, stammend van Ares.
 IJlings bouwde hij schepen, en manschap zaamlend in aantal,

665. Vluchtte hij over de zee, daar hem dreigde de wrake der andren,
 Zonen en kleinzoons, spruiten der godlijke kracht van Herákles.
 Eindlijk geraakte hij, dolend en kommer verdurend, op Rhodos.
 Aldaar gingen zij wonen in drieën verdeeld naar geslachten,
 Lief aan het harte van Zeus, die heerscht over goden en menschen,
 670. Godlijke rijkdom vloeide hun toe uit de hand van Kronioon.

Nireus bracht drie zuiver gebouwde galeien uit Suma,
 Nireus, die van Aglaia en koning Charópes de zoon was,
 Nireus, de schoonste der mannen getogen naar Ilios' veste
 Van heel 't Danaërs volk, na d' onvolprezen Achilles,
 675. Maar niet dapper ten strijd, en gevolgd door luttele manschap.

Zij die Nisúros bezaten, in Krapathos woonden en Kasos,
 Kos, Eurúpulos' stad en de eilandgroep der Kaludnai;
 Dezen geboden Feidippos en Antifos beiden als veldheer,
 Zonen van Thessalos, vorst wiens vader Herakles geweest was.
 680. Dertig holle galeien verzelden hen hier op den heertocht.

Nu ook allen die Argos bewonen, het land der Pelasgen.
 Zij die Alos bewoonden en Alope, Trachis bezaten,
 Die uit Fthia, en Hellas beroemd door bekoorlijke vrouwen,
 Murmidoniërs, ook Hellenen genoemd en Achaiërs,
 685. Dezen, met vijftig schepen geleidde Achilles als veldheer.
 Maar thans dachten zij niet aan den gruwzaam klinkenden oorlog.
 Geen toch was er die dezen in vaste geleedren ten strijd bracht.

Immers hij lag bij zijn schepen, de godlijke, snelle Achilleus,
 Toornend wegens Briséis, het meisje met sierlijke haren,
 690. Dat hij met zoo veel moeite bemachtigd had in Lurnessos,
 Toen hij geheel Lurnessos en Thebe's muren verwoest had,
 Dan daar Munes gedood en Epistrofos vlug met de werpspies,
 Beiden de zoons van Euénos den vorst van Selepias stammend;
 Treurend lag hij, om haar, doch weldra zou hij herrijzen.

695. Zij die in Fulaka woonden en Purasos' bloemige landstreek,
 Heilige beemde Demeter's, en Iton een moeder van lammren,

Dien aan den stedenverwoester Oileus Rhene gebaard had.

Zij die woonden in Triikka, en 't rotsige land van Ithoma,
 730. Die van Oichalia, stad van Eurútos, Oichalia's heerscher,
 Dezen bestuurden in 't veld Asklepios' zonen, het tweetal
 Treflijke artsen, Machaon de een, Podaleirios d'ander.
 Dertig ruime galeien verzelden hen beiden ten heertocht.

Die in Ormenion woonden en die bij de bron Hupereia,
 735. Ook Asterion's volk en van Titanos' blinkende hoogten,
 Voerde Eurúpulos aan, de voortreflijke zoon van Euaimoon,
 Veertig donkere schepen verzelden hem hier op den heertocht.

Die Argissa bezaten en woonden in 't land van Gurtone,
 Orthe en Eloon bevolkten en 't glanzend wit Oloösson,
 740. Als aanvoerder gebod hun de strijdbare held Polupoites,
 Zoon van Peirithoös, hem wiens vader de eeuwige Zeus was.
 Dezen Peirithoös was hij geboren uit Hippodameia;
 't Was ten dage waarin hij de harige monsters gestraft had
 Die hij uit Peleon dreef en verjoeg naar het land der Aithiekers;
 745. Echter alleen niet, maar met Leonteus stammend van Ares
 Zoon van den moedigen strijder Korónos, geboren van Kaineus.
 Veertig donkere schepen verzelden hem hier op den heertocht.

Goeneus voerde uit Kufos zijn tweeëntwintig galeien,
 Dien Eniéners volgden, Peraibers blakend van strijdlust,
 750. Ook die hun woningen stelden in 't wintersch gure Dodóna,
 Die aan den lieflijken stroom Titaresios bouwden de akkers,
 Waar die stroom ten Peneios beweegt 't schoonvlietende water.
 Echter vermengt hij zich niet met het zilveren nat des Peneios,
 Maar drijft boven het vlak van het water als 't sap des olijven,
 755. Want aan den Stux ontspruit hij, den stroom van de vreeslijke eeden.
 Prothoös stond aan het hoofd der Magneters, de zoon van
 [Tenthredoan;

743. De Kentauren.

Zij die langs den Peneios, bij Pelion's ruischend gebladert
 Woonden, bij dezen gebod held Prothoös, vlug in het strijdperk;
 Veertig donkere schepen verzelden hem hier op den heertocht.

760. Dezen dan waren de leiders der Danaërs, waren hun vorsten.
 Wie d' uitstekendsten waren van dezen, vermeld het mij Muze,
 Onder de strijders en paarden, die volgden de beide Atreiden.

Ver 't voortreffelijkst waren de merries des vorsten Admetos,
 Door Eumélos bestuurd, vlugvoetige, rasch als de vogels,
 765. Eender van jaren en haar, en van ruggen gelijk als een paslood,
 Welken Apollo, de god met den zilveren boog, in Pereia
 Kweekte als merriën beiden en draagsters van Ares' verschrikking.
 Zoo stond onder de mannen het hoogst Telamonios Ajas,
 Tijdens Achilleus' wrok, want die was ver het voortreflijkst,
 770. Zoo ook de paarden die voerden den smetloozen zone van Pelcus.
 Doch thans, bij de gebogen, de zeedoorklievende schepen
 Lag hij en haatte hij steeds Agamemnon den volkerenherder,
 Atreus' zoon, en zijn benden vermaakten zich verder op 't zeestrand
 Met schijfwerpen en bogen te spannen en 't drillen der jachtspies.
 775. Maar bij de wagens stonden de paarden nu, elk bij den zijnen,
 Lotos kauwend en eppe gesproten uit drassige sompen.
 Wijders stonden de wagens met zorg overdekt in de tenten
 Aller bevelende hoofden, en dezen beroofd van hun veldheer
 Dwaalden nu ginder en hier door het kamp en zij staakten het krijgswerk.

780. D' anderen trokken nu op, als een vurige gloed die het land schroeit;
 Onder hen zuchtte de aarde, als onder des dondrenden Zeus' hand
 Wen hij in 't rond van Tufoios, in gramschap Arima's bodem
 Geeselt, waar men verhaalt, dat de rustplaats ligt van Tufoios.
 Aldus zuchtte de aarde er onder de voeten van 't krijgsvolk
 785. Op zijnen tocht, want snel trok 't heer voort over de vlakte.

Doch tot de Trojers begaf zich de windsnel ijle Iris
 Bode des stormenden Zeus, en verkonde de treurige mare.

- Dezen nu waren vergaard bij de poorten van Priamos' woning,
Allen te zamen gekomen, de jongen zoowel als de grijsaards.
790. Hen dicht naderend, sprak toen Iris de vlugge van voeten;
Zij nu geleek in haar spreken op Priamos' zone Polites,
Die als spie van de Trojers, de vaart zijner voeten vertrouwend,
Zat op den top van het graf dat den grijz' Aisuétes gesticht was,
Loerend wanneer de Achaiërs de schepen verlieten voor 't slagveld.
795. Dezen gelijkende, zeide tot hen snelvoetige Iris:
— Grijsaard, immer vermaken u weer onnutte gesprekken,
Zoo als vroeger in vrede, — en onafwendbare strijd naakt.
Zeker, ik woonde er veel reeds bij van de strijden der mannen,
Maar noch nooit aanschouwd' ik een volk zoodanig en zoo groot.
800. Want, als de blaadren der boomen en 't zand van de duinen, zoo talrijk
Trekken zij over de vlakte om dicht aan de veste te strijden.
Hektor, ten dringendste zeg ik aan u, wat gij hebt te verrichten.
Vele verbondenen zijn er in Priamos' machtige burgstad
Ook van verschillende talen der verre verspreide geslachten,
805. Dezen geleide nu ieder die over dezulken bevel voert,
Voer gij d' anderen buiten en orden de burgers ten krijgstoelt.
Alzoo sprak zij, en Hektor het woord der godinne herkenkend,
Hief de vergadering op; snel stormden zij naar hunne wapens;
Overall werden de poorten geopend en drong er het volk uit,
810. Strijders te voet en op wagens; er rees een geweldig gedruisch op.
Voor aan de poorten der veste verheft zich een rijzige heuvel,
Zijwaarts, boven de vlakte, en rondom ligt hij genaakbaar,
Onder de menschen genoemd Baticia, maar onder de goden
Is hij bekend als het teeken gewijd aan de vlugge Murina.
815. Daar nu scheidden de Trojers en andre verbondene volken.
Troja's mannen bestuurde de held met den golvenden helmboos
Hektor Priamos' zoon, en de meeste en dapperste krijgers
Stonden bij hem in het pantser en schudden verlangend de speeren.
't Heer van de Dardaners voerde de dappere zoon van Anchises,

820. Held Aineias, de zoon Afrodite verwekt door Anchises,
 Toen op de bergen der Ida de godlijke minde den stervling.
 Deze alleen niet stond aan hun hoofd, ook de zonen Antenor's,
 Akamas nevens zijn broeder Archélochos, kenner van 't strijdperk.

Zij die Zeléia bewonen aan d' uiterste helling der Ida,
 825. Rijk in bezitting en drinkend het donkere nat des Aisépos,
 Trojers van stam, hen leidde de dappere zoon van Lukaoon
 Pandaros, wien ook Apollo den boog zelf gaf ten geschenke.

Die Adresteia bezaten en ook de gemeente Apaisos,
 Die Pitueia bezaten en 't steile gebergte van Tereia,
 830. Voerden Adrestos aan en Amfios in 't pantser van lijnwaad,
 Beiden de zonen van Merops, den vorst van Perkóte; de toekomst
 Schouwende vóór al d' andren vergunde hij niet dat zijn zonen
 Trokken ten moordenden krijg, maar dezen verleenden het oor niet
 Aan zijn woord; hen dreven de Keren van 't donkere sterflot.

835. Die om Perkóte de velden bebouwden en Praktion's beemden,
 Sestos voorts en Abúdos bezaten en 't heilig Arisbe,
 Regelde Asios, Hurtakos' zoon, de gebieder der mannen,
 Asios, Hurtakos' zoon, wiens groote en glanzende rossen
 Hem uit Arisbe hadden gebracht, van den stroom des Selléis.

840. Kloeke Hippothoös leidde Pelasgen vertrouwd met de werpspies,
 Stammen gevest in Larissa, het land van den hobligen aardkluit.
 Nevens Hippothoös bracht hen ten strijd heldhafte Pulaios
 Zoon des pelasgischen Lethos, van Teutamos' stamme geboortig.

Akamas voerde ten strijde, met Peiroös, 't volk van de Thrakers
 845. Die de onstuimige stroom van den Hellespontos begrensd hield.

't Volk der Kikóners, gezwind met de speren, bestuurde Eufemos
 Dien Troizénos gewan, uit den stam van den godlijken Keas.

't Volk met gekronkelden boog, de Paioniërs voerde Puraichmes
 Verre van Amudon her, waar d'Axios breed zijnen stroom stuwt,
 850. D'Axios, die er de aarde besproeit met het helderste water.

Paflagoniërs leidde Pulaimenes, dapper van inborst,

- Uit het gewest der Enéten, waar wild rondloopen de muilen,
 Hen die Kutóros bezaten en Sesamos' velden bebouwden,
 Ook die langs de rivier Parthenios maakten hun woning,
 855. Kromna, Aigialos hadden en d' Eruthinische hoogten.
 Doch met Odios voerde Epistrofos hier Halizonen
 Ver uit Alube komend, het land waar 't zilver uit voortwast.
 Chromis leidde de Musers met Ennomos, vogelenwichlaar;
 Maar met zijn vogelenkunde ontvlood hij het sombere lot niet,
 860. Doch hij bezweek door de hand van Achilles, den rassche van voeten,
 In de rivier, waar deze ook anderen Trojers den dood gaf.
 Met Askanios, goden gelijk, bracht Forkus de Frugers
 Ver uit Askania her, en zij blaakten van hevigen strijdlust.
 Mesthles bracht de Meoners ten strijde, met Antifos samen,
 865. Beiden Talaimenes' zonen, verwekt bij Gugaja de stroomnimf;
 Zij dan geleidden Meoners, gevest aan den voet van den Tmolos.
 Nastes geleidde de benden der Kariërs, vreemden van tongval.
 Die van Miléto's, en 't welig bewassen gebergte der Fthirers,
 Van des Maiander's vloed en van Múkala's luchtige hoogten,
 870. Saam met Amfimachos voerde hen Nastes ten strijde naar herwaart,
 Nomion's dappere zonen, Amfimachos even als Nastes;
 Deze, met siersels van goud als een meisje, ten strijde getogen,
 Dwaze, dit kon van zijn hoofd niet wenden het jammerlijk onheil;
 Doch hij bezweek door de hand van Achilles, den snelle van voeten,
 875. In de rivier, en zijn goud werd buit van den dappren Achilles.
 Lukiërs voerde Sarpédoon ten strijd, en de schittrende Glaukos,
 Ver uit Lukia her, van den slingerend stroomenden Xanthos.

DERDE ZANG.

oen zij ten strijd nu waren geschaard, elk onder zijn
[veldheer,

Trok met gedruisch en geschreeuw, als de vogels, het troïsche heer voort.
Zoo als onder den hemel 't geschreeuw van de kranen in 't rond klinkt,
Als zij, het wintergetij ontvloden en eindlozen regen,

5. Over Okeanos' golven al schreeuwende reppen de vleugels,
Aan het geslacht der Pugmaïen verderf toebrengend en doodslag,
Daar zij een heilloozen strijd aanbrenge in 't krieke des morgens.
Doch stil trokken daar ginds de Achaiërs in blakenden strijdlust
Moedig besloten van hart elkander te helpen op 't slagveld.

10. Zoo, als Notos spreidt eenen mist om de kruinen der bergen,
Niet bij de herders geliefd, maar beter dan nacht voor den roover,
Waar slechts 't oog kan zien zoo ver als de worp van een keisteen,
Zoo ook rees er van onder hun voeten een dwarlende stofwolk
Bij hunnen gang; en zij trokken met spoed voort over de vlakte.

15. Toen zij in 't voorwaarts gaan elkander nu waren genaderd,
Trad bij de Trojers naar voren de godlijke held Alexandros
Voerend zijn krommenden boog, en een pantervel om de schouders

Nevens zijn zwaard; twee lansen met koper beslagen aan 't uiteind
 Zwaaiende, tartte hij alle de dappersten bij de Argeïers
 20. Hem thans tegen te streven in heftig woedenden tweekamp.
 Doch toen Ares' vriend Menelaos hem daar in het oog kreeg
 Voor zijne manschap uit zich bewegend met machtige schreden —
 Zoo als een leeuw zich verheugt, die een groot aas op zijnen weg ziet,
 Als hij verhongerd een hert met zijn volle gewei of een veldgeit
 25. Vindt, en ze gulzig verslindt, al zouden hem zelven vervolgen
 Windsnel loopende honden en mannen in krachtige jonkheid —
 Zoo Menelaos, terwijl hij den godlijken held Alexandros
 Voor zijne oogen aanschouwde; nu dacht hij den booze te straffen.
 Van zijne strijdkar sprong hij gezwind op den grond met zijn wapens.
 30. Maar zoodra Alexandros, de godlijke, dezen bespeurd had
 Schitterend onder de vorsten der strijders, vertsaagde het hart hem,
 Binnen den drom zijner vrienden ontweek hij het vreeselijk noodlot.
 Zoo als een man die met schrik ontvlucht wanneer hij een slang ziet
 Tusschen des bergdals boomen; een sidder bevangt zijne leden,
 35. IJlings vlucht hij terug en de bleekheid dekt zijne wangen,
 Zoo ook verborg hij zich binnen de rijen der fiere Trojanen,
 Godlijke held Alexandros, bevreesd voor den zone van Atreus.
 Doch hem ziende bespote hem Hektor met smadende woorden:
 — Ongeluks-Paris, in schijn slechts kloek, een verleider en wijsgek,
 40. Waart gij toch nimmer geboren of dood alvorens gij huwdet,
 Zeker dat wilde ik liever en verre verkieselijk waar' dat,
 Dan zodoende een schande te zijn en voor andren verachtlijk.
 Waarlijk de weeldrig gelokte Achaiërs, zij zullen wel lachen
 U een geducht voorvechter vermoedende, daar gij zoo schoon zijt
 45. Uiterlijk, doch in uw hart woont kracht noch eenige weerstand.
 Bracht gij, die bloodaard zijnde, uw zeedoorklievende schepen
 Over den breed' oceaen, aan het hoofd van getrouwe gezellen,
 Hebt gij bij vreemden vertoevend, geroofd een bekoorlijke vrouwe
 Uit een verwijderd gewest, de verwante van dappere mannen,

50. Bittere smart voor uw vader, uw stad en geheel uwen volkstam,
 Wel onzen vijand vreugd, maar schande u zelve verwekkend?
 Moest gij hem niet weerstaan, Menelaos den gunstling van Ares?
 Dan ook zaagt gij aan welk eenen held gij de bloeiende vrouw naamt,
 Doch dan baatte de cyther α niet noch zelfs Afrodite's
 55. Gaven, die lokken en schoone gestalte, indien gij in 't stof laagt.
 Maar lafhartigen zijn de Trojanen, of anders omgaf u
 Lang reeds 't steenen gewaad, om de tallooze rampen die gij sticht.

Hem antwoordende zeide de godlijke held Alexandros:

— Hektor, dewijl gij met recht mij berispt, niet erger dan recht is, —
 60. Altijd is toch uw hart als de bijl zoo onwederstaanbaar,
 Die door het hout heen klieft, als de man met zijn kunstigen arbeid
 's Vaartuigs balken behakt, en die dubbele kracht aan den man geeft,
 Zoo kent ook geen vrees het gemoed dat bij u in de borst woont —
 Maak mij dus niet ten verwijt Afrodite's beminlijke gaven.
 65. Niet zoo verwerpelijk zijn toch vereerende gaven der goden,
 Welken zij zelve verleen en niemand krijgt naar verkiezing.
 Doch thans, zoo gij verlangt dat ik trekke ten strijde of tweekamp,
 Last dan den andren te rusten, den Trojers en allen Achaiërs,
 Doch laat mij in het midden met Ares' vriend Menelaos
 70. Samen om Helena voeren den strijd en om alle de schatten;
 Die van ons beiden verwint en er blijke de sterkste te wezen,
 Neem' vrij alle de schatten en voere de vrouw naar zijn woning.
 Voorts gij andren, bezworen verbintnissen sluitend en vriendschap,
 Ploegt 't zwaarkluitige Troja, en zij, dat zij varen naar Argos
 75. 't Rossengewest, en Achaia, het land der bevallige vrouwen.

Alzoo sprak hij, en Hektor verheugden die moedige woorden.

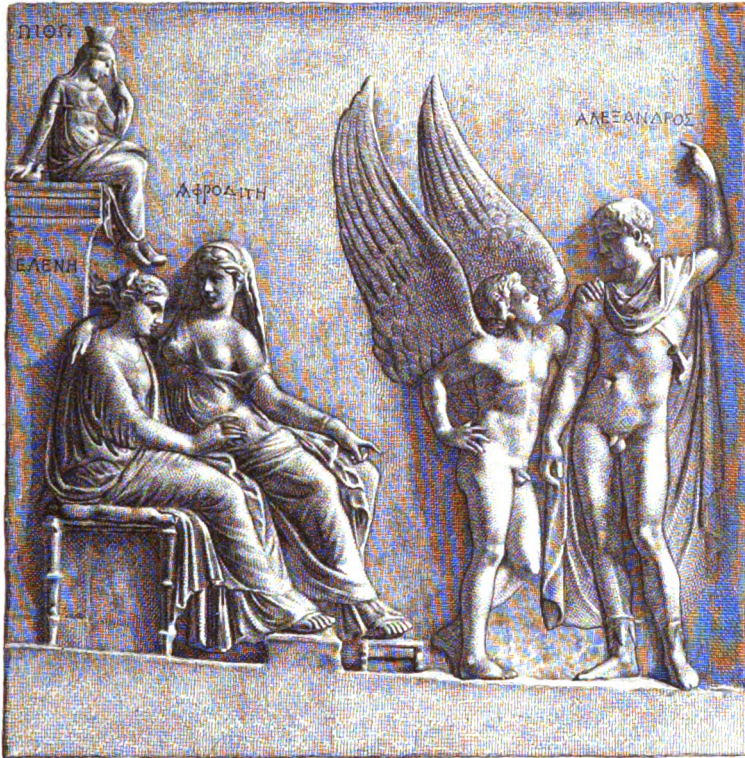
Toen zich in 't midden begevend, bedwong hij de rijen der Trojers
 't Midden der speerschacht vattend; zij hielden zich allen nu rustig.
 Nochtans spanden de weeldrig gelokte Achaiërs hun bogen
 80. Naar hem, hielden de speren geveld en zij wierpen met steenen.
 Maar luid schreeuwde tot dezen der volkeren vorst Agamemnoon:

— Houdt op, mannen van Argos, achaische jongeren werpt niet;
Hektor met golvenden helm toch wenkt ons toe om te spreken.

- Alzoo sprak hij; zij staakten den strijd en zij hielden zich aanstonds
85. Rustig, en Hektor riep in het midden der strijders aan weerszij;
— Hoort mij, Trojers nu aan, en Achaiërs met krachtige scheenplaat,
Hoort wat zegt Alexandros, door wien onze twisten ontstaan zijn.
Dat nu de andere Trojers, zoo zegt hij, en alle Achaiërs
't Sierlijke wapengerei neerleggen op 't vruchtbare aardrijk,
90. Dat hij met Ares'vriend Menelaos in 't midden van 't strijdperk
Samen om Helena voere den strijd en om alle de schatten.
Die van hen beiden verwint en er blijke de sterkste te wezen,
Neem' vrij alle de schatten en voere de vrouw naar zijn woning.
D' anderen mogen dan sluiten bezworen verdragen en vriendschap.
95. Alzoo sprak hij; en rustig bewaarden de andren het zwijgen.
Daarop zeide tot hen Menelaos geducht door zijn strijdkreet:
— Hoort ook mij thans aan, want mijn hart treffen de rampen
Wel 't meest; maar ik vermeen dat Argeiërs en Trojers nu eindelijk
Worden gescheiden in vrede, na 't lijden van velerlei onheil
100. Om mijn veete en wegens hetgeen Alexandros verwekt heeft.
Laat dan, wien van ons beiden de dood moog' treffen en 't noodlot,
Sterven; gij anderen echter, gij moet u ten spoedigste scheiden.
Brenge twee schapen, het eene een wit ram, 't ander een zwart ooi,
't Ooi voor de aarde, het ram voor de zon; wij offren er Zeus een.
105. Roept vorst Priamos dan, en hij sluite de heilge verbintnis
Zelf, want Priamos' zonen, zij zijn te vermetel en trouwloos.
Niemand schende de eeden aan Zeus met verwatenen moedwil.
Want steeds wanken de zinnen der mannen van jeugdigen leeftijd,
Doch waar een grijsaard woont, ziet deze naar achter en voorwaarts
110. Hoe moog worden gedaan wat aan ieder het nuttigste zijn zal.
Alzoo sprak hij, en vreugde vervulde Achaiërs en Trojers
Daar zij het eind nu hoopten te zien van den droevigen oorlog.
Rossen en kar in 't gelid weer drijvende, sprongen z'er snel uit,

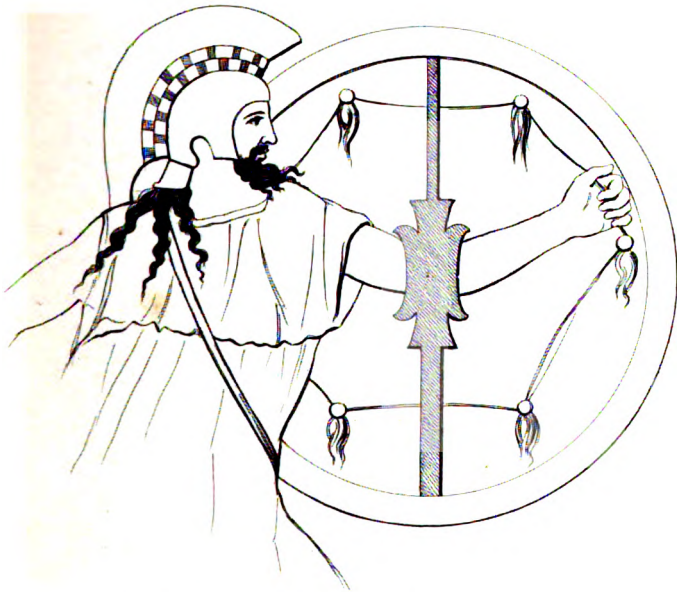
- Deden de rustingen af en zij legden ze neder op d'aarde
 115. Naast elkaar, want klein was tusschen hen beiden de ruimte.
 Hektor zond toen twee der herauten om binnen de veste
 Spoedig de schapen te halen en Priamos' komst te verzoeken.
 Doch Talthubios zijnen heraut zond vorst Agamemnoon
 Om naar de holle galeien te gaan en gebood hem een ramschaap
 120. Mede te brengen, en deze volbracht het bevel Agamemnoon's.
 Nu ging Iris als bode tot Helena, blanke van armen,
 Paris' zuster gelijkend, de vrouwe des zoons van Antenor.
 Haar toch huwde de zoon van Antenor, de vorst Helikaoon,
 Haar, Laódike, d'eerste van Priamos' dochters in schoonheid.
 125. Helena was in het groote vertrek; zij bewerkte een weefsel
 Dubbel en purpergekleurd en zij weefde er menigen strijd in
 Door rostemmende Trojers gevoerd en Achaiërs in 't pantser,
 Die zij van Ares' handen om haar zaak moesten verduren.
 Haar dicht naderend zeide haar toen vlugvoetige Iris:
 130. — Kom ginds, lieflijke vrouw, om het vreemde bedrijf te aanschouwen,
 Zie, rostemmende Trojers en kopergepantserd' Achaiërs,
 Die eerst op elkander den tranenverwekkenden Ares
 Dreven, in 't veld, en verlangden naar d'onheilspellenden oorlog,
 Zwijgend rusten zij nu, — wijl het strijden geraakte tot stilstand, —
 135. Leunende tegen hun schilden; de krachtige speer in den grond steekt.
 Maar nu zal Alexandros en Ares' vriend Menelaos
 Samen een tweekamp voeren om u met geweldige speren;
 Hij die den zege behaalt, die noemt u zijn lieflijke huisvrouw.
 Alzoo sprekende gaf de godin haar een teeder verlangen
 140. In het gemoed naar den eersten gemaal, hare stad en haar ouders.
 Vlug in de plooiën zich hullend van 't zilverheldere lijnwaad
 Snelde zij uit het vertrek en een traan ontvloeide haar zachtkens;
 Niet alleen, haar volgde een tweetal dienende maagden,
 Aithra de dochter van Pitheus en Klumene schoon door haar fier oog.
 145. Weldra kwamen zij toen aan de plaats waar de skaiische poort stond.

Priamos daar omringend en Panthoös ook en Thumoites,
 Lampos en Klutios mede, en Ares' telg Hiketaoon,
 Zaten Oekálegon nevens Antenor, het schrandere tweetal;
 Zij de bejaarden des volks, op de skaiische poorten vergaderd,
 150. Grijsaards, thans wel rustend van strijd, maar binnen den raadskring
 IJvrig en kloek, aan de krekels gelijkende, die in de bosschen
 Op het geboomte gezeten de stem zoet klinkend verheffen.
 Aldus zaten er boven den toren de oudsten der Trojers.
 Toen zij nu Helena zagen hen naderend boven den toren
 155. Spraken zij fluistrend de een tot den ander de vluchtige woorden:
 — Niemand wrake 't voorwaar, dat Trojaan en Achaiër in 't pantser
 Om zoodanig een vrouw zóo lang veel jammeren uitstaan;
 Gansch d' onsterflijken vrouwen der goden gelijk zij van aanzicht.
 Maar zelfs zóo, hoe schoon ze ook zij, dat zij ga met de schepen
 160. Dat in 't vervolg niet ons en den kinderen blijve de ramspoed.
 Alzoo spraken zij daar, doch Priamos zeide haar roepend:
 — Kom mijn geliefd kind, nader en zit hier dicht aan mijn zijde,
 Dat gij uw eersten gemaal kunt zien en uw lieve verwanten.
 Neen, geen schuldige zijt gij voor mij; schuld hebben de goden,
 165. Die mij een bronne van tranen, den krijg der Achaiërs bezorgden.
 Wil mij den naam ook noemen van gindschen geweldigen krijgsman,
 Wie toch deze Achaiër wel is, zoo treflijk en rijzig.
 Zeker ook anderen zijn er, een hoofd vast grooter dan deze,
 Maar zoo schoon als dezen, aanschouwden mijn oogen er nergens,
 170. Noch zoo fier van gestalt', want vorstelijk is hij van aanschijn.
 Helena zei hem nu weder, de godlijke onder de vrouwen:
 — Vreeze en eerbied draag ik u toe, mijn minzame vader.
 Had een geweldige doed mij liever getroffen, alvorens
 Ik uwen zoon hier volgde, mijn huis en verwanten verlatend,
 175. 't Jeugdige kind en de lieve gespeelen, gelijken van leeftijd.
 Doch het gebeurde zoo niet, en ik kwijn dien jammer beklagend.
 Wat gij verlangdet te weten, en vraagdet, ik zal het u zeggen.

S. Lankhout & Co den Haag.

HELENA DOOR AFRODITE, EN ALEXANDROS DOOR EROS OVERREED.

M E N E L A O S

H E L E N A

Dat is Atreus' zoon, Agamemnon, regeerder van velen,
Beide een dappere koning en sterk in het zwaaien der lansen.

180. Toen ook was hij de zwager van mij, dier schaamtlooze — was 't eens.

Alzoo sprak zij; en dezen bewonderend zeide de grijsaard:

— Zalige Atreus' zoon, door lot en door goden begunstigd,

U toch dient onderworpen een tal van achaische jongren.

Voormaals ben ik getogen naar Frugia's weelderig wijnland,

185. 'k Zag er de frugische mannen, in menigt', bedwingers van rossen,

'k Zag er de volken van Otreus en Mugdon den godengelijke,

Die toen waren gelegerd nabij de Sangariosoevers.

Ook ik werd toen mede geteld tot hun trouwe verbondnen,

Destijds toen d'Amazonen er kwamen, met manlijken inborst.

190. Maar zoo talrijk waren zij niet als de dappre Achaiërs.

Toen hij vervolgens Odusseus bespeurd had, zeide de grijsaard:

— Zie eens, noem mij ook dezen, mijn kind, hoe deze genaamd is?

Niet zoo rijzig van hoofd als Atreus' zoon Agamemnoon,

Maar veel breeder van borst en van schouders schijnt hij te wezen.

195. Al zijn wapengerei ligt neer op de voedende aarde,

Doch hij zelf, als een ram doorloopt hij de rijen der mannen,

Zoo schijnt deze mij toe, als de ram in zijn welige wolvuucht,

Die door de weidende kudde van heldere schapen in 't rond loopt.

Daarop zeide de Zeus ontsprotene Helena weder:

200. — 't Is Laërtes' zoon de in vinding rijke Odusseus,

Die in de rotsige streek van het eiland Ithaka opwies,

Immer verstandig in alle vernuftige listen en vonden.

Hierop zeide tot haar de ervaringrijke Antenor:

— Waarlijk, een juist woord is het, o vrouwe, hetgeen gij gezegd hebt;

205. Want reeds eenmaal kwam hij naar hier, de voortreflijk' Odusseus,

Uwenthelve als bode, met Ares' vriend Menelaos.

Dezen ontving ik als gasten en heb ze onthaald in mijn woning.

Beider gestalte en schrandre bedenkingen leerde ik kennen.

Toen zij zich onder de samen vergaderde Trojers begaven,

210. Stak Menelaos wel uit als hij stond, door de breedte der schouders,
Doch als zij zaten vertoonde Odusseus waardiger aanzien.
Maar toen zij woorden en raad uitsponnen voor heel de vergaading,
Toen sprak daar Menelaos op snelle en kernige wijze,
Kort maar duidelijk, want geen man is 't kwistig van woorden,
215. Noch omslachtig van rede, ofschoon toch jonger van leeftijd.
Maar toen Odusseus, rijk aan vernuftige vindingen, oprees,
Stond hij en schouwde omlaag, op den grond zijne oogen gevestigd,
Voorwaarts noch naar achter bewogen zijn handen den scepter,
Maar stijf hield hij hem vast, en geleek het onkundigste wezen;
220. Iemand, zou men wel zeggen, die grimmig en zonder verstand is.
Doch zoodra hij het krachtig geluid zijner stem uit de borst zond,
Toen zijne woorden er vlogen als 's winters de vlokken der sneeuwvlaag,
Dan wedijverde vast geen andere mensch met Odusseus.
Zóo dan Odusseus ziende, bevreedde ons niet zijne houding.
225. Ajas beschouwende, vroeg toen ten derden male de grijsaard:
— Wie is d' andre Achaiër, voortreflijk en kloek van gestaltnis,
Boven het volk uitstekend met hoofd en geweldige schouders?
Helena, godlijke vrouw met de sleepende kleederen, sprak weer:
— Dat is vreeslijke Ajas, een schutsmuur voor de Achaiërs.
230. Verder Idomeneus, fier als een god; in het midden der Kreters
Staat hij daar ginds en de hoofden der Kreters verzaamlen zich om hem.
Ares' vriend Menelaos bewees vaak dezen het gastrecht
In ons huis, wanneer hij er kwam van het kretische eiland.
Doch wel zie ik nu allen, de andere dappre Achaiërs,
235. Welken ik thans noch goed zou kennen en noemen bij name;
Maar twee kan ik er toch niet zien, heervoerders der volken,
Kastor, bedwinger van 't ros, en den sterke van vuist, Poludeikes,
Beiden mijn broeders en welken met mij één moeder het licht gaf.
Waren zij hier niet mede gevolgd uit het schoon Lakedaimoon?
240. Of wel, volgden zij mee met de zeedoorklievende schepen,
Doch onthouden zich beiden ten strijde te gaan met de mannen,

D'oneer duchtend en vele verwijten, die immer mijn deel zijn?

Alzoo sprak zij, maar reeds had 't levenverwekkende aardrijk
Beiden bedekt, daar ginds, in hun vaderlijk land Lakedaimoon.

245. Binnen de stad nu vervoerden herauten de offers der goden
Voor het bestand, twee schapen en wijn, de verheugende veldvrucht,
Goed in de huiden van geiten bewaard, en een schitterend mengvat
Droeg de heraut Idaios, benevens de goudene bekers.

Naderend spoorde nu deze den grijsaard aan met de woorden:

250. — Zoon van Laomedon, maak u gereed: u roepen de vorsten
Bij rostemmende Trojers en kopergepantserd' Achaiërs,
Om naar de vlakte te dalen en 't heilig verdrag te bezweren,
Want nu gaan Alexandros en Ares' vriend Menelaos
Saam met hun rijzige speren den strijd om de vrouwe beslechten.
255. Hem die den zege behaalt, dien volgen de vrouw en de schatten,
Voorts wij anderen, sluitend bezworen verbonden en vriendschap,
Drijven in 't kluitige Troja den ploeg, zij zeilen naar Argos,
't Rossengewest, en Achaia het land der bevallige vrouwen.

Alzoo sprak hij; de oude ontstelde en gaf zijnen volgers

260. Last zijne rossen te tuigen, en dezen volvoerden het aanstonds.
Toen steeg Priamos op en hij strekte naar achter de teugels,
Naast hem nam Antenor zijn plaats op den sierlijken wagen;
Priamos dreef door de poort naar de vlakte zijn haastige merries.
Doch nu zij waren te midden der Trojers en 't volk der Achaiërs,
265. Stegen zij af van den wagen en traden op 't voedende aardrijk,
Tusschen Achaiërs en Trojers in 't midden en langs hunne rijen.
Aanstonds ving Agamemnon, de koning der volken, het werk aan,
Met hem de schrandre Odusseus; dan leidden de eedle herauten
Daar 't bondsoffer der goden bij een, en den wijn in het mengvat
270. Mengden zij saam, en begoten de handen der vorsten met water.
Atreus' zoon toen snel met de hand uitrukkend het lemmer
Dat aan zijn zij steeds hing bij de stevige schede van 't slagzwaard,
Sneed van de koppen der schapen het haar; de herauten verdeelden 't

Onder de edele vorsten der Trojers en die der Achaiërs.

275. Toen bad luid de Atreide voor allen, zijn handen verheffend:
 — Heerscher op Ida's gebergte, Zeus vader, verheven en roemvol,
 Gij ook, zonne, die alles aanschouwt en die alles in 't rond hoort,
 Ook gij, stroomen en aarde, en gij die beneden 't gericht voert
 Over de schimmen der menschen, als iemand valschlijk een eed zwoer,
 280. Weest ons thans ten getuigen en wachters der heilige verbintnis;
 Als wellicht Menelaos geveld wordt door Alexandros,
 Laat dan dezen bezitter met Helena alle de schatten,
 Doch wij keeren terug op de zeedoorklievende schepen.
 Wordt Alexandros echter geveld door den blonden Atreide,
 285. Helena moeten de Trojers met alle de schatten dan afstaan,
 Dat zij d'Argeiërs een boete ook geven, als passend geacht wordt,
 Ecne die ook bij de late geslachten der menschen in stand blijft.
 Maar zoo Priamos dan en de zonen van Priamos weigren
 Mij die boete te geven, indien Alexandros gedood is,
 290. Dan zal ik het gevecht voortzetten ter zake der boete,
 Hier volhardend zoo lang tot het doel van het strijden bereikt is.

Alzoo sprak hij en sneed met het gruwzaam koper den schapen
 Diep in de keel, en hij legde ze lillende neer op de aarde
 Slakend den adem, daar 't koper de kracht hun benam van het leven;
 295. Daarna goten zij wijn, met de bekers geschept uit het mengvat,
 Plengden en hieven hun bede ten altijd levenden goden.

Alzoo sprak men in 't heer der Achaiërs en onder de Trojers:
 — Zeus, roemruchtige, groote, en andre onsterflijke goden,
 Hij die het eerst de bezworen verbonden met schendige daad breekt,
 300. Dat diens hersenen vloeien op d'aarde, gelijk nu de wijn hier,
 Zijne en die zijner kindren, en dwinge een ander hun vrouwen.

Aldus baden zij, echter verhoorde Kronion het geenszins.
 Toen sprak Priamos, telg uit de stamme van Dardanos, hun toe:
 — Hoort mij, Trojers en gij Achaiërs met krachtige scheenplaat,
 305. Huiswaarts wil ik nu keeren naar Ilios' luchtige hoogten,

Want ondragelijk is 't mij te zien met mijn eigene oogen
 Hoe mijn dierbare zoon met den held Menelaos den strijd voert.
 Zeus toch weet alleen met de andere eeuwige goden
 Wien van hen beiden het einde des doods door de Moira beschikt is.

310. Alzoo sprekende legde de godlijke held zijne schapen
 Neer in den wagen, besteeg hem en rukte naar achter de leidsels;
 Naast hem besteeg dan mede Antenor het sierlijke voertuig.
 Beiden hernamen vervolgens naar Ilios weer den terugtocht.
 Hektor Priamos' zone inmiddels en d'eedle Odusseus

315. Maten de ruimte nu eerst, en zij deden voor ieder de loten
 Dan in den koperen helm en zij schudden ze om, ter beslissing
 Wien het vergund waar' d'eerste te slingren de koperen werpspies.
 't Volk deed toen zijn gebeden, de handen ten goden verheffend;
 Aldus sprak men en bad in het heer der Achaiërs en Trojers:
 320. — Heerscher op Ida's gebergt, Zeus Vader verheven en roemrijk,
 Wie van de twee ons te zamen met al deze strijden bezwaard heeft,
 Doe hem nedergeveld in de woning van Aïdes ingaan;
 Doch ons mogen herleven de trouwe verbonden en vriendschap.

Alzoo sprak men en Hektor, de groote met golvenden helmbos,
 325. Schudde, het oog afwendend; het lot ontsprong er van Paris.
 D'anderen zetten zich neer in gelederen, waar van een ieder
 Stonden de trapplende rossen en rustte het blinkende krijgstuig.
 Toen omhulde zijn schouders met al zijne schittrende wapens
 Held Alexandros, de gade van Helena sierlijk van lokken.
 330. Eerst omgaf hij zijn beenen met rondom dekkende scheenplaat,
 Schoon en met zilveren gesp vast sluitende over de enkels.
 Daarna nam hij het pantser zijns eigenen broeders Lukaoon,
 Hechtte het vast om zijn borst en hij pastte het goed om de leden.
 Over zijn schouderen wierp hij het zwaard met de zilveren knoppen,
 335. 't Koperen zwaard, met den grooten en samengeslagenen beuklaar;
 Zette op 't krachtige hoofd den voortreflijk gekoperden strijdhelm
 Wuivend van manen; verschriklijk bewoog zich van boven de helmbos.

Eindelijk de krachtige speer, wel passend den greep zijner vuisten.
Dus ook doste zijn wapens de strijdbare held Menelaos.

340. Toen zij zich, elk bij de zijnen, ten kampstrijd hadden gewapend
Trad en zij voort in het midden der Trojers en 't volk der Achaiërs,
Grimmig en dreigend van blik; ontzetting beving die het zagen,
Trojers, bedwingers van 't ros en Achaiërs met stevige scheenplaat.
Thans, dicht bij elkaar op de plaats der gemetene ruimte,
345. Zwaaiden zij wild hunne speren, met wrok elkander beschouwend.
't Eerst wierp toen Alexandros de speer ver strekkend van schaduw,
Trof den Atreide en raakte het rondom welvende schildvlak.
Nochtans scheurde het koper het niet, maar schampte de speerpunt
Weg van het machtige schild; toen zwaaide het wapen op zijn beurt
350. Atreus' zoon Menelaos, tot Zeus zijne bede verheffend:

— Vorstlijke Zeus, o gun dat ik straf dien 't eerst mij gekrenkt heeft,
Held Alexandros, en sla hem ter neer hier onder mijn handen,
Zoo dat men huiverig zij tot in late geslachten der menschen
Rampen te storten op hem die als gastheer bood zijne vriendschap.

355. Alzoo sprak hij en hief zijne speer ver strekkend van schaduw;
Wierp ze en raakte den zone van Priamos 't welvende schildvlak.
Dwars door het blinkende schild vloog 't onweerstaanbare wapen,
Drong in zijn vaart zelfs heen door het dichte beslag van het pantser;
Voor aan het zachte des buiks doorvlijmde het koper den lijfrok,
360. Doch zich ter zij afwendend vermeed hij het donkere doodslot.
Maar de Atreide hief het zwaard met de zilveren knoppen ontblootend,
Hief het en raakte den bos van den helm, doch tegen den helmtop
Spatte in drie, vier stukken het zwaard en het zonk uit zijn vuistgreep.
Atreus' zoon weeklaagde, het oog naar den machtigen hemel:

365. — O Zeus Vader, gij zijt de verderflijkste onder de goden;
Zeker, ik dacht Alexandros vergelding te geven der boosheid,
Doch nu brijzelde gansch in mijn handen het zwaard, en de werpspies
Zwierde mij nutloos weg uit de vuist en zij velde den man niet.

Hierop sprong hij vooruit en hem grijpend den harigen helmbos

370. Trok hij hem neder en sleepte hem voort naar de dappre Achaiërs.
 Knellend neep om zijn hals de met stiksels bearbeide keelriem,
 Welke hem onder de kin, om den helm te bevestigen, vastzat.
 Nu wis had hij hem medegesleept en tot ceuwigen krijgsroem,
 Zoo niet snel het bemerkte de dochter van Zeus Afrodite,
375. Die deed scheuren den riem van de huid des verslagenen runddiërs.
 Ledig volgde de helm nu de krachtige hand die hem vasthield,
 Maar toen wierp hem de held den Achaiërs met stevige scheenplaat
 Slingerend toe, en hij werd er gevat door zijn trouwe gezellen.
 Doch weer stormde hij tegen hem los, hem verlangend te dooden
380. Met zijne koperen speer; Afrodite ontrukte hem echter
 Lichtelijk, zij de godin, en verborg hem met donkere nevels.
 Daarna droeg zij hem over ter zaal welriekend van geuren.
 Helena ging zij terstond toen herwaarts roepen en vond haar
 Boven de tinnen der poort met een aantal vrouwen uit Troja.
385. Dan, met de hand bij het fijne gewaad haar vattende trok zij 't
 Krachtig en sprak haar toe, in gedaante gelijkend de oude
 Grijze bereidster van wolle, die haar, Lakedaimon bewonend,
 Sierlijke wollen bereidde en boven de andren haar lief was.
 Deze gelijkende sprak Afrodite, de godlijke, tot haar:
390. — Kom nu terug, Alexandros verzoekt dat gij keert naar uw woning,
 Daar in de slaapzaal toeft hij, op 't kunstig bearbeide rustbed,
 Glanzend van lichaamsschoon en gewaad, en het scheen u gewis niet
 Dat hij terug hier kwam uit den strijd, doch gereed om ten dansrei
 Mede te gaan, of zoo pas van den dans ophoudend, daar neer zat.
395. Alzoo sprak zij en deed haar gemoed ontroeren in 't binnenst.
 Nauwlijks bespeurde zij toen aan den sierlijken hals de godinne,
 Ook aan den minlijken boezem en helderen gloed van de oogen,
 Of eerst was zij verbaasd, doch uitte vervolgens de woorden:
 — Schriklijk verhevene, waarom verlangt gij mij dus te verdwazen?
400. Zult gij mij eerst weer ergens in volkrijk bloeiende steden
 't Zij van Frugia, 't zij van het schoone Meonia voeren,

- Als ook daar soms een van de reedlijke menschen u lief is?
 Wijl Menelaos, den zege behalend op held Alexandros,
 Voornam mij, de gehate, terug naar zijn woning te voeren,
 405. Zoekt gij mij dáarom weder, bedrieglijke listen verzinnend?
 Ga, zit zelf aan zijn zijde, verlatend der goden verblijfplaats,
 Noch wend ooit uwe voeten terug naar den hoogen Olumpos,
 Maar blijf immer om hem te beklagen nabij hem, verpleeg hem,
 Tot hij u wellicht neemt als zijn vrouw, misschien als slavinne.
 410. Gindsheen volg ik u niet, — voorzeker het ware berispelijk —
 Om te bereiden zijn bed; want alle de vrouwen van Troja
 Zullen mij later bespotten; en eindloos lijdt mijn gemoed reeds.
 Toornig zeide tot haar de godin Afrodite ten antwoord:
 — Terg mij, vermete, niet, tot ik tegen u keere in gramschap
 415. Hevig u hatend, gelijk ik u eerst ontzachelijk lief had.
 'k Zou dan tusschen de volken verwekken verderflijke veeten,
 Trojers en Danaërs beiden, en boos zou zeker uw lot zijn.
 Alzoo sprak z' en ontsteld was Helena, dochter Kronion's.
 Dan in het schitterend helder gewaad zich hullende, ging zij
 420. Zwijgend, van geene der vrouwen bespeurd; de godin tot geleidster.
 Toen zij nu hadden bereikt Alexandros' prachtige woning,
 Sloegen de dienstbare maagden de handen met spoed aan den arbeid,
 Doch zij, godlijke vrouw, ging op naar de hoogere slaapzaal.
 Daar gaf toen Afrodite aanminnig van lach haar een zetel,
 425. Welken zij bij Alexandros en juist tegenover hem plaatste.
 Helena zeeg er in neder, des aigisvoerenden Zeus' kind,
 D'oogen ter zijde gewend, en zij sprak, haren gade berispend:
 — Keert gij terug van den strijd? O laagt gij dan liever gesneuveld
 Door den geweldigen strijder geveld, die mijn eerste gemaal was.
 430. Eertijds snoefdet gij wel, Menelaos den gunstling van Ares
 Verre te boven te gaan door uw kracht, uwe vuisten en werpspies;
 Kom dan, en daag hem ten strijd, Menelaos den gunstling van Ares,
 Om eenen tweekamp weer te beginnen; — of, neen, ik vermaan u

Rustig het strijden te staken, en niet met den blonden Atreide
 435. Weer den vijandigen kamp te beginnen, of weer onbedachtzaam
 't Wapen te voeren, opdat niet ras u bedwinge zijn werpspies.
 Doch toen zeide haar Paris en gaf haar hierop ten antwoord:
 — Krenk mij, o vrouw, het gemoed niet weder met zware verwijten.
 Nu toch won Menelaos het wel met de hulp van Athena,
 440. Doch eens tref ik hem, want óns ook helpen er goden.
 Maar kom, laten wij liefde genieten te zamen op 't rustbed,
 Want noch nimmer bedwelmde de min mijne zinnen zoo hevig,
 Zelfs niet toen ik het eerst, uit het liefelijk schoon Lakedaimoon
 U ontroovende, voer op de zeedoorklievende schepen,
 445. Toen ik in liefde verzonk in uw armen op Kranaë's eiland.
 Zoo zeer min ik u thans en bevangt mij het zoete verlangen.
 Alzoo sprak hij en legde zich neder; hem volgde zijn gade.
 Zij nu lagen te zamen op 't sierlijk bearbcide rustbed,
 Maar als een wild dier ijldde d'Atreide te midden der legers
 450. Of hij den godlijken held Alexandros ergens bespeurde.
 Niemand onder de Trojers intusschen of hunner verbondnen
 Wist Alexandros te wijzen aan Ares' vriend Menelaos.
 Wis zou geen hem uit liefde verbergen, al zag er hem iemand,
 Allen toch was hij zoo bitter gehaat als het duistere noodlot.
 455. Toen sprak ook Agamemnon de koning der volken tot allen:
 — Hoort mijne woorden, Trojanen en Dardaners, ook de verbondnen,
 Zeker, de zege behoort Menelaos, den gunstling van Ares.
 Levert dus Helena uit, de argeïsche vrouw, en de schatten
 Met haar, geeft ook de boete gelijk tot vergoeding gepast is,
 460. Eene die ook bij de late geslachten der menschen in stand blijf.
 Alzoo sprak de Atreide en d' andre Achaiërs beaamden 't.

VIERDE ZANG.

ondom Zeus nu vergaarden, gezeten op 't gouden be-
[vloersel

- Samen de goden, terwijl in hun midden de godlijke Hebe
Nektar schonk; en zij brachten den dronk elkander om beurten
Toe met hun goudene schalen, omlaag naar de troïsche stad ziend.
5. Aanstonds poogde Kronion nu Hera gevoelig te kwetsen
Door hartgrievende woorden en zijdelings doelende wenken:
— Twee godinnen verleenen nu wel Menelaos haar bijstand,
Hera van Argos en Pallas Athena van Alalkomene,
Maar zij vermaken zich beide, ter zijde gezeten, met toezien.
10. Doch dien andere blijft Afrodite beminlijk van glimlach
Immer als helpster nabij en zij weert de godinnen des doods af.
Nu ook heeft zij hem weder gered toen hij meende te sterven.
Toch was zeker de zege aan Ares' vriend Menelaos.
Laten wij echter bespreken op welk eene wijze dit gaan zal,
15. Of wij den heilloozen strijd en het ijsselijk woelen van 't slagveld

Z E U S

Z E U S O T R I C O L L I S M I T I C A N S

S. Lankhout & Co den Haag.

Z E U S .

ZEUS OTRICOLI; VATICAN.

Zullen hernieuwen of tusschen hen beiden den vrede verwekken.

Als dit wellicht zóo aan u allen gevallen en lief is,

Blijve bewoond en behouden des konings Priamos veste,

Maar dan voer' Menelaos de argische Helena huiswaarts.

20. Alzoo sprak hij; en beiden Athena en Hera, al morrend,
Zaten zij naast elkander en zinden op kwaad voor de Trojers.

Nochtans bleef Athenaiá het zwijgen bewaren en zei niets,

Wrokkend op Zeus haar vader, en wilde verbittring beving haar.

Hera's gemoed hield echter den toorn niet in en zij sprak weer:

25. — Kronos' geweldige zoon, welk stout woord hebt gij gesproken!

Hoe toch wilt gij mijn moeite nu vruchteloos maken en ijdel

't Zweet van mijn rustloos werk? Moe zijn mijne rossen van 't jagen

Bij 't saamdrijven der volken, tot Priamos' ramp en der zijnen.

Doe gij 't, maar nooit stemmen wij toe, wij andere goden.

30. Hevig vertoornd sprak haar toen de wolkenverzaamende Zeus toe:

— Schriklijke! wat misdeden u Priamos thans en zijn zonen,

Daar gij zoo rustloos haakt en verlangt om aan gansche verwoesting

Ilios over te geven, de stevig gemetselde burgstad?

Als gij er binnen gesneld door de poorten en rijzige muren,

35. Priamos zelf rauw kondet verslinden en Priamos' zonen,

Al de Trojanen te zaam, dan ware misschien uwe drift zat.

Doe zóo als gij begeert, maar móge dit twisten vervolgens

Niet tot een voorwerp worden van tweedracht tusschen ons beiden.

Wijders zeg ik u dit, overweeg gij het wel in uw geeste,

40. Als het ook eens mijn lust zal wezen een stad te verwoesten,

Eene waar mannen het leven in zagen aan wie gij uw gunst schenkt,

Dat gij dan niet mijn toorn weerhoudt, doch 't handelen vrij laat.

U toch gaf ik 't gewillig, hoewel onwillig van harte.

Want van de onder de zon en den starrendragenden hemel

45. Bloeiende steden, bevolkt door de aardebewonende menschen,

Is er mij geene zoo zeer als het heilige Ilios dierbaar,

Priamos zelf en het volk des met lansen bedrevenen konings.

Want mijn altaar derfde er nimmer zijn deel van het feestmaal,
 Noch plengoffers en walm van het vet; die gift toch behoort ons.

50. Hem antwoordde de hooge godin grootoogige Hera:
 — Welaan, dierbaar is mij een drietal steden bij uitstek,
 Argos en Sparta en 't breed in zijn straten gebouwde Mukena.
 Dezen, verwoest ze, indien zij zoo fel in uw harte gehaat zijn,
 Dezen verdedig ik tegen u niet, noch zal u verhindren.
55. Want ook indien ik het weiger en niet duld haar te verwoesten,
 't Weigeren richt niets uit, want gij zijt verre het machtigst.
 Nochtans past het ook mijne bemoeiingen niet te vrijdlen;
 Ook ik ben een godin en van 't zelfde geslachte als gij zijt.
 Ook ik ben ontstamd aan den listigen Kronos, aanzienlijkst
60. Beide zoowel door geboorte als wijl ik uw gade genoemd word,
 Vrouwe van u die regeert als aller onsterflijken koning.
 Doch welaan, laat ons elkaar toegeven van weerszij,
 U doe ik het en gij, doe 't mij, en de andere goden
 Zullen dan volgen. Beveel nu terstond dat Athena zich heenspoed'
65. Naar het verschriklijk gewoel van den strijd der Achaiërs en Trojers,
 Om te beproeven dat 't eerst de Trojanen, in strijd met de eeden
 Tegen d' Achaiërs, zoo fier op hun roem, de verdelging beginnen.
 Alzoo sprak z' en de vader der menschen en goden beaamde 't.
 Tot Athenaia nu zeide hij snel de gevleugelde woorden:
70. — Spoed u terstond naar het leger en onder d' Achaiërs en Trojers,
 Om te beproeven dat 't eerst de Trojanen, in strijd met de eeden,
 Tegen d' Achaiërs, zoo fier op hun roem, de verdelging beginnen.
 Alzoo sprekende dreef hij Athena, die 't zelf al verlangde.
 IJlings stormde zij heen naar omlaag van de kruin des Olumpos.
75. Zoo, als de zoon van den listen beramenden Kronos een ster zendt
 't Zij voor de schippers ten teeken, hetzij voor het kamp van de legers,
 Glanzend van licht en haar vonken verspreiden zich ver in het ronde;
 Zoo streek ijlings Pallas Athena omlaag naar het aardrijk,
 Tusschen de legers; ontzetting vervulde de mannen die 't zagen,

80. Troische temmers van 't ros en Achaiërs met stevige scheenplaat.
 Zoo dan zeide, dit ziende, de eene ten anderen buurman:
 — Vast zal d' ijslijke kamp en het vreeselijk woelen des slagvelds
 Weder beginnen, of Zeus brengt vriendschap tusschen ons beiden,
 Hij die onder de menschen de hooge bestuurder des krijgs is.

85. Zoo sprak deze en gene in 't heer der Achaiërs en Trojers.
 Zij nu trad door de rijen der Trojers, in mannen gestaltnis,
 Als de geweldige strijder Laodokos, zoon van Antenor,
 D'edelen Pandaros zoekend in 't rond of zij ergens hem zien mocht.
 Dezen, den zone Lukaon's, den sterken en treflijken, vond zij

90. Staande te midden der rijen van rondasvoerende volken,
 Welke hem herwaarts waren gevolgd van den stroom des Aisepos.
 Hem toen naderend sprak zij hem toe de gevleugelde woorden:

— Wilt gij mijn last opvolgen, ervarene zoon van Lukaoon?
 Waagt gij het naar Menelaos een vluchtigen pijl te verzenden,
 95. Zeker verwerft gij bij alle Trojanen u dank en beroemdheid,
 Maar vóór allen het meest bij den vorstlijken held Alexandros.
 Heerlijke giften verkreegt ge voorzeker het eerst wel van dezen,
 Zoo hij den dapperen zone van Atreus zag, Menelaos,
 Nedergeveld door uw pijl en gedragen ter treurige houtmijt.

100. Doch welaan richt nu uwen boog naar den fieren Atreide,
 Doe een gelofte, Apollo den Lukiër groot door zijn boogshot
 Heerlijke offers te wijden, de eerste geboorte der schapen,
 Als gij huiswaarts keert in de heilige vest van Zeleia.

Alzoo sprak Athenaia; den dwaas overreedden haar woorden.

105. Aanstonds nam hij den boog, van de horens des dartelen steenboks
 Kunstig bewerkt, dien zelf hij van onderen trof in de borstkas,
 Juist in zijn sprong van de rots. Zijne gangen verholen bespiedend
 Trof hij hem vóór in de borst; van de rotspunt bonsde hij ruglings.
 Zestien duimen omhoog, van den kop af, wiessen de horens.

110. Dezen bereidde en voegde de horenbewerkende kunstnaar,
 Gladde het alles en stelde aan 't einde een gouden bekroonsel.

Hij nu bevestte den boog, op den grond hem steunend, en lei hem
 Zorgvol neer. Zijne makkers bedekten hem kloek met hun schilden,
 Dat niet eer opsprongen de dappere zonen Achaia's

115. Vóór dat het schot Menelaos den dappren Atreide gewond had.
 Toen ontsloot hij het deksel des kokers en nam er een pijl uit
 Nimmer geschoten, gevederd, en drager van donkere smarten.
 IJlings den vlijmenden pijl juist stellende tegen de boogpees,
 Deed hij gelofte, Apollo den Lukiër groot door zijn boogshot

120. Heerlijke offers te wijden, de eerste geboorte der schapen
 Als hij huiswaarts kwam in de heilige vest van Zeleia.
 Samen de keep van den pijl en de boogpees vattende, trok hij
 Zoo dat de pees aan zijn borst en de ijzeren spits aan den boog kwam.
 Toen hij den machtigen boog nu geheel als een cirkel gekromd had,
 125. Snorde de boog, klonk luide de pees, en de hupplende pijl vloog
 Vlijmend gepunt, vol drift om te vallen te midden der drommen.

Geenszins waren u, o Menelaos, de zalige goden
 Ongedachtig, en 't meest Zeus' dochter die zege en buit schenkt,
 Welke zich vóór u plaatsend het doodelijk schot van u afdreef.

130. Zij toch weerde den pijl van uw lichaam, als eene moeder
 Weert eene vlieg van haar kind, als het rust in een lieflijken sluimer.
 Want zij bestuurde dien zelf waar de goudene spangen des gordels
 Saam aansluiten en waar ook het pantser een dubbele laag had.
 Zoo viel 't vlijmende wapen waar vast zich de gordel om 't lijf sloot.

135. Wel doorboorde de pijl nu den sierlijk bearbeiden gordel,
 Drong ook door 't veelvuldig versierde en kunstige pantser,
 Zelfs door den band, ter beschutting van 't lijf en een muur voor
 [de pijlen,
 Die hem zoo dikwijls redde, en daar zelfs boorde de spits door.
 Zoo nu kraste de pijl slechts d' opperste huid van het lichaam,
 140. Maar onmiddellijk vloed' uit de wonde een donkere bloedstroom.
 Zoo, als een karische vrouw of meonische, kunstig met purper

Verft het ivoor, dat tot sier van het hoofdstel dient voor de paarden;
 Binnen de woonzaal ligt het en wekt de begeerte der ruiters
 Naar zijn bezit, maar 't ligt er en blijft, kleinood voor een koning,
 145. Beide, het paard tot een sier en den wagenbestuurder ter eere.
 Zoo, Menelaos, beverfde het donkere bloed uwe dijen,
 Smette uw krachtige scheenen en lager de sierlijke enkels.
 Toen ontzette zich hevig der volkeren vorst Agamemnoon,
 Als hij het donkere bloed aan de wond ontvloeiend bemerkte.
 150. Zelf ook was Menelaos ontsteld, de geliefde van Ares,
 Maar toen hij zag dat de snoer van den pijl en de haak er noch uitstak,
 Toen hernieuwde zijn moed zich en keerde terug in zijn harte.
 Doch zwaar zuchtende sprak tot de zijnen de vorst Agamemnoon,
 Steeds Menelaos' hand omklemd, en bij aller verzuchting:
 155. — Dierbare broeder, zoo sloot ik 't verbond dus u ten verderve,
 Toen ik u zond om alleen de Trojanen voor ons te bestrijden;
 Daar u de Trojers verwondden en braken de heilge verbintnis;
 Maar niet vruchtloos zal het verbond en der lammeren bloed zijn,
 't Plengen van zuiveren wijn, en de handslag, waar wij op bouwden.
 160. Want zoo niet terstond de Olumpiër 't einde vervuld heeft
 Zal hij het later vervullen, en vreeselijk zullen zij 't boeten,
 Met hunne eigene hoofden, hun vrouwen en zelfs hunne kindren.
 Dat toch zie ik gewis in mijn geest en gemoedsovertuiging,
 Eens zal komen de dag dat het heilige Ilios wegzinkt,
 165. Priamos zelf en het volk des met lansen bedrevenen konings,
 Zeus toch, zone van Kronos, de hooge, den ether bewonend,
 Zal zelf tegen hen schudden zijn donker omnevelde aigis,
 Toornig om zulk een bedrog. Dit blijft niet zonder vervulling.
 Doch mij zal het om u, Menelaos, een vreeselijke smart zijn
 170. Als gij bezwijkt en de mate vervult die uw leven gesteld is.
 'k Ging dan met smaad overloden terug naar het dorstige Argos!
 Dra toch zouden d' Achaiërs gedenken aan 't land hunner vaadren;
 Priamos ook en den Trojers tot eere, verlieten wij hier dan

- Helena Argos' kind, en de aarde verteert uwe beendren
 175. Als gij in Troja ligt, na onvoleindigden arbeid.
 Zekerlijk spreekt er dan één van de stout overmoedige Trojers
 Springende boven de terp met het graf van den held Menelaos:
 — Laat Agamemnon zóo bij allen vervullen zijn gramschap
 Zoo als hij thans te vergeefs hier voerde het heer der Achaiërs,
 180. Want thans keert hij naar huis en het dierbare land zijner vaadren,
 Op zijne ledige schepen, den held Menelaos verlatend.
 Alzoo spreken zij eens; — dán scheure de aard voor mij open!
 Doch hem troostende zei Menelaos de goudengelokte:
 — Troost u en wek geen vrees noch op bij het volk der Achaiërs,
 185. Niet ter gevaarlijke plaats stak 't puntige wapen; van voren
 Weerde de sierlijke gordel het af en daaronder de lijfrok,
 Verder de onderste band, door de koperbewerkeren beslagen.
 Hem antwoordende zeide de heerschende vorst Agamemnoon:
 — O, dat het zóo mocht zijn, Menelaos, mijn dierbare broeder;
 190. Doch dat een arts onderzoekte de wond en er heelende midden
 Legge, ten einde verlichting te geven der nijpende smarten.
 Daarop richtte hij 't woord tot Talthubios, godlijken bode:
 — Ga, Talthubios, roep ons Machaon ten spoedigste hierheen,
 Hem, die den treflijken arts Asklepios had tot zijn vader,
 195. Om naar den dapperen vorst van Achaia te zien, Menelaos,
 Door eenen troïschen schutter getroffen, ervaren in 't boogshot,
 Of eenen Lukiër; dezen tot roem, maar smart voor de onzen.
 Alzoo sprak hij en snel volbracht de heraut zijn bevelen.
 Deze doorkruiste het heer der in koper gepantserd' Achaiërs,
 200. Overal spiedend den heros Machaon, tot dat hij hem aantrof
 Staande te midden der dappre met schilden gewapende drommen,
 Hem hier henen gevolgd uit het paardraskweekende Trika.
 Dicht hem naderend sprak hij hem toe de gevleugelde woorden:

194. Asklepios is hier noch geen god, maar de arts, de eerste, oudste, κατ' ἔξοχην.

— Op, Asklepios' zoon! u roept Agamemnon de koning,
 205. Om naar den dapperen vorst van Achaïa te zien, Menelaos,
 Door eenen troischen schutter getroffen, ervaren in 't boogshot,
 Of eenen Lukiër; dezen tot roem, maar smart voor de onzen.

Alzoo sprak hij en wekte bij dezen het hart in den boezem.
 Snel doorliepen zij 't kamp door het dichte gewoel der Achaïërs.

210. Toen zij nu kwamen ter plaats waar de goudengelokte Atreïde
 Stond, de gewonde, terwijl hem de edelste mannen omringden,
 Maar hij stond in het midden van dezen, gelijk eene godheid,
 Trok hij onmidlijk den pijl uit den nauw aansluitenden gordel,
 Doch bij het trekken verbogen de puntige haken naar binnen.

215. Toen ontbond hij den sierlijk bearbeiden gordel en wijders
 't Ondergewaad en den band, door de koperbewerkeren beslagen.
 Voorts na de wonde te hebben gezien, waar de puntige pijl trof,
 Zoog hij het bloed daaruit en verbond ze met stillende middelen,
 Die eens Cheiron zijn vader uit vriendschap medegeedeeld had.

220. Doch nu zij hier Menelaos verzorgden geducht door zijn strijdkreet,
 Drong 't schildvoerende heer van de Trojers zich weder naar voren.
 Ook de Achaïërs, hun wapens hervattende, haakten naar 't strijdperk.

Nu ook zoudt ge hem niet zien sluimeren, held Agamemnoon,
 Noch ontsteld of onwillig om mede te tijgen ten oorlog,

225. Maar vol ijver zich spoeden naar 't mannenvereerende slagveld.

Rossen en wagen, van koopren versieringen blinkend, verliet hij,
 't Snuivende tweespan hield de geleider ter zij in bewaring,
 Held Eurúmedon, stammend van Peiraos' zoon Ptolemaios.

Dezen gelaste hij streng dicht bij hem te zijn, als vermoedheid

230. Soms zijne leden beving, door het rustloos ordnen der legers,

Daarop ging hij te voet door de scharen der strijdbare mannen.

Die hij nu ijverig zag bij de Danaërs vlug met hun paarden,

Wekte hij levendig op met zijn woord, in hun midden vertoevend:

— Op, Argeïërs, en weest niet traag met den moedigen afweer;

235. Hun die de eeden verbraken, verleent Zeus nimmer zijn bijstand,

Maar die het eerst misdreven in strijd met de heilige verbintnis
 Dien, ja, zullen de gieren verslinden 'het teedere lichaam;
 Doch wij voeren met onze galeien hun dierbare vrouwen
 Heen, en het jeugdige kroost, wanneer wij de veste vermeestren.

240. Als hij er zag die zich traag onthielden van d' ijslijken oorlog,
 Strafte hij dezen geducht met zijn toornig bruisende woorden:
 — Voelt gij Argciërs, zoo vlug met den pijl, geen schaamte, gij lafaards?
 Waarom blijft ge daar staan, zoo versuft als de jeugdige hinden,
 Die als het rennen in 't ver heen strekkende veld ze vermoeid heeft,
 245. Roerloos staan, en er woont geen kracht noch moed in het lichaam?
 Zoo ook staat gij verwonderd en neemt geen deel aan het strijden.
 Toeft gij zoo lang tot de Trojers ons naadren tot waar wij de schepen,
 Sierlijk van stevens, trokken op 't strand van den grauwigcn zeevloed,
 Om te beproeven of Zeus zijne hand soms over u uitstrekt?

250. Zoo doorging hij gebiedend en ordnend de rijen der mannen.
 Onder de Kreters begaf hij zich tusschen de woelende manschap,
 Die in een kring om den dappren Idomeneus gorden het pantser,
 Hem die de eerst in den strijd en in kracht eenen ever gelijk was;
 D'achtergelederen voerde Meriones aan in den veldslag.

255. Vreugde gevoeld' Agamemnon, der volkeren vorst, nu hij dezen
 Zag en zijn vriendelijk woord tot Idomeneus richtende sprak hij:
 — U, Idomeneus, onder de Danaërs snel met de rossen
 Eer ik u hoog, in den krijg zoowel als in anderen arbeid,
 Of aan het feestelijk maal als de edelsten onder d' Achaiërs
 260. Vonklenden wijn, eene hulde aan d' ouden, berciden in 't mengvat.
 Want waar anderen onder de welig gelokte Achaiërs
 Drinken 't bescheidene deel, moet uw schaal immer gevuld zijn
 Even als mijne, gereed voor het drinken als 't harte het ingeeft.
 Maar thans, op naar den strijd en zoo kloek als gij roemdet te wezen.

265. Hem antwoordende zeide Idomeneus koning der Kreters:
 — Atreus' zoon, ik zal u gewis een getrouwe gezet zijn,
 Als van den aanvang af ik u immer gezegd en beloofd heb,

Maar drijf d' anderen aan van de welig gelokte Achaiërs
 Dat zij ten snelste beginnen den strijd, nu de Trojers de eeden
 270. Schonden; gewis wordt dood en ellende hun deel in de toekomst,
 Daar zij het eerst weer 't strijden begonnen, ten spijt van de eeden.

Alzoo sprak hij, en verder begaf zich verheugd Agamemnoon.

Toen, door der mannen gedrang heen, vond hij de Ajaxen beiden
 leder in 't wapen gedost en gevolgd door een drom van hun voetvolk.

275. Zoo, wanneer van een hoogte de hoeder der geiten een wolk ziet
 Zwevende over de zee, door Zefuros' adem gedreven;

Zwarter dan pek noch schijnt zij den man die van verre haar aanziet,
 Over de zee heenglijdend, beladen met hevigen stormwind.

Angstvol ziet hij het aan en beveiligt zijn vee in de rotskloof.

280. Aldus trokken met beide de Ajaxen d' edele jongren

Op ten verderflijken krijg, zich bewegend in dichte geleedren,
 Donker, een vreeslijke ruigte van schilden en puntige speren.

Ook hun aanblik trof Agamemnon den heerscher met vreugde.

Hun toesprekende zeide hij toen de gevleugelde woorden:

285. — Ajaxen, beiden, d' Achaiërs in 't koperen pantser bevelend,

'k Heb u niets te gebieden, — onvoegzaam ware mijn aandrang;

Zelf toch spoort gij met kracht uwe mannen om dapper te strijden,

Want, bij Zeus onzen vader, Athena en Foibos Apolloon,

Mocht zoo wakkere kracht zich verheffen in aller gemoedren,

290. Weldra zou dan de veste des konings Priamos vallen,

Onder de handen der onzen bezwijkend en ledig geplunderd.

Alzoo sprekend verliet hij nu dezen en spoedde tot andren.

Daar ontmoette hij Nestor, den helderen spreker uit Pulos,

Die zijner vrienden geleedren ten strijd rangschikte en aandreef.

295. D'edele Pelagos was er en Chromios nevens Alastor,

Zoo ook Haimoon de heerscher en Bias de herder der volken.

Vooraan werden de ridders geplaatst met hun paarden en strijddkar,

Achter, in grooten getale de dappere scharen van 't voetvolk,

Als een omheining van 't heer, en hij plaatste in 't midden de bloodaards,

300. Aldus zelfs onwillig gedreven te strijden uit nooddwang.
 Eerst gaf Nestor bevel aan het heer strijdwagens, vermanend
 Goed hunne paarden te houden en niet in een hoop te verwarren:
 — Niemand moet op zijn krachten vertrouwend en handige rijkunst
 Voor al d' andren alleen met de Trojers verlangen te strijden,
305. Niemand blijve ook achter, dan wordt gij te eerder bedwingbaar.
 Maar elk die uit zijn wagen den wagen bereikt van den vijand
 Strekke de speer vooruit, want zóo is verre het beste.
 Aldus hebben de vaadren de steden en muren vermeersterd,
 Ook een verstandig beleid bij den moed hunner harten bewarend.
310. Aldus dreef hen de grijze in 't strijden ervaren van oudsher.
 Toen hij ook dezen bespeurde gevoelde de vorst Agamemnoon
 Vreugd in zijn harte en riep hij hem toe de gevleugelde woorden:
 — Mochten, o grijsaard, even zoo sterk als de moed in uw boezem
 Ook zich uw knieën betoonen en even zoo vast uwe kracht zijn,
315. Maar van de grijsheid treft u de last die aan allen gemeen is;
 Mocht haar een ander bezitten en gij bij de jongren behooren.
 Hem antwoordde toen Nestor, Gerenia's held met de strijdkar:
 — Atreus' zoon, ja zelf ook verlangde ik even zoo krachtvol
 Als voor dezen te zijn toen ik Ereuthálion neersloeg.
320. Maar de onsterflijken geven den mensch niet alles gelijklijk.
 Was ik een jongling toen, thans wordt mijn gezelle de grijsheid.
 Nochtans zal ik ook zóo noch de oorlogswagens geleiden,
 Beide met raad en met woord, want dát is de krone der grijsaards,
 Maar het behandlen der lans is 't werk van de jongren, die later
325. Werden geboren dan ik en hun kracht noch kunnen vertrouwen.
 Alzoo sprak hij; en verder begaf zich verheugd de Atreide.
 Peteos' zoon, den beroemden bedwinger van paarden, Menestheus,
 Vond hij er staan omringd door Atheners geweldig op 't slagveld.
 Doch naast dezen bevond zich de vindingrijke Odusseus,
330. Rondom wien zich de nimmer bedwingbare schaar Kefalleners
 Ophield, want het gedruisch van het leger bereikte hun oor niet,

Wijl eerst kortlings weer elkaar aanvielen de drommen
 Rossenbedwingende Trojers en Danaërs. Dus op hun standplaats
 Blevén zij wachten totdat eene andere bende Achaiërs

335. Voorwaarts rukkende tegen de Trojers, begon met den aanval.
 Toen Agamemnon de koning der volkeren dezen in 't oog kreeg,
 Trof hen zijn toornige taal en hij sprak de gevleugelde woorden:
 — O gij, Peteos' zoon, gij telg van den godlijken koning,
 Gij ook, in listig bedrog uitmuntend en zinnend op voordeel,
 340. Hoe toch staat gij van vreeze bevangen en wachtend op andren?
 't PASTE u beiden voorwaar in de voorste geleedren der strijders
 Wakker te staan en naar voren te stormen in 't heetst van het slagveld,
 Want gij wordt ook de eersten geroepen bij mij aan den maaltijd,
 Als wij, mannen Achaia's, bereiden een maal voor de grijsaards.
 345. Dan is 't vreugde te spijzen 't geroosterde vleesch en de bekers
 Vol zoet streelenden wijns te-genieten, zoo veel het u lief is.
 Doch nu zaagt gij met vreugde dat zelfs tien benden Achaiërs
 U voorgingen ten strijd met het vreeslijk moordende koper.

Toornig de oogen tot hem opslaand zei schrandre Odusseus:
 350. — Welk eene taal ontsnapte den wal uwer tanden, Atreide,
 Hoe toch zoudt gij beweren, dat w' ons onthouden van 't strijdperk?
 Als wij ten heftigen kamp met de rossenbedwingende Trojers
 Snellen, dan zult gij het zien als gij wilt en het u aan het hart gaat,
 Hoe ook Telemachos' vader zich mengt in de voorste geleedren
 355. Tegen de rossenbedwingers; gij praat daar een ijdel gebazel.

Hem toelachende zeide de heerschende vorst Agamemnon,
 Toen hij zijn gramschap zag en terwijl hij zijn woorden terugnam:
 — Godlijke zoon van Laërtes, in vindingen rijke Odusseus,
 U, voortrefflijke, doe ik verwijt noch geef ik bevelen,
 360. Immers het is mij bekend hoe zeer het gemoed in uw binnenst
 Goede gezindheid voedt; want 't zelfde beraamt gij wat ik denk.
 Doch welaan, wij verefnen het later; en zoo er een boos woord
 Straks ontsnapte, de goden zij mogen dat alles te niet doen.

- Al zoo sprekend verliet hij hen daar en begaf zich tot andren.
365. Tudeus' moedigen zoon ontmoette hij thans Diomedes,
 Staande, gereed met zijn span, op zijn stevig getimmerden wagen,
 Sthenelos stond daar dicht aan zijn zijde, de zoon van Kapaneus.
 Toen Agamemnon de heerscher der volkeren dezen in 't oog kreeg,
 Trof ook hem zijn verwijt en hij sprak de geveugelde woorden:
370. — Wee mij, zoon van den dappren, den rossenbedwingenden Tudeus,
 Waarom zijt gij bevreesd, hoe staat gij te turen naar 't strijdperk?
 Tudeus was 't geen lust zich op zulk eene wijs te verschuilen,
 Maar vóór al zijne makkers den kamp te bestaan met den vijand;
 Al zoo zeggen degeen die zijn daden aanschouwden, want ik zelf
375. Zag noch kende hem ooit; hem roemen zij boven de andren.
 Eens had deze Mukenai in vrede bezocht en als gastvriend
 Saam met den godlijken held Poluneikes, om volk te verzaamen,
 Wijl zij de heilige muren van Thebe bedreigden met oorlog.
 Dringend verzochten zij dezen hun dappere benden tot bijstand.
380. Zij nu verleenden 't hun gaarn en bewilligden wat er gevraagd werd,
 Maar Zeus wendde het af, noodlottige teekens vertoonend.
 Toen zij al zoo heentrekkend een eind weegs waren gevorderd,
 Bij den Asópos met biezen begroeid en zijn oevers met hoog gras,
 Zond het achaïsche heer daar Tudeus weder met kondschap.
385. Hij nu ging en hij vond er een tal van Kadmeërs vergaderd,
 Spijzend binnen 't paleis van den machtigen held Eteókles.
 Schoon hij een vreemdling was, daar vreesde de wagenbestuurder
 Tudeus niet, alleen in het midden van vele Kadmeërs,
 Maar tot den wedstrijd daagde hij elk en in alles verwon hij
390. Lichtelijk, zoo veel gaf hem de machtige hulp van Athena.
 Doch de vertoornde Kadmeërs, de vurige drijvers der rossen,
 Legden hem bij zijn vertrek een gevaarlijke lage door vijftig
 Jeugdige mannen verborgen te plaatsen; hen leidde een tweetal,
 Maioon Haimon's zoon, den onsterflijken goden gelijkend,
395. Nevens Autofonos' zoon, Polufontes, ervaren in krijgslust.

Tudeus echter bezorgde ook dezen een smartelijk noodlot,
 Velde hen allen en één maar zond hij terug naar zijn woonplaats.
 Maioon zond hij terug, op den wenk van de goden vertrouwend.

Zóo was Tudeus eens, de Aitoliër, maar hij verwekte
 400. Toch eenen zoon, zijn mindre in moed, maar grooter in woorden.

Alzoo sprak hij; de held Diomedes bewaarde het zwijgen,
 Eerbied koesterend voor het verwijt van den achtbaren koning.

Doch ten antwoord zei hem de zoon des beroemden Kapaneus:
 — Spreek geen leugens, Atreide, terwijl u het ware bekend is.

405. Ons toch strekt het tot roem veel sterker te zijn dan de vaadren,
 Wij die de vest innamen van 't zevenpoortige Thebe,

Schoon wij in kleiner getale de muren van Ares bestormden,
 Daar wij de teekens der goden vertrouwden en steunden op Zeus' hulp;

Doch onze vaders gingen te gronde door eigene misdaad;

410. Daarom moet gij aan hen niet schenken een zelfde vereering.

Norsch hem aanzierend zeide de machtige held Diomedes:

— Vriend, wees rustig en stil en verleen nu gehoor aan mijn woorden.

Ik toch wrake het niet in den herder des volks Agamemnoon,

Als hij ten strijd wil wekken d'Achaiërs met stevige scheenplaat.

415. Want wel valt hem de eere ten deel, wen eens de Achaiërs

Troja's mannen verslaan en het heilige Ilios nemen,

Maar ook vreeslijke smart als de neerlaag treft de Achaiërs.

Doch welaan, en gedenken wij óók aan een dapperen afweer.

Alzoo sprak hij en sprong met zijn wapengerei uit den wagen.

420. Schriklijk dreund' om de borst van den koning het koper der wapens,

Bij zijne vaart, en met vrees zou 't zeker den stoutste vervullen.

Zoo, wanneer aan den luid weergalmenden oever de golven

Steigeren, op elkander gestuwd wen ze Zefuros opjaagt.

Eerst wel scharen zij saam zich in d'opene zee, doch vervolgens

425. Brekend op 't zeestrand, bruisen zij luide en stijgen, zich welvend,

Hoog om de rotsen in 't ronde, en spuwen het ziltige schuim voort.

Zoo nu rukten de drommen der Danaërs, samen zich dringend,

Steeds naar het slagveld voort, elk hoofd aan de zijnen bevelend;
 Doch stil zwegen de andren, en niemand zoude vermoeden
 430. Welk een geducht heer, mannen met stem in de borsten, er optrok,
 Stil ontzag voor hun vorsten gevoelend, en iedere heerschaar
 Blonk in haar schitterend wapengerei, waarmeê zij ten slag toog.
 Maar de Trojanen, gelijk in den stal eens vermogenden mannes
 Schapen bij duizenden staan, wier uier de heldere melk geeft,
 435. Eindeloos blatend terwijl hun de stem van de lammeren toeklinkt,
 Zoo weerklonk der Trojanen getier door de breede geleedren;
 Want niet eenerlei roep noch kreet was onder die allen;
 Mengling was er van taal, en de mannen uit velerlei landstreek.
 Hier dreef Ares hen aan, daarginds klaaroogig' Athena,
 440. Vreeze en schrik, en de nooit in haar woeden verzadigde tweedracht,
 Zuster en medgezellinne van Ares, den mannenverdelger, —
 Die schoon klein in het eerst, allengs zich verheft en vervolgens
 Tegen de hemelen stuit met het hoofd en op aarde den voet zet;
 Zij zond daar in het midden der mannen gelijke verbittring,
 445. Rondgaand onder de drommen, het wee van de strijders vermeerrend.
 Waar nu het strijdende volk elkaar ontmoette op één punt
 Botsten de schilden te zaam, en de speren en driften der krijgers
 Sterk in het koperen pantser; de schilden met welvenden navel
 Stootten er op elkaar en er steeg een geweldig gedruisch op.
 450. Daar trof samen 't gejammer en 't vreugdegeroep van de mannen,
 Dood ontvangend of doodend, en 't bloed vloot over het aardrijk.
 Aldus, wen twee stroomen, des winters gezwollen en bergaf
 Stortend, het bruisende water vermengen in 't dal dat hen saambrengt,
 Beiden der zwellende bron ontstroomd naar de holte des bekkens;
 455. Wier dof brommen de herder van verre verneemt op de bergen.
 Zoo was 't schreeuwen en zwoegen der mannen, zich menglend
 [op 't slagveld.

't Was Antilochos 't eerst die een krijgsman onder de Trojers
 Velde, een kloek voorvechter, Thalusios' zoon Echebolos.

Hem nu trof hij het eerst den met manen omwapperden helmkam;
 460. Dwars door het voorhoofd heen en tot binnen het been van den schedel
 Boorde de koperen spits; en het duister bedekte zijn oogleên.
 Bonzend stortte hij neer, als een toren, in 't woeden des slagvelds.
 Snel greep toen Elefenor den voet des gevallenen krijgsmans,
 Hij Chalkodon's zoon, de gebieder der stoute Abanten,
 465. Sleepte hem buiten der schoten bereik, vol vuur hem ten spoedigst
 't Wapengerei te ontnemen, maar kort slechts duurde zijn ijver.
 Want als de dappre Agenor hem zag, den gesneuvelde sleepend,
 Dreef hij zijn koperen speer hem juist in de zijde die bloot kwam
 Achter zijn schild bij het bukken en slaakte zijn zwijmende leden.
 470. Zoo ontvlod hem de geest. Doch rondom dezen verhief zich
 Tusschen Achaiërs en Trojers een hevige strijd; en als wolven
 Woedden zij op elkander en drongen zij man tegen man aan.
 Ajas Telamon's zoon sloeg toen Anthemion's zoon neer,
 Pas in zijn bloeiende jeugd, Simoeisios, wien zijne moeder
 475. Eens van de Ida gekomen aan Simoeis' oevers het licht schonk,
 Toen zij, om 't vee te bewaken, naar ginds hare ouders gevolgd was.
 Daarom noemden zij hem Simoeisios. Doch zijnen oudren
 Loonde hij 't pleeggeld niet, want slechts kortstondige leeftijd
 Was hem gegund, die zonk door de speer van den strijdbaren Ajas.
 480. Want toen hij voorwaarts drong trof deze hem rechts in de borstkas
 Dicht bij den tepel, en 't koper der speer ging dwars door den schouder.
 Zoo zonk deze ter aarde in 't stof, als een rijzige popel
 Die in den vochtigen grond opwies van het sompige weiland,
 Effen van stam, doch enkel van boven met takken bewassen;
 485. Welken de wagenbewerker behakt met het glimmende ijzer
 Om er een velg van te krommen, bestemd voor den sierlijken wagen.
 Daarna ligt hij geveld om te droogen aan d'oever des waters.
 Zoo Anthemion's zoon Simoeisios, toen hem zijn krijgstuig
 Ajas nam; doch thans wierp Antifos, lenig van pantser,
 490. Priamos' zoon, uit het dichte gewoel hem zijn puntige speer toe.

- Hem wel miste de worp, maar den dapperen vriend van Odusseus
 Leukos trof hij de lies, toen deze het lijk naar zich toe trok.
 Over het lichaam stortte hij neer, dat zijn handen ontglipte.
 Toen ontstak om den dood zijns makkers de drift van Odusseus;
495. Onder de vorsten gesneld met het schitterend koper gewapend,
 Stond hij nu dicht aan zijn zijde en zond zijne blinkende werpspies,
 Spiedend in 't rond met den blik; de Trojanen ontweken dan rugwaarts
 't Vliegende schot van dien man; niet ijdel verzond hij de speer toch,
 Immers zijn wapen verwondde Demokoön, Priamos' basterd,
500. Dezen ter hulpe gesneld van Abudos, der merriën kweekplaats.
 Gram om den dood zijns vriends doorboorde hij dezen het slaapbeen
 Fel met zijn speer, en de slaap doordrong tot de andere zijde
 't Puntige brons en zijn oogen bedekte een donkere schaduw.
 Bonzend dreunde zijn val en het lijf omkletterde 't krijgstuig.
505. Deinzend weken de vorsten terug, met den schitterenden Hektor.
 Maar luid schreeuwden d'Argeïers, den dooden hun wapenen roovend;
 Noch meer drongen zij door. Doch de toorn van Apollo verhief zich,
 Die het van Pergamos zag en den Trojers vermanende toeriep:
 — Op, rostemmende Trojers, en doet niet onder in strijdlust
510. Voor de Argeïers, uit steen noch ijzer bestaat hun het lichaam,
 Tegen de worpen bestand van het lijfdoorborende koper.
 Immers Achilles, van Thetis de weeldrig gelokte geboren,
 Strijdt niet meê, maar kropt bij zijn schepen de bittere gramschap.
 Alzoo riep uit de stad de geweldige god. De Achaiërs
515. Dreef Zeus' dochter Athena, verheerlijkte Tritogeneia,
 Door de gelederen gaand om te wekken wie traag in den strijd was.
 Nu trof 't stervenslot Amarunkeus' zone, Diores.

515. Tritogeneia — aan Triton's stroomen geboren. Bijnaam van Athene die zoowel op libysche afkomst kan wijzen, als zeker op haar oorspronkelijk verband met al wat water was. Zij is in de Ilias wel Zeus' innig verwante dochter, maar noch niet de uit zijn hoofd geborene.

't Rechter been bij den enkel verwondde een puntige keisteen,
 Groot als de hand kan vatten, gezwaaid door een hoofd van de Thrakers,
 520. Peiroös, Imbrases' zoon, naar Troje gekomen van Ainos.

Beide de peezen en knokken verplette de vreeslijke keisteen
 Ganschelijk; ruglings stortte hij neer in het stof en verhief noch
 Beide de handen omhoog tot zijn vrienden, terwijl hij den adem
 Slaakte, doch Peiroös, hij die hem trof, sprong toe en zijn speerpunt
 525. Dreef hij in 't lijf bij den navel, dat al het gedarmte ter aard viel.
 Daarna werden zijn oogen bedekt door het doodelijk duister.

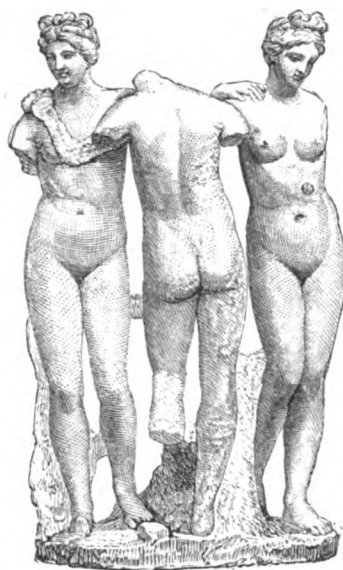
Doch nu raakte de speer des Aitoliërs Thoas den krijgsheld
 Voor in de borst bij den tepel, en 't brons drong door tot de longen.

Thoas sprong op hem toe en hij trok de geweldige speerschacht
 530. Uit zijne borst; toen nam hij het snijdende zwaard uit de schede
 Hieuw er hem dwars meê over den buik en benam hem den adem,
 Maar van zijn wapengerei ontdeed hij hem niet, want nabij hem
 Stonden zijn Thrakiërs borstlig van haar, met de rijzige speerschacht,
 Die hem, ofschoon hij zoo kloek en voortreffelijk was en zoo roemrijk,
 535. Echter ten aftocht dwongen; hij week overstelpt van ontzetting.

Aldus lagen zij beiden in 't stof neer, nevens den ander,
 Beiden de Thrakische vorst en de vorst der in 't koperen pantser
 Strijdend' Epeërs; en om hen bezweken er velen in 't ronde.

Daar vond vast geen man die er doorging 't werk te berispen,
 540. Zoo hij van worp noch houw door het vlijmende koper getroffen,
 Door het gewoel kon gaan en als Pallas Athena hem veilig
 Leidd' aan de hand en den storm afweerde van 't vliegende werptuig.
 Want veel Trojers en tal van Achaiërs verzonken op dien dag
 Daar voorover in 't stof en bezweken er nevens den ander.

VIJFDE ZANG.

- u schonk Pallas Athena aan Tudeus' zoon Diomedes
Vurige krachten en moed, dat hij boven de andre Argeiërs
Schitterend uit mocht steken en heerlijken roem zich verwerven.
't Schild en den helm omstraalde een onuitbluschbare vuurgloed
5. Aan het gesternte gelijk dat den herfsttijd opent en 't helderst
Glanst in het rond als het rijst uit het bad van Okeanos' waatren.
Zulk eenengloed ontstak zij den held om het hoofd en de schouders,
Nu zij hem dreef naar het midden en 't dichtste gewoel van de strijders.
- Onder de Trojers bevond zich een man van vermogen en aanzien,
10. Dares, Hefaistos' priester, een tweetal zonen bezittend,
Beiden in iederen kamp ervaren, Idaios en Fegeus.
Dezen nu vielen hem aan, voordringende buiten hun rijen,
Beiden te zaam op den wagen, terwijl Diomedes te voet streed.

- Toen zij in stormenden drang elkaar nu waren genaderd
15. Slingerde Fegeus 't eerst zijne speer ver strekkend van schaduw.
 Links vloog over den schouder van Tudeus' zone de speerpunt,
 Maar trof niet; doch thans zond ook Diomedes zijn werpspies.
 Niet te vergeefs ontsnelde het wapen der hand van den werper,
 Maar trof 't midden der borst, en hij tuimelde neer van de strijdkar.
20. Snel ontsprong toen Idaios, den sierlijken wagen verlatend,
 Daar hem het hart ontbrak te beschutten het lijk van zijn broeder.
 Nauwlijks ware hij zelf ontvlucht aan het donkere noodlot,
 Maar Hefaistos rukte hem weg, hem in duister verbergend,
 Dat van de smart niet gansch overstelpt mocht wezen de grijsaard.
25. Doch zijne strijdkar voerde de zoon van den moedigen Tudeus
 Weg en gelastte zijn makkers ze ginds bij de schepen te bergen.
 Toen nu de dappere Trojers bemerkten de zonen van Dares,
 Dezen gevlucht en den andre gesneuveld naast zijnen wagen,
 Werde elks harte geschokt. Toen nam klaaroogige Pallas
30. Ares' handen en sprak den onstuimige toe met de woorden:
 — Ares, Ares, slachter van volk, muurslooper, van bloed rood,
 Zouden wij niet aan de Trojers en 't heer der Achaiërs het slagveld
 Laten, aan wie ook Zeus onze vader vergunne de krijgseer?
 Laten wij wijken en zelf Zeus' gramschap zoeken te mijden.
35. Alzoo sprekende nam zij den onweerstaanbaren Ares
 Met zich en zette hem neer bij den heuvligen zoom des Skamandros.
 't Heer van de Danaërs drong nu de Trojers; en iedere veldheer
 Velde een man; eerst stootte der volkeren vorst Agamemnoon
 Odios neer van zijn wagen, den halizonischen veldheer.
40. Hem toch raakte de speer in den rug, toen hij keerde tot vluchten,
 Juist in het midden der schouders en drong hem tot voor in de borstkas.
 Bonzend dreunde zijn val en het krijgstuig kletterde om hem.
- Onder Idomeneus' hand viel Faistos, de zone van Boros,
 Stammend van Méon's geslacht, en die kwam uit het kluitige Tarne.
45. Toen hij den wagen besteeg trof d' eedle, beroemd door zijn werpspies,

Hem met de rijzige lans en verwondde hem rechts bij den schouder ;
 Tuimelend viel hij er af en het schrikkelijk duister beving hem.
 't Wapengerei ontnamen aan dezen Idomeneus' vrienden.

- Toen viel Strofios' zoon, Skamandrios, vurig ter wildjacht,
 50. Daar hem van Atreus' zoon Menelaos de puntige speer trof,
 Dapperen jager van wild, wien Artemis zelve geleerd had
 Alle gedierte te treffen, gevoed door het woud der gebergten.
 Doch nu baatte hem zelfs geen Artemis lustig in 't pijlschot,
 Noch vèrtreffende kunst, waarin hij te voren zoo uitblonk.
55. Hem trof Atreus' zoon Menelaos, beroemd door zijn speerworp,
 Toen hij er vóór hem uit wegvlood, in den rug met zijn werpspies
 Tusschen de schouders, en door zijne borst heen boorde de speerpunt.
 Voorwaarts stortte hij neer en zijn krijgstuig kletterde om hem.

- Door Meriones sneefde Feréklos, geboren van Tektoon
 60. Uit Harmonides' stam, wiens handen tot allerlei kunstwerk
 Waren bekwaam, wíjl Pallas Athena hem hoogelijk liefhad.
 Voor Alexandros bouwde ook deze de slanke galeïen,
 D' eerste beginners van 't kwaad en die allen Trojanen en hem zelf
 Werden ten onheil, daar hij de teekens der goden voorbijzag.
65. Toen nu Meriones dezen in 't vluchten vervolgd en bereikt had,
 Trof hij hem achter in 't lijf en de spits drong gansch in het lichaam
 Door tot de andere zij in de blaas en van onder in 't schaambeên.
 Jammerend boog hij de knie en de dood omhulde zijn oogleên.

Toen sloeg Meges Pedaios ter neder, den zoon van Antenor,

59. Tektoon, zoon van Harmonides — namen met beteekenis: Tektoon is kunstenaar en Harmonides is verwant met harmozo en harmonia samenvoegen, bouwen en verband. Louter mythiesch tot eigennamen gemaakte eigenschappen. Alzoo een kunstenaarsgeslacht, dat natuurlijk alles van Pallas Athena heeft, zoo als de geneeskundigen tot Asklepios' stam worden opgevoerd.

Zoo werd ook het woord daidalos (van daidallo, met kunst bewerken) tot eigennaam van den ouden kunstenaar bij uitstek, Daidalos, den bouwer van Kreta's labyrinth, en van meerderen die dezen naam droegen.

70. Die, schoon basterd, toch door de eedle Theano verpleegd was
 Als hare eigene kindren, ten einde haar man te behagen.
 Dezen vervolgde nu Meges, beroemd door de speer, en hem naadrend
 Trof hij met 't puntige wapen den man aan het hoofd bij het nekbeen;
 't Snijdende brons vloog voort tot zijn tanden en kliefde de tong door.
75. Tuimelend viel hij in 't stof en hij beet 't koud koper der speerpunt.
 Doch Euaimoon's zoon Eurupulos doodde Hupsénor,
 Godlijken zoon van den fieren Dolopion, die den Skamandros
 Was ten priester gegeven en godlijke eer bij het volk had.
 Dezen nu sloeg in den schouder de schittrende zoon van Euaimoon;
80. Toen hij den vóór hem uit ontvliedende binnen 't bereik had,
 Hieuw hij, het slagzwaard zwaaiend, zijn krachtigen arm van het lijf af;
 Bloedend stortte de arm op den grond, maar over zijn oogleên
 Heerschte de purperen dood en de macht der geweldige Moira.
 Aldus weerden zich allen in 't vreeselijk woelen des slagvelds.
85. Moeielijk was het te zien waar Tudeus' zoon aan het hoofd stond,
 't Zij dat hij streed aan den kant der Trojanen of dien der Achaiërs,
 Hij toch woedd' op de vlakke, gelijk aan een zwellenden bergstroom,
 Vol door het wintergetij, die de dammen verbreekt in zijn snelheid.
 Geen kunstmatige dammen vermogen te keeren dien aandrang,
90. Geen omwalling houdt hem terug van het bloeiende bouwland,
 Wild in zijn plotslinge vaart, als met kracht Zeus' regen er instort;
 Dan valt onder zijn woeden der jongeren kostlijke arbeid.
 Zoo ook warden dooreen de gedrongen geleedren der Trojers
 Voor Diomedes' hand, en zij zwichtten, hoe velen in aantal.
95. Doch toen de schittrende zoon van Lukaoon hem daar in het oog kreeg,
 Hoe hij er woedde op 't veld, in de drommen verward door zijn
 [aangreep,
 Trok hij om Tudeus' zone te treffen, den kronkligen boog aan,

91. Zeus' regen, weer een duidelijk overblijfsel der opvatting van Zeus als de hemel.

95. Pandaros.

- Doeld' op den stormenden strijder en raakte hem rechts bij den schouder
Tusschen des pantsers voeg, dat de puntige pijl er door heen vloog.
100. Recht door vlijmde de spits en met bloed werd 't pantser bezoedeld.
Luid weerklonk toen de kreet van den schittrenden zoon van Lukaoon:
— Op! dringt voorwaarts, Trojers, gij, dappere drijvers der paarden,
Want nu trof het den besten van alle Achaiërs en 'k denk niet
Dat hij het krachtige schot noch lang zal dragen, zoo waarlijk
105. D' edele vorst, Zeus' zoon, mij uit Lukia zond naar het slagveld.
Aldus praalde zijn woord, toch velde het schot zijnen man niet;
Doch het gewoel ontweek hij en voor zijne paarden en strijdkar
Stilstaand, sprak hij de woorden tot Sthenelos, zoon van Kapaneus:
— Haastig, Sthenelos, trouwe gezel, kom af van den wagen
110. Om mij snel uit den schouder te trekken de vlijmende pijlspits.
Alzoo sprak Diomedes, en Sthenelos sprong van den wagen
Bij hem en haalde geheel door den schouder de vluchtige pijlschacht.
Spattend stroomde het bloed door het vlechtwerk heen van den lijfrok.
Daarop bad Diomedes, geducht door zijn stem op het slagveld:
115. — Hoor mij ontembare dochter des aigisvoerenden vaders,
Zoo als gij eens goedgunstig gezind mijnen vader nabij waart,
Onder het woeden des krijgs, wees mij ook genegen, Athena;
Dat ik den man moog' treffen en hij in 't bereik van mijn speer koom'
Die mij het eerste verwond en met pralende woorden gesnoefd heeft
120. Dat ik de stralende zon niet lang meer zoude aanschouwen.
Aldus zeide hij biddend en Pallas Athena verhoorde 't.
Licht van beweging schiep zij zijn leden, zijn voeten en armen;
Toen, hem naderend, zeide zij snel de gevleugelde woorden:
— Vat weer moed, Diomedes, om tegen de Trojers te strijden.
125. Want ook in úw borst deed ik de kracht van uw vader verrijzen,
Stout als Tudeus was, op den wagen zijn schild in het rond slaand.

112. Door den weerhaak kon de pijl niet terug; daarom haalde Sthenelos hem geheel door de wond heen.

A. T. L. N. S.

THE UNIVERSITY OF CHICAGO PRESS

1. 1918
 2. 1919
 3. 1920
 4. 1921
 5. 1922
 6. 1923
 7. 1924
 8. 1925
 9. 1926
 10. 1927
 11. 1928
 12. 1929
 13. 1930
 14. 1931
 15. 1932
 16. 1933
 17. 1934
 18. 1935
 19. 1936
 20. 1937
 21. 1938
 22. 1939
 23. 1940
 24. 1941
 25. 1942
 26. 1943
 27. 1944
 28. 1945
 29. 1946
 30. 1947
 31. 1948
 32. 1949
 33. 1950
 34. 1951
 35. 1952
 36. 1953
 37. 1954
 38. 1955
 39. 1956
 40. 1957
 41. 1958
 42. 1959
 43. 1960
 44. 1961
 45. 1962
 46. 1963
 47. 1964
 48. 1965
 49. 1966
 50. 1967
 51. 1968
 52. 1969
 53. 1970
 54. 1971
 55. 1972
 56. 1973
 57. 1974
 58. 1975
 59. 1976
 60. 1977
 61. 1978
 62. 1979
 63. 1980
 64. 1981
 65. 1982
 66. 1983
 67. 1984
 68. 1985
 69. 1986
 70. 1987
 71. 1988
 72. 1989
 73. 1990
 74. 1991
 75. 1992
 76. 1993
 77. 1994
 78. 1995
 79. 1996
 80. 1997
 81. 1998
 82. 1999
 83. 2000
 84. 2001
 85. 2002
 86. 2003
 87. 2004
 88. 2005
 89. 2006
 90. 2007
 91. 2008
 92. 2009
 93. 2010
 94. 2011
 95. 2012
 96. 2013
 97. 2014
 98. 2015
 99. 2016
 100. 2017

1. 1918
 2. 1919
 3. 1920
 4. 1921
 5. 1922
 6. 1923
 7. 1924
 8. 1925
 9. 1926
 10. 1927
 11. 1928
 12. 1929
 13. 1930
 14. 1931
 15. 1932
 16. 1933
 17. 1934
 18. 1935
 19. 1936
 20. 1937
 21. 1938
 22. 1939
 23. 1940
 24. 1941
 25. 1942
 26. 1943
 27. 1944
 28. 1945
 29. 1946
 30. 1947
 31. 1948
 32. 1949
 33. 1950
 34. 1951
 35. 1952
 36. 1953
 37. 1954
 38. 1955
 39. 1956
 40. 1957
 41. 1958
 42. 1959
 43. 1960
 44. 1961
 45. 1962
 46. 1963
 47. 1964
 48. 1965
 49. 1966
 50. 1967
 51. 1968
 52. 1969
 53. 1970
 54. 1971
 55. 1972
 56. 1973
 57. 1974
 58. 1975
 59. 1976
 60. 1977
 61. 1978
 62. 1979
 63. 1980
 64. 1981
 65. 1982
 66. 1983
 67. 1984
 68. 1985
 69. 1986
 70. 1987
 71. 1988
 72. 1989
 73. 1990
 74. 1991
 75. 1992
 76. 1993
 77. 1994
 78. 1995
 79. 1996
 80. 1997
 81. 1998
 82. 1999
 83. 2000
 84. 2001
 85. 2002
 86. 2003
 87. 2004
 88. 2005
 89. 2006
 90. 2007
 91. 2008
 92. 2009
 93. 2010
 94. 2011
 95. 2012
 96. 2013
 97. 2014
 98. 2015
 99. 2016
 100. 2017

A T H E N A

(MINERVA GIUSTINIANI) MUZEO CHIARAMONTI.

'k Nam van uw oogen den nevel ook weg, die ze vroeger bedekte,
 Dat gij het goed moogt zien, wanneer het een god of een mensch zij.
 Dus, als een god hier soms mocht komen om u te beproeven,
 130. Wees op uw hoede en strijd niet tegen onsterflijke goden;
 Naamlijk de anderen, maar als de dochter van Zeus, Afrodite,
 Soms in den strijd zich mengt, tref haar met het puntige koper.

Na dit woord ontvlood klaaroogige Pallas Athena,
 Maar de Tudeide begaf zich terstond aan de spitse der strijders.
 135. Had hij te voren de Trojers bevochten met blakenden kamplust,
 Drievoud sterkere drift ontvlamde hem nu; als een woudleeuw,
 Dien in de velden een herder, de wollige schapen bewakend,
 Licht slechts trof als hij sprong in het perk, maar velde hem niet neer;
 Daarmee wekt hij te feller zijn moed, doch keert zijnen aanval
 140. Nu niet langer en schuilt in den stal, en het weerlooze vee vlucht.
 Dezen dan liggen er dicht op den ander gedrongen ter neder,
 Doch 't fel woedende dier ontspringt uit de hooge omwalling.
 Zoo drong onder de Trojers de vurige held Diomedes.
 Doodelijk trof hij Astunoös daar en den heerscher Hupeiroom,
 145. Genen verwondde hij boven de borst met zijn koperen werpspies,
 D' anderen hieuw hij 't gewricht van den schouder met 't machtige
 [slagzwaard
 Zoo dat geheel van den hals en den rug hem de schouder gescheurd werd.
 Dezen verliet hij en ging Poluïdos bestrijden en Abas,
 Beiden Eurudamas' zonen, des droomverklarenden grijsaards.
 150. Niet goed had hun de grijze de droomen verklaard bij het heengaan,
 Maar hen velde de held Diomedes en roofde hun krijgstuig.
 Xanthos en Thoön vervolgde hij toen, twee zonen van Fainops,
 Zonen der grijsheid beiden, en d' oude verkwijnend in droefheid
 Won geen anderen zoon, om te blijven in 't vaderlijk erfgoed.
 155. Beiden benam hij de wapens en roofde hun 't liefelijk leven,
 Doch het geweeklaag liet hij den vader, en treurigen kommer,
 Wijn hij hun, levend gekeerd uit den strijd, niet weder het welkom

Toe mocht roepen, en verren verwanten zijn have ten buit viel.

Daarna velde hij twee van de zoons des dardanischen konings
 160. Chromios, nevens Echemmoon, te zaam één wagen berijdend.
 Zoo als een leeuw die een kudde van runders bespringt of een vaarkoe,
 Weidend in 't boschrijk land, en het vleesch hun scheurt van de nekken,
 Zoo sloeg Tudeus' zoon met geweld hen ter neer van de strijdkar
 Vruchtloos weerstand biedend; van 't wapengerei hen beroovend
 165. Gaf hij zijn makkers hun wagen om ginds naar de schepen te voeren.

Doch toen zag hem Aineias de rijen der mannen uit één slaan;
 IJlings ging hij te midden der strijders en 't lansengewarrel,
 Rondom spiedende waar hij den godlijken Pandaros zien mocht.
 Weldra vond hij den sterken voortrefflijken zoon van Lukaoon.
 170. Vóór hem hield hij nu stand en vermanend luidde zijn toespraak:
 — Pandaros, waar toch zijn zij, uw boog en uw vliegende pijlen?
 Waar uw roem, dien hier geen man te betwisten in staat is,
 Zoo als in Lukia geen zich beroemt uw meerdere te wezen?
 Kom, tot Zeus uwe handen verheven, en zend dan uw pijlschot
 175. Tegen den man die zoo raast en den Trojers zoo velerlei onheil
 Toebracht, daar hij een tal, en den dappersten, knakte de knieën.
 Als 't geen god soms is, wiens drift woedt tegen de Trojers,
 Wegens de offers vertoornd, want zwaar is toorn eener godheid.

Hem antwoordde daartegen de schittrende zoon van Lukaoon:
 180. — O Aineias, bestuurder der Trojers in 't koperen pantser,
 Deze gelijkt mij geheel aan den vurigen zone van Tudeus,
 Want ik herken hem aan 't schild en den helm met de oogen in 't
 [voorstuk,
 Ook aan zijn rossen; en echter, ik weet niet of het een god is.
 Is hij het, dien ik u noemde, de zoon des geweldigen Tudeus,
 185. 't Is niet buiten de hulp van een god dat hij woedt, maar nabij hem
 Staat een onsterflijke, een die de schouders zich hullend in nevel
 Ook aan den puntigen pijl, reeds treffend, een anderen loop gaf,
 Want reeds zond ik een schot en ik wondde hem rechts in den schouder,

- Zóo dat de schicht hem geheel doorboorde de voege des pantsers.
 190. 'k Dacht ook zekerlijk reeds hem te hebben gestort ten Aidoneus;
 Nochtans veld' ik hem niet; gramstorig moet er een god zijn.
 Paarden en strijddkar mis ik ook hier, om te rijden in 't slagveld.
 Maar in Lukaoon's huis staan elf van mijn sierlijke wagens
 Nieuw door den wagenbewerker gevoegd en getuigd, en bekléedsels
 195. Hangen er om en er staat naast iederen wagen een tweespan
 Paarden, in rust en gevoederd met heldere gerst en met speltgraan.
 Wel had, toen ik vertrok, mij de oude Lukaoon, de speerheld,
 Menige malen vermaand, in de stevig betimmerde woning.
 Want hij gebod mij ten strijde te trekken met paarden en wagens
 200. Als ik de troische benden in 't felle gewoel van den strijd bracht.
 Maar ik gehoorzaamde niet, — zoo als veel beter geweest waar'.
 'k Spaarde de rossen, opdat het hun niet mocht falen aan voeding
 Als ons belegering trof; zij ruimschoots immer verzadigd.
 Daarom liet ik ze achter, te voet naar Ilios trekkend,
 205. Slechts op mijn boog mij verlatend; en toch die baatte mij geenszins.
 Want reeds doelde op twee van de dapperste helden mijn boogshot,
 Tudeus' zoon en den zone van Atreus trof ik, gewis vloot
 Beiden het bloed uit de wond, doch 'k wekte te feller hun strijdlust.
 Onder een boos lot nam ik den kronkligen boog van den nagel
 210. Dien onzaligen dag, toen ik hier naar het liefelijk Troja
 Troiesch volk aanvoerde, ter wille des godlijken Hektors.
 Zoo ik terug mocht keeren en weder met eigene oogen
 Zien mijn land, mijne vrouw, en de rijzig gemetselde woning,
 Moge terstond mij een vreemde het hoofd van de schouderen afslaan
 215. Als ik met eigene hand dien boog niet brijzel en heenwerp
 Op 't hel gloeiende vuur; helaas mij verzelde een onding.
 Daarop echter hervatte Aineias de troische veldheer:
 — Spreek niet zulk eene taal; dat zal niet eerder veranderen
 Voor wij, met paarden en wagen gerust, dien man te gemoet gaan,
 220. Voor wij te zamen hem hebben beproefd met het tuig van den oorlog.

Kom dan, treed naast mij op mijn wagen, opdat gij het zien moogt
 Wat die paarden, van Tros herkomstig, beteeknen; geoefend
 't Zij tot vervolgen, hetzij om ter vlucht op de vlakke te rennen.
 Zoo ook redden zij ons in de stad, indien bij geval weer

225. Zeus wil eere verleenen aan Tudeus' zoon Diomedes.

Maar welaan, neem gij nu de zweep en de blinkende leidsels,
 Houd ze, indien ik den wagen verlaat om te staan in het strijdperk,
 Of sta gij hem te weer, en aan mij zij 't sturen der paarden.

Doch daartegen hervatte de schittrende zoon van Lukaoon:

230. — Houd gij de leidsels zelf, Aineias, en stuur uwe rossen,

Williger zullen zij onder den eigen bestuurdèr het voertuig
 Trekken, indien soms weder ter vlucht ons dwingt Diomedes.

Dat zij dan schuw en verward niet weigren ons buiten het slagveld
 Weer te ontvoeren, dewijl zij de stem niet hooren des meesters;

235. Noch ons stormend bereike de zoon van den dapperen Tudeus,

Beiden ons doode en roove de enkelhoevige merries.

Zelf dus liever uw wagen bestuurd en uw eigene paarden,

Ik zal dien als hij komt ontvangen met puntige speerschacht.

Onder die woorden te zamen den sierlijken wagen bestijgend,

240. Dreven zij Tudeus' zoon te gemoet 't snelvoetige tweespan.

Toen hen Sthenelos zag, de voortrefflijke zoon van Kapaneus,

Sprak hij tot Tudeus' zoon in der ijl de gevleugelde woorden:

— Tudeus' zoon Diomedes, o gij die mijn harte zoo lief zijt,

'k Zie twee krachtige mannen op u losstormen ten aanval,

245. Beiden onmeetlijk van sterkte; de eene, ervaren in 't boogshot,

Pandaros, stelt er zijn roem in de zoon van Lukaoon te wezen,

d' Andre, Aineias, beroemt zich tot vader te hebben Anchises

Groot en geducht van gemoed, en hij heeft Afrodite tot moeder.

Kom dan, keeren wij snel met den wagen, en blijf mij zoo stout niet

250. Woeden te midden der voorsten, uw dierbare leven verspillend.

226. Zweep — eigenlijk een lange staf zonder slag.

Grimmig het oog opslaand, antwoordde de held Diomedes:
 — Spreek mij van vlucht geen woord, daar ik toch niet denk u
 [te volgen,

Want 't ligt niet in mijn aard al wijkend de wapens te voeren,
 Noch van ter zij, maar steeds onwrikbaar blijft mij de strijdkracht.

255. 't Lust mij ook niet op den wagen te vechten, maar zoo als ik hier sta
 Ga ik hen tegen; te vluchten verbiedt mij Pallas Athena.

Want niet weder ontvoert die beiden het rennende tweespan
 Uit mijne handen, al zij het dat één ontvluchtende vrij kwam.

260. Doch iets anders beveel ik en gij houd 't wél in gedachte,
 Zoo mij Athena oneindig in raad wil schenken den krijgsroem
 Beiden ter neder te slaan, doe gij onze vluchtige paarden
 Hier stil blijven en bind aan den rand van den wagen de leidsels.
 Wees dan gereed om het span van Aineias te grijpen en voer het
 Weg van de Trojers naar onze Achaiërs met stevige scheenplaat.

265. Want die zijn van het ras dat de wijd rondschauwende Zeus eens
 Tros ter vergoeding schonk om zijn zoon Ganumedes; het waren
 D' edelsten onder de zon en het daglicht ooit te aanschouwen.

Aan dit ras nu pleegde de koning Anchises een diefstal
 Buiten Laomedoon's weten, en leidde ze bij zijne merries.

270. Daaruit werd in zijn hof hem een zestal veulens geboren,
 Waar hij er vier van behield, die hij zelf aan de kribbe gekweekt heeft,
 Die twee gaf hij Aineias, den schrikaanbrengenden strijder.
 Mochten wij dezen vermeestren, zoo wonnen wij schittrenden krijgsroem.

Alzoo spraken zij, dit overleggende, d' een met den ander.

275. IJlings naderden d' andren intusschen, hun rossen versnellend.
 't Eerst hief toen zijne stem de voortreffelijke zoon van Lukaoon:
 — Listige, stout van gemoed, gij zoon van den heerlijken Tudeus,
 't Krachtige boogshot velde u niet, en de vlijmende pijlspts,
 Maar nu neem ik de proef met de speer, of mij deze het doel treff'.

280. Alzoo sprak hij en slingrend de speer, ver strekkend van schaduw,
 Raakte hij Tudeus' zoon op het schild, en de koperen speerpunt

Drong er geheel doorheen en zij naderde dicht aan het pantser.
Luidkeels klonk toen de kreet van den schittrenden zone Lukaoon's:
— Dat trof raak in het weeke des buiks, en vermoedelijk zult gij
285. 't Niet lang kunnen verduren; gij geeft mij voortreflijken krijgsroem.

Doch geen vreeze bewust, hervatte de held Diomedes:
— 't Miste, het raakte mij niet; maar 'k denk, dat gij nimmer tot
[rust komt,
Voor dat er één van u beiden ter aarde gezonken, zijn bloed stort
Om te verzadigen Ares den onafmatbaren strijder.

290. Daarop wierp hij de speer, en Athena bestuurde den worp juist
Onder het oog in den neus en zij drong door de blinkende tanden;
't Onweerstaanbare koper verscheurde de tong bij den wortel,
Zoo dat de puntige spits bij de kin er van onderen uitkwam.
Ruglings stortte hij neer; om het lichaam kletterde 't krijgstuig
295. Lenig en schittrend van glans; schuw sprong 't snelvoetige tweespan
Zijwaarts uit, doch hem ontvloden de geest en het leven.

Maar Aineias drong met het schild en de rijzige lans voort,
Duchtende dat de Achaiërs het lijk soms mochten vermeestren.
Om den verslagene liep hij, een leeuw op zijn krachten vertrouwend.
300. Steeds met zijn lans hem beschuttend en 't gladde gewelf van den beuklaar,
Was hij gereed elk doodlijk te treffen die dezen te na kwam,
Onder een vreeslijk geschreeuw; thans greep Diomedes een steenblok,
Schriklijke klomp, zoo zwaar als geen twee mannen verdroegen
Uit 't nu levend geslacht; maar lichtelijk wierp hij alleen hem.
305. Daarmee trof hij Aineias de heup, op de plaats waar het dijbeen
Draait in 't gebeente der heup; de gewrichtskom, als men 't
[genoemd heeft;
Gansch doorbrak hij de holte en brijzelde beide de peezen,
Rondom scheurde de huid door den kantigen steen, en de held zonk
Nedergezakt op zijn knie en hij steunde met krachtige hand zich
310. Tegen den grond; maar duister der nacht omfloersde zijn oogleên.
Zoo waar' zeker gesneuveld der volkeren koning Aineias,

340. Goddelijk vocht, als vloeit door de aadren der zalige goden.
 Want daar zij eten van 't koorn noch drinken het donkere druifnat,
 Zijn zij ook bloedloos, noemen de menschen hen daarom onsterflijk.
 Met een geweldigen kreet wierp Kupris haar zoon uit de handen.
 Doch nu vatte hem Foibos Apolloon en hulde hem reddend
345. Dicht in een donkere wolk, dat de Danaërs vlug met hun rossen
 Niet zijne borst doorboorden en hem ontnamen het leven.
 Luid riep toen Diomedes, de vreeslijke stem van het slagveld:
 —Wijk, Zeus' dochter, terug van het woeden des krijgs en de slachting,
 Is 't niet meer dan genoeg, dat gij krachtlooze vrouwen ten val brengt?
350. Als gij u echter opnieuw in den krijg wilt mengen, dan, meen ik,
 Zal u de krijg doen siddren, al hoort gij hem noemen van verre.
 Alzoo sprak hij; verward ontweek zij en 't kwelde haar smartlijk.
 Toen droeg Iris, luchtig van voet, haar buiten het slagveld,
 Onder haar pijnen gebukt en bezoedeld aan 't heerlijke lichaam.
355. Links van het slagveld vond zij den vurigen Ares gezeten,
 Rustend, en nevelen droegen zijn lans en de vluchtige rossen.
 Voor haar dierbaren broeder zich werpende op hare knieën,
 Vroeg zij hem smeekend zijn rossen gesierd met den gouden hoofdband:
 — Dierbare broeder, betoon mij uw hulp en verleen mij uw rossen,
360. Om ten Olumpos te gaan, waar staat der onsterflijken zetel.
 Hevig smart mij de wond, die een sterfelijk wezen mij toebrecht,
 Tudeus' zoon, die den strijd zou wagen met Zeus onzen vader.
 Toen zij dit sprak, gaf Ares de paarden met gouden hoofdband,
 Zij nu zette zich neer in den wagen, met smart in den boezem;
365. Naast haar stelde zich Iris en sloeg hare hand aan de leidsels,
 't Span met de zweep aandrijvend, en 't volgde den prikkel gehoorzaam.
 Spoedig bereikten zij 't huis van de goden, den hoogen Olumpos.
 Iris, luchtig van voet, bracht hier hare paarden tot stilstaan,
 Maakte ze los van den wagen en gaf hun 't ambrosische voedsel.
370. Daar zonk toen de godin Afrodite haar moeder Dione
 Droef in den schoot, en met vuur sloot deze haar kind in de armen,

Streelde ze zacht met de hand, liefkoozend, en sprak dan de woorden:

— Wie heeft zoo u behandeld, mijn kind, wie onder de goden
Tastte u roekloos aan, als begint gij een openlijk misdrijf?

375. Daarop zei de godin met den lieflijken lach, Afrodite:

— Tudeus' vermetelee zoon, die heeft mij verwond, Diomedes,
Wijl ik mijn dierbaren zoon aan den strijd ontrukte en wegdroeg,
Mijn Aineias, van alle de andren mij verre het dierbaarst.

Niet meer tusschen Achaiërs en Trojers beweegt zich de oorlog,

380. Maar reeds strijden Achaiërs nu tegen onsterflijken zelve.

Haar antwoordde Dione, de heerlijke onder de godheën:

— Moed, mijne dochter, verhef weer 't hart, hoe diep gij gekrenkt zijt;
Want zoo velen van ons, de olumpische zalen bewonend,
Hadden om menschen te lijden, met kwaad elkander vervolgend.

385. Zoo leed Ares, toen Efiältes en Otos, de reuzen

Kroost uit Aloeus geboren, hem bonden met krachtige kluisters.

Dertien maanden gevangen, geboeid in het koperen vaatwerk,

Was hij er zeker bezweken, de nooit te verzadigen strijder,

Had niet hun stiefmoeder, de schittrende Eëriboia,

390. Hermes het medegedeeld, die Ares dan heimelijk wegstal

Wien reeds kwijnden de krachten, gedrukt door de wichtige kluisters.

Hera duldde het ook, toen Amfitruon's krachtige zoon haar

Rechts in den boezem verwondde met drievoud snijdende pijlsplits;

Toen had z' ook niet minder te lijden ondraaglijke smarten.

395. Zoo leed Aïdes zelf, de geweldige, 't vliegende pijlschot

Toen hem de zelfde, de zoon van den aigisvoerder, ter neer wierp

Onder de lijken in Pulos en smartlijken kwellingen prijs gaf.

Maar hij steeg naar de woning van Zeus en ten grooten Olumpos

Treurig van hart en van pijn doorvlijmd, want 't vluchtige pijlschot

400. Drong door zijn krachtigen schouder en jammer vervulde zijn boezem,

392. Amfitruon's zoon is Herakles, eigenlijk Zeus' zoon (zoo als hij ook vs. 396 genoemd wordt) bij Amfitruon's vrouw.

- Doch Paieoon legd' op de wond smartstillende kruiden
 Die hem genazen, dewijl geen sterfelijk leven zijn deel was.
 Stout en verschrikkelijk was hij en driest in het plegen van gruwlen,
 Die met den boog dorst kwellen de goden, d'Olumpos bewonend.
405. Zulk eenen dreef ook Zeus' klaaroogige dochter Athena
 Tegen u aan; dien dwaas, want Tudeus' zoon overwoog niet
 Dat niet lang duurt 't leven van wie de onsterflijken aantast,
 Dat hem zijn kinderen niet aan zijn knieën met „vader” begroeten,
 Als hij te huis weer keert van den strijd en de vreeslijke slachting.
410. Daarom zij Diomedes bedacht, hoe groot zijne kracht zij,
 Dat geen andere sterker dan gij hem moge bestrijden;
 Dat niet Aigialeia, Adrestos' verstandige dochter
 Jammrend geschrikt uit den sluimer en wekkend 't gezin hares huizes,
 Lang naar den man harer jeugd blijf smachten, den besten Achaiër,
 415. d'Edele vrouw van den held, Diomedes den rossenbedwinger.
- Alzoo sprak zij en wischte met beide de handen de wond af.
 Spoedig genas hare hand en bedaarde de smartlijke kwelling.
 Doch toen Athena en Hera daar zagen hetgeen haar geschied was,
 Gingen zij Kronos' zoon aanzetten met spottende woorden.
420. Zoo dan begon de godin, klaaroogige Pallas Athena:
 — Zoudt gij verstoord op mij zijn, Zeus Vader, om wat ik u toespreek?
 Vast heeft Kupris er eene verlokt van 't achaische vrouwvolk
 Mee naar de Trojers te gaan, die immers bemint zij zoo hevig;
 Zoo, eene sierlijk gekleede Achaische vleiend en strookend
425. Kreeg hare teedere hand eene schram van de goudene gesptong.
 Op dit woord glimlachte de vader der menschen en goden,
 Riep Afrodite de gulden godinne dan tot zich en zei haar:
 — U niet is het gegeven, mijn dierbare dochter, het krijgswerk.
 Maar wijd gij uwe zorg aan de lieflijke werken der echtvreugd.
430. 't Andere worde aan Ares den sterke betrouwd en Athena.
 Zoo dan bespraken zij daar het gebeurde, de een met den ander.
 Maar Diomedes, geducht door zijn stem, drong steeds naar Aineias,

Schoon hij het zag, hoe Apollo hem zelf met zijn handen bedekt hield.

Doch hem trof geen schroom voor den machtigen god, en begeerig

435. Zocht hij Aineias' dood en den buit zijner heerlijke wapens.

Driemaal viel hij hem aan, met den vurigen wil hem te dooden,

Driemaal gaf hem Apollo een stoot op den blinkenden beuklaar.

Maar toen hij nochmaals stormde, een god in geweld evenarend,

Klonk hem het dreigende woord van den treffer van verre, Apolloon:

440. — Wacht u, Tudeus' zoon, ontwijk mijne hand en verlang niet

U een gelijke der goden te wanen, een zelfde verwantschap

Hebben de eeuwigen niet en het aarde bewandlende menschdom.

Alzoo sprak hij; en even ontweek Diomedes, terug gaand,

Om den vertoornden Apollo te mijden, den zekeren treffer.

445. Doch van het slagveld voerde Apollo intusschen Aineias

Naar zijnen tempel, gebouwd waar Pergamos' heilige vest rijst.

Daar verpleegden hem Leto en Artemis juichend in 't pijlschot

Binnen het heiligst vertrek van den tempel en heelden zijn krachten.

Doch nu maakte de god met den zilveren boog eene beeltnis

450. Gansch aan Aineias gelijk, als bekleed met zijn eigene wapens.

Om dit beeld nu stormden de Trojers en dappre Achaiërs

Hefstig de een op den ander, de borsten beschut door de stierhuid

Over het welvende schild en de zwaaiend bewogene rondas.

Nu sprak Foibos Apollo tot Ares den woedenden strijder:

455. — Ares, Ares, slachter van volk, muurslooper, van bloed rood,

Zoudt gij nu niet dien man van het slagveld willen verwijderen,

Tudeus' zoon, die thans wel kamp zou wagen met Zeus zelf?

Want eerst bracht hij aan Kupris een schampende wond aan de hand toe,

Daarna ging hij mij zelven te lijf met de kracht eener godheid.

460. Alzoo sprekende nam hij zijn zetel op Pergamos' hoogten.

Ares wekte de Trojers nu op, de gelederen doorgaand,

Akamas' wezen gelijkend, den dapperen thrakischen veldheer.

Priamos' godlijken zonen dan klonk zijn vermanende taal toe:

— Zonen van Priamos, telgen des Zeus ontstammenden konings,

465. Hoe lang geeft gij het volk noch prijs aan het zwaard der Achaiërs?
 Wellicht tot men nabij onze stevige poorten den krijg brengt?
 Ginds ligt dien wij vereeren zoo hoog als den godlijken Hektor,
 Hij, Aineias, de zoon des verhevenen vorsten Anchises.
 Op dus! den dapperen makker gered uit het woelen der slachting!
470. Alzoo sprekende dreef hij bij ieder de kracht en den moed aan.
 Schamper berispte nu echter Sarpedon den godlijken Hektor:
 — Hektor, waarheen vlood toch de moed die u vroeger bezielde heeft?
 Immers, gij roemdet de stad te beveiligen zonder verbondnen,
 Zonder het volk, alleen met uw eigene broeders en zwagers.
475. Daarvan kan ik er thans geen enkelen zien of bespeuren,
 Maar, als honden verschrikt voor een leeuw, zoo schuilen zij angstvol.
 Doch wij strijden, ofschoon wij alleen als verbondnen meedoen.
 Want ik zelf kwam mede van verre, als een der verbondnen.
 Lukia toch ligt ver bij den dwarlend stroomenden Xanthos;
480. Waar ik mijn lieflijke gade verliet en mijn jeugdige kindren,
 Ook veelvuldige schatten, voor wie ze ontbeeren begeerlijk.
 Echter beziel ik ten krijg mijne Lukiërs; zelf ook verlang ik
 Kampend mijn man te ontmoeten; en toch hier is er voor mij niets
 Dat een Achaiër mij ooit ontroofd noch henen gevoerd heeft.
485. Doch gij blijft daar stil, en gij wekt door geene vermaning
 d'Anderen op om te staan en met moed te beschermen de vrouwen.
 O, dat gij niet, als in banden gekneld van het grijpende slagtoew,
 's Vijands mannen ten prooi moogt vallen, gevangen als krijgsbuit;
 Dra toch verwoesten zij wel onze veste zoo bloeiend en volkrijk.
490. Doch u past het dit alles bij nacht en bij dag te bezorgen,
 Dat gij de hoofden van 't heer dat uit verre gewesten te hulp toog
 Smeekt standvastig te zijn, en de scherpe verwijten terzij stelt.
 Zoo klonk 't woord van Sarpedon en 't stak in het harte van Hektor.
 Aanstonds toen met zijn wapens ter aard' uit den wagen gesprongen,
 495. Ging hij, de puntige speren al zwaaiend verheffende, 't heer door,
 Allen ten strijd aandrijvend, bezielde hij weder ten veldslag.

Heftig bewogen de drommen en stelden zich tegen d' Achaiërs.
 Maar dicht samengeschaard stond 't heer der Argeïërs en week niet.
 Zoo als de adem des winds jaagt 't kaf door den heiligen dorschvloer
 500. Onder het schudden der wan, als de blonde Demeter de graanvrucht
 Zuiverend scheidt van het kaf, dat gejaagd wegstuift op den luchtstroom;
 Dan hoopt 't witte gestuif zich van onderen saam op den bodem;
 Aldus werden d' Achaiërs bedekt en als wit door de stofwolk
 Rond hen van onder de voeten der rossen ten hemel gedwarreld
 505. Bij het hernieuwde gewoel; weer zwenkten de drijvers den wagen;
 D' aanval zetten zij door met geweld; maar de heftige Ares
 Hulde, de Trojers beschermend, het slagveld gansch in een nachtwolk;
 Overal ging hij in 't rond, volvoerende wat aan hem opdroeg
 Foibos Apollo, de god met het goudene zwaard, die hem aandreef
 510. 't Hart van de Trojers te wekken ten strijd, toen hij Pallas Athena
 Had zien gaan, hare hulp aan het heer van de Danaërs leenend.
 Foibos deed nu Aineias des tempels binnenste schatzaal
 Uitgaan, 't hart van den herder der volken met sterkte vervullend.
 Thans stond onder zijn vrienden Aineias, en 't was hun een blijdschap
 515. Hem daar levend weder te zien en in krachtigen welstand,
 't Hart vol wakkeren moed; doch elk onthield zich van vragen;
 Dit toch liet hun het werk niet toe dat Apollo verwekt had,
 Ares de menschenverdelger en d' immer begeerige Eris.
 Doch thans dreef Diomedes, het Ajaspaar en Odusseus
 520. Ook hunne Danaërs aan tot den strijd; maar uit eigene aandrift
 Vreesden zij noch het geweld noch 't stormen der strijdende Trojers,
 Maar pal hielden zij stand, aan de wolken gelijk die Kronioon
 Bij het bedaren des winds op het steile gebergte te rust legt,
 Roerloos, wyl noch de krachten van Boreas slapen en d' andre
 525. Stormende winden, die straks de in schaduw gedompelde nevels
 Onder hun luide gebulder verstrooien met blazenden adem.
 Zoo stond tegen de Trojers het heer der Achaiërs en week niet.
 Maar de Atreide vermaande met gloed, de gelederen doorgaand:

— Weest nu mannen, mijn vrienden, en sterkt u het harte met strijdlust,
 530. Weest elkander tot eer in den heftig woelenden veldslag,
 Want van een volk dat zich eert zijn meerdren gered dan gevallen,
 Maar van de vluchtenden komt noch roem noch eenige redding.

Alzoo sprak hij en wierp zijne speer, en den vorsten der mannen
 Een van de vrienden des eedlen Aineias, Deikoön, trof hij,
 535. Pergasos' zoon, dien de Trojers als Priamos' telgen vereerden,
 Toen hij zich ijlings voor aan de spitse der strijders gesteld had.
 Dezen nu raakte de vorst Agamemnoon het schild met zijn werpspies,
 Maar 't schild weerde de speer niet af en het puntige koper
 Drong tot het binnenste, diep in den buik, doorklievend den gordel.
 540. Bonzend dreunde zijn val en het lijf omkletterde 't krijgstuig.

Doch thans velde Aineias der Danaërs dapperste manschap,
 Krethoon nevens zijn broeder Orsilochos, zoons van Diokles.
 Deze, hun vader, bewoonde het stevig gemetselde Fere,
 Rijk aan de goedren des levens, terwijl zijn geslacht van Alfeios
 545. Stamde, den stroom, die vloeit door de breede gewesten van Pulos.
 Deze gewan zich ten zoon Orsilochos, vorst over velen,
 Daarna verwekte dan deze Orsilochos d'eedlen Diokles,
 Wien toen werden geboren de tweelingbroederen, Krethoon
 Nevens Orsilochos, beiden ervaren in iederen kampstrijd.
 550. Dezen nu trokken ten krijg op de donker beschilderde schepen,
 Argos' leger gevolgd naar het veulenskweekende Troja,
 Om Agamemnoon en om Menelaos, den zonen van Atreus,
 Roem te verwerven, maar beiden bedekte het doodelijk duister.
 Zoo als een tweetal leeuwen in 't hooge gebergte, als welpen
 555. Onder de moeder gevoed in het diepst van het bosch en het struikhout:
 Beiden nu rooven zich buit van de runders en 't bloeiende wolvee,
 Plundren de perken der herders, zoo lang tot zij zelve bezwijken
 Onder de handen der menschen, gedood door het vlijmende koper.
 Zoo ook werden zij beide geveld door de hand van Aineias,
 560. Stortten zij neer, in hun val twee rijzige dennen gelijkend.

Deernis wekte hun dood in het hart van den held Menelaos;
Midden in 't voorste gewoel, in het blinkende koper gewapend
Drong hij en zwaaide de speer; hem prikkelde Ares den strijdlust
Zinnende hoe hem ter neer mocht vellen de hand van Aineias.

565. Toen hem Antilochos speurde, de zoon van den dapperen Nestor,
Ging hij te midden der vorsten, bezorgd dat den volkerenherder
Eenige ramp mocht treffen en vruchtloos wierde hun arbeid.

Beiden verhieven zij reeds hunne handen en puntige lanssen
Naar elkander geveld, en begeerig ten vurigen tweekamp,
570. Doch Antilochos bleef aan de zij van den herder der volken.
Thans week echter Aineias terug, hoe kloek hij ten strijd waar',
Toen hij er beide die mannen bezag, elkander ten schutsweer.
Doch zij sleepten intusschen de dooden naar 't heer der Achaiërs
Waar z'aan der makkers hand toewierpen 't ellendige tweetal.

575. Doch zelf streefden zij weer naar het voorste gewoel van den veldslag.
Daar overweldigden beiden Pulaimenes, Ares gelijkend,
Vorst van de dappre met schilden gewapende schaar Paflagoners.
Atreus' zoon, de geweldige held met de speer, Menelaos
Raakte hem staand op zijn wagen en wondde hem voor in den schouder,
580. Doch Antilochos trof diens treflijken wagenbestuurder
Mudoon Atumnios' zoon, toen deze de rossen ter zij trok,
Door zijnen steenworp juist aan de bocht van den arm, en de leidfels,
Blinkend van elpen beslag, ontvielen zijn handen in 't stofzand.

Maar Antilochos sprong op hem toe en doorhieuw hem het slaapbeen.
585. D'adem vlood en hij viel uit den sierlijk bearbeiden wagen
Hals over kop in het stof neerstortend op schedel en schouder.
Aldus bleef hij een wijl, want hij viel in den mulligen zandgrond,
Tot hem in 't stof deed vallen de stotende ruk van de paarden
Welke Antilochos' zweep naar het leger der Danaërs voortjoeg.

590. Doch in der scharen gewoel hen bespeurende, stormde nu Hektor
Tegen hen los met geschreeuw en gevolgd van de drommen der Trojers
Moedig en sterk; hen stierde met Ares de grootsche Enuo,

- Zij wier handen beschikken het woeste getier van de slachting.
 Ares de reuzige speer met beide zijn vuisten bewegend
595. Schreed nu om Hektor heen, dan vóór, dan weder hem volgend.
 Dezen bespeurende schrikte de krachtige held Diomedes.
 Zoo als een man, wijd strekkende velden begaande, besluitloos
 Staat aan den oever der snelle rivier die zijn wateren zeewaarts
 Stuwte, bij het zien van het schuimend geruisch, op zijn schreden
 [terugkeert,
600. Zoo trok Tudeus' zoon zich terug en hij sprak tot zijn krijgsvolk:
 — Vrienden, hoe zou 't ons verbazen te zien dat de godlijke Hektor
 Heet zoo een held in het zwaaien der speer, een geweldige krijgsman?
 Hem staat altijd een van de goden ter zij, die het lot weert.
 Nu staat Ares ook naast hem, een sterflijken strijder gelijkend.
605. Daarom, steeds op de Trojers naar achter de oogen gevestigd,
 Wijkt! en de strijdlust drijve ons niet om met goden te kampen.
 Zoo sprak deze; intusschen beklemden de Trojers hen nauwer.
 Hektor sloeg twee mannen ter neder, ervaren in 't strijdperk,
 Saam éen wagen berijdend, Anchialos nevens Menesthes.
610. Leed gaf 't Ajas den zone van Telamon, toen hij hun val zag.
 Dicht hen naderend, stond hij en zwaaide de blinkende werpspies;
 Amfios trof hij, den zone van Selagos, wonend in Paisos,
 Rijk in verschillende have en vruchtbare velden, maar 't noodlot
 Dreef hem om herwaarts hulp te verleenen aan Priamos' volksstam.
615. Ajas Telamon's zoon trof dezen nu dicht bij den gordel
 Zoo dat hem onder in 't lijf bleef steken de rijzige werpspies.
 Dreunend bonsde zijn val; toen ijde de schittrende Ajas
 Om hem zijn wapens te rooven; de Trojers nu zwaaiden hun speren
 Puntig en flikkend in 't rond, en het schild weerstond er een aantal.
620. Toen, met zijn hiel op het lijk, ontrukte hij 't koperen wapen;
 Maar hij vermocht niet verder den doode de sierlijke rusting
 Ook van zijn schouders te trekken, bedwongen door 't vliegende werpstuig,
 Daar hij den aandrang vreesde der fel omsinglende Trojers,

Die, met de speren gereed, hem in menigte dapper bedreigden,
 625. Ja, hoe machtig en groot, hoe trefflijk hij was en hoe roemrijk,
 Zelfs tot den aftocht dwongen; en hevig bewogen ontweek hij.

Aldus ijverden dezen met moed in den woelenden veldslag.

Nu werd Herakles' zoon, Tlepolemos, rijzig en edel,
 Tegen den godlijken held Sarpedon gedreven door 't noodlot.
 630. Toen zij in stormenden loop elkaar dicht waren genaderd,
 D'eene de kleinzoon, d'andre de zoon van den Wolkenverzaamelaar,
 Sprak Tlepolemos eerst, tot den andere richtend zijn woorden:
 — O Sarpedon, bestuurder van Lukia, welk eene noodzaak
 Hier vol vreeze te komen, een man onkundig in 't krijgswerk?
 635. Valschelijk wordt gij geheten des aigisvoerenden Zeus' zoon,
 Wijn er u veel ontbreekt van den moed dier andere mannen,
 Onder de oudre geslachten van Zeus ontleenend hun afkomst.
 Anders, naar men ons zegt, was Herakles' machtige grootheid,
 Mijns kloekmoedigen vaders, een leeuw van geweldigen krijgsaard,
 640. Die, hier komend voorheen, om Laomedon's paarden te eischen,
 Slechts van een zestal schepen en weinige mannen verzelschaft,
 Ilios' vest ontvolkte en eenzaam maakte zijn straten.
 Maar gij zijt lafhartig van aard, uwe volken bezwijken,
 Geenszins dunkt het mij zal het den Trojers tot eenige hulp zijn
 645. Zoo gij van Lukia kwaamt, zelfs als gij een dapperder man waart,
 Maar, door mij overmand, naar de poorten van Aïdes afdaalt.

Hem antwoordde daartegen de lukische heerscher Sarpedoon:

— Ja, Tlepolemos, deze verwoestte het heilige Troja,
 Door des edelen helds Laomedon's eigene dwaasheid,
 650. Daar hij met smaadtijke woorden den man ontving die hem weldeed,
 Noch hem de paarden vereerde, het doel van zijn moeizamen reistocht.
 Maar hier, zeg ik u, worden de dood en het sombere noodlot
 Uit mijn hand u ten deel, en gij zult, door mijn speer overweldigd
 Mij d'eer laten, den rossenbedwingenden Aïdes 't leven.
 655. Aldus sprak Sarpedon; Tlepolemos echter verhief reeds

D'eschen schacht; te gelijk ontvlogen de rijzige speren
 Beider hand; toen trof Sarpedoon's wapen den vijand
 Vóór in den hals, dat van achter de smartlijke spitse er uitdrong.
 Over zijn oogleên breidde de donkere nacht hare schaduw.

660. Maar Tlepolemos' speer, Sarpedoon links aan het dijbeen
 Treffend, drong gansch door met het fel voortstrevende koper
 Tot het gebeent; doch Zeus, zijn vader keerde den dood noch.

Hem, den verhevenen held, Sarpedoon, droegen zijn makkers
 Buiten het slagveld weg, maar 't sleepende hout van de werpspies
 665. Drukte hem zwaar, wjl geen in der ijle het zag of bedacht had
 D'eschen speer uit de dij te ontrukken, opdat hij weer gaan kon;
 Want zoo moeielijk viel het zijn makkers hem hulp te verleenen.

Doch Tlepolemos droegen d'Achaiërs met stevige scheenplaat
 Hunnerzijds uit den slag; maar de godlijke strijder Odusseus,
 670. Steeds onwrikbaar, zag het en woede vervulde zijn boezem.
 Dus overwoog hij in hart en gedachten, een wijle bedenkend,
 Of hij nu eerst zou volgen den zoon des geweldigen Dondraars,
 Dan wel meerdere mannen van Lukia's volken ter neer slaan.
 Maar dit legde het lot niet weg voor den grooten Odusseus,
 675. Zeus' roemruchtigen zoon te verslaan met het puntige koper.
 Tegen de Lukiërs echter verhoogde Athena zijn strijdkracht;
 Koiranos doodde hij daar, Alastor en Chromios trof hij,
 Halios voorts en Alkandros, en Prutanis nevens Noëmoon,
 Ja, noch meerderen had hij getroffen, de hooge Odusseus,
 680. Zoo niet Hektor, de glanzend gehelmde, hem scherp in het oog hield.
 Midden in 't voorste gewoel, in het blinkende koper gewapend,
 Trad hij, d'Achaiërs ten schrik; maar vreugde vervulde Sarpedoon
 Zeus' zoon, toen hij verscheen, en in jammrende woorden begon hij:
 — Laat mij, Priamos' zoon, niet hier tot een roof der Achaiërs
 685. Liggen, maar kom mij te hulp; ontvliede mij later het leven
 Binnen uw stad daarginds; wjl mij toch nimmer vergund wordt
 Huiswaarts wedergekeerd in het dierbare land mijner vaadren

Daar mijne lieflijke vrouw en het jeugdige kind te verheugen.

Aldus luidde zijn woord, doch zwijgend spoedde zich Hektor
 690. Hem voorbij, vol vuur zich moeiende hoe hij het spoedigst
 Argos' drommen terug zou drijven en velen ter dood bracht.

Maar den verhevenen held Sarpedoon legden zijn makkers
 Onder den prachtigen eik, aan den Aigisvoerder geheiligd.
 D'eschen speerschacht trok hem nu daar uit de wonde des dijbeens
 695. Pelagoon d'edele held, en hem lief als de trouwste der vrienden.
 Toen ontzong hem de geest en een nevel bedekte zijn oogleên;
 Doch weer aamde hij op, en de koelende wind van het Noorden,
 Over hem wuivende, schonk weer kracht aan den hijgenden boezem.

Doch door Ares bekneld en den blinkend gepantserden Hektor,
 700. Waren d' Argeiërs noch naar de donkere schepen geweken,
 Noch naar voren gestreefd in den strijd, maar trokken zich allengs
 Rugwaarts, toen zij vernamen dat Ares de Trojers ter zij stond.

Wien ontroofde het eerst, wien verder zijn wapens en rusting
 Hektor Priamos' zoon vergezeld van den koperen Ares?

705. Teuthras den godengelijke, den rossenbestuurder Orestes,
 Dan Oinómaos, voorts den Aitoliër Trechos den speerheld,
 Helenos Oinops' zoon, en Oresbios, blinkend van gordel,
 Wonend in Hule, met zorg zijne rijke bezittingen hoedend
 Tegen het meer des Kefisis geleund, naast wien hunne woonsteê
 710. Andre Boiotiërs hadden, de vruchtbare gouwen bezittend.

Doch toen daar de godin blankarmige Hera bespeurde
 Al die mannen van Argos, geveld in de vreeslijke slachting,
 Zeide zij tot Athenaia terstond de gevleugelde woorden:
 — Wee, ondwingbare, dochter des aigisvoerders Kronioon,
 715. IJdel gewis was 't woord, toen wij eens Menelaos beloofden
 't Stevige Ilios gansch te verwoesten en dan te vertrekken,
 Als wij den machtigen Ares vergunnen zoo hevig te woeden.
 Kom dus, laten wij zelf ook zinnen op krachtigen weerstand.

Naar dit woord deed Zeus' klaar oogige dochter Athena.

720. Hera begon met de paarden te tuigen in 't goudene hoofdstel,
 Zij d'eerwaarde godin, ontsproten den machtigen Kronos.
 Weerszijds voegd' aan den wagen dan Hebe de koperen wielen
 Cirkelrond, achtpakig, om d'ijzeren as zich bewegend;
 Daaraan zaten de gouden en stevige velgen, en rondom
725. Liep er een koperen band, vast sluitend, een wonder van schoonheid!
 Weerszijds zijn om de as ronddraaiende naven van zilver,
 't Voertuig rust met den bak op de gouden en zilveren riemen,
 Twee rondlopende stangen omgeven den wagen, en vooraan
 Strekt zich de zilveren dissel; op dezen nu bond zij aan 't uiteind
730. 't Gouden en sierlijke juk, om hetwelk zij de riemen dan heenwierp
 Blinkend van gouden versiersel; en toen drong Hera in 't juktuig
 't Span snelvoetige merries, en haakte naar 't stormige slagveld.
- Doch Athenaia, de dochter van Zeus den bestuurder der aigis,
 Liet aan des vaders drempel het fijne gewaad van de schouders
735. Glijden, het kleurige kleed, van haar eigene handen bearbeid.
 Toen in het pantser zich hullend des wolkenverzaamelenden Dondraars
 Rustte zij verder zich toe tot den tranenvergienden oorlog.
 Om hare schouderen wierp zij de aigis met zwierende kwasten,
 Vreeslijk, aan alle de zijden in 't rond omkransd met verschrikking;
740. Daarop troonde de strijd, en verwering en felle vervolging,
 Daar stond 't Gorgo hoofd in het midden, het schrikkelijk monster
 Vreeslijk en ijzig, het teeken des aigisvoerenden Dondraars.
 Verder bedekte zij 't hoofd met den helm, vol beelden ter weerszij,
 Goud, vierkammig, versierd met de strijders van honderd steden.
745. Toen haren vlammenden wagen bestijgende, greep zij de werp spies
 Groot, veerkrachtig en zwaar, waarmee zij de scharen der helden
 Dwingt, als zij tegen hen toornt, zij telg des geweldigen Vaders.
 Hera raakte de paarden nu snel met den knellenden zweepstaf.
 Thans ontsloot zich van zelve des hemels poort, waar de Horen
750. Waakten, belast met de hoede van 't hemelgewelf en d' Olumpos
 't Zij om de donkere wolk er te openen, 't zij ze te sluiten.

Daar door dreven zij thans hare rossen gespoord door den prikkel.
Kronos' zoon, alleen van de andere goden verwijderd,
Vonden zij hoog op de kruin van den kantig getopten Olumpos.

755. Daar weerhield de godin, blankarmige Hera, haar paarden,
Richtend tot Zeus hare vraag, den verhevenen zone van Kronos:
— Zal, Zeus Vader, dit werk van geweld niet wekken uw wrevel,
Waarmeeë Arcs verdelgt het voortreffelijke volk der Achaiërs,
Driest, doch tegen de orde en mij tot smarte? Maar rustig
760. Kunnen zich d' andren verheugen, Apollo en Kupris, den woestling
Vrij uit latende razen, die niets eerbiedigt dat recht is.
Zou mij uw toorn, Zeus Vader, ook treffen, indien ik aan Ares
Onder geweldige slagen misschien doe ruimen het strijdperk?

Haar antwoordende zeide de wolkenbestuurder Kronioon:

765. — Ja, kom aan, Athenajia, de drijfster der scharen, bedwing hem,
Zij die het hevigst hem pleegt te vervolgen met kwellende slagen.

Zoo sprak Zeus; de godin blankarmige Hera zijn woorden
Volgend, zweepte de rossen dan voort; en zij vlogen gehoorzaam
Tusschen het aardrijk door en het sterrengewelf van den hemel.

770. Zoo wijd als in het neevlig verschieft het gezicht van een man reikt
Boven den uitkijk zittend, het oog naar het purperen zeevlak,
Sprongen de godlijke paarden, de brieschende koppen verheffend.
Doch toen zij kwamen bij Troja's gewest en het dubbele stroombed
Waar zich des Simoeis' golven vereenen met die des Skamandros,
775. Bracht zij haar rossen tot staan, de godin blankarmige Hera,
Maakte ze los van den wagen, en rondom spreidde zij nevels;
Simoeis deed hun dan daar het ambrosische voeder ontspruiten.

Zij nu gingen, in tred twee schuchtere duiven gelijkend,
't Hart van verlangen bewogen om Argos' mannen te helpen;

780. Maar toen zij kwamen in 't dichtste gewoel, waar de dapperste
[strijders

Om Diomedes stonden, den machtigen wagenbestuurder,
Samengedrongen, en woedend als aasverslindende leeuwen,

- Of aan everzwijnen gelijk, zoo toemeloos krachtig,
 Hield zij stand, de godin blankarmige Hera, en schreeuwde
785. Stentor gelijkend, den dappre, geducht door zijn koperen stemklank,
 Wiens kreet luid weerklinkt als van vijftig andere mannen:
 — Schande! Argciërs, gij boozen, ofschoon uitwendig zoo treflijk;
 Toen noch de godlijke strijder Achilles zich mengde in 't strijdperk
 Waagden de Trojers het nooit uit de poort der dardanische vesting
790. Buiten op 't veld zich te toonen, uit schrik voor zijn vreeslijken
 [speerworp;
 Doch nu strijden zij ver van de stad, bij de ruime galeien.
 Aldus sprekende deed zij bij ieder herleven den kamplust.
 Doch Athenaia begaf zich met spoed naar den zone van Tudeus.
 D'edelen koning vond zij, ter zij van zijn paarden en strijdder,
 795. Bezig zijn wonde te koelen, geslagen door Pandaros' pijlspeers.
 Want hem kwelde het zweet waar de breede en drukkende draagband
 Hing van het welvende schild; en de arm was moede en krachtloos.
 Dus ontbond hij de riemen en wischte den donkeren bloedstroom.
 Doch de godin, met de hand op het juk zijner rossen geleund, sprak:
 800. — Weinig gelijkt op den vader de zoon ontsproten aan Tudeus;
 Klein was Tudeus slechts in zijn lichaamsbouw, — maar een krijgsman.
 Schoon ik hem eenmaal zelfs niet wilde vergunnen te strijden
 Schittrend in al zijnen moed, als hij heentog zonder d'Achaiërs
 Kondschap brengend te Thebe, te midden der vele Kadmeërs,
 805. Wijl ik hem last gaf rustig te deelen het maal in hun woning;
 Echter behield hij als immer te voren zijn dapperen krijgssaard,
 Daar hij de jeugd uitdaagde, verwinnend in iederen wedstrijd
 Lichtelijk, zulk eene kracht gaf dezen mijn machtige bijstand.
 Trouwens, u ook sta ik beschermend ter zij en bewaak u,
 810. U ook vermaan ik en roep ik ten wakkeren strijd met de Trojers,
 Maar uwe leden verslapt misschien d'afmattende arbeid,
 Of ontmoedigend vreezen bevangt u en toont gij u voortaan
 Tudeus' telg niet meer, dien zoon van den strijdbaren Oineus.

Haar antwoordende sprak de geweldige held Diomedes:

815. — U herken ik godin, gij dochter des Aigisbestuurders;
 Vrij dus durf ik te spreken en zonder u iets te verhelen.
 Geen ontmoedigend vreezen bevangt mijn harte, of traagheid,
 Maar noch ben ik 't bevel, door u mij gegeven, gedachtig.
 Gij toch vergundet mij niet met de zalige goden te strijden
 820. Naamlijk de anderen, maar als de dochter van Zeus, Afrodite,
 Kwam in den strijd, haar mocht ik verwonden met 't puntige
 [koper.

Daarom week ik nu zelf uit den strijd en gelastte den andren,
 Argos' mannen, zich allen naar herwaart samen te trekken.
 Want ik bespeurde, dat Ares den slag aanvoerende rondwaart.

825. Daarop sprak de godin klaaroogige Pallas Athena:

— Tudeus' zoon Diomedes in wien mijn harte zijn vreugd heeft,
 Wees gij thans niet langer bevreesd voor Ares of iemand
 Onder d' onsterflijke goden, zoo machtig verschijnt u mijn bijstand.
 Kom, op Ares het eerst uwe krachtige paarden gedreven,
 830. Dan, van nabij hem geraakt, geen vrees voor den vurigen Ares,
 Woest, 't voleindigde kwaad, nu d' een dan d' andere helpend,
 Die mij vroeger en Hera met vaste beloften betuigd had,
 Tegen de Trojers te strijden, maar 't heer der Argeiërs te steunen,
 Doch nu staat in de rijen der Trojers, de andren vergetend.

835. Aldus sprekende, rukte zij Sthenelos weg van den wagen
 Hem met de hand aangrijpend en ijlings stond hij ter aarde.
 Zelve besteeg zij den wagen ter zij van den held Diomedes,
 Vurig ten strijd; luid kraakte de eiken as van de strijddar
 Onder het wicht der gevreesde godin en den dappersten krijger.
 840. Pallas Athena greep nu de zweep en de teugels en jaagde
 Aanstonds Ares het eerst te ontmoet met het krachtige tweespan.
 Deze nu velde den grooten, den reuzigen Perifas neder
 Onder d'Aitolers den eersten, den roem van Ochesios' stamme.
 't Krijgstuig roofde hem Ares, de bloedigé. Maar Athenaia

845. Dekte met Aïdes helm zich, aan Ares oogen onzichtbaar.
 Toen nu de moordende Ares, den held Diomedes in 't oog kreeg,
 Liet hij er Perifas liggen in 't stof, dien reuzigen krijgsman,
 Eerst den verslagenen held ontnemend den adem des levens.
 Doch dan zocht hij met drift Diomedes den wagenbestuurder.
850. Toen zij in stormenden drang elkander nu waren genaderd,
 Boog zich de god naar voren en over de teugels en 't juk heen
 Ver met zijn koperen speer, vol vuur hem het leven te rooven,
 Maar snel greep zij de speer, de godinne der glanzende oogen,
 Stootte ze weg van den wagen en vruchteloos viel zij ter zijde.
855. Daarna wierp op zijn beurt Diomedes, de schrik van het slagveld,
 't Puntig gekoperde wapen, door Pallas Athena gedreven
 Onder in 't weeke des lijfs, waar de riem van den gordel omheensluit.
 Daarin trof hij en wondde en scheurde de blinkende huid op.
 Toen onttrok hij de speer aan de wond, en de koperen Ares
860. Brulde zoo luid als negen- of tienmaal duizenden mannen
 Schreeuwen in 't oorlogsveld, zich menglend in stormenden aanval.
 Siddering maakte zich meester van alle Achaiërs en Trojers,
 Vreeze beving ze, zoo luid was 't brullen des bloedigen Ares.
 Zoo als een donkere wolk uit de pakkende nevelen opstijgt
865. Wen zich in drukkende hitte verheffen de loeiende stormen,
 Zoo scheen voor Diomedes 't verdwijnen des koperen Ares
 Toen hij in wolken gehuld in de ruimte der hemelen heenvoer.
 IJlings ging hij ten zetel der goden, den steilen Olumpos,
 Zette bij Zeus Kronioon zich neder, in 't harte bekommerd,
870. Toonde 't ontsterfelijk bloed uit de wonde gestroomd, en in weeklacht
 Wild uitbarstende sprak hij tot Zeus de gevleugelde woorden:
 — Wekt, Zeus Vader, het zien dier gruwelen niet uwen wrevel?
 Zekerlijk hebben wij goden de schriklijkste dingen te dulden,

845. Den onzichtbaarmakenden helm van Aïdes vindt men terug in de germaansche sage, de Tarnkappe of nevelhelm.

Immer de een door den ander, als een er den menschen zijn gunst biedt.

875. U valt aller bestrijding ten deel door uw zinlooze dochter
 D' onheilvolle, die steeds op vermeteleden daden bedacht is.
 Maar wij andere goden, zoo velen d' Olumpos bewonen,
 Moeten u nochtans volgen, door u wordt ieder bedwongen.
 Doch nooit werpt gij aan haar iets tegen, in woorden of daden,
 880. Alles vergunt gij aan haar, de verderflijke, wijl zij uw kind is.
 Deze nu is het die thans bij Tudeus' zoon Diomedes
 Wekte den moed om driest met onsterflijke goden te kampen.
 Kupris trof hij het eerst en verwondde haar hand bij de buiging;
 Daarna woedde hij tegen mij zelve, een demon gelijkend.
 885. Maar mijne vluchtige voeten bevrijdden mij; zekerlijk lang noch
 Had ik er anders gelegen te midden der droevige lijken,
 Of als ik leefde, ik derfde mijn kracht door de slagen van 't koper.
 Norsch zag Zeus op hem neer, de beheerscher der wolken, en zeide:
 — Gij steeds wisslend van aard, zit hier niet naast mij te kreunen,
 890. Want u haat ik het meest van de goden d' Olumpos bewonend.
 Altijd is u de twist een genot, en gevechten en oorlog.
 Gij deelt d' aard uwer moeder, onbuigzaam, nooit te verzachten,
 Hera, welke ik zelf met moeite door woorden in toom houd.
 Haar ingevingen hebt gij, vermoed ik, dit lijden te danken.
 895. Nochtans wil ik u niet door smart noch langer gekweld zien,
 Want mijn stam ontsproot gij, bij mij ontving u de moeder.
 Had u een ander der goden geteeld, verdervende woestaard,
 Zeker gij laagt reeds lang ver onder de Oeranionen.
 Alzoo sprak hij en heette Paiéoon de wond te genezen.
 900. Deze nu legde daar op smartstillende kruiden ter heeling,
 Die hem genazen, dewijl geen sterfelijk leven zijn deel was.
 Zoo als snel door het sap van de vijf sneeuwheldere melk stremt,
 Eerst noch vloeiende, maar dra stollende als zij geroerd wordt,

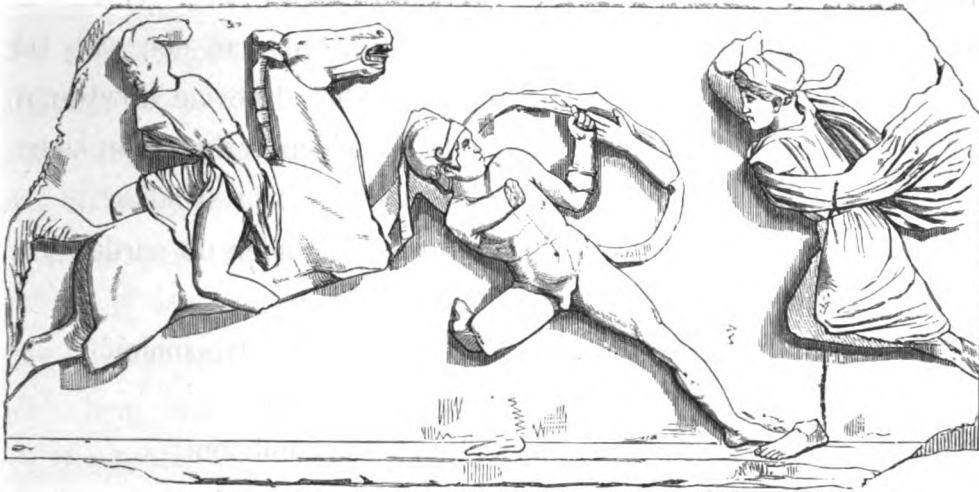
875. Bij Homeros is de sage van Athena's geboorte uit Zeus' hoofd noch niet bekend.

Zoo ook heelde hij spoedig de wond van den heftigen Ares.

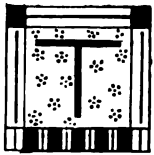
905. Daarop baadde hem Hebe en gaf hem bevallige kleedren,
Naast Zeus zette hij toen zich neer in zijn glans zich verheugend.

Doch nu keerden terug in het huis van den grooten Kronioon,
d' Argische Hera en Pallas de Alalkomenische godheid,
Daar zij den moordenden Ares bedwongen, den mannenverdelger.

ZESDE ZANG.

rogers alleen en Achaiërs behielden nu 'tschrikkelijk slagveld.
 Steeds meer drong zich de strijd nu hier dan ginds naar
 de vlakte,

Als men om beurt elkaar met de koperen speren terugdreef,
 Tusschen de Simoeisoevers en 't stroomende water des Xanthos.

5. Ajas Telamon's zoor brak 't eerst, die muur der Achaiërs,
 Door de trojaansche geledren en schiep weer licht voor zijn vrienden,
 Toen hij den strijder versloeg die de dapperste heette der Thrakers,
 Akamas zoon van Eussoros, den grooten geweldigen krijgsheld.
 Dezen nu trof hij het eerst den van manen omfladderden helmkam,
 10. Wondde hem vóór in het hoofd, en de koperen punt zijner werpspies
 Drong gansch door in 't gebeente, en nacht omhulde zijn oogleên.
 Daarna sloeg Diomedes, de vreeslijke stem van het slagveld,
 Axulos, Teuthras' zoon, die woonde in 't bloeiend Arisbe,

- Rijk aan de goedren des levens, en onder de menschen geliefd was.
15. Want gastvrijheid leende hij elk, daar zijn huis aan den weg lag.
Doch geen enkle van dezen verdreef hem het droevige doodslot,
Thans hem ten schutsmuur strekkend; zij beiden verloren het leven,
Hij tegelijk met zijn makker Kalesios, toen op zijn strijddar
Voerend de teugels; en beiden verzonken zij onder de aarde.
20. Doch Eurualos velde Ofeltios neder en Dresos;
Daarna zocht hij Aisepos en Pedasos, welken de stroomnimf
Abarbárea eens aan den eedlen Boekolion baarde.
Deze Boekolion was van Laomedon's edelen stamboom,
d' Oudste in jaren, in stilte ter wereld gebracht door de moeder.
25. 't Wolvee weidende, had hij de minne genoten der stroomnimf;
Zij nu ontving en zij schonk aan een tweetal knapen het leven.
Beiden gebroeders verdierf Eurualos, zoon van Mekistheus,
't Blinkende lijf en de kracht, en hij trok van hun schouders het krijgstuig.
Ook Astualos viel door den vurigen held Polupoites;
30. Onder de koperen speer van Odusseus zwichtte Pidutes,
Hier uit Perkote gekomen; en Teukros sloeg Aretaoon.
Doch Abléros viel door het glanzende wapen dat Nestor's
Zoon Antilochos voerde; de volkerenvorst Agamemnoon
Trof zelf Elatos, wonend in Pedasos, steil aan den bergstroom
35. Satnioeis zich verheffend; en Leitos velde den vluchtling
Fulakos, doch aan Melanthos ontroofde Eurupulos 't krijgstuig.
Levend greep Menelaos, de klinkende stem van het slagveld,
Toen Adrestos, wijl zijne paarden die schuw door de vlakke
Renden, verward in een struik tamariske, den krommenden wagen
40. Vóór aan den dissel verbraken; zij zelf ontvloden al hollend
Stadwaarts, waar ook verschrikt rondlopend de anderen vluchtten.
Doch hij zelf uit den bak van den wagen ter neder getuimeld,
Viel bij het rad voorover in 't stof. Daar stond aan zijn zijde
Atreus' zoon Menelaos, de rijzige lans in de vuisten.
45. Snel met de armen zijn knieën omklemmende smeekte Adrestos:

— Laat mij het leven, Atreide, en neem u een schittrenden losprijs;
 Velerlei kostbare schatten bewaart mijn vermogende vader,
 Ruimschoots koper en goud, ook ijzer met moeite bearbeid.

Daarvan schenkt u gewis mijn vader onschatbaren losprijs,

50. Als hij verneemt dat ik hier bij de vloot der Achaiërs gered bleef.

Alzoo sprak hij hem toe en bewoog hem het hart in den boezem,
 Ja, reeds was hij op 't punt aan zijn makker hem over te geven,
 Dat hij hem bracht naar de schepen der Danaërs, maar Agamemnoon
 IJlde hem snel te gemoet, en hij sprak met berispende woorden:

55. — O weekhartige, o Menelaos, hoe zijt gij zoo zorgvol

Voor dit volk? en bedreven de Trojers zoo heerlijke daden

Jegens uw huis? Geen hunner ontvliede het doodelijk uiteind,

Geen ontkome mijn hand; ook 't mannelijk kroost dat de moeder

Draagt in den schoot, zelfs dat niet worde gered, maar op eenmaal

60. Ga het in Ilios alles te gronde, vergeten en spoorloos.

Alzoo sprekende, wendde de held het gemoed van zijn broeder;

Immers hij raadde hem goed; dus stiet hij den eedlen Adrestos

Weer met de hand van zich af, en de heerschende vorst Agamemnoon

Dreef hem de speer in den buik, en hij zonk. Toen trapte d' Atreide

65. Tegen zijn borst met den hiel en ontrukte de esschene speerschacht.

Nestor echter gebod met geweldige stem den Argeiërs:

— O mijne vrienden, gij helden der Danaërs, volgers van Ares,

Niemand blijve daar achter, de hand uitstrekking naar krijgsbuit,

Wie er het meest mocht rooven, om meê naar de schepen te voeren.

70. Neen, maar mannen gedood, dan kunt gij daarna in gerustheid

Al de gesneuvelden hier op de vlakte berooven van 't krijgstuig.

Alzoo sprak hij en wekte bij ieder de kracht en den krijgsmoed.

Weldra zouden d' Achaiërs van strijdlust blakend de Trojers

Weer naar Ilios hebben gedreven, bezweken in onmacht,

75. Zoo daar niet tot Aineias en Hektor gekomen hun toesprak

Helenos Priamos' zoon, de voortreffelijke vogelenwichlaar:

— Gij Aineias en Hektor, op u toch rusten de zorgen

- 't Meest van alle Trojanen en Lukiërs, wyl gij de besten
 Zijt voor iedere taak, in het strijden zoowel als beramen.
80. Houdt hier stand, en bedwingt voor de poorten het wijkende krijgsvolk,
 Gaat de gelederen rond, dat ze niet aan het vluchten geslagen
 Storten in d' armen der vrouwen en worden ten spot van den vijand.
 Maar als gij eerst weer alle geledren ten strijde gespoord hebt,
 Zullen wij zelf hier blijvend, den kamp met de Danaërs voeren,
85. Mat en gedrukt als wij zijn, want vreeslijk drijft ons de nooddwang.
 Maar gij, Hektor, ijl dan ter stede en zeg 't onze moeder
 D' uwe en mijne; en laat zij de achtbare vrouwen verzaamen
 Binnen den tempel van Zeus' klaar oogige dochter Athena
 Boven den burg, en ontsluiten de deuren der heilige woning.
90. Laat zij het grootste gewaad en hetgeen haar schijnt het bevalligst
 Dat zij ter kamer bewaart, en haar zelve het meeste geliefd is,
 Daar in den schoot neerleggen der heerlijk gelokte Athena;
 Laat zij dan doen de gelofte haar twaalf eenjarige koeien
 Nooit noch onder het juk, in haar tempel te wijden indien zij
95. Troja erbarmend gedenkt en de vrouwen en zuigende kindren,
 Als zij Tudeus' zoon van het heilige Ilios afweert,
 Hem den geweldigen zwaaijer der lans en den boô der verschrikking,
 Dien ik u zeker verklaar de geduchtste te zijn der Achaiërs:
 Zoo zelfs vreesden wij nooit voor Achilles, den legerbestuurder,
100. Dien men toch zegt een godin tot moeder te hebben; maar deze
 Woedt met geweld, en in kracht kan niemand dezen gelijk staan.
- Alzoo sprak hij en Hektor behartigde 't woord van zijn broeder.
 Aanstonds sprong hij ter aard van den wagen met al zijne wapens.
 Rondom 't heer doorkruisend en zwaaiend de puntige speren,
105. Vuurde hij aan tot den strijd en bezielde ten vreeslijken veldslag.
 Nochmaals wendde zijn volk zich ten strijd en het stond de Achaiërs.
 Argos' volk week deinzend terug, en zij staakten de slachting;
 't Scheen een onsterflijke kwam uit het sterrengewelf van den hemel
 Neer, om de Trojers te helpen, terwijl zij zich keerden ten aanval.

110. Hektor echter gebod met geweldige stem den Trojanen:
 — Dappere Trojers en gij alom roemruchte verbondnen,
 Weest nu mannen, mijn vrienden, gedenkt aan den krachtigsten
 weerstand;
 Nu ik naar Ilios ga om aldaar met de achtbare grijsaards
 Saam in den raad te beramen, en al onzen vrouwen den last geef
115. Smeekend de goden te naadren en rijklijke offers te bieden.
 Alzoo sprekende ging hij, omzwierd van den golvenden helmbos;
 Tegen zijn hals sloeg boven, van onderen tegen den enkel
 't Donkere vel dat den rand omgaf van den welvenden beuklaar.
 Thans trad Glaukos, de zoon van Hippolochos, midden in 't strijdperk
120. Even als Tudeus' zoon vol vuur om te zamen te kampen.
 Toen zij in stormenden drang elkaar nu waren genaderd
 Sprak Diomedes hem toe, de geweldige stem van het slagveld:
 — Wie toch, edele, zijt gij van 't sterflijk geslachte des menschdoms?
 Want nooit heb ik u hier, in den mannenvereerenden kampstrijd
125. Vroeger gezien, maar nu, vóór d' anderen streeft gij naar voren,
 Rustig en stout, en gij blijft en verwacht mijne rijzige werpspies;
 Die mijn geweld durft staan is 't kind van beklaaglijke ouders.
 Maar zoo gij daalt van den hemel en één der onsterflijken zijn mocht,
 Niet met de hemelsche goden vermat ik mij weder te strijden.
130. Want ook Druas' zoon de geweldige koning Lukoergos
 Stierf weldra, omdat hij de hemelsche goden getergd had,
 Toen hij de voedsters eens van den razenden god Dionusos
 Dreef door het heilige Nusageberg't en zij allen den loofstaf
 Wierpen ter aard, toen de felle verderver Lukoergos ze woedend
135. Sloeg met zijn runderprikkel; ja zelfs ontvlood Dionusos
 Duikend onder de golven der zee, waar Thetis hem hulde
 Onder het kleed van haar schoot, daar hij vreesde des helden bedreiging.
 Maar dien volgde de toorn der in rust welzalige goden.
 Kronos' zoon ontnam hem het licht zijner oogen, en kort slechts
140. Leefde hij meer, want allen onsterflijken was hij ten afschuw.

Neen, ook ik niet wensch met de zalige goden te strijden;
 Doch als gij zijt van der menschen geslacht dat zich voedt met
 de veldvrucht,

Treed dan vóór, dat gij spoedig het eind des verderfs te gemoet gaat.

Daarop zeide de zoon van Hippolochos, d' edele Glaukos:

145. — Tudeus' dappere telg, hoe vraagt gij van waar mijn geslacht is?
 Als het gebladert des wouds zóo zijn de geslachten der menschen.
 't Eene gebladerte schudden de winden ter aarde, en nieuw loof
 Spruit aan het bottende hout als de tijd van de lente terugkomt.
 Zoo ook der menschen geslacht; 't een wast en het andere sterft weg.
150. Doch als gij wenscht dit ook te vernemen, opdat gij mijn afkomst
 Wel moogt weten — ofschoon het bij velen der menschen bekend is —
 Efure ligt in de bocht van het paardrasfokkende Argos,
 Waar eens Sisufos leefde, de listigste onder de menschen,
 Sisufos, Aiolos' zoon, en van dien had Glaukos het leven.
155. Glaukos wijders gewan den voortreflijken Bellerofontes
 Wien de onsterflijken 't schoone en mannelijk krachtige aanzien
 Hadden verleend, maar het hart van Proitos broedde hem onheil
 Toen hij hem dreef uit het land, wijl hij er de opperste macht had
 Ginds over Argos' volk, want Zeus onderwierp het zijn scepter.
160. Proitos' vrouw nu, de schoone Anteia, begeerde met hartstocht
 Heimlijk den lust zijner liefde te smaken; maar vruchteloos zocht zij
 D' edelgezinde te winnen, den schranderen Bellerofontes.
 Doch toen sprak zij met listig bedrog tot den vorstlijken Proitos:
 — Moge de dood u treffen, of tref zelf Bellerofontes,
165. Die, schoon tegen mijn wil, het genot mijner liefde gezocht heeft.
 Alzoo sprak zij; in toorn ontvlamde de vorst, het vernemend;
 Echter vermeed hij zijn dood, want 't stuitte hem tegen den boezem,
 Doch naar Lukië zond hij hem heen, met verderflijke teekens

152. Efure = Korinthos.

167. Namelijk den gastvriend zelf te dooden.

Doodlijk van zin, die hij grifd' op de samengevouwene plankjes,
 170. Dat hem Anteia's vader, het ziende, van 't leven beroofde.
 Maar hij aanvaardde de reis in de veilige hoede der goden.
 Toen hij in Lukië kwam, bij den stroomenden vloed van den Xanthos,
 Eerde hem hartlijk de heerscher van Lukië's wijde gewesten,
 Negen dagen als gast, hem negen runderen slachtend.
 175. Doch als den tiende verlichtte de rozenvingrige Eoos,
 Vroeg hij den gast om bericht en verzocht hem het teeken te toonen
 Dat hij hem meê zou brengen van Proitos' hand, zijnen schoonzoon.
 Toen hij 't verderflijke teeken nu zag, hem van dezen gezonden,
 Gaf hij hem eerst het bevel de Chimaira te dooden, het monster.
 180. 't Was van een godlijken aard, geen wezen van menschlijken oorsprong,
 Vóór als een leeuw, en van achter een draak, eene geit in het midden;
 Vlammanden vuurgloed blies het met kracht uit den schriklijken adem.
 Deze nu doodde de held, op de teekens der goden vertrouwend.
 Verder bestreed hij de stammen der Solumers, krachtig en roemrijk,
 185. Wat hij het hevigste noemde, hem ooit te bestrijden gegeven.
 Daarna sloeg hij het mannen gelijkende heer Amazonen.
 Proitos echter bereidde den keerende weder een valstrik.
 Onder de Lukiërs koos hij de dappersten die hij ten aanslag
 Tegen hem zond, maar geen die ooit weerkeerde ter woning;
 190. Allen versloeg ze de stoute en edele Bellerofontes.
 Doch toen Proitos den held erkende van godlijken oorsprong,
 Hield hij hem bij zich en gaf hem zijn eigene dochter tot vrouwe,
 Gaf hem ook deel voor de helft in al zijne vorstlijke rechten.
 Ook schonk 't lukische volk hem een eigen voortreffelijk erfgoed,
 195. Schoon om met hout te beplanten en zaailand om te bebouwen.
 Bellerofontes verwekte bij haar drie kindren, Isandros,
 Dan Hippolochos, voorts eene dochter Laodameia.
 Haar omhelsde in minne de wijze beramer Kronioon,
 Wien zij Sarpedoon baarde, den godengelijkenden krijgsheld.
 200. Doch als hij zelf ook verviel in den haat der onsterflijke goden,

Doolde hij eenzaam rond door de vlakke aëische velden
 Smartlijk zijn harte verteerend en ver van de paden der menschen.
 Ares de nimmer van strijden verzadigde, doodde Isandros
 Toen hij het roemrijk volk van de Solumers heftig bekampte:
 205. Haar trof Artemis, drijvend het span met de goudene teugels.
 Doch Hippolochos' zoon ben ik, en beroem mij die afkomst.
 Hierwaarts zond hij mij heen en hij drukte mij streng op het harte
 Altijd d' eerste te zijn, uitstekende boven de andren,
 Nooit het geslacht mijner vaadren te schande, die verre de eersten
 210. Waren in Efore, ja, in de lukische wijde gewesten.
 'k Durf mij beroemen tot zulk een geslacht, zulk bloed te behooren.
 Alzoo sprak hij, en vreugde vervulde den held Diomedes;
 IJlings stak hij de speer in den bodem der voedende aarde,
 Glaukos den volkerenherder met vriendlijke woorden begroetend:
 215. — Alzoo zijt gij van ouds uit de tijden der vaadren een gastvriend.
 Oineus toch heeft eens den voortreflijken Bellerofontes
 Binnen zijn huis ontvangen en twintig dagen geherbergd.
 D' eene vereerde den ander ten pand veel schoone geschenken,
 Oineus bood hem een gordel met schitterend purperen siersel,
 220. Hem gaf Bellerofontes een gouden en dubbelen beker,
 Maar dien liet ik, ten strijd optrekkend, te huis in mijn woning.
 Tudeus heug ik mij niet, want deze verliet mij als zuigling,
 Toen in de veste van Thebe het heer der Achaiërs gedood werd.
 Voor u ben ik alzo in de landen van Argos een gastvriend,
 225. Doch mijn gastvriend zijt gij in Lukië, wijl ik nu hier ben.
 Laten wij dus in 't gewoel elkanders lanssen ontwijken;
 Trojers zijn er mij immers genoeg en vermaarde verbondnen,
 Om te verslaan die de god mij vergunt en mijn voeten bereiken;
 Vele Achaiërs voor u om, wien gij vermoogt, te vernielen.
 230. Laten wij echter van wapens verwisselen, dat ook de andren
 Zien dat wij vrienden ons toonen naar oud voorvaderlijk gastrecht.
 Alzoo sprekende, sprongen zij beiden ter aard van den wagen,

- Legden hun handen in één en verbonden zich plechtig in vriendschap.
 Zoo werd Glaukos' geest door den zone van Kronos verbijsterd
 235. Dat hij met Tudeus' zoon Diomedes verruilde zijn wapens,
 Goud voor koper, een waarde van honderd rundren voor negen.
 Toen nu Hektor den eik en de skaiische poorten bereikt had,
 Werd hij bestormd en omringd van de troïsche vrouwen en dochters,
 Vragende naar hare zonen en broeders en andre genooten,
 240. Naar hare ega's; — ieder gelastte hij toen tot de goden
 Beden te richten; doch leed was velen der vrouwen beschoren.
 Toen hij nu Priamos' schoone en statige woning bereikt had
 Sierlijk van hallen voorzien met de gladde behouwene wanden —
 Vijftig kamers bevatte het huis, van geslepenen houwsteen,
 245. Naast elkander in rijen gebouwd; daar sliepen ter nachtrust
 Priamos' zonen, te zaam met de vrouwen hun wettige gaden,
 Voorts aan de andere zij van den hof de vertrekken der dochters
 Twaalf in getal, overdekt en gemaakt van geslepenen houwsteen,
 Naast elkander in rijen gebouwd; daar sliepen ter nachtrust
 250. Priamos' schoonzoons, saam met de vrouwen hun wettige gaden —
 Trad hem hier in het huis te gemoet d'alzorgende moeder
 Welke Laodike daar begeleidde, de schoonste der dochters.
 Hektor riep zij toen aan, bij de hand hem vattend, en zeide:
 — Waarom kwaamt gij mijn zoon, van het slagveld scheidende,
 herwaarts?
255. Zeker benauwen ons zeer de verderflijke zonen Achaia's,
 Woedend in 't ronde der vest, daar het hart u noopte om herwaarts
 Komend, uit Ilios' hoogten tot Zeus uwe handen te heffen.
 Maar wacht, tot ik u brenge den wijn zoet geurend van honig,
 Dat gij aan Vader Zeus en de andre onsterflijken plenget
 260. Eerst, en vervolgens u zelve een dronk weer lafenis aanbreng,
 Wijn toch geeft weer kracht aan den man in vermoeienden arbeid,
 Die zich vermoeit, zoo als gij, om uw magen en volk te beveiligen.
 Haar antwoordde nu Hektor, de held met den wuivenden helmbo:

- Geen zoetsmakenden wijn mij gebracht, eerwaardige moeder,
 265. Roof mij de spierkracht niet, noch brek mij den moed en den weerstand.
 Zonder gewasschene handen te plengen aan Zeus van het druifnat
 Schroom ik, het past toch niet dat ten donkerbewolkten Kronioon
 Offert degeen wien 't bloed en het vuil noch de handen bezoedelt.
 Maar ga gij naar het huis van de krijgsbuitschenkster Athena,
 270. Ga er met reukwerk heen, en verzamel de achtbare vrouwen,
 Breng er het grootste gewaad en hetgeen u schijnt het bekoorlijkst
 Binnen uw kamer bewaard, dat u zelf ook het meeste geliefd is,
 Leg het er neer op de knieën der heerlijk gelokte Athena,
 Doe haar voorts de gelofte haar twaalf eenjarige koeien,
 275. Nooit noch onder het juk, in haar tempel te wijden indien zij
 Troja erbarmend gedenkt en de vrouwen en zuigende kindren;
 Als zij Tudeus' zoon van het heilige Ilios afweert,
 Hem den geweldigen zwaaijer der lans en den boô der verschrikking.
 Welaan, ga tot het huis van de krijgsbuitschenkster Athena.
 280. Ik zelf zal mij tot Paris begeven en roep hem tot handlen,
 Zoo hij althans naar mijn woord wil luisteren. Sperre zich d' aarde
 Hier voor hem op. Hem kweekte d' Olumpiër allen ten rampspoed
 Trojers en Priamos zelve, den eedle, en al zijnen telgen.
 Ja, indien ik hem neer zag dalen in Aïdes diepten,
 285. 'k Zou dan meenen mijn geest had alle ellenden vergeten.
 Alzoo sprak hij; — het huis intredende gaf zij den maagden
 Last, en zij riepen alom in de veste de achtbare vrouwen.
 Zelf dan daalde zij af naar de geurig riekende kamer
 Waar de versierde gewaden, het werk van sidonische vrouwen,
 290. Werden bewaard, die vroeger de godlijke held Alexandros
 Zelf uit Sidonië bracht, bij zijn tocht op de ruimten der zeeën
 Toen hij er Helena voerde, de dochter van edelen stamboom.
 Hekabe koos er een uit en zij droeg het Athena ten offer,
 't Grootste gewaad dat zij vond en het schoonste in rijke versiersels,
 295. Schitterend blonk 't als een ster, en het onderste lag het van allen.

Hiermee ging zij, verzeld van een aantal achtbare vrouwen.
 Toen zij Athena's tempel op 't hooge der veste bereikten,
 Opende haar Theano, bekoorlijk van wangen, de deuren,
 Kisses' dochter, de gade des rossenbedwingers Antenor,
 300. Zij door de Trojers gesteld tot een tempelwachtster Athena's.
 Allen verhieven zij thans tot Athena de handen al jammrend.
 't Kleed toen nemende legde Theano, bekoorlijk van wangen,
 Daar op de knieën het neder der heerlijk gelokte Athena,
 Deed de gelofte en bad tot de dochter des grooten Kronioon's:
 305. — Hooge Athena, behoedster der steden, gij roem der godinnen,
 Breek Diomedes' speer, en bewerk dat hij zelf op het aanzicht
 Nedergestort in het stof, daar ligg' voor de skaiische poorten;
 Offerend zullen wij u dan twaalf eenjarige koeien,
 Nooit noch onder het juk, in uw tempel wijden indien gij
 310. Troja erbarmend gedenkt en de vrouwen en zuigende kindren.
 Alzoo bad zij, maar Pallas Athena verhoorde die beê niet.
 Zoo dan smeekten zij daar tot de dochter des grooten Kronioon's.
 Hektor inmiddels bezocht Alexandros' prachtige woning,
 Welke hij zelf zich bouwde met mannen, de besten die toenmaals
 315. Onder de kunstnaars waren in Troja's kluitige landstreek.
 Dezen nu bouwden de kamer, het vrouwenvertrek en den voorhof
 Dicht bij Priamos' huis en bij Hektor op 't hooge der bergstad.
 Daarheen spoedde zich Hektor, de held naar het harte Kronioon's,
 Dragend zijn lans in de hand, elf elboogsmaten in lengte,
 320. Blinkend van koperen spits, waar 't gouden beslag zich om heenwond.
 Hektor vond hem ter zale der vrouwen, zijn sierlijke wapens
 Naziend, pantser en schild, en den bochtigen boog onderzoekend.
 d' Argische Helena zat er omringd van haar dienende vrouwen,
 Opzicht voerende over haar maagden bij 't kunstige weefsel.
 325. Toen hij hem zag sprak Hektor hem toe met berispende woorden:
 — Booze, het is niet schoon in uw hart zoo grimmig te wrokken.
 't Heer van ons volk neemt af, om de stad en de steile omwalling

Kampend; en enkel om u ontgloeide het woelen en strijden
 Hier om de stad, gij zelf, gij zoudt het een ander verwijten
 330. Als gij er soms een zaagt ontwijken den ijslijken oorlog.
 Rijs dus snel, dat de stad niet dra door de vlammen verwoest word'.

Hem antwoordende zeide de godlijke held Alexandros:

— Hektor, dewijl gij te recht mij berispt, niet meer dan gepast is,
 Daarom wil ik 't u zeggen; en gij verneem het en hoor mij.
 335. Geenzins bleef ik uit wrok noch gramschap tegen de Trojers
 Zitten in 't vrouwenvertrek, maar wilde verzinken in droefheid.
 Doch nu sprak mijne vrouw mij toe met haar teedere woorden
 Om mij ten strijde te wekken, en dit is zeker het beste
 Naar het mij schijnt; want zege bekroont afwisslend de mannen.
 340. Welaan, blijf noch een wijle, opdat ik mij kleede in 't krijgstuig.
 Of ga, 'k volg u terstond, en ik denk dat ik spoedig u inhaal.

Alzoo sprak hij hem toe, maar Hektor bewaarde het zwijgen.

Helena echter hernam met haar liefelijk luidende woorden:

— O mijn zwager, van mij, die drieste bewerkster van onheil,
 345. Ach had dien dag liever waarop mijne moeder mij 't licht schonk,
 d' Adem des ruwen orkaans mij medegevoerd en geslingerd
 Naar het gebergt' of de baren der wild rondklotsende zeeën,
 Dat er de golf mij verzwolg, alvorens dit alles geschied waar'.
 Doch nu de goden aldus die rampen te voren beschikten,
 350. Zou ik verlangen als gade een beteren man te bezitten,
 Die voor het schimpen en al de verachting der menschen gevoel had.
 Geen volhardende kracht woont nu in zijn geest en ook later
 Zal hij ze missen; hij zal, naar ik meen, er de vruchten van oogsten.
 Maar kom, treed thans binnen en neem uwe rust op dien zetel,
 355. Zwager, dewijl uw ziel wel 't zwaarst met de zorgen belast is
 Om mij, schandelijk wezen, en 't geen misdreef Alexandros,
 Wie Zeus legd' op de schouders een jammerlijk lot, en die eenmaal

344. Driest — letterlijk noemt Helena zich *κλυον*, hond.

Worden berucht in de zangen der namaals levende menschen.

Haar antwoordde nu Hektor, de groote, met golvenden helmbos:
 360. — Noodig mij niet om te zitten, o Helena, schoon ge mij lief zijt
 Luister ik niet, want hevig begeert mijn gemoed aan de Trojers
 Redding te brengen, dewijl zij mijn weerkomst smachtend verlangen.
 Maar wek gij hem nu op, en hij reppe zich zelf ook met snelheid
 Dat hij mij binnen de muren der stad noch moge bereiken.
 365. Want thans spoed ik mij eerst naar huis opdat ik noch eenmaal
 Zie het gezin, mijne dierbare vrouw en het staamlende knaapje.
 Immers weet ik het niet of ik ooit weer bij hen terugkeer,
 Of dat de goden mij thans door de hand der Achaiërs ter neer slaan.

Alzoo sprak hij en ging, omwuid van den golvenden helmbos.
 370. Weldra had hij bereikt zijne stevig gemetselde woning.
 Maar blankarmige, schoone Andromache vond hij aldaar niet
 Binnen de zaal; met het kind en haar sierlijk gekleede bediende
 Stond zij noch boven den toren, in tranen en jammer gedompeld.
 Hektor zijn edele vrouw niet vindende binnen haar kamer,
 375. Trad op den drempel der zale en vroeg aan de dienende maagden:
 — Komt toch! snel, gij maagden, en deelt het mij mede naar waarheid,
 Waar blankarmige, schoone Andromache ging uit de woonzaal?
 't Zij tot haar ega's zusters of d' edele vrouwen der zwagers,
 't Zij naar den tempel Athena's, waar d' andere vrouwen van Troja
 380. Gingen, de sierlijk gelokten, de booze godin te verzoenen?

Daarop gaf hem bericht zijne nijvre verzorgster des huizes:
 — Hektor, daar gij zoo ernstig gebiedt u te melden de waarheid,
 Niet tot haar ega's zusters of d' edele vrouwen der zwagers,
 Niet naar den tempel Athena's, waar d' andere vrouwen van Troja
 385. Gingen, de sierlijk gelokten, de booze godin te verzoenen,
 Doch naar den rijzigen toren begaf zij zich, toen zij gehoord had
 Hoe de Trojanen bezwijken, de macht der Achaiërs het veld wint.
 Plotseling is zij, door vreeze gedreven, geijld naar den walmuur,
 Als eene razende scheen zij; de voedster draagt haar het knaapje.

390. Alzoo sprak de verzorgster van 't huis; dan spoedde zich Hektor
Snel zijnen weg weer terug, door de welbemetselde straten.
Toen hij de machtige stad doorkruisende, dicht bij de muren
Kwam bij de skaiische poort, door welke men gaat naar de vlakke,
Vloog hem Andromache daar te gemoet, zijn bewogene gade,
395. d' Eedle vermogende vrouw, des fieren Eëtion's dochter.
Deze Eëtion woonde in 't dal aan den voet van den Plakos,
't Lommrig gebergte, in Thebe, Kilikische volken regeerend;
Deze nu had zijne dochter den schittrenden Hektor geschonken.
- Alzoo kwam zij haar man te gemoet; haar volgde de voedster,
400. Tegen haar boezem het knaapje, den teederen zuigeling dragend,
Hektor's eenigen zoon, eene heldere sterre gelijkend;
Hektor gaf hem den naam van Skamandrios, d' anderen echter
Dien van Astuanax, wyl slechts Hektor Ilios' heil was.
Toen hij het kind daar zag, aanschouwde hij 't stil met een glimlach.
405. Maar Andromache leunde zich dicht aan zijn zijde en weende,
Drukte hem teeder de handen, terwijl zij de woorden hem toesprak:
— Schriklijke man, uw moed wordt u ten verderf, en erbarming
Hebt gij met 't jeugdige kind noch mij, rampzalige vrouwe,
Spoedig uw weduw; dra toch zullen d' Achaiërs u dooden,
410. Allen ten aanval stormend; het ware voor mij dan het wenschlijkst
Als ik u derf te verzinken in d' aard', geen andre vertroosting
Blijft er mij over, wanneer gij bereikt zult hebben uw noodlot;
Enkel verdriet! Mij leeft geen vader en lieflijke moeder.
Want mijnen vader versloeg de den goden ontstamde Achilleus,
415. Toen hij de bloeiende stad der Kilikiërs nam en verwoestte,
Thebe, van rijzige poorten omgord; en Eëtion sloeg hij,
Doch zijn krijgstuig nam hij hem niet, weerhouden door eerbied,
Maar hij verbrandde den doode met al zijne schittrende wapens,
Richtte een teeken er op, en de dochters des wolkenbestuurders

403. Astuanax beteekent stederegeerder.

420. Nimfen der bergen, beplantten het graf in het ronde met olmen.
 Ook mijne zeven gebroeders, die woonden in 't huis onzer ouders,
 Allen op één dag zonken zij neder in Aïdes diepten,
 Allen versloeg de gezwinde van voet, de verheven Achilleus,
 Bij hunne heldere schapen en log zich bewegende rundren.
425. Ook mijne moeder, die heerschte in 't dal van den lommrigen Plakos,
 Voerde hij hier eerst mede met al wat verder ten buit viel,
 Maar ontsloeg haar terstond, ontvangend een kostbaren losprijs.
 Doch tot haar vader gekeerd heeft Artemis' boog haar verslagen.
 Hektor, thans zijt gij me ten vader en lieflijke moeder,
430. Ook tot een broeder, o gij mijn krachtvol bloeiende echtvriend!
 Ach, erbarm u thans over mij; blijf hier op den toren,
 Dat gij uw kind niet maakt tot wees en uw vrouwe tot weduw!
 Schik bij den vijgboom 't heer, ter plaatse waar Ilios' veste
 't Best toegankelijk is, en de walmuur licht te bestijgen.
435. Driewerf waagden zij reeds er den storm te beproeven, de stoutsten,
 Onder het Ajas-paar en den grootschen Idomencus strijdend,
 Onder de beide Atreiden en d'edelen zone van Tudeus;
 't Zij dat er één het hun duidde, bedreven in teekens der goden,
 't Zij dat hun eigene moed hen drijft en beweegt tot den aanval.
440. Haar antwoordde dan Hektor, de groote, omgolfd van den helmboos:
 — Zeker, mijn vrouwe, dit alles vervult mij met kommer, maar zorglijk
 Dunkt mij het lot van de Trojers en vrouwen met slependen kleedzoom,
 Als ik mij laag van den strijd onthoud en verwijder van 't slagveld.
 Niet zoo spreekt mijn gemoed, want ik leerde een cedle te wezen,
445. Altijd onder de voorsten te strijden aan 't hoofd van de Trojers,
 's Vaders glanzenden roem handhavend zoowel als den mijne.
 Want dit geeft mij gewis én geest én hart te erkennen,
 Eenmaal nadert de dag, dat het heilige Ilios neerstort,
 Priamos zelf en het volk van den lansenzwaaienden koning.
450. Doch mij smart niet zóo al 't latere leed van de Trojers,
 Noch dat van Hekabe zelve, noch 's konings Priamos noodlot,

- Noch van mijn eigene broeders die, schoon zoo edel en talrijk,
 Vast wel storten in 't stof, overmand door de grimmige strijders,
 Als uw leed, zoo een der in koper gedoste Achaiërs
455. U ontvoert droef weenend, beroofd van het licht uwer vrijheid;
 Als gij naar Argos geleid, voor een andere werkt aan den weefstoel,
 Of uit de bron Messeïs of wel Hupereia het water
 Draagt, onwillig van hart, maar zwichtende onder een zwaar lot.
 Wellicht zegt er dan éen, u ziende in tranen gedompeld:
460. Zie, 't is Hektor's vrouwe, van hem die strijdende uitblonk
 Onder de rossenbedwingers ten dage van Ilios' worstling.
 Zoo spreekt éen daar zeker en versch weer rijst u de zielsmart
 Dervend zulk eenen man, die were de dagen der knechtschap.
 Doch mij moge verbergen de heuvelig rijzende aardhoop
465. Eer ik uw klagen verneem als gij jammerend mede gesleurd waart.
 Zoo sprak d' edele Hektor en strekte naar 't kindje zijn armen,
 Maar snel drong zich het knaapje terug voor zijn vader beangstigd,
 Schreiend, tegen den boezem der sierlijk gegordelde voedster,
 Bang voor het koper en 't boven den helmkam golvende paardhaar,
470. Dat van de hoogte des helms ontzachelijk wuifde en neerviel.
 Dit ontlokte een lach aan den vader en d' edele moeder.
 Hektor de schittrende held nam haastig den helm van zijn hoofd af,
 Zette hem neer op den grond, en hij blonk er in stralende vonkling.
 Toen zijn geliefd kind kussend en wiegelend op zijne handen
475. Sprak hij, zijn bede tot Zeus en de andere goden verheffend:
 — Zeus, en gij andere goden, o laat het geschieden dat dit kind,
 Mijn zoon, even als ik, eens uitblink' onder de Trojers,
 Even geweldig van kracht en in Ilios heersche als koning.
 Moog' 't eens worden gezegd, zelfs gaat hij den vader te boven,
480. Als hij van 't slagveld komt; en hij brenge een bloedigen krijgsbuit
 Mcê van eens vijands lijk, en het hart zijner moeder verheug' zich!
 Alzoo sprekende, legde hij weer zijner dierbare vrouwe
 't Kind in den arm, en zij droeg het in 't geurende kleed van haar boezem,

APRES

... van de ...
... van de ...

... van de ...
... van de ...

... van de ...
... van de ...

... van de ...
... van de ...

... van de ...
... van de ...

... van de ...
... van de ...

... van de ...
... van de ...

... van de ...
... van de ...

... van de ...
... van de ...

... van de ...
... van de ...

... van de ...
... van de ...

ARES EN AFRODITE
BESCHILDERING VAN EENE SCHAAL UIT VULCI
(BRITISH MUSEUM)

Lachend met tranen in 't oog, en haar gade, bewogen van dcernis,
 485. Streelde haar teeder de wang met de hand; dan zeide hij tot haar:
 — Arme, o wees in uw hart niet al te bezwaard door uw kommer,
 Niemand immers zendt mij ten Aïdes buiten het noodlot;
 Maar wat het lot hem beschikte vermag geen mensch te vermijden,
 D' edele noch de gemeene, die eenmaal trad in het leven.

490. Doch keer thans naar uw huis en besteed uwe zorgen aan uw werk,
 Weefsel en spinrok; houd bij de dienende maagden het toezicht
 Dat zij haar werk volbrengen; de oorlog past aan de mannen,
 Allen, en 't meest aan mij, die in Ilios werden geboren.

Alzoo sprekende vatte de schittrende Hektor zijn strijdhelm
 495. Golvend van manen omwuid, en zijn vrouw ging talmende huiswaarts
 Telkens het hoofd omwendend en hevige tranen vergietend.

Weldra was zij gekomen ter sierlijk gemetselde woning,
 't Huis van den strijdbaren Hektor en vond daar binnen een aantal
 Dienende vrouwen; bij dezen verwekte zij droevige weeklacht.
 500. Zoo rees noch bij zijn leven het jammergeklaag in zijn woning,
 Daar zij hem nooit meer dachten te zien, weerkeerend van 't slagveld,
 Veilig den handen ontkomen en 't woeste geweld der Achaiërs.

Paris draalde nu ook niet lang in het rijzige woonhuis,
 Maar in zijn heerlijke wapens gedost, gansch blinkend van koper,
 505. Spoedde hij snel door de stad, op zijn ijlene voeten vertrouwend.
 Zoo als een paard in den stal, aan de krib overvloedig gevoederd,
 Wild zijne banden verscheurt en met stampende hoeven in 't veld rent,
 Waar het gewoonlijk zich baadt in het heerlijk vloeiende stroomnat;
 Trotsch, hoog draagt het den kop, en zijn manen in 't ronde geslingerd
 510. Wapperen langs zijne schoften; en fier op zijn bloeiende schoonheid
 Voeren zijn voeten hem snel naar de weiden en perken der paarden;
 Zoo trad over de hoogte van Pergamos, Priamos' jongre,
 Paris, der schijnende zonne gelijk, in zijn blinkenden krijgsdos
 Juichend van moed; snel droegen zijn voeten hem; spoedig ook had hij
 515. d' Edelen Hektor, zijn broeder, bereikt, juist toen hij gereed stond

Weer te verlaten de plaats waar hij sprak met zijn minnende gade.
Toen zei eerst tot zijn broeder de godlijke held Alexandros:

— Waarde, te lang reeds doe ik u wachten, terwijl gij u voortspoedt,
Talmend en niet als behoorde gekomen, gelijk gij gelast hadt.

520. Hem antwoordde nu Hektor, omwuid van den golvenden helmbos:

— Beste, u mag geen man, die handelt naar billijk en recht is,
Gispen in oorlogswerken, dewijl gij van dapperen aard zijt.

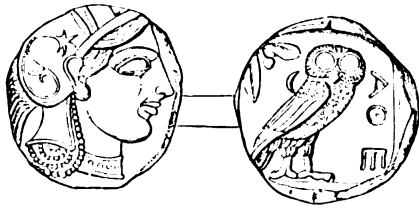
Maar als men u niet spoort, dan talmt gij en zijt ge onwillig,

Vaak dan kwelt het mijn hart, als ik hoor dat zij over u smalen

525. Onder de Trojers, bezwaard door den last dien zij dragen door
uw schuld.

Maar kom, laten wij gaan, dit schikken wij later, als eenmaal
Zeus ons gelieft te vergunnen, den eeuwigen hemelschen goden
Weer in de zaal onzes huizes te wijden den beker der vrijheid,
Als wij uit Troja verdrijven d' Achaiërs met stevige scheenplaat.

ZEVENDE ZANG.

lzoo sprekende spoedde de schittrende Hektor de poort uit,
Door Alexandros, zijn broeder, verzeld, en hun beider
gemoedren

Waren vervuld van begeerte den strijd te beginnen op 't slagveld.
Zoo als een god op hun vurig verlangen aan schippers den zeilwind
Schenkt, als zij moeizaam werkten met riemen geschaafd van den
pijnboom,

Slaande de golven der zee, en de leden bezwijken van matheid;
Aldus schenen zij beiden den vurig verlangenden Trojers.

Weldra velden zij, d' eene Menesthios, Arne bewonend,
Door den geweldigen zwaaijer der knots, vorst Areïthoös
Bij zijne gade verwekt, grootoogige Filomedoesa.

Doch met zijne puntige lans trof Hektor Eiöneus' nekbeen
Onder den koperen rand van den helm, en zijn leden verlamden.
Glaukos Hippolochos' zoon, heervoerder der lukische mannen,
Trof met zijn speer in 't gewoel van de strijders Ifinoös' schouder,
Dexias' zoon, juist toen hij zich wierp op den vluchtigen wagen.

- Uit zijne strijdkar viel hij ter aard' en zijn leden verlamden.
 Doch toen daar de godin, klaaroogige Pallas Athena
 Argos' volk zag sneven te midden der hevige slachting,
 Daalde z' in vliegende vaart van de toppen des hoogen Olumpos
 20. Neer naar het heilige Troja; doch haar weerstreefde Apolloon
 Ziende van Pergamos; want aan de Trojers bestemde hij zege.
 Aldus stonden de twee bij den eik, elkander ontmoetend.
 Tot haar sprak dan 't eerst Zeus' zoon de gebieder Apolloon:
 — Dochter des machtigen Zeus, hoe komt gij, zoo vurig begeerend,
 25. Hier van Olumpos gedaald? hoe drijft u het hart zoo geweldig?
 Is 't om den Danaërs thans te verleenen de wisslende zege?
 U toch deert in het minst niet 't lot van de vallende Trojers.
 Doch als gij luisteren wilt naar mijn woord, veel heilzamer waar' dit.
 Laten wij thans doen staken den krijg en de bloedige slachting,
 30. Heden althans; doch later hernieuw men den strijd, tot gij eenmaal
 Ilios' einde bereikt; wjl 't zoo uwen harten tot vreugd is,
 U, godinnen, geheel die veste ten onder te brengen.
 Daarop sprak de godin klaaroogige Pallas Athena:
 — 't Zij zoo, Treffer van ver; want d' eigen bedenkingen koestrend,
 35. Daalde ik snel van Olumpos naar 't volk der Achaiërs en Trojers.
 Doch welaan, hoe meent gij den strijd van de mannen te staken?
 Daarop zeide tot haar Zeus' zoon de gebieder Apolloon:
 — Laten wij krachtig bij Hektor den rossenbedwinger den strijdlust
 Wekken, opdat hij alleen éen Danaër tarte ten tweekamp,
 40. Om d' een tegen den ander te strijden met vreeslijken doodslag;
 Of dan soms de Achaiërs bekleed met de koperen scheenplaat
 Toornig er éen opwekken ten strijd met den godlijken Hektor.
 Alzoo sprak hij, en Zeus' klaaroogige dochter beaamde 't.
 Helenos, Priamos' zoon nu, vernam in zijn geeste den raadslag
 45. Zoo als beiden den goden, te zaam overlegend, behaagd had.
 IJlings trad hij dus Hektor ter zij, en hij sprak hem het woord toe:
 — Hektor Priamos' zoon, in beleid Zeus zelven gelijkend,

Zoudt gij nu niet eens volgen mijn raad? ik ben toch uw broeder.
 Doe dan de anderen rusten, de Trojers en alle Achaiërs,
 50. Doch roep zelf tot den strijd die onder d' Achaiërs het kloekst is,
 Om d' een tegen den ander te strijden met vreeslijken doodslag.
 Want uw noodlot is het noch niet, te bereiken uw uiteind.

•Zoo toch heb ik de stem van de eeuwige goden vernomen.

Alzoo sprak hij, en Hektor verheugde zich toen hij het hoorde.
 55. Dan in het midden getreden, bedwong hij de rijen der Trojers
 't Midden der speerschacht houdend, en allen betoonden zich rustig.
 Ook Agamemnon bedwong de Achaiërs met stevige scheenplaat.
 Doch Apollo de god met den zilveren boog en Athena
 Zetten zich neer, in gedaante gelijk geitroovende gieren,
 60. Boven den eik, Zeus Vader den aigisvoerder geheiligd,
 Over de strijders verheugd. Nu zaten de dichte geleedren
 Saam als een spichtige menigt' van schilden en helmen en lanssen.
 Zoo als het vlak van de zee door het krullen der golven beroerd wordt
 Wen zich Zefuros heft, en de zee er zich onder verdonkert,
 65. Zoo ook zaten de legers daar neer van Achaiërs en Trojers
 Over de vlakte. Tot beiden begon toen Hektor te spreken:
 — Hoort mij, Trojers, en gij Achaiërs met stevige scheenplaat,
 Laat ik u zeggen hetgeen het gemoed mij gebiedt in den boezem.
 Zeus die troont in den hooge bekrachtigde niet onze bonden,
 70. Maar heeft over ons beiden besloten een jammerlijk onheil,
 Tot gij, het zij ons Troja met krachtige torens verovert,
 't Zij zelf wordt overmand bij de zeedoorklievende schepen.
 Onder de uwen behooren de dappersten aller Achaiërs,
 Wien van dezulken het hart thans aanspoort mij te bekampen,
 75. Laat hij als voorste van allen bestrijden den godlijken Hektor.
 Doch dit wil ik bedingen, en zij ons Zeus ten getuige:
 Mocht mij deze verslaan met de machtige spits van het koper,
 Dat hij mijn krijgstuig neme en voer' naar de holle galeien,
 Doch mijn lichaam geef' hij terug, dat het lijk in mijn woonsteê

80. Worde ten vure gegeven door Ilios' mannen en vrouwen.
 Maar mocht ik hem verslaan, en den roem mij schenken Apolloon,
 Zal ik zijn wapens als buit naar het heilige Ilios brengen,
 Waar ik ze hang voor 't huis van Apollo den zekeren trefser;
 Maar 't lijk zal ik u ginds, bij de schepen voortrefflijk van roeibank,
 85. Geven, opdat het de weeldrig gelokte Achaiërs begraven,
 Strooiend een heuvel van aarde bij Hellespontos ten denkmaal.
 Moge er éen dan zeggen der latergeborene menschen,
 Met 't veelriemige schip doorklievend den donkeren zeeplas:
 Zie het gedenkmaal daar eens gesneuvelden helden der oudheid
 90. Die, zich verweerend met moed, door den schittrenden Hektor geveld is.
 Eenmaal spreken zij zoo en mijn roem zal nimmer te niet gaan.
 Alzoo luidde zijn taal; doch allen bewaarden het zwijgen.
 Weigeren schaamde zich elk, maar vrees weerhield de aanvaarding.
 Eindelijk rees Menelaos; met bitteren smaad hun verwijtend
 95. Sprak hij hun toe, en zijn hart gaf lucht aan de zware verzuchting:
 — Wee mij, pralers, en eerder achaische vrouwen dan mannen,
 Dit zal waarlijk een schande en onuitwischbare smaad zijn,
 Als geen enkele man van de Danaërs Hektor het hoofd biedt.
 Doch dat gij allen te zamen tot water en aarde vergaan moogt,
 100. Hier zóo neder te zitten, zoo zielloos laf en zoo roemloos.
 'k Zal dan zelf mij gorden ten strijd; want boven berust toch
 't Eind van de zege alleen in de hand der onsterflijke goden.
 Alzoo sprekende dekte hij 't lijf met de sierlijke wapens.
 Toen zou u, Menelaos, bereiken het einde des levens
 105. Onder de vuisten van Hektor, die verre de sterkste geweest waar',
 Als niet snel opspringend, d'achaische vorsten u grepen,
 Zoo niet Atreus' zoon, wijdheerschende vorst Agamemnoon
 U bij de rechter gevat en het woord niet tot u geuit had:
 — Roekloos is het gezegd, Menelaos, o godlijke; geenszins
 110. Past die dwaasheid u; maar, schoon het u smarte, bedwing u.
 Wil niet uit wedijver bestrijden die sterker dan gij is,

Hektor Priamos' zoon, voor wien ook de anderen vreezen.

Ja zelfs ducht wel Achilles in 't mannenvereeerende strijdperk
Dien te ontmoeten en toch overtreft hij u verre in krachten.

115. Voeg u dan thans bij de schaar uwer vrienden, en zet er u neder.
Hem toch zullen d' Achaiërs ten kamp wel zenden een ander.
Schoon hij de vrees niet kent, schoon nimmer verzadigd van 't slagveld,
Nochtans zal hij met vreugd wel buigen de knieën, indien hij
Uit den verschriklijken strijd ontkwam en den vreeslijken doodslag.

120. Alzoo sprekend bewoog Agamemnon den geest van zijn broeder
Door zijne passende woorden; hij volgde zijn raad, en zijn makkers
Namen vervolgens verheugd weer 't wapengerci van zijn schouders.
Toen rees Nestor te midden van Argos' mannen en zeide:

— Wee, wat drukkende smart overkomt aan het land van Achaia!

125. Hoe zou Pelcus treuren, de grijze bestuurder der rossen,
Bij 't murmidonische volk de voortrefflijkste spreker en raadsman,
Die voorheen in zijn huis er een vreugde in vond mij te vragen
Naar het geslacht en de telgen van alle achaische helden,
Als hij vernam hoe thans voor Hektor allen beangst zijn.

130. Zeker verhief hij zijn handen met smeekende taal tot de goden
Dat uit zijn leden de geest mocht zinken in Aïdes woning.
O! Zeus Vader, Athena en Foibos Apollo, indien ik

Bloeide in kracht, als toen bij des Keladon's ruischende waatren
't Heer van de Puliërs streed met Arkadiërs stout in den speerkamp,
135. Dicht aan de wallen van Feia, en waar de Iardanos voortstroomt!

Daar stond vóór aan hun spits Ereuthalion, godengelijkend,
Om zijne schouders de wapens des konings Areithoös,
Godlijken Areithóös, bekend als de man met de strijdknots,
Zoo als de mannen hem noemden en sierlijk gegordelde vrouwen,
140. Wijl hij den boog niet voerd' in den strijd, noch rijzige speren,
Maar met een ijzeren knots de gelederen brijzelend doorsloeg.

Dezen versloeg Lukoörgos met list, doch niet door zijn sterkte,
Tusschen een engte des wegs, waar geenszins d' ijzeren knots hem

- Tegen den dood kon baten, dewijl Lukoörgos hem voorkwam
 145. 't Lijf met de speer doorborend, en ruglings viel hij ter aarde.
 't Krijgstuig nam hij hem toen, het geschenk van den koperen Ares,
 Dat hij ook voortaan zelf bleef dragen in 't woelen van Ares.
 Daarna toen in zijn huis Lukoörgos bereikte de grijsheid,
 Schonk hij het weder zijn vriend Ereuthalion, om het te dragen.
 150. Dan diens wapenen rijk, riep deze de stoutsten ten kampstrijd.
 Sidderend echter en vrezend bestond geen enkele het waagstuk.
 Maar 't stoutmoedige hart dreef mij om den strijd te aanvaarden,
 Al te vermetel, ik was toch de jongste van allen in leeftijd.
 Zoo dan streed ik met dezen, en roem schonk mij Athenaia.
 155. Dezen geweldigen man, dien dappersten, heb ik verslagen.
 Zoo lag daar de geduchte, zich wijd uitstrekkend, ter neder.
 Ware ik jeugdig als toen, en mijn kracht noch even onwrikbaar,
 Weldra vond hij zijn man, die Hektor met wuivenden helmbos.
 Maar hoe velen gij zijt, de geduchtsten van alle Achaiërs,
 160. Niemand uwer verlangt vrijwillig te strijden met Hektor.
 Zoo klonk 's ouden verwijt, en onmiddellijk rezen er negen.
 D' eerste van allen verhief zich der volkeren vorst Agamemnoon,
 Tevens rees Diomedes, de sterke, gesproten uit Tudeus;
 Met hen de Ajaxen beiden, bekleed met onstuimige weerkracht;
 165. Met hen Idomeneus zelf, en zijn wapengezel in het strijdperk
 Kloeke Meriones, Ares den mannenverdelger gelijkend;
 Ook Eurupulos rees, de zoo schittrende telg van Euaimoon;
 Thoas voorts, uit Andraimon's geslacht, en de godlijk' Odusseus.
 Dezen verlangden nu allen den strijd met den godlijken Hektor.
 170. Hun zei Nestor weer, de gerenische wagenbestuurder:
 — Laat door het lot dan beslissen op wien van u allen de kans valt,
 Die schenkt vreugde aan al de Achaiërs met stevige scheenplaat,
 Vreugde erlangt ook zijn eigen gemoed, als hij veilig terugkeert
 Uit den verwoestenden strijd en de gruwzaam woelende slachting.
 175. Alzoo sprak hij, en ieder zijn lot van een teeken voorziende,

Wierp het bijeen in den helm van Atreus' zoon Agamemnoon.
 't Volk deed toen zijn gebeden, de handen ten goden verheffend.
 Alzoo sprak men, de oogen gericht naar den machtigen hemel:

— Vader Zeus, geef Ajas het lot of den zone van Tudeus,
 150. Of aan den koning zelven van 't schattenbezittend Mukene.

Alzoo spraken zij; Nestor, Gerenia's wagenbestuurder,
 Schudde den helm, en het lot ontsprong dat door allen gewenscht was,
 Ajas' teeken; van rechts aanvangende ging de heraut rond
 Onder de scharen en toonde het al den achaischen helden.

155. Beurtlings weigerde elk die zijn teeken er niet in herkende.
 Toen hij dan volgens de rij het aan allen vertoonend, tot hem kwam
 Die het gemerkt in den helm deed vallen, den schittrenden Ajas,
 Strekte hij d'opene hand; de heraut hem naderend gaf 't hem,
 Toen herkende hij 't lot aan het merk, en verheugde zijn hart zich.
 190. Voor zijne voeten ter aarde het werpende, sprak hij de woorden:
 — Vrienden, het lot is mijn, en ik zelf voel vreugde in 't harte,
 Want ik vertrouw in den kamp te verwinnen den godlijken Hektor.
 Doch, welaan, en terwijl ik ten strijd aangorde de wapens,
 Zendt uw gebeden tot Zeus, den van Kronos gesprotenen koning,
 195. Zwijgend en voor u zelven, opdat geen Trojer het hoore,
 Of ook luid, want toch geen vreeze gevoel ik voor iemand.
 Trots mijn wil toch zal met geweld geen man mij verdrijven
 Noch met vernuftig beleid, want niet tot zulk een onnoozle
 Hoop ik in Salamis' landen geboren te zijn en getogen.

200. Dus zijn woord, en zij baden tot Zeus, den regeerder Kronioon.
 Zoo dan sprak men, de oogen gericht naar den machtigen hemel:
 — Vader Zeus, van de Ida besturend, gij 't grootst en het roemvolst,
 Gun het dat Ajas de zege behale en schittrende eere.

Maar ligt Hektor u toch aan het hart en bekommert u deze,
 205. Wil dan aan beiden gelijk toedeelen de kracht en den krijgsroem.

Alzoo sprak men, en Ajas omgordde het blinkende koper.
 Dan, als het lichaam gansch in den dos zijner wapens gehuld was,

Stormde hij voort, in zijn vaart den geweldigen Ares gelijkend,
 Als hij ten oorlog trekt naar de strijdenden, welken Kronioon
 210. Drijft elkaar te bekampen door 't woeden der doodende tweedracht.
 Zoo vloog Ajas voort, Achaia's geweldige schutsmuur,
 't Barsche gelaat glimlachte, terwijl hij met machtige schreden
 Repte de voeten en schudde de speer ver strekkend van schaduw.
 Vreugde vervulde dan ook de Argeïërs terwijl ze 't aanschouwden.
 215. Maar bij de Trojers becroop elks leden een vreeslijke sidddring;
 Ja zelfs Hektor voelde het hart in zijn binnenste bonzen.
 Maar hem bleef geen kans om te wijken of weder te keeren
 Onder de scharen der zijnen, dewijl hij ze daagde ten tweekamp.
 Dicht drong Ajas vooruit en hij voerde zijn schild als een schutsweer,
 220. Stevig van zeven huiden en koper, dat Tuchios zelf hem
 Kunstvol maakte, de beste der lederbereiders in Hule.
 Deze bereidde hem 't schild, veerkrachtig, vervaardigd van zeven
 Huiden van krachtige stieren, ten achtste beslagen met koper.
 Daarmee dekkend zijn borst, hield Ajas Telamon's zoon stand
 225. Dicht voor Hektor, en zeide met zelfvertrouwende stoutheid:
 — Hektor, ge moogt voorwaar, nu zien, d'een tegen den ander,
 Hoe bij de Danaërs noch veel dapperen worden gevonden,
 Buiten Achilles, den leeuw van onweerstaanbaren krijgsmoed.
 Maar bij de krommende snebben der zeedoorklievende schepen
 230. Ligt die, vol van zijn wrok op den herder des volks Agamemnoon.
 Doch ook wij zijn zulken die wagen u tegen te treden.
 Ja, en in aantal; maar, welaan, en begin met den kampstrijd.
 Hem antwoordde nu Hektor, de held met den golvenden helmbos:
 — Ajas, godlijke zonc van Telamon, heerscher der volken,
 235. Wil niet pogen mij zoo te beproeven, als waar' ik een zwak kind,
 Of eene vrouw, die geheel onkundig in 't werk van den krijg is.
 Want goed ben ik bekend met gevechten en mannenverdelging,
 'k Weet ook het lederen schild zoo goed met de rechter te wenden
 Als met de linker, hetgeen mij ten strijd onwrikbare kracht geeft.

1880

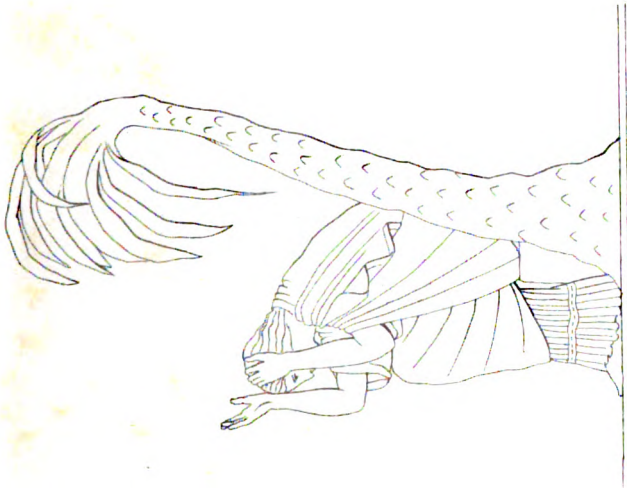
1880

TEUKROS.
VAN DEN TEMPEL TE AIGINAX (MUS. TE MUNCHEN)

A I A S.
MUS. TE FLORENCE.

ANDROMACHE.
VAAS IN HET MUS TE NAPELS

AGAMEMNOON EN TALTHUBIOS.
RELIËF VAN SAMOTRAKE.

MACHAOON EN PODALEIRIOS.
CORNALIEN IN HET KAB. V. D. KEIZER VAN RUSLAND.

S. Leake's & Co. den Haag

240. 'k Weet met de vliegende rossen te stormen te midden der strijders,
 'k Weet ook te voet te verrichten de dansen des vreeslijken Ares.
 Doch 'k wil tegen een man als gij niet werpen mijn wapen
 Heimlijk belagende, maar gansch open, en mocht het u treffen.
- Alzoo sprak hij, en hief zijn geweldige lans in de hoogte,
 245. Wierp haar, en 't krachtige schild met de zeven bekleedende huden
 Trof hij op 't bovenste deel, de gekoperde achtste bedekking.
 Zes van de lagen doorboorde, ze splijtend, het toomlooze koper,
 Doch in de zevende huid bleef 't vast. Toen slingerde weder
 Ajas de godlijke held zijne speer ver strekkend van schaduw,
 250. Welke hij Priamos' zoon in het glad rondwelvende schild dreef.
 Gansch door het blinkende schild vloog d' onweerstaanbare werpspies,
 Boorde ook heen door het kunstig bewerkte en sierlijke pantser;
 Juist bij het zachte des buiks doorvlijmde het wapen den lijfrok;
 Doch zich ter zij afwendend, vermeed hij het donkere doodslot.
255. Beiden de rijzige speer met de hand uitrukkende, sprongen
 Thans elkander te lijf, op verslindende leeuwen gelijkend,
 Of twee everzwijnen, in onweerstaanbare woede.
 Priamos' zoon trof toen met zijn speer in het midden des beuklaars
 Doch doorbrak niet 't koper, dewijl er de spitse op krom boog.
260. Ajas echter doorstak, toespringend, het schild, en de speerpunt
 Vloog er geheel doorheen en bedwong den geweldigen aanval.
 Schampend sneed zij den hals en er spatte het donkere bloed uit.
 Nochtans liet hij den strijd niet rusten, de schittrende Hektor,
 Maar greep, rugwaarts wijkend, met machtige hand eenen keisteen
 265. Daar op de vlakke gelegen, een donkeren, kantigen steenklomp.
 Daarmee raakte hij Ajas den zevenhuidigen beuklaar,
 Vlak op het midden des navels en rondom schalde het koper.
 Ajas weder een steen van noch veel grooteren omvang
 Rapende, zwierde hem voort, en hij spande zijn kracht op het uiterst.
270. Inwaarts deukte hij 't schild door den worp van het blok, als een
 maalsteen,

Kneusde hem beide zijn knieën, en ruglings viel hij ter neder,
 Dicht van zijn schild omklemd, doch aanstonds hief hem Apolloon.
 Nu ook hadden zij lijf aan lijf met de zwaarden gestreden,
 Kwamen er niet de herauten, de boden van Zeus en der menschen,
 275. Een van de Trojers en een van de kopergepantserd' Achaiërs,
 Ginder Idaios en hier Talthubios, beiden beleidvol.

Dezen nu strekten hun staf dwars tusschen de twee; en Idaios
 Zeide dit woord, de heraut, uitstekend in schranderen raadslag:
 — Nu niet meer, mijne zonen, den tweekamp verder gestreden,
 280. Want gij beiden, gij zijt aan den wolkenverzaamenden Zeus lief,
 Beiden geducht met de speer, dit zagen wij immers wel allen.
 Reeds is 't nacht; 't is goed dat de nacht ook worde gehoorzaamd.

Ajas Telamon's zoon gaf daarop dezen ten antwoord:
 — Dit te verkondigen moet gij, Idaios, aan Hektor gelasten,
 285. Hij toch was het die alle de dappersten daagde ten kampstrijd,
 Deze beginne en gaarn zal 'k volgen gelijk hij dan voorgaat.

Hem antwoordde nu Hektor, de held met den wuivenden helmbos:
 — Ajas, dewijl u een god toekende de kracht en de grootheid,
 Ook het verstand en de beste Achaiër te zijn in den speerworp,
 290. Laten wij nu dan een poos doen rusten den strijd en den doodslag,
 Heden; wij zullen dan morgen hervatten den strijd; tot een godheid
 Ons moog' scheiden en geven den een of den ander verwinning.
 Reeds is 't nacht; 't is goed dat de nacht ook worde gehoorzaamd.

Moogt gij 't achaische heer bij de schepen het harte verheugen
 295. Maar vooral uwen vrienden en makkers, zoo velen u volgen.
 Zelf naar de machtige veste van Priamos keerend, den koning,
 Zal ik verblijden de Trojers en vrouwen met langen gewaadsleep,
 Die zich om mij ten gebede vereenigden binnen het godshuis.
 Welaan, laten wij d' een aan den ander vereerende giften
 300. Schenken, opdat soms een der Achaiërs of Trojers betuige:
 Niet slechts kampten zij samen in levenverdelgende strijden
 Maar ook scheidden zij weer, zich in vriendschap samen verbindend.

Alzoo sprak hij en schonk hem zijn zwaard met de zilveren knoppen,
 't Welk hij hem bood met de schede en keurig gesnedenen draagriem
 305. Ajas gaf hem zijn gordel van purperversierselen schittrend.
 Zoo zich scheidend, begaf zich de een naar het heer der Achaiërs
 Weder, de ander te midden der scharen van Trojers; en blijdschap
 Gaf het hun, toen zij hem levend, behouden daar zagen voorbijgaan,
 Veilig aan Ajas' geweld ontkomen en machtige handen.
 310. Stadwaarts voerden zij dan dien 't hopeloos scheen dat gered wierd.
 Doch bij de anderen leidden d' Achaiërs met stevige scheenplaat
 Ajas ten godlijken vorst Agamemnon, verheugd om de zege.
 Toen zij zich nu in de tent des Atreiden te zamen bevonden
 Offerde hun ten gevalle der volkeren vorst Agamemnon
 315. Kronos' geweldigen zoon eenen stier, vijfjarig en krachtvol.
 Dien ontgogen zij 't vel en bereidden dan alles en schikten 't,
 Sneden 't behendig in stukken en spietsten het vleesch aan het braadspit,
 Brieden het alles met zorg en onttrokken het weer aan de spitten.
 Dan, als zij rustten van 't werk en den maaltijd hadden geregeld,
 320. Spijsden z' en niemands hart ontbeerde zijn deel in den maaltijd.
 Doch de Atreide, de held Agamemnon, gebiedder van velen
 Deelde aan Ajas als eeregeschenk gansch 't bovenste rugstuk.
 Toen zij nu hadden genoten van dranken en spijzen in volheid,
 Gaf hun de grijsaard 't eerst in beraad zijn verstandigen voorslag,
 325. Nestor, ook vroeger gebleken den zekersten raad te verschaffen:
 Deze dan deed welmeenend zijn woord den vergaderden hooren:
 — Atreus' zoon en gij andren, gij dapperen aller Achaiërs;
 Ja, reeds viel er een tal langlokkige zonen Achaia's,
 Zij wier purperen bloed om de oevers des snellen Skamandros
 330. Vloot door Ares' geweld, wier zielen ten Aïdes daalden,
 't Is dus noodig dat morgen de strijd der Achaiërs gestaakt word'.
 Herwaarts zullen wij samen vereend dan de lijken met wagens
 Voeren, met rundren en muilen, en zullen de dooden verbranden
 Even ter zij van de schepen, opdat wij hun assche den kindren

335. Huiswaarts brengen, wanneer wij naar 't land onzer vaadren teruggaan.
 Over de houtmijt strooien wij 't zand, uit de vlakke ten grafterp
 Rijzende, één voor hen allen, en daarnaast bouwen wij ijlings
 Torens en wallen omhoog, voor de schepen en ons tot een schutsweer.
 Daarin zullen wij poorten vervaardigen, stevig getimmerd,
 340. Om door dezen den wagens en paarden te bieden een doorgang.
 Buiten en dicht aan den muur ontgraven wij diep eene walgracht,
 Welke er rondom gaand, ons beschutte voor wagens en voetvolk,
 Dat niet eenmaal 't heer der Trojanen zich over ons uitstort.

Alzoo sprak hij, en alle de vorsten betoonden hun bijval.

345. Ook bij de Trojers vormde op 't hooge der stad zich de volksraad,
 Vol onstuimigen drang, voor de poorten van Priamos' woning.
 Schrandre Antenor begon er tot dezen te richten zijn toespraak:
 — Hoort, mijne vrienden, Trojanen en Dardaners, ook de verbondnen;
 Laat ik u zeggen hetgeen het gemoed mij gebiedt in den boezem.
 350. Welaan, laat ons den zonen van Atreus nevens de schatten
 d' Argische Helena geven om mede te voeren; wij strijden
 Thans toch trouwloos tegen bezworen verbonden, en daarom
 Wacht ik ook geenerlei bate, tenzij zóo worde gehandeld.

Zoo sprak deze en zette zich neer; waarop in hun midden
 355. Held Alexandros verrees, schoonlokkige Helena's gade,
 Die daartegen hervatte en sprak de gevleugelde woorden:
 — Geenszins is mij gevallig, Antenor, hetgeen gij daar zeidet;
 Anderen raad als dezen en beteren weet gij te geven.
 Maar als gij werkelijk dit waarachtig en ernstig gemeend hebt,
 360. Zeker, dan hebben de goden u zelven beroofd van de zinnen.
 Doch nu spreek ook ik tot de rossenbedwingende Trojers,
 Ronduit deel ik het mede: die vrouw, nooit zal ik haar afstaan,
 Al wat ik echter van schatten naar huis meê voerde uit Argos
 Wil ik geheel weergeven en meer van het mijne er toedoen.

365. Alzoo sprekend hernam hij zijn plaats; toen rees in hun midden
 Priamos, telg uit de zonen van Dardanos, godlijk van wijsheid,

Die welmeenend gezind, aldus de vergaderden toesprak:

— Trojers en Dardaners, hoort mij, en gij ook onze verbondnen,
Laat ik u zeggen hetgeen het gemoed mij gebiedt in den boezem.

370. Neemt in de veste nu allen uw avondmaal als gewoonlijk,
Zorgt voor het stellen der wachten en elkeen houde zich waakzaam.
Morgen begeve Idaios zich vroeg naar de ruime galeien,
Om Agamemnon als ook Menelaos te melden het voorstel
Dat Alexandros deed, om wien onze twisten ontstaan zijn.

375. Ook de verstandige woorden verkonde hij, of zij geneigd zijn
't Gruwzaam strijden te staken, zoo lang wij de dooden verbranden
Later hervatten wij weder den krijg, zoo lang tot een godheid
Ons moog' scheiden en geven den een of den ander verwinning.

Alzoo sprak hij, en allen 't bevel vol ijver gehoorzaam,

380. Nuttigden scharengewijs door het leger hun maal voor den avond.
's Morgens begaf zich Idaios dan vroeg naar de ruime galeien;
Daar, in den volksraad vond hij de Danaërs, Ares' gezellen,
Om Agamemnoon's schip, aan den achtersteven vergaderd,
Waar nu de helderbespraakte heraut in hun midden hun zeide:

385. — Atreus' zoon, en gij andren, aanzienlijksten aller Achaiërs,
Priamos heeft mij gezonden en d'andere edele Trojers
Om te verkonden, indien het u lief mocht wezen en welkom,
Wat Alexandros zeide, om wien onze twisten ontstaan zijn.

Alle de schatten, zoo veel Alexandros naar Troja gevoerd heeft
390. Met zijne ruime galeien — o waar' hij te voren gestorven —
Wil hij geheel weergeven en meer van het zijne er toedoen.
Maar nooit zal hij den held Menelaos de vrouw zijner jonkheid
Geven, zoo heeft hij verklaard, ofschoon hem de Trojers het raden.
Ook dit woord u te zeggen gelasten zij, of gij geneigd zijt
395. 't Gruwzaam strijden te staken, zoo lang wij de dooden verbranden.
Later hervatten wij weder den krijg, zoo lang tot een godheid
Ons moog' scheiden en geven den een of den ander verwinning.

Alzoo sprak hij en allen bewaarden in stilte het zwijgen.

- Eindelijk begon Diomedes, de vreeslijke stem van het slagveld:
400. — Niemand neme de schatten nu aan, die ons biedt Alexandros,
Ook niet Helena; immers gij weet het, de zwakste van geest zelfs,
Hoe den Trojanen de tijd reeds nadert des uitersten onheils.
- Alzoo sprak hij, en luid klónk 't juichen der zonen Achaia's,
't Woord van den rossenbedwinger den held Diomedes bewondrend.
405. Daarna richtte de vorst Agamemnon het woord tot Idaios:
— Zelf nu, hoort gij, Idaios, 't besluit van de zonen Achaia's,
Wat zij ten antwoord geven; en daarmee stem ik ook zelf in.
Doch wat de dooden betreft, het verbranden, dat weiger ik geenszins.
Want geen karig verzuim ontsta hier jegens de dooden,
410. Om hen met spoed door het vuur te bevredigen na hun verscheiden.
Zeus dan hoore de eeden, de dondrende gade van Hera.
- Alzoo sprekende hief hij zijn scepter tot alle de goden,
Doch naar de heilige veste van Ilios keerde Idaios.
- Trojers en Dardanoszonen bevonden zich noch in den volksraad,
415. Allen te zamen vergaderd, verbeidend Idaios' terugkomst.
Deze nu kwam daar weder en gaf hun bericht van zijn boodschap,
Staande in 't midden des volks; snel togen zij nu aan den arbeid,
Dezen aan 't voeren der dooden, en anderen brachten het brandhout.
Ook de Argeïërs verlieten hun schepen met stevige roeibank
420. Snel, om de dooden te voeren en anderen brachten het brandhout.
- Helios wierp nu weder zijn stralen omlaag op de akkers,
Uit 't zachtvloeiend gegolf van den diepen Okeanos opwaarts
Stijgend ten hemelgewelf. Thans troffen zij samen van weerszij.
Mocielijk viel het hun daar te herkennen hun eigene dooden.
425. Maar de met bloed overdekte gevallen wasschend met water,
Tilden zij dezen op wagens, de bitterste tranen vergietend.
Doch geen weeklacht dulde de machtige Priamos; zwijgend
Legden zij, treurig te moede, hun dooden te zaam op de houtmijt,
Dan, als het vuur ze verbrandde, vertrokken zij weder naar Troja.
430. Ginder vervoerden nu ook de Achaiërs met stevige scheenplaat

Treurig te moede hun dooden en legden ze saam op de houtmijt,
Dan, als het vuur ze verbrandde, vertrokken zij weer naar de schepen.

Eoos lichtte noch niet, en er hing noch een duistere scheemring,
Toen om de vuurmijt reeds een verkorene schaar der Achaiërs

435. Werkte en rondom deze het zand uit de vlakke ten grafterp
Stapelde, een voor hen allen; zij trokken er nevens een muur op,
Zoo ook rijzige torens, hun zelf en den schepen tot schutsweer;
Daarin maakten zij voorts goed sluitende, stevige poorten,
Om door dezen den wagens en paarden te bieden een doorgang.

440. Buiten en nevens den muur ontgroeven zij diep eene walgracht,
Breed, wijdstrekkend, en sloegen in 't zand spitspuntige palen.

Zoo dan ijverde daar 't langlokkige volk der Achaiërs.

Doch op hun zetels in 't rond om den bliksemvoerder Kronioon,
Zagen de goden verbaasd op het machtige werk der Achaiërs.

445. Hun toesprekend begon Poseidaon de schudder des aardrijks:

— Vader Zeus, is ergens een mensch op de ruimten der aarde
Die de onsterflijken noch zal moeien met plannen en raadslag?

Ziet gij het niet, hoe wecr 't langlokkige volk der Achaiërs

Bouwde een muur voor zijn schepen en leidde een gracht er om henen,

450. Doch aan de goden verzuimde te bieden de feestlijke offers?

Die muur blijft hun tot roem, zoo verre het licht van den dag straalt,

Maar zoo zal men vergeten den muur, dien ik met Apolloon

Moeizaam eens om de stad voor den held Laomedon optrok.

Hevig vertoornd antwoordde de wolkenverzaamende Zeus hem:

455. — Wat! O schudder der aard, wijdheerschende, welk eene meening!

Had noch onder de goden een ander die vreeze gekoesterd,

Een die verre voor u moet wijken in kracht en in kloekheid.

Neen, steeds zal het u strekken tot roem, zoo verre het licht straalt.

Kom! zoo waarlijk, wanneer 't langlokkige volk der Achaiërs

460. Weg zal zijn met zijn schepen naar 't dierbare land zijner vaadren,

Stort hem dan neer, dien muur, en verspreid hem geheel in den zeevloed,

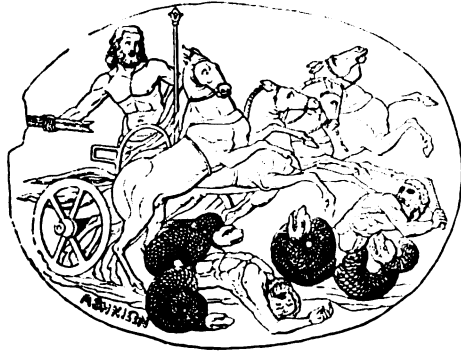
Doe dan weder het zand overdekken den machtigen oever

Dat gansch worde vernield de geweldige bouw der Achaiërs.

Zoo overlegden zij daar die zaken de een met den ander.

465. Helios daalde omlaag en gereed was 't werk der Achaiërs.
 Runderen slachtten zij toen bij hun tenten en spijsden ten avond.
 Wijn aanvoerende kwam er een aantal schepen uit Lemnos
 Welke Eunéos, Iason's geslacht ontsproten, hun toezond;
 't Was Hupsipule welke dien zoon bij Iason gebaard had.
470. Maar Agamemnon als ook Menelaos, den zonen van Atreus,
 Stuurde hij edeler drank afzonderlijk, duizend der wijnmaat.
 Wijn verschafte zich toen 't langlokkige volk der Achaiërs,
 Dezen voor koper en genen voor schitterend ijzer, en andren
 Weder voor huiden van ossen, en andren voor levende runders,
475. Andren voor slaven in ruil; en zij richtten een rijkelijk maal aan.
 Gansch dien nacht door vierden de welig gelokte Achaiërs
 't Heerlijke maal; in de veste de Trojers en medeverbondnen;
 Maar ook geheel dien nacht zat Zeus hun kwaad te beramen,
 Dreunend met schriklijken donder; en bleeke ontzetting beving hen.
480. Uit hunne bekers vergoten zij wijn op de aarde, en niemand
 Waagde een dronk, alvorens te plengen den grootschen Kronioon.
 't Rustbed zochten zij dan en genoten de gave der slumring.

ACHTSTE ZANG.

oos in 't krokusgele gewaad overdekte het aardrijk.

Zeus, de in donder verheugde, belegde nu raad van de goden

Boven de rijzigste kruin van den veelgetopten Olumpos.

Daar sprak deze hun toe en de eeuwigen luisterden allen:

5. — Hoort mijne woorden, gij goden en alle godinnen gezaamlijk,
Laat ik u zeggen hetgeen het gemoed mij gebiedt in den boezem.
Geen der onsterflijke vrouwen en geen van de machtige goden
Trachte dan dit mijn woord te verijdelen, maar ondersteunt het
Allen vereenigd, opdat ik dit werk voleindig ten spoedigst.
10. Wien ik ook zien zal buiten de goden afzonderlijk pogend
Naar de Trojanen te gaan of de Danaërs, hulpe verleenend,
Smadelijk zal hij getroffen ten hoogen Olumpos teruggaan.
Of, hem grijpende stort ik hem neer in het Tartarosduister,
Ver, waar onder de aarde zich opent het diepst van den afgrond,
15. Welken de ijzeren poort afsluit en de koperen drempel,
Onder den Aïdes even zoo ver als de hemel van 't aardrijk.

Dan ontwaart gij hoe zeer ik de krachtigste ben van u allen.
 Doch welaan en beproeft het, gij goden, dat allen het aanzien,
 Hecht eenen keten van goud, aan des hemels gewelven bevestigd,
 20. Gaat er dan allen aan hangen, gij goden en alle godinnen,
 Nochtans zoudt gij ter aard niet trekken uit 't hooge der heemlen
 Zeus den verheven regeerder, met hoe veel kracht gij u weerdet.
 Doch indien het ook mij mocht lusten in ernst hem te trekken,
 Trok ik u allen omhoog met de aarde er bij en de zeeën.
 25. 'k Zou dan den keten geslingerd om 't rotsige hoofd des Olumpos
 Daar vastbinden, dat 't al in het luchtruim zwevende ophing.
 Zoo ver ben ik boven de goden en boven de menschen.

Alzoo sprak hij, en allen bewaarden verstommend het zwijgen,
 Door zijne taal ontzet, want vreeselijk klonk zijne toespraak.
 30. Eindlijk begon de godin klaaroorige Pallas Athena:
 — O gij, Vader van allen, Kronion, geduchtste der heerschers,
 Wij ook zien het nu wel, dat uw kracht is onwederstaanbaar.
 Deernis verwekken ons echter de speerschachtwerpend' Achaiërs,
 Die nu de booze beschikking vervullende, zeker bezwijken.
 35. Nochtans zullen wij, volgens uw last, ons onthouden van 't strijden.
 Raad slechts zullen wij bieden den Danaërs, welke hun baat geef',
 Dat niet allen er mogen vergaan, door uw heftige gramschap.

Haar toelachende zeide de wolkenverzaamende god Zeus:
 — Stil maar, Tritogeneia, mijn kind, thans zeg ik het u niet
 40. Ernstig gemeend, voor u toch wil ik genegen en zacht zijn.

Alzoo sprekende tuigde hij 't koperhoevige tweespan,
 Rossen van vliegende vaart, omwuid van hun guldene manen;
 Hulde hij zelf zijne leden in 't goud en hij vatte de zweep aan,
 Sierlijk met goud doorwerkt, en vervolgens besteeg hij zijn wagen.
 45. Zwepend joeg hij de paarden vooruit; en zij vlogen gehoorzaam,
 't Ruim door tusschen de aarde en 't starrengewelf van den hemel.
 't Bronrijk oord van de Ida bereikte hij, moeder van 't boschwild,
 Gargaron's top, waar stond zijn omheining en geurende altaar.

Daar weerhield hij zijn rossen, de Vader der menschen en goden,
 50. Maakte ze los van den wagen, hen dicht omhullend in nevels.
 Boven de bergkruin zat hij dan neer in zijn roem zich verheugend,
 't Oog naar de troïsche veste gewend en de vloot der Achaiërs,
 Dezen nu namen hun spijsen, de welig gelokte Achaiërs,
 Haastig in al hunne tenten en hulden zich straks in het pantser.
 55. Ginds door de stad heen greep ook het heer der Trojanen de wapens,
 Minder in tal, maar toch vol vuur om te strijden op 't slagveld,
 Daar hen de noodzaak dwong, om het heil hunner kindren en vrouwen.
 Toen ontsloot men de poorten en 't volk liep stormend naar buiten,
 Strijders te voet en op wagens, en luide verhief het gedruisch zich.
 60. Toen nu op één plaats samengesneld zich de scharen vermengden,
 Botsten de schilden te zaam en de speren en driften der krijgers
 Sterk in het koperen pantser; de schilden met welvenden navel
 Stootten er op elkaar en luide verhief het gedruisch zich.
 Daar trof saam het gejammer en 't vreugdegeschreeuw van de mannen,
 65. Doodontvangend of doodend, en 't bloed vloot over het aardrijk.
 Zoo lang d' Ochtend bleef en omhoog rees 't heilige daglicht
 Wondde van weerszij 't wapen met kracht en de strijders bezweken.
 Doch toen Helios stijgend het midden des hemels bereikt had,
 Strekte de Vader zijn hand omhoog met de goudene weegschaal,
 70. Legde een tweetal loten daar in, met des doodes beschikking
 Voor rosdwingende Trojers en kopergepantserd' Achaiërs,
 Hief dan de waag bij het midden, en 't oordeel trof de Achaiërs.
 't Lot der Achaiërs zonk naar het allesvoedende aardrijk,
 Dat van de Trojers verhief zich omhoog naar de ruimten des hemels.
 75. Vreeselijk donderde Zeus toen boven de Ida, zijn vuurstraal
 Slaande te midden van 't heer der Achaiërs, en dezen het ziende
 Waren van vrees ontzet en de vale verschrikking beving hen.
 Noch Idómeneus waagde er, noch Agamemnon te blijven,
 Geen van de Ajaxen hield meer stand, de gezellen van Ares,
 80. Nestor bleef alleen, die schutsweer aller Achaiërs;

Maar slechts noode, een pijl toch wondde hem een zijner paarden
 Dat Alexandros trof, schoonlokkige Helena's gade,
 Boven aan 't voorhoofd, waar bij de paarden de manen beginnen,
 Wassende voor aan den schedel, en waar de gevaarlijkste plaats is.
 85. 't Steigerde onder de pijn, en het schot drong diep in de hersens;
 Wild om het koper zich wringend, verwarde het d' andere paarden.
 Toen, terwijl zich de grijze bejverde snel met zijn lemmer
 't Bijpaard los van de strengen te snijden, bereikten hem Hektor's
 Vluchtige rossen in 't woelen der strijders, den dapperen menner
 90. Hektor voerende; thans was zeker de grijze gesneuveld
 Zoo niet scherp toezag Diomedes, geducht door zijn strijdkreet.
 Vreeselijk klonk zijn geschreeuw, om Odusseus te dringen tot bijstand:
 — Godlijke zoon van Laërtes, ervaringrijke Odusseus,
 Hoe ontvlucht gij, en keert gij den rug als een laffe in 't strijden?
 95. Laat er u geen, in uw vlucht, met zijn speer doorboren de schouders,
 Blijf, opdat wij den grijze verdedigen tegen dien woestaard.

Alzoo sprak hij; intusschen de veelbeproefde Odusseus
 Hoorde hem niet, maar stormde voorbij naar de vloot der Achaiërs.
 Toen wierp Tudeus' zoon zich alleen in het midden der voorsten.
 100. Daar tot den grijze, den zone van Neleus naderend, stond hij
 Voor zijne paarden, en riep hem, en sprak de gevleugelde woorden:
 — Grijsaard, waarlijk te heftig beklemt u het jongere krijgsvolk,
 U ontzonken de krachten, de wichtige ouderdom drukt u.
 Ook uwen dienaar faalt nu de kracht, loom zijn uwe rossen.
 105. Maar welaan, stijg snel op den wagen van mij, dat gij zien moogt
 Wat die paarden vermogen, van Tros herkomstig, geoefend
 Over de vlakke te rennen, tot snelle vervolging of vluchten,
 Welke ik pas ontnam aan Aineias, den held der verschrikking.
 D' uwen verzorge uw volk; naar de rossenbedwingende Trojers
 110. Zullen wij mijn span drijven, opdat ook Hektor het zien moog'
 Of ook mij in de vuist kan woeden de trillende speerschacht.

Alzoo sprak hij, en Nestor de grijze Gereniër deed zoo.

- Nestor's paarden verzorgden vervolgens zijn trouwe gezellen
 Sthenelos, d' edele held, en Eurumedoon, vurig in 't strijdperk.
115. D' anderen stegen nu saam op den wagen van vorst Diomedes.
 Nestor vatte met beide de handen de blinkende teugels,
 Zweepte de paarden, en spoedig bereikten zij Hektor van dichtbij.
 Dezen, hun tegengesneld, wierp Tudeus' zoon zijne speer toe;
 Hektor miste hij, maar diens wagenbesturenden dienaar
120. Trof hij, Eniopeus, zoon van den moedigen strijder Thebaios;
 Hem, die de teugels hield, doorstak hij de borst bij den tepel.
 Ruglings stortte hij neer van den wagen; de vluchtige rossen
 Deinsden terug, en terstond ontvloten hem krachten en adem.
 Bittere smart trof Hektor 't gemoed, om zijn wagenbestuurder,
125. Doch dan liet hij hem daar, hoe zeer zijnen makker betreurend,
 Liggen en zag in het rond naar een wakkeren menner, en kort slechts
 Misten de paarden des drijvers bestuur, want dadelijk vond hij
 Ifitos' wakkeren zoon Archeptolemos; dezen beval hij
 Snel op zijn wagen te stijgen en gaf hem de teugels in handen.
130. Toen zou 't onheil naken en onherstelbare uitslag,
 Waren z' in Ilios' veste beklemd als de schapen in 't schutperk,
 Zoo 't niet scherp door den Vader d'ér menschen en goden bemerkt waar'.
 Schrikkelijk donderend zond hij des bliksems glanzenden vuurstraal,
 Neerslaand tegen den grond vóór 't span van den vorst Diomedes.
135. Vreeselijk lichtte het vuur uit de brandende zwavel gestegen.
 Angstig krompen de paarden zich tegen den wagen en Nestor
 Liet aan zijn hand ontglippen de schittrend beslagene teugels.
 Vreeze beving zijn gemoed, en hij sprak tot den zoon van Tudeus:
 — Kom, Diomedes, gevlucht met de enkelhoevige rossen.
140. Of ontwaart gij het niet, dat u Zeus niet geeft de verwinning?
 Immers aan dezen verleent thans Zeus Kronion den krijgsroem,
 Heden althans, en hij zal hem aan ons weer morgen verleenen,
 Als hij het wil; geen mensch toch vermag Zeus' raad te veranderen,
 Ook de voortrefflijkste niet, want hij is verre het machtigst.

145. Hem antwoordende sprak Diomedes, geducht door zijn strijdkreet:
 — Zeker, o grijsaard, is 't wel recht zoo als gij gezegd hebt,
 Maar toch treft het mijn hart en mijn boezem met bittere droefheid;
 Want vast zegt eens Hektor te midden van 't volk der Trojanen:
 Tudeus' zoon is bloode voor mij ontvlucht naar zijn schepen.

150. Zoo zal deze nu pralen; — mij grijpe dan 't splijtende aardrijk.

Doch hem zeide de grijze Gereniër Nestor ten antwoord:
 — Wee mij, welk eene taal, gij zoon van den schittrenden Tudeus,
 Immers indien al Hektor u bloodaard noeme en krachtloos,
 Geenszins zullen 't gelooven de Trojers en Dardanionen,

155. Niet ook de vrouwen der dappre het rondas zwaaiende Trojers,
 Zij, wier bloeiende gaden in 't stof deed zinken uw speerworp.

Alzoo sprekende, joeg hij ter vlucht d'eenhoevige rossen
 Naar het verdrevene heer; en te midden van schriklijke kreten
 Wierpen de Trojers en Hektor hen na met hun vliegende moordtuig.

160. Luid riep Hektor hem toe, de geduchte omwuid van zijn helmboos:
 — Tudeus' zoon, u eerden de Danaërs snel met de rossen
 Hoog door eerplaats, giften van vleesch, overvloedige bekers,
 Doch nu zal men u smaden; gij zijt nu geworden als 't vrouwvolk.
 Voort! lafhartige deern; nooit zult gij, tot wijken mij dwingend,
 165. Muren en poorten bestijgen van Ilios, noch onze vrouwen
 Op uwe vloot wegvoeren; ik breng u te voren het onheil.

Alzoo sprak hij, en twijfel bewoog het gemoed des Tudeiden,
 Of hij zijn span zou wenden en strijdende Hektor te keer gaan.
 Driemaal zon en bedacht hij in geest en gemoede besluitloos,

170. Driemaal donderde echter Kronion van Ida's gebergten,
 Troja's volk tot een teeken der immer wankende zege.
 Hektor intusschen gelastte met klinkende stem aan de Trojers:
 — Trojers en Lukiërs, telgen van Dardanos, stormig in aandrang,
 Weest thans mannen, mijn vrienden, gedenkt u met kracht te verweeren.
 175. Immers ik zie dat de wenk van Kronion mij gunstiglijk toeweest
 Zege en heerlijken roem, maar jammerlijk leed den Achaiërs,

Dwazen, die moeizaam juist daar hebben getimmerd dat muurwerk,
Krachtloos, gansch onnut, en dat niet zal keeren mijn aanval.

Vlug toch zullen mijn rossen hun sprong doen over die groeve.

180. Maar indien het geschiedt dat ik kom bij de holle galeien,
Laat men dan zorgen zich wel het verwoestende vuur te herinren,
Dat ik den brand in de schepen dan steek, en hun allen den dood breng,
Dezen Argeiërs, nabij hunne schepen, verward door den vuurwalm.

Alzoo sprak hij, en riep met vermanende stem tot zijn paarden:

185. — Xanthos en gij Podargos, en Aithoon en godlijke Lampos,
Loont mij thans de verpleging, die steeds vol zorg u gewijd heeft
Mijne Andromache, dochter des grooten Eétion's, daar zij
U toch het eerst voorzag van de hartverkwikkende tarwe,
U ook mengde den wijn om te drinken, als 't hart er toe aandreef,
190. Eerder dan mij, die zich toch mag noemen haar bloeienden gade.
Maar snelt thans ter vervolging en rept u, opdat wij vermeestren
't Schild dat aan Nestor behoort, waar de roem van ten hemelen opgaat
Dat het van goud is, gansch, zoo het schild als de grepen des handvats;
Ook Diomedes, den dwinger van 't ros, van zijn schouderen rukken
195. 't Sierlijk beslagene pantser, gemaakt door Hefaistos den kunstnaar.
Mochten wij dezen vermeestren, dan hoop ik dat wis de Achaiërs
Noch dien eigenen nacht hunne snelle galeien bestijgen.

Zoo klonk pralend zijn woord; maar toornig bewoog op haar troon zich
Hera, de hooge gebiedster, en schokte den grooten Olumpos.

200. Daarop luidde haar woord tot den machtigen god Poseidaoon:

— Wee, gij schudder van d' aard, wijdheerschende, rijst in uw boezem

189. Een vers dat reeds vroeg aanstoot gegeven heeft en verworpen werd. Inderdaad, paarden die wijn drinken, zoo vaak hun hart er naar verlangt, zijn vreemd (ofschoon de paarden van Achilles ook spreken kunnen). Mochten wij de regels 189—190 omzetten, de zaak ware gered:

U toch het eerst voorzag van de hartverkwikkende tarwe,

Voor dat zij mij, zich beroemend haar bloeiende gade te wezen,

Mengde den wijn, om te drinken, wanneer mij het hart er toe aandreef.

Geenerlei deernis thans met de Danaërs, prijs aan verdelging?
 U toch brengen zij steeds naar Aigai en Helike offers,
 Vele en lieflijke gaven; o schenk gij dezen de zege!

205. Immers indien wij het wilden, zoo velen de Danaërs bijstaan,
 Troja's volk te verdrijven en Zeus d'alziende te keeren,
 Treurend zoude hij zitten en eenzaam ginds op de Ida.

Haar antwoordde vertoornd de geweldige schudder des aardrijks:
 — Hera, vermetel van taal, welk stout woord hebt gij gesproken!

210. Mijn wil zou het gewis niet zijn dat Kronion bekampt wierd -
 Door ons anderen, immers hij is ons verre het machtigst.

Alzoo pleegden zij raad, die zaken te zaam overleggend.

Waar, van de schepen gerekend, de grond van den muur tot de
 gracht reikt,

Was het vervuld van de wagens en rondasdragende strijders,
 215. Samengehoopt, want, snel als de stormende Ares, verdrong hen
 Hektor Priamos' zoon, toen Zeus hem verleende den krijgsroem.
 Zeker ook had hij de schepen verbrand met den zengenden vuurgloed,
 Zoo niet godlijke Hera den geest Agamemnon's bezielde had,
 Zelf reeds ijvrig aan 't werk om met spoed de Achaiërs te drijven.

220. Aanstonds ijde hij langs de achaische tenten en schepen,
 Heffend met stevige hand zijnen grooten en purperen mantel.
 Boven Odusseus' donker en breed zich welvende vaartuig
 Stond hij, dat lag in het midden, om luide te roepen naar weerszij,
 Hier naar de zijde der tenten des zonen van Telamon, Ajas,

225. Ginds naar Achilles, die beiden hun zuivergebogene schepen
 Stelden aan d' uiterste einden, vertrouwend hun moed en hun vuistkracht.
 Luidkeels roepende klonk zijne stem tot het heer der Achaiërs:
 — Schande, Argeiërs, op u, ellendigen, treflijk van aanschijn.

230. Waarheen vlood onze trots, als wij roemden zoo moedig te wezen?
 Waar het gepraal, waarmee gij op Lemnos zoo ijdel gezwetst hebt,
 Ruimschoots etend het vleesch van de steilgehorende runders,
 Drinkend den wijn uit de vaten, ten boorde gevuld met het druifnat,

Hoe elk honderd Trojanen, ja zelfs tweehonderd in 't strijdperk
 Wel zou wagen te staan, maar thans, niets zijn wij bij d' éenen
 235. Hektor, die dra onze schepen verbrandt met den zengenden vuurgloed.
 O Zeus Vader, of g' ooit éen onder de machtige vorsten
 Zoo met smaad overstelpt en van zoo veel eere beroofd hebt?
 Want nooit ging ik voorwaar, bij mijn droevige tochten naar
 herwaarts

Op 't veelriemige schip, langs een uwer prachtige altaars,
 240. Zonder op elk te verbranden het vet en de schenkels der rundren,
 Vurig verlangende Troja, het vast ommuurde te delgen.
 Doch Zeus! wil dien wensch althans goedgunstig mij toestaan,
 Gun ons ten minste in stilte te vlieden en zelf te ontkomen,
 Maar laat niet aldus de Trojanen verdelgen d' Achaiërs.

245. Alzoo sprak hij; de Vader, met deernis vervuld om zijn tranen,
 Wenkte nu redding hem toe voor het volk, niet langer hun neerlaag.
 Aanstonds zond hij, het hoogste gevleugelde teeken, een aadlaar,
 Dragend een ree in zijn klauwen, het jong eener vluchtige hinde.
 't Reetje nu liet hij zijn klauwen ontvallen bij 't prachtige altaar
 250. Waar de Achaiërs aan Zeus, den bestuurder der teekenen, offren.

Zoo ras dezen den vogel erkenden als komend van Zeus' hand,
 Stormden zij heviger los op de Trojers, en gloeiden van strijdlust.
 Hier kon geen zich beroemen, hoe velen de Danaërs waren,
 Vóór den Tudeide de eerste te zijn in het wenden der paarden,
 255. Om weer buiten de gracht ze te leiden tot dapperen weerstand.
 Maar vóór allen versloeg hij het eerst een gewapenden Trojer
 Fradmon's zoon Agelaos; hij keerde zijn wagen tot vluchten;
 Doch in het wenden verwondde hij dien in den rug met zijn werpspics,
 Juist in het midden der schouders en dreef hem de speer door
 zijn borst heen.

260. Toen ontzong hij den wagen en 't krijgstuig kletterde om hem.
 Na hem drong Agamemnon en ook Menelaos naar buiten,
 Verder de Ajaxen beiden, bekleed met onstuimige strijdkracht,

Daarna stormde naar buiten Idomeneus, nevens zijn makker
 Dappren Meriones, Ares den mannenverdelger gelijkend,
 265. Na hen volgde Eurupulos, schittrende zoon van Euaimoon,
 Wijders, als negende, Teukros, den boog met de krommende einden
 Spannend, terwijl met zijn schild Telamonios Ajas hem dekte.
 Soms hief Ajas even zijn schild, dan spiedde de dappre
 Rond, en zoodra hij, zijn pijl afschietend in 't woelen der strijders,
 270. Raakte, en nedergestort de getroffene slaakte den adem,
 Liep hij terug en, gelijk bij de moeder het knaapje, zoo week hij
 Dicht aan Ajas' zij, wiens blinkende schild hem bedekt hield.
 Wien van de Trojers verwondde nu 't eerst de voortreffelijke Teukros?
 Eerst Orsilochos trof hij en Ormenos, voorts Ofelestes,
 275. Daitor en Chromios dan en den godlijken held Lukofontes,
 Ook Poluaimon's zoon Amopaon en dan Melanippos.
 D' een op den andere wierp hij ze allen op 't voedende aardrijk.
 't Was eene vreugd hem te zien voor den volkerenvorst Agamemnoon,
 Hoe in de rijen der Trojers zijn machtige boog het verderf bracht.
 280. Zoo trad deze hem nader en sprak hij hem toe met de woorden:
 — Teukros, dierbare vriend, Telamoniër, heerscher der volken,
 Tref zoo voort, wordt d' eer van de Danaërs, d' eer van uw vader
 Telamon, die u met zorg opvoedde, terwijl gij een kind waart,
 U, schoon bastaard, toch in zijn eigene woning verpleegd heeft.
 285. Wil dus dezen, ook verre van hier, doen stijgen in ecre.
 Want ik verklaar u, gelijk het ook eenmaal komt tot vervulling,
 Zoo mij de donderraar Zeus en Athena het mochten vergunnen
 Ilios gansch te verdelgen, de stevig gemetselde burgstad,
 Zal ik ten eersten aan u na mij toedeelen een eergift,
 290. 't Zij eenen driervoet, 't zij twee paarden benevens den wagen,
 Of eene vrouw, die bestijge en saam met u deele uw rustbed.
 Hem antwoordende sprak daarop de voortreffelijke Teukros:
 — Atreus' zoon, roemvolle, hoe kunt gij, terwijl ik zoo ijver,
 Mij noch drijven? Ik heb toch zoo lang mij de krachten ten dienst staan

295. Nimmer gepoosd; doch sinds wij hen weder naar Ilios jagen,
Sinds dien tijd, met den boog ze bespiedende, tref ik de mannen.
Reeds naar een achttal dreef ik de pijlen met spitsige punten
Allen het lichaam treffend van jonge en strijdbare mannen.
Doch dien kan ik mijn schot niet geven, dien woedenden hond daar.
300. Alzoo sprak hij, en stuurde een anderen pijl van de boogpees
Recht op Hektor, en vurig verlangde zijn hart hem te treffen.
Doch dien raakte hij niet, maar d' eedlen Gorguthion trof hij,
Priamos' wakkeren zoon en hij schoot hem den pijl door de borst heen.
Dezen ontving eene vrouwe die Priamos koos uit Aisuma,
305. Kastianeira, de schoone, godinnen gelijkend in aanschijn.
Zoo als de kop des papavers, die bloeit in den hof, zich terzij buigt,
Overbeladen van vrucht en den stroomenden regen des voorjaars,
Zoo ook neigde zijn hoofd zich ter zijde, bezwaard door den strijdhelm.
- Weer zond Teukros echter een anderen pijl van de boogpees
310. Recht op Hektor, en vurig verlangde zijn hart hem te treffen.
Doch weer miste de pijl, want zijwaarts boog hem Apolloon.
Archeptolemos echter, den wakkeren menner van Hektor
Dapper ten strijde geijld, dien trof hij de borst bij den tepel.
Snel ontviel hij den wagen en rugwaarts deinsden zijn paarden
315. Vluchtig van voeten, en toen ontvlood hem de kracht en de adem.
Fel stak Hektor de smart om het lot van zijn wagenbestuurder,
Doch toen liet hij hem liggen, hoe zeer om zijn makker bekommerd,
Gaf aan Kebriones last, zijnen broeder, die dicht aan zijn zij stond,
't Span bij de teugels te vatten, en vlug kwam deze 't bevel na.
320. Maar zelf sprong hij gezwind uit zijn blinkenden wagen ter aarde,
Met een vervaarlijk geschreeuw, en hij hief met de handen een keisteen;
Recht op Teukros ging hij dan af en hij wilde hem treffen.
Deze nu had uit den koker een puntigen pijl zich gekozen,
Welken hij stak op de pees; nu trof hem de schittrende Hektor,
325. Toen hij de boogpees trok, bij den schouder het sleutelgebeente,
Tusschen den hals en de borst, waar doodelijkst is de verwonding.

- Daar trof 't scherpe gesteente den man die juist op hem aanlei,
 Zoo dat de boogpees brak en de wortel des hands hem verlamd werd.
 Teukros zeeg op de knie, en de boog ontglipte zijn handen.
330. Ajas echter vergat thans niet zijnen broeder die neerzonk,
 Maar liep snel om hem heen, in het rond met zijn schild hem bedekkend.
 IJlings bukten inmiddels zijn twee trouwhartige makkers
 Echios' zoon Mekisteus en d' eedle Alastor, en droegen
 Teukros, kreunend van smart, naar de ruime achaische schepen.
335. Doch de Olumpiër wekte nu weder den moed der Trojanen.
 Rechttuit dreven zij thans naar de gracht de Achaiërs, en Hektor
 Weerde zich onder de voorsten, met moed op zijn krachten vertrouwend.
 Zoo als een hond, die een leeuw of een ever der wildernis nazit,
 Dezen van achteren pakt, hem in vliegende loop voor zich uit jaagt,
 340. Grijpend zijn dijnen en rug, en zijn keeren en wenden in 't oog houdt,
 Zoo drong Hektor's geweld 't langharige volk der Achaiërs,
 Telkens den achterste doodend, en ijlings vloten zij allen.
 Doch nu zij waren gekomen door 't paalwerk, over de gracht heen,
 Vluchtend en onder de handen der Trojers in menigte vallend,
 345. Hielden zij eindelijk stand en bedwongen hun vlucht bij de schepen;
 D' een riep d' andere toe met bemoedigend woord; en zij hieven
 Allen hun handen omhoog tot de goden en smeekten hen vurig.
 Maar in het rond joeg Hektor zijn span schoonmanige rossen,
 Vonklend van oogen als Gorgo of Ares de menschenverdelger.
350. Hen zag deernisvol de godin blankarmige Hera;
 Aanstonds riep zij Athena dus toe de gevleugelde woorden:
 — Wee ons, dochter van Zeus, den geweldige, zullen wij noch niet
 Zorgen voor 't stervende volk van de Danaërs; zelfs in het uiterst?
 Die hun ongelukslot voleindende, worden vernietigd
 355. Door het geweld van dien eenen; ondragelijk viert hij zijn woede,
 Hektor Priamos' zoon, en hij bracht reeds eindeloos onheil.
 Haar antwoordende sprak de godin klaaroogig' Athena:
 — Waarlijk, deze verloor reeds lang zijne krachten en leven

- Onder de hand der Argeïërs gedood in het land zijner vaadren,
 360. Ware mijn vader het niet wiens geest vijandiglijk voortwoedt,
 Gruwzaam, altijd kwellend en al mijn begeerten verijdlend.
 Geenszins heugt het hem meer, dat ik vaak zijnen zoon hem gered heb
 Zwoegende onder het werk en den strijd hem verwekt door Eurustheus.
 Smeekend verhief dan deze zijn stem tot den hemel, en mij zond
 365. Zeus om hem hulp te verleenen van 't hooge gewelf naar het aardrijk.
 Had ik dit alles vooraf doorschouwd met verstandiger inzicht,
 Toen hij hem neer deed dalen tot Aïdes, wachter der poorten,
 Om uit den Erebos mede te voeren den hond van dien woestaard,
 Nimmer ware hij weer ontkomen den vreeslijken Stuxvloed.
 370. Doch nu treft mij zijn wrok en aan Thetis stond hij haar wil toe,
 Toen zij hem kustte de knieën en streelend zijn kin in de hand hield,
 Smeekend om eere te doen aan Achilles den stedenverwoester.
 Doch eens zal hij mij weer klaaroorogige lieveling noemen.
 Maar kom, maak nu gereed onze enkelhoevige rossen,
 375. Dat ik mij zelf naar het huis van den aigisvoerenden Vader
 Spoede en 't harnas dosse ten strijd, dat ik zie of hij dan noch
 Vreugd voelt, Priamos' zoon, die Hektor met wuivenden helmbos,
 Als ik plotseling voor hem verschijn op de plaats van den kampstrijd.
 Dan zal menige Trojer, geveld bij de vloot der Achaiërs,
 380. Ook met zijn vet en zijn vleesch verzadigen honden en vogels.
 Aldus sprak zij en snel deed zoo blankarmige Hera.
 Aanstonds ging zij en tuigde de paarden in 't goudene hoofdstel,
 Hera de hooge godinne, de dochter des machtigen Kronos;
 Doch Athenaia, de dochter des aigisvoerenden Vaders,
 385. Deed in de woning van Zeus haar zachte gewaad van de leden,
 't Kleurige, kunstig bereid en gemaakt met haar eigene handen;
 Dan in het pantser gedost van den wolkenregeerder Kronioon,
 Nam zij het wapengerei tot den tranenverwekkenden oorlog;

 362. Herakles.

Toen, haar vlammenden wagen betredende, greep zij de werpspies,
 390. Zwaar, veerkrachtig en groot, waarmee zij de scharen der helden
 Dwingt, als zij tegen hen toornt, zij dochter des machtigen Vaders.
 Hera raakte de paarden nu snel met den drijvenden zweeps slag.
 Thans ontsloot zich van zelve des hemels poort waar de Horen
 Waakten, belast met de hoede van 't hemelgewelf en d' Olumpos
 395. 't Zij om de donkere wolk er te openen, 't zij ze te sluiten.

Daardoor dreven zij thans hare rossen gespoord met den prikkel.

Zeus van de Ida het ziende en fel ontstoken in gramschap
 Zond om zijn last te verkonden de goudengevleugelde Iris:
 — Ga, snelspoedende Iris, en keer ze, belet dat zij voortgaan
 400. Mij te ontmoet, niet zacht waar' onze ontmoeting op 't slagveld.
 Want dit kondig ik aan en gewis ook zal het vervuld zijn,
 'k Zal haar de schielijke rossen in 't juk van den wagen verlammen,
 'k Stoot haar zelven ter neer van den wagen en brijzel het voertuig;
 Zelfs niet binnen 't verloop van een tiental wentlende jaren
 405. Zullen de wonden zich heelen, met welken mijn bliksem ze slaan zal,
 Dat zij het zie, wat het is, klaaroogige Pallas, haar vader
 Tegen te gaan; maar niet zoo fel treft Hera mijn gramschap
 Steeds toch is zij gewoon te bestrijden hetgeen ik gezegd heb.

Alzoo sprak hij; en snel als de storm ging Iris het melden,
 410. Zwevend van Ida's gebergt naar de groote olumpische toppen.
 Voor aan de uiterste poort van den diep doorspleten Olumpos
 Trof zij ze aan, weerhield ze en bracht haar het woord van Kronioon:
 — Waarheen streeft gij zoo snel? Wat woelt u het hart in den boezem?
 U staat Kronos' zoon niet toe de Argeiërs te helpen.

415. Want zoo dreigde Kronion en zal zijne woorden gestand doen,
 Dat hij in 't juk van den wagen uw schielijke rossen verlammen,
 U van den wagen ter neer zal storten en brijzlen het voertuig.
 Zelfs niet binnen 't verloop van een tiental wentlende jaren
 Zullen de wonden zich heelen met welken zijn bliksem u slaan zal,
 420. Dat gij het ziet, wat het is, klaaroogige Pallas, uw vader

S. Lankens et c. del. Haag.

H E R A
I N H E T V A T I C A A N .

En nu te groot wint'lijk is de
 Maats, tocht is zij' gewoon te
 — Wie zij' schuldige, dienst als
 bestreft, is van, te ds Zons, va
 — Zo, zo ziele en spoeke, zich
 Maar tot Aeneas beg' in toen H
 — Wie, in g'd'ent' van Zons, va
 Kende is, dat wij Zons in se
 Sierve van dezen de oon, en be
 Wie het oow'ard' meer ge, z'n
 Zou, in zedissen voor Trojans en
 — Wie, in p'nk zij' en w'atle, in
 — Wie, in k'ne, en de Hoer, in
 Is van de reien en boaden, zo v
 In de st' bouwzenden, die in d'ers
 De, de godinnen bezeten, ha
 Om zeben de mider, zeden, in
 — Zons, in d'ed zij'ge rosen en
 N' in v'nd' He en g'ed' den O
 In d'ensp'el, z'n p'ed' in de se
 In d'og' d' st'ing den w'zen en
 d' v'nschouwende Zons, in g' to
 Z'n in d'ed' z'n v'eten, boew' g'
 In d' v'nschouwende Zons, in g'
 Zons, in d'ed' z'n v'eten, boew'
 Zons, in d'ed' z'n v'eten, boew'
 Zons, in d'ed' z'n v'eten, boew'
 — Wie, in d'ed' z'n v'eten, boew'
 Gij w'nt, tocht, niet, in d'ed' z'n
 In d'ed' z'n v'eten, boew'
 — Wie, in d'ed' z'n v'eten, boew'
 Zons, in d'ed' z'n v'eten, boew'
 In d'ed' z'n v'eten, boew'
 Zons, in d'ed' z'n v'eten, boew'
 In d'ed' z'n v'eten, boew'

Tegen te gaan; want niet zoo fel treft Hera zijn gramschap,
 Steeds toch is zij gewoon te bestrijden hetgeen hij gezegd heeft.
 Maar gij schriklijke, driest als een hond, indien gij het waarlijk
 Dorst te bestaan, trots Zeus, uw geweldige speer te verheffen!

425. Alzoo zeide en spoedde zich heen snelvoetige Iris.

Maar tot Athena begon toen Hera de woorden te spreken:
 — Wee mij, dochter van Zeus, van den wolkenbeheerscher, ik duld niet,
 Ik althans, dat wij Zeus trotseeren om sterflijke menschen.
 Sterve van dezen de een, en behoude de ander het leven,
 430. Wie het ook treff'; maar gene, zijn eigen bedenkingen volgend,
 Zal het beslissen voor Trojers en Danaërs volgens zijn wilkeur.

Alzoo sprak zij en wendde haar enkelhoevige paarden.

Aanstands maakten de Horen de rossen met glanzende manen
 Los van de tuigen en bonden ze voor de ambrosische kribben,
 435. Plaatsten den wagen dandicht aandenschittrenden wand vanden voorhof.
 Doch de godinnen bezetten haar plaats op de goudene zetels
 Tusschen de andere goden, en waren bekommerd van harten.

Zeus nu dreef zijne rossen en sierlijk geraderden wagen
 Neer van de Ida en ging ten Olumpos ter godenvergaadring.

440. Daar ontspande zijn paarden de schudder der aarde Poseidoon,
 Hief op de stelling den wagen en spreidde er over een lijnwaad.
 d' Alomschouwende Zeus ging toen op zijn gouden gestoelte
 Zitten en onder zijn voeten bewoog de geschokte Olumpos.
 Doch Athenaia en Hera, van Zeus verwijderd en eenzaam
 445. Zaten zij, zonder een woord hem te zeggen of iets hem te vragen.
 Maar hij bevroedde het zelf in zijn geest en het klonk van zijn lippen:
 — Waarom zijt gij zoo zeer mismoedig, Athena en Hera?
 Gij waart toch niet moede van 't mannenvereerende strijdperk
 Door het verslaan van de Trojers, op wie gij uw wrok zoo gesteld hebt.
 450. Maar zoo ver mijne kracht en mijn onweerstaanbare hand reikt
 Zoudt gij mij geenszins keeren, zoo velen d' Olumpos bewonen.
 Doch reeds heeft zich de schrik van uw glanzende leden bemachtigd

Voor dat gij d' oorlog zaagt en des oorlogs moeizamen arbeid.
 Maar dit zeg ik u thans, en het zoude ook zeker vervuld zijn,
 455. Nimmer waart gij, geraakt door het donderend vuur, op uw wagen
 Weder gekeerd ten Olumpos, den troon der onsterflijke goden.

Alzoo sprak hij; zij morden van spijt, Athenaia en Hera.
 Naast elkander gezeten, bedachten zij kwaad voor de Trojers.
 Pallas Athena intusschen bewaarde het zwijgen en sprak niet,
 460. Wrokkend op Zeus haren vader en 't hart vol felle verbittering.
 Hera's gemoed hield echter den toorn niet in, en zij zeide:
 — Kronos' geweldige zoon, welk stout woord hebt gij gesproken!
 Wij ook zien het nu wel dat uw kracht is onwederstaanbaar,
 Deernis verwekken ons echter de lansenwerpend' Achaiërs,
 465. Die nu de booze beschikking vervullende, zeker bezwijken.
 Nochtans zullen wij, volgens uw last, ons onthouden van 't strijden.
 Raad slechts zullen wij bieden den Danaërs, welke hun baat geef',
 Dat niet allen er mogen vergaan, door uw heftige gramschap.

Haar antwoordende zeide de wolkenregeerende god Zeus:
 470. — Morgen, dan zult gij gewis de geweldige kracht van Kronioon
 Noch veel feller, indien het u lust, grootoogige Hera,
 Velen in 't heer zien treffen der lansenwerpers van Argos.
 Want niet eer zal rusten van strijd de onstuimige Hektor
 Voor dat op nieuw bij zijn schepen de snelle Achilles zich opricht,
 475. Op dien dag dat zij strijden bij d' achterstevens der schepen,
 Vreeslijk beklemd in de engte, om 't lijk des gevallen Patroklos.
 Want alzoo is 't godlijk besluit. Niets deert het mij echter
 Of gij in toorn ontsteekt, al wildet gij zelfs tot het uiteind
 Gaan van de aarde en zee, waar Iapetos even als Kronos
 480. Zit en zich niet in de stralen van Helios, zoon Huperioon's,
 Noch in de winden verheugt, want diep is Tartaros rondom.
 Neen, al wildet gij zelfs daarheen gaan zwerven, uw gramschap
 Deerde mij niet, want niets is onbeschaamder dan gij zijt.

Zoo sprak Zeus en in zwijgen verzonk blankarmige Hera.

485. Helios' glanzende licht zeeg neer in Okeanos' vloed,
 Sleepend den donkeren nacht op den graanvoortbrengenden akker.
 Ongaarn zagen de Trojers het zinkende licht, maar welkom
 Kwam en als vurig gebeden de donkere nacht den Achaiërs.

Doch bij de Trojers belegde de schittrende Hektor een volksraad,
 490. Dicht bij den slingrenden stroom ze vergaadrend, ter zij van de schepen,
 Waar op een zuivere plaats geen lijken den bodem bedekten.

Daar van hun wagens ter aarde gesprongen, vernamen zij luistrend
 't Woord van den godlijken Hektor. Hij voerde de speer in zijn handen
 Lang elf elboogsmaten, en vooraan blonk op de speerschacht
 495. 't Puntige koper, in 't ronde beslagen met goudenen ringband.

Daarop leunende richtte hij 't woord tot de mannen van Troja:
 — Hoort mij, Trojers en telgen van Dardanos, ook de verbondnen.
 Thans wel dacht ik, de schepen verdelgend van al de Achaiërs
 Weldra weder te keeren naar Ilios' luchtige hoogten.

500. Maar ons verraste het duister en heeft voorzeker het meeste
 Argos' volk en zijn schepen gered bij den zoom van het zeestrand.
 Maar welaan, thans worde het nachtelijk duister gehoorzaamd,
 Laten wij 't maal ons bereiden; de rossen met glanzige manen
 Maakt ze nu los van de jukken en zorgt hun het voeder te geven.

505. Gaat naar de veste en haalt er ons runders en krachtige schapen,
 IJverig spoedend, en brengt ons den harteverheugenden wijn meê,
 Brood uit de spijszaal ook, en verzamelt een menigte brandhout,
 Dat wij den nacht gansch door tot de morgengeboorte van Eoos
 Branden een aantal vuren, en 't licht zich verheffe ten hemel,

510. Dat niet soms in den nacht 't langharige volk der Achaiërs
 IJlings trachte te vluchten op 't golvende ruim van den zeeplas,
 Dat zij althans niet rustig en zonder verhindering sloop gaan,
 Maar dat er menige t'huis noch moge verzorgen zijn wonden
 Door onze pijlen geslagen en 't puntige koper der lansen,

515. Als zij op 't vaartuig springen; opdat het de anderen afschrikk'
 Troja's rossenbedwingers te brengen den jammer van Ares.

- Laten herauten, geliefd door Zeus, door de veste verkonden
 Dat zich de manbare jeugd en de ouden met grijzende slapen
 Leegren in 't rond van de stad, op de torens gebouwd door de goden.
520. Laat ook de teedere vrouwen, een ieder in eigene woonzaal,
 Houden een vlammend vuur; steeds waakzaam zij ook de wachtpost,
 Dat geen bende de stad overvall', nu het leger daar uit trok.
 Alzoo zij het, gelijk ik u zeg, grootmoedige Trojers.
 Zoo als het heilzaam woord thans klinkt, zoo blijve 't gesproken.
525. Morgen vergader en spreek ik de rossenbedwingende Trojers.
 Hoopvol zend ik tot Zeus en de andere goden mijn smeekebeê,
 Dat ik van hier ze verjage die honden, verwekt door het noodlot,
 Ons door de doodsgodinnen gebracht met hun donkere schepen.
 Doch welaan, en gewaakt voor ons zelven, zoo lang als de nacht duurt.
530. Morgen bij 't ochtendkrieken, dan zullen wij weder in 't pantser
 Tegen de holle galeien verwekken den heftigen Ares.
 'k Zal dan zien of die held, Diomedes de zone van Tudeus,
 Mij van zijn schepen verdringt naar den muur, of dat ik hem
 Doode met 't koper en meê zal voeren zijn bloedige rusting.
535. Morgen, dan zal zich zijn moed doen zien, of hij tegen mijn werpspies
 Blijvend bestand kan zijn, maar onder de eersten, vermeen ik,
 Zal hij geveld daar liggen, en om hem een tal zijner makkers,
 Morgen als Helios rijst aan de kim; want mocht ik zoo zeker
 Even onsterfelijk wezen en bloeiend ten eeuwigen dage,
540. Even geëerd als Athena de eere geniet en Apolloon,
 Als ik op dien dag zeker aan Argos' volk het verderf breng.
 Zoo sprak Hektor hun toe, en hun bijval ruischte hem tegen.
 Toen hunne paarden bevrijdend van 't juk waaronder zij zweetten,
 Bonden de Trojers met riemen ze vast, elk naast zijnen wagen.
545. Runders en krachtige schapen vervoerden zij voorts uit de veste
 IJverig spoedend, en brachten den harteverheugenden wijn meê,
 Brood uit de spijszaal ook, en in menigte voerden zij brandhout.
 Toen ontstak men den goden ter eer volkomene offers,

- Warlend droegen de winden den walm uit de vlakke ten hemel,
 550. Streelend van geur; maar dezen versmaadden de zalige goden,
 Weigerend, wijl zij nu haatten de heilige veste van Troja,
 Priamos zelf en het volk van den lansenzwaaienden koning.
 Zij nu, vervuld van hun stoute bedenkingen, zaten den nacht door
 Dicht bij het slagveld neer en in menigte brandden hun vuren.
 555. Zoo als de sterren in 't rond van de lichtende maan aan den hemel
 Schijnen met heerlijke glanzen, en windstil tintelt de ether;
 Zichtbaar worden de hoogten, de puntige toppen en dalen,
 Hoog door de brekende lucht ontspant zich de eindlooze ether,
 Al het gesternte verschijnt, en het harte des herders verheugt zich.
 560. Alzoo vlammente tusschen de vloot en den stroomenden Xanthos
 Zag men uit Ilios ginder de brandende vuren der Trojers;
 Duizend vuren verhieven hun gloed op het veld, en bij ieder
 Waren er vijftig gezeten, in 't schijnsel der lichtende vlammen,
 Daarbij stonden de paarden, de heldere gerst en het speltgraan
 565. Kauwende, elk bij zijn wagen, verbeidend de troonende Eeos.

NEGENDE ZANG.

oo dus hielden de Trojers de wacht; maar 't volk der
Achaiërs

Was overheerscht door de vlucht, de gezelle der kille verschrikking.
Onweerstaanbare smart trof al de voortreflijkste helden.

Zoo wanneer twee winden den vischvoortbrengenden zeevloed

5. Zweepen, de winden van 't Noorden en Westen, uit Thrakia waaiend,
Plotseling wild opstekend; dan rijzen de donkere golven,
Samengehoopt en verspreiden op 't strand eene menigte zeewier.

Zoo werd 't hart in de borst der Achaiërs van jammer geslingerd.

Atreus' zoon in het harte door hevigen kommer getroffen,

10. Gaf, rondloopend, bevel aan de helderbespraakte herauten
Iederen man der Achaiërs bij name te roepen ten volksraad,
Maar niet luide; hij zelf volvoerde dit onder de vorsten.

Allen nu zaten bedrukt ter vergadering, waar Agamemnoon

5. Boreas en Zefuros.

- Oprees, tranen vergietend, een bronne van donkere waatren
 15. Die haren troebelen stroom doet vloeien van 't steile gesteente.
 Zoo, zwaar zuchtende, sprak hij tot Argos' volk zijne woorden:
 — O mijne vrienden, gebieders en leiders der mannen van Argos,
 Kronos' zoon Zeus heeft mij verstrikt in een zware verbijstring,
 D' onbarmhartige, hij die het toen mij beloofde en toezei
 20. 't Stevige Ilios gansch te verwoesten en weder te keeren,
 Maar hij beraamde mij thans een verderflijk bedrog en beval mij
 Roemloos weder te keeren na zoo veel volks te verliezen.
 Wellicht schijnt het dan zóo aan den machtigen Zeus te believeen,
 Die van zoo menige stad de verhevene kruinen verneerd heeft,
 25. Ja, noch neer zal slaan, want diens kracht is het geweldigst.
 Maar, aan het werk nu, gelijk ik u zeg, en gij allen gehoorzaamt.
 Laten wij vlieden te sloop naar het dierbare land onzer vaadren;
 Nimmer zullen wij toch 't breedstratige Troja vermeestren.
 Alzoo sprak hij, en allen bewaarden in stilte het zwijgen.
 30. Spraakloos zaten zij lang, de bekommerde zonen Achaia's.
 Eindelijk zei Diomedes, de vreeslijke stem van het slagveld:
 — Atreus' zoon, ontzinde, ik zal u het eerste bestrijden,
 Zoo als recht is, vorst, in den raad; en het wekke uw drift niet.
 Eens wel deedt gij mij smaad bij de Danaërs, over mijn krijgsmoed,
 35. Onstrijdhaftig mij noemend en krachteloos; maar met dit alles
 Zijn ze bekend voorwaar, de Argeiërs, de jongen en grijsaards.
 Eén van de twee slechts gaf u de zoon van den listigen Kronos,
 Door uw scepter, gaf hij, vereerd vóór allen te wezen,
 Maar moed gaf hij u niet, die toch de verhevenste kracht is.
 40. Wondere! Hadt gij dan zeker gemeend dat de zonen Achaia's
 Onstrijdhaftigen waren, gelijk gij hen noemdet, en krachtloos?
 Doch als u zelve het hart dus noopt, zelfs zoo te vertrekken,
 Ga, daar ligt u de weg, op den oever en dicht aan den zeevloed
 Staan uwe schepen, de velen die hier van Mukene u volgden.
 45. Maar al d' anderen blijven, de welig gelokte Achaiërs,

Tot wij Troja geheel vernietigen. Willen ook zij het,
 Laten zij vlieden te scheep naar het dierbare land hunner vaadren.
 Ik, met Sthenelos, echter, wij strijden zoo lang tot bereikt zij
 Ilios' uiteind; want met de godheid kwamen wij herwaarts.

50. Alzoo sprak hij en 't volk der Achaiërs juichte hem luid toe,
 't Woord van den held Diomedes, den rossenbedwinger bewondrend.
 Toen oprijzende, zei hun de wagenbesturende Nestor:
 — Tudeus' zoon, wel zijt gij de sterkste gewis in het strijdperk,
 Ook in den raad de voornaamste te midden der mannen uws leeftijds.
55. Niemand zal om dit woord u berispen, van al de Achaiërs,
 Noch het herroepen; intusschen bereiktet gij 't eind van uw woord niet.
 Zeker gij zijt noch jong; mijn zoon wel kondet gij wezen,
 Jongste in leeftijd, maar toch spreekt gij verstandige woorden
 Hier voor Argos' vorsten, dewijl gij het zeidet als recht is.
60. Maar welaan dan, ik, mij beroemend uw ouder te wezen,
 Spreek voluit en ik zal het ten eind toe zeggen, en niemand
 Zal mijn woord minachten, ook niet Agamemnon de koning.
 Buiten den stam is ieder, en wetloos, zonder een haardsteè,
 Die in het gruwzaam strijden van stamverwanten zijn lust vindt.
65. Maar welaan, thans worde het nachtelijk duister gehoorzaamd.
 Laten wij 't maal ons bereiden; degeen die tot wachters gesteld zijn
 Moeten zich dicht aan de gracht gaan legeren, buiten het muurwerk;
 Al onzen jongeren geef ik dien last. Doch ga dan vervolgens
 Gij, Atreide, ons voor, want gij zijt opperste koning.
70. Bied nu de oudsten een maal; u voegt het en is het betamend.
 Vol zijn al uwe tenten van wijn, dien de vloot der Achaiërs
 Dagelijks over de ruimte der zee u uit Thrakia aanvoert,
 Alles bezit gij wat dient ter ontvangst, want velen beheerscht gij.
 Zijn er dan velen te zamen, zoo hoor naar den man die het raadzaamst
75. Aan mocht raden; en alle Achaiërs behoeven hem dringend
 Goeden en deeglijken raad, daar dicht bij de schepen de vijand
 Brandt zijne menigte vuren; en dit, wien zou het verheugen?

Noch in den huidigen nacht zal 't leger vernield of gcred zijn.

Alzoo sprak hij; zij hoorden en volgden onmidlijk zijn woord op.

80. IJlins liepen de wachten, gedost in de wapens, naar buiten,
Rondom Nestor's zoon Thrasumédes, den volkerenherder,
Ook om Askalafos, 't zij om Ialmenos, zonen van Ares,
Dezen Meriones, genen Deïpuros, Afareus volgend,
Andren met Kreion's zone den godlijken held Lukomedes;
85. Zeven geboden de wacht en bij elk hoofd schaarden zich samen
Honderd jeugdige mannen, de rijzige lans in de vuisten.
Tusschen de gracht en den wal heentrekkende, zaten zij daar neer,
Brandden hun vuren, en ieder bereidde zijn spijs voor den avond.
Atreus' zoon nu geleidde Achaia's edele grijsaards
90. Binnen zijn tent en ontving hen met harteverheugende spijsen.
Allen dan strekten de hand naar de keurige spijs die bereid stond.
Doch als zij dranken en spijsen in volheid hadden genoten,
Maakte de oude het eerst een begin met het doen van een voorslag,
Nestor, de man wiens raad ook vroeger de beste geacht was,
95. Hij nu begon welmeenend en richtte tot dezen zijn woorden:
— Atreus' zoon, roemvolle, beheerscher des volks Agamemnoon,
Eindigen zal ik met u en met u ook beginnen, dewijl gij
Over een menigte volken als koning heerscht, en Kronioon
Scepter en wetten u gaf, om aan dezen uw raad te verleen.
100. Daarom, gij vooral moet spreken het woord en het hooren,
Ook voldoen aan het woord van een andere, mocht hem het hart soms
Noopen ten goede te spreken; van u hangt af wat men voorlaat.
Maar ik zelf wil spreken, gelijk het mij dunkt dat het best is;
Niemand zal toch een andre en beetre gedachte bedenken
105. Dan ik thans in mijn geest overleg, 't zij vroeger of heden,
Sedert dat gij, de van Zeus ontsprotene, 't meisje Briséis
Hebt ontvoerd uit de tent des in toorn ontvlamden Achilles,
Geenszins volgens de meening van ons, daar ik het u ernstig
Steeds ontried; maar gij, toegevend den dunk van uw trotsch hart,

110. Hebt den voortreflijken man, dien hoog de onsterflijke goden
 Achten, geminacht; want zijn geschenk ontnaamt gij en houdt gij;
 Maar overweegt het ook nu, en beraamt hoe wij dezen verzoenend
 Weer door lieflijke giften en streelende woorden bewegen.

Daarop gaf Agamemnon, der volkeren vorst hem ten antwoord:
 115. — Grijsaard, niet onjuist openbaardet gij hier mijne dwaling,
 Dwaselijk heb ik gehandeld, en zelf weerspreek ik het geenszins;
 Voor veel volks zou tellen de man dien Zeus in het hart droeg
 Zoo als hij dien man eerde en knakte het volk der Achaiërs.

Doch naardien ik zoo dwaalde, verleid door mijn booze gedachten,
 120. Wil ik het weder vergoeden en geven de volste vergelding.

Laat ik dan hier voor u allen ze noemen, de schittrende giften,
 Zeven drievoetstanders van vuur noch rein, en een tiental
 Gouden talenten en twintig der blinkendste schalen, en paarden,
 Twaalf, vol kracht, aan de zege gewoon, wier voet hun den prijs wint.

125. Zeker hij zou niet arm aan bezittingen wezen en landgoed,
 Noch aan 't geprezene goud, die zoo veel zoude verwerven
 Als mij de krachtige paarden verwonnen aan prijzen des wedloops.

'k Geef noch zeven vrouwen, ervaren in kunstigen arbeid,
 Lesbische, welke ik koos, toen 't bloeiende Lesbos zijn buit werd,
 130. Welke in schoonheid al de gestalten der vrouwen verwonnen.

Ook die zal ik hem geven, daarbij zal zijn die ik wegnam
 Brises' dochter; ik zal daar met krachtigen eede bij zweeren
 Nooit hare sponde bestegen, haar nimmer te hebben geliefkoosd,
 Zoo als onder de menschen, zoo mannen als vrouwen, gebruik is.

135. Alles verkrijgt hij terstond; maar mochten de goden ons weder
 Gunnen de machtige veste van Priamos ledig te plundren,
 Laat hij, de stad meê binnen gesneld, zich dan vullen zijn vaartuig
 Rijklijk met koper en goud, wanneer wij verdeelen den krijgsbuit.
 Onder de troïsche vrouwen verkieze hij zelf er dan twintig

140. Welke de schoonsten er zijn na de argische Helena zelve.
 Zoo wij t' achaische Argos, de voedende uier der akkers,

- Ooit weer naadren, hij zij mij ten zoon, en vereerd als Orestes
 Thans, als de laatste geboren, gekweekt in zijn bloeiende jonkheid;
 Want drie dochters bezit ik ter sierlijk betimmerde woonzaal;
145. Of hij Chrusothemis kieze, Laodike, Ifianassa,
 Voere hij haar als zijn lieve en zonder vergelding te geven
 Mede naar Peleus' woning; ik voeg daar zelfs eene gift bij,
 Rijk, als niemand ooit noch toegaf bij zijne dochter.
 Zeven der bloeiendste steden verleen ik hem, rijk in bevolking,
150. Enope, Hire van weiden omringd, Kardamule's veste,
 Ferai, het heilige oord, en Antheia's sappige beemden,
 't Liefelijk schoone Aipeia en Pedasos welig van wijnrank;
 Allen aan d' oever der zee en begrensd door het zandige Pulos,
 Allen bewoond door menschen vermogend aan schapen en runders,
155. Die met geschenken hem hoog als een godheid zullen vereeren,
 Onder zijn scepter gesteld hem ook rijkelijk brengen de schatting.
 Dit volbreng ik hem alles, wanneer hij een eind aan zijn toorn maakt.
 Geve hij toe, — ja stug is Aïdes, immer onbuigzaam,
 Maar deswegens van alle de goden den menschen het haatlijkst —
160. Laat hij ook mij erkennen, zoo ver ik een machtiger koning
 Ben, en zoo ver ik mij roeme zijn ouder te wezen in leeftijd
 Daarop zeide hem Nestor, Gerenia's wagenbestuurder:
 — Atreus' zoon, roemvolle, der volkeren vorst Agamemnoon,
 Geene verwerplijke gaven belooft gij den koning Achilleus.
165. Welaan, laten wij mannen verkiezen en zenden, om aanstonds
 Ginds naar de tent zich te spoeden van Peleus' zone Achilles.
 Of wel, die ik nu zelf zal kiezen, zij volgen 't bevel op.
 Eerstens Foinix, bemind door Zeus, zij dezen ten leidsman;
 Wijders de machtige Ajas, benevens de eedle Odusseus.
170. Odios volge hen saam met Eurubates uit de herauten.
 Brengt voor de handen nu water, en zegt hun te zwijgen met eerbied
 Om Zeus Kronos' zone te smeeken, hij zij ons erbarmend.
 Alzoo sprak hij, en zeide een woord dat hun allen tot vreugd was.

Aanstands werd door herauten het water gespreid op hun handen.
 175. Jonglingen goten ten boorde het mengvat vol met de dranken,
 Deelden dan allen in 't ronde den wijn, in de bekers geschonken;
 Voorts als zij hadden geplengd en gedronken naar lust hunner harten,
 Maakten zij spoed om de tent te verlaten van vorst Agamemnoon.
 Menigen raad noch gaf hun de rossenbesturende Nestor,

180. Ieder een wenk toedeelend, Odusseus echter het dringendst,
 Hoe te beproeven het best te bewegen den grooten Peleide.

Beiden nu volgden het strand van den luid rondklotsenden zeevloed,
 Vurig den schudder van d' aarde, den god die de landen omvat houdt
 Smeekend, te kunnen bewegen het stoute gemoed van Achilles.

185. Thans, bij de tenten en schepen der Murmidonen genaderd,
 Vonden zij Peleus' zoon met de klinkende luit zich verheugend,
 't Sierlijke speeltuig, kunstig bewerkt en met zilveren snaarstang,
 Welke hij koos uit den buit, bij den val van Eëtion's veste.
 Daarmcê 't harte verheugend bezong hij den roem van de helden.

190. Over hem zat alleen Patroklos en luisterde zwijgend,
 Wachtend het einde der liedren gezongen door Aiakos' kleinzoon.
 Beiden nu traden vooruit, en geleid door den eedlen Odusseus
 Stonden zij voor hem stil, en Achilles versted van verbazing
 Rees met de luit in zijn hand van den zetel waarop hij gerust had;
 195. Zoo ook, toen hij de mannen bemerkte, verhief zich Patroklos.
 Beiden de hand toereikend, begon dan de snelle Achilleus:

— Heil! als vriendlijke mannen verschijnt gij mij — wis dat de
 nood dringt —

Toch, al vervult mij de toorn, mij van alle Achaiërs het dierbaarst.

Alzoo sprekende leidde de eedle Achilles hen binnen,

200. Wees hun een plaats op de zetels en purperkleurige kleeden,
 Daarna zeide hij snel tot den dichtbij staanden Patroklos:
 — Stel, o Menoitios' zoon, hier voor ons een grootere mengvaas,
 Meng er een sterkeren drank in en geef dan aan ieder een beker,
 Want mijne dierbaarste vrienden bevinden zich onder mijn tentdak.

205. Alzoo sprak hij, en 't woord van zijn vriend volvoerde Patroklos.
 Maar zelf plaatste hij dicht bij het schijnsel van 't vuur eene vleeschbank,
 Legde de ruggen daar op van een schaap en den vetsten der geiten,
 Ook van een mestzwijn nam hij een rug overvloedig van vetheid.
 Zelf sneed d' eedle Achilles, terwijl het Automedon vasthield,
 210. Zorgvol hakte hij 't vleesch nu in stukken en stak ze aan spitten,
 Maar de voortreffelijke zoon van Menoitios stookte den vuurgloed.
 Toen nu de brandstof gansch doorgloeid en de vlamme verdoofd was,
 Deed hij de gloeiende kolen van een en de spitten er boven,
 Spreidde er 't heilige zout op en keerde de spitten op 't braadstel.
 215. Eindelijk toen het geroost en op aanrechtborden geplaatst was,
 Nam Patroklos het brood en verdeelde 't in sierlijke korven
 Over den disch, maar 't vleesch werd elk door Achilles geboden.
 Over den eedlen Odusseus bezette hij zelf dan een zitplaats
 Tegen den anderen wand; aan de goden te offren beval hij
 220. Dan zijnen makker Patroklos, die d' eerstlingsgave op 't vuur wierp.
 Allen nu strekten de hand naar de keurige spijs die bereid stond.
 Doch als zij dranken en spijsen in volheid hadden genoten,
 Wonk stil Ajas tot Foinix; Odusseus intusschen dit ziende
 Vulde een beker met wijn, om den dronk aan Achilles te brengen:
 225. — Heil u, Achilles; wij allen genoten ons deel van den maaltijd
 Zoo in de tent daar ginder van Atreus' zoon Agamemnoon,
 Als thans hier; want vele verkwikkende zaken verschaft gij,
 Toch, geen heugelijk maal is 't werk dat ons thans aan het hart gaat,
 Maar de ontzettende ramp, o godlijke, ziende, die nadert,
 230. Vreezen wij; 't is nu de vraag of de schepen voortreffelijk van roeibank
 Worden gered of vernietigd, als gij uwe kracht niet aangordt.
 Want nabij onze vloot en den muur sloeg 't leger zijn kamp op,
 Troja's vermetele macht en van verre geroepen verbondnen,
 Brandend hun vuren door 't leger en niets zal dezen verhindren,
 235. Zeggen zij, stormenderhand te bespringen de donkere schepen.
 Zeus nu, Kronos' zoon, heeft rechts u de teekens gezonden

- Door zijnen bliksem. En toch, zijn geweldige krachten vertrouwend
 Woedt steeds Hektor voort, en op Zeus zich verlatende acht hij
 Mensch noch godheid meer, zoo drijft hem de razende stoutheid.
240. Vurig verlangt hij nu maar dat de godlijke morgen verschijne,
 Want hij bedreigt ze te vellen, de hooge versiersels der stevens,
 Gansch onze vloot te vernielen door 't woedende vuur en d' Achaiërs
 Neder te slaan bij hun schepen, verward in den rookenden vuurwalm.
 Dit nu beangstigt mijn hart dat de goden hem deze bedreiging
245. Zullen vervullen, en dan door het lot ons ware beschoren
 Hier te verzinken, verwijderd van 't rossenkweekende Argos.
 Op dan, zoo gij noch wilt, hoe spade, de zonen Achaia's,
 Zwichtende onder 't geweld, uit de handen der Trojers te redden.
 Later, dan zal het u zelve vervullen met smart, en een middel
250. Zoekt men vergeefs tot herstel van een kwaad dat gebeurde, bedenk dus
 Eerst hoe de vreeslijke dag voor de Danaërs worde verwijderd.
 Ach, mijn waarde, zoo stellig vermaande uw vader u, Peleus,
 Dien dag, toen hij uit Fthia u zond tot den vorst Agamemnoon:
 Kracht, mijn zoon, zal wel Athenaia u schenken en Hera
255. Zoo het haar wil zal zijn; maar gij, weerhoud in uw boezem
 't Wild hoogmoedige hart, want minzame geest wel het best is;
 Laat dus uw zucht tot getwist, die onheilkweekster; en daarvoor
 Mogen te meer u vereeren de jeugd en de grijzen van Argos. —
 Zoo des grijsaards raad, maar dezen vergat gij; — ook nu zelfs
260. Houd op, stil uwen toorn die verbittert uw hart. Agamemnoon
 Wil u met waardige giften vereeren, zoodra gij uw wrok stilt.
 Welaan, luister naar mij, en ik zal het u alles vermelden
 Welke geschenken u daar in de tent Agamemnon beloofd heeft:
 Zeven drievoetstanders van vuur noch rein, en een tiental
265. Gouden talenten, en twintig der blinkenste schalen, en paarden,
 Twaalf, vol kracht, aan de zege gewoon, wier voet hun den prijs wint.
 Zeker hij zou niet arm aan bezittingen zijn en aan landgoed
 Noch aan 't geprezene goud, die zoo veel zoude verwerven

- Als Agamemnoon's paarden verwonnen aan prijzen des wedloops.
 270. Voorts noch zeven vrouwen, ervaren in kunstigen arbeid,
 Lesbische, welke hij koos toen 't bloeiende Lesbos uw buit werd,
 Welke in schoonheid al de gestalten der vrouwen verwonnen.
 Dezen nu zal hij u geven, daarbij zal zijn die hij wegnam
 Brises' dochter; hij zal daar met krachtigen cede bij zweren
 275. Nooit hare sponde bestegen, haar nimmer te hebben geliefkoosd,
 Zoo als onder de menschen, zoo mannen als vrouwen gebruik is.
 Alles verkrijgt gij terstond, maar mochten de goden ons weder
 Gunnen de machtige veste van Priamos ledig te plundren,
 Moogt gij, de stad meè binnen gesneld, dan vullen uw vaartuig
 280. Rijklijk met koper en goud, wanneer wij verdeelen den krijgsbuit.
 Onder de troïsche vrouwen verkies gij zelf er u twintig
 Welke de schoonsten er zijn na de argische Helena zelve:
 Zoo wij 't achaische Argos, de voedende uier der akkers,
 Ooit weer naderen, wees dan zijn zoon en vereerd als Orestes,
 285. Thans, als de laatste geboren, gekweekt in zijn bloeiende jonkheid.
 Want drie dochters bezit hij ter sierlijk betimmerde woonzaal;
 Of gij Chrusothemis koost, of Laodike, Itianassa,
 Voer gij haar als uw lieve en zonder vergelding te geven
 Mede naar Peleus' woning; hij voegt daar zelfs eene gift bij,
 290. Rijk als niemand ooit noch toegaf bij zijne dochter.
 Zeven der bloeiendste steden verleent hij u, rijk in bevolking,
 Enope, Hire van weiden omringd, Kardamule's veste,
 Ferai, het heilige oord, en Antheia's sappige beemden,
 't Heerlijk schoone Aipeia en Pedasos welig van wijnrank,
 295. Allen aan d' oever der zee en begrensd door het zandige Pulos,
 Allen bewoond door menschen vermogend aan schapen en runders,
 Die met geschenken u hoog als een godheid zullen vereeren,
 Onder uw scepter gesteld u ook rijkelijk brengen de schatting.
 Dit volbrengt hij u alles, wanneer gij een eind aan uw toorn maakt.
 300. Maar als Atreus' zoon zoo zeer in uw harte gehaat is,

Hij en zijn giften te gader, o heb met de andre Achaiërs
 Deernis, alom lijdend in 't heer en die u als een godheid
 Zullen vereeren; bij allen verwierft gij dan schittrenden krijgsroem,
 Want nu zoudt gij wel Hektor verslaan, daar hij dicht op u aandringt
 305. Vol van verdervende woede, dewijl hij er geen zich gelijk waant
 Onder het Danaërsvolk, zoo velen als hier hunne vloot bracht.

Hem antwoordende zeide Achilles de snelle van voeten:
 — Godlijke zoon van Laërtes, in vinding rijke Odusseus,
 Ronduit moet ik uw woorden terstond afwijzen en zeggen
 310. Alles gelijk ik het meen, en gelijk het ook zeker vervuld wordt;
 Dat gij mij niet blijft klagen, van allerlei zijden mij dringend.
 Want mij is hij gehaat, diegene, als Aïdes' poorten,
 Die in zijn harte het eene verbergt en het andere uitspreekt.
 Maar dit wil ik u zeggen gelijk het mij dunkt dat het best is:
 315. Nooit overreedt hij mij toch, Agamemnon de zone van Atreus,
 Geen van de Danaërs ook; geen dank toch is er te winnen
 Of men al rustloos kampt, voortdurend bestrijdend den vijand.
 Een is 't lot voor den gene die rust en die zwoegt in het strijdperk,
 Eene de eer voor den man die een lafaard is of een dappre.
 320. Sterven het eind voor den trage zoo wel als den kloeke die veel deed.
 Niets ook heb ik gewonnen, al dulde ik velerlei kommer,
 Steeds in de waagschaal werpend mijn leven om immer te strijden.
 Zoo als een vogel het voedsel aan 't vederloos kroost in het nest brengt
 Wat zij tot spijs kon vangen en zelf toch nood en gebrek lijdt,
 325. Zoo heb ik veel nachten gelegen, van sluimer verstoken,
 Maar veel bloedige dagen ten einde gebracht op het slagveld,
 Tegen den vijand strijdend ter zake der vrouwen van andren.
 Want twaalf steden der menschen verwoestte ik reeds met mijn schepen,
 Elf op mijn tochten te voet door de kluitige landen van Troja.
 330. Vele en heerlijke schatten, uit al die steden veroverd
 Koos ik en bracht dat alles en schonk het aan vorst Agamemnoon
 Atreus' zoon; maar achter gebleven en dicht bij zijn schepen

Nam hij ze aan, ons weinig bedeelende, 't meeste behoudend.
 Wat hij van eeregeschenken den edelen gaf en den vorsten
 335. Blijft noch immer hun deel; alleen mij onder d' Achaiërs
 Heeft hij beroofd, en hij houdt mijne lieve gezelle; haar bijslaap
 Moge hem wezen tot vreugd. Maar waartoe moeten d' Argeiërs
 Tegen de Trojers in 't veld? Waartoe bracht hier zijne volken
 Atreus' zoon? Is niet schoonlokkige Helena d' oorzaak?
 340. Zijn zij d' eenige menschen, die teer hunne vrouwen beminnen,
 Atreus' zonen? Een ieder die krachtig en goed van verstand is
 Hangt aan de zijne met liefde en zorg, zoo was mij ook deze
 Lief aan het hart, al was zij dan slechts eene buit van de werpspies.
 Doch nu hij nam mijn geschenk, arglistig, nu poge hij niet meer
 345. Mij te beproeven, die 't wel doorzie; nooit zal hij mij winnen.
 Maar hij bedenke met u, Odusseus, en d' andere vorsten
 Hoe hij beveiligen moge de vloot voor de woede der vlammen.
 Trouwens velerlei zaken verrichtte hij zonder mijn toedoen:
 Ook dien muur reeds heeft hij gebouwd en de gracht die er omloopt,
 350. Breed ontgraven en groot en daar binnen betimmerd met paalwerk.
 Maar ook zoo niet kan hij de kracht van den moordenden Hektor
 Binden; zoo lang ik meê de Achaiërs verzelde ten oorlog,
 Zocht nooit Hektor ver van de vesten den slag te vervolgen
 Maar bij de skaiische poort en den eik slechts dorst hij te komen.
 355. Eens weerstond hij mij daar, doch nauw ontkwam hij mijn aanval.
 Doch nu, daar ik den strijd niet wil met den godlijken Hektor,
 Offer ik morgen 't gewijde aan Zeus en de andere goden;
 Als ik mijn schepen bevracht en naar zee zal hebben getrokken,
 Gaat ze dan zien, als gij wilt en het waard mocht achten uw aandacht,
 360. Hoe op het vischrijk water des Hellespontos in d' ochtend
 Stevenen mijne galeien, bemand met de werkende roeiers.
 Zoo mij een gunstige vaart wil geven de schudder des aardrijks,
 Zouden wij na drie dagen bereiken het kluitige Fthia.
 Veel is 't wat ik bezit, dat ik hierheen zwerwend er naliet,

365. Daarbij voer ik van hier noch goud, rood schitterend koper,
 Sierlijk gegordelde vrouwen en ook 't grauwkleurige ijzer,
 Die ik verkreeg door het lot, maar wat hij mij schonk als een eergift
 Heeft hij mij weer ontroofd in zijn honenden trots, Agamemnoon
 Atreus' zoon; meldt dezen dit alles, gelijk ik het hier zeg,
370. Openlijk, dat ook de andre Achaiërs hem tonen hun wrevel
 Als hij er weer soms cen van de Danaërs hoopt te bedriegen,
 Deze, in driestheid immer gehuld; — maar of hij ook schaamtloos
 Zij als een hond, mij waagt hij het niet in de oogen te kijken.
 Raad noch daden verkies ik te zamen te plegen met dien man.
375. Want mij heeft hij bedrogen, gekrenkt; nooit zal hij mij nochmaals
 Door zijne taal misleiden; het is nu genoeg; dat hij rustig
 Ga ten verderf, daar de wijze Kronion 't verstand hem ontroofd heeft.
 Maar zijne schenkingen zijn mij gehaat; geen haar hij mij waard is.
 Zelfs al zoude hij tien, ja twintigvoud mij verleenen
380. Al wat hij nu recds heeft en hij meer zou krijgen van elders,
 Noch wat aan schatten er ligt in Orchomenos, noch in 't aiguptiesch
 Thebai, waar in de huizen vergaard is eindlooze rijkdom,
 Waar zich de honderd poorten bevinden, door ieder van welken
 Tweemaal honderd strijders met paarden en wagenen uitgaan,
385. Ja, al bood hij zoo veel als het zand van den oevers en 't stofgruis,
 Nochtans zou Agamemnon mijn hart niet kunnen vermurwen
 Eer hij mij gansch zou hebben geboet die smaadlijke krenking.
 Ook geen kind des Atreid' Agamemnoon neem ik ten huwlijk,
 Al overwon zij de gulden godin Afrodite in schoonheid,
390. Al evenaarde haar kunst klaaroogige Pallas Athena,
 Dan zelfs huw ik haar niet; hij verkieze een andren Achaiër
 Eenen die meer hem past en die zelfs noch machtiger vorst is.
 Want zoo de goden mij sparen en veilig ik weder naar huis keer,
 Dan zal Peleus wel cene vrouw mij verwerven ten huwlijk.
395. Vele Achaischen zijn er, die wonen in Hellas en Fthia,
 Dochters van edele vorsten, die 't heil hunner steden beschermen.

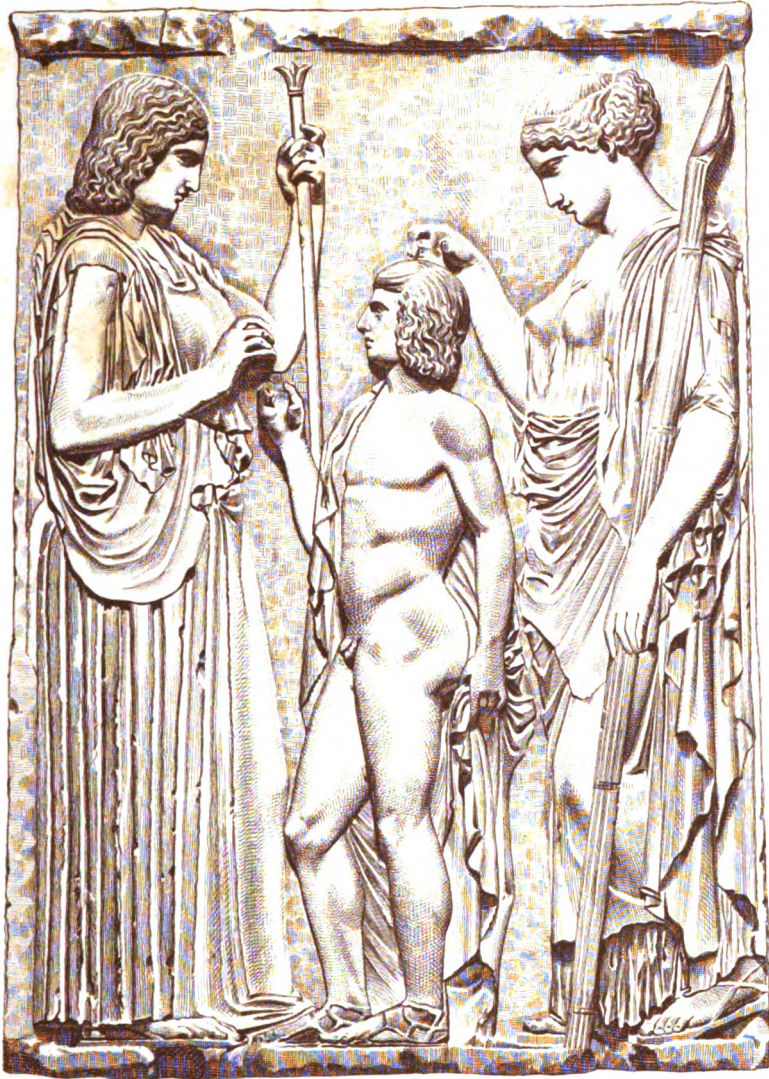
Wie ik van dezen verlang, die maak ik mijn lieflijke huisvrouw.
 Daarheen was het dat vaak en met vuur mij het moedige hart drong,
 Daar met een wettige vrouwe gehuwd, een gelijke gezelle,
 400. Vreugde te smaken van 't goed dat de grijsaard Peleus er aanbracht;
 Niets toch mij als het leven zoo waard; zelfs niet wat zij roemen
 Vroeger verzameld te wezen in Ilios' bloeiende burgstad,
 Tijdens den vrede en voor dat het heer der Achaiërs er heentrok;
 Noch zoo veel als er binnen den steenen drempel des schutters
 405. Foibos Apolloon ligt in de rotsige streken van Putho.
 Want wel krijgsbuit maakt men van runders en krachtige schapen,
 Drievotstanders en paarden met rossige manen verwint men,
 Maar geen menschlijke ziel keert weer; haar kan men vermeestren
 Noch weer vatten, zoodra zij den wal van de lippen voorbij vlood.
 410. Ziet, mijne godlijke moeder, de zilvervoetige Thetis,
 Zegt dat een tweevoud lot zal leiden naar 't einde mijns levens.
 Zoo ik alhier mocht blijven en strijd om de veste der Trojers,
 Dan geen thuiskomst meer, maar blijft mij een eeuwige krijgsroem;
 Maar als ik huiswaarts keer naar het dierbare land mijner vaadren,
 415. Dan geen krijgsroem meer, maar lengte van dagen des levens
 Zal mij geworden, en 't einde des doods niet snel mij bereiken.
 D'anderen zou ik dan ook wel meenen ten beste te raden
 Huiswaarts weder te keeren, dewijl zij van Ilios' hoogten
 Nimmer het uiteind zien, daar d'alomschouwende god Zeus
 420. Over de stad uitstrekt zijne hand, en zich dapper het volk weert.
 Gij dan, gaat om den vorsten in 't heer der Achaiërs de boodschap
 Mede te deelen — gelijk dat het eeraamt is van de oudsten —
 Dat zij beproeven een andren en beteren raad te verzinnen
 Die hun diene tot heil van de schepen en 't volk der Achaiërs
 425. Bij hunne holle galeien, wijl deze hun geenerlei baat geeft
 Dien zij zich thans uitdachten, terwijl ik in wrok mij ter zij houd.
 Foinix echter bij ons hier blijvende, neme zijn nachtrust,
 Om mij te volgen te scheep naar het dierbare land onzer vaadren,

- Morgen, indien hij het wil, doch geenszins zal ik hem dwingen.
430. Alzoo sprak hij, en allen bewaarden in stilte het zwijgen,
 Door zijne woorden ontzet, want krachtvol luidde zijn weigring.
 Eindelijk sprak dan Foinix, de grijze bestuurder der wagens,
 D'oogen van tranen vervuld, daar vrees hem beving voor de scheepsvloot:
 — Eedle Achilles, indien gij dan zoo in uw geest den terugkeer
435. Voorneemt, niets u beweegt van de snelle galeien te keeren
 't Allesverwoestende vuur, daar toorn u de ziele vervuld heeft,
 O hoe zou ik, mijn zoon, noch verre van u en alleen hier
 Blijven? Tot u toch zond mij de wagenbesturende Peleus
 Dien dag, toen hij uit Fthia u zond tot den vorst Agamemnoon,
440. U noch jong, niet kundig des allen bemoeienden oorlogs
 Noch in den raad, waar worden gevormd de uitstekendste mannen,
 Daarom zond hij mij meê, om u daarin te geven mijn leering
 Beide te zijn, welsprekend in woorden en handlend in daden.
 Alzoo, dierbare zoon, nooit zou ik mij willen verwijdren
445. Verre van u, al zou mij een god zelf willen beloven
 Mij van een grijsaard weer te vernieuwen in bloeiende jonkheid,
 Zoo als ik vroeger uit Hellas, het land der bekoorlijke vrouwen,
 Vlood voor de drift van mijn vader Amuntor, uit Ormenos stammend,
 Om 't schoonlokkige meisje, zijn bijzit, tegen mij toornend,
450. Die hij beminde, terwijl hij de eer onthield aan zijn huisvrouw,
 Haar, mijne moeder, die steeds mijne knieën omklemde en aandrong
 Dat ik het meisje besliep en zij afkeer had van den grijsaard.
 Haar toegevende, heb ik 't gedaan; maar mijn vader bespeurde 't
 Ras, en hij riep de verfoeide Erynniën op ter vervloeking:
455. Nooit op zijn knieën te dragen een lieflijken zoon die het leven
 Zou ontleenen van mij; en vervuld werd deze verwensching
 Door Zeus onder de aarde en schriklijke Persefoneia.
 Eerst wel was ik gezind hem te dooden met 't vlijmende koper;
 Een der onsterflijken echter bedaarde mijn toorn, en hij deed mij
460. Denken aan d' opspraak onder het volk en der menschen verwijting,

DE MEER EN DE NEIAAS DE DE
AN OPBLIENING VAN DE WERK

DE WERK

S. Lankhout & Co den Haag.

DEMETER EN PERSEPHONEIA AAN TRIPTOLEMOS
DEN GRAANKORREL GEVENDE EN DAARMEDE DEN LANDBOUW LEERENDE

(BAS-RELIEF VAN ELEUSIS, MUS. TE ATHENE)

- Om niet onder d' Achaiërs te heeten de moorder zijns vaders.
 Maar toen kon mij het hart ook geenszins langer bewegen
 Daar ronddwalend te blijven in 't huis van den wrokkenden vader.
 Wel omringden mij immer de bloedverwanten en vrienden
465. Die mij met smeekenden drang weerhielden en noopten tot blijven;
 Krachtige schapen en runders, gehorend en log in hun treden
 Slachtten zij, velen, en vet doorvoederde zwijnen in aantal
 Legden zij, zegend hun borstels, in vlammen gloed van Hefaistos,
 Ruim ook dronk men den wijn uit de voorraadsvaten des grijsaards.
470. Negen nachten verwijlden zij zoo om mij steeds te omringen,
 Beurtlings hielden zij wisslend de wacht; nooit taanden de vuren,
 Onder den zuilgang één, in den veilig omslotenen voorhof,
 Eén aan den drempel zelf van het huis bij de deur mijner slaapzaal.
 Toen er mij echter de tiende verscheen van de donkere nachten,
475. Toen verbrak ik de kunstig betimmerde deur mijner slaapzaal,
 Snelde naar buiten en sprong vlug over den muur van den voorhof,
 Licht ontsnapt aan de hoede der mannen en dienende vrouwen.
 Ver heen vlood ik nu voort door de wijde gewesten van Hellas
 Tot ik in Fthia's land, zwaarkluitig en kweekster van 't wolvee,
480. Bij vorst Peleus kwam; die leende mij vriendlijken bijstand,
 Had mij zoo lief als een zoon zou wezen zijn eigenen vader,
 Ecnige zoon en het kind zijns ouderdoms, erf van zijn rijkdom;
 Maakte mij rijk aan bezitting en heer van een machtigen volksstam;
 Fthia's grenzen bezat ik, als vorst der Dolopiërs heerschend.
485. Wat gij zijt, heb ik u gemaakt, gij, goden gelijkend,
 Daar ik u hartelijk minde; gij wildet met anderen nimmer
 Deel aan den maaltijd nemen of worden gevoed in de woonzaal,
 Voor dat ik zelf u nam en u dan op mijn knieën gezeten,
 Sneed uwe spijzen, u voedde en reikte den wijn in den beker.
490. Dikwijls hebt gij het kleed mij ook voor aan den boezem bevochtigd
 Als gij den wijn uitspuwdet, in lastige dartele kindsheid.
 Zoo dus had ik om u veel moeiten te dulden en zorgen,

Daaraan denkende steeds, dat mij niet door de goden verlcend was
 Kindren te hebben, en daarom, o godengelijke Achilleus,
 495. Maakte ik u tot mijn zoon, dat gij eens mij in rampen tot steun waart.
 Dus, o Achilles, bedwing uw onstuimige hart, u betaamt niet
 Onbarmhartig te zijn; zelfs kan men de goden vermurwen,
 Zij zoo verre verheven in eere, in macht en in hoogheid.
 Want hen kunnen de menschen door milde geloften en reukwerk,
 500. 't Plengen van wijn en den walm van de offers ten gunste bewegen,
 Door hun gebed, wanneer zij in iets overtraden of faalden.
 Immers bestaan ook de Beden, de dochters des hoogen Kronioon's,
 Hinkend van voet en gerimpeld en zijwaarts loenzend van blikken,
 Die met bezorgdheid ook steeds volgen de schreden van Ate.
 505. Maar vol kracht is Ate en schielijk van voet, en die allen
 Glijpt zij dan ver vooruit, voorkomt ze in iedere aardstreck
 't Menschdom kwaad aanbrengend, dat later de anderen heelen.
 Wie nu de dochters van Zeus met berouw ontvangt als zij naadren,
 Dezen verleenen zij al hare hulp en zijn beden verhooring.
 510. Maar als er een haar versmaadt en onbuigzaam weigert te hooren,
 Gaan zij en smeeken tot Zeus, tot den zone van Kronos, dat Ate
 Dezen vervolge, opdat hij het boete, getroffen door onheil.
 Daarom toon, o Achilles, ook gij Zeus' dochters den eerbied
 Die ook een omkeer bracht in het harte van andere helden.
 515. Want indien hij nu niet de geschenken u gaf, die hij toezei,
 Atreus' zoon, maar steeds voortwoedde in booze verstoordheid,
 Nooit zou ik voorwaar u vermanen, uw wrevel verwijdrend
 Argos' volk te behoeden, al ware de nood op het uiterst.
 Maar onmiddellijk geeft hij nu veel, veel biedt hij u later;
 520. Zond, om u weer te verzoenen, u ook de voortrefflijkste mannen
 Welke hij koos uit geheel het achaische volk, die u zelve
 't Liefst zijn aller Argeïërs; o maak hunnen gang en hun woorden

504. Ate, godin der schuld.

Niet tot schande. Uw toorn was vroeger u niet te verwijten.
 Zoo ook bracht het gerucht ons den roem van de mannen van voormaals,
 525. 't Heldengeslacht, als er een door de hevigste driften vervoerd was.
 Maar die waren voor gaven en minzame redenen vatbaar.
 Mij heugt zulk eene daad, uit verledene tijden en niet nieuw,
 Hoe zij gebeurde, ik wil het u allen, mijn vrienden, verhalen.
 Oorlog voerden Koereten en 't dappere volk der Aitolers
 530. Rondom Kaludon's veste, om 't felst elkander verdelgend;
 Kaludon's lieflijke stad door het heer der Aitolers verdedigd,
 Maar de Koereten belust haar met Ares' geweld te verwoesten.
 Artemis deed hun dat leed, de godin op den gouden zetel,
 Toornig om Oineus' verzuim haar te wijden op 't vruchtbare wijnveld
 535. Offers van d' oogst; hekatomben genoten de andere goden,
 Zij alleen ontbeerde, de dochter des grooten Kronioon's,
 't Zij dat het opzet was of verzuim; groot was zijne dwaling.
 Maar zij, godlijke dochter en fier op haar pijlen, verbolgen
 Deed zij een ever verschijnen, een wild zwijn blinkend van slagland.
 540. Woedend in Oineus' velden verwekte het velerlei letsel,
 't Rukte de rijzige struiken omver en het wierp ze ter aarde,
 Alles met wortel en tak en de heerlijke bloesems der vruchten.
 Eindelijk werd het verslagen door Oineus' zoon Meleagros,
 Die uit verschillende steden een aantal jagers en honden
 545. Saambracht; want nooit had hij 't bedwongen met weinige mannen,
 Zoo groot was het, en 't bracht er een tal op de droevige houtmijt.
 Artemis echter verwekte nu bij den verslagenen ever
 Velerlei twist en getier, om de borstlige huid en den zwijnskop
 Tusschen het volk der Koereten en dat van de dappre Aitolers.
 550. Zoo lang Ares' vriend Meleagros verzelde de strijders,
 Volgde de neerlaag steeds aan de zij der Koereten, en voortaan
 Hielden zij buiten den muur geen stand hoe groot hun getal waar'.
 Doch toen toorn Meleagros vermeesterde, toorn die aan andren,
 Zelfs den verstandigsten, hoog doet zwellen het hart in den boezem,

555. Toen, door zijn driften verstoord op zijn eigene moeder Althaia,
 Hield hij zijn rust bij zijn vrouwe, zoo liefelijk schoon, Kleopatra,
 Kind van Euenos' dochter Marpessa, bevallig van enkels,
 Gade van Ides, den sterksten der mannen die leefden op 't aardrijk
 Destijds, want zelfs dorst hij den koning Foibos Apolloon
560. Tegen te gaan met den boog, om het meisje met sierlijke enkels.
 Haar nu noemden te huis haar vader en eerbare moeder
 Toen met den bijnaam ook van Alkuone, wijl hare moeder
 Onder het zelfde verdriet als de klagende alkuon zuchtend
 Jammerde, toen zij door Foibos Apollo den Treffer ontvoerd was.
565. Naast haar rustte hij thans en verkropte zijn knagenden wrevel,
 Om de verwensching verbitterd der moeder, die steeds in haar droefheid
 Vurig de goden tot wraak aanriep, om den moord van haar broeder;
 Vaak ook sloeg hare hand met geweld op het voedende aardrijk,
 Als zij tot Aïdes riep en de vreeslijke Persefoneia,
570. Nedergestort op de knieën, van tranen de boezem bevochtigd,
 Smeekend haar zoon te verderven. De donkeromhulde Erinnus
 Gruwlijk van hart, zij verhoorde uit Erebos' duister haar beden.
 Weldra rees om de poorten 't gedruisch en geraas van de strijders
 Onder het beuken der torens. De oudsten van 't volk der Aitolers
575. Zonden de edelsten thans van de priesters der goden, hem smeekend
 Buiten ten strijde te gaan ter verdediging; boden hem ruimschoots
 Giften en deden hem daar, waar het lieflijke Kaludon aanbiedt
 't Weligste bouwland, kiezen de heerlijkste eigen bezitting,
 Vijftig akkers in 't ronde, de helft eene gaarde met wijnrank,
580. D' andere helft, noch braak, en geschikt voor het bouwen van veldvrucht.
 Dringend smeekte hem Oineus, de rossenbedwingende grijsaard,
 Steeg omhoog naar den drempel der slaapzaal rijzig van zoldring,
 Schudde de stevige deuren en bad zijnen zoon op de knieën.

563. Alkuon, bij de nieuweren Halcyon genoemd, die van haren gade Keix gescheiden, zich in zee stortte en door Thetis in eene ijsvogel veranderd werd.

- Dringend smeekten hem ook zijne zusters en eerbare moeder,
 585. Maar noch heftiger luidde zijn weigering; ook zijne vrienden
 Baden hem dringend en vaak, zijne trouwste en liefste van allen.
 Doch zelfs zóo niet kon men het hart in zijn boezem vermurwen,
 Voor dat het werptuig telkens de slaapzaal trof, de Kocreten
 Stormden tot boven de torens, en vlamde de machtige burgvest.
 590. Maar toen smeekte hem ook zijne sierlijk gegordelde huisvrouw
 Droef weeklagend en telde hem al het verschrikkelijk onheil
 Op, dat den menschen geschiedt, wier veste bezwijkt voor den vijand:
 't Manvolk slaan zij ter neer, en verwoesten de stad door de vlammen,
 Vreemden vervoeren de kindren en vrouwen van cerbare kleeding.
 595. Toen ontgloeide zijn hart, nu hij al zulk jammerlijk onheil
 Hoorde, en ijlings ging hij en doste zijn blinkende wapens.
 Zoo heeft hij de Aitolers behoed voor den dag der verwoesting,
 Luisterend slechts naar zijn eigen gemoed; maar geene geschenken
 Vele en lieflijke, gaf men hem meer; toch weerde hij 't onheil.
 600. Maar denk gij niet zoo; laat geen verdervende godheid
 U tot het zelfde vervoeren, mijn vriend! want schrikkelijk waar' het
 Redding te brengen wanneer reeds branden de schepen; o, ga dan
 Om de geschenken, dan eeren d' Achaiërs u hoog als een godheid.
 Maar als gij zonder geschenken u mengt in den doodenden oorlog
 605. Wordt uwe eer niet even zoo groot, al weert gij den krijg af.
 Hem antwoordende zeide Achilles de snelle van voeten:
 — Foinix, eerbare vader, aan Zeus ontsprotene, geenszins
 Heb ik die eere van noode; ik heb reeds d' cere door Zeus' raad
 Die bij mijn krommende boegen mij hier zal houden zoo lang noch
 610. Adem mijn boezem vervult en de kracht zich beweegt mijner knieën.
 Maar iets anders verklaar ik en houd gij het wel in uw geest vast,

594. Eigenlijk diepgegordelde, hetgeen even als de benaming met slopenden kleedzoom, wijst op de deftige vrouwen, wier kleed niet om te werken was opgeschort, of uit losse zeden los hing.

Stoor mij het hart niet langer met jammer en treurend geweeklaag
 Om dien held, den Atreide, mijn gunst te verleenen; het past niet
 Dien te beminnen, op dat mijne liefde zich niet van u afwend'.

615. Schoon waar' 't als gij te zamen met mij woudt krenken die mij
 krenkt.

Heersch nu even als ik, en geniet ook de helft van mijn aanzien.
 Dezen nu zullen 't bericht wel ginder verkonden; maar blijf gij,
 Neem op het mollige leger uw rust, en bij 't dagen van Eoos,
 Dan overleggen wij saam of wij keeren naar d'onzen of blijven.

620. Alzoo sprak hij en gaf aan Patroklos stil met een oogwenk
 Last om het koesterend bed te bereiden voor Foinix, dat spoedig
 D'anderen mochten bedenken de tent te verlaten; maar Ajas
 Telamon's godlijke zoon sprak eerst noch 't woord tot de mannen:
 — Godlijke zoon van Laërtes, in vinding rijke Odusseus,

625. Laten wij heengaan; want ik vermeen dat er geenerlei uitslag
 Kroont onzen tocht en ons woord; wij behooren dan ook den Achaiërs
 Spoedig te brengen de tijding, ofschoon 't geen gunstige zijn moog',
 Immers zij zitten gewis onze komst te verwachten. Achilleus
 Echter verheft in zijn boezem den wild hooghartigen inborst,

630. Hij de ontembare, wien niet deert zijner vrienden gehechtheid,
 Waardoor steeds bij de vloot hij geëerd werd boven de andren.
 Wreeddaard! Ook om den moord van een broeder verzoende het weergeld
 Soms wel iemands wraak, ja zelfs als een kind hem gedood was.
 Alzoo bleef in zijn land dan de dader die 't rijklijk vergoed had,

635. Doch die de boete ontving, diens hart en bewogene boezem
 Werden verzoend; maar wreedden en onverzoenlijken hartstocht
 Legden de goden bij u in de borst, om het enkele meisje,
 Eéne, nu wij er u zeven en uitverkorene aanbïen,
 Ook veel anders er bij. Keer gij dus 't harte tot zachtheid,
 640. Eer en ontzie ook uw dak; daar wij deelen uw huis en uw gastrecht,
 Wij, uit der Danaërs raad u gezonden, en wijl wij ons best doen
 Aller Achaiërs u verre de waardsten te wezen en liefsten.

Hem antwoordende zeide Achilles de snelle van voeten :

— Ajas, godlijke zone van Telamon, volkerenheerscher,

645. Bijna zijn mij uw woorden geheel naar het harte gesproken.

Nochtans zwelt mij de boezem van gal, zoo vaak ik dit alles

Weder gedenk, hoe deze mij smaadde bij 't volk der Argeiërs,

Atreus' zoon, als ware ik slechts een verachtelijke vreemding.

Maar neemt gij uwe reis nu aan en verkondigt uw boodschap.

650. Want niet eerder bemoei ik mij weer met den bloedigen oorlog

Voor dat de godlijke Hektor, des dapperen Priamos zoon hier

Dicht bij de tenten en schepen der Murmidonen genaderd,

Doodt de argeiische mannen en 't vuur ontsteekt in de schepen.

Maar rondom mijne tent en mijn eigenen donkeren bodem

655. Zal zich gewis, hoe stout, wel Hektor onthouden van strijden.

Alzoo sprak hij en ieder den dubbelen beker verheffend,

Plengde en ging naar de schepen terug. Voor ging hun Odusseus.

Maar Patroklos gebod aan zijn makkers en dienende maagden

Snel ten behoeve van Foinix te spreiden het koestrende rustbed.

660. Toen zijn gebod opvolgend bereidden de maagden het rustbed,

Wollige vachten en dekens en 't zachtste gewevene lijnwaad.

Daarop rustte de grijze en wachtte den godlijken morgen.

Maar Achilleus sliep in het binnenst der sierlijke veldtent;

Nevens hem deelde zijn leger de vrouw die hij voerde van Lesbos,

665. Forbas' kind, Diomedé, het meisje bevallig van wangen.

Ook Patroklos lag aan een andere zijde en naast hem

Ifis, bevallig van middel, geschenk van den eedlen Achilleus

Na het verwinnen van Skuros, de rotsige stad van Enueus.

Toen nu de andren de tenten van Atreus' zone betraden

670. Bracht hun de schaar der Achaiërs met goudene bekers het welkom,

Allen verrezen in 't rond, en zij deden hun velerlei vragen.

Doch 't eerst luidde de vraag van der volkeren vorst Agamemnoon :

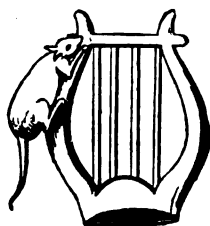
— Zeg mij toch snel, lofwaarde Odusseus, roem van Achaia,

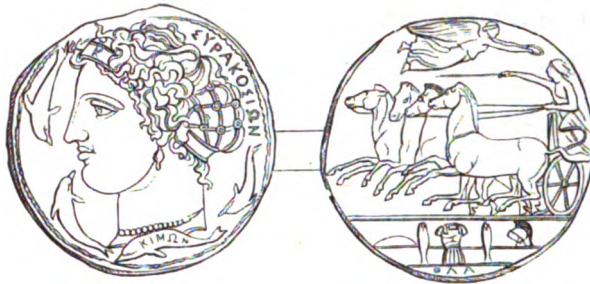
Is hij geneigd van de schepen te weren den vlammen den vuurgloed,

675. Of wel weigert hij, steeds in zijn trotsch hart voedend de gramschap?
 Hem antwoordde de eedle en veel ervaren Odusseus:
 — Atreus' zoon, roemvolle, der volkeren vorst Agamemnoon,
 Noch wil deze zijn wrok niet teugelen, maar van zijn gramschap
 Wordt hij te feller bewogen; u wijst hij terug en uw gaven,
680. Zelf maar moet gij beramen, zoo raadt hij, in 't leger van Argos
 Hoe gij de vloot noch poogt te behoeden en 't volk der Achaiërs.
 Hij zelf zal, zoo heeft hij gedreigd, bij het lichten des daagraads
 Zeewaarts halen zijn schepen voortrefflijk van riemen en roeibank.
 Maar ook de anderen zegt hij te willen vermanen om heimwaarts
685. Weder te zeilen; dewijl gij van Ilios' hoogten de neerlaag
 Zekerlijk niet zult zien, daar de alomschouwende Zeus thans
 Over de stad uitstrekt zijne hand, en zich dapper het volk weert.
 Alzoo sprak hij, en zij die mij volgen, zij kunnen 't getuigen,
 Ajas en deze herauten, de beide verstandige mannen.
690. Foinix bleef daar rusten, de grijze, zoo wilde 't Achilleus
 Om op zijn schip hem te volgen naar 't dierbare land van de vaadren,
 Morgen, indien hij 't begeert; geen dwang toch zal hij hem aandoen.
 Alzoo sprak hij en ieder bewaarde in stilte het zwijgen,
 Allen verbaasd om die taal, want krachtvol luidden zijn woorden.
695. Spraakloos zaten zij lang, de bekommerde zonen Achaia's.
 Eindelijk begon Diomedes, de vreeslijke stem van het slagveld:
 — Atreus' zoon, roemvolle, der volkeren vorst Agamemnoon,
 Hadt gij toch nimmer gesmeekt den voortrefflijken zone van Peleus,
 Duizenden giften hem biedend! Van hoogmoed zwelt hij nu toch reeds.
700. Maar thans hebt gij hem weder en verder gestijfd in zijn trotschheid.
 Waarlijk laten wij dezen zijn zin of hij blijve of heenga,
 Dan toch zal hij zich weer in den strijd gaan mengen, indien soms
 't Hart in de borst er hem weer toe noopt, of een god er toe aandrijft.
 Maar welaan, en dat allen het volgen, gelijk ik u aanraad.
705. Gaat nu de nachtrust nemen, wanneer gij uw harten verheugd hebt
 Beide met spijsen en wijn; want dat geeft sterkte en weerstand.

Doch bij het stralen der schoone en rozenvingrige Eoos
Moeten wij vóór onze schepen met spoed onze wagens en manschap
Weer aanvoeren, en gij, ga vóór aan de spitse der strijders.

710. Alzoo sprak hij, en alle de vorsten betoonden hun bijval,
't Woord van den rossenbedwinger, den held Diomedes, bewondrend.
Toen zij dan hadden geplengd, ging ieder terug in zijn veldtent;
Daarin lagen zij neer en genoten de gaven der nachtrust.

TIENDE ZANG.

- Al de achaiësche vorsten ter zij van hun schepen gelegerd
 Sliepengeheeldien nacht, door den lieflijken sluimer bevangen.
- Maar niet Atreus' zoon Agamemnon, den herder der volken,
 Streelde het zoet van den slaap, daar hij veel in zijn geest overpeinsde.
5. Zoo, als de gade der hooge godin schoonlokkige Hera
 Bliksemt, wen hij de stroomen des onuitputlijken regens
 Vormt of den hagel of sneeuw, wier vlokken bestrooien het bouwland,
 't Zij dat hij bliksemend opent den muil van den bitteren oorlog;
 Alzoo zuchtte, de borst door kommer beklemd, Agamemnoon
10. Diep uit den grond van zijn hart, en hem klopte de trillende boezem.
 Waar hij den blik liet weiden in 't rond op de troïsche vlakte
 Trof hem het aantal vuren, ontvlamd voor Ilios' wallen,
 Tonen van pijpen en fluit en het doffe geruisch van de menschen.
 Maar wanneer hij het oog naar de schepen en 't heer der Achaiërs
15. Wendde, dan rukte hij tal zijner haren van 't hoofd met den wortel,

Zeus omhoog aanroepend, en smartelijk steunde zijn fier hart.

Dit nu scheen in zijn geest hem de beste gedachte te wezen,

Nestor Neleus' zoon vóór allen het eerst te bezoeken,

Of hij met dezen misschien kon vormen een heilzamen toeleg

20. Die voor de Danaërs allen als redder verscheen in het onheil.

Thans oprijzende hulde hij schouders en borst in het lijfkleed,

Bond zich het sierlijke schoeisel dan onder de glanzende voeten,

Wierp rondom zijne leden vervolgens de vacht van een grooten

Rossigen leeuw, die hem hing tot den voet, en hij vatte zijn werpspies.

25. Zoo ook was Menelaos beangst — want over zijn oogleên

Lag geen sluimer gespreid — door vrees dat er eenige onspoed

Naakte het volk, dat om hem zoo ver toch over de waatren

Zeilde naar Troja, bezield om te voeren een heftigen oorlog.

Eerst overtoog hij zijn breeden, geweldigen rug met des panter's

30. Vlekkige huid, dan hief hij en stelde den koperen strijdhelm

Vast op zijn hoofd, en hij greep met de wichtige vuist zijne werpspies.

Daarop spoedde hij voort om zijn broeder te wekken, den hoogsten

Heerscher van alle Argeïërs, geëerd bij het volk als een godheid.

Dezen nu vond hij, het lijf met zijn schittrende wapens bekleedend,

35. Dicht bij de achterplecht, en hij kwam er hem hartelijk welkom.

't Eerst sprak dan Menelaos, de vreeslijke stem van het slagveld:

— Waartoe zoo u gedost in de wapenen? Wilt gij ten Trojers

Een van de makers als spie doen gaan? Maar zeker ik vrees wel

Zeër dat er geen zich verbinde u zulk eene taak te verrichten,

40. Tusschen des vijands mannen te gaan om te spieden en eenzaam

Door den ambrosischen nacht; wel stout moet deze van hart zijn.

Hem antwoordende zeide de heerschende vorst Agamemnoon:

— Beiden behoeven wij raad, o godlijke held Menelaos,

Weldoordacht overleg, dat behoede en redde van 't onheil

45. Argos' volk en de schepen, dewijl Zeus' geest zich gekeerd heeft.

Meer toch heeft hij het harte geneigd naar de offers van Hektor.

Want nooit zag ik te voren of hoorde verhalen door andren

- Hoe éen man in een dag zoo stoute bedrijven verricht heeft
 Als aan Achaia's volk Zeus' uitverkorene Hektor,
 50. Zelf en door eigene kracht, geen zoon van een god of godin zijnd.
 Daden, ja, heeft hij verricht die met kommer het hart der Argeiërs
 Zullen bezwaren voor lang, zoo trof hij met leed de Achaiërs.
 Dus welaan, ga thans Idomeneus roepen en Ajas
 Naar hunne schepen u spoedend, terwijl ik den godlijken Nestor
 55. Zelf ga zoeken en dring te verrijzen van 't bed, of hij goedvindt
 Naar de geheiligde schare te gaan van de wachten tot naricht.
 Hem toch zullen zij willigst gehoorzamen; want bij den wachtpost
 Voert zijn zoon het bevel met Idomeneus' makker in 't strijdperk
 Kloeken Meriones; want op hen beiden vertrouwden wij 't zekerst.
 60. Hem zei toen Menelaos, de schriklijke stem van het slagveld:
 — Zeg dan, wat het nu is dat uw woord mij beveelt en mij opdraagt?
 Blijf ik bij genen vertoeven en wacht ik u daar tot gij aankomt,
 Of wel ijf ik u na, zoodra ik hen goed onderricht heb?
 Daarop zeide hem weder der volkeren vorst Agamemnoon:
 65. — Blijf gij ginder verwijlen, om niet elkander te missen
 Bij onzen tocht; door het kamp toch loopen verschillende paden.
 Roep dan waar gij ook komt en vermaan hen tot waken en toezicht,
 Noemende iederen man bij den naam van den stam zijnes vaders,
 Ieder ontziende; uw harte verheffe zich niet met voornaamheid,
 70. Laten wij veeleer zelf ook deelen in 't werk, daar ons beiden
 Zeus toch bij de geboorte beschikte een drukkenden rampspoed.
 Alzoo sprekende zond hij, met goede vermaning, zijn broeder,
 Doch zelf spoedde hij voort tot den herder der volkeren Nestor.
 Dezen nu vond hij ter zij van zijn tent en het donkere vaartuig
 75. Rustend op 't mollige leger; zijn blinkende wapenen naast hem,
 't Schild en een tweetal speren, benevens de glanzende strijdhelm;

58 Thrasumedes.

65 Namelijk door de duisternis.

Naast hem lag ook de gordel, de schittrende, welken de grijsaard
Bond om het lijf wanneer hij zich doste ten moordenden oorlog
't Volk aanvoerende, want nooit week hij der droevige grijsheid.

80. Toen op zijn elboog leunend verhief hij zich, richtte het hoofd op,
Wendde tot Atreus' zoon zich en zei hem vervolgens de woorden:
— Wie komt daar door het kamp naar de schepen getreden, en eenzaam
Midden in duisteren nacht, als de andere menschen in rust zijn,
Als die een muildier zocht dat verdwaalde of eenen der makkers?
85. Spreek dan, nader mij niet zoo stil — wat hebt gij van noode?

Hem antwoordende zeide der volkeren vorst Agamemnoon:

- Nestor Neleus' zoon, gij heerlijke roem der Achaiërs,
Dra herkent gij hem wel, Agamemnon den zone van Atreus,
Dien Zeus steeds vóór allen bezwaart, zoo lang mij de adem
90. Binnen de borst noch woont en de kracht noch blijft in mijn knieën.
Alzoo dool ik dewijl geen lieflijke slaap op mijn oogleên
Neerzeeg, maar mij de krijg ontrust en het leed der Achaiërs.
Zorgvol vrees ik om 't lot van de Danaërs; geenerlei vastheid
Heeft mijn gemoed, maar slingert; mijn hart in geweldige onrust
95. Springt uit de borst en mij beven van onder de krachtige leden.
Kom, als gij iets wilt doen, nu ook u geen sluimering nadert,
Laten wij gindsheen gaan naar de posten der wacht, om te weten
Of zij misschien door den last van vermoeiing en slaap overweldigd
Liggen te rusten en gansch niet meer op het waken bedacht zijn.
100. Toch staat 's vijands macht nabij, en wij weten het geenszins
Of zij misschien in den nacht niet zullen beproeven een aanval.

Daarop zeide hem Nestor Gerenia's wagenbestuurder:

- O roemvolle Atreide, regeerder des volks Agamemnoon,
Waarlijk, de wijze Kronion vervult niet iederen toeleg

84. Voor dat woord muildier heeft men een dergelijk willen zoeken dat wachter beteekent, op grond dat muildier hier misplaatst waar'. Zelfs moet de geheele regel daarom onecht heeten. Maar ik vind het zeer natuurlijk dat iemand des nachts door een legerkamp loopt om een losgebroken muil of paard (Odussee XXI 22) te zoeken.

105. Welken zich Hektor's wensch thans droomt, maar zeker, vermoed ik,
 Zullen hem zelfs noch zwaarder de rampen vervolgen, als eenmaal
 Weer uit den drukkenden wrok zich verhief het gemoed van Achilleus.
 Ik zal gaarne u volgen; wij moeten intusschen ook andren
 Wekken, het zij den Tudeide beroemd met de lans of Odusseus,
 110. Ajas den snellen van voet en den moedigen zone van Fuleus.
 Of als er een ook ging om te roepen die anderen, Ajas
 Telamon's godlijken zoon, en Idomeneus d'edelen koning,
 Want die liggen het verst met hun schepen en niet zoo nabij ons.
 Maar Menelaos, al is hij mij lief en hoe zeer ik hem hoogacht,
 115. Zal ik 't verwijten, al naamt gij het euvel verzwijg ik het geenszins,
 Dat hij nu slaapt en op ú alleen doet drukken den arbeid,
 't Ware zijn plicht thans ijvrig bij alle de vorsten te werken
 Door zijn gesmeek, want reeds is onweerstaanbaar de nooddwang.

Daarop gaf hem de koning des volks Agamemnon ten antwoord:
 120. — Vroeger, o grijsaard, drong ik u zelf met uw woord hem te gispen,
 Want vaak is hij nalatig en weinig bereid tot het krijgswerk,
 Niet uit gewoonte van talmen en niet door gebrek van zijn doorzicht,
 Maar omdat hij naar mij steeds ziet en mijn handelen afwacht.
 Doch nu wekte hij zelf mij het eerst en vervoegde zich bij mij;
 125. Daarop deed ik hem gaan om te roepen degeen die gij noemdet.
 Kom dus, laten wij gaan, die vinden wij vast bij de wachten
 Buiten de poort; daar immers beval ik hun samen te komen.

Hem antwoordde dan Nestor Gerenia's wagenbestuurder:
 — Zóo zal geen der Argeiërs hem willen berispen, en niemand
 130. Weigren te volgen wanneer hij er eenen bemoedigt en aanspoort.

Alzoo sprekende dekte zich Nestor de borst met het lijfkleed,
 Bond zich het sierlijke schoeisel dan onder de glanzende voeten,
 Gespte zich vast om de schouders den purperkleurigen mantel
 Dubbel gevouwen en ruim; dicht lag er de vlokkige wol op;

110. Ajas de zoon van Oileus. Fuleus' zoon is Meges.

135. Dan zijne werpspies nemend, de krachtige, vlijmend gekoperd,
 Spoedde hij voort naar de vloot der in kopergedoste Achaiërs.
 't Was Odusseus de schrandre, in doorzicht Zeus evenarend,
 Dien de Gereniër Nestor het eerst opriep uit de nachtrust,
 Luide verheffend zijn stem; snel trof het geluid zijne zinnen;
140. Aanstonds trad hij ook buiten zijn tent en begon tot hen beiden:
 — Waarom doolt gij zoo rond door het kamp bij de schepen en eenzaam
 Door den ambrosischen nacht? Wat kwam er voor vreeslijke nooddwang?
 Hem antwoordde dan Nestor Gerenia's wagenbestuurder:
 — Godlijke zoon van Laërtes, in vinding rijke Odusseus,
 145. Wees niet toornig; er dreigt inderdaad zulk leed de Achaiërs.
 Dus ga mede, opdat wij ook anderen wekken die voegzaam
 Kunnen beramen of vluchten het best zal wezen of weerstand.
 Alzoo sprak hij; Odusseus zijn tent snel binnengetreden
 Wierp zich het blinkende schild op den rug en verzelde de andren.
150. Tudeus' zoon Diomedes bezochten zij thans en zij vonden
 Dien met zijn krijgstuig buiten zijn tent, en in 't ronde gelegerd
 Sliepen zijn makkers, het hoofd op hun schilden geleund, en de werpspies
 Stak met de onderste punt rechtop in den grond, en het koper
 Blonk aan de spitsen van ver als de bliksem van Vader Kronioon.
155. Slapend rustte de held op de huid van een stier uit het weiveld,
 Onder zijn hoofd lag mede een kleed van het schittrendste weefsel.
 Nestor trad op hem toe, de gerenische wagenbestuurder,
 Wekte hem op door een stoot met zijn voet en verweet hem in 't aanzicht:
 — Tudeus' zoon, ontwaak; hoe slaapt gij zoo rustig den nacht door?
 160. Hoordet gij niet hoe de Trojers nu liggen op 't hooge der vlakte,
 Dicht bij de schepen, en slechts weerhouden door weinigen afstand?
 Alzoo sprak hij, en spoedig verrees uit den slaap Diomedes,
 Richtte terstond zich tot Nestor en sprak de gevleugelde woorden:
 — Rustloos zijt gij, o achtbre, gij houdt nooit op met den arbeid.
165. Zijn daar ook geen andre en jongere zonen Achaia's
 Die dan zouden behooren de koningen allen te wekken

Alom rondgaand? Maar, gij zijt, o grijze, onwrikbaar.

Doch weer sprak toen Nestor Gerenia's wagenbestuurder:

— Waarlijk, gij zeydet dat alles, mijn zoon, als passend en recht is.

170. Edele zonen bezit ik voorwaar, ook mannen in aantal

Heb ik van welken er licht één rond kon gaan om te roepen.

Maar een te vreeslijke nood is thans de Achaiërs genaderd;

Want op het scherp van een mes ligt thans voor het volk der Achaiërs

't Zij de ellendige dood of de kans tot behoud van het leven.

175. Kom nu, Ajas den snellen gewekt en den zoon van Fuleus;

Ga, als de jongere zijnde, indien gij beklaagt mijne grijsheid.

Toen sloeg Tudeus' zoon om zijn schouders de vacht vaneen grooten
Rossigen leeuw, die hem hing tot den voet, en hij vatte zijn werpspies.

IJlings ging nu de held en hij riep en geleidde de andren.

180. Toen zij nu allen te zaam bij de wachten zich hadden vereenigd,

Vonden zij daar ook niet in den slaap de gebieders der wachten,

Maar overeind en bekleed met hun wapenen zaten zij allen.

Zoo als honden de schapen in 't perk onrustig bewaken,

Als zij een roofdier hooren, geweldig van krachten, dat afdaalt

185. Langs het gebergt naar de bosschen, en luid het geschreeuw in
het rond klinkt

Onder de hoeders en honden, de slaap er aan allen gestoord wordt;

Alzoo was ook aan dezen de slaap ontroofd van hun oogleên,

Daar den onvriendlijken nacht doorwakende; want naar de vlakke

Waren zij immer gewend, om te hooren het naadren der Trojers.

190. Hen zoo ziende verheugde de grijze zich, moedigde wakker

Elk door zijn toespraak aan, en hij riep de gevleugelde woorden:

— Goed zoo, kinderen, waakt nu voort; geen sluimer bevang nu
Iemand uwer, opdat wij de vreugd niet worden des vijands.

Alzoo sprak hij en ging door de gracht, en hem volgden onmidlijk

195. Argos' vorsten, zoo velen er waren beroepen ter saamkomst.

Nestor's edele zoon en Meriones volgden hen mede

Derwaarts, want ook dezen verzocht men om saam te beraden.

Thans door de holte der gracht heentrekkende, zetten zich allen
 Toen op een zuivere plaats, waar tusschen de lijken de bodem
 200. Zichtbaar bleef, en van waar de geweldige Hektor terugtrok
 Toen hij er Argos' mannen versloeg, tot de nacht ze omhuld had.
 Daar neerzittende spraken zij saam hun bedenkingen wisslend.
 Eerst ving Nestor aan, de gerenische wagenbestuurder:
 — Is er nu niet, mijne vrienden, een man dien het hart er toe aandrijft
 205. Stout en vermetel van moed om te gaan naar de dappere Trojers,
 Spiedende of hij er soms mocht grijpen een dwalenden vijand,
 Of, het gesprek afluistrend van eenen der Trojers, vernemen
 Wat er te zaam thans wordt overlegd, of zij hier bij de schepen
 Denken te blijven, en ver van de veste verwijderd, of stadwaarts
 210. Weer aftrekken, wanneer zij het heer der Achaiërs bedwongen.
 Al die zaken vernam hij en zou dan weer tot de onzen
 Heelhuids keeren; zijn roem zou groot zijn onder den hemel
 Bij de geslachten der menschen en rijkelijk wordt hij begiftigd;
 Want zoo velen er zijn van de vorsten die over de schepen
 215. Voeren 't bevel, zal ieder hem geven een vrouwelijk zwart schaap
 Saam met het zuigende lam — zoo schoon waar' geene bezitting —
 Steeds ook welkom zou hij verschijnen aan disch en bij feestmaal.
 Alzoo sprak hij, en allen bewaarden in stilte het zwijgen.
 Toen sprak daar Diomedes, geducht door zijn stem op het slagveld:
 220. — Mij, o Nestor, beweegt het gemoed en vermetel verlangen
 Ginds naar het leger te gaan van den dichtbij liggenden vijand,
 Tusschen het troïsche kamp; maar zoo er een man met mij meêging,
 Ware de zekerheid grooter en konden wij stouter te werk gaan.
 Want waar twee uittrekken, bemerkt wel één van hen beiden
 225. Eer wat heilzaamst zij; alleen, al is men opmerkzaam,
 Is het verstand toch trager en niet zoo wakker het doorzicht.
 Alzoo sprak hij en velen verlangden zijn schreden te volgen.
 Gaarne verlangden het beide de Ajaksen, Ares' genoten,
 Gaarne Meriones ook, maar Nestor's zoon het onstuimigst,

230. Gaarn ook Atreus' zoon, Menelaos beroemd door zijn speerworp,
 Gaarn ook wilde Odusseus de veelbeproefde zich wagen
 Onder de troïsche scharen, zijn hart was steeds ondernemend.

Daarop zeide tot dezen der volkeren vorst Agamemnoon:

— Tudeus' zoon Diomedes, o gij aan mijn harte zoo dierbaar,
 235. Noem gij zelf eenen makker, en volgens uw keuze, den stoutsten
 Onder degeen die zich meldden, dewijl zoo velen bereid zijn.
 Maar wees echter bedacht dat gij niet eenen beetren voorbijgaat,
 Eerbiedshalve, en zoo ten gezelle den zwakkeren uitkiest,
 Enkel om 't edel geslacht, al is hij van vorstlijker aanzien.

240. Alzoo sprak hij, uit zorg voor den blonden Atreide zijn broeder.
 Doch weer zei Diomedes, geducht door zijn stem op het slagveld:
 — Als het uw wil dus is dat ik zelf een gezelle mij uitkies,
 Zou ik dan ooit Odusseus den godlijken kunnen vergeten,
 Wien steeds 't harte bereid, wien steeds manhaftig 't gemoed is
 245. Midden in alle gevaar, dien Pallas Athena begunstigt.

Als mij Odusseus volgt, dan keerden wij zelfs uit een vuurgloed
 Beiden behouden terug, want allen verwint hij in doorzicht.

Daarop zei hem de groote en veelbeproefde Odusseus:

— Tudeus' zoon, zoo zeer niet moet gij mij loven of laken,
 250. Want tot Argeïërs spreekt gij aan welken dit alles bekend is.
 Laten wij gaan; snel spoedt zich de nacht en verrast ons de ochtend.
 Want ver is het gesternte gevorderd, en 't volle des nachts reeds
 Voor twee derden verlopen en slechts één derde noch blijft ons.

Alzoo sprekende dosten zij 't lijf met de vreeslijke wapens,
 255. Tudeus' zoon ontving van den strijdbaren held Thrasumedes
 Diens tweesnijdend mes, bij zijn schip was 't zijne gebleven,
 Mede zijn schild; Thrasumedes omhulde hem 't hoofd met een strijdhelm,
 Enkel van leder en zonder een kam noch manen, een stormkap
 Wordt hij genoemd, en beveiligt het hoofd van het lichtere krijgsvolk.
 260. Doch Meriones gaf aan Odusseus zijn boog met de pijlbus,
 Mede zijn zwaard; voorts bond hij hem vast op het hoofd zijnen strijdhelm

- Gansch uit leder gevormd; stijf welfden van binnen een aantal
 Riemen den helm; ook zaten de blinkende tanden des evers
 Blank van gebit er van buiten geschikt naar verschillende kanten,
 265. Sierlijk en kunstig, en zacht was 't midden gevoerd met een viltlaag.
 Door Autolukos was hij in Eleon vroeger veroverd,
 Toen hij de woning beroofde van Ormenos' zone Amuntor,
 Doch aan Amfidamas, held van Kuthere, Skandeia bewonend,
 Gaf hij hem later, en deze vereerde hem Molos, als gastvriend.
 270. Deze nu schonk hem zijn zone Meriones weer om te dragen,
 Doch thans diende hij 't hoofd van Odusseus tot vaste beschutting.
 Toen zij zich beiden nu hadden gedost in de schriklijke wapens,
 Gingen zij heen, aldaar de achaische vorsten verlatend.
 Toen deed Pallas Athena hun rechts enen reiger verschijnen
 275. Vliegende dicht aan hun weg, ofschoon voor hun oogen onzichtbaar
 Wegens den duisteren nacht; zijn geluid slechts konden zij hooren;
 Vreugdvol hoorde Odusseus zijn vlucht en hij riep tot Athena:
 — Wil mij verhooren, o dochter des aigisvoerenden Vaders,
 Gij die in alle bezwaren mij bijstand leent en mijn gangen
 280. Altijd kent; schenk nu vooral mij uw liefde, Athena.
 Geef dat wij weder, beladen met roem, naar de schepen teruggaan,
 Na iets heerlijks te hebben verricht en dat heuge den Trojers.
 Daarop smeekte haar ook Diomedes de schrik van het slagveld:
 — Wil thans mij ook hooren, o Zeus' ondwingbare dochter;
 285. Wees aan mijn zijde, gelijk gij mijn vader den godlijken Tudcus
 Bijstondt toen hij naar Thebai vertrok als gezant der Achaiërs.
 Bij den Asopos verliet hij d' Achaiërs in 't koper gepantserd,
 Sprak welwillende taal daar ginds tot het volk der Kadmeïërs,
 Maar weerkeerende bracht hij geweldige daden ten uitvoer
 290. Onder uw hulp, o heilige godin, wijl gij hem ter zij stondt.
 Wees thans even gezind mij hulp te verleenen, bewaak mij.
 U dan wijd ik een rund, eenjarig met machtigen schedel,
 Dat geen man noch temde en nooit noch onder het juk bracht.

Zulk een zal ik u wijden, met goud omwindend zijn horens.

295. Alzoo luidde hun smeeken en Pallas Athena verhoorde 't.
Thans, nadat hun gebed tot de dochter des machtigen Zeus rees,
Gingen zij snel, twee leeuwen gelijk, door het nachtelijk duister,
Over het slagveld wadend door lijken en wapens en bloedplas.

Doch geen nachtrust liet ook Hektor den dapperen Trojers,
300. Maar hunne edele hoofden beriep hij te zaam ter bijeenkomst,
Allen zoo velen er waren bestuurders en leiders der Trojers.
Toen zij er waren vergaderd beraamde hij 't listige voorstel:
— Wie die het waagt mij die daad te beloven en ook te verrichten
Tegen een heerlijken prijs? Wel zal voldoende het loon zijn,
305. Immers ik geef hem een wagen en twee hooghalzige paarden,
d' Edelsten welke er zijn bij de snelle achaische schepen,
Hem die het waagt te bestaan en zich zelve den roem te verwerven,
Dicht bij de vlugge galeien te gaan en er heimlijk te vorschen
Of zij als vroeger bewaken de zeedoorklievende bodems,
310. Dan wel onder de handen der onzen gebogen en zwichtend
Over de vlucht zich beraden en nu niet langer geneigd zijn
's Nachts hunne wachten te houden, verlamd door den vreeslijken arbeid.

Alzoo sprak hij en allen bewaarden in stilte het zwijgen.
Doch bij de Trojers bevond zich een Doloon, zoon van Eumedes
315. d' Eedlen heraut, en vermogend aan schatten van goud en van koper.
Deze nu was van gedaante gering, maar snel met de voeten,
Eenige zoon ook was hij te midden van zusters, een vijftal.
Thans nam deze het woord en hij sprak tot de Trojers en Hektor:
— Mij, o Hektor, beweegt het gemoed en vermetel verlangen
320. Dicht bij de vlugge galeien te gaan en er heimlijk te vorschen.
Dus welaan, wil daar uwen scepter voor heffen en zweer mij
Dat gij de paarden mij schenkt en den wagen met schitterend koper
Welke het voertuig zijn van den edelen zone van Peleus.
'k Zal niet vruchteloos spieden en niet uw verwachting beschamen.
325. Want zoo lang doorkruis ik des vijands kamp, tot ik nader

Bij Agamemnoon's schip, waar samen de vorsten vermoedlijk
Zullen beramen hetgeen hun te doen staat, vluchten of strijden.

Alzoo sprak hij, en Hektor verhief hem den scepter en zwoer hem :

— Moge mij Zeus thans hooren, de dondrende gade van Ilera,
330. Nooit zal onder de Trojers een ander berijden dien wagen,
Maar u zeg ik het toe, daar altijd mede te schittren.

Alzoo sprak hij; zijn eed was valsch, doch was hem ten prikkel.
Aanstands wierp hij zich toen den gekronkelden boog om de schouders,
Dekte zich dan met de huid van een wolf grauwwleurig van haren,
335. 't Hoofd met den helm van een marter gemaakt, en hij vatte zijn werpspies.
Daarop spoedde hij voort uit het kamp naar de schepen; maar geenszins
Zou hij gekeerd van de schepen aan Hektor weder bericht doen.
Toen hij nu buiten 't gewoel van de wagens en mannen geraakt was,
Ging hij begeerig zijn weg. Maar toen ontdekte zijn voetstap

340. Ras de verheven Odusseus en sprak tot zijn vriend Diomedes:
— Hoor, Diomedes, er nadert een man uit het leger geslopen.

Is het een spie wellicht die beproeft onze vloot te begluren,
Of' wel een die er zoekt te berooven de lijken op 't slagveld?
Maar stil, laten wij eerst hem voorbij doen gaan op de vlakke
345. Even; en daarna springen wij toe en wij zullen hem plotsling
Vangen, dien man; maar mochten zijn voeten ons beiden te vlug zijn,
Zorg dat gij steeds van het kamp naar de zijde der schepen hem voortdrijft
Onder 't bedwang van uw speer, dat hij niet ontvlucht' naar de stadzij.

Alzoo spraken zij saam en verborgen ter zij van den weg zich,
350. Tusschen de dooden gebukt; snel ijde hij roekeloos voorwaarts.
Toen hij nu zoo ver was als de afstand welken de muilen
Ploegende gaan, daar dezen gezwinder dan runders gewoon zijn
Vlug den getimmerden ploeg te bewegen door 't kluitige braakland,
Liepen zij haastig hem na; toen bleef hij hen hoorende stilstaan;
355. Want hij geloofde van harte dat vrienden, tot keeren hem nopend,
Kwamen van 't heer der Trojanen, en Hektor's last hem terugriep.
Maar nu zij waren genaderd zoo dicht, ja min dan een speerworp,

- Zag hij des vijands mannen en repte de haastige knieën
 Spoedig ter vlucht, maar dezen versnelden hun stormenden aanloop.
 360. Zoo als een tweetal honden, verscheurend van tand en de wildjacht
 Kennende, 't jeugdige hert of een haas hardnekkig vervolgen
 Dwars door het boschrijk land, en het kermende dier voor hen uit loopt,
 Zoo joeg Tudeus' zoon met den stedenverwoester Odusseus
 Ver van de zijnen gedreven hem voort, hardnekkig vervolgend.
 365. Maar toen deze de wacht weldra had kunnen bereiken
 Vluchtend den weg naar de schepen, vervulde Athena met ijver
 Tudeus' zoon, dat niet een Achaiër in 't koperen pantser
 Rocmde het eerst hem te treffen, hij zelf zou komen de tweede.
 Hoog dus zwaaiend zijn lans, riep luid de geduchte Tudeide:
 370. — Sta, of ik slinger mijn speer op u af, en dan zult gij voorzeker
 Niet lang onder mijn hand ontvlieden het doodelijk einde.

- Alzoo sprekende wierp hij zijn speer, maar miste met opzet.
 Rechts vloog over zijn schouder de punt van de glanzende werpspies
 Vast in den grond; zijne vlucht toen stakende stond hij en beefde,
 375. Stamelend, daar zijne tanden hem klapperden tusschen de lippen,
 Bleek van angst; thans waren zij beiden met hijgenden adem
 Bij hem en grepen zijn handen, terwijl hij hun weenende toesprak:
 — Laat mij het leven, ik zal u een losgeld geven, mijn woning
 Heeft veel koper en goud, ook ijzer met moeite bearbeid,
 380. Daarvan schenkt u mijn vader voorzeker een schittrenden losprijs,
 Als hij verneemt dat ik hier bij de vloot der Achaiërs gespaard bleef.

- Hem antwoordende zeide de vindingrijke Odusseus:
 — Wees goedsmoeds en de dood vervulle u niet de gedachten.
 Maar kom, deel het mij mede, verhaal mij de zuivere waarheid:
 385. Waarom sluipt gij nu zoo uit uw kamp naar de schepen, en eenzaam
 Midden in duisteren nacht, als de andere menschen in slaap zijn?
 Is het om een van de lijken te plunderen hier op het slagveld?
 Of zond Hektor u hier om te loeren op alles wat voorvalt
 Dicht bij de holle galeien? Of was het uit eigene aandrift?

180 180 180

DOLLOON DOOR DIOMEDES EN ODUSSEUS GECEPEN

VAAΣ UIT DE VERZAMEL. DE LUNES

390. Daarop zeide hem Dolon, en onder hem beefden zijn leden:
 — Ach, tot mijn diepe ellende verdwaasde mij Hektor de zinnen,
 Die mij beloofde te geven de enkelhoevige rossen,
 't Span van den eedlen Achilles, en 't voertuig schittrend van koper.
 Deze bewoog mij te gaan door het vluchtige nachtelijk duister,
 395. Dicht aan des vijands kamp voortsluipende stil te bespieden
 Of zij als vroeger bewaken de zeedoorklievende bodems
 Dan wel onder de handen der onzen gebogen en zwichtend
 Over de vlucht zich beraden en nu niet langer geneigd zijn
 's Nachts hunne wachten te houden, verlamd door den vreeslijken arbeid.

400. Toen glimlachte en zei hem de vindingrijke Odusseus:
 — Schitterend was voorwaar het geschenk dat uw harte begeerd heeft,
 d' Edele paarden behoorend aan Aiakos' machtigen kleinzoon.
 Maar geen sterveling zal ze gemakkelijk temmen of rijden
 Buiten Achilleus zelf, dien baarde een godlijke moeder.
 405. Maar kom, deel het mij meè en verhaal mij de zuivere waarheid:
 Waar, toen ge hierheen kwaamt, bleef Hektor de herder der volken?
 Waar ligt Hektor's wapengerei? waar staan zijne paarden?
 Hoe toch zijn nu de wachten der andere Trojers, hun rustplaats?
 Wat wel wordt er te zaam overlegd, of zij hier bij de schepen
 410. Denken te blijven en ver van de veste verwijderd, of stadwaarts
 Weer aftrekken, wanneer zij het heer der Achaiërs bedwongen?

Daarop zeide hem Dolon de zoon van Eumedes ten antwoord:
 — Zeker, ik zal u dit alles verhalen naar zuivere waarheid:
 Hektor toeft bij de mannen, die worden gehoord in den raadskring,
 415. Daarmee pleegt hij nu raad, bij het heilige teeken van Ilos,
 Buiten 't gewoel; maar wat gij, o held, van de wachten gevraagd hebt,
 Geene verordende wacht draagt zorg voor het kamp of bewaakt het;
 Maar wie eigenen hard bij de Trojers bezitten, uit nooddwang
 Houden zij wacht en zij roepen de een tot den ander te waken;
 420. Doch de van verre geroepen verbondenen, nemen hun nachtrust;
 Want voor de wachten te zorgen, dat lieten zij over aan Trojers.

Immers zij hebben nu hier hunne kinderen noch hunne vrouwen.

Hem antwoordende zeide de vindingrijke Odusseus:

— Zeg waar slapen zij? Tusschen de rossenbedwingende Trojers
 425. Of afzonderlijk? Leg mij dit uit, opdat ik het wete.

Hem antwoordende sprak toen Dolon de zoon van Eumedes:

— Zeker, ik zal ook dat u verhalen naar zuivere waarheid:
 Zeewaarts Kariërs, voorts de Paionen met kronklende bogen,
 Lelegers ook en Kaukonen en mede de eedle Pelasgen,
 430. Lukiërs liggen bij Thrumbre en Musiërs blakend van eerzucht;
 Frugiërs strijdend te paard en maionische wagenbestuurders.
 Maar waarom toch vraagt gij mij zoo nauwkeurig naar alles?
 Want wanneer gij verlangt in het troïsche leger te dringen,
 Thrakiërs nieuwlings gekomen bezetten ter zijde den uithoek,
 435. Daarbij is ook de zoon van Eïoneus, Resos, hun koning,
 Hij wiens paarden de grootste en heerlijkste zijn die ik ooit zag,
 Blinkender wit dan de sneeuw, in het loopen den wind evenarend;
 Smaakvol is ook zijn wagen met goud en met koper beslagen;
 Gouden wapenen ook, ontzachtlijk, een wonder van schoonheid,
 440. Voerde hij mede, zoo schoon dat gewis geen sterflijken menschen
 Zulk eene rusting betaamt, maar eer onsterflijken goden.
 Welaan, brengt mij dan ginds naar de snelvoortglijdende schepen,
 Of wel laat mij nu achter, gekluisterd in stevige banden,
 Tot gij gekeerd van uw tocht mij beproefd zult hebben en zien kunt
 445. Of ik dit alles behoorlijk u zei, of u logens verhaald heb.

Norsch op hem neerziend zei dan de machtige held Diomedes:

— Koester, o Dolon, in 't hart niet langer gedachten aan redding,
 Schoon uw bericht ons dient, nu gij vielt in de macht onzer handen.
 Want wanneer wij u thans voor een losgeld laten uw vrijheid,
 450. Eerlang keert gij terug naar de snelle achaische schepen,
 't Zij om te spieden, hetzij dat gij komt als een strijdende vijand.
 Maar wanneer gij het leven verliest, door mijn handen beteugeld,
 Zult gij ook voortaan niet den Argeiërs wezen tot onheil.

- Alzoo sprak hij; hem wilde nu Dolon met dringende handen
 455. Smeekende vatten de kin; maar snel toestootende hieuw hij
 Dwars door zijn hals met het lemmer, dat beide de pezen hem afsneed;
 Zoo viel 't hoofd in het stof, met het woord op de stervende lippen.
 Toen ontdeden zij 't hoofd van den helm uit het vel van een marter,
 Namen de rijzige speer, en den kronklenden boog en de wolfsvacht.
 460. Dezen nu hief met de handen de eedle Odusseus ten hemel
 Tot Athenaia de schenkster van buit, en aanbiddende sprak hij:
 — Heil, hiermeê, godinne, van alle Olumpiërs immers
 Roepen wij 't eerst u aan; maar wees ons nu weer ten geleidster
 Ginds naar de paarden en 't kamp waar rusten de thrakische benden.
 465. Alzoo bad hij, en hoog met zijn handen verhief hij het krijgstuig,
 Hing 't aan een struik tamariske, en legde tot duidelijk kenmerk
 Rijs dat hij raapte er bij en een bloeienden tak tamariske,
 Om het te zien als zij keerden in 't vluchtige nachtelijk duister.
 Daarna traden zij voort door wapens en donkeren bloedplas,
 470. Gingen met spoed en bereikten het leger der thrakische scharen.
 Moe van den arbeid waren zij rustig in slaap, en het krijgstuig
 Lag er van elk op den grond, naar den regel behoorlijk gerangschikt
 Langs drie rijen; en naast hen de paarden, bij ieder zijn tweespan.
 Resos rustt' in hun midden en naast hem zijn vluchtige rossen
 475. Vast aan den uitersten rand van den wagen gebonden met riemen.
 't Eerst ze bespeurende toonde Odusseus ze snel Diomedes:
 — Dat is vast, Diomedes, de man, dat zijn zijne rossen,
 Welke ons Dolon beduidde, aan wien wij het leven benamen.
 Welaan, toon uw vermetel gemoed, gij behoeft met uw wapens
 480. Niet zoo werkloos te staan, ontbind gij de riemen der paarden;
 Of dood gij die mannen en ik draag zorg voor de paarden.
 Alzoo sprak hij, en gene door Zeus' blauwoogige dochter
 Vurig bezield sloeg allen in 't rond en de aaklige doodskreet
 Rees van de stervenden op, en de grond was rood van den bloedstroom.
 485. Zoo als een leeuw, die bespringt het van hoede verstokene wolvee,

Geiten en schapen, in 't midden van dezen zich werpt met verwoedheid,
 Zoo ging Tudeus' zoon door het leger der thrakische manschap,
 Tot hij er twaalf deed sneven; de schrandre Odusseus intusschen
 Steeds nabij als het zwaard des Tudeiden er eenen gedood had,
 490. Dezen dan sleepte Odusseus terug bij zijn voeten hem grijpend;
 Daarop bedacht in zijn geest, dat de rossen met prachtige manen
 Lichtelijk konden ontloopen, wanneer het hun schrik in het hart joeg
 Tusschen de dooden te gaan, want vreemd noch waren zij 't slagveld.
 Maar toen Tudeus' zoon Diomedes den koning bereikt had,
 495. Hem, dertiende, benam hij ook dezen het liefelijk leven;
 Kreunend zuchtte hij, want bij zijn hoofd, als een schrikkelijk
 droombeeld,
 Stond dien nacht Diomedes, beschikt door den wil van Athena.
 Middellerwijl ontbond de ervaren Odusseus de paarden,
 Snoerde ze saam met de riemen en dreef ze dan door het gewoel heen
 500. Voort met een slag van zijn boog, omdat hij er niet aan gedacht had
 Tevens de blinkende zweep uit den sierlijken wagen te nemen.
 Daarop floot hij om zoo Diomedes een teeken te geven.
 Toch bleef deze en zon wat vermetelee daad hij nu doen mocht,
 't Zij dat hij roofde den wagen, in welken de blinkende wapens
 505. Waren, en trok bij den dissel of hoog op zijn handen hem
 wegdroeg,
 't Zij dat hij meerderen noch van de Thrakiërs bracht om het leven.
 Noch overlegde hij dit in zijn geest, toen Pallas Athena
 Dicht aan zijn zijde verschenen, vermaande den held Diomedes:
 — Zoon van den machtigen Tudeus, gedenk thans weer aan den aftocht
 510. Naar de gewelfde galeien, opdat gij er niet als een vluchtling
 Keert, als een andere god soms doet ontwaken de Trojers.
 Alzoo sprak zij; hij wierp zich, de stem der godinne herkenkend,
 Haastig op een van de paarden; Odusseus dreef dan de rossen
 Voort met zijn boog en zij vlogen gezwind naar de vloot der
 Achaiërs.

515. Doch niet blind zat daar te bespieden de schutter Apolloon,
 Toen hij Athena bemerkte, die Tudeus' zone gevolgd was;
 Toornig op deze begaf hij zich onder de scharen der Trojers,
 Waar hij Hippokoön wekte, den thrakischen vorstlijken raadsman,
 Rhesos' eedlen verwant. Toen deze, ontwaakt uit zijn nachtrust
 520. Zag de verlatene plaats, waar stonden de vluchtige rossen,
 Noch stuiptrekkend de mannen, geveld in een smartelijk bloedbad,
 Klaagde hij zuchtend en riep hij den naam van zijn dierbaren makker.
 Luid ook rees der Trojanen geschreeuw, en in groote verbijstring
 Stormden zij samen en zagen verbaasd de verschriklijke daden
 525. Welke die mannen bedreven, ontsnapt naar de holle galeien.

Toen die waren ter plaats, waar lag de verspieder van Hektor,
 Stuitte de eedle Odusseus de vaart van de vliegende rossen,
 Tudeus' zoon sprong snel op den grond, en den bloedigen krijgsbuit
 Reikte hij toe aan Odusseus, besteed weer 't ros, en zijn makker
 530. Nootte de paarden op nieuw met den boog, en zij vlogen ge-
 hoorzaam
 Voort naar de holle galeien: naar dezen verlangden zij hartlijk.

Nestor hoorde het eerst het gedreun van de hoeven en zeide:
 — O mijne vrienden, bestuurders en hoofden der volken van Argos,
 Dwaal ik, of heb ik het recht? Toch drijft mijn gemoed het te
 zeggen:

535. Dreunend treft mijne ooren het trappelen van rennende paarden;
 Mocht het Odusseus zijn en de machtige held Diomedes
 Hierheen drijvend een span eenhoevige rossen der Trojers.
 Maar toch is het mij angstig te moede, wat dezen geschied zij
 Argos' dappersten mannen, te midden der troïsche benden.

540. Noch voleinde hij niet, of men zag reeds beiden genaderd.
 Weldra stegen zij af; elk bood hun het hartelijk welkom,
 Vroolijk hun drukkend de hand en met vriendelijk woord ze be-
 groetend.

Toen sprak Nestor het eerst, de gerenische wagenberijder:

— Zeg mij, geprezen Odusseus, gij heerlijke roem der Achaiërs,
 545. Hoe toch naamt gij die paarden? Begaaft gij u midden in 't
 krijgsheer

Onder de Trojers? Of vindt gij een god op uw weg die ze aanbracht?

Wonderlijk schittert hun glans als Helios' blinkende stralen.

Steeds wel was ik gemengd in der Trojers gewoel, en ik meen wel
 Nooit bij de schepen gebleven te zijn, schoon grijs in het strijdperk;

550. Maar nooit heb ik gezien noch hoorde van paarden zoo heerlijk.

Doch vast heeft u een god ontmoet en u dezen geschonken;

Beiden toch zijt gij geliefd bij den wolkenbestuurder Kronioon,

Ook bij des dondrenden Zeus blauwoogige dochter Athena.

Hem antwoordende zeide de vindingrijke Odusseus:

555. — Nestor Neleus' zoon, gij heerlijke roem der Achaiërs,

Waarlijk een god kon licht noch schoonere paarden dan dezen

Schenken, indien hij verkoos, want noch veel beteren zijn er.

Dezen, naar welke gij vraagt, o grijsaard, kwamen er onlangs,

Thrakische zijn het; de dappre Tudeide versloeg hunnen meester;

560. Daarbij doodde hij twaalf zijner makkers, de kloeksten van allen;

Dertien, want wij versloegen ook dicht bij de vloot een verspieder,

Dien daar Hektor zond en de andere vorsten der Trojers

Om in het kamp van de onzen het heer in het rond te beloeren.

Alzoo sprekende dreef hij de enkelhoevige rossen

565. Juichend over de gracht en hem volgden verheugd de Achaiërs.

Toen zij nu waren gekomen bij Tudeus' sierlijke veldtent,

Bonden zij daar met de kunstig gesnedene riemen de paarden

Vast aan de krib, waar stonden de rossen van vorst Diomedes,

Luchtig van voet en het vocder van heerlijke tarwe genietend.

570. Achter in 't vaartuig legde Odusseus den bloedigen krijgsbuit

Doloon's wapenen neer, om ze later Athena te wijden.

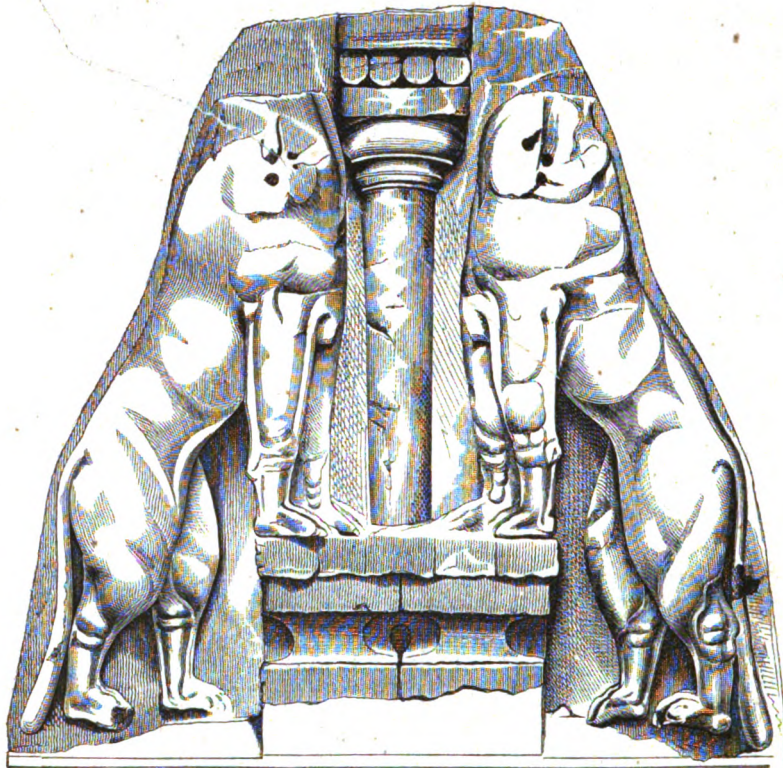
Daarna beiden in zee zich dompelend wieschen zij 't lichaam

Rein van het druipende zweet, om den hals en de schenen en dijen.

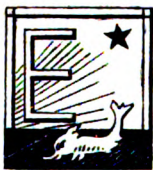
Doch nadat hun de golven der zee al 't zweet van de leden

575. Hadden gespoeld en verfrist en verkwikt weer hadden hun harten,
Wieschen zij nochmals 't lijf in de gladgeëffende badstoof.
Toen zij zich hadden gebaad en gezalfd met het vette olijsap,
Zaten zij neer aan het maal, en zij plengden ter eer van Athena,
Ruim uit het mengvat scheppend het harteverheugende druifnat.

ELFDE ZANG.

oos rees van de zijde des eedlen Tithonos van 't rustbed,
't Licht van den dag aanbrenghend den eeuwigen goden en
mensen.

- Toen deed Zeus naar de vloot van de snelle galeien Achaia's
Eris de kwellende gaan, en zij voerde het teeken des oorlogs.
5. Boven Odusseus' donker en breed zich welvende vaartuig
Stond zij, dat lag in het midden, om luide te roepen ter weerszij,
Hier naar de zijde der tenten des zonen van Telamoon, Ajas,
Ginds naar Achilleus' kant, die hun zuivergebogene bodems

- Stelden aan d' uiterste einden, vertrouwend hun moed en hun vuistkracht.
10. Daar op stond de godin en haar kreet klonk luide en vreeslijk
 Al in het rond en zij wekte bij elken Achaiër den strijdlust
 Op in het hart om op nieuw te aanvaarden den rustloozen oorlog.
 Plotseling werd hun de krijg nu zoeter dan ooit de terugkeer
 Was op hun gladde galeien naar 't dierbare land hunner vaadren.
15. Atreus' zoon riep ook en vermaande de argische manschap
 't Wapen te gorden, en hulde zich zelf in het glanzige koper.
 Stevig bevestigde hij eerst rondom zijne beenen de scheenplaat
 Sierlijk gemaakt en gebonden met enkelgespen van zilver;
 Daarna hechtte hij vast om de borst het bedekkende pantser
20. Waarmcê Kinures eens hem beschonk als een gift aan den gastvriend.
 Want op Kupros klonk reeds luide de roem der Achaiërs
 Toen zij zich hadden bereid met de schepen te zeilen naar Troja.
 Daarom schonk hij die gift om de gunst te verwerven des konings.
 Wisselend was het gestreept met een tiental banden lazuurblauw,
25. Voorts twaalf banden van goud en van tin noch twintig er tusschen;
 Langs het beloop van den hals van lazuur een versiersel van draken,
 Weerszijds drie, met den glans van den regenboog, dien Kronioon
 Stelt aan der hemelen zwerk als een beeld voor het reedlijke menschedom.
 Over zijn schouderen hing hij zijn zwaard, dat van zilveren nagels
30. Schitterend blonk aan de greep, en het stak in een schede met zilver
 Kunstig beslagen, bevestigd aan riemen met gouden versiersels.
 Daarna nam hij het schild, het geweldige, gansch hem bedekkend,
 Blinkend en schoon en omboord van een tiental koperen kringen;
 Hierop lagen van tin noch twintig platen bevestigd
35. Blank en in 't midden verhief zich een navel van donker lazuurblauw,
 Alles bekroonde het hoofd van de Gorgo ontzettend van aanzicht,
 Grimmig van blik en ter zijden verzeld van de Vrees en Verschrikking.
 Voorts hing 't schild aan een riem die met zilveren platen belegd was,
 Waar zich een kronklende draak van lazuur op bevond met een drietal
40. Samengestregelde koppen en allen gewassen uit één hals.

Eindelijk dekte hij 't hoofd met den helm, vierkammig, met paardhaar
Wuivend bedekt; ontzaglijk bewoog zich van boven de helmboos.

Dan twee krachtige speren, gekoperd aan 't einde en puntig
Nam hij, van welke het koper tot wijd in de hemelen heenblonk.

45. Toen klonk luide de donder hem toe van Athena en Hera
Om te vereeren den vorst van het goudrijk land van Mukene.

Ieder gebood daarop dat zijn wagenbestuurder de strijddkar
Dicht bij de gracht vooruit deed rukken in orde gerangschikt.

Maar zij zelve te voet en gedost in hun volle bewaapning,
50. Stormden vooruit, en hun kreten vervulden den morgen die aanbrak.

Vóór hunne wagens geijld, bij de gracht, stond vaardig hun slagreesk;
Weldra volgden de wagens hen ook. Maar droeve verschrikking

Wekte er Kronos' zoon die een bloedigen dauw uit den ether
Neer deed dalen op aarde, dewijl hij beraamde den toeleg

55. Velen der edelste mannen te storten in Aïdes' afgrond.

Ginds stond Troja's heer op den heuvel der vlakke geordend,
Onder den machtigen Hektor, Poludamas edel van afkomst,

Held Aineias, geëerd bij het troische volk als een godheid,
Polubos, eedlen Agenor en Akamas, godlijken jongling,

60. Drietal zonen ontstamd aan het heldengeslacht van Antenor.

Hektor stond aan de spits, met zijn rondom welvenden beuklaar.

Zoo als het booze gesternte te voorschijn komt uit het wolkfloers
Schitterend, maar dan weder zich hult in het donker der nevels,

Zoo blonk Hektor uit, nu onder de vorsten en dan weer

65. Drong hij de achterste scharen ten strijd, en geheel in het koper
Lichtte zijn glans, als de bliksem des aigisvoerenden Vaders.

Zoo als maaiers op 't veld elkaar bij het werk te gemoet gaan

Onder het snijden der bossen op 't land van den rijken bezitter,
Halmen van tarwe en gerst, die handvol vallen bij handvol,

70. Alzoo stortten er op elkaar de Achaiërs en Trojers

Dood aanbrenghend, en geen die op schandelijk vluchten bedacht was;

Weerszijds stonden de kansen gelijk in den strijd; als de wolven

- Woedden zij. Vreugdvol zag het de jammerverwekkende Eris;
 Zij toch was van de goden de eenige, daar op het slagveld;
 75. Geen van de anderen stond hun ter zij, maar rustig gezeteld
 Troonden zij binnen hun zaal, waar ieders eigene woning
 Sierlijk gebouwd zich bevond aan de hellingen langs den Olumpos.
 Allen beschuldigden bitter den donkerbewolkten Kronioon,
 Daar hij nu wilde verleenen den roem aan de strijders van Troja.
 80. Doch het bekommerde niets den verhevenen Vader, en ver af
 Zat hij verwijderd van allen ter neer, in zijn roem zich verheugend,
 't Oog naar de troïsche veste gewend en de vloot der Achaiërs,
 't Blinkende koper en strijders den dood ontvangend en doodend.
 Zoo lang duurde de morgen en opsteeg 't heilige daglicht,
 85. Wondde van weerszij 't wapen met kracht en de strijders bezweken.
 Maar op den tijd dat de hakker in 't woud zich de spijze geredd maakt,
 Tegen de helling der bergen, wanneer hem de handen genoegzaam
 Velden het hooge geboomte, de lust hem begeeft bij den arbeid,
 Als hem het harte begint naar verkwikkende spijs te verlangen;
 90. Toen sloeg moedig het heer van de Danaërs heen door den vijand,
 Scharengewijs elkander bemoedigend. Hield Agamemnoon
 Was steeds d' eerste en doodde den volkerenherder Biënor
 Zelfen en dan zijnen makker den wagenbestuurder Omeus;
 Wel had deze zich, snel van zijn wagen gesprongen, verdedigd,
 95. Maar bij zijn aanval werd hem van 't puntige koper het voorhoofd
 Gansch doorboord, en beschutte hem niet de gekoperde helmrand,
 Doch door het koper en been sneed 't wapen en binnen den schedel
 Werden de hersens bespat; zoo werd hij getemd in zijn aanval.
 Thans liet daar Agamemnon, der volkeren koning, ze liggen
 100. 't Blinkende lijf ontbloot, nadat hij hun nam hunne pantsers.
 Daarna drong hij op Isos en Antifos Priamos' telgen,
 Gene een bastaardzoon en de andere wettig van afkomst,
 Saam één strijddkar voerend; de bastaard stuurde de teugels,
 Antifos streed op den wagen. Met jeugdige twijgen van wilgen

105. Had hen Achilleus eens in de passen der Ida gekneveld
 Toen zij er weidden de schapen; zij kochten zich vrij voor een losgeld.
 Thans trof Atreus' zoon wijdheerschende vorst Agamemnoon
 Isos juist met zijn speer in de borstkas boven den tepel,
 Antifos sloeg hij bij 't oor met zijn zwaard, dat hij viel van den wagen.
110. Snel ontnam hij hun dan van het lijf hunne heerlijke rusting,
 Beiden herkende, immers hij had ze gezien bij de schepen
 Voormaals, toen van de Ida de snelle Achilles hen meêbracht.
 Zoo als een leeuw die de jonge en hulplooze welpen der hinde
 Lichtelijk, als hij ze vat met zijn machtige tanden, vermorzelt,
115. Waar hij ze vindt in hun leger en rooft hunne bloeiende levens;
 Als hunne moeder, ofschoon zij nabij mocht wezen, tot bijstand
 Machteloos is, want zelve bekruipt haar een angstige siddring;
 IJlings rent zij dan voort, door het dichte geboomte en boschland,
 Zweetend, in rustlooze vaart, voor de woede van 't machtige roofdier.
120. Zoo kon geen van de Trojers een ander behoeden voor onheil
 Door zijne hulp, want zelve ontvloden zij thans de Argeiërs.
 't Waren Peisandros dan en Hippolochos moedig in 't strijdperk,
 Beiden Antimachos' zonen, den schranderen held die het meest wel,
 Door Alexandros' goud, veel heerlijke schatten, begiftigd,
125. Aandrong Helena niet aan den blonden Atreide te geven,
 't Waren de zonen van dezen die vorst Agamemnon nu aangreep,
 Saam op den wagen en beiden de haastige rossen besturend.
 Want aan hun handen ontglipten de blinkende teugels, en daardoor
 Werden zij beiden verward; toen sprong als een leeuw de Atreide
130. Hun te gemoet; hem vleiden en smeekten zij toen van hun wagen:
 — Laat ons het leven, Atreide, en neem u een schittrenden losprijs;
 Velerlei kostbare schatten bewaart Antimachos' woning,
 Ruimschoots koper en goud, ook ijzer met moeite bearbeid,

130. Dit is in het oorspronkelijke een van de weinige voorbeelden van een twaalf-sylbigen hexameter, met zes spondeën.

Daarvan schenkt u gewis onze vader onschatbaren losprijs,
 135. Als hij verneemt dat wij hier bij de vloot der Achaiërs gered zijn.

Alzoo jammerend smeekten zij beiden den vorst Agamemnoon
 Vriendelijk vleierende, maar niet vriendelijk klonk hun het antwoord:
 — Zoo gij Antimachos' zonen dan zijt, van den schranderen krijgsman
 Die weleer aan de Trojers den raad gaf held Menelaos,
 140. Toen hij er kwam als gezant met den godengelyken Odusseus,
 Daar te vermoorden en niet te vergunnen een veiligen heimkeer,
 Boet dan saam, voorwaar, uws vaders schandlijke misdaad.

Alzoo sprak hij en stortte Peisandros neer van den wagen
 Drijvend de speer in zijn borst, en hij tuimelde ruggelings neder,
 145. Maar Hippolochos, haastig ter aarde gesprongen, versloeg hij
 Door met zijn zwaard hem de handen en 't hoofd van de schouders
 te houwen,

Gaf hem een stoot, en hij rolde daar onder 't gewoel als een maalsteen.
 Dezen verliet hij om ginds in het dichtste gedrang der geleedren
 Verder te stormen, gevolgd door Achaiërs met stevige scheenplaat.
 150. Voetvolk bracht nu den dood aan het voetvolk vluchtend uit nooddwang,
 Wagenberijders aan rijders, en onder hen rezen van 't slagveld
 Dwarlende wolken van stof, door de stampende hoeven der paarden;
 Doodelijk zwierden de speren; de vorstlijke held Agamemnoon
 Drong steeds moordende voort, met zijn roep de Argeiërs vermanend.
 155. Zoo, als het vratige vuur in het nimmer gehouwene bosch valt,
 Warlende wind alom het verbreidt in het rond, en het struikhout
 Stort met zijn wortel en tak, door de woede des vuurs overweldigd;
 Zoo, voor Atreus' zoon, Agamemnoon, zonken de hoofden
 Daar van de vluchtende Trojers, en tal hooghalzige rossen
 160. Sleurden de ledige wagens, al ratelend over het slagveld,
 Nu zij 't bestuur ontbeerden der edele mannen, en dezen
 Lagen in 't stof, veel meer aan de gieren tot vreugd dan den vrouwen.

Zeus ontvoerde nu Hektor aan vliegende wapens en stofwolk,
 Buiten het mannengemoord en het bloed en de wilde verwarring.

165. Maar de Atreide vervolgde, onstuimig de Danaërs drijvend.
 Rugwaarts weer naar het graf van den ouden Dardaniër Ilos
 Vloden de Trojers door 't midden van 't veld en tot dicht bij
 den vijgboom,
 Weer naar de veste verlangend; geweldige kreten verheffend
 Volgde hen steeds de Atreide, met bloedig bezoedelde handen.
170. Doch nu zij waren genaderd den eik en de skaiïsche poorten,
 Hielden zij daar weer stand en verbeidde de een er den ander.
 Zoo door het midden der vlakke ontvloten zij, even als runders
 Welke een leeuw doet vlieden, ter stonde van 't nachtelijk melkuur,
 Allen te zaam, maar 't wreede verderf neemt éne der kudde;
175. Deze vermorzelt hij eerst met geweldige tanden het nekbeen,
 Daarna slurpt hij het bloed en verzwelgt dan geheel de geweiden.
 Zoo ook Atreus' zoon, wijdheerschende vorst Agamemnoon,
 Immer den achtersten doodend, en steeds voort vloden zij allen,
 Hier voorover gestort van den wagen en ruggelings elders,
180. Onder 't geweld des Atreiden, zoo woedde daaronder zijn werpspies.
 Doch nu hij dra aan den voet van de stad en haar steile omwalling
 Hoopte te zijn, toen zette de Vader der menschen en goden
 Boven de toppen zich neer van het bronrijk Idagebergte,
 Nedergedaald uit de lucht, in zijn handen de stralende bliksem.
185. Daarop zond hij als bode de goudengevleugelde Iris:
 — Voort, snelspoedende Iris, verkondig mijn woorden aan Hektor.
 Zeg, zoo lang hij den herder der volkeren ziet, Agamemnoon,
 Woedende 'onder de vorsten en doodende scharen van krijgsvolk,
 Houde hij zelf zich ter zij, maar drijve de andere manschap
190. Tegen den vijand aan om te strijden op 't hevige slagveld.
 Maar wanneer hij gewond door een speer of geraakt door een pijlschot
 Soms toesnelt naar zijn wagen, dan zeg ik hem toe hem te schenken
 Kracht om te dooden, tot dat hij de schepen voortreflijk van roeibank
 Nadert, tot Helios zinkt en het heilige duister omhoog rijst.
195. Alzoo sprak hij; en Iris met windsnel zwevende voeten

M

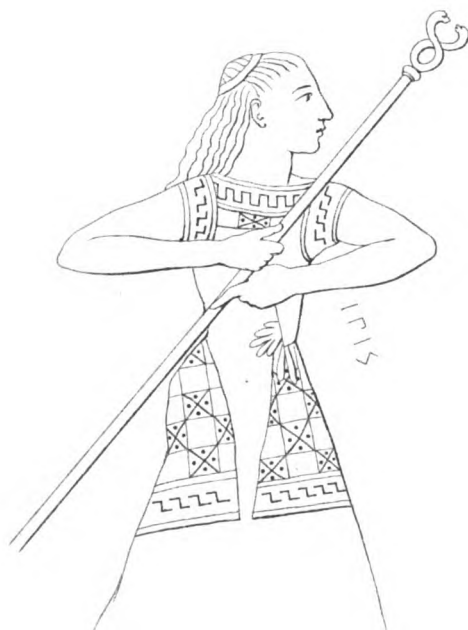
IRIS
VAAS IN HET MUS TE LIJDEN

IRIS
FRANCOIS VAAS, MUS TE FLORENCE

IRIS
VAAS IN HET MUS. TE LEIDEN.

IRIS
FRANÇOIS-VAAS, MUS. TE FLORENCE.

- Hoorde en ijde van Ida's gebergt naar het heilige Troja.
 Hektor den godlijken zoon van den kundigen Priamos vond zij
 Staande, gereed met zijn span, op zijn stevig getimmerden wagen.
 Hem daar naderend zei hem de vluchtige Iris de woorden:
200. — Hektor Priamos' zoon, in beleid Zeus zelven gelijkend,
 Hier zond Zeus mij, de Vader, opdat ik u brenge zijn woorden,
 Dat gij, zoo lang gij den herder der volkeren ziet, Agamemnoon,
 Woedende onder de vorsten en doodende scharen van krijgsvolk,
 Buiten den strijd ontwijkt, maar aandrijft d' andere manschap
205. Tegen den vijand krachtig te strijden op 't hevige slagveld.
 Maar wanneer hij gewond door een speer of geraakt door een pijlschot
 Soms toesnelt naar zijn wagen, dan zegt hij u toe u te schenken
 Kracht om te doden, tot dat gij de schepen voortreffelijk van roeibank
 Nadert, tot Helios zinkt en het heilige duister omhoog rijst.
210. Alzoo sprekende vloog snelvoetige Iris daar henen.
 Maar met zijn wapengerei sprong Hektor ter aard van zijn strijdkar,
 Ging alom door het heer, rondzwaaiend zijn puntige speren,
 Vuurde ze aan om te strijden en wekte den gruwzamen veldslag.
 Weldra wendden zij weder en stonden het heer der Achaiërs.
215. Maar aan de andere zijde versterkten d'Argeiërs hun scharen.
 Weder begon het gevecht, en men stond elkaar, Agamemnoon
 Immer het eerst en begeerig de voorste van allen te strijden.
 Meldt het mij Muzen, die woont in de hooge olumpische zalen,
 Wie daar onder de strijders het eerst Agamemnon te weer stond,
220. Wie van de Trojers zelven, of wie van hun eedle verbondnen.
 Eerst Antenor's zoon Ifidamas, groot en geweldig,
 Thrakië had hem gekweekt, vetkluitig en moeder van 't wolvee.
 Kisses verzorgde de jeugd van het kind in zijn eigene woning,
 Vader van 's knaapje's moeder Theano bevallig van wangen.
225. Doch nadat hij bereikte den heerlijken manbaren leeftijd,
 Hield hij hem bij zich en gaf hem een andere dochter tot huisvrouw.
 Maar op de faam van de komst der Achaiërs, verliet hij de echtzaal

Nauwlijks gehuwd, en met twaalf van zijn schepen vertrok hij
ten heertocht.

- Dan in Perkote verlatend zijn effen gewelfde galeien,
 230. Spocdde hij verder te land en bereikte hij Ilios' wallen.
 Deze nu was het die hier den Atreid' Agamemnon te keer ging.
 Toen zij nu dicht elkaar bij den aanval waren genaderd,
 Miste de stoot des Atreiden, en zijwaarts zwierde de werpspies.
 Maar Ifidamas trof hem beneden het pantser den gordel,
 235. Drong zijne speer hard aan, op zijn wichtige vuisten vertrouwend,
 Doch kon niet doorbooren den blinkenden gordel, de speerpunt
 Boog zich als lood reeds krom op het zilverbeslag van den gordel.
 Aanstonds greep Agamemnon de schacht met zijn hand en hij trok haar
 Naar zich toe en ontwong ze, verwoed als een leeuw, aan zijn vuisten,
 240. Gaf met zijn zwaard hem een houw in den hals en hij slaakte zijn leden.
 Alzoo viel hij er neder en zonk in den ijzigen doodslaap,
 Deerniswaard, voor zijn burgers gesneefd, van zijn gade verwijderd,
 Haar, wier jeugd niet loonde den schat haar gegeven bij 't huwelijk;
 Honderd runderen gaf hij haar eerst, en beloofde haar wijders
 245. Duizend geiten en schapen te zaam, uit zijn tallooze heerden.
 Toen trok Atreus' zoon Agamemnon de wapens van 't lichaam,
 Sierlijke wapenen, welke hij droeg naar den drom der Achaiërs.
 Maar toen Koön hem zag, de vermaarde en dappere krijgsman,
 Oudste der zoons van Antenor, verbreidde een vreeslijke droefheid
 250. Over zijn oogen haar floers, om den dood van zijn eigenen broeder.
 Onbemerkt en ter zij stond deze, de hand aan zijn werpspies,
 Naast Agamemnon en wondde zijn arm, dicht onder den elboog,
 Zoo dat de blinkende punt tot de andere zijde er doorging.
 Wel ontzette zich even der volkeren vorst Agamemnon,
 255. Nochtans liet hij ook zóo niet af van den kamp en het slagveld,
 Maar ging Koön te lijf met de schacht door de winden gestevigd.
 Deze nu sleepte zijn broeder, gestamd van den eigenen vader,
 Meè bij zijn voet, met geweld, en hij riep luid alle de dappren.

Zoo, en terwijl hij hem trok uit den slag, stak onder zijn schild door
 260. Atreus' zoon hem de speer in het lijf en hij slaakte zijn leden;
 Dan toespringende hieuw hij hem over Ifidamas 't hoofd af.
 Alzoo daalde ter woning van Aïdes 't kroost van Antenor,
 Beiden vervullend hun lot, door het zwaard des Atreiden, des konings.

Deze nu repte zich verder tot andere drommen van krijgsvolk,
 265. Treffend met speer en met zwaard, en met steenen zoo groot als
 de hand grijpt,

Zoo lang 't bloed noch warm uit de gapende wonde ter neer vlood.
 Maar zoodra als de wonde gedroogd en het bloeden gestaakt was,
 Werd door snijdende pijnen de kracht des Atreiden vermeersterd.

Zoo als een barende vrouw als het ware van pijlen doorvlijmd wordt,
 270. Onder de smart die haar brengen de helpende Eileitheuai,

Dochters van Hera en draagsters van snijdend pijnlijke weeën;

Alzoo werd door de pijnen de kracht des Atreiden vermeersterd.

Haastig besprong hij zijn wagen, en lastte den menner de paarden
 Snel naar de schepen te drijven; zijn hart was vol van verbittering.

Luidkeels roepende klonk er zijn stem tot het heer der Achaiërs:
 275. — O mijn vrienden, bestuurders en vorsten der mannen van Argos,
 Zoekt nu zelf te beschermen de zeedoorklievende schepen
 Tegen 't geweld van den krijg, daar Zeus' raadschaffende inzicht.
 Mij deez' dag niet langer den strijd met de Trojers vergund heeft.

Alzoo sprak hij; nu zweepte de menner de glanzige paarden
 280. Voort naar de holle galeien, en volgzaam vlogen zij spoorlags.
 Schuim overdekte hun borst en van onder bespatte hen 't stofgruis,
 Toen zij ter zij aan den slag ontvoerden den lijdenden koning.

Doch nu Hektor bespeurde dat Atreus' zoon uit den slag week,
 285. Schreeuwde hij luid zijn bevel tot de Trojers en lukische manschap:
 — Trojers en lukische strijders en Dardaners heftig van aandrang,
 Weest nu mannen, mijn vrienden, gedenkt aan een dapperen weerstand.
 Voort is thans de geduchtste en Zeus Kronion verleent mij
 Heerlijken roem. Op! drijft uwe enkelhoevige rossen

290. Tegen de dappre Achaiërs, om hoogeren roem u te winnen.

Alzoo sprak hij en wekte bij ieder de kracht en den strijdlust.
 Zoo als bij wijlen een jager de honden met blinkende tanden
 Tegen een ever der bosschen of leeuw aanhitsende opdrijft,
 Alzoo dreef hij er tegen de Danaërs Ilios' dappren,

295. Hektor Priamos' zoon, als een menschenverdelgende Ares.
 Zelf aan de spitse der strijders, vervuld van vermetel vertrouwen,
 Wierp hij zich tusschen de drommen, gelijk aan den warlenden
 stormwind,

Die uit den hooge gestort doet bruisen den purperen zeevloed.

Wien ontroofde het eerst, wien verder zijn leven en krijgstuig

300. Hektor Priamos' zoon, toen Zeus hem verleende den krijgsroem?

Held Asaios het eerst en Autoonoös nevens Opites,

Dolops Klutios' zoon, en Ofeltios, dan Agelaos,

Voorts Aisumnos, en Oros, Hipponoös blakend van strijdlust.

Dezen versloeg zijne hand, heervoerders der Danaërs; wijders

305. Velen der manschap; zoo als de adem van Zefuros voortjaagt

Wolken van 't blinkende Zuiden, met zware orkanen ze geeslend;

Rondom rollen de vol aanzwellende baren en 't golfschuim

Spat in de hoogte, gezwcept door den adem der wervlende winden.

Zoo deed Hektor's hand daar zinken een menigte hoofden.

310. Thans zou 't onheil naken en onherstelbare uitslag,

Hadden, gevlucht, de Achaiërs zich haastig gestort op hun schepen,

Zoo niet tijdig Odusseus met aandrang riep Diomedes:

— Wat overkomt ons, Tudeide, zoo gansch te vergeten den weerstand?

Kom! stijg op, sta naast mij, mijn vriend, wel ware het schandlijk

315. Als hij ons nam onze schepen, die Hektor met wuivenden helmbo.

Hem antwoordende sprak de geweldige held Diomedes:

— Ja, ik blijf en ik duld tot het laatst; maar luttele vreugde

Zal het ons geven, dewijl het den wolkenverzaamenden Zeus lust

Liever den Trojers dan ons te verleenen de kracht ter verwinning.

320. Alzoo sprak hij en stootte Thumbraios ter aard van zijn strijddkar,

Links hem de borst met zijn speer doorsteekende; doch door Odusseus
Viel diens konings menner, zijn edele makker Molioon.

Dezen dan lieten zij liggen en gaven hun rust van het krijgswerk.

Daarop drongen zij voort en verwarden de drommen, een tweetal

325. Evers, die woedend bespringen de drijvende honden der jagers.

Alzoo velden zij weer, op het slagveld keerend, de Trojers,

Maar in hun vlucht voor Hektor herademden blij de Achaiërs.

Wagen en leven verloren er twee thans, roem van hun volksstam,

Beiden de zonen van Merops, den man in Perkote als ziener

330. Boven de andren beroemd, ook had hij zijn zonen verboden

Mede te gaan in den strijd, den verderflijken; maar zijn vermaning

Volgden zij niet; hen dreven de donkre godinnen des noodlots.

Tudeus' zoon Diomedes beroemd in het zwaaien der speren

Roofde hun adem en leven en nam hun de schittrende wapens.

335. Doch aan Hippodamos saam met Hupeirochos nam ze Odusseus.

Toen bracht weder Kronion den strijd in gelijke verhouding,

Schouwend van Ida's gebergte; gelijk was 't slachten aan weerszij.

Hier toch sloeg Diomedes Agastrofos neer met een speerworp,

Paioon's heldengeslacht, in zijn heup hem verwondend; zijn paarden

340. Waren te ver om te vluchten, zoo was hij verdwaasd door zijn strijdlust,

Immers zijn makker bewaarde ter zij zijne rossen, en vooraan

Drong hij te voet in den slag, tot hij daar van zijn leven beroofd werd.

Doch in der scharen gewoel hen bespeurende stormde nu Hektor

Tegen hen los met geschreeuw en hem volgden de drommen der Trojers.

345. Zelfs Diomedes ontstelde, de schriklijke stem van het slagveld,

Toen hij hem zag, en hij riep tot Odusseus die dicht aan zijn zij was:

— Zie, daar stormt het verderf op ons los, de geweldige Hektor;

Maar welaan, hier houden wij stand en wij weren den aanval.

Alzoo sprak hij en wierp 't ver schaduwwerpende speerhout,

350. Miste hem niet, en de speer naar het hoofd hem richtende, trof hij

't Bovengedeelte des helms; daar stuitte op 't koper het koper,

't Heerlijke lichaam raakte het niet; dat keerde de strijdhelm

- Sterk door beslag en vizier; eene gave van Foibos Apolloon.
 Ver stoof Hektor terug en vermengde zich onder de drommen,
 355. Zonk daar neer op zijn knieën en steunde met krachtige hand zich
 Tegen den grond, en het duister des nachts omfloersde zijn oogleên.
 Doch toen Tudeus' zoon najlde de vlucht van zijn werpspies
 Ver door de vorsten der strijders, ter plaats waar 't wapen ter aard lag,
 Ademde Hektor op en gezwind op zijn wagen gesprongen
 360. Joeg hij terug naar zijn volk en ontsnapte het donkere doodslot.
 Toen, hoog zwaaiend zijn lans, riep luid de geduchte Tudeide:
 — Weer ontvloodt gij den dood, o hond! Doch waarlijk het noodlot
 Was u nabij; maar weer ontrukte u Foibos Apolloon,
 Wien u gebed vast rijst, als gij gaat waar knarsen de speren.
 365. Doch vol zal ik u meten de maat, als ik weer u nabij kom,
 Als eens een van de goden ook mij wil wezen tot helper.
 Maar nu keer ik mij weder tot anderen, wien ik er aantref.
 Na dit woord ontnam hij aan Paioon's zoon zijne rusting.
 Maar Alexandros, de gade van Helena sierlijk van lokken,
 370. Richtte zijn boog naar den zone van Tudeus, den herder der volken,
 Knielende achter de plaat op den heldenbedekkenden heuvel,
 't Graf van den Dardaner Hios, den grijze voorheen in den volksraad.
 Tudeus' zoon was juist bij den eedlen Agastrofos bezig
 't Blinkende pantser te doen van zijn borst en het schild van zijn
 schoulers,
 375. Ook den geweldigen helm. Toen spande de ander den strijdboog,
 Mikte en — niet te vergeefs ontsnelde de pijl aan zijn handen —
 Trof hem den rechter voet in den zool, en de pijl die er doorging
 Bleef in de aarde gehecht. Blij lachende sprong hij te voorschijn
 Uit zijn verbergenden hoek en hij zeide met juichenden uitroep:
 380. — Ha! dat heeft u geraakt; niet vruchteloos vloog mij de pijl heen;
 Had ik u maar in den buik zoo mogen verwonden en doden.

371. Opstaande steenen plaat, stele genaamd; niet zuil, zoo als Voss vertaalt.

Dat eerst zou den Trojanen verademing geven van rampspoed,
Wien gij ten schrikbeeld zijt als een leeuw voor de blatende geiten.

Doch geen vreeze bewust hervatte de held Diomedes:

385. — Held van ver, boogpronker, ellendige meisjesbegluurder,
Zoo gij het waagdet gewapend mij tegen te gaan op het slagveld,
Baatte uw boog wel niets en het dichte gesnor uwer pijlen.
Vruchteloos praat gij, terwijl gij mijn voetzool even gekrast hebt;
Maar dit deert mij zoo veel of mij trof eene vrouw of een zuigling.
390. Stomp is 't schot van een man die krachteloos is en verachtlijk.
Uit mijn hand zal anders, indien 't maar even u aanraakt,
Treffen het puntige wapen en zielloos maken uw lichaam.
Voor dien man zal zeker de vrouw oprijten haar wangen,
Vaderloos blijft hem zijn kroost; op den grond dien hij rood met
zijn bloed verft

395. Zal hij verrotten, van meer roofvogels omringd dan van vrouwen.

Alzoo sprak hij; Odusseus de dappere zwaaier der lanssen
Plaatste zich vóór hem; beschut neerzittende trok Diomedes
't Puntige schot uit zijn voet en de pijn doortilde zijn lichaam.

Haastig betrad hij zijn wagen en lastte den menner de paarden
400. Snel naar de schepen te drijven; zijn hart was vol van verbittring.

Maar thans stond er verlaten de lansenzwaaier Odusseus;
Geen der Argeïërs bleef, daar allen de vlucht op het lijf viel.
Zuchtende zeide hij nu tot het moedige hart bij zich zelve:
— Wee, wat moet mij geschieden? Een schande, wanneer ik nu wegvlood

405. Door die menigt vervaard; maar erger wanneer ik gedood word
Gansch alleen; want Zeus deed d' andere Danaërs vluchten.
Doch waarom overlegt mijn gemoed ook zulke gedachten?
Immers ik weet dat de laffen zich wel onttrekken aan 't slagveld,
Maar die de edelsten zijn in den strijd, hun dure verplichting
410. Eischt dat zij standvast blijven, getroffen of anderen treffend.

Noch was geest en gemoed hem van zulke gedachten bewogen,
Toen eene schare der Trojers met schilden gedekt op hem aantooft,

Gansch hem omringde en zelf hun verderf omsloot in hun midden.
 Zoo als rondom 't zwijn zich de honden en jeugdige jagers
 415. Haasten met vurigen drang, als het dier uit het dichtste van 't struikhout
 Komt en de blinkende tanden zich wet in de bochtige kinbak;
 Rondom dringen zij aan, en hij knarst met de vreeslijke tanden,
 Nochtans blijven zij staan, hoe schrikkelijk dreige zijn weerstand,
 Zoo ook vielen de Trojers den godengeliefden Odusseus
 420. Thans op het lijf. Maar eerst den voortrefflijken Deïopites
 Wondde hij, snel met zijn speer toespringende; boven den schouder,
 Daarop nam hij aan Thoön en Ennomos beiden het leven;
 Dan den gezwind van zijn wagen gesprongen Chersidamas dreef hij
 Onder 't beslagene schild zijne speerpunt diep in den navel;
 425. Alzoo viel hij in 't stof, maar steunde zich noch op zijn handpalm.
 Doch daar liet hij hen liggen; zijn speerpunt wondde nu Charops
 Hippasos' zoon en den broeder des edelgeborenen Sokos.
 Dezen ter hulp kwam Sokos, de godengelijkende krijgsheld,
 IJlde hem dicht te gemoet, stond vóór hem en zeide de woorden:
 430. — O prijswaarde Odusseus, van list nooit poozend of arbeid,
 Heden beroemt gij u wis dat gij Hippasos' zonen gedood hebt,
 Zulke geweldige mannen, en beiden beroofd van hun wapens,
 Of hier wordt gij geveld door mijn speer en verliest gij het leven.
 Alzoo sprekende trof hij zijn rondom welvenden beuklaar.
 435. Dwars door het blinkende schild vloog 't onweerstaanbare wapen,
 Drong in zijn vaart zelfs heen door het dichte beslag van het pantser,
 Scheurde geheel van de ribben het vel, maar Pallas Athena
 Liet niet toe dat de speer de geweiden bereikte des lichaams.
 Toen nu Odusseus zag dat de worp niet doodlijk gewond had,
 440. Week hij een weinig terug, en zijn woord klonk weder tot Sokos:
 — O rampzalige, thans zal 't bitter verderf u genaken.
 Ja, wel hebt gij belet dat ik verder bestrijde de Trojers,
 Maar hier, zeg ik u, zullen de dood en het sombere noodlot
 Heden uw deel noch zijn, en gij zult, door mijn speer overweldigd,

445. Mij d' eer laten, den rossenbedwingenden Aïdes 't leven.

Alzoo sprak hij, en gene ter vlucht zich keerende vlood heen,
Maar in zijn rug trof juist hem, terwijl hij zich wendde, de werpspies
Tusschen de schouders en drong tot de andere zij in de borst door.
Bonzend dreunde zijn val, en Odusseus de godlijke juichte:

450. — Sokos Hippasos' zoon, van den kundigen rossenbestuurder,
Zoo heeft eerder het einde des doods u verrast, gij ontkwaamt niet.
Ach, rampzalige man, geen vader en eerbare moeder

Drukken de oogen u toe in den dood, maar roovende vogels
Zullen u vratig verscheuren, u dicht met de vleugels omklappend.

455. Maar mijn uitvaart, sterf ik, vereeren de godlijk' Achaiërs.

Alzoo sprak hij en trok het geweldige wapen van Sokos
Eerst uit zijn wond, daarna uit het stevig beslagene schildvlak.

Toen hij het uittrok stroomde het bloed, en het harte begaf hem.

Doch als de dappere Trojers bemerkten het bloed van Odusseus,

460. Riepen zij luid elkaar in 't gewoel en bestormden hem allen.

Maar toen week hij terug en verhief een geschreeuw tot zijn makkers.

Driemaal klonk zijn geroep, zoo luid als de menschlijke stem reikt,

Driemaal hoorde zijn kreeten de strijdbare held Menelaos.

Aanstonds toen tot Ajas, die naderde, sprak hij de woorden:

465. — Ajas godlijke zone van Telamon, heerscher der volken,

Hierheen klonk mij de stem van den edelen dulder Odusseus,

Gansch als ware hij daar alleen in de macht van de Trojers

Die hem den weg afsnijden, beklemd in een hevigen aanval.

Laten wij gaan in 't gewoel, want hulp te verleenen betaamt ons.

470. 'k Vrees dat hem iets overkomt, alleen in het midden der Trojers,

Stout als hij is, en een smartlijk gemis onze Danaërs treffe.

466. Geeft het meermaals noemen van Odusseus als dulder niet een vermoeden dat de dichter der Ilias reeds de sagen en voorstelling kende van den grooten dulder der Odussee? In de gansche Ilias komt geene aanleiding voor om Odusseus bij uitzondering eenen dulder te noemen.

471. Juist omdat hij stout is; niet: ofschoon hij dapper zij.

Alzoo sprekende ging hij, gevolgd door den godlijken krijgsheld.
 Weldra kwamen zij toen bij den godengeliefden Odusseus;
 Rondom drongen de Trojers, als rossige sjakals in 't bergland
 475. Om het getroffene hert met het hooge gewei, als een man hem
 't Pijlschot zond van de pees; wel kon hij met vliegende voeten
 Dien ontvlieden, terwijl hij al bloedende rept zijne knieën,
 Maar nadat hem de kracht ontzong door het vliegende pijlschot
 Wordt hij verscheurd in de bergen door 't heer vraatgierige sjakals
 480. Onder de schaduw van 't hout; doch ziet, van een demon gezonden
 Nadert een roovende leeuw, zij vluchten en deze verslindt hem;
 Zoo rondom Odusseus, den schranderen, kundig in listen,
 Drongen de Trojers zich, velen en dapperen; maar zijne werpspies
 Zwaaiende keerde de held de verschriklijke stonde des noodlots.
 485. Doch thans naderde Ajas en trad met zijn schild als een schutsmuur
 Dicht aan zijn zijde; de Trojers verstoven in allerlei richting.
 Daarop vatte de held Menelaos zijn handen en bracht hem
 Buiten 't gewoel, tot de menner de paarden hem daar te gemoet dreef.
 Ajas thans op de Trojers zich stortende, doodde Doruklos
 490. Priamos' bastaardzoon, dan velde hij Pandokos neder,
 Wondde Lusandros vervolgens, en Purasos, eindlijk Pulartes.
 Zoo als een zwellende stroom bergaf op de vlakte zich neerstort
 Vol door het wintergetij, als de regen van Zeus zijnen vloed vult;
 Tal van verdorrende stammen en tal van de pijnen der bergen
 495. Wentelt hij af en hij stuwt eene menigte slib in den zeevloed;
 Zoo doorwoelde de vlakte de kracht van den schittrenden Ajas,
 Sloeg er de mannen uit één en de wagenberijders; en Hektor
 Speurde dit niet, daar hij woedde aan 't linkergedeelte van 't strijdperk
 Bij des Skamandros' zoom, waar verre de meesten der dappren
 500. Neigden het hoofd in het stof en het wilde geschreeuw van den slagrees,
 Waar met den edelen Nestor de dappre Idomeneus vooring.
 Hektor deed in het dichte gedrang daar wondren van stoutheid
 Zoo met de speer als den wagen, verwoestend der jonglingen scharen.

Nochtans zouden van daar niet wijken de cedle Achaiërs
 505. Zoo Alexandros niet, schoonlokkige Helena's gade,
 Stuitte het moedig bedrijf van den volkerenherder Machaon,
 Rechts in den schouder hem trof met de drievoud puntige boogflits.
 Zijnentwege gevoelden de strijdlustvolle Achaiërs
 Vrees dat zij dezen nu grepen, als weer mocht keeren de strijdkans.
 510. Snel tot den godlijken Nestor verhief zich Idomeneus' toeroep:
 — Nestor Neleus' zoon, gij heerlijke roem der Achaiërs,
 Haastig, bestijg uwen wagen en naast u bestijg' hem Machaon,
 Dan naar de schepen gezweept uwe enkelhoevige rossen.
 Immers een arts geldt meer dan een aantal andere mannen,
 515. Hij die den pijl uitsnijdt en met lenigend middel de wond heelt.
 Aldus sprak hij en zoo deed Nestor de wagenbestuurder;
 Haastig besteeg hij zijn wagen en spoedde zich heen tot Machaon,
 Hem die den treflijken arts Asklepios had tot zijn vader.
 Daarna dreef hij het span met de zweep en zij vlogen gehoorzaam
 520. Voort naar de holle galeien; naar dezen verlangden zij vurig.
 Doch Kebriones zag de verwarring te midden der Trojers,
 Hektor's wagengezel, en tot dezen zich richtende sprak hij:
 — Hektor, ons houdt beiden de strijd met de Danaërs bezig
 Hier aan het uiterste eind van den slag; maar d' andere Trojers
 525. Raken in wilde verwarring, zij zelven zoo wel als hun paarden,
 Ajas Telamon's zoon woedt daar; wel ken ik hem duidelijk,
 Want om zijn schouderen hangt het geweldige schild; met gezwindheid
 Daarheen ook ons span met den wagen gejaagd, naar de kampplaats
 Waar elkander het felst ontmoeten de ridders en 't voetvolk,
 530. Onderling doodend, en waar het oneindig geschreeuw van den slag rijst.
 Alzoo sprekende sloeg hij het span schoonmanige rossen
 Voort met de klinkende zweep, en zij voerden de slagen gevoelend
 Vliegend den luchtigen wagen door drommen Achaiërs en Trojers,
 Lijken en schilden vertrappend; den dissel bevuilde van onder
 535. 't Bloed van den bodem gespat, en de randen in 't rond van den wagen,

't Zij door de trapplende hoeven der rossen er tegen geslingerd,
 't Zij door de randen der wielen; hij zocht het gewoel van de strijders
 Om de geleedren te breken met stormende vaart, en verwarring
 Bracht hij den Danaërs aan; nauw poosde zijn hand van den speerworp.
 540. Alzoo sloeg hij zich verder door andere drommen van krijgsvolk,
 Treffend met speer en met zwaard, en met steenen zoo groot als
 de hand grijpt,
 Ajas Telamon's zoon alleen ontzag hij op 't slagveld,
 Daar Zeus' wrevel hem trof, als hij streed met een machtiger krijgsmann.
 Zeus, hoogtronende Vader, bewoog nu Ajas tot vluchten.
 545. Strak stond deze, verstomd, en het lederen schild om zijn schouders
 Werpande, week hij, de oogen gewend op 't gewoel, als een roofdier,
 Steeds weer wendend en traag een voet voor den ander verzettend.
 Zoo als een vurige leeuw van de runderen binnen het hofperk
 Wordt door de honden verjaagd en de landbouwdrijvende mannen,
 550. Welke hem niet toelaten den vetsten te rooven der runders,
 Wakend den nacht doorbrengend: begeerig het vleesch te verslinden
 Valt hij ze aan, maar woedt te vergeefs; want tal van hun speren
 Vliegen hem daar te gemoet, door de wakkere handen geslingerd,
 Tal van hun vlamme fakkels; hij deinst in zijn woedenden aanloop,
 555. Tot hij bij 't kriecken des daags, mismoedig van hart zich verwijdert.
 Zoo, mismoedig van hart, week Ajas terug van de Trojers,
 Noode gekeerd, daar hij duchtte het lot der achaische schepen.
 Zoo als, knapen te machtig, een ezel verwijlt op het graanveld,
 Taai volhardend, op wien zij vergeefs veel knuppels in stuk slaan,
 560. Maar steeds vreet hij, den akker geheel afloopende; vruchtloos
 Slaan hem de knapen met knuppels; te zwak zijn slagen van kindren;
 Nauw eerst wordt hij verjaagd, nadat hij van graan zich verzaad heeft.
 Zoo ook Telamon's zoon, de geweldige Ajas; hem troffen
 Velen der dappere Trojers en verregeroepen verbondnen
 565. Midden op 't schild met hun speren en volgden hem steeds op de hielen.
 Ajas echter gedacht nu eens aan geweldigen weerstand,

Keerde zich om en de drommen der rossenbedwingende Trojers
Wierp hij terug, dan keerde hij telkens zich weder ten aftocht;
Toch weerhield hij ze allen de snelle galeien te naadren.

570. Want in het midden der Trojers en Danaërs stond hij en streed voort;
Nu eens troffen de speren, door wakkere vuisten geslingerd
Voorwaarts vliegend zijn schild, maar velen, alvorens te treffen
't Blinkende lichaam, vielen er neer in het midden en staken
Vast in den grond, al trillend, begeerig en tuk op hun vleeschbuit.

575. Toen nu Eurupulos daar, de voortreffelijke zoon van Euaimoon
Zag hoe Ajas gansch door de menigte speren in 't nauw kwam,
Trad hij hem haastig ter zijde, en slingrend zijn blinkende werpspies
Wondde hij Fausias' zoon Apisaon den volkerenherder
Onder de borst in de lever en slaakte terstond zijne leden.

580. Snel toespringende trok hij hem 't wapengerei van de schouders.
Maar zoodra Alexandros, de godlijke, dezen bespeurd had
Bezig de rusting te nemen van 't lijf, toen richtte hij aanstonds
Tegen Eurupulos 't schot van zijn boog en hij dreef hem de pijlspits
Rechts in de dij; in het been hing zwaar de gebrokene rietschaft.

585. Binnen den drom zijner vrienden ontweek hij het vreeselijk noodlot,
Luidkeels riep hij en hief zijne stem tot het heer der Achaiërs:
— O mijne vrienden, bestuurders en vorsten van 't volk der Argeiërs
Wendt u en houdt weer stand, en behoedt voor den droevigen doodsdag
Ajas, fel door de worpen beklemd; thans, vrees ik, ontkomt hij
590. Niet aan den gruwzamen strijd; maar stelt toch tegen den vijand
Rondom Telamon's zoon u te weer, den geweldigen Ajas.

Alzoo sprak de verwonde Eurupulos; dicht aan zijn zijde
Stelden zich velen te weer, hunne schilden gedrukt aan de schouders,
Dreigend de speren geheven; en Ajas hun te gemoet gaand,
595. Keerde zich weer zoodra hij de schaar zijner makkers bereikt had.

Alzoo bleven zij woeden, gelijk aan een vlammden vuurgloed.
Nestor brachten zijn rossen, geteeld in de stallen van Neleus,
Schuimend van zweet uit den slag, met den volkerenherder Machaon.

- Dezen bespeurde de eedle Achilles en zag hen opmerkzaam,
 600. Want op de achterplecht van zijn breede galei op het dek stand
 Sloeg hij den arbeid gade des krijgs en de droeve vervolging.
 Snel dan hief hij zijn stem tot zijn edelen makker Patroklos
 Schreeuwend van 't schip; en zijn vriend trad buiten zijn tent op
 dien toeroep,
 Ares gelijkend in moed; dat was het begin van zijn onheil.
605. Eerst sprak toen de geduchte Menoitios' zoon tot zijn makker:
 — Waarom roept gij Achilles? En waartoe hebt gij mij noodig?
 Hem antwoordende zeide de snelle van voeten Achilleus:
 — Eedle Menoitios' zoon, o gij aan mijn harte zoo dierbaar,
 Weldra zullen mij thans naar ik denk de Achaiërs de knieën
 610. Smeekend omvatten; de nood toch dreigt nu onwederstaanbaar.
 Maar ga, eedle Patroklos, tot Nestor en vraag hem om naricht
 Wien van de strijders hij ginder gewond heen voert van het slagveld.
 Wel was deze van achter in alles gelijk aan Machaon
 Zoon van Asklepios, maar niets kon ik bespeuren van 't aanzicht;
 615. Want mij vlogen de paarden voorbij in hun stormenden voortgang.
 Alzoo sprak hij; Patroklos het woord van zijn makker gehoorzaam
 Spoedde zich voort om te gaan naar de tenten en vloot der Achaiërs.
 Toen nu de anderen kwamen ter tent van den zone van Neleus,
 Stegen zij af van den wagen en traden op 't voedende aardrijk;
 620. Daarop maakte zijn makker Eurumedon 't span van den grijsaard
 Los van den wagen; zij beiden, om 't zweet te bekoelen van 't lijfkleed
 Plaatsten zich tegen den wind aan het strand van de zee, en vervolgens
 Gingen zij binnen de tent en zij zetten zich neer op de rustbank.
 Wijnmoes maakte hun toen Hekamede bekoorlijk van lokken,
 625. Welke de grijze verwierf, toen Tenedos viel voor Achilleus,
 Dochter des dappergezinden Arsinoös, welke d' Achaiërs
 Nestor hadden vereerd, als allen in raad overtreffend.

622. Den zelfden trek vindt men in de Nibelungen.

- Deze nu zette er eerst voor hen beiden een sierlijke tafel
 Keurig geëffend en blauw gelazuurd aan de voeten, en plaatste
 630. Daar dan een koperen korf met ajuin, bij het drinken ten toekruid,
 Geligen honig er nevens en meel van het heilige gerstgraan;
 Eindlijk een schitterend vat, dat de grijze van Pulos gebracht had;
 Rondom was het beslagen met goudene knoppen, en hengsels
 Zaten er, vier in getale, om elk twee goudene duiven
 635. Pikkend hun voeder; van onder een tweetal voeten tot steunsel.
 Moeielijk zoude een ander dat vat van de tafel verheffen
 Ware het vol, maar Nestor, de grijze, verzette het lichtlijk.
 Hierin mengde de vrouw, godinnen gelijkend in schoonheid,
 Pramnischen wijn, waarover zij raspte met koperen raspvijl
 640. Kaas van de melk eener geit, het bestrooiend met heldere gerstbloem;
 Daarna bood zij den dronk, nadat zij het mengsel bereid had.
 Toen zij nu hadden gedronken, den brandenden dorst zich verdrijvend,
 Zaten zij beiden te zaam zich in wisslend gesprek te verheugen.
 Voor aan de tentdeur stond nu Patroklos de godlijke krijgsheld.
 645. Toen hij hem zag rees snel van zijn blinkenden zetel de grijsaard,
 Bracht er hem in aan de hand, hem met aandrang biedend een zitplaats.
 Doch met een weigering zeide Patroklos den grijze ten antwoord:
 — 't Voegt nu niet dat ik zit, o godlijke, vruchteloos dringt gij;
 Schroomvol moet men den man ontzien die mij zond om te vragen
 650. Welken gewonde gij hier van het slagveld voerdet; intusschen
 Weet ik het reeds, daar ziende den volkerenherder Machaon.
 Maar thans keer ik terug om Achilles de mare te brengen,
 Want zelf weet gij het wel, o godlijke grijze, hoe heftig
 Die man is, en zijn toorn zou licht onschuldigen treffen.
 655. Doch toen sprak weer Nestor Gerenia's wagenbestuurder:
 — Hoe toch geeft nu het lot van Achaia's zonen Achilleus
 Zoo veel zorg dat hij vraagt wie werden getroffen? Hij weet niet
 Wat al smart ontstond in het leger; de dappersten immers
 Liggen er neer bij de schepen, getroffen door worpen of speerstoot.

660. Hier de Tudeide getroffen, de machtige held Diomedes,
Ginder de dappre Odusseus gewond, en de vorst Agamemnoon,
Ook Eurupulos ligt er gewond aan de dij door een pijlschot.
Dien hier voerde ik zelf zoo even gewond van het slagveld,
't Schot van de boogpees trof hem; ofschoon zoo krachtig, Achilleus
665. Voelt voor de Danaërs echter geheel geen kommer of deernis.
Wacht hij misschien zoo lang tot de snelle galeien aan 't zeestrand
Allen Argeiërs ten spijt in des vijands vlammen verteerd zijn,
Wij er de een na d'ander vergaan? Niet langer vervult mij
D' eigene kracht die te voren mij zat in de buigzame leden.
670. Ware ik jong als toen en mijn kracht noch even onwrikbaar,
Als toen tusschen Eleiërs en ons uitbarstte de oorlog
Wegens den runderenroof; toen ik Itumoneus neersloeg,
Dien stoutmoedigen zoon van Hupeirochos, wonend in Elis,
Waar ik vergoeding mij nam; want toen hij beschermde zijn runders
675. Sneefde hij daar aan de spits, door mijn handen geveld met de werpspies,
Alzoo viel hij en liepen de scharen uiteen van zijn landvolk.
Groote en rijklijke buit werd samengedreven van 't weiland,
Vijftig heerden van runders en vijftig kudden van schapen,
Even zoo velen van zwijnen en rondom weidende geiten,
680. Voorts voskleurige paarden verwonnen wij, honderd en vijftig,
Merriën allen en velen verzeld van de zuigende veulens.
Dat ontvoerden wij alles naar Pulos, de stichting van Neleus,
's Nachts in de veste het brengend, en Neleus was het tot blijdschap
Daar mij, noch zoo jong in den krijg, dat alles gelukt was.
685. Toen dan de morgen verrees, riep luide de stem der herauten
Allen die hadden te vordren een schuld in het heilige Elis;
Door de vergaderde mannen, der Puliërs opperbestuurders
Werd het verdeeld, om de schuld der Epeiërs aan velen te lossen,
Daar wij gering in getal veel hadden geleden in Pulos.
690. Want veel onheil had er gedaan het geweld van Herakles
Jaren geleden, en doodde een tal van de dapperste mannen.

Twaalf toch waren wij samen, de edele zonen van Neleus,
 Ik alleen bleef over, de andren bezweken er allen.
 Daarop waren zij trotsch, de in koper gedoste Epeiërs,
 695. Tergden ons vaak met hun hoon en bedreven er velerlei moedwil.
 Maar thans koos uit den buit zich de grijsaard heerden van runders,
 Kudden van schapen, te zaam drie honderd, benevens de herders.
 Want ook hij had veel te verhalen op 't heilige Elis:
 Vier prijswinnende rossen verloor hij, benevens den wagen,
 700. Welke ten prijskamp liepen, een drievoet moesten zij winnen.
 Dezen nu nam en behield Augeias der volkeren koning,
 Doch den bestuurder, zijn paarden bejammerend, liet hij teruggaan.
 Alzoo nam zich de grijze, vertoornd om die woorden en daden,
 Veel uit den buit, maar liet aan zijn volk al 't andere over,
 705. Dat zij het samen verdeelden en niemand miste zijn aandeel.
 Aldus schikten wij alles en wijdden in 't rond van de stadsvest
 Offers den goden ten dank. Maar na drie dagen besprong ons
 Weder des vijands macht, veel strijders en krachtige paarden
 Snel opdagend, er togen met dezen de twee Molionen,
 710. Noch slechts knapen en weinig ervaren ten heftigen aanval.
 Thruon genaamd ligt daar eene stad op een steigenden heuvel,
 Ver aan den zoom des Alfeios, de grens van het zandige Pulos;
 Deze omringde het leger, begeerig ze gansch te verdelgen.
 Maar toen over de vlakke hun scharen zich spreidden, verscheen ons
 715. Snel van Olumpos Athena als bode en bracht ons te wapen
 Middernachts, en het volk van de Puliërs aarzelde geenszins,
 Maar was vurig ten strijd, doch mij ontzeide het Neleus
 Mede te gaan in den krijg en hij liet mijne paarden verbergen.
 Want, zoo sprak hij, ik was noch gansch onkundig in 't krijgswerk.
 720. Nochtans muntte ik zoo ook uit bij de wagenberijders
 Zonder mijn paarden, te voet, zoo stierde Athena den kampstrijd.
 Daar nu is een rivier Minueïos welke in zee stort
 Dicht bij Arene's veste, en waar wij pulische rijders

- Wachtten den heiligen morgen, en scharen zich vormden van voetvolk.
 725. Hierna kwamen wij dra en met krachtig bewapenden heertocht
 Tegen den middag aan bij den heiligen vloed des Alfeios.
 Dan almogenden Zeus toewijdende heerlijke offers,
 Voorts aan Alfeios een stier en vervolgens een stier aan Poseidoon,
 Doch klaaroogige Pallas Athena een koe uit de kudden,
 730. Namen wij scharengewijs door het leger het maal voor den avond,
 Legden ons neder en sliepen, een ieder bekleed met zijn rusting,
 Langs het beloop der rivier. Maar 't moedige heer der Epeiërs
 Stond reeds dicht bij de veste, begeerig ze gansch te verdelgen.
 Doch alvorens verrees hun geweldig het werk van den krijgsgod:
 735. Want toen Helios lichtend omhoog stond boven het aardrijk,
 Raakten wij slaags, de gebeden tot Zeus en Athena verheffend.
 Nauwelijks ving er de strijd van de Puliërs aan en Epeiërs,
 Of 't eerst trof ik een strijder en nam zijne vluchtige rossen,
 Moelios stout met de speren; hij was Augeias' behuwdzoon,
 740. Daar van zijn dochters de oudste, de blond' Agamede, zijn vrouw was,
 Kundig in allerlei kruiden zoo velen de aarde er voortbrengt.
 Dezen, ten aanval stormend, versloeg mijn gekoperde werpspies
 Zoo dat hij zeeg in het stof; en gezwind op zijn wagen mij werpend
 Stond ik in 't voorste gewoel. Maar 't moedige heer der Epeiërs
 745. Deinsde ontzet in het rond, als zij zagen den vallenden krijgsman
 't Hoofd hunner wagenberijders, die onder de strijdenden uitblonk.
 Maar fel viel ik hen aan, en gelijk aan een donkere stormwolk,
 Vijftig wagens verwon ik, een tweetal mannen van ieder
 Beet met de tanden het stof, door de macht mijner speer overweldigd.
 750. Thans ook zou ik de twee Molionen, de knapen van Aktor,
 Hebben ontzield, had niet hun geweldige vader Poseidoon
 Schudder der aarde ze beiden gered en verborgen in nevels.
 't Was aan de Puliërs thans dat van Zeus de verwinning beschikt werd.

750. Aktor was hun wereldlijke vader; zij waren echter zonen van Poseidoon bij Molione.

- Want wij vervolgden hen ver op de wijd uitlopende vlakten,
 755. Doodend de mannen en rapend een aantal schittrende wapens,
 Tot onze wagens bereikten Boeprasion, 't vruchtbare graanland,
 Dicht bij Olenië's rots en hetgeen men Alision's heuvel
 Noemt, waar weder Athena het heer deed wenden ten aftocht.
 Aldaar liet ik den laatsten verslagene: maar de Achaiërs
 760. Dreven het rennende span van Boeprasion weder naar Pulos,
 Dankende Zeus bij de goden, en Nestor onder de menschen.
 Alzoo was ik, zoo lang ik in 't strijdperk deelde. Achilleus
 Echter geniet alleen zijnen moed voor zich zelven; en nochtans
 Zal hij het later beweenen, als al onze volken verdelgd zijn.
 765. Ach, mijn vriend, toch gaf u Menoitios zulke vermaning,
 Dien dag, toen hij van Fthia u zond tot den vorst Agamemnoon.
 Wij, daar binnen aanwezig, ik zelf en de eedle Odusseus,
 Hoorden het wel in de zaal, al wat hij u zei ter vermaning.
 Immers kwamen wij daar in de prachtige woning van Peleus
 770. Toen wij in 't vruchtbare land van Achaia verzamelden krijgsvolk.
 Wij dan vonden den dappren Menoitios binnen de woning,
 U daarbij en Achilles; de rossenbedwingende Peleus
 Brandde den Donderaar Zeus de met vet omwondene schenkels
 Binnen des hofs galerij; en hij hield eenen goudenen beker
 775. Waar hij den vonklenden wijn meê goot op de brandende offers.
 Samen bereiddet gij 't vleesch van het rund; toen stonden wij beiden
 Binnen den ingang stil; onthutst rees haastig Achilleus,
 Bracht aan de hand ons binnen en drong ons een zetel te nemen,
 Rijkelijk deed hij ons eere, gelijk aan de gasten gebruik is.
 780. Doch nadat wij aan spijzen en dranken ons hadden verzadigd,
 Ving ik mijn toespraak aan en ik noodde u uit om te volgen;
 Aanstonds waart gij geneigd, en de grijzen vermaanden u dringend.
 Peleus de grijsaard deed aan Achilles zijn zoon de vermaning,
 Altijd d' eerste te zijn, uitstekende boven de andren;
 785. Maar u raadde uw vader Menoitios stammend van Aktor:

- O mijn zoon, ver gaat u Achilles te boven in afkomst,
 Maar gij dezen in jaren; in kracht wel wint hij het verweg,
 Maar sta gij hem ter zij met uw raad en verstandige woorden,
 Wees hem ten leider, en zeker hij volgt u ten goede gewillig.
790. Zoo des grijsaards raad, maar dezen vergat gij; ook nu zelfs
 Zeg het den grooten Achilles, en mocht hem uw woord aan het hart gaan,
 Want wie weet of gij niet misschien met de hulp eener godheid
 't Hart hem beweegt? Want goed is deeglijke raad van een makker.
 Maar mocht soms zijne ziel eene godspraak willen vermijden,
795. Heeft zijne godlijke moeder hem iets doen kennen van Zeus' raad,
 Laat hij u zelve dan zenden, en 't murmidonische leger
 Volge u mede, en mocht gij een licht voor de Danaërs worden.
 Laat hij u ook in den strijd doen dragen zijn heerlijke wapens,
 Dat, hem wanend te zien, wellicht de Trojanen het slagveld
800. Ruimen, en weer heraâmen de dappere zonen Achaia's,
 Mat en bedrukt; slechts kort kan toch de verademing duren.
 Lichtelijk kondet gij frisch in den slag de vermoeide bestrijders
 Weer van de schepen en tenten terug doen wijken ter stadsvest.
- Alzoo sprak hij en allen bewoog hij het hart in den boezem;
805. IJlings ging hij terug van de schepen naar Aiakos' kleinzoon.
 Toen Patroklos intusschen de schepen des eedlen Odusseus
 Naderde, waar zich de ruimte bevond voor den raad en de rechtspraak,
 Waar ook waren verheven de altaartafels der goden,
 Kwam hem de godlijke zoon van Euaimon Eurupulos tegen
810. Bloedig gewond aan de dij door een pijl, en hij sleepte zich hinkend
 Moeizaam voort uit den slag, van het zweet overdekt dat hem taplings
 Vloeide van hoofd en van schouders, terwijl uit de pijnlijke dijkwond
 Gudste het donkere bloed; toch hield hij geheel zijn bezinning.
 Deernisvol aanschouwde Menoitios' dappere zoon hem,
815. Diep hem beklagend, en zeide hem dan de gevleugelde woorden
 — Ach! rampzalige mannen, der Danaërs vorsten en leiders,
 Moest gij nu zoo, van uw vrienden verwijderd en 't land uwer vaadren,

Geven uw blinkend vet aan de zwervende honden van Troja.
 Deel toch, ach, het mij mede, Eurupulos, godlijke strijdheld,
 820. Of het achaische heer noch tegen den vreeslijken Hektor
 Stand zal houden, of nu reeds zinkt door zijn speer overweldigd.

Daarop gaf de gewonde Eurupulos weder ten antwoord:

— Niets meer, godlijke held Patroklos, zal de Achaiërs
 Redden, zij zullen er dra bij de donkere schepen geveld zijn.

825. Want reeds liggen zij allen, die vroeger de dappersten waren,
 Bij hunne schepen gewond, door slagen of stooten gezonken
 Onder de handen der Trojers, die steeds aanwassen in veerkracht.
 Maar red gij mij en breng mij terug naar het donkere vaartuig,
 Snijd mij den pijl uit de wonde en wasch ze met lauwe bevochting
 830. Rein van het donkere bloed, leg 't heilzaam lenigend heekruid
 Dan op de wond, zoo als u Achilleus, zegt men, geleerd heeft,
 Wien eens Cheiron het leerde, de edelste aller Kentauren.

Want van de artsen des heers, Podaleirios nevens Machaon,
 Zal nu, denk ik, de eene gedrukt door de wond die hem neersloeg
 835. Binnen zijn tent daar liggen en heeft een ervarenen wondarts
 Zelf wel noodig, den ander beklemmen de Trojers op 't slagveld.

Daarop zei hem de dappre, Menoitios' zone, ten antwoord:

— Ach, hoe zal dit? Eedle Eurupulos, wat te verrichten?

Want nu ben ik op weg om Achilles te brengen de boodschap

840. Welke mij Nestor gaf, de gerenische held der Achaiërs;

Maar toch zal ik u nimmer in smart zoo kunnen verlaten:

Hierop sloeg hij zijn armen hem onder de borst en hij droeg hem
 Binnen zijn tent; daar spreidde een makker hem huden van runders;
 Daarop lei hij hem neder; hij sneed met zijn mes uit de dijswond
 845. 't Scherpe en pijnlijke wapen en bette den donkeren bloedstroom
 Rein met het zacht lauw water en legde den bijtenden wortel
 Fijn in de handen gewreven er op, die geheel zijne smarten
 Stillend bedwong, tot de wonde zich sloot en het bloeden gestelpt was.

TWAALFDE ZANG.

- zoo heelde de dappre, Menoitios' zoon, in de veldtent
Held Eurupulos' wond; Argeiërs en Trojers intusschen
Voerden in scharen verdeeld het gevecht. Niet langer een schutsweer
Zou voor de Danaërs echter de gracht en de rijzige muur zijn,
5. Breed om de schepen gebouwd, met de gracht; zij verzuimden het immers
Heerlijke wijhekatomben den goden te offeren, smeekend
Dat zij hun mochten behoeden de snelle galeien en alles
Wat er in lag van hun buit; want trots de onsterflijke goden
Werd hij gebouwd, weshalve hij niet lang zoude bestand zijn.
10. Zoo lang Hektor leefde en duurde de wrok van Achilleus,
Priamos' vorstlijke stad noch niet aan verwoesting ten prijs was,

DE VEROVERING VAN ILIOS.

BESCHILDERING VAN EENE VAAS VAN NOLI, (MUS. TE NAPELS)

Zou ook Lijpen bestemd de
 een waaier van de H. J.
 Ed van Amers bezweten
 V. en de vloede die in de
 E. de Amers te seboe
 Amers en de Amers
 V. de Amers en de Amers
 W. de Amers en de Amers
 P. de Amers en de Amers
 G. de Amers en de Amers
 S. de Amers en de Amers
 W. de Amers en de Amers
 A. de Amers en de Amers
 N. de Amers en de Amers
 M. de Amers en de Amers
 Z. de Amers en de Amers
 H. de Amers en de Amers
 S. de Amers en de Amers
 S. de Amers en de Amers
 E. de Amers en de Amers
 W. de Amers en de Amers
 V. de Amers en de Amers
 Z. de Amers en de Amers
 T. de Amers en de Amers
 S. de Amers en de Amers
 K. de Amers en de Amers
 Z. de Amers en de Amers
 D. de Amers en de Amers
 G. de Amers en de Amers
 C. de Amers en de Amers
 B. de Amers en de Amers
 L. de Amers en de Amers
 Z. de Amers en de Amers
 E. de Amers en de Amers
 H. de Amers en de Amers
 I. de Amers en de Amers
 J. de Amers en de Amers
 K. de Amers en de Amers
 L. de Amers en de Amers
 M. de Amers en de Amers
 N. de Amers en de Amers
 O. de Amers en de Amers
 P. de Amers en de Amers
 Q. de Amers en de Amers
 R. de Amers en de Amers
 S. de Amers en de Amers
 T. de Amers en de Amers
 U. de Amers en de Amers
 V. de Amers en de Amers
 W. de Amers en de Amers
 X. de Amers en de Amers
 Y. de Amers en de Amers
 Z. de Amers en de Amers

Zou ook blijven bestaan de geweldige muur der Achaiërs.
 Maar wanneer van de Trojers de dappersten waren gevallen,
 Tal van Argeïërs bezweek, ook velen het leven behielden,
 15. Als in het tiende der jaren verwoest was Priamos' veste,
 Dan de Argeïërs te scheep naar het dierbare land hunner vaadren
 Waren gezeild, toen nam Poseidaon 't besluit en Apolloon
 Neder te vellen den muur, daar stuwend de kracht van de stroomen
 Welke van Ida's gebergte in zee uitstorten hun waatren,
 20. Rhesos, Heptaporos, nevens Karesos en Rhodios' bergvloed,
 Ook Grenikos, Aisepos, de heilige stroom des Skamandros,
 Simoeis ook, waar tal van de stierhuidschilden en helmen
 Waren gezonken in 't stof met het ras halfgodlijke menschen:
 Al hunne mondingen wendde gezamenlijk Foibos Apolloon
 25. Negen dagen den muur met hun vloeden bestormend, terwijl Zeus
 Steeds neerstortte zijn regen, dat sneller de zee hem omspoelde.
 Zelf ving d' Aardrijkschudder het aan, in zijn handen den drietand
 Houdend, en sloeg door de golven geheel uit den bodem de grondvest,
 Stammen en blokken te gader, het moeizame werk der Achaiërs;
 30. Slechte het alles gelijk met den stroomenden Hellespontos,
 Dekte het machtige strand weer dicht met het zand van den oever,
 Waar hij verdelgde den muur; dan deed hij op nieuw in hun bedding
 Vloeien de stroomen, gelijk 't schoonvlietende water gewoon was.
 Zoo zou daar Poseidaon in lateren tijd met Apolloon
 35. Toonen hun kracht, thans echter verhief zich om 't krachtige muurwerk
 Strijd en geschreeuw, en de balken der torens getroffen door werptuig
 Kraakten; de volken van Argos, gezwicht voor den geesel van
 Zeus' hand,
 Drongen in d' engte gedrukt zich terug bij hun welvende schepen,
 Gansch door Hektor vervaard, dien machtigen held der verschrikking.
 40. Hij toch woedde geducht, als vroeger, gelijk een orkaanvlaag.
 Zoo, wanneer in het midden van honden en mannen ter wildjacht
 Ever of leeuw rondwaart, zich bewust van zijn vreeslijke krachten.

Zij, als een bolwerk vast en te zamen geschaard zich bereidend,
 Staan hem vereenigd te weer, en een menigte vliegende speren
 45. Snelt uit hun vuist op hem af: maar 't moedige hart van het roofdier
 Kent geen vreeze of vlucht, al doodt hem ten laatste hun koenheid;
 Rustloos wendt hij zich rond, de geleedren der mannen beproevend;
 Waar hij zijn aangreep richt, daar deinzen de rijen der mannen.
 Zoo ging Hektor rond in 't gewoel, zijne makkers met aandrang
 50. Nopende over de groeve te gaan; zijne vluchtige rossen
 Weigerden echter den sprong, en zij snoven geweldig en stonden
 Voor aan de uiterste helling, vervaard voor de breedte der walgracht,
 Verre te wijd voor een sprong naar den anderen kant en ten doortocht
 Moeielijk, daar hem geheel in de lengte de hellingen dekten
 55. Overgebogen en steil, langs iederen kant, en van boven
 't Spitsige paalwerk rees, dat er sloegen de zonen Achaia's,
 Groot, dicht samengevoegd, om te weren het heer van den vijand.
 Niet licht zou hem een paard aan den steviggeraderden wagen
 Kunnen beklimmen, en mannen te voet slechts dachten aan 't waagstuk.
 60. Doch Poludamas zeide, den vurigen Hektor genaderd:
 — Hektor, en gij die de Trojers gebiedt en het verdere bondsvolk,
 Dwaasheid over die groeve de vluchtige rossen te drijven,
 Veel te bezwaarlijk die weg; want alom rijst er het paalwerk
 Puntig gescherpt, daarnevens de machtige muur der Achaiërs.
 65. Daar is geenerlei kans voor de ridders om neder te dalen
 Noch voor strijd; zoo eng, dat wij allen er, denk ik, bezwijken.
 Want als toornig gezind de in 't zwerk hoogdondrende god Zeus
 Dezen de kracht ontnemt, en den Trojers beschikte zijn bijstand,
 Waarlijk ik wensch dan zelf dat het aanstonds moge vervuld zijn,
 70. Roemloos mogen vergaan de Achaiërs en verre van Argos.
 Doch wanneer zij zich keerden en weer van de vloot ons terugslaan
 Zoo dat wij wijken en worden gestort in de diepte der walgracht,
 Waarlijk, er zou dan zelfs naar de stad geen bode teruggaan
 Vreces ik, indien zich op nieuw de Achaiërs wendden ten aanval.

75. Maar welaan, en gelijk ik u zeg, weest allen gehoorzaam;
 Laten de menners ter zij van de gracht weerhouden hun paarden,
 Maar wij zelve te voet en gedost in de volle bewaapning
 Laten wij Hektor volgen in dichte geledren, en langer
 Houdt de Achaiër het niet, als het doodelijk einde hem aangrijpt.
80. Dus Poludamas' woorden, en heilzaam achtte ze Hektor
 Aanstonds toen met zijn wapens ter aard uit den wagen gesprongen.
 Zoo ook bleven de Trojers er niet met hun wagens verzameld,
 Maar elk stormde er af, op het zien van den godlijken Hektor.
 Ieder gebod daarop dat zijn wagenbestuurder de strijddar
85. Dicht bij de gracht vooruit deed rukken in orde gerangschikt.
 Allen verdeelden zich toen, en bij groepen te zamen zich voegend
 Werde er een vijftal scharen gevormd, elk onder zijn hoofdman.
 Onder de benden van Hektor en eedlen Poludamas stonden
 Verre de meesten en kloeksten, en allen verlangden met aandrang
90. Neder te vellen den muur en de holle galeien te naadren.
 Dezen verzelde als derde Kebriones, want bij zijn wagens
 Liet nu Hektor een ander, geringer dan deze in strijddracht.
 Paris gebod bij de tweede, Alkathoös ook en Agenor,
 Helenos nevens den eedlen Deifobos voerde de derde,
95. Zonen van Priamos beiden, en Asios mede de strijddheld,
 Asios Hurtakos' telg, door zijn groote en blinkende paarden
 Hier van Arisbe gevoerd, het gewest waar stroomt de Selleis.
 Over de vierde gebod de voortreffelijke zoon van Anchises
 Hield Aineias, verzeld van het tweetal zoons van Antenor
100. Akamas nevens zijn broeder Archelochos, kenners van 't strijddperk.
 Doch Sarpedoon voerde het roemvol heer van het bondsvolk,
 Glaukos ten makker zich kiezend en dapperen Asteropaios,
 Die toch schenen hem zeker de moedigste mannen bij uitstek
 Buiten hem zelf, want boven de anderen stond hij in krijdsmoed.
105. Dezen nu dicht elkander beschuttende onder het huidschild,
 Vielen de Danaërs recht op het lijf, die zij verder tot weerstand

Machtloos waanden en dra bij hun donkere schepen verslagen.

- Allen, de Trojers en ook de van verre geroepen verbondnen,
 Volgden gewillig den raad dien de eedle Poludamas voorsloeg;
 110. Hurtakos' zoon alleen, de gebieder der volken, verkoos niet
 Daar te verlaten zijn paarden en wagenbesturenden makker,
 Maar drong daarmee voort naar den kant van de snelle galcien;
 Dwaze, hij zou niet meer, ontsnapt aan de doodlijke Keren,
 Trotsch op zijn wagen en span zich verheffende, daar van de schepen
 115. Veilig gekeerd weer komen in Ilios' luchtige hoogten;
 Daar hij te voren verzonk door de jammerbeduidende Moira
 Onder Idomeneus' wapen, des edelen Deukalionen.
 Links van de scheepsvloot dreef hij zijn span, waar ook de Achaiërs
 Weer, uit de vlakke gekeerd, doortrokken met paarden en wagens.
 120. Daarheen dreef hij zijn wagen en span, en hij vond er de poortdeur
 Niet met de sluitende balken en stevige grendels bevestigd.
 Eenigen hielden haar open, op wacht of zij soms eenen makker
 Vluchtend gekeerd uit den slag bij de schepen vermochten te redden.
 Daarheen dreef hij zijn wagen, vermetel van geest, en hem volgde
 125. Luidkeels schreeuwend zijn volk, daar zij thans de Achaiërs tot
 weerstand

- Machtloos waanden en dra bij hun donkere schepen verslagen,
 Dwazen, dewijl in de poort zij een tweetal dapperen vonden
 Twee van het stoute geslacht van de Lapithen, zwaaiers der lansen,
 Dezen, Peirithoös' zoon, den geweldigen held Polupoites,
 130. Genen, Leonteus, fel als de menschenverdelgende Ares.
 Dezen nu stonden gereed bij de rijzige poort van den ingang,
 Als met hun reuzige kruinen een tweetal eiken der bergen,
 Welke den stormwind tarten, de vlagen des regens verdurend,
 Stevig bevest door hun groote en wijduitstreckende wortels.
 135. Alzoo wachtten zij beiden, hun kracht en hun armen vertrouwend,
 Rustig en zonder te wijken des machtigen Asios' aantocht.
 Rechtstreeks trokken zij los op den stevigen muur en verhieven

Onder een hevig geschreeuw de met huiden beslagene schilden,
 Asios dicht omringend, hun koning, Oinomaos, Thoöon,
 140. Adamas Asios' zoon en Iamenos nevens Orestes.
 Vroeger vermaanden de andren de kopergedoste Achaiërs
 Achter de muren te gaan en zich daar om de vloot te verweren;
 Maar nadat zij den muur daar zagen bestormd door de Trojers,
 Toen zij het luide geschreeuw van de Danaërs hoorden die vloten,
 145. Sprongen de twee vooruit en begonnen den strijd aan den ingang,
 Beiden aan grimmige evers gelijk in de bergen, die rustig
 Wachten het naadrend geschreeuw van de jagende mannen en honden;
 Dan van ter zij uitspringend, de struiken in 't ronde verbrekend,
 't Hout bij den wortel verscheurend, terwijl zij met klepprende tanden
 150. Woeden, tot eindelijk een van de jagers ze treft en ter neer velt;
 Alzoo kletterde daar op hun borsten het glimmende koper
 Onder des vijands worpen; zij streden met vreeslijke koenheid
 't Volk op den muur zoo wel als hun eigene krachten vertrouwend.
 Want dit slingerde daar van den toren geweldige steenen
 155. Naar omlaag tot zijn eigen behoud, en tot redding der tenten,
 Redding der snelle galeien; gelijk aan een vallende sneeuwvlaag,
 Welke de stormende wind, die de grauwig nevelen voortjaagt,
 Over de voedende aarde in weemlende vlokken omlaag schudt.
 Alzoo stoof zoo wel van de hand der Achaiërs het werptuig
 160. Als van de vuisten der Trojers, en dof weerklonken de helmen
 Als hen een maalsteen trof, weerklonken de welvende beuklaars.
 Luid wecklaagde en sloeg zich de dij met gebaren der wanhoop
 Asios Hurtakos' zoon, en vertwijfelend riep hij de woorden:
 — Vader Zeus, thans wordt gij ook zelf een beschermer der leugens,
 165. Want nooit had ik vermoed, dat de helden van 't volk der Achaiërs
 Noch ons geweld weerstonden en onoverwinlijke handen,
 Maar zij, even als wespen beweeglijk van lenden, en bijen
 Welke hun woningen bouwen ter zij van de rotsige wegen,
 Niet hunne nesten verlaten gebouwd in de holten, den aanval

170. Steeds weerstaan van de jagers, hun kroost in het ronde beschermend,
 Zoo ook willen zij daar, ofschoon niet meer dan een tweetal,
 Niet ontruimen de poort, dan doodend of zelve verslagen.

Alzoo luidde zijn woord, Zeus echter verhoorde zijn klacht niet,
 Want in zijn harte besloot hij den roem te verleen aan Hektor

175. Anderen weerden zich ginds in den strijd om andere torens.

Maar wel viel het mij zwaar, als een god dit alles te melden,
 Want alom bij de muren verhief zich van steenen een stortvraag
 Fel als vuur uit den hemel; bedrukt maar onder den nooddwang
 Streed daar Argos' volk voor zijn vloot, en aan alle de goden

180. Was het ten spijt, zoo velen den strijd van de Danaërs steunden.

Maar steeds weerden zich dapper de Lapithen, woedend in 't
 strijdperk.

Hier doorboorde de zoon van Peirithoös, held Polupoites,
 Adamas' lederen helm met gekoperde randen en wangstuk,
 Maar het beslag van het koper beschutte hem niet, en de speerpunt

185. Drong gansch door in het been, en de hersenen binnen den schedel
 Werden bezoedeld met bloed; en hij stuitte zijn heftigen aanval.

Daarna nam hij het leven aan Ormenos beiden en Puloon,
 Doch Antimachos' zoon, de van Ares bezielde Leonteus,
 Stootte Hippomachos fel met de speerpunt dwars door den gordel,

190. Daarna snel uit de schede ontblootend het snijdende slagzwaard,
 Stortte hij door het gewoel op Antifates los, en hij hieuw hem
 Dicht nabij met zijn zwaard, dat hij ruggelings bonsde ter aarde;
 Daarna velde hij Menon, Iamenos voorts en Orestes,

Allen de een op den ander gestort op het voedende aardrijk.

195. Tijdens hij dezen beroofde van al hunne schitterende wapens,
 Toog eene jeugdige schaar met Poludamas mede en Hektor
 Allen de kloeksten en sterkst in getal, en zij blaakten van strijdlust
 't Muurwerk neder te vellen, de schepen den vlammen te offren,
 Maar noch stonden zij stil bij de gracht in beraad en besluitloos.

200. Want hun verscheen, nu zij dachten haar over te trekken, een vogel,

- Streek daar links voorbij hen een luchtdoorklievende aadlaar
 Houdend een draak, reusachtig en rood, in den greep zijner klauwen,
 Maar noch levend en spartlend; met kracht noch bleef hij zich weren,
 Want naar het dier dat hem klemde zich kronkelend, stak hij zijn vijand
205. Fel in de borst bij den hals; van de hevige pijnen bevangen
 Wierp hij hem snel van zich af, en hij viel in het midden der scharen,
 Doch in het ruischen der lucht vloog schreeuwend de adelaar opwaarts.
 Sidderend zagen de Trojers den kronkelenden slang in hun midden
 Vallen, een goddelijk teeken des aigisvoerenden Vaders.
210. Maar Poludamas zeide, den vurigen Hektor genaderd:
 — Hektor, altijd hebt gij mij iets in den raad te verwijten
 Zelfs al raad ik het beste; men mag toch nimmer en geenszins
 Als men behoort tot het volk eene meening verkonden die afwijkt
 't Zij in den raad of den krijg, wel immer verhoogen uw aanzien.
215. Nochtans zeg ik het hier zoo als mij dunkt dat het best is.
 Laten wij niet bij de schepen den strijd met de Danaërs voeren.
 Want zoo wordt het vervuld, als waarheid spelde die vogel
 Toen hij den Trojers verscheen, die verlangden de gracht te bestormen,
 Die hoogvliegende arend die links van de onzen omhoog steeg,
220. Houdend een draak, reusachtig en rood, in den greep zijner klauwen,
 Levend, en smakte hem weg, alvorens hij kwam in zijn rotsnest
 Waar hij zijn prooi niet heen kon voeren tot aas zijner jongen.
 Zoo ook wij, al mogen wij poorten en muur der Achaiërs
 Breken met al ons geweld, al deinsde het heer der Achaiërs,
225. Zullen dien weg niet weer van de schepen in orde teruggaan,
 Maar vast laten wij daar eene menigte Trojers, bezweken
 Voor het achaische volk dat zijn leven en schepen verdedigt.
 Zoo zou wis het verklaren een ziener die godlijke teekens
 Juist in zijn geest doorschouwde, en 't volk zou dezen vertrouwen.
230. Norsch op hem neerziend sprak de van manen omwapperde Hektor:
 — Geenszins is mij gevallig, Poludamas, wat gij gezegd hebt,
 Anderen raad als dezen en beteren weet gij te geven.

Maar als gij werkelijk dit waarachtig en ernstig gemeend hebt,
 Zeker, u hebben de goden dan zelven beroofd van de zinnen,
 235. U die mij meent te bevelen, den raad niet meer te gedenken
 Welken de Donderaar Zeus mij zelf toezeide en toewonk;
 Maar gij wilt ons gelasten de machtigbevleugelde vogels
 Meer te vertrouwen, op welke ik geenszins let, en ik acht niet,
 Of al rechts hunne vlucht naar de zon en den morgen zich heenwendt,
 240. Dan wel links zich verheft aan de zijde des donkeren avonds.
 Wij toch steunen gerust op den raad des verheven Kronioon's,
 Zeus die allen regeert, onsterflijken beiden en stervling.
 Één is 't beste der teekens, te redden het land zijner vaadren.
 Waarom zijt gij bevreesd voor den krijg en het woelen van 't slagveld?
 245. Want al ware het ook dat wij anderen allen bezweken
 Rondom Argos' schepen, voor u geen nood dat gij sneuvelt,
 Gij toch hebt geen hart dat den vijand staat en den strijd mint.
 Maar wanneer gij den strijd ontvlucht, of uw listige woorden
 Mochten verleiden een ander zich ook aan den strijd te onttrekken,
 250. Aanstonds waart gij geveld door mijn speer en begaf u de adem.
 Alzoo sprekende ging hij hen voor en zij volgden hem allen
 Luide verheffend hun kreten; en Zeus die in donder zijn lust heeft
 Zond van het Idagebergte een stormwind neer die geweldig
 Over de schepen het stof heenjoeg, en den geest der Achaiërs
 255. Deed hij verwarren en schonk aan de Trojers roem en aan Hektor.
 Thans op het goddelijk teeken en eigene krachten vertrouwend
 Poogden zij wecr te verbreken den machtigen muur der Achaiërs;
 Reten de tinnen der torens ter neder en velden de borstweer,
 Brachten den hefboom aan bij de voorwaarts springende schoren,
 260. Daar eens vast in de aarde gebouwd tot beschutting der torens.
 Dezen nu bogen zij wrikkend terug, in de hoop dat het muurwerk
 Stortte ter aard; toch weken de Danaërs niet van hun standplaats,
 Maar met de lederen schilden den rand van de muren beschuttend
 Sleurden zij werptuig neer op den vijand onder de wallen.

265. Wakker vermaanden intusschen de Ajaxen boven den toren
 Rondgaand onder de scharen en wekten den moed der Achaiërs,
 Dezen met vriendlijke woorden, en genen met harde berisping
 Straffende, wien zij geheel van den strijd zich zagen onthouden:
 — O mijne vrienden, gij allen, hetzij uitstekend of mindren
270. Ook de geringsten, dewijl niet iedere man in den oorlog
 Is van het zelfde gewicht, voor elkeen is er nu arbeid.
 Zelfen begrijpt gij het wel; laat niemand wijken of rugwaarts
 Gaan naar de schepen, de stem van den dreigenden praler vernemend,
 Maar streeft steeds vooruit en dat ieder de anderen opwek,
275. Of noch wellicht Zeus de olumpische zwaaijer des bliksems
 Gunt dat wij keeren den strijd en den vijand jagen ter stadsvest.
 Alzoo riepen zij beiden en wekten den moed der Achaiërs.
 Dan, zoo als er in menigt de weemlende vlokken der sneeuwvlaag
 Vallen bij winterschen dag, als de wijze Kronion zich aangordt
280. Waar hij zijn sneeuw doet dalen, zijn wapenen toont aan het menschdom;
 Rust aan de winden gebiedt hij en stort voortdurend zijn buien
 Tot hij de kruinen der bergen bedekt en de puntige toppen,
 Lotosdragende velden en 't vruchtbare werk van den landman,
 Ook oversneeuwend het strand van de grauwig zee en den meerzooom,
285. Waar aanrollend de golf ze versmelt, schoon alles in 't ronde
 Blijft omhuld van de sneeuw, als Zeus er de buien op uitstort;
 Alzoo werden er dicht en van weerszij steenen geslingerd
 Welke de Trojers hier, de Achaiërs ginds op de Trojers
 Wierpen, en rees alomme het doffe gebons om de wallen.
290. Noch niet waar' het den Trojers gelukt en den schittrenden Hektor
 Open te breken de poort van den muur en den stevigen sluitbalk,
 Als de bedachtzame Zeus zijnen zoon niet wekte, Sarpedoon,
 Tegen het argische volk, als een leeuw die zich werpt op de runders.
 Aanstonds dekte hij 't lijf met den rondom effenen beuklaar,
295. Sierlijk gekoperd en welvend gesmeed, dien de koperbewerker
 Smeedde en stevig van binnen besloeg met de huiden van runders

Vast aan de randen gehecht door een cirkel van goudene nagels.
 Daarmeeë dekkend de borst, in de vuist twee speren bewegend,
 Spoedde hij voort, als een leeuw in de bergen gekweekt, die zijn
 vleeschbuit

300. Lang moest derven, terwijl het verlangende harte hem aandrijft
 Buit zich te zoeken van schapen tot zelfs in den sluitenden veestal.
 Maar wanneer hij bij dezen bespeurt dat de wakende herders
 Allen met honden en speren de kudden der schapen behoeden,
 Poogt hij een aanval toch, alvorens hij wijkt van de schaapskooi,
 305. Dan met geweldige vaart toespringende, grijpt hij zijn buit aan,
 Of valt zelf door een speer van de wakkere handen geslingerd.
 Alzoo drong het verlangen het hart van den eedlen Sarpedoon
 Tegen den muur losstormend te breken de sluitende balken.
 IJlings Glaukos den zoon van Hippolochos naderend sprak hij:
 310. — Glaukos, waarom zijn wij geëerd hoog boven de andren
 Zoo door eerplaats, giften van vleesch als stroomende bekers,
 Ziet men in Lukië hoog tot ons op als waren wij goden;
 Groot is mede ons land dat wij bouwen ter zij van den Xanthos
 Schoon van beplanting en rijk door het graanvoortbrengende zaailand.
 315. Daarom past het ons thans vooraan met de lukische manschap
 Moedig te staan en de eersten te zijn in het heetst van den veldslag,
 Dat men bekenne in 't heer der gepantserde lukische volken,
 Niet onroemvol waarlijk beheerschen zij Lukië's landen,
 Onze regeerende vorsten, genieten zij 't vette der schapen,
 320. Keurigen wijn die het harte verkwikt, maar ook hunne strijdkracht
 Is het geduchtst en zij staan aan de spitse der lukische krijgers.
 Zeker, mijn waarde, indien wij, door hier het gevecht te ontvluchten,
 Konden verwerven voor immer te mijden den dood en de grijsheid,
 Dan, ja, zoude ik zelf niet onder de vorsten ten strijd gaan,
 325. Noch u zelve vermanen ten mannenvereerenden veldslag,
 Maar wijl toch alom ons doodsgodinnen bedreigen,
 Duizenden, welke een mensch nooit kan ontwijken of vlieden,

Laten wij gaan, of een ander tot roem of tot roem van ons zelve.

Alzoo sprak hij, en dra was Glaukos bereid hem te volgen.

330. Rechtstreeks drongen zij voort met een aantal lukische strijders.
Toen hij ze zag ontstelde Menestheus de zone van Peteus,
Want zijnen toren bedreigde hun onheilbrengende aanval.
Daarom spiedde hij daar op den muur in het rond of hij zien mocht
Een der achaische vorsten, tot hulp in den nood zijner makkers.

335. Beide de Ajaxen zag hij, de onverzaadbare strijders,
Samen met Teukros staande, die daar juist buiten zijn tent trad,
Dicht bij, maar toch niet door zijn roepende stem te bereiken,
Zoo luid was het geraas, en de kreten verzezen ten hemel,
Onder de worpen die troffen de schilden en wuivende helmen,
340. Beukten de poort; gansch werd hij bestormd, en de strijders van buiten
Poogden nu deze te brijzlen en zoo zich te banen een doortocht.
Daarom zond hij met spoed den heraut Thoötes tot Ajas:

— Haast u, o eedle Thoötes, tot Ajas en roep hem ten spoedigst,
Beiden het liefst, want dit zou verre het beste van alles

345. Wezen, dewijl weldra hier dreigt het verschrikkelijk onheil,
Zoo zeer woedt het geweld van de lukische hoofden, die altijd
Plachten onstuimig te zijn in den storm op het woelige slagveld.
Maar wanncer daar beiden door moete en strijden bezet zijn,
Laat dan Telamon's zoon alleen, de geweldige Ajas,

350. Komen, van Teukros verzeld, den ervaren bestuurder der pijlen.

Alzoo sprak hij, en snel volbracht de heraut zijn bevelen;
Langs het beloop van den muur der in kopergedoste Achaiërs
Ijde hij voort tot hij kwam bij de Ajaxen, haastig hun zeggend:

— Ajas, beiden, gij vorsten der kopergedoste Argeiërs,
355. Dringend roept u de zoon van den Zeus ontstammenden Peteus
Ginder te komen om even zijn werk door uw hulp te verlichten,
Beiden het liefst, want dit zou verre het beste van alles
Wezen, dewijl weldra daar dreigt het verschrikkelijk onheil,
Zoo zeer woedt het geweld van de lukische hoofden, die altijd

360. Plachten onstuimig te zijn in den storm op het woelige slagveld.
 Maar wanneer gij beiden door moeite en strijden bezet zijt,
 Laat dan Telamon's zoon alleen, de geweldige Ajas
 Komen, van Teukros verzeld, den ervaren bestuurder der pijlen.

Alzoo sprak hij, bereid was dra Telamonios Ajas.

365. Snel tot Oileus' zoon zich wendende sprak hij de woorden:
 — Ajas, blijf gij hier met uw sterken gezelschap Lukomedes,
 Houdt hier stand en bezielt bij de Danaërs allen tot weerstand,
 Ik zelf ga daar ginds om den aanval tegen te houden.
 Weldra keer ik terug, als mijn hulp daar baatte tot redding.

370. Alzoo sprekende ging Telamonios Ajas, en Teukros
 Ging met hem mede, zijn broeder, den eigenen vader ontsproten;
 Dezen verzelde Pandion, die Teukros' kronklenden boog droeg.
 Toen zij nu binnen den muur, daar langs voortgaande, den toren
 Hadden bereikt van Menestheus, bevonden zij daar hunne makkers
 375. Vreeslijk beklemd van de Trojers; gelijk aan een donkere stormwolk
 Klommen de dappere vorsten der Lukiërs tegen de borstwering;
 Weldra botsten zij saam en de kreten verzezen ten hemel.

Ajas Telamon's zoon was d' eerste die velde een strijder,
 Een van Sarpedoon's makkers, den moedigbezielde Epikles,
 380. Welken hij trof door den worp van een scherp geweligen steenklomp
 Boven den uitersten rand van de borstwering liggende; niet licht
 Droeg hem met beide zijn handen een man, uit de menschen van heden,
 Zelfs al ware hij jong, maar Ajas, hoog hem verheffend,
 Wierp hem en plette zijn helm met de vier omwivende kammen,
 385. Rondom brijzende den schedel; hij sloeg, als een duikelaar zwaaiend,
 Neer van de tinnen des torens, en 't leven begaf zijne leden.
 Teukros wondde den zoon van Hippolochos, machtigen Glaukos,
 Juist toen deze de tinnen beklom door een schot van de boogpees,
 Waar hij hem zag ontblooten den arm, en hij stuitte zijn aanval.
 390. Heimelijk sprong hij gezwind van den muur, dat niet een Achaiër
 Mocht ontdekken zijn wonde en luid uitschreeuwde zijn juichkreet.

- Maar Sarpedoon's hart was droef om het wijken van Glaukos,
 Toen hij het aanstonds zag; toch poosde hij niet van den kampstrijd;
 Thestor's zoon Alkmaon verwondde zijn speer en hij rukte
395. Weder de schacht naar zich toe, dat de man voorover getuimeld
 Volgde den ruk, en hij viel van zijn blinkende wapens omkletterd.
 Daarop sloeg Sarpedon zijn machtige hand aan de borstweeer,
 Rukte, en waggelend week zij geheel en bezweek, dat het muurwerk
 Gansch daar boven ontbloot, voor de strijdenden baande een doortocht.
400. Aanstonds werd hij besprongen door Ajas en Teukros, en deze
 Schoot hem een pijl in den drager die schitterend hing om zijn schouders,
 Waar het bedekkende schild aan hing; Zeus redde hem echter,
 Hem zijnen zoon, van het lot bij de krommende stevens te zinken.
 Ajas viel hem nu aan en hij raakte het schild met zijn werpspies
405. Maar doorboorde het niet, wel stuitte hij echter zijn aanval.
 Want van de borstweeer trok hij terug, slechts even, en geenszins
 Week hij geheel, daar zijn hart noch hoopte zich roem te verwerven.
 Luidkeels riep hij, gewend tot zijn edele lukische scharen:
 — Lukiërs, hoe onthoudt gij u thans van den moedigen weerstand?
410. Mij toch valt het te zwaar, al ben ik een krachtige strijder,
 Gansch alleen door den muur ons een weg naar de schepen te breken.
 Op dus, snel mij gevolgd, want meerderen maken het werk licht.
 Alzoo sprak hij, en allen verschrikt op den roep van hun koning
 Stormden nu heviger aan, den besturenden heerscher omringend.
415. Ook de Argeiërs versterkten ter andere zijde hun scharen
 Binnen den muur, en geducht werd thans voor hen allen het krijgswerk.
 Noch aan de edele mannen der Lukiërs kon het gelukken
 Daar in der Danaërs muur zich een weg naar de schepen te breken,
 Noch aan de dappere scharen der Danaërs kon het gelukken
420. Weer van den muur te verdrijven de Lukiërs, eens er genaderd.
 Maar zoo als elkaar twee mannen bestrijden in 't bergland
 Over 't gemeene bezit van een veld, in hun handen de maatstok,
 Twistend te zaam op een klein stuk gronds om gelijke verdeeling,

- Alzoo troffen zij daar, door de borstweeer enkel gescheiden,
 425. Over den muur elkander de welvende schilden van stierhuid.
 Hangende over de borst en de zwaaiend gehevene rondas.
 Ook werd menigen strijder het lijf door het koper getroffen,
 Eenigen als zij van achter den rug ontblootten bij 't wenden
 Onder 't gewoel, ook boorde de speer door menigen beuklaar.
 430. Alom spatte het bloed van de mannen om muren en borstweeer,
 Weerszijds onder de slagen gestort door Achaiërs en Trojers.
 Nochtans konden zij niet doen wijken het volk der Achaiërs,
 Maar steeds bleef het gelijk, als de waag die de eerlijke werkster
 Houdt, als zij wol en gewicht in geëvende mate ter weerszij
 435. Past, om het schamele loon voor de kinderen meê te verwerven.
 Zoo stond weerszijds ook het gevecht in gelijke verhouding
 Zoo lang tot Zeus gunde een hoogere eere aan Hektor
 Priamos' zoon, die het eerst in den muur van de Danaërs doordrong.
 Luidkeels schreeuwende klonk zijne stem tot de scharen der Trojers:
 440. — Op, rostemmende Trojers, ten storm, door den muur der Argeiërs
 Breekt u een weg, ontsteekt in de schepen den vlammden vuurgloed.
 Alzoo dreef hen zijn roep, die er elk weerklonk in de ooren.
 Allen bestormden te zamen den muur, en zij klommen vervolgens
 Tegen de tinnen omhoog, in de hand hunne puntige lanssen.
 445. Hektor raapte een steen, daar vóór bij den toren gelegen,
 Breed aan de achterste zijde en scherp toeloopend van boven,
 Welken een tweetal mannen, de krachtigsten zelfs van den volksstam,
 Onder het levend geslacht, niet licht van den grond op een wagen
 Zou opwerken; hij zwaaide hem toch alleen en gemaklijk;
 450. Want licht maakte hem dezen de zoon van den listigen Kronos.
 Zoo als een schaper die licht de geschorene wol van een ramsvacht
 Draagt, en met een zijner handen, en niet door de zwaarte belast is,
 Even gemaklijk den steen opheffende, voerde hem Hektor
 Tegen de balken, die sloten de stevig getimmerde deuren
 455. Rijzig en tweevoud, binnen met dubbele grendels bevestigd

Kruislings over den ander, gevat door een enkelen sluitbout.

Dicht bij stond hij en zette zich schrap, in het midden hem werpend

Wijd met de beenen van een, dat de worp niet krachteloos zijn mocht.

Beide de harren verbrak hij; de steenklomp viel door zijn zwaarte

460. Binnen de deur, luid dreunde de poort in het ronde, de grendels

Hielden het niet, en de balken bezweken in stukken gevlogen

Voor het geweld van den steen; toen stormde de schittrende Hektor

Binnen, vervaarlijk van blik, als de vallende nacht, en ontzettend

Blonk hem het koper om 't lijf, twee speren bewogen zijn handen.

465. Zoo zou niemand zeker, ten ware een god, hem bedwingen,

Toen hij zich wierp in de poort; vuur straalde hem woest uit de oogen.

Luide beval hij den Trojers, in 't woelen der scharen zich wendend,

Over den muur zich te werpen; zij gaven gehoor aan zijn aandrang.

Sommigen klommen terstond op den muur, de getimmerde poortdeur

470. Stormden de anderen binnen; de Danaërs vloden ten aftocht

Voort naar de welvende schepen, en eindloos schalde het slagveld.

DE TIENDE ZANG.

- Zeus, nadat hij de Trojers en Hektor bracht bij de schepen,
Liet hen bij dezen nu over aan al hunne moeite en kommer,
Rusteloos zwoegend; hij zelf, afwendend zijn stralende oogen,
Hield ze nu verre gevest op de rossenbedwingende Thrakers,
5. Strijdbare Musers, het braaf Hippomolgengeslacht, dat van melk leeft,
Ook naar de Abiërsvolken, de meest rechtvaardigen der menschen.
Maar geen blik meer wierpen zijn glanzende oogen op Troja,
Want hij verwachtte dat geen der onsterflijken tegen zijn uitspraak
Meer zou pogen den Trojers of Danaërs hulp te verleen.
10. Maar niet achteloos spiedde de aardrijkschuddende heerscher.
Want met verbazing den strijd en den slag aanschouwende, zat hij
Hoog op den uitersten top van het boschrijk thrakische Samos.
Daar toch lag voor zijn oogen geheel het gebergte der Ida,
Lag ook Priamos' stad, en de vloot der achaiësche volken.
15. Daar nu zat hij, gestegen uit zee, de Achaiërs met deernis
Ziende gezwicht voor de Trojers; op Zeus in zijn harte verbitterd.
Plotsling daalde hij neer van de ruwe en rotsige bergkruin

POSEIDON EN AMFITRITE
BESCHILDERING VAN EENE SCHAAL UIT VULCI
(BRITISH MUSEUM)

114

ΠΟΣΕΙΔΩΝ

114

114

(BRITISH MUSEUM)

Spoedend met haastige schreden; de bosschen en hooge gebergten
Daverden onder den tred der onsterflijke voeten Poseidoon's.

20. Driemaal schreed hij vooruit en bereikte ten vierde zijn einddoel
Aigai; schoon lag daar zijn verblijf in de diepten der zeebocht
Heerlijk gebouwd en van goud al glinsterend, nimmer vergankelijk.
Derwaarts ging hij en spande in 't juk van den wagen zijn rossen
Kopergehoefd, snelvliegend, omwapperd van goudene manen;
25. Hulde dan zelf zijne leden in goud, en hij vatte den zweepstaf
Sierlijk met goud doorwerkt, en vervolgens besteeg hij zijn wagen.
Over den golfslag dreef hij zijn span, en den helen ontstegen
Hupten de monsters der zee om hem heen, hun gebiederkennend.
Vreugdvol scheidde de zee zich en ijlings vlogen zijn rossen
30. Voort, geen drup die van onder bevochtte den koperen dissel.
Zoo bracht snel bij de vloot hem het span wijdspringende rossen.

Tusschen de rotsige kusten van Imbros en Tenedos' eiland
Ligt eene breede spelonk in de diepten der welvende zeebocht;
Daar weerhield Poseidaon de aardrijkschudder zijn rossen,

35. Maakte ze los van het tuig, het ambrosische voeder hun spreidend;
Daarna bond hij de voeten hun vast met de goudene kluisters
Niet te ontbinden of breken, om rustig des vorsten terugkeer
Daar te verbeiden, en deze bezocht nu het kamp der Achaiërs.

Samengeschaard, en gelijk een orkaan of een vlamme vuurgloed,

40. Hektor Priamos' zoon dicht volgende, drongen de Trojers,
Steeds luid schreeuwende verder; zij hoopten de vloot der Achaiërs
Meester te worden en daar hunne dappersten allen te dooden.

Maar die de landen omvat, Poseidoon, schudder des aardrijks,
Dreef, uit de diepte der zeeën verrijzende, thans de Argeiërs,

45. Kalchas gansch in gedaante gelijk en in machtigen stemklank;
Eerst tot de Ajaxen, beiden ten strijd reeds hakende, sprak hij:
— Ajas, beiden vermoogt gij gewis de Achaiërs te redden,
Zoo gij uw krachten gedenkt, maar niet aan het sidderend vluchten.
Anders verschrikten mij niet de geweldige handen der Trojers,

50. Zij die den krachtigen muur met hun dichte geledren bestegen;
 Allen bedwongen hen wel de Achaiërs met stevige scheenplaat.
 Dit slechts vrees ik met angst, dat het onheil over ons neerstort
 Waar die razende, fel als het vuur, zijne strijdenden voorgaat,
 Hektor, trotsch en als telg des vermogenden Zeus zich beroemend.
55. Mocht er een god aldus ook uwe gedachten vervullen,
 Zelf standvastig te blijven, met kracht, en ten prikkel voor andren,
 Dan, hoe machtig hij zij, van de snel voortglijdende schepen
 Joegt gij hem weg, al mocht de Olumpiër zelf hem bezielen.
 Alzoo sprekende gaf hun de aardrijkschudder Poseidoon
60. Beiden een slag met zijn staf en vervulde hen weder met sterkte,
 Licht van beweging schiep hij hun leden, hun voeten en armen.
 Zelf dan nam hij zijn vaart als de klepprendgevlugelde havik,
 Als hij, zich boven het rotsig en steile gebergte verheffend,
 Snel neerschiet in het dal om te jagen een anderen vogel;
65. Zoo ook vloog van hun zijde de aardrijkschudder Poseidoon.
 Ajas herkende het eerst hem, de wakkere zoon van Oileus.
 Aanstonds zeide hij toen Telamonios Ajas de woorden:
 — Ajas, wijl ons een god, een bewoner des hoogen Olumpos,
 Onder des zieners gestalte, beveelt bij de schepen te strijden;
70. Vast niet Kalchas was het, de duidende vogelenwichlaar,
 Aanstonds kon ik den gang zijner voeten van achter herkennen
 Toen hij zich wendde en ging; licht zijn onsterflijken kenbaar.
 Maar ook zelf ontwaar ik dat binnen de borst het verlangen
 Vuriger weer zich verheft naar strijd, naar woelenden veldslag,
75. Stormend trillen van onder mijn voeten, van boven mijn handen.
 Daarop zeide hem weer Telamonios Ajas ten antwoord:
 — Ja, zoo trilt ook mij de geweldige vuist om de speerschacht
 Vol van verlangen, verheft zich mijn moed en van onderen dringen
 Beide de voeten mij voort; alleen reeds voel ik de aandrift
80. Hektor Priamos' zoon, dien rustloozen strijder, te keeren.
 Zoo hierover te zamen de een met den anderen sprekend,

Dreef hen de strijdlust aan, dien de god in hun harten verwekt had;
 Ook daar achter intusschen vermaande de schudder des aardrijks
 Argos' mannen ter zij bij de schepen hun harten verpoozend,
 85. Wien bij het drukkende werk zoo wel ontzonken de krachten
 Als van den jammer het harte bezweek, nu zij moesten aanschouwen
 Hoe de Trojanen den muur met hun dichte geleedren bestegen.
 Toen zij hen daar zoo zagen, ontwelden de tranen hun oogen.
 Niet meer hoopten zij redding van 't uiterste; maar Poseidaon
 90. Mengde zich zonder bezwaar in de drommen en wekte hun strijdkracht.
 Teukros en Leïtos zocht hij het eerst, met gebiedenden toeroep,
 Dappren Peneleos verder, Deïpuros mede en Thoas,
 Dan Meriones nevens Antilochos, leiders der scharen;
 Dezen vermaande de god en hij sprak de gevleugelde woorden:
 95. — Schande, o mannen van Argos, gij jeugdige helden, op u toch
 Bouwde ik wel mijn vertrouwen tot redding van onze galeien;
 Maar wanneer gij thans u onthoudt van den gruwzamen oorlog,
 Dan is zeker de dag nabij dat gij zinkt voor de Trojers.
 Wee, wel is het een wonder dat hier aan mijn oogen zich voordoet,
 100. Schriklijk en groot, dat ik nimmer gedacht had mogelijk te wezen,
 Onze galeien genaderd, bedreigd door de Trojers, te voren
 Wel aan de schichtige hinden gelijk, die te midden der bosschen
 Worden vervolgd als de prooi der bespringende panters en wolven,
 Machteloos zwervend in 't ronde, en zonder vermogen tot wecrstand.
 105. Zoo ook wilden de Trojers den moed en de kracht der Achaiërs
 Vroeger de spits niet bieden, zich nauw eene wijle verwerend;
 Maar nu strijden zij ver van de stad bij de ruime galeien,
 Door het vergrijp van den vorst en des volks nalatige traagheid,
 Daar het op dezen verbitterd, de snelvoortglidende schepen
 110. Niet kloekmoedig verweert, maar rondom dezen gedood wordt.
 Maar al is hij geheel en in waarheid schuldig te noemen
 Atreus' heldengeslacht, wijdheerschende vorst Agamemnoon,
 Daar hij met smaad onteerde den krachtigen zone van Pelcus,

- Daarom staat het aan ons niet vrij te verzuimen het slagveld.
115. Snel dus weer ons hersteld; licht heelt zich het hart van de eedlen.
Geenszins staat het u schoon te vergeten den krachtigen weerstand,
Gij, hier allen in 't leger de dappersten zijnde; in waarheid
Geene verwijtingen deed ik den man die het strijden verzuimde
Wijl hij te krachteloos was; maar gij, wel wekt gij mijn wrevel.
120. Ach, mijne waarden, gij zult vast spoedig een droeviger onheil
Stichten met zulk een verzuim; laat veeleer elk in zijn harte
Wekken de schaamte en schande; de strijd toch dreigt ons verschriklijk;
Hektor woedt om de schepen, de machtige stem van het slagveld,
Hektor, de sterke, die reeds ontwrichtte de poort en de grendels.
125. Alzoo wekte vermanend Poseidoon's roep de Achaiërs.
Rondom stonden om beide de Ajaxen krachtige scharen,
Zoo als Ares zelf, en de volkerendrijfster Athena,
Niet zou hebben berispt; want uitverkorene dappren
Stonden nu pal om de Trojers en godlijken Hektor te wachten,
130. Speren aan speren gedrongen en beuklaar sluitend aan beuklaar,
Man aan man, helm dicht aan helm, rondassen aan rondas;
Helm en blinkende kammen vermengden hun fladdrende manen
Wuivend bewogen op 't hoofd; zoo sloten hun scharen te zamen;
Tusschen hun dappere vuisten bewogen zich kruisend de speren.
135. Voorwaarts streefden zij thans naar het slagveld vurig verlangend.
Ook de Trojanen bewogen hun dichte geleedren, en Hektor
Streefde hen voor vol vuur, als een rollende steen van de rotsen
Welken des winters vloed van den rand doet vallen der helling
Wen hij door stortenden regen verscheurt zijn verband met den rotssteen;
140. Hoog opspringende vliegt hij en tuimelt en onder zijn bonzen
Dondert het bosch; steeds wentelt hij voort, zoo lang tot hij eindelijk
Rolt op de vlakke, dan poost zijne vaart, hoe machtig bewogen.
Zoo ook dreigde nu Hektor zich licht tot den zoom van het zeestrand
Naar de achaische tenten en schepen te breken een doortocht,
145. Doodend in 't rond; maar thans op de dichte geleedren stuitend,

Werd hij gestremd in zijn vaart; de Achaiërs in moedigen aanval
Houwend met zwaarden en stootend met dubbelsnijdende speerpunt,
Dreven hem stout van zich af, en hij deinsde vervuld van ontzetting.

Luidkeels schreeuwende drong nu zijn stem tot de scharen der Trojers:

150. — Trojers en Lukiërs, telgen van Dardanos, strijders van dichtbij,
Blijft! Mij zullen zij toch niet lang weerstaan, de Achaiërs,
Schoon, als een bolwerk vast, zij hun scharen te zamen vereenen,
Maar voor mijn speer wel wijken, vermoed ik, indien mij in waarheid
Dreef de geduchtste der goden, de dondrende gade van Hera.

155. Alzoo sprak hij en wekte bij ieder de kracht en den krijgsmoed.
Fier en vermetel begaf zich Deïfobos onder de strijders,
Priamos' zoon, vooruit zijnen rondom welvenden beuklaar
Houdende, lenig van tred en hen achter zijn schild te gemoet gaand.

Maar Meriones nam hem ten doel van zijn blinkende werpspies
160. Mikte en miste hem niet, en het welvende schild met zijn huidlaag
Raakte hij, maar doorboorde het niet, want tegen het schildvlak
Knakte de rijzige schaft bij de spits, en Deïfobos hield zich
Verre het lederen schild van het lijf, want sidderend zag hij
't Wapen des edelen strijders Meriones; maar de geduchte

165. Week naar de schaar zijner makkers terug, vol bitteren weemoed,
Beide dewijl hem de zege ontging en zijn wapen geknakt was.
Illings liep hij terug naar de tenten en vloot der Achaiërs,
Zoekend een rijzige speer die hij daar noch liet in zijn veldtent.

Maar steeds woedden de andren en rees de verschriklijke slagkreet.

170. Teukros Telamon's zoon doorstootte het eerst eenen strijder,
Imbrios, moedigen zoon van den rossenbezittenden Aktor.
Voor den achaischen tocht had deze Pedaion tot woonsteê;
Priamos' bastaarddochter verwierf hij zich, Medesikaste.

Maar als der Danaërs schepen er naakten met krachtigen riemslag,
175. Kwam hij in Ilios weder; hij stond bij de Trojers in aanzien,
Wonend in Priamos' huis, die hem eerde gelijk zijne kindren.
Telamon's zoon nu gaf hem een stoot met zijn rijzige werpspies

Onder het oor, en hij rukte zijn wapen terug, dat hij neerviel
 Zoo als een esch, die op hoogen en rondom zichtbaren bergtop
 180. Valt, door het koper geveld, en zijn teedere loof naar den grond neigt;
 Alzoo viel hij en klonk om zijn leden de sierlijke rusting.
 Teukros ijde nu toe naar den buit van zijn wapens verlangend,
 Maar, in zijn vaart, wierp Hektor hem na met zijn blinkende werpspies.
 Wel ontweek hij het ziende bij tijds noch even den speerworp
 185. Doch Amfimachos, zone van Kteatos stammend van Aktor,
 Raakte de speer in de borst, juist toen hij den strijd te ontmoet ging.
 Bonzend dreunde zijn val en zijn wapens omkletterden 't lichaam.
 Hektor stormde nu toe om des eedlen Amfimachos' strijdhelm,
 Vast om zijn slapen gepast, te ontrukken aan 't hoofd van den doode.
 190. Ajas strekte nu echter den stormenden Hektor de lanspunt
 Snel te ontmoet; wel trof hij hem niet, daar het koper ontzachtlijk
 Rondom dekte zijn lijf, maar raakte het schild op den navel
 Stootend met krachtigen drang; van de beide verslagenen wijkend
 Deinsde dan Hektor terug, en de Danaërs sleepten hen mede.
 195. Stichios saam met Menestheus, het heer der Atheners bevelend,
 Droegen Amfimachos' lijk thans weg naar het volk der Achaiërs;
 Imbrios trokken de beide geweldige Ajaxen mede,
 Zoo als een tweetal leeuwen aan 't scherpe gebit van de honden
 Weer ontruikt eene geit en ze brengt in het weelderig struikhout,
 200. Hoog van den grond hunne prooi vasthoudende tusschen hun kaken,
 Alzoo hielden zij beiden den doode omhoog en zijn wapens
 Maakten zij buit; en verwoed om den dood van Amfimachos, hieuw hem
 Ajas de zoon van Oileus het hoofd van den nek, en het slingrend
 Wierp hij het onder de schaar, als een bol in het ronde gewenteld,
 205. Waar het aan Hektor's voet in de stoffige aarde ter neer viel.
 Maar toen rees ook heftig de toorn in het hart van Poseidoon
 Wegens den zoon van zijn stam, die er zonk in de vreeslijke slachting;
 IJlings nam hij zijn weg naar de tenten en vloot der Achaiërs,
 Vuurde de Danaërs aan en den Trojers bereidde hij onheil.

210. Juist ontmoette hem daar nu Idomencus, zwaaiër der lanssen,
 Keerend van een zijner makkers, die pas van het treffen terugkwam
 Waar hem het snijdende koper zijn knie bij de buiging verwond had.
 Hem, door zijn makkers gedragen, der zorg van de artsen bevelend,
 Spoedde hij zelf naar zijn tent, want steeds naar den strijd op het slagveld
 215. Haakte zijn lust; toen zei hem de heerschende schudder des aardrijks,
 Gansch in zijn spreken gelijkend op Thoas den zoon van Andraimoon,
 Heerschend in Pleuroon's veste en Kaludon's luchtige bergstad
 Als der Aitoliërs vorst en geëerd bij zijn volk als een godheid:
 — Waar, o heerscher der Kreters, Idomeneus, is de bedreiging
 220. Eens door Achaia's zonen bedreigd aan het volk van de Trojers?

Hem antwoordende zeide Idomeneus heerscher der Kreters:
 — Thoas, geen van ons volk, althans zoo verre ik naga,
 Heeft thans schuld, want allen verstaan wij het voeren van oorlog.
 Geen ontmoedigend vreezen vermeestert ze, geen die aan slaphheid
 225. Overgegeven zich houdt uit den strijd; maar zeker het zal thans
 Zoo wel wezen de wil des vermogenden zonen van Kronos
 Roemloos hier de Achaiërs te delgen en verre van Argos.
 Welaan, Thoas, steeds volhardde ook vroeger uw koenheid,
 Anderen spoort gij ook aan, als gij ziet dat hun ijver verslapt is;
 230. Laat dan ook thans niet af en uw woord zij ieder ten prikkel.

Hem antwoordende zeide de aardrijkschudder Poseidoon:
 — Nimmer, Idomeneus, keere hij heimwaarts weder van Troja,
 Maar hier worde die man ten spel van de vratige honden,
 Wie op den huidigen dag van den strijd vrijwillig zich afhoudt:
 235. Op dus, grijp uwe wapens en volg; saam moeten wij spoeden
 Of noch, schoon met ons beiden, wij wellicht worden tot redding.
 Immers vereenigde kracht geeft zelfs aan de zwakkeren uitkomst;
 Doch wij kunnen den strijd wel tegen de dappersten uitstaan.

Alzoo sprekende ijldde de god weer voort naar het krijgswerk.
 240. Toen nu Idomencus spoedig bereikte zijn sierlijke veldtent,
 Deed hij de blinkende wapens om 't lijf en hij vatte zijn speren;

Daarop spoedde hij voort aan den bliksem gelijk dien Kronioon
 Grijpt in zijn hand en verzendt van den helomglansden Olumpos
 Als hij den stervlingen toont zijne teekenen, stralend van lichtgloed;
 245. Alzoo glansde het koper den spoedenden vorst om de schouders,
 Doch daar trad hem de eedle Meriones tegen, zijn makker,
 Noch nabij zijne tent; om de koperen speer zich te halen
 Spoedde ook deze terug; maar forsche Idomeneus riep hem:
 — Molos' zoon, o vlugge Meriones, waardste der makkers,
 250. Waarom dus u gespoed en verlaat gij den strijd en het slagveld,
 Is u een wonde geslagen en drukt u het scherp van den speerstoot,
 Of wel komt gij als bode en roept gij mij? Waarlijk ook ik zelf
 Zock geen ledige rust in mijn tent, maar haak naar het strijdperk.

Doch de ervarene strijder Meriones gaf hem ten antwoord:
 255. — Hier, o Idomeneus, vorst der in kopergepantserde Kreters,
 Spoedde ik heen om te zien of er wellicht noch eene werpspies
 Was in uw tenten gebleven; mijn speer toch heb ik gebroken
 Toen ik haar tegen het schild van den driesten Deïfobos voortwierp.

Hem antwoordende zeide Idomeneus heerscher der Kreters:
 260. — Speren, indien gij ze wilt, niet één maar twintig: gij vindt ze
 Ginds in mijn tent, en zij staan daar tegen de blinkende wanden,
 Troïsche, welke ik nam den gesneuvelden; immers in waarheid
 Niet in de verte bestreed ik de dappere mannen des vijands;
 Speren genoeg dus zijn er en schilden met welvenden navel,
 265. Helmen en pantsers mede, die rondom vonkelend glanzen.

Doch de ervarene strijder Meriones gaf hem ten antwoord:
 — Ja, ook ik heb ginds bij mijn tent en het donkere vaartuig
 Menigen buit van de Trojers; dat is thans echter te verweg.
 Want ook zeg ik den moed noch nimmer te hebben vergeten,
 270. Maar bij de vorsten te staan in den mannenvereerenden oorlog,
 Steeds vooraan in den krijg, als het slagveld komt in beroering;
 Licht dat mij deze of gene der kopergedoste Achaiërs
 Niet in den strijd opmerkt, maar gij, wel kent ge mij, denk ik.

Hem antwoordende zeide Idomeneus heerscher der Kreters :

275. — Zeker, ik ken uwen moed; wat nood dat gij dit mij verkondigt?
 Want als thans bij de schepen wij dapperen wierden gekozen
 Voor een verborgene lage, in welke de moed aan het licht komt,
 Waar het zich toont wie bloede en wie stoutmoedig van hart is;
 Want bij den bloodaard wisselt om beurten de kleur van het aanzicht,
 280. Ook ontbreekt hem het hart in de borst om zich rustig te houden,
 Doch daar hurkt hij en zit op de beurtlings wisslende beenen,
 Angstvol siddert en trilt hem het hart in den jagenden boezem,
 Wen hij de doodsgodinnen vermoed, en hij klappert de tanden;
 Maar geen kloeken verschiet de gelaatskleur, geene ontzetting
 285. Treft hem te diep, wanneer hij zich eens in verborgene lagen
 Stelt, maar spoedig verlangt hij te deelen den doodlijken aanval;
 Dan zou niemand zeker berispen uw moed en uw vuistkracht.
 Want al zou in het strijden u speerworp wonden of zwaardhouw,
 Nimmer trof u de slag in den nek of de schouders van achter,
 290. Maar wel voor in de borst of den buik ontmoette u 't wapen
 Onder den aanvalstorm, waar strijdend verkeerden de vorsten.
 Kom dus, zoo niet langer gepraat en als achtlooze kindren
 Ledig gestaan, dat er geen ons in euvelen moede berispe.
 Maar ga gij in de tent om te kiezen een krachtige werpspies.
 295. Alzoo luidde zijn woord, en den stormenden Ares gelijkend
 Haalde Meriones snel uit de tent een gekoperde werpspies,
 Volgde Idomeneus dan, en hij blaakte van vurigen strijdlust.
 Zoo, wanneer zich ten strijde de menschenverdelgende Ares
 Spoedt, van den Schrik vergezeld, zijnen zoon ontembaar en krachtvol,
 300. Hem door wien ook de kloekst volhardende strijder vervaard wordt;
 Vaardig ten oorlog gaan zij uit Thrakië, Efüre's volken,
 Drijvend of Fleguërs dapper van hart; doch hooren hen nimmer
 Beiden gelijk, maar geven den een of den ander den krijgsroem.
 Nevens Idomeneus spoedde Meriones zoo naar het slagveld,
 305. Saam heervoerders des volks, in het blinkende koper gepantserd.

Toen ving 't eerst tot den ander Meriones aan en hij zei hem:
 — Waarheen, Deukalione, vermeent gij te gaan in het strijdperk?
 Hier aan het rechter of ginds aan het middengedeelte des legers,
 Of wel links, want zeker ik kan niet denken dat ergens
 310. Zal ontbreken de strijd voor de welig gelokte Achaiërs.

Hem antwoordende zeide Idomeneus heerscher der Kreters:
 — Daar zijn anderen reeds die de middenste schepen beschermen,
 Beide de Ajaxen zijn er en Teukros de zekerste schutter
 Aller Achaiërs en mede een held om te staan in het strijdperk.
 315. Dezen nu zullen genoeg, hoe heftig hij stormt, hem bedwingen,
 Hektor Priamos' zoon, al is hij geweldig van krachten,
 Mocielijk zal het hem zijn, al blaakt hij van vurigen krijgslust,
 Hun ontombare handen en moed overwinnend, den vlammen
 Onze galeien te offren, indien ten minste Kronioon
 320. Zelf zijne vlamvende toorts niet werpt in de snelle galeien.
 Want geen mensch deed deinken den held Telamonios Ajas,
 Zoo hij een sterveling was en de graanvrucht at van Demeter,
 Zoo hij bereikbaar ware voor koper en machtigen steenklomp.
 Ja zelfs ruimde hij 't veld voor Achilleus niet, den verplettraar,
 325. Onder het staande gevecht; want geen, in den loop, als Achilleus.
 Wij dan, laten wij links van het heerkamp houden, dat weldra
 Blijke of iemand roem ons schenkt of wij zelven aan andren.

Alzoo luidde zijn woord; en Meriones stormig als Ares
 Spoedde zich voort tot zij kwamen ter plaats die Idomeneus aanwees.
 330. Toen er de Trojers nu zagen Idomeneus fel als een vuurgloed,
 Hem en zijn trouwen gezelschap, in den schittrenden dos hunner wapens,
 Riepen zij luid elkaar in 't gewoel en bestormden hem allen.
 Thans streed alles door een bij de achterste stevens der schepen.
 Zoo als een wervlende bui door de huilende winden gedreven,
 335. Zulk eenen dag als het stof op de wegen in menigte neerligt,
 Al in het ronde het stof tot geweldige wolken omhoog jaagt;
 Zoo ook stormden de scharen te zaam en hun harten verlangden

Daar met het scherpe metaal elkaar in de woeling te dooden.

Menschenverdelgend verhief zich de strijd als een ruigte van lansen

340. Verre gestrekt en het vleesch doorvlijmende; oogenverblindend

Straalde het blinkende koper van lichtweerkaatsende helmen;

Pantsers, nieuw gepolijst en metalen beslag van de beuklaars,

Toen zij zich mengden ten kamp; wel stout moest deze van hart zijn

Wie er met vreugde aanschouwend het werk, geen vreeze ontwaarde.

345. Alzoo gaven de beide geweldige zonen van Kronos

Ieder naar eigenen zin aan de helden een droevigen jammer.

Zeus toch had voor de Trojers en Hektor de zege verordend,

Doch alleen om Achilleus den snellen te ceren, en geenszins

Wilde hij Argos' volk voor Ilios ganschelijk neerslaan,

350. Maar slechts Thetis' roem en haar dapperen zone verhoogden.

Doch de Argeiërs bezielde, gemengd in hun drommen, Poseidoon,

Stil aan de valuwe golven der zee ontstegen; met wrevel

Zag hij hun val door de Trojers, op Zeus in zijn harte verbitterd.

Wel ontsproten zij beiden een zelfde geslachte en stamoord,

355. Zeus was echter de oudste en verre verheven in wijsheid.

Daarom ook ontzag hij hun openlijk hulp te verleenen,

Maar steeds heimelijk dreef hij hen aan en in menschengestaltnis.

Zoo, van den heftigen strijd en den allenbeheerschenden oorlog

Trokken zij weerszijds vaster den klemmenden strik dien zij knoopten,

360. Niet te ontbinden of breken, die menigen strijder ter neer sloeg.

Toen, schoon grijzend ten halve, de Danaërs wakker bevelend,

Stormde Idomeneus los en hij dwong de Trojanen tot aftocht;

Want toen velde hij neder Othruoneus, hier van Kabesos

Onlangs henengetogen, gelokt door de faam van den oorlog.

365. Deze nu dong naar Cassandra, de schoonste van Priamos' dochters,

Zonder geschenken te doen, maar wichtige daden belovend,

Trots der Achaiërs macht ze van Troja's gewest te verdrijven.

Priamos, achtbare grijze, beloofde met gunstigen hoofdwenk

Haar te verleenen; hij streed, die beloften vertrouwend, met stoutheid;

370. Maar Idomeneus richtte op dezen zijn blinkende werpspies,
 Wierp ze en raakte den man, die met trots zich verheffende voortschreed;
 Nutloos was hem het pantser; hij trof hem den buik in het midden.
 Bonzend dreunde zijn val; en Idomeneus riep met een juichkreet:
 — Hooger dan eenen der menschen, Othruoneus, zal ik u roemen,
375. Als gij in waarheid alles verricht, zoo als gij beloofdet
 Priamos Dardanos' zoon, die zijn dochter tot gade u toezei.
 Wij ook hadden u gaarne het zelfde beloofd en gegeven,
 Ja, de bekoorlijkste dochter van Atreus' zoon u geschonken,
 U als een gade uit Argos ze brengende, als gij ons bijstand
380. Leendet om Ilios' veste, de bloeiende stad te verwoesten.
 Volg mij, opdat wij te zaam bij de zeedoorklievende schepen
 Over den echt ons beraden, wij zijn niet slecht voor een schoonzoon.
 Alzoo sprekende trok hem Idomeneus voort bij de voeten
 Door het gewoel van den slag; maar Asios kwam hem ter hulpe,
385. Voor zijne paarden te voet, wier snuivende adem zijn schouders
 Raakte, terwijl hen de menner hem steeds deed volgen; begeerig
 Zocht hij Idomeneus neder te slaan, maar deze, gezwinder,
 Trof bij zijn kin hem den gorgel, geheel doorboord van de lanspunt.
 Alzoo stortte hij neer als een cik of een popel die neerstort
390. Of als een rijzige pijn, dien de kunstenaar hoog in het bergland
 Velt met geslepene bijl, om te dienen als balk voor het vaartuig;
 Zoo ook viel hij en lag voor zijn paarden gestrekt en zijn wagen,
 Brullend en rondom grijpend het bloedige stof van den bodem.
 Ook zijnen wagenbestuurder begaf de gewone bezinning,
395. Ja zelfs poogde hij niet, om de hand te ontkomen des vijands,
 Haastig zijn paarden te wenden; Antilochos, vurig ten oorlog,
 Dreef hem de speerpunt dwars door het lijf, en het koperen pantser
 Baatte hem niet, dat hij droeg, en zij trof hem den buik in het midden.
 Reutelend steunde zijn keel en hij viel van den sierlijken wagen,
400. Welken Antilochos haastig, de zoon van den edelen Nestor,
 Dreef van der Trojers gewoel naar de kopergedoste Achaiërs.

Tegen Idomeneus trad nu Deïfobos, nader gedrongen,
 Treurend om Asios' val, en hij wierp zijne blinkende speerschacht.
 Snel ontweek, het bemerkend, Idomeneus tijdig het wapen,
 405. Want hij verborg zich geheel in den rondom welvenden beuklaar
 Welken hij voerde, met huiden van runders en vonkelend koper
 Welvend bedekt, voor den arm met een tweetal staven bespannen,
 Daar nu bukte hij onder en boven hem snorde de werpspies;
 Dof weergalmde het schild van de speer die er strijkelings langs vloog.
 410. Maar niet vruchtloos zwierde de lans uit de machtige vuisten,
 Hippiasos' zoon toch trof zij, den volkerenherder Hupsenor,
 Onder den buik in de lever en slaakte de kracht zijner knieën.

Luidkeels schreeuwende deed nu Deïfobos juichend den uitroep:
 — Ha, geen weerwraak mist nu Asios langer, en zeker
 415. Zal hij, naar Aides gaande, der schimmen geweldigen wachter;
 Wel in zijn hart zich verheugen, dewijl ik hem zond een geleider.

Alzoo sprak hij, en bitter verdroot zijn gejuich de Argeïërs;
 Maar op het hevigst trof het des kloeken Antilochos boezem;
 Toch, schoon droevig van harte, vergat hij nu niet zijnen makker,
 420. Maar hij omringde hem snel en bedekte hem onder het schildvlak.
 Twee van zijn trouwe gezellen, zich bukkende, droegen hem ijlings,
 Echios' zoon Mekisteus benevens de eedle Alastor,
 Heen naar de ruime galeien, en zwaar was beider verzuchting.

Maar bij Idomeneus zwichtte de moed noch niet, en bestendig
 425. Zocht hij een troïschen strijder te hullen in duisteren doodsnacht,
 Of zelf onder te gaan, al werend den val der Achaïërs.
 Dappren Alkathoös vond hij; de Zeus' ontsprotene strijder
 Held Aisuetes gewan hem; hij was Anchises' behuwdzoon,
 Gade van Hippodameia, Anchises' dochter, de oudste
 430. Daar in de huislijke zaal door den vader en eerbare moeder
 Teeder geliefd, want al haar gelijken van jaren te boven
 Glansde haar schoonheid, werk en verstand, dies nam haar in huwlijk
 Een van de dapperste mannen der wijde gewesten van Troja.

- Onder Idomeneus' hand werd deze geveld door Poseidoon,
 435. Daar hij zijn oogen verblindde en stremde zijn krachtige leden,
 Want niet rugwaarts vluchten of zijwaarts kon hij ontwijken;
 Zoo als een marmeren zerk of een bladkroonheffende boomstam
 Stond hij er, roerloos stil; zoo trof hem Idomeneus' speerstoot
 Voor in de borst en verscheurde het koperen pantser dat rondom
 440. Dekte zijn leden en vroeger hem steeds afweerde het onheil.
 Maar thans kraakte het dof, om het pletterend wapen versplijtend.
 Bonzend dreunde zijn val; diep stak in zijn harte de werpspies,
 Zoo dat de kloppende slag van het hart deed trillen de speerschacht,
 Doch de onstuimige Arcs benam hem ten laatste de krachten.
 445. Luidkeels schreeuwende deed nu Idomeneus juichend den uitroep:
 — Waarlijk, Deïfobos, is nu de zaak niet richtig vereffend,
 Drie voor éenen gedood? Want vruchteloos luidde uw juichkreet;
 Schriklijke! kom treed zelf hier tegen mij op in het strijdperk,
 Leer hoedanig ik ben, ik, Zeus ontsprotene afkomst,
 450. Zeus die aan Minoos eerst, den beheerscher van Kreta, het licht gaf;
 Minoos wijders verwekte Deukalion, edelen stamzoon,
 Deze Deukalion mij tot een velen regeerenden koning
 Rondom Kreta's gebied; thans voerde ik hier mijne schepen
 U en uw vader tot ramp en den anderen zonen van Troja.
 455. Alzoo luidde zijn woord, en Deïfobos wankte in twijfel
 Of hij terug zou wijken en een van de moedige Trojers
 Koos ten gezelle, of zelf alleen zou wagen den tweekamp.
 Zoo overleggende scheen hem dat dit wel ware het raadzaamst
 Snel tot Aineias te gaan; aan het achterste einde der heerschaar
 460. Vond hij hem staan; daar immer zijn harte op Priamos wrokte
 Wijl hij hem geenszins eerde, den edelen strijder bij uitstek.
 Dezen nu trad hij ter zijde en sprak de gevleugelde woorden:
 — Troja's edele raad, Aineias, het lijk van uw zwager
 Moet gij beschermen, ten minste indien het uw harte bekommert.
 465. Volg mij, en laat ons beschermen Alkathoös, hem die als zwager

Vroeger, terwijl gij een kind noch waart, in zijn huis u gekweekt heeft ;
Deze bezweek door de hand van Idomeneus, roem van den speerkamp.

Alzoo sprak hij en roerde bij dezen het hart in den boezem ;
Tegen Idomencus toog hij nu los, vol woedenden strijdlust.

470. Maar als een knaap ontvluchtte Idomeneus niet, en beraden
Bleef hij, een ever der bergen gelijk, die zijn krachten vertrouwend
Rustig het luide getier van de jagers die naderen afwacht
Daar in het eenzame oord; en te berge verrijzen zijn borstels,
Vreeselijk glanzen zijn oogen, als vuur, en den blinkenden slagband
475. Wet hij om tegen de honden en jagers zich fel te verweren.

Zoo, niet wijkende, wachtte Idomeneus, roem van den speerkamp,
Snellen Aineias af in zijn storm; toch riep hij zijn makkers,
Nu hij Askalafos zag en Deipuros, Afareus mede,
Ginder Meriones ook en Antilochos, kenners van 't strijdperk.

480. Dezen dan spoorde hij aan en hij sprak de gevleugelde woorden:
— Herwaarts, vrienden, ter hulp! Alleen toch ben ik; met vreeze
Zie ik Aineias, den snellen van voet, aanstormen en schriklijk
Is het geweld zijner kracht om de mannen te dooden in 't strijdperk.
Noch in den bloeitijd is hij der jeugd en geducht zijne spierkracht;
485. Mochten wij even gelijk maar wezen van jaren als strijdlust,
Weldra zou dan deze of ik wegdragen den kriegsroom.

Alzoo sprak hij, en allen bezielde door een zelfde gezindheid
Maakten ten kamp zich bereid, hunne schilden gedrukt aan de schouders.

Ook Aineias wekte ter andere zijde zijn makkers,

490. Nu hij Deïfobos zag en den eedlen Agenor en Paris,
Saam heervoerende hoofden van Troja's macht, en het krijgsvolk
Volgde zijn leiders, gelijk uit de weide de schapen ter drinkplaats
Volgen den ram die ze leidt, en het harte der herders verheugt zich.
Zoo ook klopte van vreugde het hart in de borst van Aineias,
495. Toen hij de menigte zag van de strijders die volgden zijn oproep.

Weldra botsten zij saam om Alkathoös, strijder aan strijder,
Zwaaiend de rijzige speer, ontzachelijk schalde het koper

Over de borst van de mannen, de een op den ander den speerworp
 Richtend in dringend gewoel; twee mannen, vermetel bij uitstek
 500. Ares gelijkend in woede, Idomeneus nevens Aineias
 Zochten het lijf elkaar met het gruwzame koper te klieven.
 Tegen Idomeneus richtte Aineias het eerst zijne werpspies;
 Deze ontweek noch even en tijdig het ziende den speerworp,
 Zoo dat de koperen spits, door Aineias gezwaaid, in den bodem
 505. Voer en vergeefs ontsnelde de krachtige hand die haar toewierp.
 Doch bij Oinomaos raakte Idomeneus' speer, die den navel
 Trof en het pantser verscheurde en door de geweiden zich heendrong.
 Nedergestort in het stof omklemden zijn handen den bodem.
 Wel ontrukte zijn wapen Idomeneus weer aan het lichaam,
 510. Maar het gelukte hem niet van zijn schouders het sierlijke krijgstuig
 Mede te nemen ten buit; zoo was hij bedreigd door de speren.
 Want zijne voeten ontbeerden de lenige kracht tot den uitval,
 Of om te volgen de vlucht zijner speer en ter zijde te wijken.
 Slechts in het staande gevecht dus moest hij verweren zijn leven,
 515. Maar niet snel ontvoerde zijn voet hem ter vlucht uit den veldslag.
 Als hij nu langzaam week, daar vloog hem het blinkende wapen
 Toe van Deïfobos' hand, noch immer bewogen van wraaklust.
 Maar weer faalde de worp, en Askalafos raakte de werpspies,
 Hem Enualios' zoon doorboorde het vreeslijk den schouder,
 520. Zoo dat hij viel in het stof en zijn hand aan de aarde zich vastgreep.
 Maar de verschriklijke Ares, de brullende, merkte het geenszins
 Hoe in het stof daar stortte zijn zoon, in het woelen der slachting,
 Doch op den top des Olumpos, omgeven van goudene wolken,
 Zat hij, de uitspraak volgend van Zeus, en de andere goden
 525. Waren er, even als deze, verstoken van deel in den kampstrijd.
 Toen zij nu botsten te zaam om Askalafos, strijder aan strijder,
 Rukte Deïfobos dezen den blinkenden helm van de slapen,

519. Enualios = Ares.

Maar toespringende sloeg hem Meriones, stormig als Ares,
 Snel met zijn speer eene wond in den arm, en de groote vizierhelm
 530. Viel uit zijn hand op de aarde en bonsde met schallend gekletter.
 Dan als een roovende gier, zoo ijde Meriones stormend
 Weer naar voren en trok uit den arm de geweldige speerschacht;
 Maar dan ging hij terug in de schaar zijner makkers. Polites
 Greep zijn getroffenen broeder Deïfobos vast om het middel,
 535. Hief hem en voerde hem weg uit den strijd naar de vluchtige rossen,
 Welke hij ginds vond staan aan het einde en achter de slagreeks,
 Voerend de blinkende kar en den teugelbesturenden menner.
 Dezen nu droegen hem snel naar de stad, en van pijn overmeesterd
 Zuchtte hij diep en het bloed ontstroomde der versche verwonding.
 540. Rustloos woedden de andren en klonk de verschriklijke slagkreet.
 Stormend op Afareus, zoon van Kaletor, doorstak hem Aineias,
 Toen hij zich tegen hem wendde, de keel met het puntige koper.
 Zijwaarts neigde zijn hoofd, dan vielen zijn helm en zijn beuklaar
 Neder en werd hij omhuld van des doods ontzielende schaduw.
 545. Toen nu Antilochos zag dat zich Thoön wendde ten aftocht,
 Trof hij hem stormenderhand en geheel doorsneed hij de slagaar,
 Welke zich over den rug tot den nek doorlopende uitstrekt,
 Gansch doorvlijmde hij deze; en rugwaarts viel hij in 't stofzand,
 Beide zijn handen omhoog tot zijn trouwe gezellen verheffend.
 550. 't Wapengerei ontroofde Antilochos snel van zijn schouders,
 Spiedend in 't rond; alom toch troffen de Trojers zijn beuklaar
 Vlug in zijn handen gewend en gekeerd, en hun doodlijke speren
 Konden hem zelfs niet kwetsen de teedere huid van het lichaam,
 Want voor den zone van Nestor, Antilochos, waakte Poseidoon,
 555. Machtige schudder der aarde, en weerde het vliegende wapen.
 Nooit ook had hij gebrek aan een man om te treffen, aanhoudend
 Was hij in strijd, nooit rustte zijn speer, maar immer geheven
 Trilde de schaft in zijn hand en beraamde en zocht hij zijn mikpunt
 Nu voor een worp uit de verte en dan voor een stormenden uitval.

560. Adamas Asios' zoon, die den dreigenden held in het oog hield,
 Raakte hem thans in het midden des schilds met zijn koperen speerpunt,
 Dicht hem bestormend; intusschen de donkergelokte Poseidoon
 Nam aan de spits hare kracht en vergunde haar niet hem te dooden.
 Zoo als een paal in de vlammen gehard, zoo haakte de speerschacht
565. Deels in Antilochos' schild en de helft viel neer op de aarde;
 Binnen den drom zijner makkers ontweek hij het vreeselijk noodlot.
 Maar den gevluchte vervolgde Meriones snel, en zijn speerworp
 Sloeg hem een wond in den buik, waar tusschen de schaamte en navel
 Ares' wapen het felst ellendige stervlingen pijnigt.
570. Daar doorstak hem de spits; om de speer die hem medegesleurd had
 Wrong hij zijn lijf, als een stier dien de weidende herders in 't bergland
 Tegen zijn wil heenvoeren, gekneld in gevlochtene touwen;
 Zoo ook wrong hij het lijf, maar kort slechts duurde zijn doodstrijd,
 Want toespringende trok hem de dappre Meriones aanstonds
575. Weder de speer uit de wond en het duister bedekte zijn oogleên.
 Helenos naderde thans, en zijn machtige thrakische zwaardkling
 Kloofde Deïpuros' hoofd bij den slaap, en zijn koperen strijdhelm
 Werd op de aarde geslingerd en rolde den woedenden krijgers
 Onder de voeten, tot daar een Achaiër hem vatte en wegdroeg;
580. Dra omhulde het duister des nachts den gewonde de oogen.
 Maar het vervulde met smart Menelaos den schrik van het slagveld,
 Atreus' zoon, en den vorst heldhaftigen Helenos dreigend
 Hief hij zijn speer, maar deze bevestte de spannende boogpees.
 Alzoo traden zij nader bereid elkander te treffen,
585. Hier met de puntige speer, daar ginds met het schot van de boogpees.
 Priamos' zoon trof eerst en hij raakte de borst met zijn pijlshot
 Waar zich het harnas welft, maar zijwaarts schampte de pijl af;
 Even als onder het schudden der schop op de ruimte van 't dorschveld
 Springen en rollen ter zij grauwhuidige boonen of erwten,
590. Als de bewogene lucht en de kracht van den wanner ze voortjaagt;
 Zoo, op het pantser gestuit van den edelen held Menelaos,

Schampte het puntige wapen en ver weg dwaalde het zijwaarts.

Toen trof Atreus' zoon Menelaos de schrik van het slagveld

Juist in de hand die bestierde den glimmenden boog, en de speerpunt

595. Drong daar gansch doorheen, in den boog zelfs borend het koper.

Binnen den drom zijner makkers ontweek hij het vreeselijk noodlot,

Zwaar met de hangende hand nasleepend de esschene speerschacht.

Daarop trok hem de cedle Agenor de speer uit de wonde,

Welke hij zorglijk verbond met de stevig gevlochtene schaapswol,

600. Band van een slinger, gevoerd door een volger des volkerenherders.

Doch met den loflijken held Menelaos begeerde Peisandros

Thans zich te meten; ten doode gejaagd door de schrikbare Moira,

Overgegeven aan u, Menelaos, ten buit op het slagveld.

Toen zij in stormenden drang elkaar thans waren genaderd,

605. Miste hem Atreus' zoon, en de speer vloog zijdelings langs hem,

Daarop raakte Peisandros den loflijken held Menelaos

Tegen het schild, maar kon er de spits niet ganschelijk doorslaan

Wijl haar het krachtige schild weerhield en de schacht bij de speerpunt

Afbrak, toen hij verheugd reeds zeker zich waande van zege.

610. Maar de Atreide het zwaard met de zilveren knoppen ontblootend

Sprong op Peisandros toe, die zijn schoone en koperen strijdaks

Vatte van onder zijn schild, met haar krachtigen steel van het eschhout

Effen geschaafd; te gelijk dan stormden zij elk op den ander.

Deze nu sloeg met de aks hem de wapprende manen des strijdhelms

615. Neer van de rijzige kam, maar toen hij zich naderend blootgaf

Raakte het zwaard des Atreiden hem boven den neus op het voorhoofd,

Zoo dat het spleet en zijn oogen bebloed in het stof aan zijn voeten

Vielen; hij tuimelde neer; met den hiel dan boven zijn lichaam

Nam Menelaos zijn wapens en juichende deed hij den uitroep:

620. — Zoo dan moet gij de schepen der Danaërs eindelijk verlaten,

Gij stoutmoedige Trojers, van krijgsleed nimmer verzadigd.

Velerlei anderen hoon noch hebt gij bedreven en smaadheid

Dan gij aan mij misdeedt, ellendige honden, die geenzins

- Zelfs van den dondrenden Zeus ontziet de geweldige gramschap,
 625. Zeus die het gastrecht heiligt; hij zal u vernielen uw bergvest.
 Gij die mijn jeugdige vrouw en een menigte kostbare schatten
 Stout hebt heengevoerd, als gasten gevierd in haar woning;
 Thans weer wildet gij gaarn in de zeedoorklievende schepen
 Werpen het vratige vuur en verderven de helden Achaia's;
 630. Maar eens zult gij den strijd wel eindigen, hoe gij ook voortwoedt.
 O Zeus Vader, zij noemen u wel als den hoogsten in wijsheid
 Onder de menschen en goden, en toch kwam alles uit uw hand,
 Zoo als gij immers uw gunsten verleent aan die drieste vermeetlen,
 Dezen Trojanen, die steeds onwrikbaar moedig hun strijdlust
 635. Nimmer verzadigen kunnen op 't allenbeheerschende slagveld.
 Alles verzadigt ons wel, zoo slaap als liefdesgenieting,
 Liefelijk streelende zangen en heerlijk geprezenē reidans,
 Welke men toch veeleer zal willen genieten in volheid
 Liever dan krijg, maar nimmer verzadigt het strijden de Trojers.
640. Alzoo sprak hij en nam van den doode de bloedige wapens,
 Welke hij gaf aan zijn makkers, de loflijke held Menelaos,
 Maar zelf ging hij en wierp zich op nieuw in het midden der voorsten.
- Dappre Harpalioon telg van den koning Pulaimenes stormde
 Thans op hem los, zijnen vader naar Troja gevolgd in den oorlog,
 645. Maar geen heimkeer was hem vergund naar het land zijner vaadren.
 Dichtbij naderend dreef hij zijn speer op het schild des Atreiden,
 Doch hare spits doorboorde het niet, dus week hij teruggaand
 Onder den drom van zijn volk, om te mijden het doodelijk noodlot,
 Spiedend in 't rond dat er geen met de speerpunt wondde zijn lichaam.
650. Maar een gekoperde pijl van Meriones raakte den vluchtling
 Rechts in het achterste deel van het lijf, en het vliegende pijlshot
 Drong tot de andere zij in de blaas en beneden het schaambeent.
 Aanstonds nedergezakt, in de armen der trouwe gezellen
 Slakend den ademtocht, als een worm op de aarde zich strekkend
 655. Lag hij; het donkere bloed ontvloeide hem, drinkend den bodem.

Toen omringde met zorg hem een dappere schaar Paflagoners,
 Legde hem neer in den wagen en voerde hem treurend naar Troja's
 Heilige veste; zijn vader verzelde hen tranen vergietend,
 Maar geen weerwraak mocht hem vergelden den dood van den jongling.

660. Doch om zijn dood ontbrandde de toorn in het harte van Paris,
 Wjl hij als vreemde te midden van veel Paflagoners zijn gast was.
 Daarom schoot hij vertoornd zijn gekoperde flits van de boogpees.
 Hier nu was een Euchenor, een zoon Poluidos' des zieners,
 Rijk aan bezitting en edel, een huis in Korinthos bewonend;
 665. Schoon van zijn lot zich bewust, toch had hij bestegen zijn vaartuig.
 Want vaak had hem gespeld Poluidos, de edele grijsaard,
 Hoe hij te huis zou sterven geveld door een kwellende krankheid,
 Of bij de vloot der Achaiërs vergaan door de handen der Trojers.
 Daarom meed hij zoowel de berispende straf der Achaiërs

670. Als de verderflijke ziekte, om niet zijn gemoed te bezwaren.
 Dezen dan wondde hij onder de kaak en het oor; en onmidlijk
 Was hem de adem gevloten en greep hem het schriklijke duister.

Alzoo bleven zij woeden gelijk aan een vlammen den vuurgloed;
 Echter bespeurde en wist hij het niet, de verhevene Hektor,
 675. Hoe aan het linker gedeelte der vloot zijne volken bezweken
 Onder de hand der Argeiërs en dra aan het heer der Achaiërs
 Zege ten deel viel; zoo toch vuurde de schudder des aardrijks
 Argos' heerschaar aan, met zijn eigene kracht hen beschermend.

680. Maar steeds hield hij zich waar hij het eerst op de poort en den muur steeg
 Brekend der Danaërs dichte met schilden gedekte geleedren,
 Waar zich de schepen bevonden van Ajas en Protesilaos
 Tegen den oever gesleept van de valuwe zec; de omwalling
 Was daar echter het laagst, waar steeds de Achaiërs het hevigst
 Zelfen zoo wel als hun wagens zich standvast hielden ten afweer.

685. Maar de Boiotiërs saam met Iäones lang van gewaden,
 Lokrers en Fthiërs en mede de loflijk geroemde Epeiërs,
 Konden den stormenden nauw van de vloot weerhouden, en vruchtloos

Trachtten zij Hektor te weren den godlijken, fel als een vuurgloed.
 Volk van Athene verkoos men ten strijd aan de spitse; Menestheus
 690. Peteos' zoon stond daar aan het hoofd van hun scharen; hem volgden
 Stichios, Feidas en Bias de held; den Epeiërs geboden
 Meges geboren van Fuleus en Drakios nevens Amfioon;
 Medoon voerde de Fthiërs, verzeld van den stouten Podarkes,
 Medoon bastaardteltg ontstamd aan den eedlen Oileus,
 695. Broeder van Ajas; hij woonde dan echter in Fulake's veste
 Ver van het land zijner yaadren, dewijl hij in toorn eenen manslag
 Deed aan een naasten verwant van Oileus' vrouw Eriopis;
 Maar Podarkes ontstamde aan Fulakos' zone Ifiklos;
 Dezen nu voerden gewapend de spitse der dappere Fthiërs,
 700. Saam met Boioters vereend, in den kamp voor de redding der scheepsvloot.
 Doch nooit scheidde zich Ajas de snelle, de zoon van Oileus,
 Verre van Ajas den zone van Telamon, nimmer een oogwenk,
 Maar als het zwoegende span wijnkleurige stieren die samen
 Eender van aard voorttrekken den stevigen ploeg op het braakland,
 705. 't Voorhoofd nat van het zweet dat hun druipt van den wortel der horens;
 Naast elkander, vereend in het zelfde geëffende ploegjuk,
 Trekken zij vore aan vore ten eind toe snijdend den akker;
 Alzoo bleven te zamen die twee elkander beschermend.
 Ook had Telamon's zoon eene menigte dappere strijders
 710. Welke hem volgden, zijn makkers, bij wijlen hem dragend den beuklaar
 Als hem het wicht van het werk of het zweet zijne leden belastte.
 Maar geen Lokriërs volgden den edelen zoon van Oileus;
 Wijl het hun hart niet waagde het staande gevecht te verduren,
 Want geen koperen helmen bezaten zij, wuivend van haarbos,
 715. Geen glad welvende schilden en krachtige lansen van eschhout;
 Slechts op hun bogen vertrouwend en slingers gedraaid van de
 schaapswol,
 Togen zij mede te velde naar Ilios, waar zij hun werptuig
 Over den vijand stortten en braken de drommen der Trojers.

Vooraan stonden nu beiden gedost in hun schittrende rusting,
 720. Strijdende tegen de Trojers en Hektor in 't koperen harnas,
 Doch steeds schoten, van achter beschut, hunne strijders; de Trojers
 Staakten den aanval thans, in verwarring gebracht door hun pijlen.

Smaadvol hadden de Trojers nu zeker de schepen en tenten
 Weder verlaten, geweken naar Ilios' luchtige hoogten,

725. Maar Poludamas sprak, tot den vurigen Hektor genaderd:
 — Hektor, moeielijk zijt gij door reedlijke taal te bewegen;
 Wijl u de godheid gaf uitstekend te zijn in het krijgswerk,
 Daarom wilt gij in raad ook steeds meer wezen dan andren.

Maar gij vermoogt voor u zelf niet alles te gader te kiezen.

730. Dezen verleende een god toch eer in de werken des oorlogs,
 Genen de kunst van den dans, weer anderen cither en zangkunst,
 Gene ontving in zijn borst van den alomzienden Kronioon
 Schranderen geest, wiens vrucht veel anderen menschen te baat komt,
 Steden beveiligt hij ook, maar zelf doorziet hij het meeste.

735. Doch ik verlang het te zeggen, gelijk het mij dunkt dat het best is.
 Alom immers bedreigt, u omringend, het vuur van den oorlog;
 Velen der Trojers intusschen, den muur reeds overgetogen
 Gaan met het krijgstuig weg, en de anderen, minder in aantal
 Strijden zij tegen een grooter getal en verstrooid door de schepen.

740. Wijk dus weder terug en beroep dan alle de dappren
 Hier, om te zaam te bedenken een allesbeslissenden raadslag,
 Of wij nu zullen bespringen de krachtig beriemde galeien,
 Als ons een god mocht gunnen verwinnende kracht, of ons veilig
 Weer van de schepen verwijdren; ik vrees toch zeer, de Achaiërs

745. Zullen ons ruimschoots weer toewegen hun schade van gister,

731. Dezen versregel verwerpen sommigen, omdat hij in vele handschriften ontbreekt en als citaat van Zenodotos hier in zou gevoegd zijn. Maar vs. 636—638 vindt men in een zelfde gedachteverband toch ook zang en dans genoemd.

Wijl noch steeds bij de schepen die nimmer verzadigde strijder
Blijft, die zich toch niet gansch zal blijven onthouden van 't slagveld.

Dus Poludamas' woorden, en Hektor keurde ze heilzaam;
Aanstands toen met zijn wapens ter aard van den wagen gesprongen,
750. Richtte hij snel zich tot dezen en sprak de gevleugelde woorden:
— Gij, o Poludamas, ga en vereenig de dappersten herwaarts;
Ik zelf ga daar ginds om den aanval tegen te houden;
Weldra keer ik terug als mijn hulp daar baatte tot redding.

Alzoo sprak hij en stormde, gelijk aan een sneeuwigen bergtop,
755. Luidkeels roepend en vloog door de scharen van Trojers en bondsvolk.
Panthoös' zoon den geduchten Poludamas volgden zij allen
Weldra samengestroomd, toen Hektor's roepen hun toeklonk.
Hektor ijde dan voort om Deïfobos, Helenos' strijdkracht,
Adamas Asios' zoon, ook Asios Hurtakos' afkomst
760. Onder de vorsten te zoeken, bedacht of hij ergens hen zien mocht.
Maar geen vond hij er anders dan dood of getroffen door wonden.
Eenigen lagen er reeds bij de achterstevens der schepen
Onder de doodende hand der Argeïërs beroofd van den adem,
Anderen binnen den muur door de worpen gewond of de stooten.
765. Doch dra trof hij ter linker des tranenverwekkenden oorlogs
Held Alexandros aan, schoonlokkige Helena's gade,
Kloek zijn gezellen ten strijd aanvoerend en wekkend hun weerstand.
Dicht hem genaderd begon hij en sprak de gevleugelde woorden:
— Ongeluks-Paris, in schijn slechts dapper, verleider en wijsgek,
770. Waar zijn allen gebleven, Deïfobos, Helenos' strijdkracht,
Adamas Asios' zoon, waar Asios Hurtakos' afkomst,
Eedle Othruoneus ook? Thans is zij gestort van haar toppunt
Ilios' rijzige vest, thans treft ook u zelve het noodlot.

Daarop zeide hem weder de godlijke held Alexandros:
775. — Hektor, schoon uw gemoed onschuldigen treft met berisping,
Mocht ik ook somtijds vroeger den oorlog schijnen te mijden,
Toch geen bloodaard is het aan wien mijne moeder het licht gaf.

Immers, sinds gij ten strijd bij de schepen de makkers bezieltet,
 Hebben wij hier ons geworpen te midden der Danaërscharen
 780. Zonder te rusten; zij sneefden, de makkers naar welke gij vraagdet.
 Enkel Deifobos keerde, en Helenos d' edele heerscher,
 Beiden verlieten het veld door de rijzige lansen getroffen,
 Ieder gewond aan de hand; Zeus echter verhoedde hun noodlot.
 Gij dan voer ons ten strijd, waar 't moedige harte u heenroept;
 785. Wij, wij zullen u volgen, begeerig ten slag, en ik zeg u
 Geenszins zal het ontbreken aan moed, zoo ver als de kracht reikt;
 Want niet boven zijn kracht, hoe vurig, vermag men te strijden.
 Alzoo sprekende wendde de held het gemoed van zijn broeder.
 Snel dus gingen zij voort waar hevigst woedde het slagveld
 790. Dicht om Kebriones heen en Poludamas, edelen strijder,
 Falkes te zaam met Orthaios, den godlijken held Polufetes,
 Palmus, Askanios mede en Morus, Hippotion's zonen,
 Vroeg in den vorigen dag van Askanië's kleüigen bodem
 Hier tot vervanging gekomen; ten kamp deed Zeus ze nu opgaan;
 795. Allen nu togen zij voort, als een vlaag van geweldige winden,
 Als een orkaan die ter neder gestort door den donder Kronioon's
 Onder ontzaglijk geraas zich vermengt met de zee en er rondom
 Op doet bruisen de golven van 't wildrondklotsende zeenat,
 Krullend en schuimend gepluimd, als golven zich dringen op golven;
 800. Zoo ook waren de Trojers, die dicht in gesloten geleedren
 Blinkend in koperen dos daar volgden hun legerbestuurders.
 Hektor voerde de spits, als een menschenverdelgende Ares,
 Priamos' zoon; vóór hield hij zijn rondom welvenden beuklaar
 Stevig met huden belegd, in het ronde beslagen met koper;
 805. Glanzend bewoog om zijn slapen de helm met de wapprende manen.
 Voorwaarts drong hij en zocht alom te beproeven de drommen,
 Of zij ook deinsden terwijl hij gedekt door zijn schild er op toetrad;
 Maar in de borst der Achaiërs verwekte hij geene verwarring.
 Ajas met machtigen schred zich bewegende tartte hem eerst uit:

810. — Schriklijke, kom nabij; wat dreigt gij met ijdel vervaren
Argos' volk? Voorzeker wij zijn niet vreemd aan het krijgswerk,
Maar Zeus' drukkende geesel bedwong ons, mannen Achaia's.
Zeker verwachttet gij wel in uw hart te verwoesten de scheepsvloot,
Maar ook hebben wij handen gereed om u daar te bedwingen.
815. Eer noch zal voorwaar uwe volkrijk bloeiende burgvest
Onder de handen der onzen bezwijken ten prooi aan verwoesting.
Ook aan u zelve verkond ik, de dag is na, dat gij vluchtend
Naar Zeus Vader uw handen verheft en de andere goden,
Smeekend dat sneller dan valken uw rossen met glanzende manen
820. Over het warlende stof van de vlakke u dragen ter stadsvest.
Onder het uiten dier woorden verscheen aan zijn rechter een vogel,
Luchtdoorklievende arend, en luid, door het teeken bemoedigd,
Juichte Achaia's heer; toen zei hem de glanzende Hektor:
— Ajas, ijdele snapper en dwaas, wat pocht gij vermetel.
825. Mocht ik zoo zeker een telg van den aigisvoerenden Vader
Wezen, ten eeuwigen dage, een zoon van de heerschende Hera,
Even geëerd als Athena de eere geniet en Apolloon,
Als ik ten huidigen dage aan Argos' volk het verderf breng,
Allen, en tusschen hen laagt gij geveld, wanneer gij te tarten
830. Waagdet mijn machtige speer, die de teedere huid van uw lichaam
Op zal rijten; dan zullen de honden en vogels van Troja
Vreten uw vet en uw vleesch, als gij zinkt bij de vloot der Achaiërs.
Alzoo sprak hij en voerde zijn volk, en hem volgde zijn manschap
Onder een heftig geschreeuw, weergalmd door de scharen van achter.
835. Ook de Argeiërs verhieven ter andere zijde hun kreten,
Wakker van moed, weerstaande den storm van de dappere Trojers.
Weerszijds rees het geschreeuw naar Kronioon's glanzenden ether.

VEERTIENDE ZANG.

estor's oor, al zat hij ten maal, ontging het geschreeuw niet,
Maar tot Asklepios' zoon ging snel zijn gevleugelde toeroep:

— Denk eens, eedle Machaon, op welk eene wijze dit gaan zal;
Heviger klinkt bij de schepen het schreeuwen der jeugdige manschap.

5. Doch blijf gij hier zitten en drink van het vonkelend druifnat,
Tot Hekamede, het meisje bevallig van vlechten, de badstoof
Warme en wasche het stof en geronnene bloed van uw wonden;
Maar zelf zal ik mij haastig ten uitkijk spoeden en rondzien.

- Alzoo sprak hij en nam in de tent den beslagenen beuklaar
10. Blinkend van koper, het schild van zijn zoon, den bedwinger der rossen
Held Thrasumedes, die zelf met het schild van zijn vader ten strijd ging.
Daarna nam hij zijn sterke en vlijmend gekoperde werpspies,
Plaatste zich buiten de tent en beschouwde den smaadlijken uitslag,
Dezen verdreven ter vlucht, de vermete Trojers van achter
15. Jagend den warrenden hoop, en verbrijzeld den muur der Achaiërs.

- Zoo als de zee hoog deint met verstompte en liggende golven,
 Wen zij den loeienden wind reeds voelt in zijn spoedenden aantocht,
 Maar noch niet naar voren en niet naar achter gerold wordt,
 Tot Zeus' hand doet naadren den wind in beslissende richting;
20. Zoo overwoog in zijn harte, in twijfel bewogen, de grijsaard
 Of hij zich wendde ter schare der Danaërs snel met hun rossen,
 Of naar Atreus' zoon Agamemnon, den herder der volken.
 Zoo overleggende scheen hem dat dit wel ware het raadzaamst
 Naar den Atreide te gaan. Steeds woest elkander verdelgend
25. Woedden de strijders, en klonk om hun borsten het stevige koper
 Onder den houw van het zwaard en de dubbelsnijdende lanspunt.
 Toen ontmoette er Nestor de Zeus ontsprotene vorsten
 Weer van de schepen gekeerd, zoo velen het koper gewond had,
 Tudeus' zoon en Odusseus en Atreus' zoon Agamemnoon.
30. Ver van het slagveld toch, op het strand van den valuwen zeevloed,
 Waren hun schepen gesteld; want hooger en meer naar de vlakke
 Trok men die eerst hier landden; en langs hunne achterste stevens
 Hief zich de muur; daar het strand, hoe breed, niet konde bevatten
 Alle de schepen, en ruimte ontbrak voor het kamp van de heermacht.
35. Daarom lagen de schepen in rijen en vulden het zeestrand
 Gansch in de breedte der bocht, zoo verre zij strekt tot de kapen.
 Derwaarts waren zij samen gegaan, op hun speren zich steunend,
 Waar op het woelen der strijders hun oog kon rusten, en smartvol
 Was hun het harte geroerd in de borst; thans vond hen de grijsaard
40. Nestor, en smartte op nieuw het gemoed der achaiësche vorsten.
 Hem toesprekende zeide de heerschende vorst Agamemnoon:
 — Nestor Neleus' zoon, gij heerlijke roem der Achaiërs,
 Waartoe keerdet gij hier en verliet gij den moordenden oorlog?
 Hevig bevangt mij de angst, dat de vreeslijke Hektor vervuld heeft

16. Meesterlijk waargenomen; als de gansche boezem der zee op en neer gaat, maar zich noch geene kantige golven vormen.

45. Wat eens dreigde zijn woord in den raad van de Trojers gesproken,
 Niet eer hier van de schepen naar Ilios weder te keeren
 Voor dat hij allen verbrand en Achaia's mannen gedood had.
 Zoo heeft deze gezegd; zoo zal het nu zeker vervuld zijn.
 Wee, ook het overig deel der Achaiërs met stevige scheenplaat
 50. Zal in zijn harte verstoord mij vergelden zijn wrok, als Achilleus;
 Zal zich onthouden van strijd bij de achterstevens der schepen.

Daarop zeide hem weder de grijze Gereniër Nestor:

— Ja, zoo werd dit reeds voleind; geen andere wending
 Zou zelfs kunnen bewerken de dondrende Zeus in den ether.
 55. Want reeds deden zij vallen den muur dien wij zeker vertrouwden
 Ons en den schepen te wezen een ondoordringbare schutsweer.
 Steeds volharden zij noch bij de snelle galeien, de Trojers,
 Rusteloos; niet meer kunt gij het zien, hoe scherp gij ook toezaagt,
 Welke de zijde nu is waar worstelt het heer der Achaiërs;
 60. Zoo valt alles vermengd, en ten hemel verheft zich de slagkreet.
 Laten wij echter bespreken op welk eene wijze dit gaan zal,
 Als overleg noch baat; maar geenszins wil ik ten oorlog
 Weder u drijven; de strijd valt immers gewonden te moeilijk.

Daarop zeide hem weder der volkeren vorst Agamemnoon:

65. — Nestor, dewijl thans reeds bij de achterstevens de strijd woedt,
 Niets de geweldige bouw van den muur en de gracht ons gebaat heeft,
 Moeizaam zwoegend gemaakt door de Danaërs, welken wij meenden
 Ons en den schepen te wezen een ondoordringbare schutsweer,
 Zal het de wil zoo zijn des geweldigen zonen van Kronos
 70. Roemloos hier de Achaiërs te delgen en verre van Argos.
 Want wel wist ik het, toen hij genegen de Danaërs bijstond,
 Maar thans weet ik het ook, dat hij andren als zalige goden
 Eere verleent, ons echter de kracht en de handen geboeid heeft.
 Maar welaan nu, gelijk ik u zeg, en gij allen gehoorzaamt,
 75. Laten wij al onze schepen, het naast aan den oever gelegd,
 Nemen en brengen ze vlot in het nat van den heiligen zeevloed,

Dan in de opene zee ze met kabels bevesten, tot weder
Nadert de godlijke nacht en de Trojers het strijden dan wellicht
Staken; dan kunnen wij verder versleepen de andere bodems.

80. Want nooit kan men het wraken een ramp te ontvluchten, bij nacht zelfs.
Beter een ramp te ontvluchten dan zelf door een ramp te bezwijken.

Norsch op hem neerziend zei de ervaringrijke Odusseus:

— Welk eene taal ontsnapte den wal uwer tanden, Atreide,
Onheilsvolle! O mocht gij een andere smaadlijke heermacht

85. Voeren, en ons niet wezen ten vorst, ons welken van jongs af
Zeus toch gunstig verleende tot zelfs in de dagen der grijsheid
Kloek te verduren het wicht van den krijg, tot wij ieder vergaan zijn.
Meent gij dan waarlijk de breede en bloeiende veste van Troja
Zoo te verlaten, om welke wij zoo veel jammer verduurden?

90. Zwijg, dat er geen van de andren, bij 't volk van Achaia, verneme
Zulk eene taal, als nooit uit den mond zou komen van iemand
Wijs en ervaren genoeg om behoorlijke dingen te spreken,
Wen, met den scepter bekleed, zoo machtige volken hem volgen
Als waarover gij heerscht in de wijde gewesten van Argos.

95. Maar thans moet ik uw geest, om het woord dat gij zeidet, berispen;
Woudt gij nu zóo ons gelasten, te midden van woeling en slagkreet,
Onze galeien te sleepen naar zee, dat den Trojers de strijdkans
Noch veel gunstiger worde, ofschoon reeds nauw ons beklemmend,
Maar de verschriklijke dood ons treff'; want onze Achaiërs
100. Houden den strijd niet vol, als onze galeien in zee gaan,
Maar rondziende met angst, zal ieder verlaten het strijdperk.
Zoo zou zeker uw raad, o bestuurder des volks, ten verderf zijn.

Daarop gaf Agamemnon, der volkeren vorst, hem ten antwoord:

— Hevig, Odusseus, trof mij het hart uwe felle berisping;

105. Maar ik gelastte ook niet dat men tegen hun zin de Achaiërs
Zeewaarts zou doen trekken de schepen voortrefflijk van roeibank.
Laat vrij iemand komen die geve een beteren voorslag,
Zij het een jonge of oude; hij ware mij hartelijk welkom.

Toen sprak daar Diomedes, de schriklijke stem van het slagveld:

110. — Ziet, hier is die man, niet verre behoeft gij te zoeken,
 Zoo gij mijn raad wilt volgen en niet hem versmaden uit wrevel,
 Daarom wijl ik de jongste in leeftijd ben van u allen.
 Maar van een edelen vader beroeme ook ik mij te stammen,
 Tudeus, welken in Thebe de aarde bedekt in zijn grafterp.
115. Portheus immers gewan zich een drietal edele zonen,
 Welke in Pleuroon woonden en Kaludon's luchtige bergstad,
 Agrios was het en Melas en rossenbedwingende Oineus,
 Vader des mijnen, van allen het hoogste geëerd om zijn deugden.
 Oineus bleef in zijn land, mijn vader belandde in Argos
120. Na veel zwervens, gelijk hem van Zeus en de goden bestemd was.
 Dan met een dochter gehuwd en het huis van Adrestos bewonend
 Vol van des levens behoeften, bezat hij er velerlei akkers,
 Welig van granen en reeksen met wingerd bewondene boomen,
 Groot ook waren zijn kudden; de eerste van alle Achaiërs
125. Was hij als held met de speer; wel zult gij het weten, in waarheid.
 Daarom moogt gij, als waar ik gering van geboorte en krachtloos,
 Niet minachten het woord waarmee ik u raad tot uw welzijn.
 Komt, en ten strijde gegaan, al zijn wij gewond, en uit nooddwang;
 Laten wij daar dan zelve ons houden bezijden het slagveld
130. Buiten der worpen bereik, en vermijden een nieuwe verwonding;
 Anderen zullen wij echter ten strijde bezielen, die vroeger
 't Matte gemoed toegevend den strijd niet konden verduren.

Alzoo sprak hij, en allen, met aandacht hoorend en volgend,
 Spoedden nu voort, aan hun hoofd de beheerscher des volks Agamem-
 noon.

135. Doch niet achtloos spiedde de machtige schudder des aardrijks,
 Daar hij hen ging vergezellen, een ouderen strijder gelijkend;
 Deze dan vatte de rechter van Atreus' zoon Agamemnoon,
 Sprak hem bemoedigend toe en begon de gevleugelde woorden:
 — Atreus' zoon, thans heft zich het wrevele hart van Achilleus

140. Vast vol vreugd in de borst, nu hij ziet dat de zonen Achaia's
Sneven en vluchten, dewijl zijn verstand volkomen verdwaasd is.
Moge hij zoo dan vergaan en een god ten verderve hem voeren.
Geenszins zijn u geheel gramstorig de zalige goden,
Maar noch zullen de leiders en legerbestuurders der Trojers
145. Over het veld opdrijven het stof, en gij zult het aanschouwen
Hoe zij naar Ilios jagen, gevlucht van de schepen en tenten.
Alzoo sprak hij en drong door het veld, luid heffend den slagkreet.
Zoo als een leger van negen of tienmaal duizend het strijdperk
Vult met zijn luide geschreeuw, als zij mengen in stormenden
aanval,
150. Zoo ook klonk uit de borst van den machtigen schudder des aardrijks
Daavrend de stem, en hij wekte bij elken Achaiër den strijdlust
Weer in het hart om op nieuw volhardend te voeren den oorlog.
Doch thans trof het de oogen der goudentronende Hera
Toen op den top daar staande des hoogen Olumpos, en aanstonds
155. Had zij den drijver herkend in den mannenvereerenden oorlog,
Hem, haren broeder en zwager, en vreugde vervulde haar boezem;
Zeus ook zag zij, gezeten op 't bronrijk Idagebergte
Boven de rijzigste kruin, en van gramschap zwol haar de boezem.
Dan overdacht de verheven godin grootoogige Hera
160. Hoe te bevangen den geest van den aigisvoerder Kronioon.
Deze gedachte nu scheen in haar harte de beste te wezen,
Zelf naar de Ida te gaan, nadat zij zich sierlijk getooid had,
Of hare schoonheid soms hem verwekte het zoete verlangen
Haar te omhelzen in minne; een zachten en koestrenden sluimer
165. Wilde zij dan op zijn oogen en schrandere zinnen verspreiden.
Dus naar de slaapzaal ging zij, gebouwd door haar zone Hefaistos;
Deze nu had aan de posten de stevige deuren bevestigd
Sluitend met heimlijken sleutel, voor geen van de goden toegankelijk.
Daarin trad zij en sloot nu van binnen de blinkende deuren.
170. Eerst met ambrosia wiesch zij het minlijk bekorende lichaam

- Zuiver van iederen smet en zij zalfde het gansch met olijsap,
 Zoeten ambrosischen balsem, bereid met het geurende reukwerk;
 Nauwlijks rees in de woning van Zeus met haar koperen drempel
 Even die geur, of de aard en den hemel vervulde zijn wasem.
175. Hiermeê zalfde zij gansch hare schoone gestalte, de haren
 Kamde zij, vlechte zich voorts met de handen de glanzige lokken,
 Golvend, in geurende pracht, van het hoofd der onsterflijke dalend.
 Dan om haar leden geplooid het ambrosiesch gewaad, dat Athena
 Fijn haar bereidde en rijk doorweefde met vele versiering;
180. Voor aan de borst dan stak zij het vast met de goudene spangen,
 Snoerde zich boven de heupen den gordel met honderden kwasten;
 Hechte de hangers zich ook in de gaatjes gepriemd in het oorlid,
 Rijk door een drietal steenen, in zachte bevalligheid glanzend.
 Schouders en hoofd omhulde de godlijke aller godinnen
185. Thans met den sluier, den schoonen en nieuwen, zoo blank als het zonlicht;
 Ook aan de glanzende voeten bevestte zij 't sierlijke schoeisel.
 Toen zij geheel aldus zich den tooi om de leden geschikt had,
 Spoedde zij voort uit de zaal; thans riep hare stem Afrodite,
 Ver van de andere goden verwijderd gezeten, en zei haar:
190. — Zoudt gij, mijn lieflijke dochter mij nu wel willen verleenen
 Wat ik u vrage, of zoudt gij het weigeren, wrevel gevoelend
 Wijl ik de Danaërs help, gij echter de Trojers verdedigt?
 Daarop gaf Afrodite, de dochter van Zeus, haar ten antwoord:
 — Hera, geëerde godinne, geboorte des machtigen Kronos,
195. Zeg het mij wat gij verlangt; en mijn hart volbrengt het u willig,
 Als ik het kan volbrengen en mogelijk is de vervulling.
 Haar antwoordde de listen beramende vorstlijke Hera:
 — Geef mij de min dan thans en het smachten door welke gij allen,
 Zoo onsterflijke goden als sterflijke menschen vermeestert.
200. Want naar het uiteind ga ik der allesvoedende aarde,
 Naar den Okeanos, stam van de goden, en Tethus de moeder,
 Welke met liefde mij hebben gevoed en gepleegd in hun woning,

Toen daar Rhea mij bracht, toen Zeus, wijdschouwende heerscher,
 Kronos onder de aard en der zee onvruchtbaren bodem
 205. Neerwierp; derwaarts ga ik beslechten het eindeloos twisten.
 Want reeds lang elkander vermijdende zijn zij gescheiden
 Buiten der liefde verkeer, daar twist hunne harten vervreemd heeft.
 Mocht ik hun harten bewegen door zacht overredende woorden
 Weer zich te zaam te vereenen in echtlijk verkeer en omhelzing,
 210. Altijd waar' ik bij dezen geliefd en bejegend met eerbied.

Daarop sprak Afrodite de glimlachlievende vriendlijk :

— Waarlijk het zou niet voegen u zulk een verlangen te weigren;
 Immers gij rust in de armen van Zeus de verhevenste godheid.

Alzoo sprak zij en maakte den gordel zich los van den boezem,
 215. Sierlijk gestikt en die al de betoovering droeg van haar invloed;
 Welke den wellust droeg, het verlangend gesmacht, het verlokkend
 Minnegekoos, dat den geest der verstandigsten zelfs overmeestert.
 Dezen nu stelde zij Hera ter hand en zij zeide de woorden:

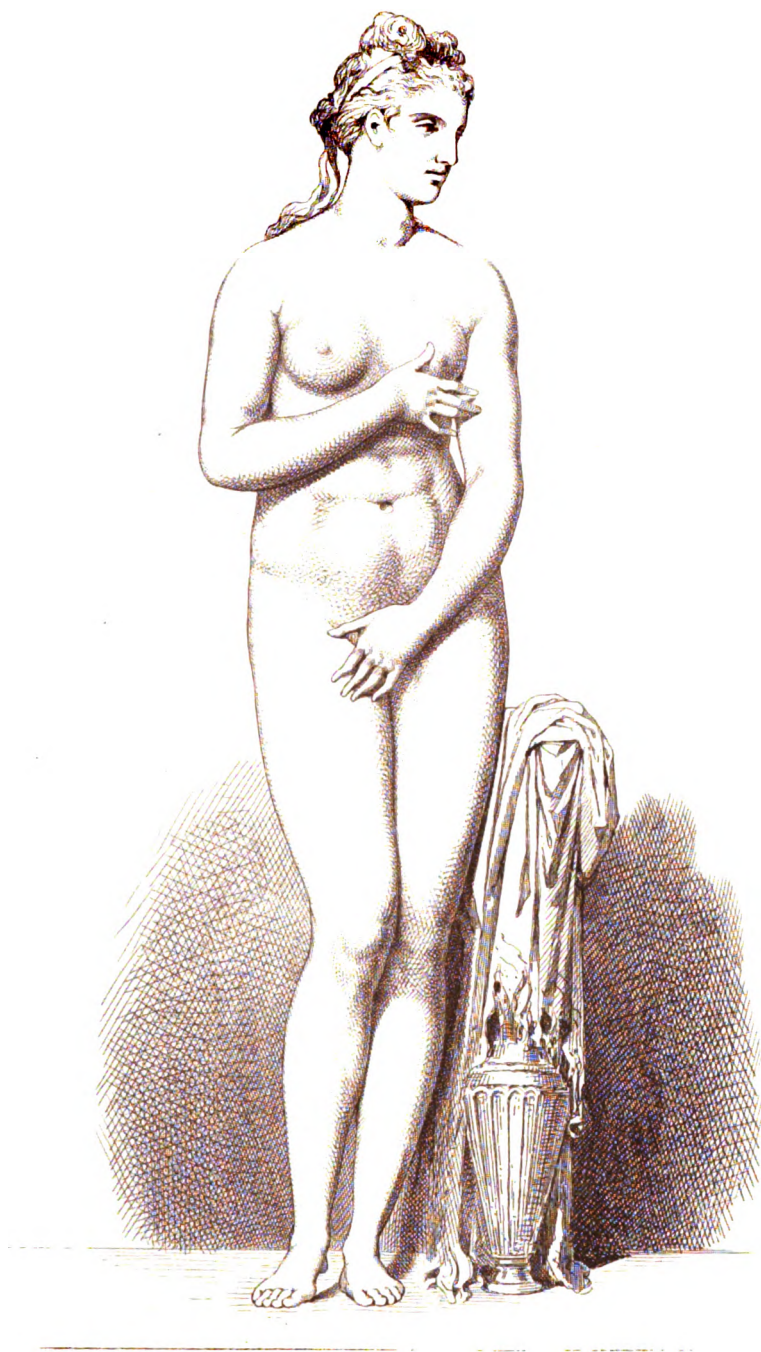
— Daar, en verberg in het kleed van uw boezem den sierlijken gordel
 220. Waar dit al in berust; niet vruchteloos, durf ik u zeggen,
 Keert gij terug, maar al wat uw geest overlegde bereikt gij.

Dus haar woord; zacht loeg de godin grootoogige Hera,
 Toen zij den lieflijken gordel verborg in het kleed van haar boezem.

Binnen haar woonzaal keerde de dochter van Zeus Afrodite.
 225. Hera echter verliet, voortijlend, de kruin des Olumpos;
 Over Piëria ging zij, Emathia's heerlijke landstreek,
 Over de sneeuwige bergen der rossenbedwingende Thrakers,
 Boven de uiterste toppen; haar voeten beroerden den grond niet.
 Dan van den Athoos ijde zij neer naar den golvenden zeevloed
 230. Tot zij op Lemnos daalde, de stad van den godlijken Thoas.
 Daar trof Hera den Slaap, wiens eigene broeder de Dood is;
 Dezen nu riep hare stem en zijn hand aanvattende sprak zij:
 — Slaap, gij heerscher van alle de eeuwigen, alle de menschen,
 Zoo gij mij ooit volvoerdet mijn woord, o wil mij dan heden

ALPHABETICAL INDEX

ALPHABETICAL INDEX

AFRODITE VAN HET CAPITOOLO.

NA DE KNIDISCHE AFRODITE VAN PRAXITELES.

235. Hooren, ik zal het in dank u ten eeuwigen dage vergelden.
 Breng Zeus' glanzende oogen in sluimering onder zijn wimpers,
 Aanstonds, als ik mij naast hem in liefdesomarming geveid heb.
 Daarvoor zal ik u schenken een nimmer verganklijken zetel
 Schoon en van goud, en mijn zoon de aan weerszij manke Hefaistos
240. Zal hem u maken met kunst, en den schemel er onder behoorend
 Waar gij ten feestmaal zittend uw glanzende voeten op neerstrekt.
 Doch daartegen hernam de verkwikkende Slaap met de woorden:
 — Hera, verheven godinne, geboorte des machtigen Kronos,
 Lichtelijk zou ik een ander der altijd levende goden
245. Doen insluimeren, zelfs den Okeanosstroom met zijn golven,
 't Vloeiend gebied van den god die aan alles verleende zijn wording;
 Maar niet Kronos' zoon Zeus waagde ik nader te komen
 Noch hem in sluimer te brengen, ten zij hij het zelf mij gelastte.
 Want reeds eenmaal heb ik geleerd bij hetgeen gij mij opdroegt,
250. Toenmaals, als die stout hoogmoedige zoon van Kronioon,
 Delgend de troïsche veste, van Ilios wedergekeerd was.
 Toen toch heb ik den geest van den aigisvoerenden heerscher
 Zacht met den slaap omzweefd; maar genen beraamdet gij onheil,
 Over de zeeën verwekkend den storm van de persende winden,
255. Waar gij hem voort meê wierpt op het bloeiende koïsche eiland
 Ver van zijn vrienden. In toorn rees Zeus uit den slaap en de goden
 Zwaaide hij rond door zijn zaal; mij zocht hij het hevigst en zeker
 Wierp hij mij neer uit den ether in zee, onzichtbaar verzinkend,
 Zoo mij de Nacht niet redde, die goden en menschen beteugelt.
260. Daarheen vluchtte ik smeekend; en Zeus, schoon noode, bedwong zich,
 Want aan de spoedende Nacht ontzag hij zich leed te verwekken.
 Doch nu dringt gij mij weder een heilloos werk te bedrijven.
 Toen antwoordde hem weer grootoogige vorstlijke Hera:
 — Slaap, hoe gaat gij dit alles op nieuw in uw geest overleggen?

265. Meent gij dat thans voor de Trojers de rondom schouwende god Zeus
Even geducht zou toornen als toen om zijn zone Herakles?
Kom, van de Chariten zal ik u eene der jongsten verleenen,
Neem en omarm haar in echt en zij worde uw gade geheeten,
Laat het Pasithea zijn, die gij al uwe dagen begeerd hebt.
270. Alzoo luidde haar woord, en de Slaap antwoordde haar vreugdvol:
— Welaan, zweer mij dan thans bij den Stux en zijn heilige waatren,
Doe van uw handen de eene het allesvoedende aardrijk
Raken, de andere hand op de weemlende zee, dat er allen
Zijn tot getuigen, de goden beneden om Kronos verzameld,
275. Hoe gij mij heilig belooft van de Chariten eene der jongsten,
Deze Pasithea zelf die ik al mijne dagen begeerd heb.
Alzoo luidde zijn woord; de godin blankarmige Hera
Zwoer hem gelijk hij verlangde en noemde de goden die allen
Onder in Tartaros leven en dragen den naam van Titanen.
280. Toen, nadat zij hem zwoer en den eed volkomen gedaan had,
Gingen zij Lemnos verlaten en mede de veste van Imbros,
Beiden in nevels gehuld en met ijver hun gangen bespoedend.
't Bronrijk oord van de Ida bereikten zij, moeder van 't boschwild,
Lekton, waar zij verlieten de zee en het eerst aan het vastland
285. Kwamen; de toppen der bosschen bewogen zich onder hun voeten.
Daar bleef Slaap, dat de oogen van Zeus niet eer hem bespeurden,
Hoog in een reuzigen pijn zich verbergende, welke op Ida
Wies, door het luchtruim heen zijne kruin tot den ether verheffend;
Daarin zat hij verhuld door het dichte gewas van de naalden,
290. Gansch in gedaante gelijkend den krijschenden vogel der bergstreek,
Chalkis genaamd bij de goden en onder de menschen Kumindis.
Ijlings spoedde nu Hera zich voort naar Gargaron's bergtop,
Hoogste van Ida's kruinen, tot Zeus den bestuurder der wolken.
Nauwlijks verscheen zij of liefde bedwelmde zijn schrandere zinnen,
295. Zoo als toen zij het eerst elkander in minne omhelsden
Deelend de echtelijke sponde, hun minnenden ouders verborgen.

Alzoo trad hij haar thans te gemoet en begon met de woorden:

— Hera, waartoe drijft het verlangen u hier van Olumpos?

Paarden en wagen verzellen u niet, die u konden vervoeren.

300. Toen antwoordde de listen beraamende vorstlijke Hera:

— Ver naar het uiteind wil ik der allesvoedende aarde,

Naar den Okeanos, stam van de goden, en Tethus de moeder,

Welke met liefde mij hebben gevoed en gekweekt in hun woning.

Dezen nu wensch ik te zien en te slechten hun eindlooze tweespalt,

305. Want reeds lang elkander vermijdende, zijn zij gescheiden

Buiten der liefde verkeer, daar twist hunne harten vervreemd heeft.

Maar mijne paarden, beneden het bronrijk Idagebergte

Staan zij om over het land mij te voeren en over de waatren.

Uwenthalf begaf ik mij thans hierheen van Olumpos,

310. Wijl het misschien daarna zou wekken uw toorn, als ik heimlijk

Ging naar het huis waar diep in zijn bedding Okeanos zetelt.

Daarop zeide haar Zeus de verhevene wolkenbestuurder:

— Hera, daarheen kunt gij uw tocht wel later vervolgen,

Kom, ons eerst op de sponde verheugd in der liefde omarming.

315. Want nooit heeft mij de liefde van eenige vrouw of godinne

Zoo mijn gemoed in de borst overstromd en mij gansch overweldigd;

Niet zoo toen ik mijn liefde bewees aan de vrouw van Ixioon,

Welke Peirithoös baarde, den goden gelijkend in doorzicht;

Niet zoo Danaë, 't kind van Akrisios, sierlijk van enkels,

320. Welke mij Perseus baarde, den heerlijksten onder de helden;

Noch het bekoorlijke meisje des verre geprezenen Foinix,

Welke mij Minoos droeg en den godlijken held Rhadamanthus;

Noch toen Semele liefde mij schonk, en Alkmene in Thebe,

325. Deze de moeder geworden des dappergezinden Herákles,

Semele, welke mij baarde des menschdoms vreugd Dionusos;

Noch bij de liefde der eedle, bevallig gelokte Demeter,

Of de omhelzing van Leto, de loflijke, noch van u zelve;

Zoo als ik u thans min en het zoete verlangen mij aandrijft.

- Toen antwoordde de listen beramende vorstlijke Hera:
330. — Kronos' geweldige zoon, welk woord ontvlood uwe lippen.
 Als uw begeerte nu is om te rusten in liefdesomhelzing
 Boven op Ida's kruin, waar alles in 't ronde gezien wordt,
 Denk, wat zoude het zijn, als ons een van de eeuwige goden
 Daar zag rusten, en ging het aan alle de goden vertoonen?
335. Waarlijk, ik zou niet meer naar uw woning durven teruggaan,
 Dus van uw rustbed rijzend; dat zou niet voegen in waarheid.
 Maar wanneer gij het wilt en het dus door uw harte begeerd wordt,
 Zie, eene slaapzaal hebt gij, gebouwd door uw zone Hefaistos,
 Welvoorzien aan de posten van stevig getimmerde deuren.
340. Laten wij daar gaan rusten, nu liefde uw hart er toe aandrijft.
 Daarop zeide haar Zeus de verhevene wolkenbestuurder:
 — Hera, vrees thans niet dat van goden of menschen ons iemand
 Hier mocht zien, zoo zal ik u gansch in een nevel verhullen
 Stralend van goud, door welken ons zelfs niet Helios zien zou,
 345. Hij, wiens vlamme blik toch scherp door alles zich heendringt.
 Zoo sprak Kronos' zoon, en zijn armen omvatten zijn gade;
 Onder hen groeide het jonge gewas uit de godlijke aarde,
 Lieflijke krokos, en lotos bepareld met dauw, hyacinthen
 Dicht van gebloemte en 'zacht, dreef welig de aarde te voorschijn.
350. Daarop rustten zij beiden, omhuld van een glanzenden nevel
 Stralend van goud, en er drupte een blinkende dauw op hen neder.
 Alzoo sluimerde rustig de Vader op Gargaron's bergtop,
 Zwijmend van liefde en slaap, zijne gade omvat met zijn armen.
 Maar de verkwikkende Slaap ging thans naar de vloot der Achaiërs
 355. Snel het bericht meedeelen den aardrijkschudder Poseidoon;

346—351. Dit schitterende gedeelte is noch een overblijfsel van de oorspronkelijke mythische, kosmogonische voorstelling, de voortbrengende kracht der natuur. Maar reeds is hier de mythe poësie of liever dichtspreek geworden; de kosmogonische zin vervangen door overdracht op het persoonlijke (in menschenvormen).

Dezen dan trad hij ter zijde en sprak de gevleugelde woorden:
 — Wil thans gunstig uw hulp aan de Danaërs leenen, Poseidoon,
 Geef hun de zege, een poos althans, zoo lang op zijn rustbed
 Zeus noch ligt, dien ik hulde in zoeten bedwelmenden sluimer;
 360. Hera heeft hem verlokst haar in liefdesverkeer te omhelzen.

Alzoo sprak hij en vloog naar de loflijke menschengeslachten,
 Maar hij bewoog Poseidaon te sterker tot hulp der Achaiërs.
 Aanstonds sprong hij naar voren en klonk aan de spits zijne roepstem:

— Zullen wij thans, Argeiërs, de zege vergunnen aan Hektor
 365. Priamos' zoon, en de schepen hem laten verwinnen en krijgsroem?
 Zoo toch luidt zijne taal, zoo pocht hij, omdat zich Achilleus
 Noch bij zijn ruime galeien bevindt, volhardend in wrevel;
 Maar dien zullen wij wel zoo erg niet missen, indien wij
 Allen ons krachtig verweren en trouw elkander tot hulp zijn.
 370. Kom, welaan dan gelijk ik u zeg en gij allen gehoorzaamt;
 Thans onze schilden gekozen, de beste en grootste in 't leger,
 Voorts ons het hoofd overdekt met den rondom stralenden strijdhelm,
 Dan ook de krachtigste speren gezocht en gezwaaid in de vuisten,
 Alzoo trekken wij op; ik voer u, en waarlijk ik zeg u
 375. Hektor Priamos' zoon, hoe stout, zal nimmer bestand zijn.
 Iedere strijdbare man, voorzien van een lichtere rondas
 Geve die liever den zwakke en kieze een steviger beuklaar.

Alzoo sprak hij en allen met aandacht luisterend volgden.
 Trots hunne wonden beschikten de koningen zelve hun heerschaar,
 380. Tudeus' zoon en Odusseus en Atreus' zoon Agamemnoon;
 Alom gingen zij rond om de betere wapens te ruilen,
 Gaven de stevigste wapens den dappren, de slechte den zwakken.
 Dan, nadat zij de leden zich hulden in 't blinkende koper,
 Trokken zij op; hen voerde de aardrijkschudder Poseidoon,
 385. Zwaaiend met wichtige vuist het verschriklijke puntige slagzwaard
 Hel als des bliksems vuur, waarmee hij zich niet in den veldslag
 Mengde, de schrik alleen weerhield reeds iederen krijgsman.

Ginds werd Troja's volk door den schittrenden Hektor geordend.
 Weerszijds spanden nu beiden des oorlogs vreeslijken uitslag,
 390. Donkergelokte Poseidoon en Hektor de schittrende krijgsheld,
 Deze de Trojers beschermend, en gene de scharen van Argos.
 Golvend klotste de zee om de tenten en vloot der Argeïers;
 Onder een heftig geschreeuw nam weder het treffen een aanvang.
 Niet zoo bulderend botsen de golven der zee op de kusten
 395. Als uit de opene zee ze de loeiende Boreas opjaagt;
 Niet zoo is het geraas van den knetterend vlammenenden vuurgloed
 Tusschen de dalen des bergs als hij rijst om de bosschen te blaken;
 Noch de orkaan wanneer om de rijzige kruinen der eiken
 Loeit zijn geweldig getier, losbrekend met persenden aãntocht;
 400. Als daar rees het geschreeuw van de Trojers en zonen Achaia's
 Toen zij den slagkreet hieven terwijl zich vermengden hun drommen.
 Aanstonds mikte op Ajas de schittrende Hektor zijn wapen,
 Toen hij zich tegen hem wendde, en geenszins miste zijn speerworp;
 Daar waar over het midden der borst twee riemen zich spannen,
 405. Een van het schild, en de ander van 't zwaard met de zilveren knoppen,
 Trof hij hem; dezen beschutten zijn lijf; doch Hektor, verbitterd
 Wijn hem de puntige speer uit zijn hand daar nutteloos heenvloog,
 Week in de schaar zijner makkers terug om te mijden het noodlot.
 Doch Telamonios Ajas, de krachtige, wierp hem een keisteen
 410. Na, bij zijn wijken, van welke, als stutten der snelle galeien,
 Daar eene menigte lag voor de voeten gerold van de strijders;
 Daarvan greep hij er eenen en raakte hem over den schildrand
 Tegen de borst bij den nek, dat hij gansch als een tol in het rond vloog.
 Zoo als een eik door de slagen van Zeus ontworteld ter neerstort,
 415. Als uit den stam oprijst de ontzaglijke reuk van den sulfer;
 Ieder gevoelde zich wel ontzinken den moed, die het dichtbij
 Zien zou, want ontzetting verwekt de geweldige Dondraar.
 Zoo ook stortte op eens in het stof de vervaarlijke Hektor.
 Eerst ontglipte de speer aan zijn hand, dra volgde zijn beuklaar,

420. Nevens den helm, om het lijf weerklonk zijn gekoperde rusting.
Luidkeels schreeuwende stormden de zonen Achaia's om ijlings
Hektor mede te sleepen en wierpen een menigte speren,
Niemand kon nochtans den gevallenen volkerenherder
Treffen, met worp noch stoot, want rondom waakten de dappren,
425. Allen, Aineias, benevens Poludamas, eedle Agenor,
Lukië's vorst Sarpedon en Glaukos, aanzienlijk van afkomst.
Ook van de andren verzuimde er geen met de welvende schilden
Over hem heen hem te dekken; dan hieven zijn trouwe gezellen
Snel den gevallene op en zij brachten hem buiten het slagveld
430. Waar zijne vluchtige rossen hem achter het woelen der strijders
Stonden te wachten, te zaam met den menner en blinkenden wagen;
Dezen nu voerden hem straks zwaar steunende heen naar de veste.
Maar bij den doortocht komend der schoon voortvlietende waatren
Waar zich de Xanthos slingert, van Zeus d' onsterflijken stammend,
435. Legden zij daar uit den wagen hem neer, hem met water besprengend;
Toen herkreeg hij den adem en opende weder de oogen,
Zat op zijn knieën en zwart ontgudste het bloed aan zijn lippen.
Doch weer rugwaarts viel hij ter aard, en het nachtelijk duister
Zonk op zijn oogleën neer; noch was hij bedwelmd van den steenworp.
440. Maar zoodra de Argeïërs het wijken bemerkten van Hektor,
Gingen zij feller de Trojers te lijf en zij gloeiden van strijdlust.
Ajias stormde het eerst, snelvoetige zoon van Oileus,
Satnios tegen en sloeg hem een wond met zijn puntige werpspies,
Enops' zoon; zijnen vader, aan d' oevers der Satnioëis
445. Weidend zijn runderen, had hem gebaard een bekoorlijke stroomnimf.
Dezen nu trof toestormend de zoon van Oileus, de speerheld,
Diep in het weeke des buiks, en hij tuimelde; al om hem henen
Mengden in hevigen strijd zich de Trojers en Danaërs samen.
Maar tot bescherming spoedde Poludamas, zwaaier der speren,
450. Panthoös' zoon; rechts trof hij den schouder van held Prothoënor
Areilukos' zoon, dat de duchtige lans er door heen ging;

Zoo zonk deze in 't stof en hij greep in den grond met zijn handen.
 Luidkeels schreeuwende deed nu Poludamas juichend den uitroep:
 — Waarlijk, den moedigen zone van Panthoös zwierde de werpspies
 455. Niet te vergeefs, naar ik meen, uit de wichtige vuist die ze voortwierp,
 Doch in zijn lichaam draagt een Argeiër ze mede; en zeker
 Daalt hij op deze geleund in de woning van Aides neder.

Alzoo sprak hij en bitter verdroot zijn gejuich de Argeiërs;
 Maar het bewoog op het hevigst het hart van den moedigen Ajas
 460. Telamon's zoon; want dicht aan zijn zij viel daar de gewonde.
 Snel dus wierp hij hem na, nu hij week, met zijn blinkende speerschacht.
 Schoon nu Poludamas zelf ontweek aan het duistere sterflot,
 Haastig ter zijde gesprongen, Archelochos zoon van Antenor
 Wondde de speer, want dezen bestemden de goden het onheil.
 465. Doodelijk trof hem de punt waar schedel en nek zich vereenen
 Tegen den bovensten wervel en kliefde er beide de spieren,
 Zoo dat hem eerder het hoofd en de mond en de neus op het aardrijk
 Tuimelden, voor dat zijn beenen en knieën den bodem beroerden.
 Luid klonk Ajas' stem nu den eedlen Poludamas tegen:
 470. — Welaan, denk eens na, o Poludamas, zeg mij de waarheid,
 Was die man niet waardig te vallen voor held Prothoënor?
 Geen onedele schijnt hij voorwaar, geen lage van afkomst,
 Zeker een eigene broeder des rossenbedwingers Antenor
 Of diens zoon; want dezen geleck hij mij na in verwantschap.
 475. Alzoo sprak hij hem kennend; en smartelijk trof het de Trojers.
 Akamas sloeg met zijn speer den Boiotiër Promachos neder,
 Warend om 't lijk van zijn broeder dat Promachos trok bij de voeten.
 Luidkeels schreeuwende deed thans Akamas juichend den uitroep:
 — Schutters van verre, Argeiërs, gij nimmer van dreigen ver zadigd,
 480. Ha, niet ons alleen zal moeite en jammer bereid zijn
 Waarlijk, maar eens zult gij als deze den dood te gemoet gaan.
 Ziet maar, hoe daar rustig uw Promachos thans door mijn speerworp
 Slaapt, dat mijns broeders wraak niet lang van de straf der vergelding

Ware beroofd; zoo wenscht ook een ander gewis in zijn woning
 485. Noch een verwant te bezitten, die were den jammer van Ares.

Alzoo sprak hij, en bitter verdroot zijn gejuich de Argeïërs,
 Maar het bewoog op het hevigst Peneleos' edelen boezem.
 Akamas stormde hij tegen, die echter den dapperen koning
 Niet afwachtte; hij trof nu Ilioneus, zoon van den rijken
 490. Wolvectelenden Forbas, bij Troja's volk door Hermeias
 Verre het meeste geliefd en met velerlei have gezegend.
 Enkel Ilioneus schonk hem zijn gade, een eenigen stamzoon.
 Dezen nu trof hij het oog in de holte beneden de wenkbrauw,
 Stootte den oogbal uit, en de punt doorboorde de oogkas
 495. Spleijtend den schedel van achter; zoo zat hij en beide de handen
 Breidde hij uit; toen snel ontblootend de snijdende zwaardkling
 Hieuw hem Peneleos dwars door den hals, en zijn hoofd met den
 strijdhelm

Tuimelde neer op den grond; noch bleef de geweldige werp spies
 Vast in het oog; dan hief hij de speer met het hoofd als een maankop,
 500. Toonde het zoo aan de Trojers en sprak met een juichenden uitroep:
 — Meldt dit, Trojers, en zegt aan Ilioneus' vader en moeder
 Thans om hun schittrenden zoon in hun huis te verheffen de rouwklacht.
 Promachos' vrouw zal ook haren gade, den zoon Alegenor's,
 Niet meer welkom heeten met vreugd, wannceer wij van Troja
 505. Eens weer zullen vertrekken, wij bloeiende mannen Achaïa's.

Alzoo sprak hij, en allen gevoelden den schrik in hun leden,
 Elkeen zag in het rond om het wreede verderf te vermijden.

Meldt het mij thans, o Muzen d'olumpische zalen bewonend,
 Wie der Achaïërs het eerst zich den bloedigen buit van de strijders
 510. Won, toen weder de schudder der aard deed keeren de krijgskans.

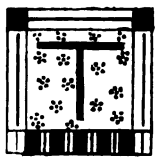
Ajas Telamon's zoon trof Hurtios 't eerst met zijn werp spies,
 Gurtias' telg, een bestuurder van Musië's moedige heerschaar;
 Falkes en Mermeros roofde Antilochos beiden hun rusting;
 Onder Meriones sneefden Hippotion wijders en Morus;

515. Teukros gaf Perifetes en Prothoön beiden den doodslag;
Atreus' zoon trof voorts Huperenor den volkerenherder
Onder in 't weeke des buiks, en de spits de geweiden verscheurend
Sneed er geheel doorheen; uit de opengereten verwonding
Vlood aanstonds zijne ziel en het duister bedekte zijn oogleèn.
520. Maar het geduchtst trof Ajas de snelle, de zoon van Oileus,
Geen toch dezen gelijk om met vliegenden voet te vervolgen
Siddrende strijders, als Zeus er de vlucht eens onder gewekt had.

VIJFTIENDE ZANG.

oen zij nu weer door de palen en gracht heen waren getogen,
Vliedend, terwijl er een tal door de handen der Danaërs
neerzong,

Staaften zij daar hunne vlucht, stand houdende nevens hun wagens,
Bleek van de vrees die hen joeg; toen rees op de kruinen der Ida

5. Zeus uit den slaap aan de zijde der goudentronende Hera.

Snel zich verheffende zag hij de Trojers en 't volk der Achaiërs,
Genen verdreven ter vlucht, daar achter de scharen van Argos
Jagend den warrenden hoop, en met dezen den koning Poseidoon.
Hektor, daar op het veld neerliggende, zag hij, en rondom

10. Zaten zijn makkers; bezwijmend, met moeielijk hijgenden adem
 Spuwde hij bloed; hem verwondde de zwakste ook niet der Achaiërs.
 Deernis gevoelde, hem ziende, de Vader der menschen en goden;
 Dreigend van blik en verbitterd begon hij te spreken tot Hera:
 — Wis onttrok boosaardig uw list, hardnekkige Hera,
15. Hektor den godlijken held aan den strijd en vervaarde de volken.
 Maar wie weet of gij niet van uw listig beramende boosheid
 Weder het eerst zult plukken de vrucht en mijn geesel u slaan zal.
 Heugt het u niet dat gij hoog daar hingt en ik bond aan uw voeten
 Twee aambeelden, een gouden en onverbreekbare kluister
20. Sloeg om uw handen? En gij, in het midden van ether en wolken
 Hingt gij; de goden verkropten hun wrok op den grooten Olumpos,
 Maar geen dorst tot bevrijding u naderen, wien ik er aangreep
 Sleurde ik weg van den drempel en zwierde hem voort dat hij machtloos
 Viel op de aarde; en toch zelfs zoo niet werd mij de boezem
25. Vrij van de eindlooze smart om den godengelyken Herakles,
 Dien gij door middel der stormen, met Boreas' adem tot bijstand,
 Onheil broedende zondt op der zee onvruchtbare vlakten,
 Waar gij hem eindelijk wierpt op het bloeiende koïsche eiland.
 Doch ik verlostte hem weder van daar en ik deed hem teruggaan
30. Naar 't rosvoedende Argos, ofschoon na velerlei rampspoed.
 Deze herinnering wek ik opdat gij uw listige streken
 Na moogt laten en zien of u baatte de liefdesomarming
 Waar gij, de goden verlatend, mij hier meê wildet bedriegen.
 Alzoo luidde zijn woord, de godin grootoogige Hera
35. Werd ontsteld en zij zeide hem toen de gevleugelde woorden:
 — Moge de aarde het weten en 't wijd uitpansel des hemels,
 Zij het den stortenden stroomen bekend van den Stux, wat de grootste,
 Schriklijkste eed wel is, dien de zalige goden bezweren,
 Ook uw geheiligde hoofd en het bed waar eens onze jonkheid
40. Vierde haar echt, waarbij ik een eed niet valschelijk doen zou;
 Niet ik heb het gelast dat de aardrijkschudder Poseidoon

- Kwaad aan de Trojers en Hektor bedreef en de anderen bijstond.
 Wellicht echter beweegt zijn gemoed hem en eigene aandrift,
 Wijl het hem deert de Achaiërs geteisterd te zien bij de schepen.
45. Veeleer zoude ik zelf hem met heilzame woorden vermanen
 Daar, o donkerbewolkte, te gaan waarheen uw bevel roept.
 Op dit woord glimlachte de Vader der menschen en goden;
 Daarna sprak hij haar toe en hij zei de gevleugelde woorden:
 — Als gij nu slechts voortaan, grootoogige vorstlijke Hera,
50. Eendergezind als ik zelf daar zeteldet onder de goden,
 Zou Poseidaon vast, al mocht hij ook anders geneigd zijn,
 Spoedig zijn inzicht voegen naar uwe en mijne begeerte.
 Als gij dit echter in ernst dus mcendet en zeidet naar waarheid,
 Ga dan thans naar der goden geslacht en beveel er dat Iris
55. Gindsheen ga, vergezeld van den loflijken schutter Apolloon.
 Zeg dat zij ga naar het heer der in kopergedoste Achaiërs,
 Daar tot Poseidoon spreke, den vorst, en hem doe de vermaning
 Buiten den strijd zich te houden en weer naar zijn woning te keeren;
 Foibos Apolloon wekke dan Hektor op nieuw tot den kampstrijd,
60. Weder met kracht hem bezielend en doe hem vergeten zijn smarten,
 Welke hem thans zijne krachten benevelen, maar de Achaiërs
 Drijve hij weder terug met de machtlooze vlucht hen bezoekend;
 Laat zich het vliedende volk op de krachtigberiemde galeien
 Storten van Peleus' zoon; die zal zijnen makker Patroklos
65. Op doen staan, dan doodt hem de speer van den glanzenden Hektor
 Dicht voor Ilios' veste en velen der bloeiende manschap
 Slaat hij, en onder die mannen mijn telg den verheven Sarpedoon.
 Hierom toornende wreekt zich op Hektor de eedle Achilleus.
 Daarna zal ik verleenen dat sinds dien tijd en voor immer
70. Weer van de schepen zij vluchten voor goed, tot het heer der Achaiërs
 Ilios' rijzige vest door den raad van Athena vermeestert.
 Maar niet eerder bedaar ik mijn toorn, niet eerder vergun ik
 Eenen der eeuwige goden den Danaërs hulp te verleenen,

Voor dat aan Peleus' zoon zal worden vervuld zijn verlangen,
 75. Zoo als ik eens hem beloofde en gunstig mijn hoofd het hem toewonk,
 Toen mij de godlijke Thetis bezocht en omvatte mijn knieën,
 Smeekend om eere te doen aan den stedenverwoester Achilleus.

Dus Zeus' woord; de godin blankarmige Hera het volgend
 Spoedde van Ida's gebergte zich voort naar den grooten Olumpos.
 80. Even als snel zich beweegt de gedachte des menschen die alom
 Reisde door menige streek en bedenkt met ervarene zinnen:
 „Daarheen zoude ik willen, of ginds,” en zich velerlei voorneemt;
 Zoo, vol drift, vloog daar door de ruimte de vorstlijke Hera.

Toen, op den steilen Olumpos verschijnende, vond zij vergaderd
 85. Binnen de zale van Zeus d' onsterflijke goden; en allen,
 Toen zij haar zagen, verzezen en heetten met bekers haar welkom.
 Anderen liet zij ter zijde, van Themis bekoorlijk van wangen
 Nam zij de drinkschaal aan, wyl deze haar 't eerst te gemoet kwam,
 Welke haar snel toesprekend nu zei de gevleugelde woorden:
 90. — Waartoe, Hera, uw komst? Wel schijnt het of schrik u vervaard heeft.
 Vast heeft Kronos' zoon, uw gemaal, zoo zeer u beangstigt.

Daarop sprak de godin blankarmige Hera ten antwoord:
 — Doe geen verdere vragen, o godlijke Themis, gij weet wel
 Welk een geweldigen aard hij bezit, onzacht en vermetel.
 95. Vang het gezamenlijk maal in de zaal thans aan met de goden.
 Dan ook zult gij die zaken met alle de eeuwigen hooren
 Wat al jammeren Zeus ons verkondt. Niet lichtelijk, denk ik,
 Zal zich het harte van ieder gezaamlijk verheugen, bij menschen
 Noch onsterflijken, wie er tot heden ook vroolijk ten maal zat.

100. Alzoo sprekende zette de vorstlijke Hera zich neder,
 Maar in de zale van Zeus was ieder bedrukt; met de lippen
 Lachte zij, maar geen vreugde vertoonde zich over het voorhoofd
 Boven de donkere brauwen; tot allen begon zij verbitterd;
 — Dwazen, te zinneloos zijn wij op Zeus in ons harte verbeterd,
 105. Als wij ons verder bemoeien hem tegen te gaan, in zijn aanzicht,

Zij het met woord of geweld; ver is hij en niets dat hem deernis
Geeft of bezorgdheid; immers van al d' onsterflijke goden
Waant hij zich, zonder gelijke, den hoogsten in sterkte en almacht.
Duldt het dus, hoe veel kwaad hij aan ieder der onzen ook toezond.

110. Reeds toch werd, als ik meen, veel jammer aan Ares berokkend,
Want op het slagveld viel zijn Askalafos, dezen het dierbaarst
Onder de menschen, de man dien de schriklijke Ares zijn zoon noemt.

Alzoo luidde haar woord, maar Ares sloeg zijne handen
Neer op de krachtige heupen en deed weeklagend den uitroep:

115. — Duidt het mij thans niet euvel, Olumposbewonende goden,
Zoo ik tot wraak van mijn zoon mij begeef naar de vloot der Achaiërs,
Zelfs al wilde mijn lot dat de donder van Zeus mij ter neer sloeg
Nedergestrekt in het bloed en het stof in het midden der lijken.

Alzoo luidde zijn woord en hij gaf aan de Vrees en Verschrikking

120. Last zijne paarden te tuigen en doste zijn schittrende rusting.

Thans zou heviger noch en verwoeder dan immer te voren
Tegen der eeuwigen kring ontstaan Zeus' wrevel en wraakzucht,
Ware Athena in haast, vol kommer om alle de goden,
Niet uit de deur ontsneld, van den zetel geijld dien zij innam.

125. Toen onttrok zij den helm van zijn hoofd en het schild van zijn schouders,
Zette de koperen speer, ontruikt aan zijn krachtige handen,
Weder ter zij, en bestrafte haar woord den geweldigen Ares:

— Razende, buiten uw zinnen, gij ijlt ten verderve; tot hooren
Hebt gij uw ooren vergeefs, gij verloort uw verstand en uw schaamte.

130. Hoort gij het niet wat zegt de godin blankarmige Hera,

Welke zoo even van Zeus den Olumpiër immers terugkwam?
Wilt gij dan zelf straks, vullend de mate van tallooze jammren,
Keeren ten hoogen Olumpos, met smart maar zwichtend uit nooddwang,
Doch aan de anderen allen een schriklijken jammer bereiden?

135. Aanstonds zoude hij immers de Trojers en dappre Achaiërs
Laten en gaan ten Olumpos om hier ons te toonen zijn gramschap,
Grijpende elk op zijn beurt of zij schuldigen waren of schuldloos.

Daarom raad ik u thans uwen toorn om uw zoon te bedwingen.
 Menige toch, wel grooter dan deze in macht en in vuistkracht,
 140. Zonk reeds neder of zal noch sneuvelen; immers bezwaarlijk
 Valt het van alle de menschen te redden de zonen en afkomst.

Alzoo sprak zij en wees den geweldigen Ares zijn zetel.
 Middellerwijl deed Hera nu buiten de zale Apolloon
 Komen, en Iris de bode en middelares van de goden;
 145. Dezen verkondde zij thans, het gevleugelde woord tot hen sprekend:
 — Zeus geeft last dat gij beiden ten spoedigste gaat naar de Ida;
 Als gij dan ginder verschijnt en het aanzicht schouwt van Kronioon,
 Brengt wat deze u daar zou mogen bevlen ten uitvoer.

Alzoo luidden de woorden der vorstlijke Hera, en keerend
 150. Nam zij haar plaats op den troon; snel vlogen zij beiden ter afreis.
 't Bronrijk oord van de Ida bereikten zij, moeder van 't boschwild,
 Waar zij op Gargaron's hoogte den alomzienden Kronioon
 Zetelend vonden; en gansch overdekten hem geurige nevels.
 Naderend stonden zij stil voor den wolkenbesturenden heerscher;
 155. Toen hij hen zag ontstak in zijn hart ook geene verstoordheid,
 Wijl zij terstond volvoerden den last zijner dierbare gade.
 Daarop sprak hij tot Iris het eerst de gevleugde woorden:
 — Ga, snelzwevende Iris, en spoed u ten koning Poseidoon,
 Meld hem dit alles en wees geen bode van ijdele woorden:
 160. Geef hem bevel dat hij niet in het strijden zich meng' en den oorlog,
 Maar tot der eeuwigen kring weer ga of ten heiligen zeevloed.
 Als hij mijn woord niet volgt, doch daarop gcenerlei acht slaat,
 Laat hij het verder in geest en gemoed dan wel overwegen,
 Hoe ontzaglijk hij zij, dat hij nooit mijn naadrenden aangreep
 165. Zou weerstaan, want verre de machtigste zeg ik te wezen,
 Ook in geboorte de eerste; en toch ontziet zich zijn trotschheid
 Niet zich gelijk te verbeelden aan mij, schoon allen mij duchten.

Alzoo sprak hij, en Iris met windsnel zwevende voeten
 Hoorde en ijde van Ida's gebergt naar het heilige Troja.

170. Zoo, wanneer uit de wolken de sneeuw of de ijzige hagel
 Vliegt door den adem gedreven van Boreas, telg van den ether,
 Zoo voortstormende vloog door de ruimte de vluchtige Iris.
 Dicht aan zijn zijde getreden begon zij ten schudder des aardrijks:
 — Kondschap kom ik u hier, zwartlokkige aardebevester,
175. Brengen, gezonden van Zeus, van den aigisvoerenden heerscher.
 Deze beveelt dat gij niet in het strijden u mengt en den oorlog,
 Maar tot der eeuwigen kring weer gaat of ten heiligen zeevloed:
 Als gij zijn woord niet volgt, doch daarop geenerlei acht slaat,
 Heeft hij bedreigd dat hij zelf, om u strijdende tegen te stormen,
 180. Herwaarts gaan zal; doch hij vermaant dat gij liever zijn handen
 Stil ontwijkt, want verre de machtigste zegt hij te wezen
 Ook in geboorte de eerste; en toch ontziet zich uw trotschheid
 Niet zich gelijk te verbeelden aan hem, schoon allen hem duchten.
 Daarop zei haar verstoord de geprezene schudder des aardrijks:
 185. — Waarlijk! het is, hoe machtig hij zij, hoogmoedig gesproken,
 Mij hem in eere gelijk, mijns ondanks tegen te houden.
 Want drie broederen zijn wij, die Rhca aan Kronos gebaard heeft,
 Zeus, ik zelf en ten derde ook Aïdes, vorst van het schimrijk.
 Zoo viel alles in drieën en elk had deel in de eere;
190. Mijn lot werd het voor eeuwig de valuwe zee te bewonen,
 Toen wij het lot er om trokken, en Aïdes 't nevelig nachtrijk,
 Maar Zeus' deel werd 't ruim van den hemel in ether en wolken;
 Allen gemeen bleef echter de groote Olumpos en 't aardrijk.
 Geenszins voeg ik mij dus naar Zeus, maar blijve hij rustig,
 195. Welke zijn kracht ook zij; in het derde hetwelk hem beschikt is.
 Dreige hij ook met zijn handen mij niet, als waar' ik een bloodaard.
 Beter ook zoude het zijn, dat hij tegen zijn dochters en zonen
 Toornt met berispende woorden, de kindren hem zelven geboren,
 Welke gehoorzaam zeker zijn last wel volgen uit noodzaak.
200. Toen antwoordde hem weder de windsnel zwevende Iris:
 — Moet ik dan werkelijk zoo, zwartlokkige aardebevester,

Zeus gaan melden het stoute en heftige woord dat gij uitspraak,
Of wel keert gij uw zin? Ook edelen keeren hun inzicht.

Immers, gij weet het dat steeds de Erinuen ouderen bijstaan,

205. Toen antwoordde haar weder de aardrijkschudder Poseidoon:
— Godlijke Iris, het woord dat gij spraakt is recht en behoorlijk.
Heilzaam is het voorwaar, als een bode het voegzame inziet.
Maar toch treft het mijn hart en mijn boezem met bittere droefheid
Als hij zijn evengelijke, beschikt voor een zelfde bestemming,
210. Trotsch zou willen beschimpen en kwellen met grimmige woorden.
Maar, schoon toornig, ik zal toch thans toegeven voor ditmaal;
Echter verklaar ik u dit en bedreig het in vollen gemoede,
Als hij verwijderd van mij en de krijgsbuitschenkster Athena,
Buiten den raad van Hermeias, den heerscher Hefaistos en Hera,
215. Ilios' rijzige veste verschoont en hij hare verwoesting
Niet wil toestaan noch de verwinnende kracht den Argeiërs,
Wete hij dit, dat ons hart zal voeden een eindlooze gramschap.

Dus Poseidaoon's woord en het volk der Achaiërs verlatend
Daalde hij neer in de zee, en het smartte den helden Achaia's.

220. Daarop richtte zich Zeus de bestuurder van 't zwerk tot Apolloon:
— Ga, mijn Foibos, thans tot den kopergepantserden Hektor;
Want reeds week hij terug, de bevester en schudder des aardrijks,
Binnen de heilige zee, om den heftigen gloed te vermijden
Onzer verstoordheid; want, wel zouden de andren den kampstrijd
225. Hebben vernomen, de goden beneden om Kronos verzameld.
Maar dit gebeurde nu zoo veel beter voor mij en hem zelve,
Nu hij, ofschoon vol toorn, het geweld mijner handen bij voorbaat
Stil ontweek; voorwaar zweet hadde gekost de vervulling.
Kom, neem gij in uw hand de met kwasten omslingerde aigis,
230. Zwaai ze, opdat zij verschrikt doe vlieden de helden Achaia's;
Zorg dan zelf, gij treffer van ver, voor den glanzenden Hektor,
Wek hem den wakkeren moed, zoo lang tot het heer der Achaiërs
Vluchtende weer zijne vloot en den Hellespontos bereikt heeft.

Maar dan zal ik het zelf wel verder met daad of met woorden

235. Schikken dat weer den Achaiërs herademing komt van den arbeid.

Alzoo sprak hij; terstond aan het woord zijns vaders gehoorzaam

Daalde Apolloon neer van het Idagebergt, als een havik

Rasch in het dooden van duiven, de snelste van al het gevogelt.

Godlijken Hektor, den zoon van den edelen Priamos, vond hij

240. Zittend; hij lag niet meer; allengs herwon hij bewustzijn,

Kende zijn makkers in 't rond, en het zweet en de hijgende aantocht

Weken nu, wjl hem herstelde de wil van den aigisbestuurder.

Dicht aan zijn zijde getreden begon nu de treffer Apolloon:

— Hektor Priamos' zoon, waarom, van de andren verwijderd,

245. Zit gij in zwakte ter neer? Heeft cenige smart u bevangen?

Krachteloos sprak toen Hektor, de held met den wuivenden helmbos:

— Edelste god, wie zijt gij, van wien mij het woord te gemoet komt?

Hoordet gij niet, dat mij ginds bij de achterstevens der schepen,

Toen ik zijn vrienden versloeg, de geweldige Ajas geraakt heeft

250. Tegen de borst met een steen, en hij stuitte mijn heftigen aanval?

Toen ook meende ik zeker de dooden en Aïdes woning

Noch dien dag te aanschouwen, ik voelde het hart mij bezwijken.

Daarop zei hem de koning, de treffer van verre Apolloon:

— Wees thans weder bemoedigd, u heeft van de Ida Kronioon

255. Zulk een beschermer gezonden, die redding u leene en bijstand,

Foibos Apolloon, mij met het goudene zwaard, die u eertijds

Immer beschermd, u zelven en Ilios' rijzige burgvest.

Welaan dan, en beveel aan uw scharen van wagenbestuurders

Snel naar de ruime galeien te zweepen hun vliegende rossen;

260. Zelf dan vooraan gaande vereffen ik eerst voor de wagens

Al uwe wegen en drijf de achaische helden ten aftocht.

Alzoo sprak hij, den moed aanblazend des volkerenherders.

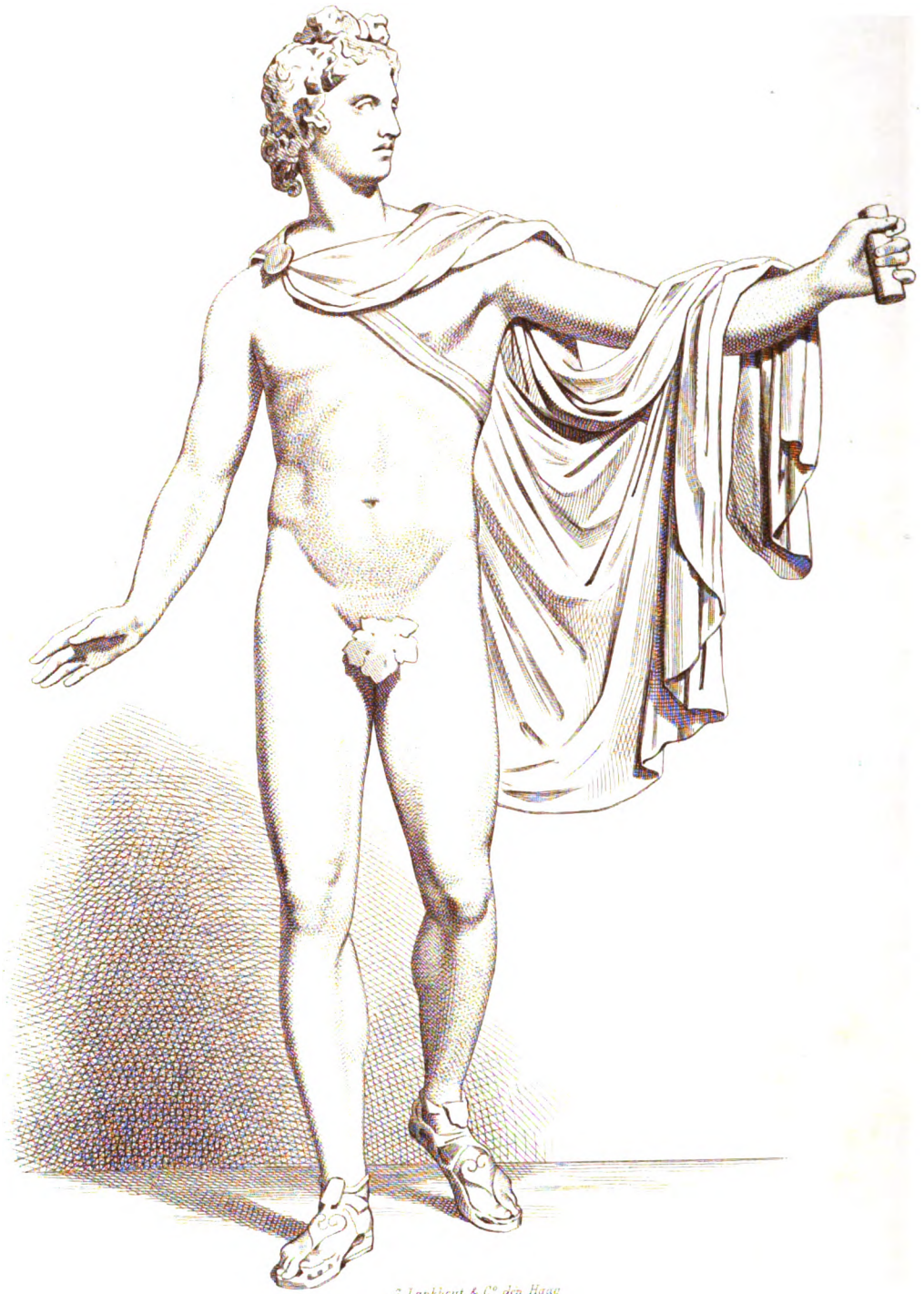
Zoo als een paard in den stal, aan de krib overvloedig gevoederd,

Wild zijne banden verscheurt en met stampende hoeven in 't veld rent,

265. Waar het gewoonlijk zich baadt in het heerlijk vloeiende stroomnat,

- Trotsch, hoog dragend den kop, en zijn manen in 't ronde geslingerd
 Wapperen langs zijne schoften, en fier op zijn bloeiende schoonheid
 Voeren zijn voeten hem snel naar de weiden en perken der paarden;
 Alzoo repte ook Hektor gezwind zijne voeten en knieën,
 270. Dreef hij de wagenberijders ten strijd, nu hij hoorde de godsstem.
 Zoo, wanneer er een hert met zijn volle gewei of een geitbok
 Drijven de jagende honden en 't akkerbebouwende landvolk;
 Dezen verleenen dan 't steile gebergt of beschaduwde bosschen
 Uitkomst, wyl het hun lot niet was dat zij werden gevangen;
 275. Maar op hun kreten verschijnt nu een edele leeuw die den jagers
 Komt in den weg en terstond doet keeren de felle vervolgers;
 Dus de achaische scharen, die eerst steeds joegen den vijand,
 Houwend met zwaarden en treffend met dubbelsnijdende speerpunt;
 Doch weer ziende dat Hektor de schaar zijner dapperen rondging,
 280. Viel hun de schrik op het lijf, ontzong hun de moed voor de voeten.
 Maar hen vermanende sprak thans Thoas de zoon van Andraimoon,
 Onder Aitolië's volk de aanzienlijkste, held met de werpspies,
 Ook in het staande gevecht; doch zelden verwon een Achaiër
 Dezen in 't spreken, wanneer met hun woorden de jonglingen streden.
 285. Thans welmeenend het woord tot hen richtende, sprak hij vermanend:
 — Wee! wel is het een wonder dat hier aan mijn oogen zich voordoet;
 Zoo als Hektor op nieuw aan de doodsgodinnen ontkomen,
 Weder verrees; toch hoopte van harte nu elk, dat hij eindlijk
 Onder de hand van den held Telamonios Ajas den dood vond.
 290. Maar weer heeft er hem een van de goden gered en beveiligd,
 Hektor, die reeds zoo velen der Danaërs slaakte de leden,
 Zoo als ik denk dat hij weer zal doen; nooit zoude hij immers
 Zonder den dondrenden Zeus zoo staan in het heetst van den kampstrijd.
 Welaan dus, en gelijk ik u zeg, dat gij allen gehoorzaamt,
 295. Geven wij last aan het volk, dat het weer naar de schepen terugwijk';

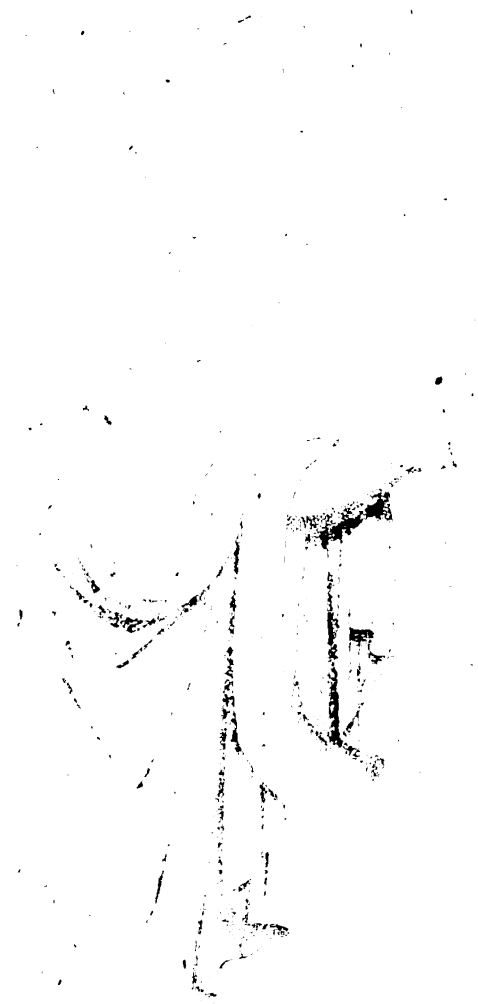
280. Zoo als wij zeggen: de moed, het hart zonk hem in de schoenen.

J. Lankhout & Co den Haag

APOLLOON .

(BELVEDÈRE) VATICAN .

A POLYCHROME

BY J. H. W. L. VAN DER HAAR

Maar dat wij zelve, die roemen de besten te zijn in het krijgsheer,
 Blijven en trachten hem tegen te gaan en te keeren zijn aanval,
 Onder het heffen der speren; zijn hart zal, trots zijne stoutheid,
 Toch wel vreezen zich thans in der Danaërs drommen te mengen.

300. Alzoo sprak hij; zij waren 't bevel vol ijver gehoorzaam.

Thans om de Ajaxen beiden en koning Idomeneus dringend,
 Teukros, Meriones, Meges, den Aresgelijkenden strijder,
 Regelden dezen den slag, oproepend de dapperste helden,
 Tegen de Trojers en Hektor zich stellende; doch hunne scharen
 305. Keerden dan weer daar achter terug naar de vloot der Achaiërs.

Maar dicht samengedrongen bestormden de Trojers, en Hektor
 Ging met geweldigen tred aan hun spits; ook Foibos Apolloon
 Leidde hen zelf in een nevel gehuld en hij voerde de aigis,
 Schriklijk met zwierenden rand, grootsch blinkende, welke Hefaistos
 310. Maakte, de koperbewerker, voor Zeus tot een schrik van het mensdrom.
 Deze nu voerde zijn hand en hij leidde de scharen ten kampstrijd.

Doch ook stonden er pal de Argeiërs in dichte geledren;
 Weerszijds rees doordringend geschreeuw, voort sprongen de pijlen
 Snel van de pees; veel speren van wakkere vuisten geslingerd
 315. Hechtten zich vast in het lijf van de strijdbare jeugdige manschap,
 Anderen vielen in 't midden, en vóór zij het blinkende lichaam
 Troffen, geboord in de aarde en trilden begeerig naar vleeschbuit.
 Zoo lang Foibos noch in zijn hand liet rusten de aigis,
 Wondde van weerszij 't wapen met kracht en bezweken de strijders.
 320. Toen hij de Danaërs echter, de rossenbedwingers, in 't aanzicht
 Ziende, de aigis schudde en luide zijn schreeuwen hun toeklonk,
 Zonk hun de moed uit de borst, zij vergaten den heftigen weerstand.
 Zoo, als een roofdierpaar, bij den donkeren nacht in het melkuur
 Gansch eene runderenheerde verstrooit of een kudde van wolvee,
 325. Onvoorziens opdagend, terwijl geen herder ze bijstaat,
 Deinsden verlamd de Achaiërs terug, want Foibos Apolloon
 Zond hun den schrik en verleende den roem aan de Trojers en Hektor.

- Daar sloeg iedere strijder zijn man in der scharen verwarring.
 Stichios werd er door Hektor geveld, ook Arkesilaos,
 330. Deze de kopergedoste Boiotiërs voerend als veldheer,
 Gene de trouwe gezel van den edelgezinden Menestheus;
 Iasos werd door Aineias beroofd van zijn wapens, en Medoon;
 Medoon, bastaardtelg ontstamd aan den eedlen Oileus,
 Broeder van Ajas; hij woonde te voren in Fulake's veste
 335. Ver van het land zijner vaadren, dewijl hij in toorn eenen manslag
 Deed aan een naasten verwant van Oileus' vrouw Eriopis;
 Iasos echter gebod den Atheners, gesteld tot hun hoofdman,
 Welken men noemde den zone van Sfelos, Boekolioon's afkomst.
 Voorts door Poludamas sneefde Mekisteus, straks door Polites
 340. Echios vóór aan de spitse, en Klonios viel door Agenor.
 Paris verwondde van achter den rug van Deïochos, vluchtend
 Onder de vorsten der strijders, en gansch doorstak hem het koper.
 Doch in den tijd dat men daar aan de dooden benam hunne wapens,
 Vloden naar iedere zij de Achaiërs, op gracht en op paalwerk
 345. Warrend gestort en gedwongen zich achter den muur te bedekken.
 Hektor echter gebod met geweldige stem aan de Trojers:
 — Thans op de schepen-gestormd, laat liggen den bloedigen krijgsbuit;
 Wien ik er ver van de schepen of elders moge bespeuren,
 Aanstonds zal ik hem treffen, en man noch vrouw zijner maagschap
 350. Zal dan zeker den doode verschaffen de vlammeende houtmijt,
 Maar dat hij ligge den honden ten spijs vóór Ilios' muren.
 Alzoo sprekende sloeg hij zijn paarden de zweep om de schoften,
 Langs de geleedren den Trojers bevelende; saam met zijn toeroep
 Rees hun geschreeuw en zij stuurden de wagenbewegende rossen
 355. Onder een daavrend getier; vooraan stiet Foibos Apolloon
 Licht met zijn voeten de kanten der gapende gracht naar het midden,
 Depend de kloof, en een langen en breed uitstrekkenen doortocht
 Maakte hij daar, zoo ver als de vlucht der geslingerde werpspies
 Gaat, wanneer haar een man zijne krachten beproevende voortzwiert.

360. Alzoo stroomden de strijders bij scharen er over; Apolloon
 Vooraan, voerend de aigis; hij stortte den muur der Achaiërs
 Lichtelijk om, als een kind aan het strand van de zee eenen zandhoop,
 Welken het eerst tot zijn spel en in dartele vreugde gemaakt heeft,
 Doch dra spelende weder met voeten en handen omverwerpt.

365. Alzoo, machtige Foibos, verstoordet gij daar den Argeiërs
 't Werk van hun moeite en zweet, en gij joegt hun de vlucht op de leden.

Doch thans bleven zij staan en bedwongen hun vlucht bij de schepen,
 Daar met bemoedigend woord elkaar toeroepend, en ieder

370. Hief zijne handen omhoog tot de goden en smeekte hen vurig,
 Doch de Gereniër Nestor vooral, de behoeder Achaië's,

Smeekte, de handen gestrekt naar het starrengevel van den hemel:
 — O Zeus Vader, wanneer men in 't graanrijk Argos u eenmaal

't Zij van een rund of een schaap deed branden de vleezige schenkels
 Biddend om veilig te keeren, en gij het beloofdet en toewont,

375. Wees dan dezen gedachtig, Olumpiër, keer hun den sterfdag,
 Wil niet dulden dat zoo dōor de Trojers vergaan de Achaiërs.

Alzoo bad hij, en luid deed Zeus de beschikker zijn donder
 Galmen en hoorde 't gebed van den grijsaard stammend van Neleus.

380. Doch nu de Trojers vernamen den slag van den aigisbestuurder
 Stormden zij heviger los op de Danaërs, gloeiend van strijd lust.

Zoo als een machtige golf van den verrebevarenen zeeplas
 Over de boorden zich stort van het schip, als de kracht van den stormwind

385. Hoog ze verheft, die het meest de geweldige golven veroorzaakt;
 Dus ook stormdende Trojers met daavrend geschreeuw van den ringmuur,

Dreven hun paarden in 't kamp en de achterstevens genaderd
 Streden zij daar dichtbij met de dubbelsnijdende speren,

Zij van hun wagens, de andren, de donkere schepen beklimmend,
 Stootten van boven met sprieten, geweldig, bestemd voor den zeestrijd,
 Krachtig te zamen gevoegd en met koper gescherpt aan het uiteind.

390. Maar zoo lang de Achaiërs en Trojers de worsteling voerden
 Ginds om den muur, noch niet bij de snelle galeien genaderd,

- Wijde Patroklos steeds in des eedlen Eurupulos' veldtent,
 Streelend zijn hart met gesprekken, terwijl hij de drukkende pijnen
 Stilde der smartlijke wond door het leggen van heelende middlen.
395. Maar zoodra hij vernam dat de Trojers bestormden den ringmuur,
 Toen hij het luide geschreeuw van de Danaërs hoorde die vloten,
 Barstte hij uit in gejammer, terwijl hij zich beide de heupen
 Sloeg met het vlakke der handen, en deed weeklagend den uitroep:
 — O, al hebt gij mij noodig, Eurupulos, waarlijk ik kan niet
400. Hier noch langer verwijlen, de strijd dreigt toch te geweldig;
 Moge u een van uw lieden vervroolijken, doch naar Achilleus
 Spoed ik mij voort om te trachten hem weder te wekken ten kampstrijd.
 Wie toch weet of ik niet misschien met de hulp eener godheid
 't Hart hem beweeg? Want goed is deeglijke raad van een makker.
405. Alzoo sprak hij en voerden zijn voeten hem voort; de Achaiërs
 Bleven den drang van de Trojers bestand, maar konden hen nochtans,
 Schoon veel minder in tal, niet meer van de schepen verdringen;
 Maar ook konden de Trojers de drommen der Danaërs geenszins
 Breken en zelf doordringen te midden der tenten en schepen;
410. Zoo als het richtsnoer passend den balk afmeet voor een vaartuig
 Juist in de handen gevoerd van den welervarenen werkman,
 Kundig in alles bedreven, geleid door den raad van Athena,
 Zoo stond weerszijds ook het gevecht in gelijke verhouding.
- Anderen weerden zich weer in den strijd om andere schepen.
415. Tegen den loflijken Ajas verscheen hier Hektor ten aanval.
 Beide bij één schip voerden zij strijd, toch waren zij machtloos
 Deze om genen te drijven ter vlucht en het schip te verbranden,
 Gene om dezen te weren, dewijl hem een god er gevoerd had.
 Ajas de schittrende held dreef toen in de borst van Kaletor
420. Klutios' zoon zijne speer, toen deze het vuur bij het schip bracht;
 Dreunend bonsde zijn val, en de toorts ontgleed aan zijn handen.
 Hektor, zijn broederszoon daar vóór zijne oogen gesneuveld
 Ziende, gestort in het stof aan de zij van het donkere vaartuig,

Riep luidkeels zijn bevel tot de Trojers en lukische manschap:

425. — Trojers en Lukiërs, zonen van Dardanos, strijders van dichtbij,
Wijkt geen voetbreed meer uit den strijd hier binnen de engte,
Maar komt Klutios' zone te hulp, dat hem niet de Achaiërs
Rooven zijn wapens, den held in den kring van de schepen gesneuveld.

Alzoo sprak hij en zwaaide op Ajas zijn blinkende werpspies.

430. Dezen nu miste hij wel, maar Mastor's zone Lukofroon,
Ajas' vriend uit Kuthera, die toen in zijn huis eene toevlucht
Vond, nadat hij versloeg een aanzienlijken man te Kuthera,
Dezen verwondde hij 't hoofd bij het oor met zijn koperen speerpunt,
Toen hij bij Ajas stond; van den achterstevan des vaartuigs
435. Bonsde hij ruggelings neer in het stof en zijn leden bezwijmden.

Ajas schrikte en zeide terstond tot zijn broeder de woorden:

— Teukros, mijn vriend, daar is een getrouwe gezel ons gevallen,
Mastor's zoon, dien wij beiden te huis bij zijn vlucht van Kuthera
Geene geringere eer dan den dierbaren ouders betoonden;

440. Dien sloeg Hektor de trotsche. O, waar zijn thans uwe pijlen,
Doodlijk gewiekt, en de boog, u gegeven door Foibos Apolloon?

Alzoo sprak hij, en deze vernam het en naderde ijlings,

Dragend zijn krommenden boog en den pijlenbewarenden koker,
Beiden gereed in zijn hand; snel zond hij zijn flitsen den Trojers.

445. Kleitos raakte hij eerst, den aanzienlijken zoon van Peisenor,
Vriend van Poludamas, telg van den achtbaren Panthoös stammend,
Voerend de teugels voor dezen; hij moeide zich zeer met de paarden,
Wijl hij ze daarheen dreef waar talrijkst woelden de strijders,
Hektor ten dienst en den Trojers; het onheil naakte hem echter
450. Spoedig, door geen van zijn vrienden gekceerd, hoe zeer zij het wenschten.

Want in den nek doorboorde de smartlijke pijl hem van achter;

Zoo ontzong hij den wagen; en rugwaarts drongen de paarden

Rammlend den ledigen wagen; Poludamas echter hun meester

Zag het terstond en hij spoedde zich eerst om het span te bedwingen;

455. Daarop gaf hij den toom aan Astunoös, zoon Protiaoon's,

Zeer hem vermanende dicht aan zijn zij met de paarden te blijven,
Steeds oplettend; hij ijldo dan zelf weer vóór aan de slagreeks.

Teukros een anderen pijl op den kopergepantserden Hektor
Richtende, zou doen rusten den kamp bij de vloot der Achaiërs,
460. Had hij den dapperen strijder geraakt en beroofd van het leven.
Maar Zeus wakkeren geest ontsnapte het niet en voor Hektor
Waakte hij, maar ontnam Telamonios Teukros den krijgsroem,
Daar hij hem, juist bij het schieten, de deugdlijk gevlochtene boogpees
Brak van het heerlijke wapen; de wichtig beslagene pijlschacht
465. Snorde nu zijwaarts weg en de boog ontviel aan zijn vuistgreep.
Gansch ontsteld was Teukros en sprak tot zijn broeder de woorden:
— Wee mij, een godheid waarlijk verijdelde ons iederen toeleg
Hier in den strijd, zoo sloeg hij mij immers den boog uit de handen,
Scheurde de stevige pees, noch nieuw, die ik eerst in den morgen
470. Bond aan den boog, dat zij goed weerstond aan de menigte schoten.

Hierop gaf hem de held Telamonios Ajas ten antwoord:
— Laat dan uw boog maar rusten, mijn vriend, en uw menigte pijlen,
Wijl ze een god nu verdierf, die den Danaërs toont zijne wangunst;
Neem uwe rijzige speer in de hand, hang 't schild om de schouders,
475. Woed zoo tegen de Trojers en wek ook de andere strijders.
Laat hen, indien zij verwinnen, de schepen voortrefflijk van roeibank
Niet zoo lichtelijk nemen, gedenken wij steeds aan het krijgswerk.

Alzoo luidde zijn woord; in zijn tent bracht Teukros den strijdboog,
Hechtte zich daar om de schouders het schild viervoudig van huidlaag,
480. Zette op 't krachtige hoofd den voortrefflijk gekoperden strijdhelm,
Wuivend van manen, en schriklijk bewoog zich van boven de haarbos;
Dan, zijne werpspies nemend, de krachtige, vlijmend gekoperd,
Spoedde hij voort en begaf zich terstond aan de zijde van Ajas.

Hektor, toen hij bespeurde dat Teukros' wapen verlamd was,
485. Riep luidkeels zijn bevel tot de Trojers en lukische manschap:
— Trojers en Lukiërs, zonen van Dardanos, strijders van dichtbij,
Weest nu mannen, mijn vrienden, gedenkt aan den krachtigen weerstand

Hier bij de welvende schepen; ik zag toch voor mijne oogen
't Wapen verlamd in de hand van den dapperen strijder door
Zeus' wil.

490. Lichtelijk is voor de menschen de sterkte van Zeus te herkennen
Zoo voor degenen aan welke hij gunt den verhevensten krijgsroem,
Als voor wie hij vernedert en niet wil schenken zijn bijstand,
Zoo als hij thans het geweld der Argeïërs vernedert en ons redt.
Op dus, strijdt, om de schepen vereend, en aan wien van de uwen
495. Zij het door worpen of stooten het lot en het sterven beschikt zij,
Sterve hij, niet onwaard die het land zijner vaadren beschermend
Sterft; maar achter zich laat hij zijn gade gered en zijn kindren,
Laat hij zijn smetteloos erf en zijn huis, al mocht de Achaiër
Dan ook keeren te scheep naar het dierbare land zijner vaadren.

500. Alzoo sprak hij en wekte bij ieder de kracht en den strijdlust.
Maar aan de andere zij klonk Ajas' roep tot zijn makkers:
— Schande, Argeïërs, gewis thans geldt het te worden vernietigd
Of u het leven te redden en 't kwaad van de schepen te weren.
Of wel denkt gij dat ieder, als Hektor wuivend van helmbos
505. Neemt onze schepen, te voet naar het land zijner vaderen weerkeert?
Hoort gij het niet dat hij al zijne volkeren maant tot den veldslag,
Hektor, die gloeit van begeerte den brand in de schepen te werpen?
Niet tot den dans voorwaar drijft deze hen, maar tot de slachting.
Zoo ook moet er voor ons geen betere raad en gezindheid
510. Zijn dan met hand en met moed ons te mengen te midden des vijands.
Beter op eenmaal onder te gaan of te redden het leven,
Beter dan langzaam kwijnen, vermoeid van het vreeselijk slagveld,
Dus te vergeefs bij de schepen geveld door geringere mannen.

Alzoo sprak hij en wekte bij ieder de kracht en den strijdlust.
515. Schedios sneefde door Hektor, een zoon Perimedes geboren,
Hoofd der Fokeërs, en Ajas verwondde Laodamas doodlijk,
Hoofd van het voetvolk, zoorn van den glansrijk dappren Antenor;
Doch aan Poludamas viel de Kullenier Otos ten krijgsbuit,

- Makker van Fuleus' zoon, de gebieder der stoute Epeiërs.
520. Deze hem ziende bestormde hem snel; maar zijdelings wijkend
Deinsde Poludamas af, en hij miste hem, wijl door Apolloon
Panthoös' zoon van den dood aan de spits van de strijders gered werd.
Maar in het midden der borst werd Kroismos gewond door de werpspies,
Bonzend dreunde zijn val; en hij trok van zijn schouders het krijgstuig.
525. Toen stoof Dolops hem tegen, bedreven ten kamp met de werpspies;
Lampos' zoon, de geduchtste der telgen geboren van Lampos,
Zelf van Laomedoon's ras en bedreven ten vurigen kampstrijd.
Deze nu stak toen midden op Meges' schild met zijn werpspies,
Hevig en recht op het lijf hem gestormd, maar goede bescherming
530. Bood hem het stevige pantser, met platen beslagen, dat Fuleus
Vroeger van Efurc bracht, waar stroomt de rivier de Selleïs.
Want daarmede beschonk hem de koning Eufetes zijn gastvriend,
Krachtige weer om te dragen ten strijd met de mannen des vijands;
Dus ook weerde het thans van zijn zoon het verdervende onheil.
535. Dezen nu was het dat Meges den koperen wuivenden strijdhelm
Trof op de rijzige kam met de puntige speer die den helmbos
Golvend van manen verbrak, en geheel op de aarde gevallen
Lag hij er, pas met het purper gekleurd, in het stof van de vlakte.
Zoo lang ging hij hem strijdend te keer, vol hoop op verwinning,
540. Tot hem de dappere held Menelaos verscheen als een redder;
Heimelijk stond hij ter zij met zijn speer en hij raakte den vijand
Achter den schouder; de punt, zijne borst onstuimig doorboorend,
Kwam er van voor weer uit, en hij tuimelde neer op het aanzicht.
Aanstonds schoten zij toe om hem snel van de schouders te rukken
545. 't Koperen wapengerei; maar Hektor vermaande zijn magen
Allen te zaam, vóór allen berispending den zoon Hiketaoon's
Held Melanippos; hij weidde de log zich bewegende runders
Eerst in Perkote ten tijde dat noch niet dreigde de vijand.

519. Fuleus' zoon is Meges.

Maar als der Danaërs schepen er naakten met krachtigen riemslag,
 550. Kwam hij in Ilios weder; hij stond bij de Trojers in aanzien,
 Wonend in Priamos' huis, die hem eerde gelijk zijne kindren.
 Dezen berispte nu Hektor hem luid toeroepend de woorden:

— Zullen wij zoo, Melanippos, verslappen en taant onze ijver?
 Roert het uw hart thans niet dat er een uwer magen gedood werd?
 555. Ziet gij het niet hoe zeer zij met Dolops' wapens bemoeid zijn?
 Volg mij; het is thans tijd dat wij niet uit de verte bestrijden
 Argos' volk; thans geldt het ze eerst te verslaan of zij storten
 't Rijzige Ilios neer van zijn hoogte en moorden zijn burgers.

Alzoo sprak hij en voerde den godlijken held die hem volgde.
 560. Ook de Argeïërs' vermaande de held Telamonios Ajas:

— Weest thans mannen, mijn vrienden, en prent in uw harten de schaamte,
 Weest elkander tot eer in den heftig woedenden veldslag.
 Want van een volk dat zich eert zijn meerdren gered dan gevallen;
 Maar van de vluchtenden komt noch roem noch eenige redding.

Alzoo sprak hij, en zelf reeds vurig bezielde tot den weerstand
 565. Troffen zijn woorden hun hart en zij stelden een koperen schutsweer
 Langs hunne vloot, waar Zeus het geweld van de Trojers op aandreef.
 Doch tot Antilochos riep Menelaos de schrik van het slagveld:
 — Geen van de andre Achaiërs, Antilochos, jonger dan gij zijt,
 570. Noch zoo gezwind met de voeten, zoo dapper als gij in den kampstrijd!
 Mocht gij in stormende vaart hier treffen een krijger der Trojers.

Alzoo sprekende spoedde hij voort en hij wekte zijn strijdmoed;
 Buiten de vorsten gestormd, wierp deze zijn blinkende speerschacht,
 Spiedend in 't rond met den blik; de Trojanen ontweken dan rugwaarts
 575. 't Vliegende wapen des mans; niet ijdel verzond hij de speer toch,
 Want Hiketaoon's telg, den vermetelen held Melanippos,
 Weder ten strijde gekeerd, doorstak hij de borst bij den tepel.
 Bonzend dreunde zijn val en het duister bedekte zijn oogleên.
 Maar voortstormende sprong nu Antilochos toe, als een jachthond
 580. Springt op het bloedende jong van een hert, uit het leger gehuppeld,

- Maar door den jager geraakt, wiens pijl zijne leden geslaakt heeft.
 Zoo Melanippos, besprong u, om 't wapengerei u te rooven
 Dappre Antilochos, doch hem verloor de verhevene Hektor
 Niet uit het oog en hij stormde in 't woelen der strijders hem tegen.
585. Schoon zoo kloek, toch wachtte Antilochos niet op zijn aanval,
 Maar al sidderend vlood hij, gelijk het verdervende roofdier,
 Nadat het doodde een hond of een herder die hoedde de kudden,
 Wegvlucht vóór dat de scharen der jagers zich samen vereenden;
 Dus vlood Nestor's zoon, en met heftig geschreeuw overstroonden
590. Trojers en Hektor hem toen met hun onheilbrengende worpen.
 Maar dan wendde en stond hij, zoodra hij zijn makkers bereikt had.
 Doch de Trojanen, gelijkend op bloedigverslindende leeuwen,
 Stormden nu tegen de schepen, vervullend hetgeen hun gelast had
 Zeus, die hun steeds deed wassen de kracht, steeds wekte den strijdlust,
595. Maar den Argeiërs verdoofde den moed en den roem van hen wegnam.
 Want in zijn harte besloot hij den roem te verleenen aan Hektor
 Priamos' zoon, dat hij wierp in de krommend geboegde galeien
 't Woeden der toomlooze vlammen en Thetis' wreede verlangen
 Gansch volvoerde; derhalve verwijlde de wijze Kronioon
600. Tot zijne oogen aanschouwden den gloed eens vlammden vaartuigs.
 Dan toch zou het zijn wil eerst zijn dat de Trojers de schepen
 Vluchtend verlieten en zou hij den Danaërs gunnen den krijgsroem.
 Daaraan denkende dreef hij ten storm op de welvende schepen
 Hektor Priamos' zone, die zelfs reeds blaakte van strijdlust.
605. Woedend streed hij, als Ares de zwaaijer der speer, als de vuurgloed
 Woedende langs het gebergt in het dichte gewas van de bosschen;
 Schuim overdekte zijn lippen en vonkelend vlamden zijn oogen
 Onder de donkere brauwen, terwijl om de slapen ontzaglijk
 Schudde de wuivende helm van den vreeselijk kampenden Hektor;
610. Want uit de hoogte des ethers verleende hem zelf zijn bescherming
 Zeus, die hem onder de scharen van meerdere mannen bij uitstek
 Eerde en kroonde met roem; want kort slechts was hem beschoren

's Levens duur; reeds werd hij door Pallas Athena gedreven
 Na aan des noodlots dag, door de kracht van den zone van Peleus.

615. Alzoo poogde hij thans te verbreken de rijen, beproevend
 Waar hij bespeurde het dichtste gewoel en de treflijkste wapens.
 Nochtans brak hij den drom niet door, hoe heftig hij aandrong.
 Want de geslotene schaar hield stand, als de rijzige kliprots,
 Steil uitstekende, dicht bij de valuwe zee zich verheffend,

620. Welke den woedenden drang niet wijkt van de loeiende winden,
 Noch de gezwollene golven, die tegen haar drijven haar branding.
 Zoo stond tegen de Trojers het heer der Achaiërs en week niet.
 Doch alomme besprong hij, van vuurgloed stralend, de drommen,
 Stortte zich over hen uit als de golf op het ijle vaartuig,
 Heftig gezwollen door kracht van den wind uit de wolken; de schuimvlok
 Vliegt en bedekt het geheel, en de vreeslijke aëm van den stormwind
 Raast in het trillende zeil, en het hart van het angstige bootsvolk
 Beeft, want onder den greep van den dood ontkomen zij nauwlijks.
 Zoo werd 't hart in de borst der Achaiërs van jammer geslingerd.

630. Zoo als een leeuw roofgierig zich werpt op de kudde der runders,
 Welke de vochtige wei afgrazen der groote moerasstreek,
 Duizenden, slechts van een herder bewaakt, noch weinig bedreven
 't Krommend gehorende rund te beveiligen tegen een roofdier;
 Wel waakt steeds bij de voorste en achterste runders de herder,

635. Maar op de middensten werpt zich de roover en eene der kudde
 Valt aan zijn tanden ten buit en de anderen vluchten gezaamlijk;
 Dus ook vluchtten voor Hektor en Zeus ontzet de Achaiërs
 Allen, en doodde hij slechts Perifetes, den held van Mukene,
 Welke van Kopreus stamde die, bode des konings Eurustheus,

640. Eenmaal kondschap bracht den geweldigen strijder Herakles.
 Deze als machtiger zoon den geringeren vader geboren
 Streefde in iedere deugd, zoo wel in den strijd en gezwindheid,
 Als in verstand hem te boven te midden der eedle Mukeners;
 Doch thans was het aan Hektor dat deze den heerlijksten roem gaf.

645. Want omkeerende raakte hij vast in den rand van zijn beuklaar,
 Welke hem reikte tot laag bij den voet, als een schut voor het werptuig;
 Daarin werd hij verward, viel ruggelings neer, en zijn strijdhelm
 Klonk met een schriklijk gedreun om de slapen des vallenden krijgers.
 Hektor bemerkte het snel en met ijlanden voet hem genaderd
 650. Dreef hij de speer in zijn borst en hij doodde hem dicht bij zijn vrienden,
 Welke, hoe noode zij misten den dierbaren makker, hem geenszins
 Konden beschermen; hen zelven vervaarde de godlijke Hektor.

Thans lag vóór hen de vloot en zij waren omringd van de schepen
 't Hoogst op het strand en het eerst er gesleept, en hen dreven de Trojers.

655. Ook hunne achterste schepen verlieten uit nood de Argeïërs,
 Doch toen hielden zij stand en herstelden zich weer bij de tenten
 Scharengewijs; zij verspreidden zich niet door het kamp, hen bedwongen
 Schaamte en vrees; en zij riepen er luid elkander tot weerstand.
 Doch de Gereniër Nestor vooral, de behoeder Achaia's,
 660. Smeekte er, iederen man bij den naam zijner ouders bezwerend:
 — Weest thans mannen, mijn vrienden, en laat in uw harten geprent zijn
 Schaamte voor andere menschen, een iegelijk zij er gedachtig
 Zoo aan zijn kroost en zijn vrouw, als aan ouders en al zijn bezitting,
 't Zij dat zij leven, hetzij dat de dood er hem reeds van beroofd heeft;
 665. Smeekend bezweer ik u allen bij dezen die ver van u af zijn
 Hier kloekmoedig te staan; wendt niet tot de vlucht uwe voeten.

Alzoo sprak hij en wekte bij ieder de kracht en den strijdlust.

- Toen ontnam hun Athena van voor hunne oogen den nevel
 Welken een god er verwekte; en weerszijds rees hun een lichtglans
 670. Over de schepen gespreid en den allesbeheerschenden oorlog.
 Hektor bespeurden zij weder, den schrik van den slag, en hun makkers
 Deels naar achter geweken, zoo velen er staakten den kampstrijd,
 Deels noch steeds volhoudend den kamp bij de snelle galeien.

- Doch geen langer verwijlen behaagde den moedigen Ajas,
 675. Waar zich ter zij onthielden de andere zonen Achaia's;
 Maar met geweldigen stap op het dek zich bewegend der schepen

Hief hij den machtigen spriet, die ten zeestrijd diende, met bouten
 Samengehecht, lang twintig en twee van de maten des elboogs.
 Zoo als een kunstige rijder, geoeffend met paarden des wedloops,
 680. Na uit een menigte paarden te hebben gekozen een viertal,
 Ginds uit de vlakke gesneld naar de bloeiende veste ze voortdrijft,
 Over de heerbaan rijdend; de menigte staart met verbazing,
 Mannen en vrouwen te zaam; maar zonder te falen en telkens
 Springt hij bij beurten van 't eene op 't andere paard in hun renloop.
 685. Zoo deed Ajas daar, op het dek van verscheidene schepen
 Loopend met machtigen stap, en zijn kreet rees luid tot den ether,
 Toen zijn vervaarlijke stem tot de Danaërs klonk en hen opriep
 Schepen en tenten te redden; ook Hektor verwijlde inmiddels
 Niet meer onder 't gewoel van de stevig gepantserde Trojers;
 690. Maar als een rossige arend die pijlsnel stort op de scharen
 Vluchtige vogels te zaam daar azende langs den rivierzoom,
 Kranen of ganzen of zwanen met lang uitstekende halzen,
 Zoo drong Hektor tot een van de donkergestevende schepen
 Voorwaarts springend, terwijl hem van achteren stuurde Kronioon's
 695. Machtige hand, die het heer zijner volkeren saam met hem opdreef.
 Weder verscherpte zich toen de verbitterde kamp om de scheepsvloot.
 Zeker, men waande de kracht wel onuitputlijk en eindloos
 Welke hen dreef in den strijd, zoo rusteloos duurde de worstling.
 Deze gedachte vervulde de strijdenden: geen der Achaiërs
 700. Dacht er aan redding meer van het uiterste, maar aan de neerlaag;
 Maar bij de Trojers verhief zich de hoop in het harte van ieder
 Thans te verbranden de vloot en te doden de helden Achaia's.
 Alzoo botsten zij samen, bewogen van deze gedachten;
 Hektor greep nu den boeg van het zeedoorklievende vaartuig,
 705. Schoon en gezwind op de golven, dat Protesilaos naar Troja
 Bracht, maar geenszins weer naar het land zijner vaderen wegdroeg.
 Rondom deze galei nu bekampten Achaiërs en Trojers
 Woest elkander en dicht nabij; geen hunner die thans meer

Veraf wachtte het schot van den boog of de vlucht van de werpspies,
 710. Neen, dicht naast elkander, vermengd, van gelijke gezindheid,
 Voerden zij toen het gevecht met de klievende aks en den strijdbijl,
 Ook met de machtige kling en de dubbelsnijdende lanspunt.
 Velen der prachtige zwaarden met zwartomklonkene handgreep
 Vielen ter aard uit de handen of gleden den woedenden strijders
 715. Neer van de schouders; de grond was zwart doorweekt van den
 bloedstroom.

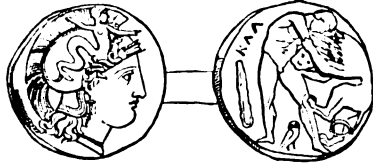
Hektor's hand, nadat zij den achterstevan gevat had,
 Liet de gebogene snob niet los, en hij riep tot de Trojers:
 — Hier met het vuur en gezaamlijk verheven den woedenden slagkreet.
 Thans heeft Zeus ons geschonken den dag die ons alles vergeldend
 720. Gunt te verwinnen de schepen, die tegen den wil van de goden
 Hier ons het onheil brachten, dewijl mij de weiflende grijsaards,
 Toen ik verlangde den strijd bij de achterstevens te voeren,
 Telkens belemmerden, telkens het volk weerhielden van aanval.
 Doch als wij wellicht toen door den alomzienden Kronioon
 725. Werden verdwaasd, thans is hij het zelf die ons drijft en ons aanvuurt.

Alzoo sprak hij en feller bestormden zij weer de Argeiërs.
 Niet meer toefde ook Ajas, te zeer overmand door de worpen;
 Maar aan zijn naderend einde gedenkende, week hij een weinig
 Boven des stuurmans bank en verliet het verdek van het vaartuig;
 730. Daarop stond hij en wachtte hen af; steeds weerde zijn werpspies
 Elken Trojaan van het schip, die de zengende vlammen er aandroeg;
 Steeds ook klonk zijn geschreeuw tot de Danaërs, luid hen bevelend:
 — O mijne makkers en helden der Danaërs, volgers van Ares,
 Weest thans mannen, mijn vrienden, en denkt aan den moedigen weerstand;
 735. Wanen wij soms dat er ginds daar achter ons helpers gereed zijn,
 Of een geduchtere muur, om het volk voor den dood te behoeden?
 Hier is thans geen stad nabij ons, bevest in haar torens,
 Welke ons zoude beschermen en volk om ons hier te vervangen;
 Maar op de vlakke der Trojers, den dichtompantserden vijand,

740. Zijn wij, beklemd door de zee, zeer ver van der vaderen landstreek ;
Dus alleen onze hand brengt heil, geen slappe verwering.

Alzoo sprak hij en woedde geducht met zijn puntige speerschacht.
Als dan ergens een Trojer te na aan de ruime galeien
Kwam met de gloeiende vlammen, den drijvenden Hektor believend,
745. Velde hem Ajas neer, met de machtige lans hem ontvangend.
Dicht aan zijn zij doorstak hij er zoo bij de schepen een twaalfstal.

ZESTIENDE ZANG.

zoo kampten zij voort om het schip voortrefflijk van
roeibank;

- Doch bij den volkerenherder Achilleus stond nu Patroklos
Gloeiende tranen vergietend, een bronne van donkere waatren
Welke haar onklaar vocht doet vloeien van 't steile gesteente.
5. Deernis vervulde het hart van den godlijken snellen Achilleus,
Toen hij hem zag, en hij sprak, het gevleugelde woord tot hem richtend:
— Waarom stort gij, Patroklos, uw tranen als 't jeugdige meisje,
't Kindje dat loopt met de moeder en vleit om gedragen te worden,
Steeds aan haar kleedzoom trekt en de moeder belemmert in 't voortgaan,
10. Telkens krijtend het oog op haar slaat, tot zij eindelijk het opneemt;
Deze gelijkend, Patroklos, vergiet gij uw teedere tranen.
Brenge gij bericht aan het heer Murmidonen, of wel aan mij zelven?
Hebt gij misschien alleen eene mare vernomen uit Fthia?
Want noch leeft, zoo zij zeggen, Menoitios, stammend van Aktor,
15. Peleus Aiakos' zoon leeft ook bij zijn volk Murmidonen,
Twee, die wij zeker het meest, als zij waren gestorven, betreurden.
Of wel, wekt het uw deernis, dat zoo de Argeïërs te niet gaan
Daar bij de welvende schepen, gestraft door hun eigene misdaad?

- Spreek ronduit, niets berge uw hart, dat het beiden bekend zij.
20. Zuchtende zeidet gij toen, gij rossenbedwinger Patroklos:
— Edelste aller Achaiërs, Achilleus, zone van Peleus,
Wees niet toornig; er trof inderdaad zulk leed de Achaiërs,
Want reeds liggen zij allen, die vroeger de dappersten waren,
Daar bij hun schepen ter neder, door stooten getroffen of speerworp
25. Hier de Tudeide getroffen, de machtige held Diomedes,
Ginder Odusseus mede gewond, en de vorst Agamemnoon;
Ook Eurupulos ligt er gekwetst aan de dij door een pijlschot.
Dezen verleenen nu wel heelkundige artsen hun bijstand,
Stillend de wond; maar gij blijft niet te bewegen, Achilleus.
30. Moge mij nimmer beheerschen een wrok als welken gij koestert,
Zulk eene kracht ten verderf; wat baat gij den menschen der toekomst,
Als gij van Argos' volk niet weert dien smaadlijken jammer?
Wreede! uw vader gewis was niet rosdwingende Peleus,
Noch was Thetis uw moeder; u baarde de grauwigze zeeplas,
35. D'ontoganklijke rots, want niets kan buigen uw inborst.
Maar mocht soms uwe ziel eene godspraak willen vermijden,
Heeft uwe godlijke moeder u iets doen kennen van Zeus' raad,
Zend dan mij zelve ten strijd en vergun dat het heer Murmidonen
Meê optrekke, en mocht ik een licht voor de Danaërs worden.
40. Gun dat ik over mijn schouders den dos uwer eigene wapens
Hechte, dat wanend u zelve te zien, de Trojanen het slagveld
Ruimen en weer heradmen de dappere zonen Achaia's,
Mat en bedrukt; hoe kort de verademing dure des oorlogs.
Lichtelijk konden wij frisch hunne scharen vermoeid van het strijdperk
45. Dan van de schepen en tenten terug doen wijken t'er stadsvest.
Alzoo zeide hij smeekend, de onvoorzichtige; zoo toch
Smeekte hij thans voor zich zelve den dood en het schrikkelijk noodlot.
Doch vol wrevel hervatte de snelle van voeten, Achilleus:
— Wee, wat hebt gij gezegd, o Zeus ontstamde Patroklos.
55. Geenszins heeft mij bekommerd het hooren van eenige godspraak,

- Noch mijne godlijke moeder mij iets doen kennen van Zeus' raad;
 Maar mijn gemoed en mijn ziel overstelpt zóo bittere droefheid,
 Wijl zich een ander vermeet te berooven zijn evengelijke,
 Wien hij zijn eeregeschenk ontneemt, door zijn machtiger aanzien;
 55. Dit is 't bittere leed; want veel smaad duldde mijn boezem.
 't Meisje, mijn eeregeschenk, door de zonen Achaia's gekozen,
 Haar die ik won met mijn speer, bij het nemen der stevige vesting,
 Heeft hij mijn hand ontweldigd, de heerschende vorst Agamemnoon
 Atreus' zoon, als ware ik slechts een verachtelijke vreemdling.
 60. Laten wij echter ter zij wat vroeger gebeurde; mijn opzet
 Was het ook niet mijnen wrok te bestendigen; immers ik zeide
 Niet eer weder te stillen mijn toorn; alvorens de slagkreet
 Hier met den strijd zou rijzen, mijn eigene schepen genaderd.
 Welaan, doe gij zelf om uw schouders mijn heerlijke rusting,
 65. Voer 't strijdlustige heer Murmidoniërs aan in den veldslag,
 Wijl er te overgeweldig de donkere wolk van Trojanen
 Rondom stormt op de schepen, de andren beklemd door den zeezoom
 Slechts eene lüttele ruimte van grond meer hebben behouden,
 Argos' volk, maar gansch de trojaansche bevolking er opdringt,
 70. Driest in haar stoutheid; want van mijn strijdhelm zien zij de voorklep
 Niet meer dichtbij blinken; het stroombed hadden zij anders
 Vluchtend gevuld met hun lijken, indien mij de vorst Agamemnoon
 Had ontzien; maar thans om het kamp reeds dringen hun strijders.
 Want in de krachtige vuisten van Tudeus' zoon Diomedes
 75. Woedt niet langer de speer die de Danaërs redde van onheil.
 Ook geen roepende stem uit den haatlijken mond des Atreiden
 Hoorde ik meer; wel davert des mannenverdelgenden Hektor's
 Luide bevel tot de Trojers mij steeds in het oor met hun slagkreet,
 Heerschen zij over de vlakke en slaan zij het heer der Achaiërs.
 80. Hoe het ook zij, Patroklos, behoed de galeien van 't onheil,
 Stort u met kracht op de Trojers, opdat zij met vlammanden vuurgloed
 Niet doen branden de vloot en ons nemen den blijden terugkeer.

- Maar geef acht op mijn woord en ik druk het u zeer op het harte,
 Zorg, dat gij glanzende eere en roem voor mij wint in het aanzicht
85. Aller Achaiërs, en dezen het allerbekoorlijkste meisje
 Hierheen laten vertrekken en schittrende giften mij toestaan.
 Zijn zij verjaagd van de vloot, keer aanstonds; mocht u dan wellicht
 Hera's dondrende gade vergunnen u roem te verwerven,
 Laat geen zucht u verleiden om zonder mij verder te kampen
90. Tegen de strijdbare Trojers; het maakte mijn eere geringer.
 Laat u het trotsche gevoel van den strijd niet nopen uw heermacht,
 Als gij de Trojers verslaat, voor Ilios' muren te voeren;
 Wijk, dat er niet van Olumpos u een van de eeuwige goden
 Naderen mocht; zeer mint hen de treffer van verre Apolloon;
95. Keer dus aanstonds weer, zoodra gij de schepen bevrijd hebt,
 Laten de anderen voorts elkaar op de vlakte bestrijden.
 Mocht voorwaar, Zeus Vader, Athena en Foibos Apolloon,
 Geen van de Trojers den dood ontvlieën, zoo velen zij tellen,
 Geen der Argeiërs mede, en wij ontkomen aan 't onheil,
100. Wij alleen doen vallen de tinnen van 't heilige Troja.
 Alzoo spraken zij, dit overleggende, d'een met den ander.
 Niet meer wijlde ook Ajas, te zeer overmand door de worpen;
 Daar Zeus' wil hem bedwong en de speren der moedige Trojers;
 Schrikkelijk dreunde de klank van den blinkenden helm om zijn slapen
105. Onder de treffende worpen en telkens zwierden de speren
 Tegen den sierlijken bos; zwaar drukte hem links op den schouder
 't Schild, onwrikbaar, rustloos gezwaaid; maar, schoon met hun
 werptuig
 Steeds hem bestormend in 't rond, geen deed hem bewegen of deinzen.
 Moeilijk bewoog hij den aëm in de hijgende borst, van zijn leden
110. Gudste het zweet alom; geen oogwenk rust of veraadming
 Restte hem; rondom dreigde het eene gevaar op het ander.
 Meldt het mij thans, o Musen d' olumpische zalen bewonend,
 Hoe nu het eerst in de schepen der Danaërs raakte de vuurgloed.

- Hektor op Ajas gestormd, sloeg thans met zijn machtige zwaardkling
 115. Tegen zijn esschene schacht en de houw doorkliefde het speerhout
 Achter de buis van de spits, en de held Telamonios Ajas
 Zwaaide vergeefs in zijn hand de gebrokene speer, en ter aarde
 Viel met een klettrenden slag ver weg de gekoperde lanspunt.
 Ajas' edel gemoed ontwaarde terstond met een huivring
 120. 't Werk van de goden en zag hoog dondrenden Zeus hem verijden
 Heel zijn beleid in den slag en den Trojers de zege beschikken;
 Toen ontweek hij de speren; zij wierpen den vratigen vuurgloed
 Binnen het schip, waar snel zich de woedende vlammen verbreidden.
 Zoo omringden de vlammen den achtersteven; Achilleus
 125. Sloeg zich vertwijflend de heupen en richtte zijn woord tot Patroklos:
 — Haast u, o wagenbestuurder, van Zeus ontsproten Patroklos,
 Want reeds zie ik den gloed van het woedende vuur bij de schepen,
 Laat hen de vloot niet nemen en gansch ons beletten den aftocht.
 Snel mijne wapens gedost, zelf roep ik mijn volken te zamen.
 130. Alzoo sprak hij; Patroklos omgordde het blinkende koper;
 Eerst omgaf hij zijn beenen met rondom dekkende scheenplaat,
 Schoon en met zilveren gesp vast sluitende over de enkels;
 Daarna nam hij en dekte de borst rondom met het pantser
 Kunstig en vonklend, het wapen van Aiakos' stormigen kleinzoon;
 135. Over zijn schouderen wierp hij het zwaard met de zilveren knoppen,
 't Koperen zwaard, met den grooten en samengeslagenen beuklaar;
 Zette op 't krachtige hoofd den voortreflijk gekoperden strijdhelm
 Wuivend van manen; en schriklijk bewoog zich van boven de helmboos;
 Voorts twee krachtige speren, gepast in den greep zijner vuisten.
 140. Enkel de werpspies nam hij zich niet van den eedlen Peleide,
 Zwaar, veerkrachtig en groot; haar kon geen andre Achaiër
 Slingeren, maar alleen Achilleus wist ze te zwaaien,
 Pelion's krachtigen esch, dien Cheiroon vroeger voor Peleus
 Hakte op Pelion's kruin en hem gaf als een dooder van helden.
 145. Daarop deed hij de rossen gezwind door Automedoon tuigen,

Welke hem na den Peleide, den mannenverdelger, het dierbaarst
 Was en het meeste vertrouwd te verduren den dreigenden slagkreet.
 Onder het juk bracht spoedig Automedoon 't vurige tweespan,
 Xanthos en Balios, saam in het loopen den wind evenarend.

150. Zefuros had ze verwekt bij Podarge, de snelle harpië
 Welke beweidde den beemd aan den vloed van Okeanos grenzend.
 D'edelen Pedasos bond hij er meê aan de riemen als bijpaard,
 Eens uit Eëtioon's veste als buit ontvoerd door Achilleus;
 Zoo ging 't sterfelijk ros daar naast 't ontsterfelijk tweespan.

155. Toen langs alle de tenten zijn heer Murmidonen bezoekend
 Bracht hen Achilleus te wapen; als bloedigverslindende wolven
 Waren zij, welke, het harte vervuld van een felle verwoedheid,
 Jagen op buit in de bergen en 't groote gehorende boschhert
 Gretig verslinden; van bloed zijn purpergekleurd hunne kaken;
 160. Daarop gaan zij in troepen zich drenken aan 't donkere bronnat,
 Scheren van boven het water met smalle en spitsige tongen
 Slurpend en 't bloed van den moord uitbrakende; immer van roofzucht
 Blaakt hun het hart in de borst en hun buik is vol en gezwollen;
 Alzoo drongen de leiders en hoofden van 't heer Murmidonen
 165. Saam om den dapperen makker van Aiakos' stormigen kleinzoon.
 Daarbij stond in hun midden de strijdbare snelle Achilleus,
 Nopend de wagenberijders en rondasdragende manschap.

Vijftig gezwinde galeien bemande de eedle Achilleus

Toen hij den heertocht voerde naar Troja's gewest, en in ieder
 170. Waren er vijftig gezellen, als rociërs geplaatst aan de riemen.
 Dezen beschikte hij vijf krijgsoversten, welken hij opdroeg
 Over het volk te gebieden; hij zelf was opperste veldheer.
 D'eerste der scharen bestuurde Menesthios, leniggepantserd,
 Zoon van Spercheios, den god wiens stroom Zeus' hemel ont-
 vloed was;

175. Dezen nu had aan den wilden Spercheios gebaard Poludore,
 Peleus' heerlijke dochter, een vrouwe gepaard aan een godheid;

Nochtans gold als zijn vader de zoon Periëres ontstammend,
 Boros, die rijklijke gift voor haar gaf en haar openlijk huwde.
 Over de tweede gebod de geduchte Eudoros als krijgshoofd,
 180. Zoon eener jeugdige maagd, Polumele bekoorlijk ten dansrei,
 Fulas' dochter; haar minde de Argosdoodende heerscher,
 Toen zijne oogen haar eens aanschouwden te midden der zangsters
 Dansend op Artemis' feest, de godin met het goudene spinrok.
 Hermes de bringer van heil, naar een bovenvertrek in de woning
 185. Spoedende, had ze er heimlijk gekust en een zoon haar geschonken,
 D' eedlen Eudoros, en deed hem in strijd uitblinken en snelheid.
 Doch zoodra Eileithuia, der smartelijk barenden helpster,
 't Kind in het leven gebracht en het Helios' glanzen gezien had,
 Voerde haar Aktor's zoon, strijdhafte en sterke Ehekles,
 190. Binnen zijn huis en hij kreeg haar voor duizende giften ten huwlijk.
 Fulas de grijsaard kweekte den zoon en verpleegde hem zorgvol,
 Teedere liefde hem wijdend als waar' hij zijn eigene afkomst.
 Over de derde gebod de geduchte Peisandros als krijgshoofd,
 Maimalos' zoon, in het heer Murmidonen als held met de werpspies
 195. Allen, behalve Patroklos, Achilleus' vriend, overtreffend.
 Foinix gebod bij de vierde, de rossenbedwingende grijsaard,
 Over de vijfde de eedle Alkimedoon, zoon van Laërkes.
 Toen nu Achilleus allen en iedere schaar met haar veldheer
 Goed had samengesteld, toen sprak hij bevelend zijn machtwoord:
 200. — O Murmidonen, vergete er niemand thans de bedreiging,
 Waar, bij de snelle galcien, gij steeds meê dreigdet de Trojers,
 Tijdens mijn wrok; en gedenkt hoe ieder mij deed de berisping:
 „Woeste Peleide, gij moet door uw moeder met galle gevoed zijn,
 Wreede, die tegen hun wil bij de schepen uw makkers terughoudt;

178. De huwelijksgeschenken werden aan den vader der bruid in ruil voor haar gegeven. In dezen geest moet Zang XI. vs. 243, 244 veranderd worden, waar ik dit bekende feit op het oogenblik voorbij zag.

205. Laten wij toch veeleer met de zeedoorklievende schepen
 Huiswaarts keeren, dewijl zoo schriklijk uw harte vergramd is.”
 Zoo klonk vaak uw gesnap in den raad; thans is het genaderd
 't Machtige werk van den slag, dat gij toen zoo zeydet te wenschen.
 Thans, wie moed in zijn harte bezit, hij bestrijde de Trojers.

210. Alzoo sprak hij en wekte bij ieder de kracht en den strijdlust.
 Enger verbonden de scharen zich saam, op het woord van hun koning.
 Zoo als een man aan een muur van een rijzige woning de steenen
 Stevig te zamen verbindt, om den drang van de winden te keeren,
 Alzoo sloten de helmen en welvende schilden vereenigd.

215. Man aan man, helm dicht aan helm, rondassen op rondas;
 Helmen met blinkende kammen vermengden hun fladdrende manen
 Wuivend bewogen op 't hoofd; zoo sloten hun scharen te zamen.
 Vóór hunne andere makkers bereidde ten strijd zich het tweetal,
 Beiden, Patroklos vereend met Automedoon, eens van gezindheid
 220. Voor aan de spitse te strijden van 't hecr Murmidonen; Achilleus
 Spoedde intusschen terug naar zijn tent; daar deed hij het deksel
 Open der prachtige kist, die de zilvervoetige Thetis
 Gaf haren zoon op zijn schip, die zij vulde met ondergewaden,
 Windafwerende mantels en wollige dikke tapijten.

225. Daarin lag ook zijn beker, de kunstig bewerkte, en nimmer
 Had met den purperen wijn hem een ander gedronken, en nimmer
 Had hij een anderen god hem geplengd dan aan Zeus, aan den Vader.
 Dezen nu haalde hij toen uit de kist, en hem eerst met den zwavel
 Reinigend, wiesch hij hem voorts in de heldere stroomen des waters,
 230. Kuischte zich zelven de handen en schepte het purperen druifnat.
 Daarop smeekte hij, staande in 't midden zijns hofs, en hij plengde
 't Oog naar den hemel gewend, en de Donderaar hoorde zijn bede:
 — Zeus, in Dodona regeerend, Pelasgiër, verre verblijvend,
 Zeetlend in 't kille Dodona, en waar uw orakelverkonders
 235. Slapen op d'aarde, de Selloi met nimmer gewasschene voeten.
 Hebt gij mijn woord ooit vroeger verhoord, zoo vaak ik u aanriep,

Zoo gij mij eere verleend en het volk van Achaia gestraft hebt,
 Schenk mij ook nu weer gunstig gehoor op mijn vurig verlangen.
 Want wel blijf ik nu zelf alhier in den kring mijner schepen,
 240. Maar mijnen trouwen gezel, met een talrijk heer Murmidonen,
 Zend ik ten slag; o Zeus, wijschouwende, geef hem den krijgsroem,
 Sterk hem het hart in de borst met een wakkeren moed, en dat Hektor
 Daarbij zie of hij ook alleen durft voeren den kampstrijd,
 Onze gezel, of dat slechts zijne onweerstaanbare vuisten
 245. Woeden, wanneer ik mij zelf ga mengen in 't woelen van Ares.
 Maar, zoodra hij den strijd en 't getier van de schepen verjaagd heeft,
 Moge hij weder behouden mij hier bij de snelle galeiën
 Keeren met al zijne wapens en dichtbij kampende makkers.

Alzoo sprak hij en bad, en hem hoorde de wijze Kronioon.
 250. Maar slechts 't eene verleende, het andre ontzeide de Vader;
 Dit wel stond hij hem toe van de vloot te verjagen den aanval,
 Maar hij ontzeide hem weder behouden te keeren van 't slagveld.
 Zoo dan, na Zeus Vader geplengd en gebeden te hebben,
 Ging hij terug in zijn tent, in de kist neerlegend den beker,
 255. Keerde en stond toen buiten zijn tent; in zijn harte verlangend
 Noch den geweldigen kamp van de Trojers te zien en Achaiërs.

Dezen te zamen ten strijde gereed met den fieren Patroklos,
 Vormden hun schaar om de Trojers met blakenden moed te bestormen.
 Aanstonds stroomden zij uit, aan de wespen gelijk op den landweg,
 260. Waar hen de jeugdige knapen gewoonlijk verstoren en plagen
 Immer verbittrend de zwermen, ter zijde der wegen genesteld;
 Dwazen, dewijl zij aan velen gezamenlijk hinder verwekken,
 Want wanneer somwijlen een reizende man in 't voorbijgaan
 Buiten zijn wil ze ontrust, dan vliegen met felle verwoedheid
 265. Al hunne scharen er uit en beschermen het jeugdige broedsel.
 Dus ook stroomde het heer Murmidonen met wakkeren strijdlust
 Stormende voort van de schepen en eindeloos rees er de slagkreet.
 Luidkeels schreeuwde Patroklos en klonk zijn bevel tot zijn makkers:

— O Murmidonen, gezellen van Peleus' zone Achilleus,

270. Weest thans mannen, mijn vrienden, gedenkt aan een moedigen
weerstand;

Laten wij Peleus' zone verheerlijken, verre den besten
Aller Argeïërs, en toonen zijn volgers te zijn in den kampstrijd.
Moge ook Atreus' zoon, wijdheerschende vorst Agamemnoon,
Zien zijne misdaad, wijl hij den besten Achaiër gesmaad heeft.

275. Alzoo sprak hij en wekte bij ieder de kracht en den strijdlust.
Samengesloten bestormde hun schaar de Trojanen; de schepen
Galmden in 't rond door het luide geschreeuw der achaische manschap.

Doch zoodra de Trojanen Menoitios' zone, den krijgsheld,
Zagen, te zaam met zijn makker, in volle bewapening vonkled,
280. Trilde bij allen het hart en geraakten hun scharen aan 't wanklen,
Wanend dat thans bij zijn schepen de rasche Peleide de gramheid
Had uit zijn harte verdreven en liever verkozen de vriendschap;
Elkeen zag in het rond om het wreede verderf te vermijden.

Aanstands zwierde Patroklos het eerst zijne blinkende werpspies
285. Recht in het midden en waar zich het talrijkst mengden de strijders,
D'achterplecht der galei van den dapperen Protesilaos,
Waar hij Puraichmes trof, die Paioniërs rap met den wagen
Voerde van Amudoon her, waar d'Axios breed zijnen stroom stuwt.
Rechts doorstak hij zijn schouder, en jammerend stortte hij ruglings
290. Neer in het stof, en zijn bende Paioniërs, al om hem henen
Namen de vlucht, want allen vervulde de vrees voor Patroklos
Daar hij hun krijgshoofd doodde, die onder de strijdenden uitblonk.
Toen van de schepen hen jagend bedwong hij den vlammen
vuurgloed.

Alzoo bleef er ten halve verbrand de galei, en de Trojers
295. Deinsden met hevig geschreeuw; toen stormden de Danaërs weder
Tusschen de welvende schepen; en eindeloos schalde het slagveld.
Zoo, wanneer van de hoogste der kruinen in 't groote gebergte
Zeus, die den bliksem bestuurt, doet dalen een donkeren nevel;

Zichtbaar worden de hoogten, de puntige toppen en dalen,
 300. Boven de brekende lucht ontspant zich de eindlooze ether;
 Zoo herademden even de Danaërs, toen zij den vuurgloed
 Weer van de schepen verdreven, ofschoon niet rustte de worstling,
 Want, schoon even gezwicht voor het strijdhaft heer der Achaiërs
 Keerden de Trojers den rug noch niet aan de donkere schepen,
 305. Maar noch hielden zij stand, van de vloot slechts wijkend uit
 nooddwang.

Daar sloeg iedere strijder zijn man in der scharen verstrooiing,
 Ieder der hoofden; de voorste Menoitios' dappere nazaat,
 Daar zijne puntige speer Areilukos, toen hij ter zij week,
 Trof aan de dij, en ze gansch doorstak met het koper der lanspunt;
 310. Deze verbrijzelde 't been, en hij viel voorover op 't aardrijk.
 Daarop trof Menelaos, de strijdbare volger van Ares,
 Thoas het naakte der borst bij het schild en hij slaakte zijn leden.
 Fuleus' zoon, die het zag dat Amfiklos tegen hem lostoog,
 Strekte te voren de lans en doorboorde de dij hem van boven,
 315. Waar bij den mensch saamtreffen de stevigste pezen; de speerpunt
 Scheurde de banden van een en het duister bedekte zijn oogleên.
 Nestor's telgen vervolgens: Antilochos strekte de lanspunt
 Tegen Atumnios uit, in het weeke des buiks hem verwondend;
 Voorwaarts stortte hij neer; doch Maris, verwoed om zijn broeder,
 320. Stormde Antilochos dicht op het lijf en hij hief zijne werpspies
 Vóor den verslagene staande; intusschen de held Thrasumedes
 Strekte de lans noch eer dat de ander hem stootte, en aanstonds
 Trof hij zijn schouder; hij sneed hem den opperarm met zijn speerpunt
 Gansch van de banden der spieren en brijzelde zelfs het gebeente.
 325. Bonzend dreunde zijn val en het duister bedekte zijn oogleên.
 Alzoo daalden zij daar, twee broeders te zamen gesneuveld,
 Neder in Erebos' duister, Sarpedoon's dappere makkers,
 Twee speerhelden van vorst Amisodaros staminend, die eenmaal
 Kweekte het monster Chimaira, dat zoo veel menschen ten ramp werd.

330. Ajas Oileus' zoon sprong voor en hij greep Kleoboelos
 Levend, terwijl het gedrang hem belemmerde; maar in een oogwenk
 Nam hij zijn leven en kracht door een houw in den nek met zijn
 slagzwaard.

't Zwaard werd warm van het bloed, en zich over zijn oogen verbreidend
 Heerschten de purperen dood en de Moira, de macht van het noodlot.

335. Lukoon botste nu saam met Peneleos; maar met de werpspies
 Miste de eene den ander en vruchtloos wierpen zij beiden;
 Dan weer botsten zij saam met het zwaard, en het lemmer van Lukoon
 Raakte den harigen bos van den helm, maar onder den zwaardgreep
 Brak hem de kling; toen hieuw hem Peneleos diep in het nekbeen
 340. Onder het oor; gansch drong het er in, en ter zijde gezonken
 Hing er het hoofd alleen aan de huid, en zijn leden bezwijmden.
 Dappre Meriones, vluchtig van voet, zich op Akamas stortend
 Raakte hem rechts in den schouder terwijl hij zich wierp op zijn
 wagen;

Aanstands viel hij er uit en het duister bedekte zijn oogleên.

345. Erumas werd aan den mond door Idomeneus' wapen getroffen,
 Zoo dat het gruwzame koper van achter tot buiten den schedel
 Doordrong onder de hersens, versplijtend het blanke gebeente
 Brak en de tanden hem sloeg uit den mond; dra vulde de bloedstroom
 Beide de oogen en spoot uit den neus en de gapende lippen.

350. Toen omhulde de dood zijnen geest met een donkeren nevel.

Alzoo sloegen de hoofden der Danaërs ieder den zijne.

Even als wolven zich storten op schapen en jeugdige geiten,
 Fel om het blatende vee te vermeesteren, wen zij verstrooid zijn
 Over de bergen door 's herders verzuim; snel, waar zij hun buit zien,
 355. Rooven en moorden dan dezen de weerloos bevende dieren;
 Dus ook de Danaërs, thans op de Trojers gestort, die aan niets meer
 Dachten dan tierende vlucht en vergaten den moedigen weerstand.

Steeds zocht Ajas, de groote, den kopergepantserden Hektor,
 Spiedende hoe hij hem trof, maar deze geleid door zijn krijgskunst,

360. Gansch met het lederen schild zijn geweldige schouders bedekkend,
 Hield op de snorrende pijlen het oog en het bonzen der speren.
 Wel doorzag hij het thans, dat de wankende zege gekeerd was,
 Maar toch hield hij het vol en hij redde zijn trouwe gezellen.
 Zoo als een wolk van Olumpos gezweefd uit den hemelschen
 luchtkreits
365. Daalt van den godlijken ether, als Zeus ontplooit zijn orkanen,
 Alzoo was hun geschreeuw en hun vlucht van de schepen, en ordloos
 Ging het terug door de gracht. Voort voerden de vaardige rossen
 Hektor terug met de wapens, en al zijne scharen van Trojers
 Moest hij verlaten dewijl hen de diepte gedwongen terughield.
370. Daar in de gracht liet tal van de strijddkartrekkende rossen
 Storten de kar van hun meesters, van voren den dissel verbrekend.
 Doch voort stormde Patroklos, de Danaërs nopend met aandrang,
 Onheil dreigend den Trojers; en luidkeels schreeuwend en vliedend
 Vulden hun scharen verstrooid thans alle de wegen; een stofwolk
375. Dwarrelde hoog in de lucht, en de enkelhoevige rossen
 Rekten zich, ijlend ter stad, van de schepen gekeerd en de tenten.
 Waar hij het dichtste gewoel zag warrelen, voerde Patroklos
 Luidkeels schreeuwend zijn span; voorover en onder de wielen
 Vielen er velen ter aard uit hun wagen die kletterend omsloeg.
380. Over de gracht heen sprongen gezwind zijne vaardige rossen,
 Zij, d' onsterflijken, 't heerlijk geschenk van de goden aan Peleus,
 Voorwaarts vliegend; hem spoorde de woede om Hektor te volgen,
 Dezen te treffen; de rossen ontvoerden hem echter met vlugheid.
 Zoo als onder den druk van een storm gansch duister, het aardrijk
385. Zwoegt, op een najaarsdag, wanneer Zeus stortenden regen
 Uitgiet, wen hij vertoornd, zwaar tegen de stervlingen losbreekt
 Welke verkeerd in den raad en met wilkeur geven hun uitspraak,
 Welke verstooten het recht, niet achtend de straf van de goden;
 Al hunne wateren zwellen en stroomen tot over de oevers,
390. Hellingen snijdt het geweld van de stortende vloedten ter neder;

Onder een bruisend geluid voortgolvend ten purperen zeevloed
 Storten zij steil van de hoogten, vernield is 't werk van de menschen.
 Dus met geweldig geraas ontvloten de rossen der Trojers.

- Thans van het vluchtende heer afsnijdend de achterste benden
 395. Joeg ze Patroklos terug, bij de schepen beklemd, en ter stadsvest
 Liet hij ze niet weer keeren, de vurig verlangenden; doodend
 Viel hij ze aan in de ruimte die tusschen den muur en de schepen
 Ligt en den stroom, en hij nam zich van velen het loon der vergelding.
 Pronoös sloeg hij het eerst eene wond met zijn blinkende werpspies,
 400. Treffend het naakte der borst bij het schild en hij slaakte zijn leden.
 Bonzend dreunde zijn val; voort stormde hij verder op Thestor
 Enops' zoon; in den bak van zijn sierlijk getimmerden wagen
 Zat hij gedoken; zijn zinnen bestierven van angst; uit zijn handen
 Waren de teugels geglipt; zoo stak hij zijn speer, hem genaderd,
 405. Rechts in de kaak en de spits doorboorde geheel zijne tanden,
 Daarna trok hij hem over den rand van de kar met zijn speerschacht;
 Zoo als een man op een klip, voorspringend aan 't strand, uit den
 zeevloed
 Haalt een verbazenden visch aan zijn lijn met den koperen angel,
 Dus ook trok hij hem gapend omhoog met zijn speer uit den wagen,
 410. Schudde hem zóo dat hij viel op 't gelaat, en de adem verliet hem.
 Voorts Erulaos, die stormend hem naderde, wierp hij een steenblok
 Midden op 't hoofd, en de steen deed onder den drukkenden strijdhelm
 't Hoofd gansch barsten in tweeën; hij viel voorover getuimeld
 Neer op den grond en hem dekte des doods ontzielende schaduw.
 415. Voorts na Erumas trof hij Amfoteris nevens Epaltes,
 Echios mede en Puris, Tlepolemos zoon van Damastor,
 Ifeus noch en Euippos en Argeas' zoon Polumelos,
 Allen de een op den ander gestort op het voedende aardrijk.
 Doch nu Sarpedoon zag dat zijn onomgordelde makkers
 420. Sneuvelden onder de hand van Menoitios' zone Patroklos,
 Riep en berispte hij luide zijn edele lukische manschap:

— Schande, o Lukiërs, neemt gij de vlucht? Thans moet gij ge-
zwind zijn;

Want dien wil ik bestrijden, den man daar ginds, om te weten

Wie zoo schrikkelijk woedt, wie zoo veel jammer den Trojers

425. Toebrengt, daar hij een tal, en den dappersten, knakte de knieën.

Alzoo sprak hij en sprong uit zijn wagen ter aard met zijn wapens.

Aanstands sprong ook Patroklos terwijl hij hem zag uit zijn wagen.

Dan, als een tweetal gieren met bochtige klauwen en snavels

Hoog op de steilte der rots elkaar al krijschend te lijf gaat,

430. Alzoo stormden zij voort, luid schreeuwend, de een op den ander.

Deernis gevoelde met dezen de zoon van den listigen Kronos,

Toen hij hen zag en hij zeide tot Hera zijn zuster en ega:

— Wee mij, indien het beschikt moet zijn dat mijn waarde Sarpedoon

Onder de handen bezwijkt van Menoitios' zone Patroklos.

435. Tweeërlei inzicht wankt in mijn harte en denkende zinnen,

Of ik hem levend, gered uit den tranenverwekkenden kampstrijd

Weg zal nemen en voeren in Lukië's vruchtbare landstreek,

Of reeds onder de hand van Menoitios' zoon hem ter neer buig.

Daarop gaf de vorstin grootoogige Hera ten antwoord:

440. — Kronos' geweldige zoon, welk woord ontvlood uwen lippen!

Dezen, een sterflijken man, reeds vroeger beschikt door het noodlot,

Is het uw wil thans weer van den gruwbaren dood te bevrijden?

Doe het; intusschen behaagt het ons niet, ons anderen goden.

Maar dit zeg ik u wijders, en moge uw geest het bedenken:

445. Zoo gij Sarpedoon redden en mocht doen gaan naar zijn woning,

Denk dan wel of er niet ook een ander der goden den wensch voedt

Mede een dierbaren zoon te verlossen van 't woedende slagveld.

Want bij de machtige veste van Priamos strijdt er een aantal

Zonen der goden; bij dezen verwektet gij hevigen wrevel.

450. Doch wanneer hij u lief en uw harte van deernis vervuld is,

Duld het dan wel dat hij thans in de vreeselijk woelende slachting

Sneuvele onder de hand van Menoitios' zone Patroklos;

ZEUS EN HERA
BESCHILDERING VAN EENE SCHAAL UIT VULCI
(BRITISH MUSEUM)

Maar zoodra hem de geest ontvlood en de adem des levens,
 Laat dan terstond door den Dood en den rustigen Slaap hem ont-
 voeren

455. Tot zij de wijde gewesten bereiken van Lukië's landstreek,
 Waar hem zijn eigene broeders en vrienden bereiden de uitvaart,
 Heuvel hem stichtend en stijl; want die eer voegt voor de dooden.

Alzoo sprak z' en de vader der menschen en goden beaamde 't.
 Bloedige druppelen deed hij nu vallen ter aarde gesprenkeld,
 460. Eerend zijn dierbaren zoon, dien thans wel spoedig Patroklos
 Zou doen sneuvelen ver van zijn land in het kluitige Troja.

Toen zij in 't voorwaarts gaan elkaar nu waren genaderd,
 Wondde Patroklos' wapen den loflijken held Thrasumelos,
 Welke een dappre gezel van Sarpedoon was, den gebieder;
 465. Dezen nu trof hij beneden den buik en hij slaakte zijn leden.
 Doch thans miste ook weder de blinkende speer van Sarpedoon
 Na hem ten aanval stormend; het bijpaard Pedasos trof hij
 Rechts in de schoft met zijn speer; luid snoof het met smartelijk
 brieschen.

Reutelend stortte het toen in het zand en de adem ontvlood hem.
 470. D'anderen sprongen ter zijde; de jukboog kraakte; de teugels
 Warden te zamen, terwijl op den grond neerstortte het bijpaard.
 Doch toen vond de geroemde Automedoon spoedig een uitkomst.
 Want aan zijn krachtige heup 't langpuntige lemmer ontblootend,
 Hakte hij zonder te dralen het bijpaard los van de riemen;

475. Weldra stonden de twee weer recht in de spannende strengen.
 Spoedig hervatten de strijders op nieuw den vernielenden tweekamp.
 Nochmaals miste de worp van Sarpedoon's blinkende speerschacht,
 Links toch vloog bij Patroklos zijn lanspunt over den schouder,
 Maar zij verwondde hem niet; toen zwierde Patroklos het koper;
 480. Niet te vergeefs ontsnelde het wapen zijn hand en hij trof hem
 Waar zich het middenrif dicht sluit aan des harten bedekking.
 Aanstonds stortte hij neer als een eik of een popel die neerstort,

- Of als een rijzige pijn, dien de kunstenaar hoog in de bergstreek
 Velt met geslepenen bijl om te dienen als balk voor het vaartuig;
 485. Dus ook viel hij en lag voor zijn paarden gestrekt en zijn wagen,
 Brullend en rondom grijpend het bloedige stof van den bodem.
 Zoo als een leeuw cenen stier op de kudden zich stortende neervelt,
 't Moedige edele hoofd van de log zich bewegende runders,
 Onder een brullend gesteent door de tanden gedood van het roofdier;
 490. Alzoo uitte de voerder van 't lukische heer met den beuklaar,
 Stervende noch zijne woede en riep zijnen dierbaren makker:
 — Glaukos, mijn vriend, strijdhafte, op u thans rust de verplichting
 Dapper te zijn in het zwaaien der speer, een geweldige krijgsman;
 Moge uw lust thans wezen de gruwzame krijg, als gij kloek zijt.
 495. Ga de gelederen rond en beweeg daar eerst en bemoedig
 Lukië's legerbestuurders te strijden, geschaard om Sarpedoon;
 Blijf dan vervolgens ook zelf om mij heen en dat woede uw koper,
 U toch zal het ook later tot oneer zijn en beschaming
 Alle de dagen en eeuwig, indien mij de zonen Achaia's
 500. Rooven mijn wapengerei, nu ik viel in den kring van de schepen.
 Neen, houd vol met geweld, drijf al onze mannen tot weerstand.
 Alzoo luidde zijn woord en zijn oogen en ademend neusgat
 Sloot nu het einde des doods. Met zijn hiel op de borst hem getreden
 Trok hem Patroklos de speer uit het lijf, meêrukkend het midrif.
 505. Zoo onttrok hij zijn ziel tegelijk met de punt van de werpspies.
 Doch Murmidoniërs grepen en hielden de snuivende paarden,
 Wild en tot vluchten bereid met den wagen beroofd van zijn meesters.
 Bittere smart trof Glaukos, de stem van zijn makker vernemend;
 Maar fel stak het zijn hart onmachtig te wezen tot bijstand;
 510. Klemmend hield hij de hand om zijn arm, want pijnlijk en drukkend
 Was hem de wond, die hij kreeg bij den storm, toen Teukros zijn pijlschot

483. Kunstenaar; dit woord moge ons wat hoog klinken, oudtijds bestond de volstrekte scheiding tusschen kunst en handwerk niet en alle bewerkers van metalen, steen en hout droegen in het algemeen dien naam. Ik heb dien daarom behouden.

Zond van den rijzigen muur, voor den aanval hoedend zijn makkers.

Biddend verhief hij zijn stem tot den treffer van verre Apolloon:

— Hoor mij, o vorst, of gij soms in der Lukiërs vruchtbare landstreek

515. Toeft of in Troja's gewest; gij kunt toch waar gij ook zijn moogt

Hooren den lijdenden man, zoo droevig als thans het mij pijnigt.

Zie, nu heb ik die wond, zoo fel dat de vlijmende smarten

Gansch rondom doorboren mijn arm en de hevige bloedstroom

Kan niet worden gestremd, zwaar drukt mij van boven de schouder;

520. Machtloos ben ik om stevig te voeren de speer en den vijand

Strijdende tegen te gaan; die dappere sneefde, Sarpedoon,

Stammend van Zeus; maar deze beschermde zijn eigenen zoon niet.

Maar wil gij, o koning, die hevige wonde genezen,

Stil mijne smarten, verleen mij de kracht, dat ik weder bevelend

525. Roepe mijn lukische scharen en wekke ten dapperen aanval,

Maar zelf zal ik het lijk des gevallenen strijders behoeden.

Alzoo bad hij en gunstig verhoorde hem Foibos Apolloon.

Aanstands deed hij bedaren de smart, van de drukkende armwond

Stremde hij 't donkere bloed en vervulde zijn harte met strijdkracht.

530. Glaukos erkende het dra in zijn geest en gevoelde het vreugdevol

Nu hem de machtige god zoo snel zijne bede vergund had.

Alom tusschen de drommen zich spoedende, riep hij vermanend

Lukië's legerbestuurders te strijden, geschaard om Sarpedoon;

Toen, met geweldigen tred zich te midden der Trojers bewegend

535. Zocht hij Poludamas, zone van Panthoös, d' eedlen Agenor,

Wijders Aineias, benevens den kopergepantserden Hektor.

Dezen genaderd begon hij en sprak de gevleugelde woorden:

— Hektor, gij hebt nu geheel de verbondene volken vergeten,

Uwenhalve, verwijderd van vrienden en 't land hunner vaadren,

540. Hier van het leven beroofd; geen hulp meer wilt gij hun brengen.

Zie, Sarpedoon viel, heervoerder van 't lukische schildvolk,

Lukië's landstreek hoedend door wetten en eigene strijdkracht;

Dezen bedwong door de speer van Patroklos de koperen Ares.

Leent uwen bijstand, vrienden, en zij het uw harten een gruwel
 545. Zoo murmidonische mannen zijn wapenen rooven, zijn lichaam
 Schenden, verstoord om den val van de Danaërs, welke in aantal
 Sneefden, die hier onze speer bij de snelle galeien gedood heeft.

Alzoo sprak hij; de Trojers beving overstelpende droefheid,
 Toomloos en heftig, dewijl hij een schutsmuur was voor hun veste,
 550. Schoon hij een vreemdeling was; daar tal van zijn volken hem herwaarts
 Had vergezeld en hij zelf hoog onder de strijdenden uitblonk.

Rechtstreeks stormden zij voort, fel tegen de Danaërs; vooraan
 Voerde hen Hektor, verwoed om Sarpedoon's dood. De Achaiërs
 Wekte het mannelijk hart van Menoitios' zone Pratroklos;

555. Eerst tot de Ajaxen, beiden ten strijd reeds hakende, sprak hij:
 — Ajaxen, weest thans beiden vervuld van begeerte tot weerstand,
 Zoo als gij vroeger u weerdet te midden der mannen, of meer noch.
 Ziet, daar ligt hij de man die het eerst op den muur der Achaiërs
 Stormde, Sarpedoon; komt, o mochten wij schendend zijn lichaam,

560. Nemen het wapengerei van zijn schouderen, ja, van zijn makkers
 Velen, ter hulp hem gesnel, met het schrikkelijk koper bedwingen.

Alzoo sprak hij en zelf reeds haakten zij vurig ten kampstrijd.
 Toen, nadat zij hun scharen aan weerszij hadden vermeerderd,
 Trojers en Lukiërs ginds, Murmidoniërs hier en Achaiërs,
 565. Botsten zij samen ten strijd om het lijk des gesneuvelden, luidkeels
 Heffend hun kreten, en klonken de klettrende wapens der mannen.
 Over den woelenden kamp deed Zeus het verschrikkelijk duister
 Vallen, dat schriklijker werd om zijn dierbaren zonen de worstling.

Eerst overmanden de Trojers de wakkere zonen Achaia's;
 570. Geen onwaardige toch viel toen bij het heer Murmidonen,
 Zoon van den eedlen Agakles, de treflijke strijder Epeigeus,
 Welke als koning regeerde het volkrijk bloeiend Boedeion
 Eertijds; maar nadat hij versloeg eenen edelen bloedmaag,
 Zocht hij bij Peleus hulp en de zilvervoetige Thetis;

575. Dezen nu deden hem saam met den mannenverdelger Achilleus

Gaan naar het paardrijk Troja, om tegen de Trojers te kampen.
 Deze dan vatte het lijk, maar Hektor de schittrende krijgsheld
 Wierp hem een wichtigen steen op het hoofd, dat in tweeën gescheurd
 werd

Onder den krachtigen helm; voorover gestort op het lichaam
 580. Bonsde hij neer en hem dekte des doods ontzielende schaduw.
 Hevig vervulde Patroklos de smart om zijn stervenden makker,
 Maar toen stormde hij recht door de strijders der spits, als een havik,
 Vliegend van vaart, die een schaar doet vluchten van kraaien en
 spreuwen;

Zoo, rosdwinger Patroklos, bestormdet gij recht op hen ingaand
 585. Trojers en Lukiërs beiden, het harte vergramd om uw makker.
 Zwierend een machtigen steen naar Ithaimenes' zoon Sthenelaos,
 Trof hij hem tegen den nek en verbrijzelde gansch zijne pezen.
 Daardoor weken de vorsten terug met den schittrenden Hektor.
 Zoo ver heen als de vaart zich beweegt van een rijzige werpspies,
 590. Welke een man, zijne krachten beproevende, zwiert, of ten wedkamp,
 Of op het slagveld ook, waar dreigt de vernielende vijand,
 Zoo ver deinsden de Trojers en drongen hen voort de Achaiërs.
 Glaukos echter het eerst, heervoerder van 't lukische schildvolk,
 Wendde ten strijde zich weder en doodde den eedlen Bathukles,
 595. Chalkoon's dierbaren zoon, die in Hellas bezat zijne woning,
 Waar hij in schatten en goed bij den stam Murmidoniërs uitblonk.
 Dezen nu trof toen Glaukos het midden der borst met een speerstoot,
 Eensklaps tegen hem keerend, die dicht op de hiel hem nazat;
 Bonzend dreunde zijn val; fel griefde de smart de Achaiërs
 600. Toen er de dappere zonk, maar vreugde vervulde de Trojers;
 Dicht den gevallen strijder omringende; ook de Achaiërs
 Lieten den kamp niet rusten en voorwaarts drong hun de strijd lust.
 Onder de Trojers verwondde Meriones toen eenen krijgsman,
 Kloeken Laogonos, zoon van Onetor, een priester des tempels
 605. Zeus op de Ida gewijd, en geëerd bij het volk als een godheid;

- Dezen nu wondde hij onder de kaak en het oor, en de adem
 Vlood uit zijn leden terstond en hem dekte het schrikkelijk duister.
 Tegen Meriones dreef nu Aineias zijn koperen werpspies,
 Meenende dezen te treffen, die voortschreed onder zijn beuklaar.
610. Maar noch tijdig het ziende vermeed hij de koperen lanspunt,
 Wijl hij naar voren zich bukte, en achter hem diep in den bodem
 Boorde de machtige speer, wier schaft daar trillende instak,
 Tot de geweldige Ares haar eindelijk nam hare veerkracht.
 Zoo viel zwaaiend de lans van Aineias neer op de aarde,
615. Toen zij vergeefs ontsnelde de krachtige hand die haar voortwierp.
 Thans ontbrandde het hart van Aineias in woede en sprak hij:
 — Zeker, Meriones, had, hoe vlug gij als danser ook uitmunt,
 Snel u mijn 'speer doen rusten, indien ik ten minste geraakt had.
 Doch van Meriones, groot in den speerkamp, luidde het antwoord:
620. — Zwaar, o Aineias, valt het, al zijt gij een loffelijk krijgsman,
 Iederen mensch te berooven zijn kracht, al wie ter verwering
 Tegen u opkomt; immers gij zijt ook sterflijk geboren.
 Mocht ik u midden op 't lijf doen raken mijn koperen werpspies,
 Dra, hoe dapper gij zijt, hoe zeer op uw handen vertrouwend,
625. Gaaft gij mij d' eere, uw ziele aan Aïdes, dwinger der rossen.
 Alzoo sprak hij; intusschen bestrafte hem d' eedle Patroklos:
 — Waartoe, kloek als gij zijt, o Meriones, zulk een gebeuzel?
 Geenszins zullen, o waarde, voor schimpende woorden de Trojers
 Wijken van 't lijk, alvorens de aarde er velen bedekt heeft.
630. Immers de handen beslechten in strijd en het woord in den raadskring,
 Daarom niet veel spraaks, maar strijdkracht hebben wij noodig.
 Hierop ging hij hem voor en hem volgde de godlijke krijgsheld.
 Zoo als luid het gedruisch van de boomstamvellende mannen
 Rijst in het dal van de bergen, dat wijd in het ronde gehoord wordt;
635. Dus ook was hun gedruisch op het verre betredene aardrijk,
 't Bonzen van koper en leer en der kunstig beslagene stierhuid,
 Onder het treffen der zwaarden en dubbelsnijdende speren.

Thans zou zelfs een bekende den godlijken strijder Sarpedoon
 Niet weer kennen, gelijk hij door wonden en bloed en het stofgruis
 640. Was overdekt van het hoofd tot het uiterste einde der voeten.
 Steeds omringden zij noch den verslagene, even als vliegen
 Gonzende steeds omzwermen de vaten met melk in het hofperk,
 Als in het lentegetij volop in de kuipen de melk vloeit;
 Zoo omringden zij steeds den gesneuvelde. Doch van het slagveld
 645. Wendde nu Kronos' zoon niet meer zijne stralende oogen,
 Maar op de strijdenden zag hij, terwijl in zijn harte hij nadacht,
 Over den dood van Patroklos verzonken in diepe bepeinzing,
 Of in den vreeslijken kamp reeds thans hem de schittrende Hektor
 Zoude verslaan met de speer, hier waar de verheven Sarpedoon
 650. Viel, en hem zou ontnemen het wapengerei van zijn schouders,
 Of dat hij meerderen noch deed dragen den drukkenden krijgslast.
 Dus overleggende scheen hem dat dit wel ware het raadzaamst,
 Zoo de voortreffelijke makker van Peleus' zone Achilleus
 Weder het troïsche heer en den kopergepantserden Hektor
 655. Dreef naar de veste en noch veel mannen beroofde van 't leven.
 Hektor joeg hij nu eerst onmanlijke vrees in den boezem;
 IJlings beklom hij zijn wagen en vlood, ook de Trojers ten aftocht
 Manende, want wel was hem bewust Zeus' heilige weegschaal.
 Lukië's krachtvol heer hield ook geen stand en gezaamlijk
 660. Vluchtte het, toen het zijn vorst zag liggen, geknakt in zijn leven,
 Onder een stapel van lijken gestrekt, want over zijn lichaam
 Viel er een tal, toen Zeus daar spande de heftige worstling.
 Dra ontroofden zij toen van Sarpedoon's schouders het krijgstuig
 Blinkend van koper, dat voorts de geduchte, Menoitios' afkomst,
 665. Gaf aan zijn makkers om ginds naar de ruime galeien te voeren.
 Doch tot Apolloon zeide de wolkenbestuurder Kronioon:
 — Thans, mijn Foibos, ga, ontvoer aan de speren Sarpedoon,
 Wasch hem het donkere bloed van de wonden en draag hem dan
 ver weg

Ginds naar den stroom, in zijn golven hem reinigend; zalf hem de leden
 670. Dan met ambrosischen balsem en hul hem in godlijke kleeding;
 Geef om hem verder te voeren hem voorts aan de snelle geleiders,
 Beiden den tweelingbroeders, den Slaap en den Dood, die hem ijlings
 Plaatsen in 't breede gebied van de vruchtbare lukische landstreek;
 Waar hem zijn eigene broeders en vrienden bereiden de uitvaart,
 675. Heuvel hem stichtend en stijl; want die eer voegt voor de dooden.

Alzoo sprak hij; en 't woord van zijn vader betrachtte Apolloon.
 Dalend van Ida's gebergte bezocht hij het schrikkelijk slagveld,
 Voerde terstond uit der speren bereik den verheven Sarpedoon,
 Droeg hem van daar ver weg, en hij wiesch in den stroom zijne leden,
 680. Goot er ambrosia over, en wond hem in godlijke kleeding;
 Gaf om hem verder te voeren hem voorts aan de snelle geleiders,
 Beiden den tweelingbroeders, den Slaap en den Dood, die hem ijlings
 Plaatsten in 't breede gebied van de vruchtbare lukische landstreek.

Doch thans spoorde Patroklos Automedoon aan en zijn rossen,
 685. Trojers en Lukiërs jagend, en ganschelijk werd hij verbijsterd;
 Dwaas! want had hij gelet op het woord van den zone van Peleus,
 Zou hij het jammerlijk lot ontgaan van den donkeren sterfdag.
 Maar steeds machtiger is Zeus' geest dan het menschelijk inzicht,
 Zeus die den krachtigste jaagt op de vlucht en berooft van den
 krijgsroem,

690. Lichtelijk, doch dan zelf hem ten strijd weer prikkelt en opwekt;
 Hij, die ook toen aanvuurde den moed in de borst van Patroklos.

Wien ontroofdet gij eerst, wien verder zijn leven en krijgstuig,
 Toen u, Patroklos, ten dood thans riepen de eeuwige goden?

't Waren Adrestos het eerst, en Autonoös nevens Eheklos,
 695. Perimos Megas' zoon, Melanippos en mede Epistor,
 Daarna Elastos, voorts noch Moelios nevens Pulartes;
 Dezen versloeg hij; ter vlucht ontsnaptten de anderen siddrend.

Thans had 't volk van Achaia het rijzige Troja vermeersterd
 Onder Patroklos' hand, want vooraan woedde zijn speerschacht,

700. Zoo op den krachtigen toren der vest niet Foibos Apolloon
 Stond, hem verderf todenkend, den Trojers bescherming verleenend.
 Driemaal klom op den hoek van de steile bemuring Patroklos,
 Driemaal stootte hem echter terug het geweld van Apolloon,
 Wiens onsterflijke hand zijnen blinkenden beukelaar wegstict.
705. Maar als hij nochmaals stormde, in sterkte gelijk aan een godheid;
 Klonk hem het dreigende woord van den treffer van verre Apolloon:
 — Eedle Patroklos, terug, want zoo niet wilde het noodlot
 Thans voor uw speer doen vallen de veste der loflijke Trojers,
 Ook voor Achilleus niet, toch verre in krachten u voorgaand.
710. Alzoo sprak hij, en ver ontweek naar achter Patroklos,
 Haastig vermijdend den toorn van den treffer van verre Apolloon.
 Dicht bij de skaiische poort hield Hektor zijn krachtige paarden;
 Want hij bedacht of hij weer zou strijden, ze drijvend ter kampplaats,
 Of zijne volken bevelen zich binnen den muur te vereenen.
715. Dus overlegde hij toen hem Apolloon Foibos ter zij trad,
 Gansch in gestalte een man in den bloei zijner krachten gelijkend,
 Asios, zijnde een oom van den rossenbedwingenden Hektor,
 Hekabe's eigene broeder, een zone geboren van Dumas,
 Frugië's landen bewonend ter zij van Sangarios' stroombed;
720. Dezen gelijkende zei hem de Zeus ontstamde Apolloon:
 — Hektor, waarom staakt gij den strijd? Zoo past het u geenszins.
 Mocht, zoo verre geringer ik ben, ik uw meerdere wezen,
 Weldra zoudt gij van schrik ontsteld wel mijden het slagveld.
 Op, drijf tegen Patroklos uw span sterkhoevige paarden,
725. Of gij hem wellicht slaat en u krijgsroem schenke Apolloon.
 Alzoo sprekende ijldde de god weer voort naar het krijgswerk.
 Schrandren Kebrioncs echter gelastte de schittrende Hektor
 Weer naar den slag zijne rossen te prikkelen; Foibos Apolloon
 Drong in der scharen gewoel en hij bracht er in heillooze warring
730. Argos' volk, maar gunde den Trojers en Hektor den krijgsroem.
 Hektor vermeed nu de andren der Danaërs, geenen verdelgend,

- Maar joeg tegen Patroklos zijn span sterkhoevige rossen.
 IJlings sprong uit zijn wagen Patroklos ter andere zijde,
 Hield in zijn linker de speer en hij greep met de rechter een steenklomp,
 735. Glanzend en kantig gepunt, dien nauw omspande zijn handgreep,
 Dezen nu wierp hij met al zijne kracht, maar zonder te wijken;
 Geenszins vruchteloos wierp hij; Kebriones, menner van Hektor,
 Trof hij, den bastaardzoon van den edelen Priamos stammend,
 Voerend de teugels, en zond hem den puntigen steen naar het voorhoofd.
 740. Beide de brauwen verscheurde de steen, en het been van den schedel
 Bood geen weer en hem vielen ter aard in het stof zijne oogen
 Voor zijne voeten; hij zelf, neertuimlend gelijk aan een duiker,
 Viel uit den sierlijken wagen en 't leven verliet zijn gebeente.
 Schimpende smaadde hem toen uwe taal, rosdwinger Patroklos:
 745. — Wonderlijk! Zie hoe luchtig die man, hoe vlug in het buitlen,
 Kon hij het ook eens zóo in het vischrijk water der zee doen,
 Velen verzadigde zeker die man met het vangen van oesters,
 Als hij van 't scheepsboord sprong, al ging onstuimig de golfslag,
 Zoo als hij thans op het veld uit zijn wagen behendiglijk buitelt.
 750. Waarlijk er zijn toch ook bij de Trojers behendige buitlaars.
 Alzoo sprekende kwam hij Kebriones nader, den krijgsheld,
 Zoo als een woedende leeuw, wien, na het verwoesten der perken,
 't Pijlschot treft in de borst en die valt door zijn eigene stoutheid;
 Dus ook sprongt gij, Patroklos, verwoed op Kebriones' lichaam.
 755. Maar ook Hektor wierp zich van zijn kant snel uit zijn wagen.
 Zoo om Kebriones streden zij saam, als hoog op den bergtop
 Fel het verslagene hert elkaar twee leeuwen betwisten,
 Hunkerend beiden naar buit en het hart vol grimmigen bloeddorst;
 Dus om Kebriones streden de twee slagvoerende helden
 760. Beiden, Patroklos Menoitios' zoon en de schittrende Hektor,
 Zoekend het lijf elkaar met het gruwzame koper te klieven.
 Hektor liet nu het hoofd, dat hij greep, niet meer uit zijn handen,
 Doch bij den voet hield stevig Patroklos hem vast, en de andren,

Trojers en Danaërs, mengden zich dra in de heftige worstling.

765. Zoo als de winden van oost en van zuid elkander bekampen
Tusschen de dalen der bergen om 't dichte geboomte te schudden,
Eiken en esschen, benevens de breed omschorste kornoeljes,
Zoo dat hun spiechtige twijgen gezweept elkander beroeren,
Onder een heftig gedruisch en het kraken der brekende takken,
770. Dus ook botsten de Trojers er saam met de zonen Achaia's,
Doodaanbrengend, en geen die op heilloos vluchten bedacht was.
Menige vlijmende speer trof doel om Kebriones' lichaam,
Veel gevederde pijlen, gesnord van de pezen der bogen,
Menige plettrende steen sloeg bonzende neer op de schilden,
775. Onder 't gewoel om hem heen, maar groot, ver dekkend den bodem
Lag hij in 't dwarlende stof, niet langer gedachtig aan rijkunst.

- Zoo lang stijgend de zon zich bewoog in het midden des hemels,
Wondde van weerszij 't wapen met kracht en de strijders bezweken,
Maar bij het neigen der zon naar den tijd als de stieren van 't ploegjuk
780. Worden bevrijd, toen wonnen, ten spijt van het lot, de Achaiers,
Daar zij Kebriones' lijk uit der worpen bereik en der Trojers
Wilde getier wegrukten en 't lijf van de wapens beroofden.
Thans ook wierp zich Patroklos met grimmigen zin op de Trojers.
Driemaal stortte hij voort, aan den stormenden Ares gelijkend,
785. Schreeuwend, en driewerf negen versloeg hij er onder de strijders.
Maar als hij nochmaals stormde, in sterkte gelijk aan een godheid,
Toen, o Patroklos, verscheen u het einde der dagen uws levens.
Want thans naakte u Foibos te midden der hevige slachting,
Vreeselijk; maar hij bespeurde zijn aantocht niet in de woeling;
790. Want van een wolkfloers dicht omhuld trad deze hem tegen;
Achter hem stond hij en sloeg hem zijn rug en zijn krachtige schouders
Forsch met het vlakke der hand, en zijn oogen verwarde een duizling.
Foibos Apolloon stootte hem voorts van de slapen den strijdhelm;
Tuimelend rolde en klonk met gekletter de groote vizierhelm
795. Onder de hoeven der paarden getrapt, en den harigen helmboos

- Smette het bloed en het stof; niet eer mocht volgens beschikking
 Worden bevuild van het stof de van manen omwapperde strijdhelm,
 Maar hij beschutte het hoofd en bevallig gelaat van Achilleus,
 D'edelen held; Zeus echter verleende het toen dat hem Hektor
800. Droeg op zijn hoofd, doch na was thans ook dezen het noodlot.
 Daarna brak in zijn handen de speer, ver werpend haar schaduw,
 Zwaar, veerkrachtig en groot, de gekoperde; straks van zijn schouders
 Zonk op de aarde het lange bedekkende schild met den draagriem.
 't Harnas ook ontbond hem de vorst, Zeus' zone Apolloon.
805. Bijsternis greep zijnen geest en verslaptte zijn glanzende leden,
 Wezenloos stond hij; een man van de Dardaners wierp hem van dichtbij
 Toen zijne puntige speer in den rug, vlak tusschen de schouders,
 Panthoös' zoon Euforbos, die onder de jeugd van zijn leeftijd
 Zoo door de speer uitblonk als door rijden en vlucht zijner voeten;
810. Immers hij stortte er reeds van hun wagen een twintig der mannen,
 Toen hij de strijdkar voerde het eerst, noch leerend den oorlog;
 Deze nu zond u het eerst zijne speer, rostemmer Patroklos,
 Maar hij verlamde u niet, want d'esschene schaft uit de wonde
 Rukkende, week hij terug in 't gewoel en hij durfde Patroklos,
815. Schoon ontbloot en van wapens beroofd, niet staan in den kampstrijd.
 Doch door den slag van den god en den speerstoot gansch overweldigd,
 Deinsde Patroklos terug naar zijn makkers, vermijgend het noodlot.
 Hektor thans, zoodra hij den eedlen Patroklos gezien had,
 Buiten de strijdenden wijkend, gewond door het vlijmende koper,
820. Ging door de rijen en drong op hem aan en hij stak hem de werp spies
 Onder in 't weeke des buiks, dat de koperen punt er door heen voer.
 Bonzend dreunde zijn val en een rilling beving de Achaiërs.
 Zoo, als een leeuw bloeddorstig een machtigen ever ter neer velt,
 Als op de kruin van den berg zij verwoed elkander bekampen
825. Bij eene schamele wel, wyl beiden begeeren te drinken;
 Maar voor de kracht van den leeuw zwicht vreeselijk snuivend de ever;
 Dichtbij nam met zijn speer zóo Hektor Priamos' afkomst

't Leven des moedigen zoons van Menoitios, dooder van velen.

Dan, luid juichende, zond hij hem toe de gevleugelde woorden:

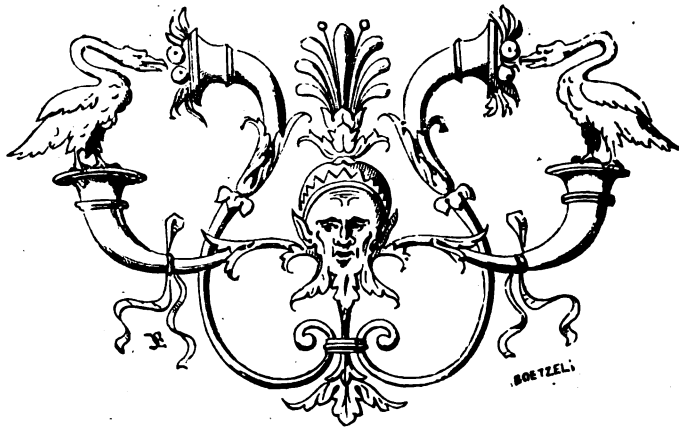
830. — Vast wel dacht gij, Patroklos, tot puin onze stad te verwoesten,
Dacht gij de troïsche vrouwen, beroofd van den dag harer vrijheid,
Mede te voeren te sloop naar het dierbare land uwer vaadren,
Dwaze! voor haar toch is het dat Hektor's vaardige rossen
Rekken hun voeten ten strijd; met de werpspies ben ik de eerste
835. Onder de moedige Trojers en waak dat haar niet van de knechtschap
Nake de dag; maar u, hier vreten de gieren uw lichaam.
Arme! Achilleus baatte u niets, hoe dapper hij zijn moog',
Hij die gewis, ginds blijvend, u dringend vermaande bij 't heengaan:
„Eer niet moet gij me keeren, o rossenbedwinger Patroklos,
840. Hier bij de welvende schepen, of Hektor den mannenverdelger
Hebt gij om schouders en borst doen scheuren den bloedigen lijfrok.”
Dus wel heeft hij gezegd en uw geest, ontzinde, bewogen.

Zwak klomk toen uwe stem, o rossenbedwinger Patroklos:

- Roem maar luid, o Hektor, u heeft Zeus zone van Kronos
845. Immers de zege verleend en Apollon; welke mij lichtlijk
Hebben bedwongen en zelve mijn schouders beroofd van de wapens.
Maar al hadden er twintig, van zulken als gij, mij besprongen,
Allen, geveld door mijn spear, was hier ontvloden het leven.
't Gruwzame noodlot velde mij neer en de zone van Leto,
850. Maar bij de menschen Euforbos; gij, derde, vermeestert mijn krijgstuig.
Doch ik verkondig u dit en bewaar gij het wel in uw geeste:
Niet lang leeft ge ook zelf voorwaar, maar naast u verrijst reeds
't Naderend einde des doods en de machtige Moira, u vellend
Onder Achilleus' handen, den edelen, Aiakos' kleinzoon.

855. Alzoo sprak hij en werd door het einde des doods overschaduwde;
Maar zijne ziel ontvlood uit de leden naar Aïdes' diepten
Droef om haar lot en verlatend de manlijke krachten en jonkheid.
Noch klomk toen tot den doode het woord van den schittrenden Hektor:
— Hoe voorspelt gij mij thans, Patroklos, het gruwzame onheil?

860. Wie toch weet of de zoon van de lokkige Thetis, Achilleus,
Niet reeds eerder geveld door mijn lans van den adem beroofd wordt?
Alzoo sprak hij en trok, met den hiel op het lijk, uit de wonde
't Koperen wapen en schudde hem ruggelings neer van de speerpunt.
Aanstands ijde hij voorts op Automedoon los met zijn werpspies,
865. Tegen den edelen makker van Aiakos' stormigen kleinzoon,
Tuk om te treffen, hem echter ontvoerden de vaardige rossen,
Zij d' onsterflijken, 't heerlijk geschenk van de goden aan Peleus.

ZEVENTIENDE ZANG.

och het ontging Menelaos, den dapperen zone van
Atreus

Niet dat Patroklos bezweek, door de Trojers geveld in de slachting.
Onder de vorsten gesneld, in het schitterend koper gewapend,
Waarde hij steeds om hem henen, gelijk om haar calf eene moeder
5. Kreunt en haar eerstling beschermt, niet vroeger gewend aan het kalven;
Dus ook liep om het lijk van Patroklos de blonde Atreide.

Steeds met zijn lans hem beschuttend en rondom welvenden beuklaar,
Was hij gereed elk doodlijk te treffen die dezen te na kwam.

Maar ook Panthoös' zoon, de behendige zwaaijer der speren,

10. Hield op Patroklos het oog, den gevallen held, en hem dichtbij
Naderend luidde zijn woord tot den strijdbaren vorst Menelaos:

— Atreus' zoon Menelaos, o godlijke, heerscher der volken,

Wijk van den doode en laat hem en gun mij den bloedigen krijgsbuit.

Geen toch onder de Trojers en 't roemvol heer van het bondsvolk

15. Velde Patroklos eer met de lans in de schriklijke slachting;

Laat mij den heerlijken roem dus winnen te midden der Trojers,
Eer u mijn werpspies treft en berooft van het liefelijk leven.

Bitter verstoord gaf dezen de blonde Atreide ten antwoord:

- O Zeus Vader, gewis overmoedig te pralen betaamt niet,
20. Want geen pardel of leeuw heeft zulk een vermetele driestheid,
Noch de geweldige ever des wouds, wiens woedende inborst
Meer dan de anderen trotsch zich verheft op de kracht die hem inwoont,
Zoo als Panthoös' zonen, de helden der lans, zich beroemen.
Ook Huperenor voorwaar, de geduchte bedwinger van rossen,
25. Had van zijn jeugd geen baat, toen smadend hij tegen mij optrad,
Toen hij mij schimpte de lafste te zijn van der Danaërs krijgsvolk;
Maar ik verklaar u, hij keerde ook niet op zijn eigene voeten
Weer om zijn minnende vrouw te verheugen en zorgende ouders.
Dus ook zal ik voorwaar doen zwichten uw kracht, als uw driestheid
30. Mij weerstaan durft, maar wel raad ik u onder uw krijgsvolk
Tijdig te wijken, vermeet het u niet mij te trotsen in 't aanzicht,
Vóór dat het kwaad u bereikt; wat gebeurd is ziet ook de dwaas wel.

Dus sprak deze; hij volgde het niet, maar gaf hem ten antwoord:

- Neen, thans zult gij mij waarlijk, o godlijke telg Menelaos,
35. Boeten mijn broeder, geveld door uw hand, wiens vrouw gij vermetel
Roemdet te hebben beroofd van haar man in de jeugdige bruidzaal,
Onuitspreeklijke smart aan de ouders te hebben berokkend.
Zeker, den treurenden zou ik een lafenis worden van droefheid,
Als het gebeurde dat ik meévoerend uw hoofd en uw krijgstuig
40. Dezen voor Panthoös neer mocht werpen en godlijke Frontis.
Maar niet onbeproefd zal thans meer blijven de arbeid
Noch zich de strijd doen wachten, hetzij tot verwinnen of neerlaag.

- Alzoo sprak hij en trof hem den rondom welvenden beuklaar;
Nochtans drong er de lans niet door maar de koperen speerpunt
45. Schampte op 't krachtige schild; thans stormde, zijn wapen verheffend,

44. 45. Aldus Zang III. 348, 349 en VII. 259 te verbeteren.

- Atreus' zoon Menelaos en, Zeus aanroepend, den Vader,
 Trof hij hem, toen hij zich wendde, en dreef hem zijn speer in den
 gorgel,
 Drukkend met al zijne kracht, op zijn wichtige vuist zich betrouwend;
 Dwars door het vleesch vond vlijmend de spits in den nek eenen uitweg.
50. Bonzend dreunde zijn val en het krijgstuig klonk om zijn leden.
 Druipend van bloed was 't haar, als der Chariten lokken bevallig,
 Sierlijk gevlochten, met goud en met zilver te zamen gebonden.
 Zoo als een weeldrige loot des olijfbooms, welken een landman
 Kweekt op een eenzame plek, waar volop water uit opwelt,
55. Heerlijk gegroeid, en de adem van iederen wind in den omtrek
 Buigt hem en wiegelt hem zacht en hij prijkt vol heerlijke bloesems;
 Maar een geweldige wind, die op eenmaal warrelend aanstormt,
 Rukt hem met kracht uit de kuil en hij werpt hem gestrekt op den bodem;
 Dus ook Panthoös' zoon neerslaande, Euforbos den speerheld,
60. Doodde hem Atreus' telg Menelaos en nam zijne rusting.
 Zoo als een leeuw in de bergen gevoed, op zijn krachten betrouwend,
 Roofte uit de weidende kudde een koe, en de beste van allen,
 Deze vermorzelt hij eerst met geweldige tanden het nekbeen,
 Daarna slurpt hij het bloed en verzwelgt dan geheel de geweidens;
65. Al in het ronde verheffen de honden en hoeders der veedrift
 Luid hun geschreeuw in de verte en wagen het niet hem ten aanval
 Tegen te trekken, dewijl hun de bleeke verschrikking op 't lijf valt;
 Dus ook voelde er geen zich den moed in de borst om te wagen
 Tegen den loflijken held Menelaos te tijgen ten aanval.
70. Dus zou vast de Atreide Euforbos' sierlijke wapens
 Hebben veroverd, indien misgunnend Foibos Apolloon
 Toen niet Hektor, geducht als de stormende Ares, gewekt had,
 Mentos gelijk in gedaante, den vorst der kikonische volken;
 Aldus sprak hij hem toe, het gevleugelde woord tot hem richtend:
75. — Hektor, gij jaagt thans voort, naar het nimmer bereikbare strevend,
 d' Edele paarden behoorend aan Aiakos' machtigen kleinzoon;

- Maar geen sterveling zal ze gemakkelijk temmen of rijden
 Buiten Achilleus zelf, dien baarde een godlijke moeder.
 Atreus' moedige zoon, Menelaos, Patroklos beschermend,
 80. Heeft thans echter inmiddels de dappere Trojers verslagen,
 Panthoös' zoon Euforbos gestuit in zijn heftige strijdkracht.
- Alzoo sprekende ijde de god weer voort naar het krijgswerk,
 Maar in zijn somberen geest was Hektor bevangen van weemoed.
 Al in het ronde de scharen bespiedende, speurde hij plotsling
 85. Dezen de heerlijke wapens vermeesterend, genen ter aarde
 Nedergestrekt en het bloed uit de opene wonde vervloeiend.
 Onder de voorsten gesneld, in het schitterend koper gewapend,
 Ijde hij, luidkeels roepend, en fel als de gloed van Hefaistos
 Woedende; Atreus' zoon ontwaarde zijn heftigen krijgsroep;
 90. Zuchtende zeide hij nu tot het moedige hart bij zich zelve:
 — Wee mij! indien ik nu hier laat liggen de heerlijke wapens,
 Of den gevallen Patroklos, die hier kwam redden mijn eere,
 Iedere Danaër zeker verwijt het mij, wie het ook zijn mocht.
 Maar als ik hier alleen met de Trojers en Hektor den kampstrijd
 95. Waag, door de schaamte gedrongen, mij éenen bestormt dan een aantal.
 Al zijne Trojers vereent hier Hektor met wuivenden helmbos.
 Doch waarom overlegt mijn gemoed thans zulke gedachten?
 Want als den goden ten spijt men zich waagt in den strijd met een
 stervling
 Welken een godheid eert, dra wierd hij geslingerd in onspoed.
 100. Daarvoor zal mij dus geen van de Danaërs gispen, mij ziende
 Wijken door Hektor gedwongen, die strijdt door den drangeener godheid.
 Doch als ik Ajas bespeurde, de schriklijke stem van het slagveld,
 Zouden wij samen ten strijd weer keerende, denken aan weerstand
 Zelfs trots godlijke kracht en voor Peleus' zone Achilleus
 105. Kunnen vermeestren den doode; dat ware het best in den rampspoed.
 Middelerwijl dat hij zoo in zijn geest en gemoed overlegde,
 Naakten de scharen der Trojers en vooraan voerde hen Hektor.

Doch thans week hij terug en hij liet den gesneuvelde liggen,
 Telkens wendend het hoofd, als een krachtige leeuw die terugdeinst,
 110. Als hem de honden en mannen met vrees doen vlieden den veestal,
 Dreigend met speer en geschreeuw; en het dappere hart in zijn binnenst
 Krimpt zich te zaam en hij wijkt mismoodig terug van het hofperk.
 Dus ook week van het lijk van Patroklos de blonde Atreide.
 Maar dan stond hij, gekeerd zoodra hij zijn makkers bereikt had,
 115. Spiedend om Ajas te vinden, den grooten, van Telamoon stammend.
 Dezen nu zag hij terstond aan het linker gedeelte des slagvelds,
 Waar hij zijn makkers bezielde met moed en vermaande ten kampstrijd;
 Want met geweldige vreeze vervulde hen Foibos Apolloon.
 Aanstonds vloog hij er heen en hij trad hem ter zij met de woorden:
 120. — Ajas, op, mijn geliefde, gespoed naar den dooden Patroklos,
 Trachten wij 't lijk althans aan Achilleus weder te brengen,
 Naakt als het is, want Hektor de schittrende roofde zijn krijgstuig.
 Alzoo sprak hij en noopte het hart van den moedigen Ajas.
 Snel doorschreed hij de strijders der spits met den blonden Atreide.
 125. Hektor, die eerst van Patroklos de heerlijke wapens geroofd had,
 Greep hem, om 't hoofd van de schouders te slaan met hetsnijdende koper,
 't Lijf weg willende sleuren ten buit voor de troïsche honden;
 Maar toen naderde Ajas en voerde zijn schild als een bolwerk.
 Rugwaarts deinsde nu Hektor en onder den drom zijner makkers
 130. Week hij en sprong op zijn wagen; hij liet door de Trojers ter stadsvest
 Dragen de sierlijke wapens, hem zelve ten heerlijken krijgsroem.
 Ajas intusschen den zoon van Menoitios steeds met zijn beuklaar
 Dekkende, hield daar stand als een leeuw die zijn welpen verdedigt,
 Welken, terwijl hij de jongen geleidt, ontmoeten de jagers
 135. Binnen het woud; maar deze, zich trotsch op zijn krachten verlatend,
 Trekt zich het voorhoofdsveld naar omlaag en bedekt zijne oogleden;
 Dus ook was het dat Ajas bewaakte den dappren Patroklos.
 Doch ook Ares' vriend Menelaos, de zone van Atreus,
 Stond aan de andere zijde, het hart vol droevigen weemoed.

140. Glaukos, Hippolochos' zoon, heervoerder der lukische manschap,
Sloeg thans grimmig op Hektor den blik en verweet hem met barschheid:
— Hektor, van aanschijn dapper, voorzeker het faalt u aan strijdkracht.
Vruchteloos heft u de roem zoo hoog, nu gij bloode de vlucht neemt.
Denk thans na hoe noch te behouden de stad en de burgvest,
145. Gij, alleen met de volken in Ilios' muren geboren;
Want geen Lukiër is er die meer met de Danaërs kampend
Voortaan strijdt voor de stad, geen dank toch is er te winnen
Hoe men ook rustloos kampt, voortdurend bestrijdend den vijand.
Welken geringeren strijder verdedigt gij noch in de woeling,
150. Gij onwaarde, dewijl gij Sarpedoon den makker en gastvriend
Daar den Argeïërs ten prooi hebt overgelaten en krijgsbuit,
Schoon hij een krachtige hulp voor de stad en u zelve geweest is
Tijdens zijn leven; gij durft thans niet van hem weren de honden.
Laten wij dus, als de mannen van Lukië volgen mijn voorslag,
155. Huiswaarts keeren en kome voor Troja het jammerlijk onheil.
Immers als thans bij de Trojers zich toonde een wakkere kloekheid
Zonder vertsagen, gelijk zij de mannen bezielt die hun landstreek
Tegen den vijand hoedend verduren den zwoegenden kampstrijd,
Zouden wij spoedig Patroklos in Ilios' sleepen als krijgsbuit.
160. Was de gesneuvelde eens in de machtige veste des konings,
Priamos' stad, als wij mede hem trokken van 't woelige slagveld,
Weldra zouden d'Argeïërs Sarpedoon's heerlijke wapens
Geven en konden wij dezen ook weder naar Ilios voeren;
Immers hij sneefde, de makker des mans, die van allen het dapperst
165. Is bij de schepen van Argos, van al zijne strijdbare volgers.
Maar den geweldigen Ajas vermat gij u niet op het slagveld
Dapper te staan en hem stout in de oogen te zien in den kampstrijd,
Noch rechtstreeks hem te tarten, dewijl hij in krachten u voorgaat.
- Norsch tot hem opziend, sprak de van manen omwapperde Hektor:
170. — Glaukos, een man van uw aard, hoe sprak hij met zulk eene driestheid?
 Waarlijk ik dacht u, mijn vriend, ver boven de andren in doorzicht

Onder de mannen die wonen in Lukië's kluitige landstreek;
 Maar thans moet ik uw geest zeer gispèn om wat gij gezegd hebt,
 Wijl gij beweert dat ik niet kan staan den geweldigen Ajas.

175. Nooit toch heb ik gebeefd voor den strijd of het stampen der paarden;
 Maar steeds toont zich de wil van den aigisbestuurder het machtigst,
 Zeus die den krachtigste jaagt op de vlucht en berooft van den
 krijgsroem,

Lichtelijk, doch dan zelf hem ten strijd weer prikkelt en opwekt.
 Maar kom, treed mij ter zijde, mijn waarde, en zie mijne daden,
 180. Zie of ik heden geheel zoo laf zal zijn als gij zeidet,
 Dan of ik menigen man van de Danaërs, trots hunnen strijdlust,
 Zal doen staken den kamp om den dooden Patroklos te redden.

Alzoo sprak hij en maande met klinkende stem de Trojanen:
 — Trojers en Lukiërs, zonen van Dardanos, strijders van dichtbij,
 185. Weest thans mannen, mijn vrienden, en denkt aan den dapperen
 weerstand,

Tot ik den schittrenden dos van de wapens des eedlen Achilleus
 aantrek, welke ik nam het geweld van Patroklos bedwingend.

Alzoo sprekende ging de van manen omwapperde Hektor
 Buiten het woelen des strijds en zich spoedende trof hij zijn makkers
 190. Dra, niet verre verwijderd, met vluchtige voeten hen volgend,
 Welke ter stad heenvoerden den heerlijken dos van Achilleus.

Ver van des slagvelds jammer verruilde hij thans zijne wapens,
 Liet door zijn strijdbare Trojers naar Ilios' heilige burgvest
 Brengen de zijnen en doste van Peleus' zone Achilleus
 195. 't Godlijke wapengerei, dat de hemelbewonende goden
 Gaven zijn vader en deze bejaard aan zijn zoon op den heertocht
 Schonk; niet oud werd echter de zoon in het vaderlijk krijgstuig.

Doch toen Zeus de bestuurder van 't zwerk hem bespeurde die
 zijwaarts

Daar in de wapens zich hulde des godlijken zonen van Peleus,
 200. Schudde hij ernstig het hoofd en hij sprak in zijn harte de woorden:

— Ach rampzaalge, gij hebt van uw dood noch geene bewustheid,
 Schoon hij u dicht reeds nadert; gij draagt d' onsterflijke wapens;
 Dos van den dapperen strijder, voor wien ook anderen heven.
 Dezen versloegt gij zijn makker, den dapperen, lieflijk van inborst,
 205. Wien gij van schouders en hoofd onvoegelijk naamt zijne wapens,
 Doch thans zal ik u geven een schittrende eer, ter vergelding
 Wijl u, gekeerd van het strijden, Andromache nimmer begroeten
 Zal en de heerlijke wapens ontvangen des zonen van Peleus.

Alzoo sprekende wonk met de donkere brauwen Kronioon,
 210. Hulde de wapenen Hektor om 't lijf, en bezielend doordrong hem
 Ares de schriklijke god van den krijg, en van moedige strijdkracht
 Werden zijn leden vervuld; in de schaar van het loffelijk bondsvolk
 Trad hij met heftig geschreeuw, en hij was voor hen allen in aanschijn
 Peleus' dapperen zone gelijk in zijn wapenen schittrend.

215. Elkeen noopte hij thans rondgaande ten strijd met zijn toespraak;
 Mesthles en Glaukos vermanend, Thersilochos wijders en Medoon,
 Asteropaios vervolgens, Hippothoös voorts en Deisenor,
 Forkus en Chromios mede en Ennomos, duider van vogels.

Dezen vermaande hij dringend en sprak de gevleugelde woorden:
 220. — Hoort mij, gij duizende stammen van 't rondom wonende bondsvolk,
 Want niet wijl ik verlangde of zocht eene menigte volken,
 Heb ik een iegelijk uwer naar hier doen gaan uit uw steden,
 Maar om mij dapper de vrouwen en jeugdige kindren van Troja
 Tegen het strijdhaft heer der Achaiërs te helpen beschermen.

225. Hiervoor doe ik mijn volken den last van geschenken en voeding
 Dragen en zoek bij u allen den moed in het hart te verhoogen.
 Rechtstreeks daarom ieder ten strijd u gewend; of gij neerlaag
 Lijdt of u zege verwierft, want zoo is 't wisslen des oorlogs.

Wie er Patroklos, ofschoon het dan slechts den gevallen zijn moog',
 230. Ajas beteugelend, sleept naar de rossenbedwingende Trojers,
 Dezen beloof ik de helft van den buit te verleenen, de weerhelft
 Houde ik zelf, en hem zal eene eer als mij zelven ten deel zijn.

- Alzoo sprak hij en recht op de Danaërs vielen zij loodzwaar,
 Hoog hunne lansen verheffend en aller gemoederen hoopvol
235. 't Lijk uit de hoede te rukken des helds Telamonios Ajas.
 Dwazen! Een aantal deed hij er sneuvelen over den doode.
 Ajas intusschen beriep Menelaos, den schrik van het slagveld:
 — Waardste, o godlijke telg Menelaos, ik denk dat wij geenszins
 Zelf althans uit den strijd meer huiswaarts stevenen zullen.
240. Niet om het lijk van Patroklos vermeestert mij zulk een bezorgdheid,
 Dra toch ligt hij ten prooi aan de vogels en honden van Troja,
 Doch meer ben ik bevreesd dat mijn hoofd en het uwe de rampspoed
 Treffe, dewijl om alles des oorlogs nevel zich uitbreidt,
 Hektor, en 's onheils lot met zijn schrikkelijk wee voor ons oprijst;
245. Op dus, roep ons de dappren der Danaërs; mogen zij 't hooren.
 Alzoo luidde zijn woord; Menelaos, de schrik van het slagveld,
 Gaf hem gehoor en zijn stem klonk luid in der Danaërs heerschaar:
 — O mijne vrienden, bestuurders en leiders der volken van Argos,
 Gij die met Atreus' zoons, Menelaos en vorst Agamemnoon,
250. Saam bij het volksmaal drinkt en die elk aan zijn eigene volken
 Geeft de geboden, van Zeus met de eere gekroond en het aanzien,
 Moeielijk valt het mij echter te zien waar iedere veldheer
 Staat, want schrikkelijk woedt het geweld van den kamp op het
 slagveld.
- Kome dus ieder van zelf en dat elk in zijn hart de verwijting
255. Voele Patroklos te laten ten spel van de troïsche honden.
 Alzoo sprak hij; en Ajas, de snelle, de zoon van Oileus,
 Hoorde terstond en hij ijldde het eerst hem ter zij, door de woeling
 Spoedend, Idomeneus mede, benevens Idomeneus' makker
 Dappre Meriones, Ares den mannenverdelger gelijkend.
260. Doch wiens geest zou noemen van zoo veel andren de namen
 Als daar achter hen volgend den strijd der Achaiërs bezielde?
 Dicht ook drongen de Trojers en vooraan voerde hen Hektor.
 Zoo als vóór aan den mond der rivier uit de wolken geboren

- Tegen de strooming bruist de geweldige golf, en aan d' oever
265. Rondom galmen de klippen door 't hoog opspattende zeenat;
 Dus ook galmde der Trojers geschreeuw; maar 't volk der Achaiërs
 Stond bij Menoitios' zoon, eendrachtig gezind, hem omringend,
 Gansch door hun koperen schilden omheind; om hun blinkende helmen
 Spreidde Kronioon thans rondom eenen donkeren nevel,
270. Want nooit was hem te voren Menoitios' zone ten vijand,
 Zoo lang bloeide in leven de makker van Aiakos' kleinzoon;
 't Was hem een gruwel ten prooi hem te zien van de troïsche honden,
 Daarom dreef hij het hart zijner makkers om dezen te redden.
 't Eerst drong Troja's macht op de wakkere zonen Achaia's.
275. Dezen verlieten den doode verschrikt; maar geen van de hunnen
 Velde, ten spijt van hun streven, de speer van de moedige Trojers,
 Doch zij ontrukten het lijk; de Achaiërs verlieten het echter
 Slechts eene wijl, want snel weer dreef er de Trojers ten aftocht
 Ajas, die ver in gestalte en daden ze allen voorbijstreeft
280. Onder het Danaërs volk, na Peleus' edelen zone.
 Rechtstreeks stormde hij voort door de strijders der spits, in ver-
 woedheid
 Was hij den ever gelijk die de honden en wakkere jagers
 Lichtlijk verstroot op de bergen, terwijl hij zich wendt in het boschdal.
 Dus ook de schittrende Ajas, des edelen Telamoon's nazaat;
285. Lichtlijk verbrak hij, zich tusschen hen mengende, Troja's geledren,
 Welke Patroklos omgaven en zeker vermeenden hem weldra
 Voort naar hun veste te sleepen en daarmee roem te verwerven.
 Zie, wel rukte hem thans bij zijn voet door de heftige woeling
 Dappre Hippolochos, zoon des Pelasgiërs Lethos, zijn draagriem
290. Vast om de pezen des enkels geknoopt, om den Trojers en Hektor
 IJvrig zijn dienst te bewijzen, hem echter bereikte het onheil
 Spoedig, dat hoe zij beproefden, zij niet van hem konden verwijzen.
 Telamoon's telg, door het dichte gewoel toespringende, trof hem
 Thans nabij en doorboorde zijn helm met het koperen wangstuk;

295. Rondom spleet door het koper der spits de omwapperde strijdhelm
 Zwichtende onder den druk van de hand en de machtige werpspies;
 Over de buis van de spits ontstroonden de bloedige hersens
 Gansch uit de wond; dra zwijmde zijn kracht en hij liet uit zijn handen
 Weder ter aard ontglippen den voet van den eedlen Patroklos,
300. Daarna stortte hij zelf voorover en naast den gedoode,
 Ver van den kluitigen grond van Larisa's gewest, en zijn ouders
 Loonde hij 't pleeggeld niet, want slechts kortstondigen leeftijd
 Was hem gegund die bezweek door de speer van den strijdbaren Ajas.
 Doch thans slingerde Hektor op Ajas de blinkende werpspies.
305. Wel ontweek hij het ziende bij tijds noch even den speerworp,
 Schedios echter, den eedlen, den dapperen zoon van Ifitos,
 Verre den eersten Fokeër, in 't roemrijk Panopeus wonend,
 Waar hij zijn huizen bezat en regeerde een groote bevolking,
 Raakte de worp in het midden van 't sleutelbeen, en de speerpunt
310. Drong met het koper geheel door de andere zij van den schouder;
 Bonzend dreunde zijn val en het krijgstuig klonk om zijn lichaam.
 Ajas weer trof Forkus den kundigen zone van Fainops,
 Steeds om Hippothoös warend, het midden des buiks, en de ronding
 Spleet hij van 't pantser en 't koper doorboorde hem diep de geweiden.
315. Tuimelend viel hij in 't stof en zijn handpalm greep in den bodem.
 Deinzend weken de voorsten terug, met den schittrenden Hektor.
 Doch de Argeiërs, hun kreet luid heffende, sleepten de dooden,
 Forkus, Hippothoös, weg, en ontdeden hun lijf van de wapens.
 Weldra zouden d' Achaiërs van strijdlust blakend de Trojers
320. Weder, in onmacht zwichtend, naar Ilios hebben gedreven,
 Zouden zich, zelfs ondanks Zeus' wet de Argeiërs den krijgsroem
 Winnen door eigene sterkte en moed; maar Foibos Apolloon
 Spoorde Aineias zelf, de gestalte van Perifas dragend,
 Eputos' zoon, in den dienst van Aineias' vader, den grijsaard,
325. Mede vergrijsd als heraut, wel kundig in hulpzamen raadslag.
 Dien in gedaante gelijk sprak Zeus' zoon Foibos Apolloon:

- Hoe toch zoudt gij, Aineias, in spijt van den godlijken bijstand,
't Rijzige Ilios redden? Ik zag wel andere mannen
Welke hun krachten vertrouwend en moed, en hun wakkere
kloekheid,
330. Fier op hun aantal steunden en vreezeverachtende volken.
Nochtans gunde ons Zeus veel meer dan den Danaërs zege;
Maar thans siddert gij zelven en houdt u terug van het strijdperk.
Alzoo sprak hij; Aineias herkende den treffer Apolloon,
Toen hij hem zag in 't gelaat, en zijn roep klonk luide tot Hektor:
335. — Hektor en verdere leiders en hoofden van Trojers en bondsvolk,
Schandelijk ware het wel, als wij thans voor de dappre Achaiërs
Weken naar Ilios' veste bedwongen en machteloos zwichtend.
Pas noch zcide mij immers een god aan mijn zijde genaderd,
Zeus de verheven regeerder betoont in den strijd zich uw redder;
340. Laten wij rechtstreeks dus op de Danaërs stormen, dat dezen
Niet met hun dooden Patroklos gerust heengaan naar de schepen.
Alzoo sprak hij en stond met een sprong aan het hoofd van de voorsten;
Dezen nu waren gekeerd en zij boden hun spits den Achaiërs.
Daarop zwaaide Aineias de speer, die Leiokritos neerwierp
345. Zoon van Arisbas gestamd, Lukomedes' voortrefflijken makker.
Bitter betreurde de held Lukomedes den vallenden krijgsman,
Spoedde zich dicht bij de strijders en, slingrend de blinkende werpspies,
Raakte hij Hippasos' zoon, den bestuurder des volks Apisagoon,
Onder de borst in de lever en slaakte terstond zijne leden;
350. Herwaarts was hij gesneld van Paionië's kluitige landstreek,
Wel na Asteropaios het meest uitstekend in krijgsdeugd.
Bitter betreurde den doode de strijdbare Asteropaios,
Rechtstreeks stormde ook deze de Danaërs tegen met felheid,
Maar toch was het vergeefs, want gansch door hun schilden beveiligd
355. Stonden zij dicht om Patroklos en strekten de speren ten afweer.
Ajas begaf zich tot ieder en riep zijn bevelen met aandrang:
Ieder gebod hij om niet van den doode te wijken naar achter,

Noch alleen zich te wagen ten strijd vóór d' andre Achaiërs,
 Maar rondom hem te komen, van dichtbij voerend den kampstrijd.
 360. Aldus klonk het bevel des geweldigen Ajas, de bodem
 Droop van het purperen bloed en de een op den ander gestapeld
 Stortten de lijken der Trojers en 't strijdhaft heer van het bondsvolk,
 Ook van de Danaërs; want niet bloedeloos was hun de worstling,
 Schoon zij er minder verloren, dewijl steeds ieder bedacht was
 365. Samengeschaard elkaar voor den gruwzamen dood te behoeden.

Alzoo woedden zij voort, als een vuur, en men konde het nauwlijks
 Zien of de zon of de maan noch veilig bewaarde haar standplaats;
 Want dicht dekte een nevel de dappere strijders in duister,
 Welke Menoitios' zoon omringden die zonk op het slagveld.
 370. Doch bij de andere Trojers en scheenplaatdragend' Achaiërs
 Kampte men vrij in het licht van den ether, en gloeienden straalglans
 Breidde de zon op hen uit, geen wolkje vertoonde zich ergens
 Over het land of gebergte; ook poosden zij soms van den kampstrijd
 Wijl zij den wondenden worp van hun makkers vermeden die veraf
 375. Stonden; het hevigste echter verduurde de schaar in het midden
 Zoo door den strijd als het duister, en onder het gruwzame koper
 Leden de dapperste mannen; intusschen vernamen tot dusver
 Twee roemruchtige strijders, Antilochos noch Thrasumedes,
 Niets van den dood van Patroklos, den edelen, maar zij vermeenden
 380. Noch dat hij leefde en streed in het voorste gewoel met de Trojers.
 Maar steeds beiden bezorgd voor den dood en de vlucht van hun
 makkers,

Voerden zij verre den kamp, want zoo had Nestor bevolen
 Toen hij hen strijdwaarts zond naar de donkerbeschilderde schepen.
 Zoo dreef gansch dien dag hen de heftige drang van de worstling
 385. Drukkend en zwaar; steeds werden door 't zweet en de rustlooze arbeid
 Iederen strijder de knieën en schenen en voeten van onder,
 Handen en oogen bezoedeld, terwijl zij met woede den kampstrijd
 Voerden om d' edelen makker van Aiakos' vurigen kleinzoon.

- Zoo, als een man eene huid van den rijzigen stier aan zijn werkvolk
 390. Gaf om te spannen, te voren met vet overdekt en gewreven;
 Dezen nu vatten de huid, die zij saam in een kring zich verspreidend
 Trekken, zoo lang tot het vocht ze verzacht en het vet er in doordringt;
 Zoo door de handen van velen gerekt spant gansch zich de stierhuid;
 Dus ook trokken zij 't lijk, op een luttele ruimte zich werend
 395. Over en weder, en allen vervulde de hoop, de Trojanen
 't Lijk naar de veste te sleepen van Ilios, maar de Achaiërs
 Ginds naar de welvende schepen, en rondom woedde de worstling
 Wild, en hen had voorwaar noch Ares de wekker ten kampstrijd,
 Noch Athenaia berispt, hoe fel ook de toorn hen bezielde had.
400. Zulk een bezwaarlijken kamp had tusschen de strijders en wagens
 Zeus om Patroklos gespannen dien dag. Doch d' eedle Achilleus
 Had noch geenerlei mare-gehoord van den dood van Patroklos;
 Want het gevecht was ver van de snelle galeien verwijderd
 Onder den troïschen muur; zoo voedde zijn hart de verwachting
 405. Niet dat hij viel, maar levend, de poort eens zijnde genaderd,
 Weder terug zou keeren; hij hoopte ook zeer dat hij geenszins
 Zoude vermeestren de stad, noch zonder hem, noch met zijn bijstand;
 Vaak toch had hij gehoord wat zijn moeder vertrouwlijk gezegd had,
 Toen zij 't besluit hem verkondde des machtigen zonen van Kronos.
 410. Doch toen had hem zijn moeder een schrikkelijk leed als er voorviel
 Niet doen kennen, dat sneefde de makker hem verre het dierbaarst.
- Maar noch steeds om den doode de puntige speren verheffend,
 Drongen zij rusteloos toe, elkander het leven benemend.
 Dus sprak deze en gene der kopergedoste Achaiërs:
415. — Vrienden, het ware ons weinig tot roem naar de welvende schepen
 Weder te keeren, voorwaar eer scheure het donkere aardrijk
 Hier voor ons allen zich open, in trouwe dit ware ons beter,
 Als wij hem hier prijsgevend, den rossenbedwingenden Trojers
 Gunnen hem mede te sleepen naar Ilios, winnend den krijgsroem.
420. Dus sprak deze of gene ook onder de moedige Trojers:

— Vrienden, al was het ons lot dat bij dezen de dood ons ter neer sloeg
Allen te zaam, dan noch dat er niemand wijkte van 't slagveld.

Zoo sprak deze en gene en wekte bij ieder den krijgsmoed.

Alzoo woedden zij voort en des oorlogs ijzeren dreuning

425. Rees naar den koperen hemel omhoog door den ledigen ether;
Buiten het slagveld stonden de paarden van Aiakos' kleinzoon
Weenende, toen voor het eerst zij vernamen dat ginder hun menner
Zonk in het stof door de hand van den mannenverdelgenden Hektor.
Hoe hen Automedoon telkens, de dappere zoon van Dioreas,
430. Poogde met nopenden slag van de zweep te bewegen en aandreef,
Hoe hij met vleiende woorden hun toesprak, hoe hij hen dreigde,
Niet naar de schepen, geschaard bij de ruimte des Hellespontos,
Wilden zij weder terug, noch gaan naar den strijd der Achaiërs,
Maar, zoo roerloos stil als de grafstijl boven een heuvel
435. Staat, den gestorvenen man of een vrouwe gewijd ter gedachtenis,
Dus ook stonden zij pal in het tuig van den sierlijken wagen,
Hielden hun hoofden geneigd naar den grond, en de gloeiende tranen
Vloten er langs hunne oogen ter aard, om den droevigen jammer
Wijl zij hun menner betreurden; de golvende manen ter weerszij
440. Tusschen de bocht van het juk neerglijdende werden bezoedeld.
Deernis gevoelde zijn hart om de treurende, toen hen Kronioon
Zag, en hij schudde het hoofd en hij sprak in zijn binnenst de woorden:
— Armen, o waarom hebben wij eens u geschonken aan Peleus,
Hem, eenen sterflijken vorst, u nimmer veroudrend en stervend?
445. Was het om leed te verduren bij 't onspoedlijdende menschedom?
Want niets is er en nergens dat zóo ellendig en rampvol
Is als de mensch, van het al dat er ademt en kruipt op het aardrijk.
Doch voorwaar nooit zal u in 't juk van den kunstigen wagen
Hektor Priamos' zoon doen gaan; nooit zal ik het dulden.
450. Heeft hij nu niet aan de wapens genoeg en het ijdele pralen?
Moedig en krachtvol zal ik de knieën en harten u beiden
Maken, opdat gij behouden Automedoon ook van het slagveld

Voert naar de welvende schepen; den roem toch geef ik den Trojers
 Dood te verspreiden, zoo lang tot zij dicht bij de vlugge galeien
 455. Dringen, tot 't zonlicht daalt en het heilige duister omhoog rijst.

Alzoo sprekende blies hij bezielende kracht in de paarden.

Aanstands schudden zij 't stof van hun manen ter aarde en voerden
 Vliegend den luchtigen wagen door drommen Achaiërs en Trojers.
 Stormend gevoerd door het span, hoe zeer zijnen makker betreurend,
 460. Viel hen Automedoon heftig te lijf, als een gier op de ganzen;
 Licht ontvluchtte hij soms aan het druisend geweld van de Trojers,
 Licht weer stormde hij toe, in het dichte gewoel hen vervolgend.
 Maar geen mannen versloeg hij, terwijl hij er stormend op indrong;
 Immers hij kon alleen in den godlijken wagen, de werpspies

465. Niet tot den aanval zwaaien en sturen de ijende rossen.

 Eindelijk was er een trouwe gezel wiens blik hem gewaar werd,
 Zag hem Alkimedoon, telg van Laërkes den zone van Haimoon;
 Achter de strijdkar stond hij, het woord tot Automedoon richtend:
 — Welk eene godheid wekte, Automedoon, thans in uw harte
 470. Zulk eenen ijdel raad en benam u de schrandere zinnen?
 Wijl gij den strijd aldus in het voorste gewoel met de Trojers
 Voert, alleen; daar viel uw gezel en de pralende Hektor
 Zelf thans draagt om zijn schouders de wapens van Aiakos' kleinzoon.

Daarop zeide hem weder Automedoon, telg van Diores:

475. — Wie, o Alkimedoon, is uw gelijk bij de andre Achaiërs,
 Welke de kracht zou temmen van 't span onsterflijke rossen,
 Buiten den een'gen Patroklos, der goden gelijke in doorzicht
 Tijdens zijn leven? Hem trof thans echter de dood en de Moira.
 Maar welaan, neem gij nu de zweep en de blinkende teugels,
 480. Houd ze, terwijl ik den wagen verlaat om te staan in het strijdperk.

Alzoo sprak hij; en dra op den strijdbaren wagen gesprongen
 Vatte Alkimedoon snel in zijn handen de zweep en de teugels.
 Doch uit de strijdkar wierp zich Automedoon; dezen bemerkend
 Sprak tot den naast hem getreden Aineias de schittrende Hektor:

485. — O Aincias, bestuurder der kopergepantserde Trojers,
 'k Zag daar ginds die paarden van Aiakos' stormigen kleinzoon
 Wild in den strijd voortvliegen, met onstrijdhaftige menners.
 Waarlijk ik hoop ze te nemen, ten minste indien gij het mede
 Vurig begeert; want wis wanneer wij te zaam hen bestormen
 490. Zouden zij niet zich verstouten het hoofd ons te bieden ten kampstrijd.

Alzoo sprak hij; hem volgde de krachtige zoon van Anchises.
 Rechtstreeks togen zij voort, om hun schouders de schilden van
 stierhuid

Hard en gedroogd, rondom met een menigte koper beslagwerk.

Chromios ging met hen meê en de godengelijke Aretos,

495. Samen hen volgend; hun klopte het hart van de hoop ze te dooden
 Beiden en mede te voeren het span hooghalzige paarden;
 Dwazen, zij keerden gewis niet zonder een bloedige neerlaag
 Weer van Automedoon; dezen, tot Zeus toen biddend den Vader,
 Wiessen de moed en de kracht in den donkerbenevelden boezem.

500. Snel tot Alkimedoon luidde, zijn trouwen gezelle, zijn toeroep:
 — Houd, o Alkimedoon, toch niet ver van mijn zijde de paarden,
 Maar dat hun adem mij rake den rug; want waarlijk ik zeg u
 Hektor Priamos' zoon zal niet zijne woede betoomen

Eer hij Achilleus' span schoonmanige rossen vermeestert,

505. Eer hij ons beiden gedood en de scharen der mannen van Argos
 Heeft doen vluchten, tenzij dat hij zelf aan de spitse geveld werd.

Alzoo sprak hij en riep met de Ajaxen vorst Menelaos:

— Ajaxen, legerbestuurders van Argos' volk, Menelaos,

Laat nu de zorg voor den doode den dappersten mannen vertrouwd zijn,

510. Laten zij dezen omringen en weren de scharen der strijders,
 Maar ons levenden, redt ons, verwijdert den dag der verschrikking:
 Want ons verdrukt met het wicht van den tranenverwekkenden oorlog
 Hektor, benevêns Aincias, de dappersten onder de Trojers.

Doch voorzeker, dat alles berust in den schoot van de goden;

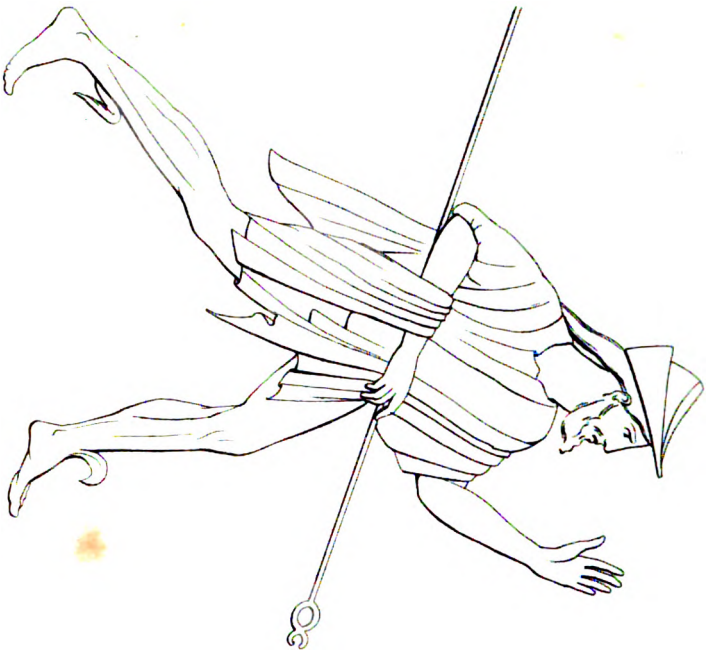
515. Vliege mijn speer dus voort, Zeus moge het verdere schikken.

Alzoo sprak hij en hief 't ver schaduw werpende speerhout,
 Wierp het en trof van Aretos het rondom welvende schildvlak,
 Maar 't schild weerde de speer niet af en het puntige koper
 Drong tot het binnenste, diep in den buik, doorklievend den gordel.
 520. Zoo als een man in den bloei zijner jeugd met de snijdende hakbijl
 Achter de horens den hals van het rund door de weiden gevoederd
 Klieft om hem gansch te doorsnijden, en 't dier voorover ter neer stort,
 Dus ook stortte hij neer, voorover gebonsd, en de speerschaft,
 Diep den geweiden haar scherp indrijvende, slaakte zijn leden.
 525. Doch op Automedoon wierp thans Hektor de blinkende werpspies;
 Maar noch tijdig het ziende vermeed hij de koperen lanspunt,
 Wyl hij naar voren zich bukte, en achter hem diep in den bodem
 Boorde de machtige speer, wier schaft daar trillende instak,
 Tot de geweldige Arcs haar eindelijk nam hare veerkracht.
 530. Thans ook hadden zij lijf aan lijf met de zwaarden gestreden,
 Als hun de Ajaxen niet in hun aangreep hadden gescheiden,
 Saam door de woelende drommen gestormd, op den roep van hun
 makker.

Dezen bespeurende schrikten en spoedden zich weer ten terugtocht
 Hektor benevens Aineias en Chromios godlijk van aanschijn,
 535. Welke Aretos, het harte verscheurd, daar moesten verlaten;
 Rassche Automedoon echter, den stormigen Arcs gelijkbaar,
 Trok hem het wapengerei van het lijf met den juichenden uitroep:
 — Waarlijk, ik heb om den dood van Menoitios' zone een weinig
 't Harte verlicht van zijn smart, al heb ik een mindre verslagen.

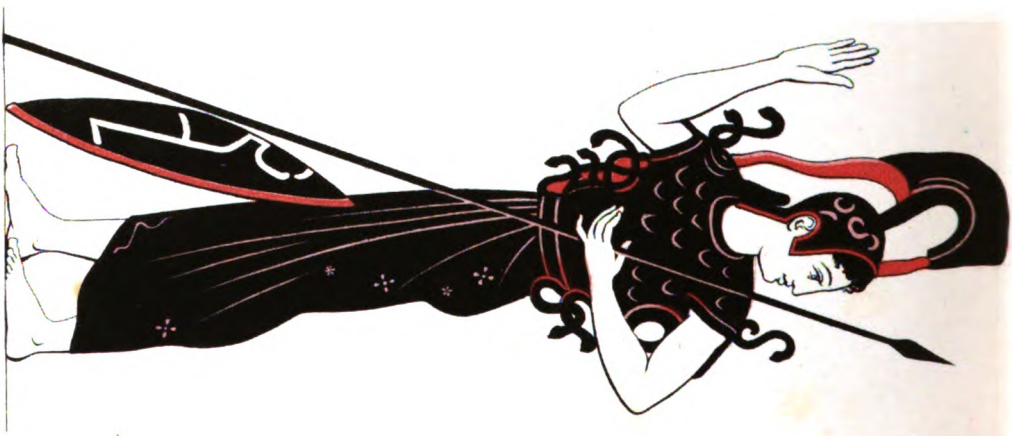
540. Alzoo sprak hij en plaatste den bloedigen buit in zijn wagen,
 Welken hij zelf dan besteege, aan zijn voeten en handen van boven
 Bloedig bespat, als een leeuw met het vleesch van een stier zich
 verzadend.

Weder begon om Patroklos het heftig gewoel van den kampstrijd
 Zwaar en van tranen vervuld, en Athena bezielde den strijdlust,
 545. Nedergedaald uit de lucht; want Zeus' wijdschouwende doorzicht

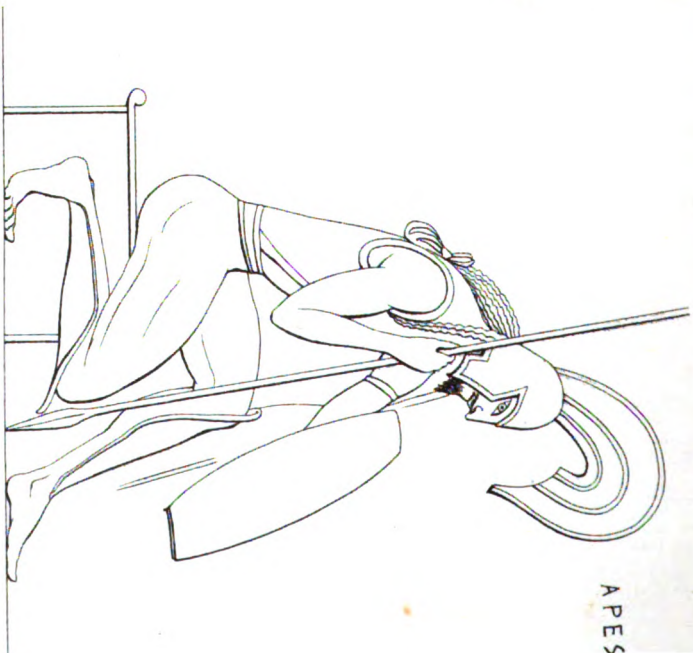
HERMES

VAAS UIT DE VERZAMELING VAN LAMBERG.

ATHENE

VAAS TE BRUNN.

APES

ARES

VAN DE FRANÇOIS-VAAS, FLORENCE.

S. Leachant & Van Hara.

- Deed haar de Danaërs wekken, dewijl thans keerde zijn raadslag.
 Zoo wen Zeus voor de menschen den purperen boog aan het luchtruim
 Uitspant, welken hij stelt als een teeken hetzij van den oorlog
 't Zij van des ijzigen winters gestorm, dat den mensch in zijn arbeid
 550. Stremt bij den bouw van het veld en de blatende kudden bekommert,
 Dus ook ging zij geheel omhuld van een purperen nevel
 Onder de scharen van Argos en wekte er iederen strijder.
 Atreus' zone het eerst aansporende sprak zij tot dezen,
 D' edelen held Menelaos, het dichtst aan haar zij zich bevindend,
 555. Wien zij als Foinix verscheen in gedaante en machtigen stemklank:
 — Zeker het zal, Menelaos, tot schande u zijn en beschaming
 Als dien trouwen gezelschap des bewonderenswaarden Achilleus
 Onder den troischen wal voortsleepen de vaardige honden.
 Op! en met kracht u geweed, drijf al uwe volken ten veldslag.
 560. Daarop gaf Menelaos, de schrik van den slag, haar ten antwoord:
 — Foinix, waardige vader en grijsaard, o als Athena
 Slechts mij de kracht mocht geven en weren den storm van het werptuig;
 Dan wel zou ik hem gaarne mijn bijstand bieden en redden
 Onzen Patroklos; zijn dood toch wondde mij smartlijk den boezem.
 565. Maar als het schrikkelijk vuur is Hektor's kracht en zijn koper
 Poost van den doodslag niet, wijl Zeus hem gunde den krijgsroem.
 Alzoo sprak hij; en 't gaf der godin blauwoogig' Athena
 Vreugd dat van alle de goden hij 't eerst haar zond zijne bede.
 Sterkte verleende zij toen die zijn schouders vervulde en knieën,
 570. Deed hem den moedigen aard van de vlieg in het harte verrijzen,
 Welke, ofschoon men ze telkens verjaagt van het menschelijk lichaam,
 Steeds het vervolgt met haar steek, naar het bloed van de menschen
 begeerig;
 Zoo volhardde de moed in zijn donkerbenevelde zinnen.
 Snel tot Patroklos genaderd, verzond hij de blinkende speerschacht.
 575. Onder de Trojers bevond zich een zoon van Eëtioon, Podes,
 Rijk in bezitting en edel; bij uitstek cerde hem Hektor

- Onder het volk, en hij was hem een makker en dierbare dischvriend.
 Dezen nu trof Menelaos, de blonde Atreide, den gordel
 Toen hij zich wendde tot vluchten en gansch doorboorde hem 't koper;
 580. Dreunend bonsde zijn val. Doch Atreus' zoon Menelaos
 Sleekte het lijk uit der Trojers geweld naar den drom zijner makkers.
 Doch thans stond, hem bezielend, ter zijde van Hektor Apolloon
 Fainops Asios' zone gelijk, hem van al zijne gasten
 Verre het meeste geliefd, in Abudos zijn woning bezittend;
 585. Dezen gelijkende zei hem de trefser van verre Apolloon:
 — Hektor, wie zou noch bij het volk der Achaiërs u vreezen?
 Nu Menelaos met schrik u vervult, schoon immer te voren
 Zwak in het voeren der speer, alleen thans trok hij den doode
 Weg uit de handen der Trojers en velde uw trouwen gezelle,
 590. Dapper te midden der vorsten, den telg van Eëtioon, Podes.
 Alzoo sprak hij; en Hektor van weemoed donker beneveld,
 Spocdde zich vóór aan de spits, in het schitterend koper gewapend.
 Toen nam Kronos' zoon de van kwasten omwapperde aigis
 Schittrend van glans, en de Ida met wolken geheel overdekkend
 595. Zond hij den bliksem en donder met kracht, uitspannend de aigis;
 Zege beschikte hij toen aan de Trojers en vlucht den Achaiërs.
 't Eerst sloeg toen aan het vluchten Peneleos, vorst der Boioters;
 Want bij het voorwaarts dringen verwondde een speer hem den
 schouder
 Schampend het bovenste deel; en het vleesch doorsneed tot de beendren
 600. Krassend Poludamas' lans, want dichtbij wierp hij zijn wapen.
 Dichtbij trof ook Hektor van Leïtos' hand het gewrichtsbeen,
 Eedlen Alektruoon's telg, en hij stuitte den held in zijn strijdkracht;
 Angstvol zag hij in 't rond; in zijn geest toch wachtte hij nimmer
 Meer met de speer in de vuist noch tegen de Trojers te kampen.
 605. Doch van Idomeneus' speer werd Hektor, op Leïtos stormend,
 Tegen zijn pantser geraakt, en hij trof hem de borst bij den tepel;
 Maar zijne speer brak af bij de buis; luid schreuwden de Trojers;

- Doch naar den Deukalione Idomeneus, staand op zijn wagen,
 Wierp thans Hektor de speer; schoon weinig, hij miste hem echter;
610. Doch aan Meriones' makker die mende het span van den wagen,
 Koiranos, hier hem gevolgd uit het stevig betimmerde Luktos —
 Zeker, Idomeneus had in het eerst van de roeiende schepen
 Herwaarts komend te voet, aan de Trojers vergund een verwinning,
 Zoo niet Koiranos haastig zijn vaardige rossen gezweept had,
615. Zoó, wel dezen ten heil en den gruwbaren dag van hem werend,
 Maar zelf nedergeveld door den mannenverdelgenden Hektor —
 Dezen dan wondde hij onder de kaak en het oor, en de tanden
 Stootte de speerpunt uit en zij kliefde de tong in het midden.
 Dra ontviel hij den wagen en gleden ter aarde de teugels.
620. Doch van den grond nam dezen met eigene handen, zich bukkend,
 Weder Meriones op, tot Idomeneus richtend den toeroep:
 — Zweep ze nu voort, dat gij weer naar de snelle galcien terugkeert;
 Want gij bespeurt wel zelf, geen zege verzelt de Achaiërs.
- Alzoo sprak hij; nu zweepte Idomeneus snel naar de schepen
625. 't Span schoonmanige rossen, het hart door den schrik overvallen.
 Noch grootmoedigen Ajas ontsnapte het noch Menelaos
 Hoe Zeus toen aan de Trojers de wankende zege vergund had.
 Zoo dan zei hun het eerst Telamonios Ajas, de groote:
 — Thans helaas zou ieder, ofschoon hij een kind in verstand waar',
630. Zien dat hij zelf, Zeus Vader, den Trojers verleent zijnen bijstand,
 Want steeds treffen hun worpen, van allen, van wie ze ook uitgaan,
 Zij het een laffe of held; Zeus geeft ze aan allen de richting;
 Maar slechts doelloos valt van ons allen de speer op de aarde.
 Doch welaan, en bedenken wij zelf wat best ons te doen staat,
635. Hoe wij het lijk aan hun macht noch zullen ontrukken, en zelve
 Weer van den kampstrijd keeren tot vreugd onzer dierbare makkers,
 Welke ons ziende gewis zich beangstigen, daar zij ons zeker
 Tegen des moordenden Hektor's geweld en verwinnende handen
 Weerloos achten en dra bij de donkere schepen gevallen.

640. Mocht er een vriend maar zijn die aan Peleus' zone ten spoedigst
 Bracht het bericht, want zeker, ik denk dat hij geenerlei kondschap
 Hoorde der droevige mare, dat sneefde zijn dierbare makker.
 Nergens kan ik intusschen nu zulk een Achaiër bespeuren,
 Want rondom dekt nevel hen zelven gelijk hunne paarden.
645. O Zeus Vader bevrijd van die nevelen toch de Achaiërs,
 Maak ons de lucht weer helder en geef dat wij zien met de oogen;
 Dood ons ten minste in 't licht, wijl thans alzoo het u goeddunkt.
 Aldus sprak hij; zijn weenen vervulde den Vader met deernis;
 Aanstonds dreef hij de nevels uiteen en verdrong hij den mistdamp,
650. Hel scheen weder de zon en verlichtte in 't ronde het strijdperk;
 Toen riep Ajas terstond Menelaos den schrik van het slagveld:
 — Zie thans rond, Menelaos, o godlijke telg, of gij ergens
 Levend Antilochos speurdet, den zoon van den moedigen Nestor,
 Geef hem bevel dat hij spoede en ga tot den schrandren Achilleus,
655. IJings en zegge dat sneefde de makker hem verre het dierbaarst.
 Alzoo luidde zijn woord; Menelaos de schrik van het slagveld
 Volgde zijn raad en hij ging. Als een leeuw die zich weert in het hofperk,
 Als hem vermoeide zijn woede om honden en jagers te tergen,
 Welke hem niet toelaten den vetsten te rooven der runders,
660. Wakend den nacht doorbrengend; begeerig het vleesch te verslinden
 Valt hij ze aan, maar woedt te vergeefs, want tal van hun speren
 Vliegen hem daar te gemoet, door de wakkere handen geslingerd,
 Tal van hun vlamme fakkels; hij deinst in zijn woedenden aanloop,
 Tot hij bij 't kriecken des daags, mismoedig van hart zich verwijdert;
665. Dus ook ging Menelaos de schrik van den slag, van Patroklos
 Noode gekeerd, want vreeze beving hem dat thans de Achaiërs
 Onder den angst van hun vlucht er hem lieten ten buit van den vijand.
 Dus tot Meriones klonk en de Ajaxen dringend zijn toeroep:
 — Ajaxen, gij die Argeiërs bestuurt, en Meriones mede,
670. Laat thans ieder gedenken des jammervollen Patroklos
 Zachte gemoed, die voor elk steeds wist zachtzinnig te wezen

Tijdens zijn leven, hem trof thans echter de dood en de Moira.

- Alzoo sprekende spoedde de blonde Atreide zich verder,
 Alom spiedend in 't rond als een adelaar, welken zij roemen
675. Als in het spieden het scherpst van de hemelbewonende vogels,
 Welken, ofschoon hoog vliegend, het schuw snelvoetige haasje
 Niet ontgaat als het rust in het dichtomlooverde struikhout,
 Maar hij bespringt en berooft het met haastigen greep van het leven.
 Dus ook, godlijke telg Menelaos, uw glanzende oogen
680. Spiedend in 't ronde gewend in het talrijk heer uwer makkers,
 Of gij ook Nestor's zoon noch onder de levenden zien mocht.
 Dezen nu zag hij terstond aan het linker gedeelte des slagvelds,
 Waar hij zijn makkers bezielde met moed en vermaande ten kampstrijd.
 Dicht tot hem naderend sprak blondlokkige held Menelaos:
685. — Op! van de goden getogen Antilochos, droevige tijdling
 Moet ik u thans doen hooren, o mocht zij ons nimmer gebeurd zijn.
 Zelf voorwaar wel, denk ik, bespeurt gij uit eigen aanschouwing,
 Weet gij het reeds dat een god aan de Danaërs jammer beschikt heeft,
 Doch aan de Trojers de zege; de dapperste zoon van Achaia
690. Sneefde, Patroklos, een droevig gemis bij de Danaërs wekkend.
 Maar ga gij het, gespoed naar de vloot der Achaiërs, Achilleus
 Melden, en moge hij snel naar zijn schip noch redden het lichaam
 Naakt als het is, daar Hektor de schittrende roofde zijn wapens.
 Alzoo luidde zijn woord, en Antilochos schrikte het hoorend.
695. Lang ontbrak hem de macht om zijn woorden te uiten, de oogen
 Schoten van tranen hem vol, dof zwijmde zijn heldere stemklank.
 Echter verzuimde hij niet het bevel dat hem gaf Menelaos,
 Maar hij bespoedde zijn gang en zijn wapenen gaf hij zijn makker
 Eedlen Laodokos, dicht met de krachtige paarden hem volgend.
700. Ver van het slagveld voerden den weenende thans zijne voeten,
 Bode der schriklijke mare aan Peleus' zone Achilleus.
 Doch thans zoekt uw verlangen, o godlijke telg Menelaos,
 Niet uwe makkers in druk te verdedigen, toen van hun zijde

- Spoodde Antilochos, welken de Puliërs noode ontbeerden;
705. Maar tot hun bijstand riep hij den godlijken held Thrasumedes;
 Daarop snelde hij zelf dan weer naar den grooten Patroklos,
 Waar hij de Ajaxen spoedig ter zijde getreden, hun toesprak:
 — Dezen gelastte ik wel dat hij ginds tot den rappen Achilleus
 Ging bij de snelle galeien, ofschoon ik geloof dat hij geenszins
710. Thans hier komt, hoe zeer op den godlijken Hektor verbitterd;
 Want hoe ging hij de Trojers te keer, ontbloot van zijn krijgstuig;
 Doch welaan en bedenken wij zelf wat best ons te doen staat;
 Hoe wij het lijk aan hun macht noch weer ontrukken, en zelve
 Buiten der Trojers gewoel ontvlieden den dood en het noodlot.
715. Toen antwoordde de groote, van Telamoon stammende Ajas:
 — Voegzaam hebt gij gesproken, geprezene held Menelaos,
 Gij en Meriones samen, gij moet snel bukkend den doode
 Grijpen en heffen hem op uit het woelend gedrang, en van achter
 Zullen wij voeren den strijd met de Trojers en godlijken Hektor,
720. Beiden gelijk van gemoed en van naam, die te voren ook altijd
 Bleven vereenigd en samen verduurden den heftigen oorlog.
 Alzoo sprak hij; de andren het lijk van de aarde verheffend
 Tilden het hoog op hun armen, en luidkeels schreeuwde van achter
 Troja's volk, nu het zag de Achaiërs die lieven het lichaam:
725. Daarop stormden zij voort, als de honden die 't bloedende woudzwijn
 Allen bespringen, naar voren gerend van de jeugdige jagers;
 Eerst vol drift en begeerig het dier met hun tand te verscheuren,
 Maar zoodra het zich tegen hen wendt, op zijn krachten betrouwend,
 Wijken zij allen terug en verstrooien zich heinde en verre.
730. Dus ook Troja's scharen die eerst wel joegen den vijand,
 Houwend met zwaarden en treffend met dubbelsnijdende speerpunt;
 Maar toen tegen hen weer zich de Ajaxen keerden en standvast
 Bleven, verbleekte hun allen de huid en verstoutte zich niemand
 Verder naar voren te dringen en noch om den doode te kampen.
735. Alzoo droegen zij beiden het lijk met geweld van het strijdperk

- Heen naar de welvende schepen; en steeds omgaf hen de kampstrijd,
 Wild als het vuur, dat geweldig de veste der mannen bestormend
 Plotseling hooger zijn vlammen verheft, en de huizen verdwijnen
 Onder den heftigen gloed, voortbruisend door kracht van den wind-
 stroom;
740. Dus ook drong en vervolgde hen daar op den weg dien zij gingen
 Steeds het gewoel van de paarden en werpspiesvoerende strijders.
 Zoo als een span muiddieren, met duchtige krachten zich werend,
 Langs een gekronkelden weg eenen balk van de hoogte der bergen
 Sleept of een wichtigen boom voor den scheepsbouw dienend; de harten
745. Worden den zwoegenden dieren gedrukt door het zweet en den arbeid;
 Dus ontvoerden zij 't lijk met geweld; en de Ajaxen stonden
 Achter hen, steeds afwerend, gelijk aan een heuvel die boschrijk
 Voor in de vlakke zich strekt, en den drang van het water te keer gaat,
 Zelfs van de krachtigste stroomen de zwaar te beteugelen golven
750. Keert en hun vlietende waatren terstond naar de vlakke gedrongen
 Afweert, wjl hunne kracht niet kan doorbreken den heuvel;
 Dus ook weerden van achter de Ajaxen immer den aanval
 Welken de Trojers beproefden; zij volgden hen, twee het geweldigst,
 Beiden Aineias de zoon van Anchises en schittrende Hektor.
755. Zoo als een wolk daar strijkt van gevogelte, spreuwen of kraaien,
 Allen te zaam luid krijschend, wanneer zij de vlucht van een havik
 Hebben gespeurd, die den dood aan de kleinere vogelen aanbrengt,
 Dus voor Aineias en Hektor de jonge achaïsche manschap,
 Allen te zaam luid krijschend en niet meer denkend aan weerstand.
760. Sierlijke rustingen lieten in 't rond om de gracht er in aantal
 Vluchtende Danaërs achter; en noch niet poosde de kampstrijd.

30 zhs.
d 2b99Z

ACHTTIENDE ZANG.

lzoo bleven zij woeden gelijk aan een vlammden
vuurgloed,

- Maar tot Achilleus ijde Antilochos vaardig ter kondschap.
Dezen bespeurde hij vóór zijn verheven gesnebde galeien
't Hart van gedachten vervuld aan hetgeen reeds kwam tot vervulling;
5. Zuchtende zeide hij nu tot het moedige hart bij zich zelve:
— Ach, hoe wordt noch steeds 't langlokkige volk der Achaiërs
Warrend gejaagd naar de schepen, met schrik door de vlakte gedreven?
Mochten de goden mijn hart maar niet doen lijden den jammer,
Zoo als mij eens mijne moeder verkondigde, toen zij mij eertijds
10. Zeide dat noch bij mijn leven de beste van 't heer Murmidonen
Onder de handen der Trojers den glans zou derven des daglichts.
Ach, reeds sneefde hij zeker, Menoitios' edele nazaat;
Roeklooze; immers beval ik hem na het bedwingen der vlammen
Weer naar de schepen te gaan, niet vurig met Hektor te kampen.
15. Noch in zijn geest en gemoed overlegde hij zulke gedachten,

Toen hem genaderd de zoon van den edelen Nestor ter zij trad,
Gloeïende tranen vergietend en meldde de smartlijke tijding:

— Ach, helaas, wel moet gij, o zoon van den schranderen Peleus,
Hooren de smartlijke mare, o mocht zij ons nimmer gebeurd zijn
20. Dood ligt onze Patroklos, om 't lijk ontbloot van het krijgstuig
Strijden zij; maar zijne wapens bezit de geweldige Hektor.

Alzoo sprak hij; hem dekte een sombere nevel van weemoed.
Grijpend met beide de handen het morsige stof van den bodem,
Wierp hij het over zijn hoofd en hij schond het bevallige aanzicht;
25. Donkere asch overdekte bevuilend zijn goddelijk lijfkleed.
Zelf dan nedergestrekt in het stof in geheel zijne lengte,
Lag hij, met eigene hand uitrukkend en schendend zijn hoofdhaar.
Maagden, die vroeger als buit zich Achilleus won met Patroklos,
Uitten haar jammergeklaag, luid schreeuwend, en buiten de tentdeur
30. Stortten zij, d'eedlen Peleide omringende, sloegen zich allen
Tegen de borst met de handen en wankelend zonken hun knieën.
Jammerend stond daar mede Antiloehos, tranen vergietend
Greep hij Achilleus' handen; zijn fier hart steende beangstigd,
Immers hij vreesde dat deze het ijzer zich stak in den gorgel.
35. Zoo weeklaagde hij steeds, en zijn achtbare moeder vernam het,
Toen z' in de diepten der zee bij den grijsaard zat, haren vader,
Jammerde snikkend, en al de godinnen omringden haar aanstonds,
Welke de diepe verblijven bewoonden der zee, Nereïeden.

Daar was Glauke benevens Kumodoke, nevens Thaleia,
40. Speio, Nesaië en voorts grootoogige Halië, Thoë,
Wijders Kumothoë nevens Aktaië en Linnoreia,
Melite noch en Iaira, Amfithoë ook en Agaue,
Doto en Proto, Feroesa, Dunamene waren er mede,
Saam met Dexamene was er Amfinome, Kallianeira,
45. Doris en Panope, voorts Galathea, geprezen en roemrijk,
Wijders Nemertes, en mede Apseudes en Kallianassa,
Daar was Klumene ook, Ianeira en voorts Ianassa,

- Maira en Oreithuia en schittrend van haar Amatheia,
 Zoo veel wijders de diepte bewoonden der zee, Nereïden.
50. Weldra vulden zij samen de zilveren grot, en haar borsten
 Sloegen zij al te gelijk, toen Thetis begon met haar weeklacht:
 — Roemrijk zusterental, Nereïden, verneemt mijne woorden,
 Hoort, om den droevigen jammer te kennen die woont in mijn boezem.
 Wee mij, arme, helaas, rampzalige heldenverwekster,
55. Daar ik een zoon deed leven, een smetloozen, dapper bij uitstek
 Aller heroën; en deze, hij wies als een krachtige boomspruit;
 Dezen verpleegde ik zelf, als een loot op den vruchtbaren akker,
 Zond hem naar Ilios dan op de krommend gesnebde galeien,
 Tegen de Trojers ten kamp; nooit zal ik hem echter ontvangen
60. Huiswaarts wedergestevend, en binnen de woning van Peleus:
 Maar zoo lang hij mij leeft en den glans noch ziet van het daglicht,
 Lijdt hij en géenszins kan ik tot hulpe hem zijn en bescherming.
 Doch thans ga ik hem zien, mijnen dierbaren zoon, om te hooren
 Welk een verdriet hem beving, schoon blijvende buiten den kampstrijd.
65. Alzoo sprak z' en verliet de spelouk; hare schreden verzelden
 Weenend de anderen mede, terwijl zich de golf van den zeevloed
 Spleet om haar heen. Toen dezen het kluitige Troja bereikten,
 Stegen zij achtereenvolgens op 't strand, waar 't heer Murmidonen
 Trok zijne vele galeien, geschaard om den snellen Achilleus.
70. Naast den verzuchtenden held trad toen zijn verhevenc moeder,
 Snikkend, en vatte het hoofd van haar dierbaren zoon in haar armen,
 Diep hem beklagend, en zeide hem dan de gevleugelde woorden:
 — Kind, hoe weent gij zoo zeer? Hoe grijpt uwe zinnen de droefheid?
 Zeg het, en niets mij verheeld; volvoerd toch heeft u dit alles
75. Zoo Zeus wille, als eens gij hem smeektet uw handen verheffend,
 Alle de zonen Achaia's verslagen te zien bij hun scheepsvloot,
 U vol smart ontberend en smaadtijke daden verdurend.
 Haar antwoordde met hevig gezucht snelvoetig Achilleus:
 — Moeder, dit bracht mij gewis de Olumpiër wel tot vervulling,

80. Maar wat baat mij dit alles, dewijl de mij dierbare makker
 Sneefde, Patroklos, de vriend dien ik eerde het hoogst van hen allen,
 Zoo als het hoofd op mijn schouders; en dezen verloor ik, en Hektor
 Roofde, hem doodend, de wapens, geweldig en wondren van schoonheid,
 Welke, als heerlijke gave, de goden vercerden aan Peleus,
 85. Dien dag, toen zij u dwongen de sponde te deelen eens stervlings.
 Ware het liever geschied dat gij ginds met godinnen der zeeën
 Woondet en Peleus voerde een sterflijke vrouwe ten huwlijk.
 Maar thans zal ook uw ziel oneindige jammer vervullen
 Wegens den dood van uw zoon; want wis ontvangt gij hem nimmer
 90. Huiswaarts wedergekeerd, wijl niets er het hart mij toe aandrijft
 Langer te leven met menschen verkeerende, vóór dat ik Hektor
 Heb doen derven het leven, gezwicht voor den stoot van mijn werpspies,
 Eer hij de wapens mij boet van Menoitios' zone Patroklos.

Daarop gaf hem, in tranen versmeltende, Thetis ten antwoord:

95. — Kort slechts duurt u het leven, mijn zoon, als gij zulk eene taal
 spreekt;

Weldra toch is u, na Hektor, het einde beschoren.

Hevig verzuchtende zeide haar toen snelvoetig' Achilleus:

— Moge ik aanstonds sterven, dewijl ik mijn makker die neerzank
 Niet mocht redden; van 't land zijner vaderen verre verwijderd
 100. Viel hij en derfde mijn hulp om ten redder te zijn in den oorlog.
 Thans, nooit keer ik terug naar het dierbare land mijner vaadren;
 Noch aan Patroklos was ik tot heil, noch anderen makkers,
 Allen die talrijk vielen, geveld door den godlijken Hektor,
 Maar ik verwijl bij de schepen een nutlooze last van het aardrijk,
 105. Schoon ik geweldig, als geen der in koper gedoste Achaiërs,
 Ben in den krijg; in den raad toch zijn veel anderen beter.
 Ach, dat bij goden en menschen de tweedracht ware vernietigd,
 Stierve de toorn, die in gloed zelfs doet ontbranden den wijze,
 Deze, die noch veel zoeter dan zacht afdruipeude honig
 110. Glijdt in de borsten der menschen en weldra stijgt als een vuurwalm;

- Zoo deed mij toen toornen der volkeren vorst Agamemnoon.
 Laten wij echter berusten wat voorviel, schoon het ons krenke,
 Ieder zijn eigen gemoed in den boezem bedwingend uit nooddwang.
 Thans op den man mij gestort die het dierbare hoofd ten verderf was,
 115. Hektor; en dan ook neem ik mijn lot, wanneer zijn vervulling
 Zeus mocht willen of wie van de andere eeuwige goden.
 Doodsgodinnen vermeed ook de kracht zelfs niet van Herakles,
 Schoon de geliefdste bij Zeus, bij den koning geboren van Kronos;
 Maar hem bedwongen de Moira en Hera's geweldige gramschap.
 120. Dus ook ik, daar toch een gelijke beschikking mijn deel is,
 Lig daar neer, als ik sterf; thans streef ik naar heerlijken krijgsroem,
 Menige trōische vrouw of dardanische, statig van kleedplooi,
 Zal van haar lieflijke wangen dan zeker de stroomende tranen
 Wisschen met beide de handen, in eindloozen jammer verzuchtend;
 125. Zoo dan mogen zij weten dat lang ik van strijden geпоosd heb.
 Houde uw liefde mij niet uit den strijd, toch volg ik uw raad niet.
 Toen weer sprak de godinne, de zilvervoetige Thetis:
 — Zeker dit is waarachtig, mijn kind; 't is niet te berispen
 Zoo men zijn lijdende makkers beschermt voor het schrikkelijk uiteind;
 130. Maar in de macht van de Trojers berusten uw sierlijke wapens,
 Blinkend in glans van het koper, en Hektor de schittrend gehelnde
 Draagt ze en praalt er nu meê om zijn schouderen. Echter ik zeg u
 Niet lang pronkt hij er meê, na is aan hem zelve de doodslag;
 Nochtans eer niet moet gij u storten in 't zwoegen des oorlogs,
 135. Vóór dat uw oogen mij weer hier keerende zullen aanschouwen.
 Want vroeg keer ik terug, te gelijk met het rijzende zonlicht,
 Heerlijke wapens u brengend, het werk van den koning Hefaistos.
 Alzoo sprak zij en ging, van haar zoon weer wendend de schreden,
 Onder de zeegodinnen, haar zusteren, welken zij toesprak:
 140. — Daalt gij saam thans neer in den golvenden schoot van den zeevloed,
 Zoekt er den grijze der zee en de woningen weder des vaders,
 Dezen dit alles vermeldend; ik zelf, naar den grooten Olumpos

Ga ik ten loflijken kunstnaar, Hefaistos, en vraag of hij goed acht
Heerlijke, schittrende wapens mijn zoon ten gevalle te geven.

145. Alzoo sprak zij, en allen verzonken terstond in den zeevloed;
Doch ten Olumpos begaf zich de zilvervoetige Thetis,
Spoedend ten einde haar zoon te verschaffen de heerlijke wapens.

Dus ontvoerden de voeten haar snel ten Olumpos; verschriklijk
Klonk der Achaiërs geschreeuw, voor den mannenverdelgenden Hektor,
150. Vluchtende weer tot de schepen gekeerd en den Hellespontos.

Ook ontrukten er niet de Achaiërs met stevige scheenplaat
't Lijk van Achilleus' makker, Patroklos, aan 't vliegende werptuig;
Want hen bereikte op nieuw, met zijn scharen van strijders en paarden,
Hektor Priamos' zoon, in zijn woede gelijk aan een vuurgloed.

155. Driemaal greep hem zijn voeten van achter de schittrende Hektor,
Fel om hem mede te rukken, en klonk tot de Trojers zijn toeroep;
Driemaal stootten hem echter de Ajaxen, blakend van strijdkracht,
Weer van den doode terug; doch steeds op zijn sterkte vertrouwend
Stortte zich nu eens Hektor te midden der menigte, dan weer
160. Stond hij en hief zijn geschreeuw; maar zonder een schrede te wijken.

Zoo als de weidende herders een rossigen leeuw, als de honger
Hevig hem drijft, van het lijk zijner prooi niet kunnen verjagen,
Dus ook poogden de beide gewapende Ajaxen vruchtloos
Hektor Priamos' zoon van den doode te dwingen tot aftocht.

165. Nu wis had hij hem mede gesleept en tot eeuwigen krijgsroem,
Zoo thans niet van Olumpos de windsnel zwevende Iris
Ijlend tot Peleus' zone, als bode, hem riep zich te wapnen;
Zeus en den anderen goden geheim; wijl Hera haar afzond.
Dicht tot hem naderend stond zij en sprak de gevleugelde woorden:

170. — Rijs op, Peleus' zoon, gij schriklijkste onder de mannen;
Breng aan Patroklos bescherming, om wien de geweldige veldslag
Vóór de galeien verreces; elkander verdelgen zij ginder,
Dezen om reddend het lijk des verslagenen helds te behoeden,
Doch, om het mede te sleepen naar Ilios' luchtige bergvest

175. Woeden de Trojers geducht; vóór allen de schittrende Hektor,
 Fel om het mede te rukken; hem blaakt van begeerte de boezem
 't Hoofd, van den teederen hals hem gehakt, op de palen te steken.
 Op, niet langer getoefd; en uw boezem vervulle de eerbied,
 Niet uw Patroklos te zien tot een vreugd voor de troïsche honden;
 180. U zij schande ten deel, als het lijk mocht lijden een smaadheid.

Haar antwoordde de snelle van voet, de verheven Achilleus:
 — Iris, godin, wie zond van de goden als bode u herwaarts?

Daarop zeide hem weder de windsnel zwevende Iris:

— Hera gebood mij te gaan, Zeus' verre verheerlijkte gade;
 185. Geenszins is het bekend den verheven getroonden Kronioon,
 Noch aan de goden bewonend den sneeuwigen top des Olumpos.

Daarop zeide haar weder de rassche van voeten, Achilleus:

— Maar hoe ging ik ten slag, wijl genen mijn wapens bezitten?
 Wijl ook mijn dierbare moeder verbood dat ik toog in den veldslag
 190. Vóór dat mijn oogen haar weer hier keerende zouden aanschouwen,
 Want zij beloofde met hulp van Hefaistos mij heerlijke wapens.
 Niemand weet ik er toch, wiens heerlijke wapens ik dragen
 Zoude, ten ware het schild van den zone van Telamoon, Ajas,
 Maar ook zelf strijdt deze, vermoed ik, te midden der voorsten,
 195. Treffend met moordende speer rondom den gevallen Patroklos.

Daarop zeide hem weder de windsnel zwevende Iris:

— Ja, ook weten wij wel dat zij roofden uw heerlijke wapens;
 Nochtans, ga slechts zóo bij de gracht en vertoon u den Trojers,
 Of er, verschrikt u te zien, wellicht de Trojanen het slagveld
 200. Ruimen, en weer heraâmen de dappere zonen Achaia's
 Mat en bedrukt; slechts kort is toch van den strijd de veraadming.

Alzoo zeide en spoedde zich heen snelvoetige Iris.

Toen rees Peleus' zóon, de geliefde van Zeus; en Athena
 Wierp om de krachtige schouders de aigis van kwasten omwapperd;
 205. Ook omkransde zijn hoofd de verheven godin met een nevel
 Blinkend van goud, en zij deed helstralenden gloed er van uitgaan.

Zoo, wanneer uit een veste een rook oprijst naar den ether,
 Ver op een eiland, gansch in het ronde bestormd door den vijand;
 Fel volharden zij daar in het gruwzame strijden, den dag door,
 210. Kampende steeds uit hun stad; maar tegen het dalen des zonlichts
 Vlamt er een menigte vuren van rijs en verheft zich de vuurgloed
 Wijd in de hoogte, dat allen het zien die bewonen den omtrek,
 Of zij er soms met hun schepen hun kwamen te hulp in den krijgsnood;
 Dus ook rees tot den ether de glans om het hoofd van Achilleus.
 215. Toen, van den muur af, stond hij ter zijde der gracht, de Achaiërs
 Mijdende, vol ontzag voor het dringend bevel zijner moeder.
 Daar rees toen zijn geschreeuw, en ter zij deed Pallas Athena
 Klinken haar stem, en de Trojers beving ontzettebre verwarring.
 Zoo als de schettrende klank zich verheft, als de schelle bazuin dreunt.
 220. Galmend in 't rond eener veste, bedreigd door den moordenden vijand,
 Dus ook schetterde luide het schreeuwen van Aiakos' kleinzoon.
 Toen zij de koperen stem daar hoorden van Aiakos' kleinzoon,
 Trilde terstond elks hart, en de rossen met sierlijke manen
 Wendden de wagens terug, in hun hart voorziende het onheil.
 225. Schrik ontstelde de menners, den onuitdoofbaren vuurgloed
 Ziende, die boven het hoofd van den edelen zone van Peleus
 Gloeide, geblaakt door Zeus' blauwoogige dochter Athena.
 Driemaal klonk van de gracht het geschreeuw des verheven Achilleus,
 Driemaal werden de Trojers verward en het loffeljk bondsvolk.
 230. Toen ook sneuvelde daar van de dapperste mannen een twaalfstal
 Stervend door eigene wagens en speren geveld; de Achaiërs
 Echter verheugd uit der worpen bereik ontrukkend Patroklos,
 Legden hem neer op een bed; rondom dan stonden zijn vrienden
 Weenend en jammrend; hen was er gevolgd snelvoetig' Achilleus,
 235. Gloeiende tranen vergietend, terwijl hij zijn trouwen gezelle
 Zóo op de baar zag liggen, verscheurd door het snijdende koper.
 Ach, wel had hij hem pas doen gaan met zijn paarden en wagen
 Strijdwaarts, maar niet weer ontving hij den keerenden krijgsheld.

- Rustlooze Helios zeeg naar Okeanos' golven, met onwil,
 240. Toen er hem neerwaarts zond grootoogige vorstlijke Hera;
 Dan, als de zon wegzank, nam 't goddelijk heer der Achaiërs
 Rust van den heftigen strijd en den allenbeheerschenden oorlog.
- Andererzijds ook keerden de Trojers van 't heftige slagveld
 Weder terug; uit het tuig ontspannend de vaardige rossen,
 245. Gingen zij samen ten raad, alvorens hun maal te bezorgen.
 Rechtop stonden zij dan ter vergadering; geen die er waagde
 Neder te zitten, van vrees toch beefden zij, wijl de Peleide
 Plotsling verscheen, die zich lang onthield van den schriklijken
 kampstrijd.
- Schrandre Poludamas sprak nu het eerst ter vergaderde menigt',
 250. Panthoös' zoon; alleen toch schouwde hij achter- en voorwaarts;
 Hektor's vriend, één nacht zag dezen te zamen geboren;
 Maar met het woord stond deze het hoogst, met de speren de ander;
 Deze begon welmcenend en sprak ter vergaderde scharen:
 — Vrienden, beraamt het nu goed; ik geef u den raad dat wij aanstonds
 255. Stadwaarts keeren en niet afwachten den godlijken daagraad
 Hier in het veld bij de schepen, te ver toch zijn onze muren.
 Tijdens den wrok diens mans op den godlijken held Agamemnoon
 Waren Achaia's zonen met minder bezwaar te bestrijden;
 Zelf ook lag ik verheugd bij de snelle galeien en rustig,
 260. Hopende dra ze te nemen, de roeiend bewogene schepen.
 Maar thans ben ik beducht voor den rappe van voet, den Peleide;
 Stout als het harte hem is, zal deze zich niet vergenoegen
 Ginder te blijven op 't veld, waar Trojers te zaam en Achaiërs
 Beiden tot heden het woeden van Ares gelijkelijk deelden,
 265. Maar vast zal hij den strijd om de stad gaan voeren en vrouwen.
 Keeren wij dus naar de veste, gehoorzaamt; laat dit geschieden.
 Thans weerhield van het strijden den rappe van voet, den Peleide,
 Slechts de ambrosische nacht, maar hier als hij morgen ons aantreft,
 Wen hij ons fel met de wapens bespringt, dan leeren er zeker

270. Velen hem kennen, en vliedt naar het heilige Ilios vreugdvol
 Wie mocht vlieden, en zal er ten spijs van de honden en gieren
 Liggen een tal van de Trojers; o hoorden mijn ooren het nimmer.
 Doch wanneer gij mijn woorden betracht, al geeft het u droefheid,
 Houdt dan het leger des nachts op de markt; onze veste beschermen
275. Torens en rijzige poorten, met stevig betimmerde deuren,
 Groot, wel sluitend en samengevoegd, voldoende ter afweer.
 Morgen bij 't krieken des daags, dan zullen wij weer in het pantser
 Staan op de tinnen der torens; en wec hem indien het hem lustte
 Ver van de schepen ons hier het bezit van de stad te betwisten.
280. Weldra moest hij terug, en zijn span hooghalzige rossen
 Zou hij, de stad omzwervend, verzaden van eindloozen renloop.
 Doch hier binnen te dringen verstoutte zich zeker zijn hart niet,
 Nimmer verwoest hij de stad; eer zullen de honden hem vreten.
- Norsch op hem neerziend sprak de van manen omwapperde Hektor:
285. — Geenszins is mij gevallen, Poludamas, wat gij gezegd hebt,
 Gij die ons raadt, dat wij keeren en worden beklemd in de veste.
 Zijt gij het noch niet moe, daar achter de torens besloten?
 Eertijds roemden er toch de met rede begiftigde menschen
 Alom Priamos' stad als de rijke in goud en in koper;
290. Maar thans is uit de huizen de heerlijke have verdwenen,
 Ging er naar Frugië heen en Meonië's lieflijke landstreek
 Tal van verkoopbaar goed, wijl Zeus de verhevene toornde,
 Doch nu mij weder de zoon van den listigen Kronos vergunde
 Roem bij de schepen en na aan de zee de Achaiërs te klemmen,
295. Dwaas, ga thans aan het volk niet zulke gedachten vertoonen,
 Zekerlijk volgt geen Trojer uw raad; ook duld ik het nimmer.
 Maar welaan, en gelijk ik u zeg, dat gij allen gehoorzaamt.
 Neemt thans scharengewijs door het leger uw maal voor den avond,
 Zorgt voor het stellen der wachten en elkeen houde zich waakzaam;
300. Doch wie onder de Trojers te hevig betreurt zijn bezitting,
 Neem ze en geef ze den volke, ten einde ze saam te verteren,

- Beter dat iemand hier ze geniet, dan het volk der Achaiërs.
 Doch bij het krieken des daags, dan, allen gedost in de wapens,
 Gaan wij den krijg weer fel om de welvende schepen verwekken.
305. Zoo dan in waarheid rees bij zijn schepen de eedle Achilleus,
 Als hij het wil, zoo zal het hem schriklijker wezen; ik zelf toch
 Zal van den gruwbaren strijd niet vliën, maar heftigen weerstand
 Zal ik hem bieden, en worde de zege zijn deel of het mijne.
 Allen gelijk is Ares en vaak ook doodt hij den dooder.
310. Zoo sprak Hektor; hem ruischte de bijval tegen der Trojers,
 Dwazen; hun werd het verstand ontnomen door Pallas Athena.
 Want zij verleenden aan Hektor die heilloos raadde hun bijval,
 Doch aan Poludamas niet, die hun deed een voortrefflijken voorslag.
 D' avondspijze genoten zij toen in het heer; de Achaiërs
315. Jammerden echter en weenden geheel dien nacht om Patroklos.
 Daar ging Peleus' zone hen voor, en den jammrenden klaagtoon
 Hief hij, de moordende handen gedrukt op de borst van zijn makker;
 Telkens zuchtte en steende hij luid, als een edele woudleeuw
 Wien in het dichte geboomte een hertenvervolgende jager
320. Rooft zijne welpen; en deze hem treurende volgend van achter,
 Zwerft door de dalen en kloven des bergs, naspeurend zijn voetstap,
 Of hij hem ergens vond; want bittere woede vervult hem;
 Dus, zwaar zuchtende, hief hij zijn stem tot het heer Murmidonen:
 — Wee, wat ijdele taal ontviel dien dag aan mijn lippen,
325. Toen in zijn zaal ik vertroostend den dappren Menoitios toesprak;
 Daar ik den loflijken zoon hem beloofde te brengen naar Opoes
 Na dat hij Troja verwoestte en lootte zijn deel in den krijgsbuit.
 Maar den gedachten der menschen verleent Zeus geene vervulling;
 Want saam is het ons lot, dat wij één grond kleuren met bloedrood
330. Hier in het troïsche land, want nooit ook ziet mij de grijsaard
 Weer in zijn woonzaal keeren, de rossenbedwingende Peleus,
 Nooit ook Thetis mijn moeder, mij zal hier dekken het aardrijk.
 Doch, o Patroklos, dewijl ik verzink in de aarde, u volgend,

Wijd ik uw doodsfeest niet, aler dat ik hier u de wapens
 335. Breng en het hoofd van den man, uw vermetelen moorder, van Hektor.
 Vóór uwen mutsaard zal ik aan twaalf van de edele zonen
 Troja's den hals afsnijden, in toorn ontbrand om uw doodslag.
 Zoo lang zult gij mij zóo bij de krommend gesnebde galcien
 Liggen, en vrouwen der Trojers en Dardaners, statig van kleedplooï,
 340. Zullen u dagen en nachten omringen met tranen en weeklacht,
 Zij, die wij zelven met kracht en geweldige speer ons verwonnen
 Toen wij de bloeiende steden der reedlijke menschen verwoestten.

Alzoo sprak en gelastte zijn makkers de eedle Achilleus
 Boven de vlammen te plaatsen het groot driervoetig gereedschap,
 345. Spoedig, om 't lijk van Patroklos te zuivren van bloedige smetten.
 Dezen den drievoet toen voor het wasschen bereidend en vuurgloed,
 Vulden den ketel met water en legden het hout in de vlammen;
 't Vuur om des drievoets buik toen vlammente, warmde het water;
 Nu in het blinkende koper het water tot koken verhit was,
 350. Wiesschen zij zuiver en zalfden den doode met smijdig olijsap,
 Legden hem dan in de wonden een negenjarigen balsem,
 Streckten hem neer op het bed, met het lenige linnen hem dekkend
 Al van het hoofd tot de voeten en voorts met een heldere lijkwaâ.
 Zoo omringde de schaar Murmidonen den rappen Achilleus
 355. Gansch dien nacht, om Patroklos in klagen en weenen verzuchtend.
 Doch Zeus richtte de woorden tot Hera zijn zuster en gade:
 — Eindelijk hebt gij 't bereikt, grootoogige vorstlijke Hera,
 Snellen Achilleus hebt gij gewekt; voorwaar uit u zelven
 Is het gewis ontstamd 't langlokkige volk der Achaiërs.

Daarop zeide hem weer grootoogige vorstlijke Hera:
 360. — Kronos' geweldige zoon, welk woord ontsnapte uw lippen.
 Immers gebeurt het ook wel dat een mensch iets doet aan een ander,
 Schoon slechts sterfelijk zijnde en niet zoo kundig in raadslag;
 Hoe dan zoude ik zelf, als de eerste geroemd der godinnen,
 365. Beide zoowel door geboorte als wijl ik u gade genoemd word,

Gade van u, den regeerder van al d' onsterflijke goden,
Niet in verbolgen gemoede een kwaad aan de Trojers bereiden?

Alzoo spraken zij dit overleggende, d' een met den ander.

Doch in Hefaistos' huis kwam zilvervoetige Thetis,

370. 't Eeuwige, hel als de starren, het schoonste paleis van de goden,
't Koperen huis dat zich zelve bereidde de hinkende godheid.

Dezen nu vond zij bezweet aan het werk, blaasbalgen bewegend,
IJverig; want drievoeten bewerkte hij, twintig in aantal,

Allen bestemd om te staan aan de wanden der stevige woonzaal,
375. Goudene wielen van onder aan ieder van dezen bevestend,
Waar zij uit eigene kracht meê rolden ten godlijken raadskring,
Zelven ook keerden ter zale; een wonder voor elk die het aanzag.

Zoo ver waren zij thans volcind, en de kunstige hengsels
Slechts ontbraken; die maakte hij thans en hij smeedde de banden.

380. Toen hij dien arbeid ijvrig met kunstige zinnen bewerkte,
Kwam de godin daar nader, de zilvervoetige Thetis.

Voorwaarts tredende zag haar de glanzend gesluierde Charis,
Zij, de bevallige gade des weerszijds hinkenden kunstnaars;

Deze nu vatte haar hand en zij zeide bij name haar noemend:
385. — Thetis met slepend gewaad, hoe nadert gij thans onze woning,
Gij eerwaard en geliefd? want vroeger bezocht gij ons zelden.
Doch kom verder naar binnen en laat ik u bieden het gastrecht.

Alzoo sprak de godin en geleidde haar verder naar binnen.

Daarna bood zij haar plaats op den zetel met zilveren knoppen,
390. Sierlijk en kunstig bewerkt; ook stond er een bank voor de voeten;
Toen riep luide haar stem den door kunst roemwaarden Hefaistos:

— Kom hier buiten, Hefaistos, u roept het verlangen van Thetis.

Daarop sprak tot zijn gade de weerszijds hinkende kunstnaar:

— Zoo dan is de verheven, geëerde godin in mijn woning,
395. Welke mij redde en hielp, toen verre geslingerd ik smartvol
Viel door den wil mijner moeder, de drieste, die wegens mijn mankheid
Heimlijk mij wilde verbergen; ik kwam toen zeker in lijden,

HEFAISTOS

BASIS TE ATHENE

HELLIOS

METOPÉ DOOR SCHLIEMANN TE ILIOS GEVONDEN.

THETIS EN PELEUS

MONUM. INEDITI PL. XXXVIII.

Had mij Eurymachos' naam bekend?

Gene Okeanos' dochter was ik.

300 Negen jaren, bij de oerwoud's ingang,

Spungen en ranspanden wij.

Daar in de welyonde, die ons omringde,

Schiermond en chereuck ziedde.

Was het bekend, zoo niet de naam van mij?

305 Maar 't was Thetis' latent' naam, die ik heb.

Thans, in ons huus komt de godin, die ik heb.

Thetis de sierlijk gelofte te doen.

Gij dus, ga naar voren en de godin.

Melkterwijl dit ik herge de godin heb.

310 Atzoo sprekende, viel zich de godin, die ik heb.

Hakend, en onder lieg spoedlich' ziedde de godin.

Daarop nam hij de helzen van 't varen, en het vander ge-

hiesend, ten arbeid, legde hij suon' en de zilveren bespan-

Wisch met een spans het geliefte in een' vanden godin.

315 Wischt' den krachtigen hel, en de hel, die ik heb.

Lekte hij 't a' broem, nam zich 't varen.

Gieghij ten deure, ook spoedlich' liegde de godin.

Conde ne' n' ziedde, ziedkend' sou' de hel, die ik heb.

Wzen, met redlijk verstaal en met st' ad' er.

320 Zie zij begaafd, en haar hand' en 't varen, die ik heb.

De godin liegden zich dezen ter zij' van 't varen, die ik heb.

Nalende deze tot Thetis en zat op den hite, die ik heb.

Daarop nam hij haar hand' en 't varen, die ik heb.

— Thetis, met de godin, die ik heb, die ik heb.

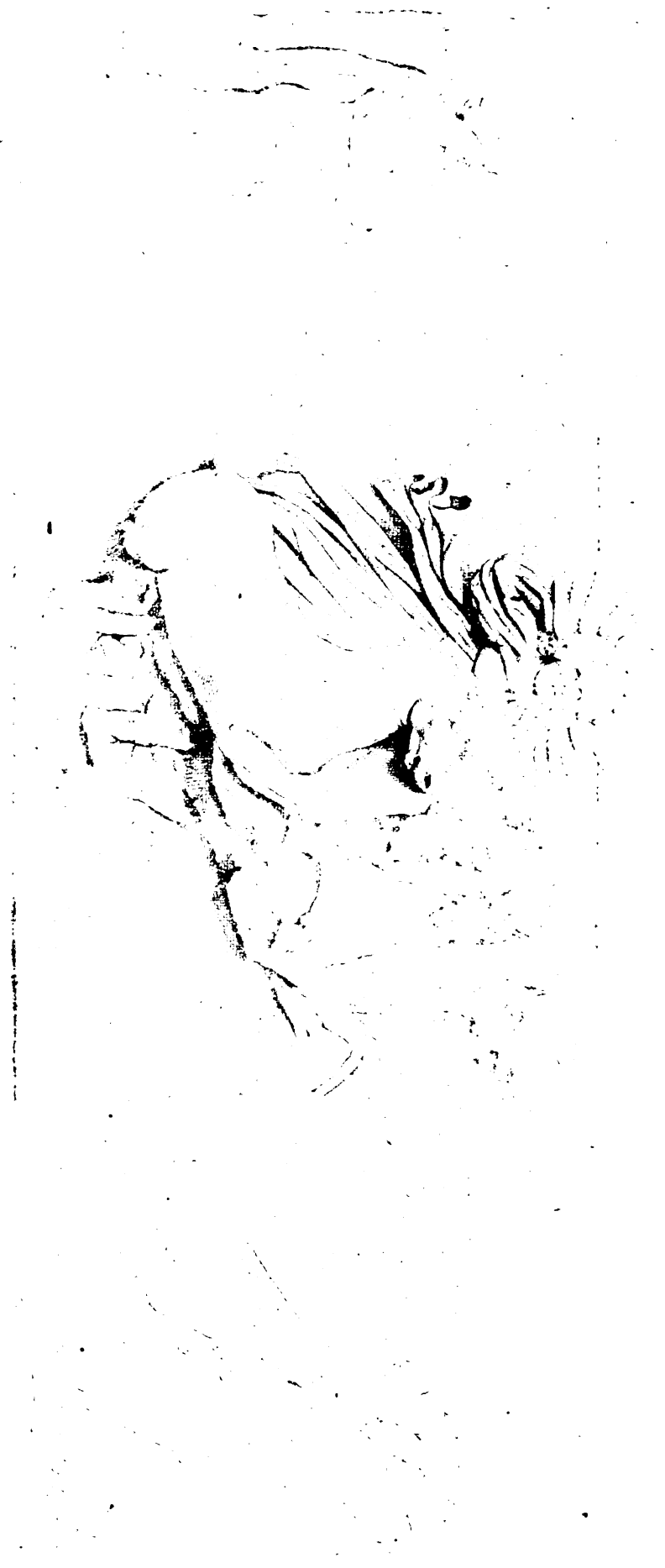
325 Gij antwoord' en g'heft' te varen, die ik heb.

Zeg mij het, en 't varen, die ik heb, die ik heb.

Van 't varen, die ik heb, en 't varen, die ik heb.

— Toen g'na, die varen, die ik heb, die ik heb.

— Ah Hefistos, of name van 't varen, die ik heb.

Had mij Eurunome niet in haar schoot ontvangen, en Thetis,
Gene Okeanos' dochter, des rondom vloeienden stroomgods.

400. Negen jaren, bij dezen, bewerkte ik allerlei kunstigs,
Spangen en armspiralen en ooringknoppen en ketens,
Daar in de welvende grot; en Okeanos deed er zijn strooming
Schuimend en murmelend steeds in het rond voortvlieten, en niemand
Was het bekend, zoo min bij de goden als sterflijke menschen,
405. Maar 't was Thetis bekend en Eurunome, welke mij redden.
Thans, in ons huis komt deze; en daarom voegt het mij waarlijk
Thetis de sierlijk gelokte ten volle te loonen mijn redding.
Gij dus, ga haar vereeren de heerlijke gaven des gastrechts,
Middelerwijl dat ik berge de balgen en verder gereedschap.

410. Alzoo sprekende hief zich de hijgende reus van het aanbeeld,
Hinkend, en onder hem spoedden zich ijvrig de tengere beenen.
Daarop nam hij de balgen van 't vuur, en het verder gereedschap,
Dienend ten arbeid, legde hij saam in de zilveren bergplaats;
Wiesch met een spons het gelaat in het ronde en beide de handen,
415. Wischte den krachtigen hals en de harige borst; met een lijfrok
Dekte hij 't lichaam, nam zich den wichtigen scepter, en hinkend
Ging hij ter deure; ook spoedden, haar heerscher bedienend en helpend,
Goudene maagden, gelijkend op werkelijk levende meisjes;
Dezen, met reedlijk verstand en met spraak en de krachten des levens
420. Zijn zij begaafd, en haar leerden de goden den kunstigen arbeid.
IJverig moeiden zich dezen ter zij van haar meester, en wankend
Naderde deze tot Thetis en zat op den blinkenden zetel;
Daarop nam hij haar hand en hij zeide bij name haar noemend:
— Thetis met splend gewaad, hoe nadert gij thans onze woning,
425. Gij eerwaard en geliefd? want vroeger bezocht gij ons zelden.
Zeg mij hetgeen u beweegt; en mijn hart zal gaarne het toestaan,
Als ik het kan volvoeren en mogelijk is de vervulling.

Toen gaf, bittere tranen vergietende, Thetis ten antwoord:
— Ach Hefaistos, of éene van al des Olumpos godinnen

430. Ooit in haar hart zoo vele en droevige smarten geduld heeft,
 Als vóór allen mij Zeus deed lijden, de zone van Kronos?
 Mij alleen, van de nimfen der zee, aan een sterveling huwend,
 Peleus Aiakos' zoon, en ik deelde eens menschen omarming,
 Schoon ik het geenszins wilde; en deze, door droevige grijsheid,
435. Ligt hij ter zale, verzwakt; — maar thans eene andre bezorgdheid:
 Want hij vergunde mij moeder te zijn van een zoon, hem te kweeken,
 Grootsten van alle heroën; hij wies als een krachtige boomspruit;
 Dezen verpleegde ik zelf, als een loot op den vruchtbaren akker,
 Zond hem naar Ilios dan op de krommend gesnebde galeien
440. Tegen de Trojers ten kamp; nooit zal ik hem echter ontvangen
 Huiswaarts weder gestevend en binnen de woning van Peleus.
 Doch zoo lang hij mij leeft en den glans noch ziet van het daglicht,
 Lijdt hij en geenszins kan ik tot hulpe hem zijn en bescherming.
 't Meisje, zijn eeregeschenk, door de zonen Achaia's gekozen,
445. Haar ontweldigde weer aan zijn handen de vorst Agamemnoon.
 Daarom kwijnde zijn geest, haar betreurende, maar de Trojanen
 Klemden Achaia's heer bij de achterstevens, den uitgang
 Buiten het kamp hun belettend. Hem smeekten dan weder de grijsaards,
 Argos' oudsten, en noemden hem vele en heerlijke giften.
450. Daarna bleef hij hun zelf wel weigren de rampen te keeren,
 Maar toch deed hij Patroklos zijn eigene wapenen dossen,
 Deed hem ten oorlog tijgen, en gaf hem een menigte krijgsvolk.
 Gansch dien dag door woedde de slag om de skaiïsche vestpoort;
 Thans ook hadden zij zeker vermeesterd de stad, als Apolloon
455. Niet den verwoestenden strijder, Menoitios' dapperen nazaat,
 Onder de vorsten gedood en aan Hektor de eere verleend had.
 Daarom nader ik thans uwe knieën en smeeke, dat gij toestaat,
 Geef hem een helm en een schild, aan mijn zoon kortstondig van leven,
 Sierlijke scheenbeenplaten met enkelgespen bevestigd,
460. Mede een pantser; het zijne verloor zijn getrouwe, zijn makker,
 Nedergeveld door de Trojers; hij zelf ligt zuchtend ter aarde.

Toen antwoordde haar weder de weerszijds hinkende kunstnaar:
— Houd moed; laat u het hart niet zulke gedachten bezwaren.

Ach dat ik even gewis ver weg hem vermocht te verbergen
465. Buiten den gruwzamen dood, zoo het schrikkelijk einde hem nadert,
Als dat hij zal ontvangen de heerlijke wapens, verbazend
Alle de menschengeslachten, zoo velen ze mochten aanschouwen.

Alzoo sprak hij, verliet haar en ging naar de blazende balgen,
Keerde ze tegen het vuur en gebod ze den krachtigen arbeid.
470. Twintig der balgen verhieven te zaam hun geblaas in de ovens,
Daar hunnen stroomenden adem op allerlei wijze verzendend,
Nu om het spoedende werk te bevorderen, dan zich vermindrend,
Al naar gelang het Hefaiostos beval en het einde des arbeids.

Duurzaam koper en tin, het geprezene goud en het zilver
475. Bracht hij te vuur in de ovens; hij zette 't geweldige aanbeeld
Voorts op het aanbeeldsblok; toen nam hij den krachtigen hamer
Welken zijn hand omvatte, de tang in de andere nemend.

Eerstens ging hij er vormen den grooten en stevigen beuklaar,
Alom kunstig bewerkt, en hij sloeg in het rond er den rand om,
480. Drievoud, vonklend van glans, en hij hechtte den zilveren draagriem.
't Schildvlak zelf had vijf saampassende lagen, en daar op
Maakte hij allerlei kunstigs met vindingrijke gedachten.

Daar op bootste hij d'aarde, den hemel en mede den zeevloed,
Helios nimmer vermoeid en Selene gewassen tot volheid,
485. Daar ook alle de teekens, met welken de hemel bekransd is,
Ook de Pleiaden, Huaden, en mede de kracht van Orioon,
Wijders de beerin, welke den bijnaam draagt van den wagen,
Welke haar loop daar wendt en Orioon steeds in het oog houdt,
Zij alleen in den vloed van Okeanos nimmer zich badend.

490. Hier op bootste hij noch twee steden der reedlijke menschen,
Schoone, de éene in vreugde van bruiloftsfeesten en maaltijd;
Bruiden, bij 't vlammeende licht van de fakkels gevoerd uit de slaapzaal,
Werden geleid door de stad; luid schalde de zang van den hymen;

Dansende jonglingen zwierden ten rei, bij den klinkenden maatslag
 495. Tonend van fluiten en lieren bij iedere groep; en de vrouwen
 Stonden er elk aan de deur harer woningen, vol van bewondring.
 Ginds op het marktplein schoolde de menigte saam; eene twistzaak
 Rees daar, wjl twee mannen er twistten ter zake van weergeld
 Wegens een manslag; deze bezwoer, het den volke betoogend
 500. Alles te hebben betaald; niets kreeg hij, betuigde de ander;
 Beiden verlangden beslechting der zaak bij een kundigen scheidsman,
 Weerszijds hieven er helpers voor beiden hun kreten van bijval.
 Doch de herauten bedwongen het volk; maar d'achtbare oudsten
 Allen ten heiligen kreits op gehouwene steenen gezeteld,
 505. Namen de scepters in handen der luide bespraakte herauten;
 Daarmee rijzende gaf dan beurtelings ieder zijn oordeel.
 Twee talenten aan goud daar nedergelegd in het midden
 Waren voor dezen bestemd die er gaf 't rechtvaardigste oordeel.

Twee heerscharen omringden de andere stad met haar krijgsvolk
 510. Glanzend van wapens. De éene beraamde den dubbelen voorslag,
 't Zij de verwoesting der stad, of in tweeën het alles te deelen
 Wat in de heerlijke veste aan kostbare have vereend was.
 Genen verwierpen het echter, ter heimlijke lage zich waapnend.
 Boven den walmuur stonden de dierbare vrouwen, bewakend,
 515. Nevens de jeugdige kindren en mannen gevorderd tot grijsheid.
 Genen nu togen, met leiding van Ares en Pallas Athena,
 Beiden gedreven in goud en van goud was mede hun kleeding,
 Ieder gedost in de wapens, en prachtig en groot, als de goden,
 Al uitstekend in glans, en beneden hen, kleiner, het krijgsvolk.
 520. Toen zij nu waren gekomen ter plaats voor de lage gekozen,
 Dicht bij een stroom, door de kudden gebruikt als gezaamlijke
 drenkplaats,
 Zaten zij daar zich verschuilend, gedekt door het schitterend koper.
 Doch van het krijgsvolk zaten er zijwaarts twee op den uitkijk,
 Spiedend gespitt op de schapen en krommend gehorende runders.

525. Spoedig verschenen de kudden, door twee veehoeders gedreven,
 Vroolijk bespelend de fluit; zij vermoedden er geenerlei valstrik.
 Maar die te voren hen zagen, zij sprongen nu ijlings te voorschijn,
 Sneden den uitweg af aan de heerden der runders en kudden
 Schoon witwollige schapen, en doodden de hoedende herders.
530. Toen het belegerend heer, daar liggende vóór aan het marktveld,
 Hoorde het luid rumoer om de runderen, zetten zij aanstonds,
 Springend op ijlende wagens, hen na en bereikten hen weldra.
 Toen stand vattende voerden zij strijd aan de zoomen des waters,
 Botsten zij saam, elkaar met gekoperde lansen bestokend.
535. Daar trof Eris te gader, Kudoimos en Kèr de verderfster,
 Hier den gewonde behoudend en daar vrijwarend voor wonden,
 Andren gedood bij den voet voortsleepende tusschen de strijders.
 Rood was al om haar schouders het kleed door het bloed van de
 mannen.
- Even als levende menschen ten strijd zich te zamen bewegen,
 540. Voerden ook dezen den slag elkaar ontrukkend de doodden.
 Daar op bootste hij wijders een braakland, kluitig en vruchtbaar,
 Breed, drie malen geploegd, waar tal van de akkerbebouwers
 Voerde de ploegende spannen, ze herwaarts wendend en derwaarts.
 Dan, zoo vaak zij het einde des akkers bereikten en keerden,
 545. Trad er een man op hen toe die een kelk zoetsmakenden druifnats
 Droeg in de hand en hun bood; dan sneden zij weder de voren
 Vol van begeerte het eind van den kluitigen grond te bereiken.
 Donkerder werd er de grond, daar achter hen, even als ploegland
 Scheen het, ofschoon van goud; gansch was het een wonder van
 arbeid.
550. Daar ook schiep hij een erf, met het hooge gewas op het graanveld,

530. Het veld vóór en buiten de muren, ter vergaderplaats dienende.

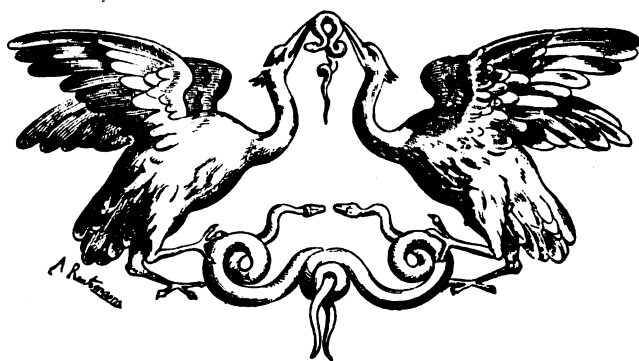
535. Kudoimos, het slaggewoel; Kèr de doodsgodin.

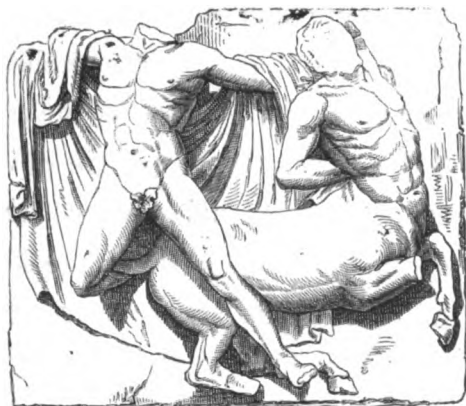
- Waar met de snijdende zicht in de hand arbeidden de maaiers.
 Dicht reeds viel in de voren er handvol aaren bij handvol,
 Anderen voegden met snoeren de binders der schoven tot bundels.
 Want drie binders van schoven verzelden hen; achter hen volgden
 555. Knapen die hoopen tot garven verzamelend telkens een armvol
 Reikten den binders; en daar stond nevens hen zwijgend de landvorst,
 Dragend zijn staf, bij de voren, het harte bewogen van blijdschap.
 Zijwaarts onder een eik, daar richtten herauten het feestmaal,
 Bezig het machtige rund voor het offer te wijden; en vrouwen
 560. Strooiden het heldere meel, voor de maaiers bereidend den maaltijd.
 Daar op bootste hij noch een met ranken beladenen wijngaard,
 Sierlijk bewerkt en van goud, zwart waren aan dezen de trossen,
 Doch gansch was hij bedekt met de rijen van zilveren staken.
 Daar om heen van lazuur eene geul en van tin een omheining
 565. Had hij gedreven; er was éen pad slechts dienend tot doorgang
 Waar langs gingen de dragers, bij 't oogsten der druif van den
 wijngaard.
 Meisjes en jeugdige knapen, met kinderlijk lustige zinnen,
 Droegen het honigzoete gewas in gevlochtene korven.
 Voorts in hun midden bespeelde een knaap zijne klinkende cither
 570. Smachtend van toon, daar onder van Linos den lieflijken klaagzang
 Zingend met tengere stem, en zij volgden hem, stampend den
 maatgang
 Onder gezang en gejoedel, met huppelend dansende voeten.
 Daar op maakte hij noch eene drift hooghoornige runders,
 Eenige koeien van goud en van tin weer andre vervaardigd,
 575. Welke den mestigen stal uitspoedende, loeiend ter weiplaats
 Gingen aan 't ruischende water, begroeid met het wiegelend rietbosch.
 Dezen verzelden, de schare geleidende, goudene herders,
 Vier, en hen volgden er negen der windsnelvoetige honden.
 Doch twee vreeslijke leeuwen, de voorsten der kudde bespringend,
 580. Grepen een loeienden stier; luid brullende werd hij door dezen

- Henen gesleurd; maar honden en jonglingen volgden de roovers.
 Dezen den machtigen stier oprijtend de huid van het lichaam,
 Vraten 't geweide en zwolgen het donkere bloed; en de herders
 Joegen en dreven vergeefs, aanhitsend de vaardige honden.
585. Dezen nu deinsden, bevreesd met hun tanden de leeuwen te naken,
 Schoon hen van dichtbij steeds aanblaffend en toch hen vermijndend.
 Daar ook schiep hij een weide, de loflijke hinkende godheid,
 Tusschen de hellingen, schoon, en met veel blankwollige schapen,
 Kooien en hutten er nevens en goed overdekte verblijven.
590. Daar ook sierde hij kunstig, de loflijke hinkende godheid,
 Reiende dansers, gelijk in het wijduitstreckende Knosos
 Daidalos eenmaal wrocht voor de sierlijkgelokt' Ariadne.
 Bloeiende jonglingen, meisjes, te werven door runderenbruidschat,
 Voerden ten rei elkander, de hand om de polsen geslagen.
595. Ragfijn lijnwaad droegen de scharen der meisjes, de knapen
 't Lenig gewevene kleed, zacht glanzend gemaakt door olijsap;
 Sierlijke kransen bedekten haar hoofd, en de jonglingen hadden
 Ieder een dolkmes, gouden, en hangend aan zilveren riemen.
 Dezen nu huppelden allen, met kunstig gemetenen voettred,
600. Licht in het ronde, gelijk met zijn handen de vormer van vaatwerk
 Zit te beproeven de schijf aan zijn bank, om te zien of zij rond-
 draait;
- Dan weer deelen den rei, ontmoette zich schare bij schare.
 Talrijk vormde de menigt een kring om den lieflijken reidans
 Vreugde genietend; ook zong in hun midden een godlijke zanger
605. Tokklend de lier, waarnevens een tweetal buitlende kunstnaars,
 Dra als de zangwijs klonk, rondbuitelden onder den danskring.
 Daar op bootste hij eindlijk Okeanos' krachtigen golfstroom,
 Over den buitensten rand van het kunstig gedrevene schildvlak.
 Toen hij er dus voltooide den grooten beslagenen beuklaar,
610. Vormde hij wijders het pantser, van hellingen glans dan de vuurvlam,
 Vormde den krachtigen helm, met de wangenbedekkende kleppen,

Heerlijk en kunstig bewerkt en bekroond met een goudenen helmkam,
Maakte hem voorts scheenplaten, van buigzaam tin ze bewerkend.

- Toen nu de hinkende kunstnaar de wapenen allen gereed had,
615. Nam hij en legde ze saam voor Achilleus' moeder ter neder.
Dan, als een havik gestort van den sneeuwigen top des Olumpos,
Vloog zij, de gift van Hefaistos, de vonklende wapenen dragend.

NEGENTIENDE ZANG.

oos in 't krokosgele gewaad, uit Okeanos' stroombed
Rijzende, ging om den goden en menschen te brengen het
daglicht;

Thetis, het godlijk geschenk meêvoerende, kwam bij de schepen,
Waar zij haar dierbaren zoon noch vond bij Patroklos gelegen,

5. Luid in geweën uitbarstend, en rondom meê hem betreurend
Tal van zijn makkers; de hooge godin trad toen in hun midden,
Welke de handen hem vatte en zeide, het woord tot hem richtend:
— Dierbare zoon, al jammert ons hart, laat dezen berusten,
Daar toch wel vóór alles de wil van de goden hem neersloeg.

10. Maar neem gij van Hefaistos de roemvol stralende wapens,
Wonderlijk schoon en gelijk geen man ooit droeg om zijn schouders.

Alzoo luidde het woord der godin en zij legde de wapens
Neer aan Achilleus' voeten; en kletterend galmde het kunstwerk.

Allen vervulde de schrik in het heer Murmidonen en niemand
15. Dorst ze van dichtbij zien, en zij sidderden. Doch bij Achilleus,
Toen hij ze zag, rees feller de heftige toorn, en zijn oogen

Schitterden onder de brauwen met schriklijken gloed, als een vuurvlam;
 Vreugdvol vatten zijn handen het heerlijk geschenk van de godheid.
 Doch als zijn hart zich geheel aan het zien van het schoone verzaad had,
 20. Zeide hij, snel tot zijn moeder gekeerd, de gevleugelde woorden:
 — Moeder, een god wel schonk die wapenen zóo als gevoeglijk
 Slechts onsterflijken scheppen en nooit zou maken een stervling.
 Thans ook zal ik mij dossen ten strijd. Maar schrikkelijk kwelt mij
 Vrees dat intusschen bij 't lijk van Menoitios' dapperen nazaat
 25. Vliegen, zich dringend ter plaats en verwond door het vlijmende koper,
 Maden verwekken en gansch misvormen het lijk van den doode,
 (Wijl hem de ziel ontvlood) en geheel wegrotte het lichaam.

Daarop sprak de godinne, de zilvervoetige Thetis:

— Kind, laat toch u het hart niet zulke gedachten bezwaren.
 30. Zelf wel zal ik hem trachten voor 't zwermend gebroed te beschermen,
 Vliegen die kiezen tot aas de van Ares geslagene mannen;
 Ja, al mocht hij er liggen tot weer zich vervulde een jaarkring,
 Zuiver bewaard zal blijven en zelfs noch schooner zijn lichaam.
 Roep ter vergadering dus de achaische strijders te zamen,
 35. Sta van uw gramschap af op den volkerenvorst Agamemnoon,
 Hul u terstond in de wapens ten krijg en bekleed u met weerkracht.

Alzoo sprak zij en gaf hem een allesverdurenden strijdmoed;

Spreidde ambrosia toen en den purperkleurigen nektar

Onder den neus van Patroklos, dat rein mocht blijven zijn lichaam.

40. Doch langs 't strand van de zee ging thans de verheven Achilleus
 Roepend met vreeslijke stem en hij wekte de helden Achaia's.
 Allen, tot zelfs die er eerst in den kring noch toefden der schepen,
 Ook die als stuurman voerden het roer ten bestier van het vaartuig,
 Voorts die als schaffers aan boord op de schepen verdeelden den teerkost,
 45. Allen vereenden zich thans ter vergadering, wijl er Achilleus
 Plotsling verscheen, die zich lang onthield van den schriklijken
 kampstrijd.

Hinkende kwamen er mede, de beide genooten van Ares,

Tudeus' oorlogszuchtige zoon en de eedle Odusseus,
 Moede geleund op hun lans; noch drukten hen smartlijke wonden;
 50. Vooraan gingen zij saam in den kring der vergaderden zitten.
 Eindelijk kwam er als laatste der volkeren vorst Agamemnoon,
 Mede gekwetst; ook hém toch sloeg in den hevigen kampstrijd
 Koöon, telg van Antenor, een wond met zijn koperen werpspies.
 Toen thans alle Achaiërs te zamen zich hadden vergaderd,
 55. Sprak, uit de rijen naar voren getreên, snelvoetig' Achilleus:
 — Atreus' zoon, voorwaar zóo zoude het beter geweest zijn
 Beide voor u en voor mij, toen, fel in ons harte verbitterd,
 Samen wij twistten om 't meisje, in zieldoorknagende gramschap.
 Ware zij liever gedood bij de schepen door Artemis' pijlschot
 60. Dien dag toen ik haar nam uit den buit bij Lurnessos' verwoesting;
 Dan wel beten er niet in het stof zóo vele Achaiërs
 Onder des vijands handen, terwijl ik in wrok mij ter zij hield.
 Zóo voor de Trojers en Hektor verkieslijker, maar den Achaiërs
 Zal lang heugen, vermoed ik, de twist die ons beiden vervuld heeft.
 65. Laten wij echter berusten wat voorviel, schoon het ons krenke,
 Ieder zijn eigen gemoed in den boezem betoomend uit nooddwang.
 Doch thans staak ik mijn toorn, zoo waarlijk; en zeker het voegt niet
 Steeds halsstarrig te blijven in twist. Maar kom, dat gij aanstonds
 Wakker ten strijde vermaant 't langlokkige volk der Achaiërs,
 70. Daar ik het noch zal pogen de spits aan de Trojers te bieden,
 Of het hun lust bij de schepen te sluimeren; menige, denk ik,
 Zal er verheugd wel buigen de knie, wanneer hij behouden
 Noch den verschriklijken strijd ontvlucht en de kracht van mijn
 werpspies.

Alzoo sprak hij, tot vreugd der Achaiërs met stevige scheenplaat,
 75. Daar hij zijn toorn liet varen, de moedige zone van Peleus.
 Thans ook sprak tot de schare der volkeren vorst Agamemnoon,
 Voor zijnen zetel verrijzend en niet in het midden zich plaatsend:
 — O mijne vrienden, gij helden der Danaërs, volgers van Ares,

- Luisteren past als tot spreken men rijst, in de rede te vallen
 80. Is niet voegzaam, want dit bezwaart zelfs kundige reednaars.
 Wie toch zou in het woelen der menigte spreken of hooren?
 Zekerlijk wierd hij verward, al was hij de helderste spreker.
 Peleus' zone verklaar ik mij thans, maar wijders gij andren,
 Mannen van Argos, behartigt mijn woord, wel wete het ieder.
 85. Dikwijls zeiden mij wis de Achaiërs een woord van vermaning,
 Vaak reeds werd ik berispt; toch ben ik de schuldige geenszins,
 Maar Zeus, Moira, benevens de donkeromhulde Erinnus,
 Daar in den raad zij mijn zinnen bevingen met wilde verblindheid
 Dien dag toen ik mij roofde het eeregeschenk van Achilleus.
 90. Maar wat zoude ik doen? Van een god krijgt alles den doorslag,
 Zeus' eerwaardige dochter, de Ate, die alles verbijstert;
 Deze, het booze verderf, zacht zijn haar de voeten en nimmer
 Raakt zij den grond, maar zweeft steeds over de hoofden der mannen,
 Menschen met dwaasheid slaande en dezen of genen verblindend.
 95. Immers verdwaasd werd eens Zeus zelf, die de hoogste genoemd wordt
 Onder de menschen en goden, en toch misleidde ook dezen
 Hera, ofschoon eene vrouw, door haar listenberamende zinnen
 Dien dag, toen Alkmene aan 't machtige wezen Herakles
 't Licht zou schenken in Thebe omkransd met het krachtige muurwerk.
 100. Plechtig verkondigde Zeus, toen sprekend tot alle de goden:
 „Hoort mijne woorden, gij goden en alle godinnen gezaamlijk,
 Laat ik u zeggen hetgeen het gemoed mij gebiedt in den boezem,
 Heden geschiedt dat de helpster der barenden Eileithuia
 't Licht zal geven den man die der rondomwonende menschen
 105. Heer zal wezen, den man uit het kroost van mijn bloede gesproten.”
 Toen antwoordde de hooge, de listenberamende Hera:
 „Onwaar hebt gij gesproken en nooit volbrengt gij uw woorden,
 Of, met den krachtigsten eed, o Olumpiër, thans het betuigend,

91. Ate, schuld, verblindings, dwaasheid.

H E R E

VILLA LUDOVISI, ROME.

- Zweer mij dat deze van alle de rondomwonende menschen
 110. Heer zal zijn, wien heden de vrouw zal schenken het daglicht,
 Onder het heldengeslacht, uit uw bloed ontleenend zijn afkomst.”
 Alzoo had zij gesproken en Zeus, geen listen vermoedend,
 Zwoer haar den krachtigen eed, maar weldra werd hij bedrogen.
 Hera terstond ontzweefd aan den puntigen top des Olumpos,
 115. Kwam in 't achaische Argos gespoed, waar wel haar bekend was
 Sthenelos' edele gade, des vorsten geboren van Perseus.
 Deze nu droeg eenen zoon en de zevende was het der maanden;
 Hem dan gaf zij het licht, schoon faalde een maand; de geboorte
 Stuitte zij toen bij Alkmene, de Eileithuiën verwijdrend.
 120. Daarna ging zij het zelf Zeus melden, den zone van Kronos:
 „Zeus, helstralende Vader, ik leg u ter harte mijn woorden.
 Reeds ontsproot de geduchte, ten heerscher bestemd der Argeïers,
 Sthenelos' zoon Eurustheus, de kleinzoon stammend van Perseus,
 Uw bloed, geen onwaarde om heerscher te zijn der Argeïers.”
 125. Alzoo sprak zij, en hevig gevoelde zijn hart zich verbitterd.
 Aanstonds greep hij de Schuld bij het hoofd met de glanzende lokken,
 't Hart vol woedenden toorn, en hij deed de geduchte bezwering,
 Nooit op Olumpos weer en ten starrengezwelf van den hemel
 Zoude zij keeren, de Schuld, wier invloed allen verbijstert.
 130. Alzoo sprak hij en wierp uit het starrengezwelf van den hemel
 Deze, gezwierd door zijn hand; en zij viel op de daden des menschdoms.
 Hierom zuchtte hij steeds, als hij zag dat de zoon die hem lief was
 Smadelijk werk moest doen, veel lijdend in dienst van Eurustheus.
 Zóo ik zelf, toen toch de van manen omwapperde Hektor
 135. Argos' mannen versloeg bij de achterstevens der schepen,
 Kon ik de Schuld, die mij vroeger verdierf, niet weder vergeten.

131. Deze overgang om het voorbeeld terug te brengen tot den uitgang en op zich zelve (134), is zoo fijn en kunstig dat wij hier weer een bewijs zien niet enkel volkspoësie maar het werk van een bewusten kunstenaar voor ons te hebben.

- Doch thans na dat ik dwaalde, en Zeus mij benam de bezinning,
 Wil ik vergelden en geven den schittrendsten prijs der verzoening;
 Maar thans op naar den strijd, en beweeg ook het verdere krijgsvolk.
140. Al de geschenken verschaf ik u hier dan, welke er gister,
 Toen hij bezocht uwe tent, u beloofde de eedle Odusseus.
 Zoo het u goed dunkt, blijf, al dringt het verlangen u strijdwaarts.
 Want van mijn vaartuig zullen mijn dienaars al de geschenken
 Brengen, en kunt gij het zien hoe heuglijke giften ik doen zal.
145. Toen antwoordde hem weder de rappe van voeten Achilleus:
 — Atreus' zoon, roemruchte, der volkeren vorst Agamemnoon,
 Deze geschenken te geven, verlangt gij het, zoo als gepast is,
 Of ze te houden, dit zij uwe zaak; thans denke men aanstonds
 Enkel aan strijd; niets nut het ons hier in gepraat te verwijlen
150. Noch te vertragen het werk; want groot noch blijft onze arbeid;
 Eerst toch moge men weer aan de spits zien strijden Achilleus
 Als hij met koperen speer de gelederen delgt van de Trojers.
 Dus ook gedenke er ieder te staan zijnen man in den veldslag.
- Toen antwoordde hem weder de vindingrijke Odusseus:
155. — Drijf, hoe dapper gij zijt, o godengelijke Achilleus
 Zoo niet nuchter ten strijd vóór Ilios' muur de Achaiërs
 Tegen het troïsche heer; want niet kort zal er de veldslag
 Duren, indien daar eens zich te zamen de drommen der mannen
 Mengen ten slag en een god ze met sterkte bezielde van weerszij.
160. Laat de Achaiërs zich eerst bij de snelle galeien verkwikken
 Beide met spijsen en wijn, want dat geeft sterkte en weerstand.
 Want geen man zou gansch eenen dag tot het dalen des zongods
 Zonder de voedende spijs den vijand staan in het aanzicht;
 Want al was hem het hart vol vurig verlangen ten kampstrijd,
165. Toch onmerkbaar wierden zijn leden bezwaard, en bevangt hem
 Honger en dorst en bezwijken de knieën hem onder het voortgaan.
 Maar wel zoude een man, die van wijn en van spijsen verzadigd
 Tegen des vijands drommen den strijd moest voeren een dag door,

Steeds volhardenden moed in zijn harte gevoelen en niet eer
 170. Buigen de knie, alvorens hij elk deed ruimen het strijdperk.
 Welaan, zeg dat het heer zich verspreide en schaffe den maaltijd;
 Wat de geschenken betreft, de regeerder des volks Agamemnoon,
 Breng ze hier in den kring, dat met eigene oogen ze aanzie
 Gansch het achaische heer, en uw harte zich moge verheugen.
 175. Laat hij den eed ook zweren, verrijzend voor alle Argeiërs,
 Nooit hare sponde bestegen, haar nimmer te hebben geliefkoosd
 Zoo als onder de menschen, zoo mannen als vrouwen, gebruik is.
 Dan ook zij bij u zelve het hart in den boezem bevredigd.
 Laat hij u voorts in zijn tent ter verzoening een rijklijken maaltijd
 180. Bieden, dat niets alzoo ontbreekt aan het recht dat u toekomt.
 Atreus' zoon, wil zelf voortaan ook tegen een ander
 Billijker zijn, want niet onvoegelijk is het den koning
 Weder een man te verzoenen, indien hij hem vroeger bezwaard heeft.

Toen antwoordde hem weder der volkeren vorst Agamemnoon:
 185. — Vreugde gevoel ik uw woorden vernemende, zoon van Laërtes;
 Immers betamelijk hebt gij dit alles verklaard en geregeld.
 Zeker ik wil dit bezweren, gelijk mij het hart er toe aandrijft,
 Ook, bij den helpenden god, niet valschelijk zweer ik. Achilleus
 Toeve zoo lang noch hier, al drijft zijn begeerte ten oorlog;
 190. Blijft ook samen vergaderd, gij allen, tot hier de geschenken
 Worden gebracht uit de tent en wij zweren de trouwe verbintnis.
 Doch dit zeg ik u zelve en 't zij u vertrouwd en bevolen:
 Kies u uit alle Achaiërs de besten der jeugdige manschap,
 Breng de geschenken dan hier van mijn schip, al wat wij Achilleus
 195. Gister beloofden te geven en voer met u mede de vrouwen,
 Schaffe Talthubios voorts uit het wijde achaische heerkamp
 Haastig een ever, aan Zeus en aan Helios beiden te offren.

Toen antwoordde en zei hem de rappe van voeten Achilleus:
 — Atreus' zoon, roemruchte, der volkeren vorst Agamemnoon,
 200. Voeglijker ware de zorg voor dit alles op andere tijden,

- Als van den oorlog eens ons vergund mocht zijn een verpoozing,
 Als de geweldige drift niet zóo doet blaken mijn boezem.
 Want daar liggen zij thans, de verslagenen, welke geveld heeft
 Hektor Priamos' zoon, toen Zeus hem verleende den krijgsroem,
205. Maar gij vermaant ons te spijzen! Ik zou voorwaar voor mij zelven
 Thans de achaische mannen terstond aanvoeren ten oorlog
 Nuchter en zonder te spijzen en eerst met het zinken des daglichts
 Ruim doen nemen hun maal, als wij hebben gewroken de smaadheid.
 Mij althans zal eer door de keel geen lafenis heengaan
210. Drank zoo min als spijze, dewijl ik verloor mijnen makker.
 Thans in mijn tent daar ginds, door het vlijmende koper verslagen
 Ligt hij ter neer, het gelaat ter deure gewend, en zijn vrienden
 Jammeren al om hem heen; niets anders bekommert mij daarom,
 Enkel de doodslag, bloed en het luide gereutel der mannen.
215. Toen antwoordde hem weder de vindingrijke Odusseus:
 — Dapperste aller Achaiërs, Achilleus zonc van Peleus,
 Ver overtreft mij uw macht, met de speer niet weinig mijn meedre
 Zijt gij, in raadslag echter verdiende ik zeker den voorrang
 Verre, als vroeger geboren en wegens mijn grooter ervaring.
220. Daarom zij uw gemoed bij mijn woorden geduldig en volgzaam.
 Weldra zullen de menschen zich hebben verzadigd aan slachting,
 Als er het koper de halmen in menigte strekt op den bodem,
 Kort zal duren de oogst, wijl reeds deed zinken de weegschaal
 Zeus, die te midden der menschen de hooge bestuurder des krijgs is.
225. Ja, met den buik niet treure Achaia's volk om den doode,
 Want in te grooten getale en dagelijks dichter en dichter
 Vallen er neer; hoe kon men herademen onder den arbeid?
 Maar het betaamt dat wij dezen ter aarde bestellen die sneefden,
 Zonder te weekelijk hart, slechts één dag dezen beweened;
230. Doch zoo velen er bleven gespaard in den schriklijken oorlog,
 Moeten wij denken aan drank en aan spijs, dat wij noch te geduchter
 Tegen des vijands heer volhardende, steeds het bekampen,

- 't Lijf met het duurzame koper gedekt. Ook houde er niemand
 Buiten het heer zich ter zijde en wachte een tweede vermaning ;
 235. Want boos ware dit tweede bevel voor den man die terugbleef
 Hier bij de schepen des heers; maar allen in dichte geledren
 Drijven wij heftig den strijd op de rossenbedwingende Trojers.
 Alzoo sprak hij en koos zich de zonen des loflijken Nestors,
 Meges van Fuleus stammend, Meriones mede en Thoas,
 240. Kreioon's telg Lukomedes en daarbij noch Melanippos.
 Daarop togen zij henen ter tent van den vorst Agamemnoon.
 Even gezwind als zijn woord, was ook voleindigd de arbeid.
 Zeven der drievoetbekkens vervoerden zij, volgens belofte,
 Toen uit de tent, twaalf paarden en twintig der blinkende ketels;
 245. Daaruit voerden zij wijders de vrouwen ervaren in kunstwerk,
 Zeven, en noch als de achtste Briseïs bekoorlijk van wangen.
 Na dat Odusseus woog van het goud tien volle talenten,
 Ging hij hen vóor; de geschenken vervoerden de jeugdige mannen.
 Toen zij ze hadden geplaatst in den kring, waar zat de vergaadring,
 250. Rees Agamemnoon op, en Talthubios godlijk van stemklank
 Voerde den ever en stond aan de zijde des volkerenherders.
 Atreus' zoon met de hand toen snel uitrukkend het lemmer
 Hangende steeds aan zijn heup bij de stevige schede van 't slagzwaard,
 Sneed op de kruin van den ever het haar voor de wijding en hief dan
 255. Biddend tot Zeus zijne handen; en allen omringden hem zwijgend
 Argos' volk, naar gebruik, en hun aandacht volgde den koning.
 Daarop bad hij en zeide, het oog naar den machtigen hemel:
 — Moge dit eerst Zeus weten, de hoogste en grootste der goden,
 Aarde en Helios voorts, en Erinnuën, onder het aardrijk
 260. Richtende over de menschen die valschelijk eeden bezwoeren,
 Geenszins strekte ik ooit eene hand naar de dochter van Brises,
 Nooit en om geen voorwendsel verzocht ik haar liefde of wat ook,
 Maar steeds bleef in mijn tent hare eer ontzien en haar reinheid.
 Zwoer ik in iets onwaar, dan mogen de goden mij geven

265. Velerlei leed, als zij geven aan wie misdreef door een meined.
 Alzoo sprak hij en sneed met het koper den hals van den ever,
 Welken Talthubios toen in de diepten des valuwen zeevloeds
 Slingerend wierp aan de visschen ten spijs; toen zeide Achilleus,
 Mede verrijzend, het woord voor het heer krijgshafte Argeiers:
270. — Vader Zeus, wel gaaft gij den menschen een groote verblindung.
 Atreus' zoon had anders gewis zoo duurzame gramschap
 Nooit in mijn hart doen rijzen en niet ontweldigd het meisje
 Roekeloos, tegen mijn zin, doch zeker behaagde het Zeus' wil
 Zoo te verwekken den dood van een aantal mannen Achaia's.
275. Maar gaat thans tot het maal, om ons straks te bereiden ten oorlog.
 Alzoo sprak hij en deed de bewogen vergadering scheiden.
 Dezen verspreidden zich toen en begaven zich elk naar zijn vaartuig;
 Maar de geschenken verzorgde de moedige schaar Murmidonen,
 Straks naar het schip ze vervoerend des godlijken zonen van Peleus.
280. Dezen bestelden zij toen in de tent, en zij deden de vrouwen
 Zitten; de edele dienaars geleidden de paarden ter weiplaats.
 Doch nu Briseïs, gelijk aan de gulden godin Afrodite,
 Daar zag liggen Patroklos, verminkt door het vlijmende koper,
 Wierp zij zich over het lijk, luid snikkend, terwijl hare handen
285. Boezem en teederen hals en het schoone gelaat zich verscheurden.
 Dan sprak tranen vergietend de vrouw godinnen gelijkend:
 — Ach Patroklos, mij droeve het meest aan het harte gelegen,
 Levend verliet ik u noch, toen hier uit de tent men mij wegbracht,
 Maar dood vind ik u thans, hier keerende, heerscher der volken;
290. Zoo wordt rampspoed steeds mij vervangen door anderen rampspoed.
 Immers de gade aan wien mij mijn vader en achtbare moeder
 Gaven, ik zag door het koper hem vóór onze veste verscheuren,
 Ook drie broederen, allen het kroost mijner eigene moeder,
 Innig geliefd, die roofde mij mede de dag der verschrikking.
295. Nochtans wildet gij niet dat ik jammerde, toen mij Achilleus
 Doodde mijn man en de veste verwoestte des godlijken Munes,

Maar gij beloofdet mij toen mij te maken des eedlen Achilleus
 Jeugdige vrouw, en wanneer gij te scheep mij naar Fthia gevoerd hadt,
 Daar bij den stam Murmidonen het bruiloftsmaal te bereiden.

300. Eindloos beweent ik u dus, nu gij sneefdet, gij immer zoo minzaam.

Alzoo zeide zij weenend; ook jammerden andere vrouwen,
 Doch om Patroklos in schijn, maar ieder om eigenen rampspoed.
 Maar om Achilleus stonden de achtbare oudsten Achaia's
 Smeevend het maal te gebruiken; hij weigerde echter en zuchtte:

305. — Smeekend verzoek ik, indien mij een waarde gezelschap mijn verlangen
 Wil voldoen, dat hij niet mij vermane met drank of met spijzen
 't Hart te verzadigen, want mij vervult ontzaglijke droefheid.
 Zoo, tot het dalen der zon, volhard ik en wil het verduren.

Alzoo sprekende gaf hij den anderen vorsten hun afscheid,
 310. Doch daar bleven de zonen van Atreus, eedle Odusseus,
 Nestor, Idomeneus, Phoenix de rossenbedwingende grijsaard,
 Ijvrig den geest opwekkend des treurende; maar in zijn boezem
 Kwam geen vreugd, tot hij ging in den muil van den bloedigen
 oorlog.

Steeds zijn gezelle gedachtig en hevig verzuchtende sprak hij:

315. — Ach zoo vaak voorheen, rampzalige, liefste der makkers,
 Hebt gij ook zelf in de tent mij gebracht den verkwikkenden maaltijd,
 Zorgend met spoed, als ten strijd uitstroomde het heer der Achaiërs,
 't Wee van den oorlog brengend den rossenbedwingenden Trojers.

Maar thans ligt gij verscheurd, en mijn hart wil geenerlei laafnis
 320. Nemen van drank of van spijs, zoo veel daar binnen gereed ligt,

Wijl ik u mis. Niets anders verwekte mij grooteren weemoed,
 Zelfs niet zoo ik den dood moest hooren des eigenen vaders,
 Hij, die in Fthia gewis thans stort zijne droevige tranen
 Zulk eenen zoon ontberend, dewijl ik in vreemde gewesten

325. Wegens de gruwbare vrouw, die Helena, strijd met de Trojers;
 Ja, van mijn dierbaren zoon die in Skuros geniet de verpleging;
 Immers indien noch leeft Neoptolemos, godlijk van aanschijn.

Want steeds was het een wensch die mij vroeger vervulde den
boezem

Hier alleen te vergaan, van het rossenkweekende Argos
330. Verre verwijderd, in Troja, en gij zoudt keeren naar Fthia,
Daar heen weder mijn zoon op het snelle en donkere vaartuig
Voerdet van Skuros en dezen er al mijne goederen toondet,
Al mijn bezit, slavinnen en 't woonhuis rijzig van dakwerk.
Peleus immers vermoed ik dat wel reeds gansch zijnen leeftijd
335. Heeft volbracht tot het einde of treurend in droevige grijsheid
Luttelen tijd slechts leeft en gedurig de smartlijke tijding
Zit te verbeiden, door welke mijn sterven hem worde verkondigd.

Alzoo zeide hij weenend en mede verzuchtten de vorsten
Ieder gedachtig aan al wat zij lieten in eigene woning.
340. Deernis gevoelde het hart van Kronioon, toen hij hun droefheid
Zag en hij sprak tot Athena terstond de gevleugelde woorden:
— Dierbare dochter, gij hebt wel gansch van dien man u verwijderd.
Zeg mij, bekommert zich thans uw gemoed niets meer om Achilles?
Deze, hij zit daar vóór zijn verheven gesnebde galeien,
345. Steeds om zijn dierbaren makker verzuchtende; alle de andren
Gingen intusschen ten maal, maar drank noch spijsze gebruikt hij.
Welaan, ga, laat nektar en laat ambrosische laving
Zacht in den boezem hem vlieten en niet hem de honger bereiken.

Alzoo sprak hij en wekte de zelf reeds felle Athena;
350. Zij, als een krijschende arend met wijd uitstrekkenen wiekslag,
Schoot van den hemel ter neer, door den ether. Terwijl de Achaiërs
Snel door het krijgskamp henen zich wapenden, deed zij Achilles
Nektar en harteverkwikkend' ambrosia binnen den boezem
Vlieten, dat niet zijne knieën verzwakte de kwellende honger,
355. Dan weer ijde zij zelf naar des machtig vermogenden vaders
Stevige huis. Nu stroomde het heer van de snelle galeien.
Zoo, als van Zeus uitstroomt het gewemel der sneeuwige vlokken,
Killig, gejaagd door den adem van Boreas, telg van den ether,

Dus ook drong van de schepen het dichte gewemel der helmen
 360. Stralend in helderen glans, van de beukelaars welvend van navel,
 Pantsers met stevige ronding en esschene schaften der werpspies.
 Lichtgloed rees er ten hemel en rondom lachte de aarde
 Onder den glans van het koper; de grond klonk onder den voetstap;
 Tusschen de scharen bereidde ten slag zich de grootsche Achilleus.
 365. Schrikkelijk knarsten zijn tanden en vonkelend schoten zijn oogen
 Stralen als gloed van het vuur, en een onuitdoofbare weedom
 Vulde geheel zijn gemoed; zoo heftig verwoed op de Trojers
 Doste hij 't godlijk geschenk, dat hem maakte de kunst van Hefaistos.
 Eerst omgaf hij zijn beenen met rondom dekkende scheenplaat,
 370. Schoon en met zilveren gesp vast sluitende over de enkels;
 Daarna dekte hij goed zijne schouders en borst met het pantser,
 Over zijn schouderen wierp hij het zwaard met de zilveren knoppen,
 't Koperen zwaard; en vervolgens den grooten beslagenen beuklaar
 Nam hij, die ver in het rond, als de maan, deed glanzen zijn schijnsel.
 375. Zoo, wanneer uit de zee zich het brandende vuur van een lichtbaak
 Toont voor het oog van de schippers; het brandt op de hoogte der
 bergen
 Boven een eenzamen post; maar stormwind draagt ze huns ondanks
 Over het vischrijk water der zee ver heen van hun vrienden;
 Dus ook rees naar den ether de glans van het schild van Achilleus,
 380. Schittrend van heerlijke kunst. Toen hief hij den wichtigen strijdhelm
 Waar hij het hoofd meê dekte; de helm omwapperd van manen
 Blonk als een ster in het rond, met den wuivenden gouden helmboos
 Dik van den kam neergolvend, gemaakt door de kunst van Hefaistos.
 Gansch in zijn rusting beproefde zich toen de verheven Achilleus
 385. Of zij hem paste en licht zich zijn heerlijke leden bewogen;
 Vleugels gelijk, zoo werd zij en hief zij den volkerenherder.
 Daarop nam hij de speer uit de schede, het vaderlijk erfgoed,
 Zwaar, veerkrachtig en groot; haar kon geen andre Achaiër
 Slingeren, maar alleen Achilleus wist ze te zwaaien,

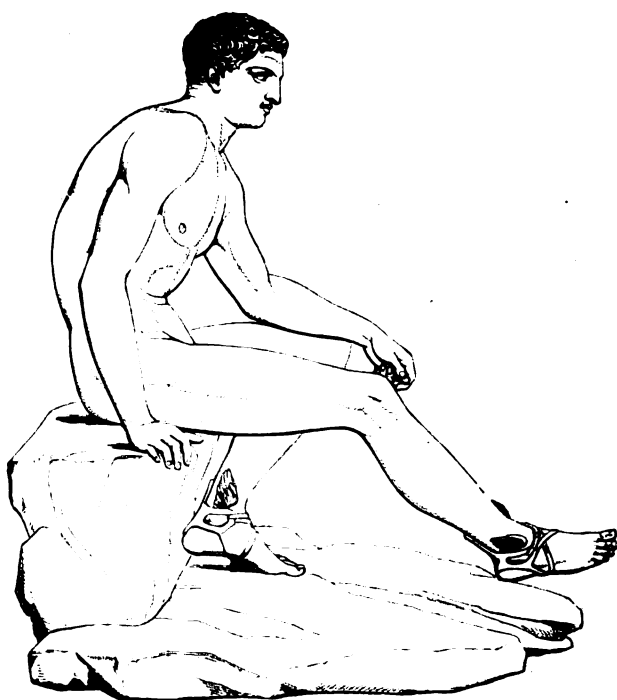
390. Pelion's krachtigen esch, dien Cheiroon vroeger voor Peleus
 Hakte op Pelion's kruin en hem gaf als een dooder van helden.
 Alkimos bracht toen snel met Automedoon 't span van de rossen
 Onder het juk; zij bevestten de sierlijke riemen, de teugels
 Maakten zij vast aan 't gebit en zij spanden de teugels naar achter
395. Over den stevigen bak; den versierden en glanzenden zweepstaf
 Vatte Automedoon's hand en hij wierp zich terstond in den wagen;
 Achter hem steeg toen meê de ten strijde gedoste Achilleus,
 Glanzend van wapengerei, als de stralende zon Huperioon.
 Vreeselijk klonk zijne stem tot de paarden, het span van zijn vader:
400. — Xanthos en Balios, beiden het roemvol kroost van Podarge,
 Weet thans anders uw menner te redden en weder te brengen
 Onder de schaar der Achaiërs, als eerst ons verzaadde de oorlog,
 Niet als Patroklos behoort gij hem daar te verlaten, gesneuveld.
 Toen gaf onder het juk 't snelvoetige ros hem ten antwoord,
405. Xanthos, den kop naar de aarde geneigd, en de golvende manen
 Tusschen de bocht van het juk ontgliddende vielen ter aarde;
 Dezen verleende de spraak de godin blankarmige Hera:
 — Zeker wij zullen u thans wel redden, geduchte Achilleus;
 Doch na is u de dag des verderfs; wij dragen de schuld niet,
410. Maar de vermogende god en de macht des geweldigen noodlots.
 Niet door traagheid immers of loomheid zijn wij de oorzaak
 Zoo van Patroklos' schouders de Trojers de wapenen roofden;
 Maar de geweldige god, dien droeg schoonlokkige Leto,
 Doodde hem onder de vorsten en gunde aan Hektor den krijsroem.
415. Zeker, wij zouden den adem van Zefuros wel evenaren,
 Welke de snelste van allen genoemd wordt; maar aan u zelve
 Is het beschikt voor een god en eens menschen geweld te bezwijken.
 Alzoo klonk het, tot weer de Erinnuën staakten zijn spreken.

398. Huperioon, de oude zongod, later vervangen door zijnen zoon Helios, die doorgaans in de Ilias als zongod voorkomt.

Doch vol wrevel hervatte de rappe van voeten Achilleus:

420. — Waartoe spelt gij mij, Xanthos, den dood? Gij behoeftet dit geenszins.
Zelf ook weet ik het wel, dat mijn lot is hier te bezwijken,
Ver van mijn dierbaren vader en ver van mijn moeder; en nochtans
Niet eer rust ik, tenzij ik de Trojers genoeg in het nauw breng.
Alzoo sprak hij en dreef naar de spits luid schreeuwend hun hoefslag.

TWINTIGSTE ZANG.

oo, om u henen, Peleide van kampstrijd nimmer ver-
zadigd,

Rustte het heer der Achaiërs zich toe bij de krommende stevens,
Doch aan den anderen kant, bij den heuvel der vlakte, de Trojers.

Thans deed Zeus van de hoogte des veel doorspletten Olumpos

5. Alle de goden door Themis ten raadskring roepen, en alom
Ging zij en gaf hun bevel naar de woning van Zeus zich te spoeden.
Buiten Okeanos bleef geen enkele stroom er afwezig
Ook geen enkele der nymfen, in schoone geheiligde bosschen
Wonend en bronnen der stroomen en grazig bewassene beemden.
10. Toen, in de woning gekomen des wolkenbesturenden Vaders, .
Zetten zij allen zich neer in de effengeslepene hallen,

Welke met kunstige zinnen Hefaistos den Vader gemaakt had.

Alzoo kwamen zij saam in de woning van Zeus; bij den oproep

Zuimde de aardrijkschudder ook niet, maar volgend de andren

15. Rees hij uit zee; thans vroeg hij, in 't midden gezeten, naar Zeus' raad:

— Waarom, bliksemenstraler, beriept gij de goden ten raadskring?

Meendet gij iets te beschikken voor Troja's volk en Achaiërs?

Want zeer na is thans hun de strijd ontbrand en de oorlog.

Dezen ten antwoord zeide de wolkenbestuurder Kronioon:

20. — Aardrijkschudder, gij hebt in mijn geest doorgrond de bedoeling

Welke u herwaarts riep; al gaan zij te grond, het bezorgt mij.

Doch wat mij zelve betreft, op Olumpos' gebogene helling

Blijf ik en zal zich mijn geest in aanschouwen verheugen; gij andren

Gaat u te midden der Trojers en 't heer der Achaiërs begeven,

25. Beiden verleenend uw hulp, waar ieders begeerte hem aandrijft.

Want als Achilleus thans alleen op de Trojers ten storm gaat,

Zelfs geen oogwenk hielden zij stand voor den rappen Peleide.

Zelfs op zijn aanblik reeds zou allen een siddering treffen;

Thans toch, nu zijn gemoed zoo fel om zijn makker vertoornd is,

30. Ben ik bevreesd dat, in spijt van het lot, hij verwoeste de muren.

Dus sprak Kronos' zoon en verwekte een toomloozen krijgslust.

Strijdwaarts gingen de goden, de harten verdeeld van gezindheid;

Hera en Pallas Athena bezochten den kreits van de scheepsvloot,

D'Alomvatter der landen Poseidoon meê en Hermeias

35. Brenger van alle geluk, uitmuntend door schrandere geestkracht;

Dezen verzelde Hefaistos, vervuld van den blakenden krijgsmoed,

Hinkend, en onder hem spoedden zich ijvrig de tengere beenen;

Doch naar de Trojers begaf zich de helmboswuivende Ares,

Foibos met golvende lokken en Artemis fier op haar pijlschot,

40. Leto en Xanthos en zij die den glimlach mint, Afrodite.

Zoo lang noch geen god met de sterflijke menschen zich inliet,

39. Eigenlijk: Foibos met ongesneden haar.

- Praalde Achaia's heer in triomf, wijl weder Achilleus
 Plotsling verscheen, die er lang van het schrikkelijk strijden gepoosd had;
 Maar bij de Trojers bekwam elks leden de vreeslijke sidring,
 45. Gansch van den schrik ontsteld bij het zien van den snellen Peleide,
 Glanzend in 't wapengerei en den moordenden Ares gelijkend.
 Toen de Olumpiërs echter zich voegden bij: 't woelen der mannen,
 Woedde de heftige Eris, de volkerendrijfster; Athena
 Schreeuwde, hetzij bij de gracht aan de buitenste zij van den heermuur,
 50. 't Zij dat geweldig haar kreet weerklonk bij het ruischende zeestrand.
 Andererzijds rees Ares' gebrul, als een donkere stormbui,
 Fel, en de Trojers vermanend van boven de tinnen der burgvest,
 't Zij bij des Simocis' oever van boven de Kallikolone.
 Alzoo spoorden en wierpen de zalige goden hen weerszijds
 55. Op elkander en lieten den strijd uitbarsten met felheid.
 Schrikkelijk zond zijnen donder de Vader der menschen en goden
 Klinkend uit hoogere sfeer; en van onderen deed Poseidaon
 Schudden de grenslooze aard en de toppen der steile gebergten.
 't Bronrijk Idagebergte, geschud van zijn voet tot zijn kruinen,
 60. Dreunde, en Troja's vest en de vloot der achaische heermacht.
 Ook Aidoneus schrikte, de onderaardsche regeerder,
 Sprong van zijn zetel en schreeuwde, van vreeze vervuld dat Poseidoon
 D' aardrijkschudder van boven geheel deed splijten den bodem,
 Wijl zich den stervlingen dan en den eeuwigen toonde zijn woning
 65. Dompig en afschuwwekkend, en zelfs aan de goden ten schrikbeeld.
 Zoo luid werd het gedruis nu de goden ten strijd zich vermengden.
 Want daar stelde zich toen recht tegen den koning Poseidoon
 Foibos Apolloon, voerend den boog met het vliegende pijlschot,
 Tegen den krijgsgod Ares godin klaaroogig' Athena;
 70. Spoedde op Hera gewend de godin van het goudene spinrok,
 Druisende Artemis, fier op haar pijl, en de zuster Apolloon's;

53. Kallikolone, de „schoone heuvel” in de vlakte van Troja.

Hermes de bringer van heil, de geweldige, mat zich met Leto,
Tegen Hefaistos verhief zich de kolkenbewegende stroomgod,
Xanthos genaamd bij de goden en onder de menschen Skamandros.

75. Aldus goden met goden zich metende; maar in Achilleus
Blaakte de woede om eerst in den slag zich te werpen op Hektor
Priamos' zoon; vóór alles begeerde zijn harte met diens bloed
Ares den felle te lesschen, den onafmatbaren strijdgod.

Doch in Aineias verwekte de volkerendrijver Apolloon
80. Heftigen moed en hij dreef hem op Peleus' zone ten aanval;
Maar in zijn spreken geleck hij op Priamos' zone Lukaoon;
Zóo hem verschijnende sprak de van Zeus ontstamde Apolloon:
— Waar is, leider der Trojers, Aineias, thans de bedreiging
Welke gij pralende eens voor de troïsche vorsten geuit hebt,
85. Kloek u ten strijd te begeven met Peleus' zone Achilleus?

Doch ten bescheid op zijn vraag antwoordde hem weder Aineias:
— Priamos' zoon, waartoe mij gelast wat tegen mijn wil is,
Hier de vermetele woede van Peleus' zoon te bekampen?
Immers ik zou thans niet voor het eerst met den snellen Achilleus
90. Staan in den strijd, want eens reeds deed mij zijn speer van de Ida
Deinzen ter vlucht, toen ginds hij ons kwam ontrooven de runders,
Toen hij Lurnessos verwoestte en Pedasos. Doch mij behoedde
Zeus, die mij steunde met kracht en mij rapheid gaf in de knieën.
Zeker ik ware verdelgd door Achilleus' hand en Athena's,
95. Welke als lichtgloed glanzend hem voorging steeds en vermaande
't Koperen wapen te zwaaien, de Trojers en Lelegers doodend.
Daarom kan geen man met Achilleus wagen den kampstrijd
Want steeds is hem een god nabij, die den dood van hem afweert.
Zonder die hulp vliegt toch zijne speer recht door en zij poost niet
100. Eer zij het menschelijk lijf doorboort. Mocht slechts eene godheid
Allen gelijk doen wezen het lot van den strijd, hij bedwong mij
Niet zoo licht, al pocht hij gehard als het koper te wezen.

Toen antwoordde de zone van Zeus, de gebiedder Apolloon:

- Held, smeeik gij ook zelf tot de altijdlevende goden ;
105. U toch zeggen zij ook dat de dochter van Zeus, Afrodite,
 't Leven verleende, en gene ontsproot uit een mindere godheid.
 Zij is dochter van Zeus, van den grijze der zeeën de ander.
 Welaan, recht er op los met het immer verdurende koper,
 Niet van den strijd u gekeerd om een snoevende taal of bedreiging.
110. Alzoo sprak hij, bezielend den moed van den volkerenherder ;
 Voor aan de heerspits ging hij in 't schitterend koper gewapend,
 Waar blankarmige Hera den zoon van Anchises gewaar werd,
 Toen hij op Peleus' zoon door het woelen der strijdenden lostoog ;
 Thans om zich henen de goden verzamelend, sprak zij tot dezen :
115. — Denkt, Poseidaoon, toch en Athena en weegt het, gij beiden,
 Wel in uw eigenen geest, waartoe zal leiden dit alles.
 Ginder verschijnt Aineias in 't glanzende koper gewapend,
 Stormend op Peleus' zoon en gedreven door Foibos Apolloon ;
 Welaan, laten wij dezen vandaar wegdrijven ten aftocht,
120. Of laat één van de onzen er mede ter zij van Achilleus
 Bijstand leenen, bezielend met duchtige kracht, dat hem geenszins
 Iets ontbreke in 't hart en hij zie dat hem minnen de hoogsten
 Onder de goden, en ijdel de anderen zijn, die tot dusver
 Tegen des oorlogs woede de volken van Troja beschermen.
125. Immers wij daalden te zaam van den top des Olumpos om strijdwaarts
 Mede te gaan, dat hem niet van de Trojers genaakte het onheil,
 Heden ten minste, en later, dan lijde hij al wat het noodlot,
 Toen zijne moeder hem baarde, hem spon in den draad van zijn leven.
 Maar als Achilleus niet het bemerkte uit de stem van de goden,
130. Zal hij van schrik ontstellen, indien hij een god in het strijdperk
 Tegen zich zag, want steeds ontzet de verschijning der goden.
 Toen antwoordde haar echter de aardebevester Poseidoon :
- Niet zoo zinloos, Hera, gewoed ; zoo voegt het u geenszins.
 Zeker ik zou niet wenschen met goden den strijd te beginnen
135. Wij met de andren, dewijl wij hen ver overtreffen in hoogheid ;

Laten wij thans veelcer, ons verwijderend, ginds op den wachtpost
Buiten den weg neerzitten; de menschen bemoeie de oorlog.

Maar mocht Ares beginnen den strijd, ook Foibos Apolloon,

Zoo zij Achilleus stuiten en niet hem vergunnen te strijden,

140. Aanstonds zal voor ons zelven dan meè het geraas van den veldslag

Rijzen; en weldra keeren de anderen, denk ik, zich scheidend,

Weer naar Olumpos terug, in den kring van der goden vergaadring,

Onder de dwingende kracht van de handen der onzen beteuget.

Aldus sprekende voerde de donkergelokte hen derwaarts

145. Waar de geweldige wal van den godengelijken Heraklés

Hoog zich verheft, dien eens de Trojanen en Pallas Athena

Hadden gemaakt, dat hij daar ontvluchtte het monsterig zeedier,

Als het met schrik hem verdreef van het strand en hem drong naar de

vlakte.

Daar op zette zich toen, met de andere goden, Poseidoon,

150. Allen de schouderen hullend in ondoordringbare wolken;

Elders bezetten de andren de kruinen der Kallikolone,

Treffende Foibos, om u en om Ares den stedenverwoester.

Aldus zaten zij daar en beraadden zich allen aan weerszij;

Zoo, alcer zij begonnen den hard neerstreckenden oorlog,

155. Draalden zij weerszijds noch, maar Zeus in den hooge gebod hen.

Doch thans vulde de vlakte zich gansch, en zij blonk van het koper,

Beide door strijders en paarden; en daverend dreunde de bodem

Onder het menglend gewoel. Twee traden er, dapper bij uitstek,

Vóor, in het midden der legers, verwoed om den kamp te beginnen,

160. Beiden, Aineias de zoon van Anchises en d' eedle Achilleus.

Vóoruit trad fier dreigend Aineias het eerst, en den haarbos

Schuddend des wichtigen helms, en den voorwaarts dringenden beuklaar

Voerde hij vóor zijne borst en hij zwaaide de koperen werpspies.

Peleus' zoon trad vóor, aan de andere zij, als de liebaard

165. Wild en om welken te dooden de mannen zich driftig vereenen,

Gansch de bevolking te zaam; eerst wel vol trots en verachtend

- Gaat hij zijn weg; maar wen met zijn speer hem een strijdbare jongling
 Treft, dan kromt hij het lijf en hij spert zijnen muil; om zijn tanden
 Bobbelt het schuim, en hij steent in het moedige hart van verwoedheid;
170. Dan met zijn staart zijne heupen en lanken ter linker en rechter
 Zweepende, spoort hij en prikkelt zich zelve ten strijde, en rechtstreeks
 Stormt hij met vonkelend oog vooruit, om te zien of hij iemand
 Onder het volk kan dooden of zelf in de woeling den dood vindt;
 Dus ook spoorde de drift in den moedigen boezem Achilleus
175. Krachtig den eedlen Aineias ten aanval tegen te streven.
 Toen zij in 't voorwaarts gaan elkaar nu waren genaderd,
 Sprak tot den ander het eerst snelvoetige eedle Achilleus:
 — Waartoe stelt gij, Aineias, u hier zoo ver uit de drommen
 Voorwaarts tredende? Drijft u het hart om mij hier te bestrijden,
180. Hopende eens te regeeren de rossenbedwingende Trojers,
 Tredend in Priamos' macht? Maar zelfs al mocht gij mij dooden,
 Toch zou Priamos niet in uw hand neerleggen zijn aanzien;
 Immers hij heeft zelf zonen; hij is volhardend en wankt niet.
 Wijdden de Trojers u soms ten geschenk een voortreffelijk landgoed
185. Schoon met geboomte beplant en met akkers van land om te bouwen,
 Als gij mij neer mocht slaan? Toch valt u dit, denk ik, bezwaarlijk.
 Immers ik meene dat vroeger u reeds deed vlieden mijn werpspies.
 Heugt het u niet dat ik eens van de runders u joeg, die gij eenzaam
 Weiddet, en Ida's gebergt u met haastige voeten en ijlings
190. Deed ontvluchten? Gij dorst in uw vlucht zelfs niet naar mij omzien.
 Toen ontkwaamt gij van daar, in Lurnessos verscholen; ik echter
 Delgde het stormenderhand met Athena en Zeus onzen Vader,
 Buit van gevangene vrouwen, beroofd van den dag harer vrijheid,
 Voerende; maar Zeus schonk, met de andere goden, u redding.
195. Doch thans redden zij zeker u niet, al koestert uw boezem
 Zulk eene hoop; voorwaar, wel raad ik u onder uw krijgsvolk
 Tijdig te wijken, vermeet het u niet mij te tarten in 't aanzicht,
 Eer dat het kwaad u bereikt; wat gebeurd is ziet ook de dwaas wel.

Doch antwoordende zeide hem daarop weder Aineias:

200. — Peleus' zoon, voorwaar, denk niet aldus mij met woorden
 Zoo als een kind te verschrikken, ook zelf wel zoude ik waarlijk
 Weten bescheid u te geven met felle en tergende woorden.
 Wel is beiden bekend ons geslacht, en bekend onze ouders,
 Daar wij de roemende maren der sterflijke menschen vernamen;
 205. Doch nooit zaagt gij de mijnen en nooit ook zag ik de uwen.
 Immers men meldt dat gij sproot uit den vlekkeloos edelen Peleus,
 Thetis tot moeder u was, schoonlokkige zeeënbe woonster;
 Maar van den edelen held Anchises geboren te wezen
 Daarin stel ik mijn roem, en dat moeder mij was Afrodite;
 210. Over den dierbaren zoon zal heden verrijzen de weklacht
 't Eener of anderer zij; want niet met gebeuzel van kindren
 Zullen wij zóo elkander verlatende scheiden van 't strijdperk.
 Doch als gij dit ook te hooren verlangt, opdat gij mijn afkomst .
 Wel moogt weten, ofschoon het bij velen der menschen bekend is,
 215. Zoon van den wolkenbestuurder, van Zeus, was Dardanos eertijds
 Welke Dardania stichtte, als Ilios' heilige burgvest
 Noch niet rees op de vlakte, den reedlijken menschen tot woonsteê,
 Maar zij bewoonden den voet van het bronrijk Idagebergte.
 Dardanos wijders gewan Erichthonios, welke als koning
 220. Rijk in bezittingen was ver boven de sterfelijke menschen;
 Driemaal duizend paarden beweidden zijn grazige beemden,
 Merriën, fier en verheugd in de schare van jeugdige veulens;
 Boreas toen ontvlamde door 't schoon van de weidende merries,
 Zelf in den schijn van een paard, zwart glanzend van manen, zich
 hullend;
225. Dezen nu hadden, bevrucht, twaalf veulens het leven geschonken.
 Zelfs al zoude hun voet rondhuppen op 't vruchtbare graanveld,
 Zweefden zij over de aren en wierd geen halm er gebogen;
 Sprongen zij huppelend voort op het breede gegolf van den zeevloed,
 Dan ook zweefde hun voet op den rug van den valuwen golfslag.

230. Voorts, Erichthonios' zoon was Tros, de beheerscher der Trojers;
 Dan weer werden aan Tros drie edele zonen geboren,
 Ilos, Assarakos voorts en der goden genoot Ganumedes,
 Welke de schoonste gewis van de sterflijke menschen geweest is;
 Dien ontvoerden de goden om Zeus tot schenker te worden,
235. Wegens zijn schoone gestalte, en onder de goden te leven.
 Ilos verwekte vervolgens Laomedoon, dapper en edel,
 Voorts van Laomedoon waren Tithonos en Priamos zonen,
 Lampos en Klutios mede en Ares' genoot Hiketaoon.
 Kapus, Assarakos' zoon, werd vader des jóngen Anchises,
240. Mij schonk deze het leven, en Priamos edelen Hektor.
 'k Durf mij beroemen tot zulk een geslacht, zulk bloed te behooren.
 Maar slechts Zeus maakt grooter of kleiner den moed van de
 menschen,
 Naar het hem goeddunkt; immers zijn macht gaat allen te boven.
 Kom dus, zóo niet langer gepraat en als achtlooze kindren
245. Ledig gestaan in het midden der woeling en dreigende slachting.
 Want wel konden wij elk veel smaadtijke redenen spreken,
 Ja, geen vaartuig droeg ze met honderd banken voor roeiers.
 Immers der stérvlingen tong is glad, veelvoudig en woordrijk
 Is hunne spraak, en het veld van hun woord strekt heinde en verre.
250. Zulk eene taal als gij voerdet, behoort gij ook zelf te vernemen.
 Doch wat hebben wij noodig met twist en beschimpende woorden
 Dus elkander met smaad te bejegenen, even als vrouwen
 Welke in drift ontstoken door harteverbitterend twisten
 Gaan in het midden der straat om met schimp elkaar te bestrijden,
255. Dikwijls waar, vaak niet; want daartoe drijft de verbittring.
 Doch van een moedigen strijd weerhoudt gij mij niet met uw woorden,
 Eer gij ten kamp met het koper mij staat; kom, laten wij aanstonds
 Proeven de een van den ander den worp der gekoperde speren.
 Aldus sprak hij en deed op den schrikaanbrengenden beuklaar
260. Vliegen zijn krachtige speer, en hij daverde onder de lanspunt,

- Doch met zijn wichtige hand hield Peleus' zoon zich het schildvlak
 Ver van het lijf, ontsteld, en hij dacht dat geheel door de lagen
 Boorde de rijzige lans van den moedigen strijder Aineias;
 Dwaas, wiens geest en gemoed niet hadden bedacht dat bezwaarlijk
 265. Sterflijke menschen vermochten de roemvol stralende giften,
 Welke een godheid schonk, te bedwingen en neder te buigen.
 Dus ook drong het geweld van de speer des bedreven Aineias
 Niet door het schild; en het goud weerstond, het geschenk van de
 godheid;
- Wel doorboorde zij twee der bekleedingen; maar van de lagen
 270. Waren er drie noch, want vijf had er de hinkende kunstnaar
 Samengevoegd, twee kopren en twee aan de binnenste zijde
 Beiden van tin, één gouden, die stuitte de esschene speerschacht.
 Doch nu Achilleus zwierde zijn lans ver strekkend van schaduw,
 Trof hij het schild van Aineias, den rondom welvenden beuklaar,
 275. Onder den buitensten rand, met de dunste bekleeding gekoperd,
 Waar ook het dunst op lagen de runderenhuiden; de speerschacht,
 Pelion's esch, drong daar door heen en de beukelaar kraakte.
 IJlings bukte Aineias en hield zich het schild op een afstand,
 Duchtend het vliegende wapen, dat zwierende over zijn rug heen,
 280. Gansch van het dekkende schild doorsnijnd de dubbele randen,
 Stak in den grond; aldus het geweldige wapen vermijnd
 Stond hij, en over zijn oogen verbreidde zich schriklijke weemoed,
 Gansch ontsteld dat de worp zoo na hem bereikte. Achilleus
 Stormde nu echter op nieuw, uitrukkend het snijdende slagzwaard,
 285. Onder een vreeslijk geschreeuw; toen vatte Aineias een steenblok,
 Schriklijke klomp, zoo zwaar als er geen twee mannen verdroegen
 Onder het levend geslacht; alleen toch wierp hij hem lichtlijk.
 Thans wel zoude Aineias den stormenden held met den steenworp
 Treffen den helm of het schild, dat voor droevigen dood hem
 bewaard had,
290. Doch dan zou met zijn zwaard hem Achilleus hebben verslagen,

- Zoo niet, scherp toeziende, de aardebevester Poseidoon
 Snel d' onsterflijken goden zijn woord deed hooren en toeriep:
 — Wee, toch smart mij het lot van den edelgezinden Aineias,
 Dra door de hand des Peleiden in Aïdes' diepte verzinkend,
 295. Daar hij gehoorzaam was aan den treffer van verre Apolloon,
 Dwaas, van den gruwzamen dood toch leent hij hem geene bevrijding.
 Waartoe treft thans dezen geheel onschuldig het onheil,
 Enkel om anderer lijden, terwijl hij gevallige offers
 Altijd biedt aan de goden den machtigen hemel bewonend?
 300. Welaan redden wij zelve hem thans van den dood, dat Kronioon
 Ook niet soms ontbrande in toorn, wanneer hem Achilleus
 Neer mocht slaan; wijl toch de beschikking des lots zijne redding
 Wil en dat Dardanos' stam niet kroostloos sterve en roemloos,
 Dardanos, verre het liefst aan Kronioon onder de zonen
 305. Welke het leven hem danken, van sterflijke vrouwen geboren.
 Want reeds viel in den haat van Kronioon Priamos' afkomst;
 Immers Aineias' macht zal thans de Trojanen beheerschen,
 Hij en het kroost zijner zonen, in latere tijden geboren.
 Toen antwoordde hem weer grootoogige vorstlijke Hera:
 310. — Aardrijkschuddende heerscher, beraad gij u zelf in uw binnenst
 Over Aineias, hetzij hem behoudende, 't zij hem verlatend,
 Schoon zoo dapper, een prooi weldra des Peleiden Achilleus.
 Vaak toch zwoeren wij beiden voor al d' onsterflijke goden
 Menigen eed dat wij nimmer, ik zelve met Pallas Athena,
 315. Onder de Trojers er één voor den doodslag zouden bewaren,
 Zelfs al wierd gansch Troja verdelgd in den woedenden vuurgloed,
 Wen aan de vlammen haar offren de dappere zonen Achaia's.
 Nauwelijks hoorde die woorden de aardebevester Poseidoon,
 Of hij begaf zich met spoed naar den strijd en het sperengewarrel,
 320. Waar zich Aineias bevond en de verreberoemde Achilleus.
 Donkere nevelen wierp hij terstond om den zone van Peleus
 Welke zijn oogen bedekten; de esschen gekoperde speerschacht

- Rukte hij voorts uit het schild van den moedigen strijder Aineias,
 Wierp aan Achilleus' voeten de werpspies neer, en Aineias
 325. Zwaaide hij dan ver heen, met zijn hand van den grond hem verheffend.
 Over de scharen der helden en over de menigte rossen
 Zwierde Aineias voort door de handen des gods die hem aangreep,
 Tot hij aan 't uiterste eind van het onheilbarende slagveld
 Neerkwam, waar zich ten strijd toerustte het heer der Kaukonen.
 330. Daarop voegde zich weder de aardrijkschudder Poseidoon
 Dicht aan zijn zijde en riep hem en sprak de gevleugelde woorden:
 — Wie van de goden, Aineias, gelastte u, zoo in verblindung
 Peleus' moedigen zoon in het strijdperk tegen te treden
 Ver u in kracht overtreffend en meer door de goden begunstigd?
 335. Wijk uit den strijd dus terug, zoo vaak gij hem weer op het slagveld
 Vindt, dat gij, ondanks 't lot, niet daaldet in Aïdes' woning.
 Maar als Achilleus komt tot zijn dood en vervult de beschikking,
 Dan, moed vattende, weder gekampt aan de spits van het krijgsvolk;
 Want geen andre Achaiër berooft u gewis van uw wapens.
 340. Alzoo sprekende liet hij hem daar, na deze verkonding;
 Aanstonds vaagde hij ook van Achilleus' oogen des nevels
 Duister; verbaasd aanschouwden op eens zijne oogen het daglicht,
 Zuchtte hij diep en hij sprak tot het moedige hart in zijn boezem:
 — Wee, wel is het een wonder dat hier aan mijn oogen zich voordoet.
 345. Zie, daar ligt mijne speer op den grond, maar nergens bespeur ik
 Iets van den man wien 't gold, wiens leven ik hoopte te nemen.
 Zoo was waarlijk Aineias geliefd door de ceuwige goden,
 Schoon ik vermeende dat deze zich ijdel verhief op hun bijstand.
 Ga hij zijn weg; voortaan zal nimmer de moed hem verleiden
 350. Weer mij te tarten, verheugd dat hij thans ontkwam aan den doodslag.
 Maar welaan, mijn bevel tot de strijdbare Danaërs richtend,
 Zal ik ten aanval stormend de andere Trojers beproeven.
 Alzoo sprak hij en riep, naar de scharen gesprongen, tot ieder:
 — Eedle Achaiërs verwijt thans niet zoo ver van de Trojers,

355. Maar dat er man zich op man, vol strijdmoed, werpe ten aanval.
 Moeielijk valt het mij toch, al ben ik een krachtige strijder,
 Zoo veel volks te bestormen en allen te zaam te bekampen;
 Zelfs geen Ares, ofschoon onsterfelijk, geene Athena
 Zou volvoeren het werk in den gapenden muil van den veldslag;
360. Maar al wat ik vermag zoo wel met mijn handen en voeten
 Als met mijn kracht, voorwaar ook het minst niet zal ik verzuimen,
 Maar in het diepst hunner drommen geheel doordringen, en niemand
 Onder de Trojers verblijdt zich gewis, die mijn wapen te na komt.
- Alzoo sprak hij vermanend; de stem van den schittrenden Hektor
365. Klonk ook luid tot de Trojers, hen roepend ten kamp met Achilleus:
 — Trojers geweldig van moed, geen vrees voor den zone van Peleus.
 Strijden met woorden, dat durfde ook ik wel tegen de goden,
 Maar niet licht met de speer, want ver zijn dezen het machtigst.
 Zelfs door Achilleus niet werd alles vervuld wat hij zeide,
370. Dan voleindigt hij iets, dan laat hij het weder ten halve.
 Hem dus ga ik te keer, al waren zijn handen als vlammen,
 Waren zijn handen als vlammen, zijn moed als het blinkende ijzer.
- Alzoo klonk zijn vermaan, en de Trojers verhieven de speren
 Dreigend; der scharen gewoel trof saam; luid klonk er de slagkreet.
375. Doch toen zeide tot Hektor, hem naderend, Foibos Apolloon:
 — Hektor, beproef aan de spitse geheel geen kamp met Achilleus,
 Maar blijf onder den drom van het heer en belaag zijne gangen
 Buiten 't gewoel, dat u soms niet treffe zijn speer of zijn zwaardhouw.
- Alzoo sprak hij, en Hektor begaf zich terug bij zijn krijgsvolk,
380. Vreezende, toen hij de stem ontwaarde des gods die hem toesprak.
 Maar de Trojanen bestormde, het hart vol woede, Achilleus,
 Luide zijn kreten verheffend, en velde den zoon van Otrunteus
 Dappren Ifitioon eerst, heervoerder van machtige volken,
 Welken een bronnimf baarde den stedenverwoester Otrunteus,
385. Onder aan Tmolos, het sneeuwig gebergt in het vruchtbare Hude.
 Dezen, die aanviel, trof met zijn speer de verheven Achilleus

- Juist op het midden des hoofds, dat hij gansch deed barsten in tweeën.
 Bonzend dreunde zijn val; toen juichte de eedle Achilleus:
 — Daar dan ligt gij, van allen de schriklijkste, zoon van Otrunteus;
 390. Hier ontvangt gij den dood, aan den oever des meers van Gugaia
 Is uw geboorte geweest, waar ligt uwer vaderen erfgoed,
 Dicht bij den warlenden Hermos en 't vischrijk water des Hullos.
 Alzoo juichte hij; genen bedekte het duister de oogleên.
 Onder den wielrand pletten hem toen de achaische rossen
 395. Vóór aan de spitse der strijders; Demoleoon trof hij vervolgens,
 Moedige hulp in den krijg en een zoon ontstamd aan Antenor,
 Tegen den slaap, doorboorend den helm met de koperen wangplaat.
 Maar geen weerstand bood de gekoperde helm en de werpspics
 Scheurde hem, spleet het gebeent en de hersenen werden van binnen
 400. Bloedig bespat; zoo sloeg hij den stormende neer in zijn aanval.
 Toen zich Hippodamas snel uit zijn krijgskar wierp en er heenvlood
 Recht voor hem uit, toen trof hij zijn rug met geweldigen speerstoot.
 Zoo ontvlood hem de adem en brulde hij, wild als het runddier
 Brult, dat men sleept om te wijden den god die in Helike zetelt,
 405. Als hem de jonglingen sleepen, tot vreugd van den schudder des
 aardrijks;
 Zoo met een kreunend gsteen ontvlood zijne ziel het gebeente.
 Daarop trad hij, de speer in de vuist, naar den held Poludoros
 Priamos' zoon. Steeds had hem zijn vader geweigerd ten oorlog
 Mede te trekken, dewijl hij de jeugdigste was van zijn zonen,
 410. Ook de geliefdste; en geen wiens voet hem verwon in gezwindheid;
 Maar met het dwaze der jeugd toen toonend de kracht van zijn voeten,
 Stormde hij vóór aan de spits, tot hij derfde het lieflijke leven.
 Dezen nu trof met de speer snelvoetige eedle Achilleus,
 Toen hij voorbij stoof, recht in den rug waar sloten des gordels
 415. Goudene riemen en hechttten de dubbele platen des pantsers;

404. Poseidoon.

Gansch doorstak hem de speer tot de andere zij in den navel;
 Kreunend gestort op zijn knieën, in donkeren nevel verduisterd,
 Hield hij, gekromd, het gedarmte van voren zich vast met de handen.

Doch toen Hektor bespeurde dat zoo Poludoros zijn broeder
 420. Lag op de aarde, gekromd, met de hand het gedarmte bedekkend,
 Werden zijn oogen verduisterd en niet meer kon hij het dulden
 Langer ter zij te verwijlen; hij stormde nu los op Achilleus
 Zwaaiend de snijdende lans; als een vuurgloed. Maar de Peleide
 Zoo als hij 't zag, sprong op, en een juichkreet uitende riep hij:
 425. — Ha! daar is hij, de man die het hevigst mijn boezem gewond heeft,
 Hij die versloeg mijn vereerden gezelschap; niet langer in waarheid
 Zullen wij thans elkaar ontgaan op de paden des oorlogs.

Toen zijnen grimmigen blik op hem werpende, sprak hij tot Hektor:
 — Nader om des te gezwinder het einde des doods te bereiken.

Zonder vortsagen hernam de van manen omwapperde Hektor:
 430. — Peleus' zoon, voorwaar, denk niet aldus mij met woorden
 Zoo als een kind te verschrikken, ook zelf wel zoude ik waarlijk
 Weten bescheid u te geven met felle en tergende woorden.
 Zeker, ik weet hoe dapper gij zijt, hoe ver gij mij voorgaat.
 435. Doch voorwaar dit alles berust in den schoot van de goden,
 Of ik misschien, schoon minder in kracht, u beroof van het leven,
 Zoo ik u tref met de speer, wier punt ook heeft hare scherpte.

Alzoo sprak hij en zwaaiend verzond hij zijn speer, en Athena
 Dreef met haar adem haar weg van het lijf des beroemden Peleiden,
 440. Zachtkens blazend; en weder gekeerd naar den godlijken Hektor
 Viel hem zijn speer voor de voeten; verwoed toog echter Achilleus
 Thans hem ten aanval tegen, verlangend hem doodlijk te treffen,
 Onder een schriklijk geschreeuw; maar snel onthief hem Apollon,
 Licht als een god het vermag, en verborg hem met duistere nevels.
 445. Driewerf stormde hij toe, snelvoetige eedle Achilleus,
 Heffend zijn koperen speer, maar driewerf trof hij den nevel;
 Maar nu hij nochmaals stormde, in krachten gelijk aan een demon,

ACHILLEUS
Hektorbeschuldigung

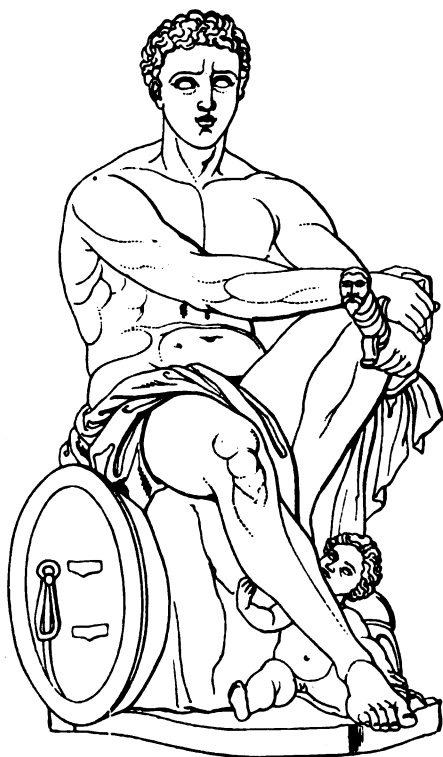

ACHILLEUS EN HEKTOR.
VAASBESCHILDERING (COLL. LAMBERG.).

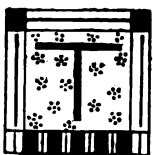
Toen klonk vreeslijk zijn stem en hij riep de gevleugelde woorden :
 — Weer ontvloodt gij den dood, o hond; doch waarlijk uw noodlot
 450. Was nabij; maar weer ontrukte u Foibos Apolloon,
 Wien uw gebed vast rijst, als gij gaat waar knarsen de speren.
 Doch vol zal ik u meten de maat, als ik later u weervind,
 Als eens één van de goden ook mij wil wezen ten helper.
 Maar nu keer ik mij weder tot anderen, wien ik er aantref.
 455. Alzoo sprak hij en boorde in Druops' hals zijne werp spies,
 Zoo dat hij vóór zijne voeten bezweek; toen liet hij hem liggen,
 Maar den geweldigen strijder Demoechos den zoon van Filetor
 Stuitte zijn speer die hem trof in de knie; het geweldige slagzwaard
 Toen ontblootende deed hij een houw en benam hem het leven.
 460. Beiden, Laogonos wijders en Dardanos, zonen van Bias,
 Wierp hij in stormende vaart uit den wagen ter neer op de aarde,
 Dezen geraakt met zijn speer en den andere gaf hij een zwaardhouw.
 Daarna Tros, van Alastor gestamd; om zijn knieën zich werpend
 Vroeg hij genade en bad dat hij levend hem nam en hem spaarde,
 465. Maar hem den dood niet gaf, zijn gelijke in jaren, uit deernis.
 Dwaas, die het geenszins zag dat hij niet zou hooren zijn bede;
 Waarlijk die man had toen in zijn hart geen liefde of zachtheid
 Maar fel stak hem de drift. Wel had hij met beide de handen
 Smeekend zijn knieën gevat, doch 't zwaard doorstak hem de lever
 470. Gansch uit het lijf hem gereten, en over het kleed van zijn boezem
 Gudste het donkere bloed; dra dekte de schaduw zijn oogleên,
 Stokte zijn adem. Hij trof thans Moelios, wien hij zijn werp spies
 Stiet in het oor, en terstond tot het oor aan de andere zijde
 Voer de gekoperde punt. Bij Eheklos den zoon van Agenor
 475. Dreef hij in 't midden des schedels zijn zwaard met het stevige handvat;
 't Zwaard werd warm van het bloed, en zich over zijn oogen verbreidend
 Heerschten de purperen dood en de Moira, de macht van het noodlot.
 Ook bij Deukalioon wijders, ter plaats waar de pezen zich hechten
 Onder den elhoog, trof hij den arm, en de koperen speerpunt

480. Vlijmde er door; aldus onmachtig zijn arm te gebruiken
 Stond hij, den dood voor oogen; hem hieuw hij met krachtigen
 zwaardslag
 Toen in den nek dat het hoofd met den helm ver henen gesleurd werd;
 't Merg ontspatte den wervels; en rechtuit lag hij ter aarde.
 Peireos' edelen zoon gold toen zijn geweldige aanval,
485. Rhigmos, die herwaarts toog van der Thrakiërs vruchtbare landstreek;
 Dezen verwondde hij dan in het weeke des buiks met zijn werpspies
 Zoo dat hij viel uit zijn kar; Areïthoös mede, zijn makker,
 Trof hij, bij 't wenden der paarden, den rug met het vlijmende koper,
 Dra ontzongk hij de kar en de paarden verwarden zich schichtig.
490. Zoo als het goddelijk vuur in de rotsige bergen geslagen
 Woedt in de diepe valleien, het dichte geboomte in vlam zet,
 Als er de adem des winds alom doet warlen den vuurgloed;
 Dus ook woedde hij toen alom met zijn speer, als een demon,
 Immer vervolgend met moord, en het stroomde van bloed op het
 aardrijk.
495. Zoo als een man in het tuig van het juk breedkruinige stieren
 Koppelt om 't heldere graan te vertreden op effenen dorschvloer,
 Als er de loeiende runders het graan met hun pooten vermorslen,
 Dus ook Achilleus' rossen, met krachtige hoeven vertrappend
 Lijken en schilden te gader; den dissel bemorste van onder
500. 't Bloed van den bodem gespat en de randen in 't rond van den wagen,
 't Zij door de trapplende hoeven der rossen er tegen geslingerd,
 't Zij door de randen der wielen; hij stormde om roem te gewinnen,
 Peleus' zoon, en het bloed overdekte zijn toomlooze handen.

EEN EN TWINTIGSTE ZANG.

- oen zij den doortocht echter bereikten der heerlijke
streaming,
Waar rondwentelt de Xanthos, van Zeus d' onsterflijken stammend,
Sneed hij de benden der Trojers en volgde het deel dat ter stadsvest
Vlood op het veld, waar gansch in verwarring gejaagd de Achaiërs
5. Vloten den vorigen dag, toen woedde de schittrende Hektor;
Daarheen stroomden nu dezen ter vlucht; maar donkere nevels
Spreidde er alom Hera en stuitte hen. Doch bij den oever
Raakten de andren beklemd door de breede en zilveren streaming,
Waar zij in stortten met vreeslijk gedruis, en het bruisen der golven
10. Klonk, weerkaatst door de oevers; te midden van gillende kreten

- Zwommen zij, plassend in 't rond, door de wentlende golven geslingerd.
 Zoo, als een zwerm sprinkhanen, gejaagd door den drang van de
 vlammen,
 Zoekt naar het water te vlieden, terwijl hen de rustlooze vuurgloed
 Zengt die er plotseling rees in het veld, en zij vallen in 't water;
15. Dus ook werden de golven des ruischenden draaienden Xanthos
 Vol van de paarden en mannen, verward door de hand van Achilleus.
 Doch daar liet aan den oever de godlijke held zijne speerschacht
 Staan bij een struik tamariske en stormde hen na als een demon,
 Slechts met het zwaard in de hand, en bezielde tot geweldige daden
20. Hieuw hij ter linker en rechter; verschrikkelijk rees er de angstkreet
 Waar hen de zwaardslag trof en de stroom werd rood van het bloedbad.
 Zoo, als een grooten dolfijn ontvluchtende, andere visschen
 Tusschen de bochten zich bergen der veilig beschuttende haven,
 Onder de vrees voor het dier dat verslindt al wie het bemachtigt;
25. Dus ook schuilden de Trojers in 't schrikkelijk golvende water
 Onder de randen des oevers; de handen vermoeid van de slachting
 Koos zich Achilleus toen in den stroom twaalf jonglingen, levend,
 Allen tot zoen voor den dood van Menoitios' zone Patroklos.
 Dezen nu trok hij er buiten, van vreeze verbijsterd als hinden,
30. Bond op den rug hun de handen met kunstig gesnedene riemen,
 Welke zij hadden gedragen gegord om de maliënpantsers,
 Gaf ze zijn makkers en liet naar de ruime galeien ze voeren.
 Dan weer stormde hij voort in den stroom, vol woede ter slachting.
 Priamos' zoon nu vond hij, Lukaoon Dardanos' nakroost,
35. Toen hij den stroom ontvlood; als gevangene had hij hem vroeger
 Reeds met geweld ontvoerd uit den vruchtbaren hof van zijn vader,
 Eens bij een nachtelijken tocht; van een vijgboom sneed hij met 't koper
 Jeugdige takken, bestemd om te dienen als rand om een wagen;
 Plotseling echter verscheen hem tot ramp de verheven Achilleus.
40. Dezen vervoerde hij toen ten verkoop naar het bloeiende Lemnos,
 Daar met zijn schepen getogen; hem kocht er de zoon van Iasoon,

Doch toen loste zijn gast hem, Eëtioon, heerscher van Imbros,
Tegen aanzienlijken prijs, en hij zond hem naar 't schoone Arisbe,
Waar hij in heimlijke vlucht ontkwam naar het vaderlijk woonhuis.

45. Vreugdevol was hem het hart elf dagen bij al zijne maagschap,
Sinds dat hij vluchtte van Lemnos; hem wierp op den twaalfden een
godheid

Onder Achilleus' handen, die waren geschikt hem te zenden,
Schoon onwillig ten tocht, naar de diepten van Aïdes' woning.

Nauw ontwaarde hem thans snelvoetige eedle Achilleus,

50. Zonder zijn wapens, en helm noch schild meer dragend of werpspies,
Alles ter aarde geworpen, dewijl hij vermoeid van het angstzweet
Zocht uit den stroom zich te redden, met krachtloos zwoegende leden,
Of met verbittering sprak hij het woord in zijn edelen boezem:
— Wee, wel is het een wonder dat hier mijne oogen aanschouwen.

55. Zie, thans zullen gewis noch al de vermetele Trojers
Welke ik vroeger versloeg, uit het duister der schimmen verrijzen,
Even als deze verschijnt, ontvlucht aan den dag der verschrikking,
Schoon in het heilige Lemnos verkocht; geen valuwe zoutplas
Hield er hem tegen, die toch huns ondanks velen terughoudt.

60. Maar welaan, thans zal hij de vlijmende punt van mijn werpspies
Proeven, opdat in mijn geest ik het moge bemerken en aanzien
Of hij ook hier ontkomt, dan of hem het groeizame aardrijk
Vast zal houden, dat zelfs de geweldigsten houdt in zijn kluisters.

Alzoo peinzende stond hij; de andere naderde, angstvol,

65. Zoekend zijn knieën te vatten, met innige hoop in zijn harte
Noch den geweldigen dood en de sombere Moira te mijden.
Maar zijne machtige speer hief thans de geduchte Achilleus
Dreigend hem doodlijk te treffen; hij vatte hem echter zich bukkend
Haastig de knieën; de speer, toen over zijn schouder gevaren,
70. Stak in de aarde, begeerig het menschelijk vleesch te verslinden.
Smeekende sloeg hij hem toen om zijn knieën de hand, met de andre
Greep hij het puntige wapen, zijn hand steeds vast om de speerschacht;

Alzoo riep hij hem toe en hij sprak de gevleugelde woorden:

— Smeekende vat ik uw knieën, verschoon mij, erbarm u, Achilleus.

75. Zoo als een smeekeling ben ik u, godlijke, ben uw beschermeling;
 Onder uw dak toch at ik het eerst van de vrucht van Demeter,
 Dien dag toen gij mij greept in de heerlijk gepleegde beplanting;
 Toen gij naar 't heilige Lemnos mij ver van mijn vader en vrienden
 Zondt om te worden verkocht, en ik honderd stieren u opracht.
 80. Driewerf geef ik dit thans; eerst is het de twaalfde der morgens
 Welke mij heden verrees, sinds na veel lijden ik eindlijk
 Weder in Ilios kwam; weer werpt mij de gruwzame Moira
 Thans in uw hand; wel heeft mij gewis Zeus Vader in afschuw
 Daar hij mij weer aan u geeft; ach slechts voor een luttelen leeftijd
 85. Schonk mij Laothoë 't leven, de dochter van Altes den grijsaard,
 Altes, het strijdhaft volk van de Lelegers voerend als koning,
 Wonend in Pedasos' vest aan den Satnioeis zich verheffend.
 Priamos had zijne dochter tot vrouw, en een menigte andren;
 Twee slechts waren haar zonen; vernietigen wilt gij ze beiden.
 90. Eenen bedwong uwe hand aan de spits van het strijdende voetvolk,
 Edelen held Poludoros, gedood door uw snijdende werp spies;
 Thans zal over mijn hoofd hier 't onheil naken; uw handen
 Zoude ik niet ontkomen, dewijl mij een demon u toevoert;
 Laat ik u dit noch zeggen en moge uw geest het bedenken,
 95. Geef mij den dood niet; want geen eigene broeder van Hektor
 Ben ik, den man die versloeg uw gezelschap zoo dapper en minzaam.

Alzoo zeide en smeekte hem angstig de schittrende jongling
 Priamos' zoon, maar hoorde het harde bescheid dat hem toeklonk:

- Dwaas, niet langer gepraat, geen losprijs moet gij beloven,
 100. Want zoo lang als Patroklos de dag niet naakte des jammers
 Was voor de Trojers mijn hart veel eerder geneigd tot verschooning,
 Menigen greep ik er levend en heb ten verkoop hen verzonden;
 Thans ontkomt aan den dood geen enkele, welken een godheid
 Hier vóór Ilios' muren mij voert in de macht mijner handen,

105. Geen van de Trojers te zaam, vooral niet Priamos' zonen.
 Vriend, zoo sterf ook gij; waartoe zoo bitter geweeklaagd?
 Want zelfs sneefde Patroklos, die zoo ver boven u uitblonk.
 Ziet gij het niet, hoe bloeiend ik zelf ook ben en geweldig?
 Ik van een edelen vader gestamd en een godlijke moeder;
110. Nochtans zullen mij zelve de dood en de machtige Moira
 Treffen, hetzij in den morgen of avond, 't zij op den middag,
 Wen er de een of de ander ook mij zal slaan in het strijdperk
 't Zij met den worp van de speer of den pijl ontsneld aan de boogpees.
 Alzoo sprak hij, en genen bezwijmden het hart en de knieën.
115. Daarop liet hij zijn hand van de speer en de armen verbreidend
 Bleef hij geknield. Maar thans ontblootend het snijdende slagzwaard
 Trof hem Achilleus diep in de spier van den nek, dat des lemmers
 Dubbele snede er gansch in verzonk; voorover getuimeld
 Lag hij ter neer; zwart vloeide het bloed en bevochtte het aardrijk.
120. Toen bij zijn voeten hem grijpend en slingerend, wierp hem Achilleus
 Voort in den stroom en hij riep met gejuich de gevleugelde woorden:
 — Lig daar onder de visschen, die mogen u thans uit de wonden
 Zorgloos lekken het bloed; nooit zal uwe moeder uw doodsbed
 Spreiden, bij klacht en geweën; maar 't wielend gegolf van Skamandros
125. Voert in zijn stroomen u meê naar den peilloozen schoot van den
 zoutplas.

- Menige visch zal dan naar het donkere golvegekronkel
 Opwaarts springen en azen op 't blinkende vet van Lukaoon.
 Treffe u allen 't verderf, tot wij Ilios' heilige veste
 Winnen, gij allen gevloeden, terwijl ik u volg op de hielen.
130. Zelfs geen redding verleent u de zilverig blinkende stroomvloed
 Schoon gij hem steeds toewijddet uw rijklijke gaven van stieren,
 Tal eenhoevige rossen den stroomgod levend geofferd.
 Nochtans zal u verdelgen het schrikkelijk lot, tot gij allen
 Boet voor Patroklos' dood en den jammer die trof de Achaiërs,
135. Welke gij dooddet, beroofd van mijn hulp, bij hun snelle galeien.

Alzoo luidde zijn woord; en de stroom weer feller verbitterd
 Wikte en woog in zijn geest om de kracht van den eedlen Achilleus
 Verder te stuiten en hoe hij de Trojers behoedde voor onheil.
 Peleus' zoon toen zwaaiend de speer ver strekkend van schaduw,
 140. Richtte, verwoed hem te doden, zich stormend op Asteropaios,
 Stammend van Pelegoon; dezen den zoon van den heerlijken stroomgod
 Axios, had Periboia gebaard, Akessamenos' dochter,
 's Vaders oudste, bemind door den god van de wielende golven.
 Dien toog Peleus' zoon te gemoet; toen rees uit het stroombed,
 145. Zwaaiend zijn tweetal speren, de ander hem tegen, en Xanthos
 Vuurde zijn krijgsmoed aan, om den dood van de jonglingen toornend,
 Welke Achilleus' hand meêdoogenloos trof in de golven.
 Toen zij ten aanval thans elkaar dicht waren genaderd,
 Zei hem de snelle van voeten het eerst, de verheven Achilleus:
 150. — Wie en van waar toch zijt gij, die waagt mij te staan in het aanzicht?
 Wie mijn geweld weerstaan zijn zonen van droevige ouders.

Pelegoon's edele telg zei daarop weder ten antwoord:
 — Peleus' moedige zoon, waartoe die vraag naar mijn afkomst?
 Ver uit het kluitige land van Paionië ben ik gekomen
 155. Voerend paionische scharen met rijzige lansen, en heden
 Is het de elfde der dagen, dat Ilios' veste ons opnam.
 Doch mijn geslacht ontstamt van des Axios' golvende stroombed,
 Axios welke het schoonste der wateren zendt op het aardrijk;
 Vader van Pelegoon was hij, den held met de speer, en van dezen
 160. Ben ik de zoon. Maar thans aan den strijd, roemruchte Achilleus.

Alzoo dreigde zijn woord; toen richtte de eedle Peleide
 Pelion's esch omhoog; te gelijk wierp beide zijn lansen
 Asteropaios de held, rechts zijnde aan beide de handen;
 Een van het tweetal raakte het schild, maar drong door de welving
 165. Niet gansch henen; haar stuitte het goud, het geschenk van de godheid;
 Maar met de andere trof hij ter rechter hem schampend den elboog,
 Zoo dat het donkere bloed ontvloot en de speer in den bodem

- Stak, ver boven zijn hoofd, en begeerig het vleesch te verslinden.
 Daarna zond de Peleide de rechtuit vliegende speerschacht,
 170. Vurig bezielde hem te dooden, en dreef haar op Asteropaios.
 Dezen nu miste de speer, maar raakte de hoogte des oevers
 Zoo dat de esschene schaft voor de helft in den oever geboord werd.
 Doch nu sprong de Peleide, de moordende kling van zijn zijde
 Trekkende, fel op hem los; noch poogde de andere vruchtloos
 175. Weder Achilleus' speer met geweld uit den oever te trekken;
 Driemaal schudde hij deze en rukte met al zijne spierkracht,
 Driemaal faalde zijn kracht; maar nochmaals deed hij een poging.
 Boog hij en trachtte te knakken het wapen van Aiakos' kleinzoon,
 Maar reeds nam hem te voren het zwaard des Peleiden het leven.
 180. Want met een zwaardhouw trof hij zijn buik bij den navel, en aanstonds
 Stortten zijn darmen ter aarde; hij zwijmde met reutlenden adem,
 D'oogen in duister gehuld. Snel sprong op de borst hem Achilleus,
 Nam hem zijn wapengerei en zijn juichkreet klonk met de woorden:
 — Lig daar zóo. Zwaar is het de zonen des hoogen Kronioon's
 185. Tegen te gaan in den strijd, ook zelfs voor den telg van een stroomgod.
 Immers gij roemdet u wel van den golvenden heerscher te stammen,
 Maar op mijn afkomst roem ik van Zeus den verheven gebieder.
 Ik ontsproot van den vorst van het talrijk volk Murmidonen,
 Peleus Aiakos' zoon, en uit Zeus was Aiakos' afkomst.
 190. Zoo veel Zeus overtreft de ten zeevloed golvende stroomen,
 Gaan Zeus' zonen in sterkte de telgen der stroomen te boven.
 Ook ruischt hier aan uw zijde een machtige stroom, of hij wellicht
 Bood zijne hulp, maar nooit doorstaat men een strijd met Kronioon,
 Welken zich niet kan meten de krachtige vloed Acheloös,
 195. Noch des Okeanos' macht met zijn diep voortwentlende golving,
 Waar toch alle de stroomen en gansch het gebied van de zeeën,
 Alle de welige bronnen en wellen van leenen hun oorsprong;
 Toch ontziet ook deze den bliksem des grooten Kronioon's,
 Vreest hij zijn schriklijken donder, die dreunt uit de hoogte des hemels.

200. Alzoo sprak hij en rukte de koperen lans uit den oever,
 Doch liet verder den strijder aan wien hij het leven beroofde
 Liggen, gestrekt in het zand en bespoeld door het donkere water.
 Dra omringden de alen en andere visschen het lichaam,
 Gulzig het vet afknagend dat rondom dekte de nieren;
205. Daarop zocht hij de schaar der Paioniërs kloek met de strijkar,
 Noch bij de wentlende golven des strooms vol vreeze zich bergend,
 Toen zij den dappere zagen die daar in den heftigen kampstrijd
 Neerzank onder de hand en het zwaard van den zone van Peleus.
 Nevens Thersilochos trof hij Astupulos, doodde er Mudoon,
210. Mnesos en Thrasios sloeg hij en Ainius, voorts Ofelestes.
 Meerdere Paioniërs noch trof zeker de snelle Achilleus,
 Doch toen klonk hem het woord van den diep voortwentlenden
 stroomgod,
 Toornig, een menschengestalte gelijk, uit de diepte der golving:
 — Heftig, Achilleus, woedt gij en doet ontzettende daden,
215. Meer dan een mensch, want immer verleenen de goden u bijstand.
 Gunde u Kronos' zoon gansch Troja's geslacht te verdelgen,
 Drijf uw verschriklijk geweld op de vlakke en buiten mijn bedding;
 Want van de dooden vervulden zich gansch mijne heerlijke waatren,
 Zoo dat ik nauwelijks mijn stroom kan stuwen ten godlijken zeeplas,
220. Tusschen de lijken gestremd, en gij doodt steeds, alles verdelgend.
 Welaan, staak uw geweld, ontzetting vervult mij, o heerscher.
 Toen antwoordde hem weder de snelle van voeten, Achilleus:
 — Zij het gelijk gij beveelt, van de goden gesproten Skamandros.
 Maar de vermetele Trojers, ik rust noch niet van hun doodslag
225. Eer ik ze voort zal jagen ter stad en ten strijd mij met Hektor
 Hebben gemeten, of deze mij neer zal vellen of ik hem.
 Alzoo sprak hij en stormde een demon gelijk op de Trojers.
 Doch toen zeide de heerscher des wielenden strooms tot Apolloon:
 — Wee, Kronioon's telg met den zilveren boog, de bevelen
230. Acht gij gewis niet meer, die u Zeus nadrukkelijk opdroeg,

Troja's volk te beschermen tot laat het geschemer des avonds
Daalt en zijn schaduwen werpt op den kluitigen bodem der akkers.

- Alzoo sprak hij; en toch sprong weer de geroemde Achilleus
Wild van den kant in den stroom; maar deze zijn branding verheffend,
235 Dreef zijn bewogene golven omhoog en hij woelde de dooden
Welke hem rondom vulden, de velen geveld door Achilleus;
Eenigen stortte hij buiten zijn vloed op het strand, als een ploegstier
Brullende; maar hij beschermde die noch in zijn heldere golven
Leefden en hield ze bedekt in de diepe en machtige wieling.
240. Woest om Achilleus henen verhief zich de woelende golfslag,
Stormde de vloed op zijn schild, en hij kon op zijn voeten zich eindelijk
Niet meer houden; hij greep aan een grooten en weligen olmboom
Toen met zijn handen zich vast, maar deze, gestort van zijn wortels,
Scheurde den oever geheel uit één en zijn menigte takken
245. Stremde den heerlijken vloed en verschaftte, ter neder gebogen,
Zoo aan zijn voeten een pad. Toen snel uit de diepte zich beurend,
Ijldde hij voort en bereikte met reppende voeten de vlakke,
Vluchtend van schrik; niet rustend besprong hem de machtige godheid
Fel met zijn donkeren vloed, om der woede des eedlen Achilleus
250. Perken te stellen en hulp in den nood aan de Trojers te brengen.
Peleus' zoon vloog voort, zoo ver als de vaart van een werpspies,
Rasch als des adelaars vlucht, dien donkergevleugelden jager,
Welke de krachtigste is tegelijk en de snelste der vogels;
Dezen gelijkende vloog hij en schrikkelijk schalde het koper
255. Rondom schouders en borst; van ter zij ontwijkend den stroomgod
Vlood hij en deze vervolgde met hevig gedruis hem van achter.
Zoo als een man, om het water te leiden uit donkere bronwel
Over gewassen en tuinen, den loop der bewatering regelt,
Wen, met de spa in de hand hij het vuil uit de goten verwijdert;
260. Vrij dan stroomt het er verder en worden de wentlende kiezels
Medegevoerd, dan gudst het met snelheid nedergevloten
Over den hellenden grond en den man vooruit die het leidde;

Dus ook bereikte de stroom met zijn golvende water Achilleus
 Steeds, hoe haastig hij vloog; want meer zijn goden dan menschen.
 265. Maar zoo vaak zich vermannend de held snelvoetig' Achilleus
 Stand hield tegen den stroom, vol vreeze of alle de goden
 Wonend in 't breed uitspansel hem wilden verdrijven ten aftocht,
 Even zoo vaak ook stortte de Zeus ontsprotene stroomgod
 Over zijn schouders den vloed met geweld; dan hief hij zijn voeten
 270. Gansch mistroostig van ziel; dan sloeg hem de stroom om de knieën
 Rollend met woedend geschuim en hij sleurde het stof van zijn voeten;
 Peleus' zoon weeklaagde, het oog naar den machtigen hemel:
 — Vader Zeus, zoo biedt geen enkele god mij erbarmend
 Hulp, die mij redt uit den stroom. Gaarn duldde ik anders het ergste.
 275. Doch zoo schuldig bezwaarde mij geen van de hemelbewoners
 Zoo als mijn eigene moeder, dewijl mij haar woorden bedrogen,
 Toen zij mij zeide, ik zou bij den muur der gepantserde Trojers
 Eenmaal vinden den dood door de vluchtige pijlen Apolloon's.
 Was ik voor Hektor gevallen, die hier tot den dapperste opwies,
 280. Dan toch doodde een held mij en nam aan een held zijne rusting.
 Maar thans is mij beschoren een smaadlijken dood te verduren,
 Prooi van den machtigen stroom, als een knaapje, een herder van
 zwijnen,
 Henengesleurd als hij waadt door de beek in den winter gezwollen.
 Alzoo luidde zijn klacht; Poseidaoon toen en Athena
 285. Traden hem haastig ter zij, in gestalte van menschen verschijnend,
 Vatten hem ieder de handen en spraken bezielende woorden.
 Alzoo zeide het eerst de bevester der aarde Poseidooon:
 — Peleus' zoon, wil toch in het minst niet vreezen of siddren;
 Twee zoo machtige goden, verschijnen wij hier als uw helpers,
 290. Onder vergunning van Zeus, ik even als Pallas Athena;
 Wijl het uw lot niet is voor de macht van den stroom te bezwijken.
 Dra wel komt gij tot rust, zelf zult gij het spoedig bemerken;
 Maar wij vermanen u dringend en wees onzen woorden gehoorzaam,

Laat uwe hand niet rusten van 't allesbeheerschende krijgswerk,
 295. Eer gij de troïsche scharen in Ilios' pralende muren
 Insluit, wie mocht vluchten, en keer als gij Hektor gedood hebt
 Weer naar de schepen terug; wij verleenen u roem te verwerven.

Alzoo luidde hun woord en zij keerden te zaam naar de goden;
 Doch toen, daar hem met kracht het bevel van de eeuwigen aandreef,
 300. Zocht hij de vlakke. Zij was gansch vol van de stroomende waatren.
 Talloos dreven er rond van de mannen gedood in de slachting
 Heerlijke wapens en lijken. Hij hief zijne knieën ten weerstand,
 Tegen den vloed aanstormend met kracht, en de machtige stroomgod
 Stuitte hem niet, want vurig bezielde Athena zijn boezem.

305. Maar noch toemde Skamandros zijn felheid niet en geduchter
 Trof den Peleide zijn toorn; fel dreef hij zijn brandenden golfslag,
 Wild in de hoogte zich heffend, en riep tot den Simoeis luidkeels:
 — Broeder, wij moeten 't geweld diens mans met vereenigde krachten
 Stuiten, dewijl hij de veste des konings Priamos anders

310. Spoedig verwoest en de Trojers dien drang niet zullen bestand zijn.
 Haastig uw hulp mij geboden en doe door het water der bronnen
 Volop zwellen den stroom, drijf iedere beek van de bergkloof,
 Hoog dan rijze uw golf, rol onder een schallend gedonder
 Stammen en steenen omlaag, om den toomloozen man te bedwingen,
 315. Thans hier alles beheerschend, die woedt met de sterkte van goden.

Want ik vermoed dat hem baat noch kracht noch schoone gestalte,
 Noch zijne sierlijke wapens, die ergens in drassige diepten
 Zullen verzinken, verborgen in slib; dan zal ik hem zelven
 Gansch omwoelen met zand en met vuil en de ruigte der zeeën
 320. Eindeloos over hem storten; zijn beenderen zal de Achaiër
 Niet meer kunnen verzaamlen, in al dien modder verborgen.
 Daar zal wezen zijn graf; hem behoeft geen andere grafterp
 Verder te worden gemaakt, als zij willen vereeren zijn uitvaart.

Alzoo sprak hij en woelde zijn golfslag hoog om Achilleus,
 325. Luid hem met schuim ombruisend, met bloed en gewentelde lijken.

- Purper verhief zich de golf van den Zeus ontsprotenen stroomgod
 Wild in de hoogte gesteigerd en dreigde zijn greep den Peleide.
 Doch luid klonk toen Hera's geschreeuw, die bezorgd voor Achilleus,
 Vreesde dat zoo hem verzwolg de geweldige stroom in zijn diepten.
330. Aanstonds riep zij Hefaistos, haar dierbaren zoon, met de woorden:
 — Op, op, hinkende god, ijl haastig, uw tegenpartijder
 Meenden wij dezen te zijn, dien woest rondwielenden Xanthos;
 IJlging ter hulpe gekomen en toon u met machtigen vuurgloed.
 Zelf dan ga ik de winden, den wester en stormenden zuidwind,
335. Wekken om hevig uit zee de geweldige stormen te drijven
 Welke den vuurgloed jagen op mannen en wapens der Trojers,
 Blazend de heillooze vlam. Doe gij aan den oever van Xanthos
 Branden de boomen, hem zelve verzenge uw gloed, en dat geenszins
 Vleierende woorden uw woede beteugelen, noch zijn bedreiging.
340. Staak uw geweld niet eer, alvorens ik zelve bevelend
 Luid doe hooren mijn kreet, staak dan uwe toomlooze vlammen.
 Alzoo sprak zij; Hefaistos verbreedde zijn godlijken vuurgloed.
 Eerst doorwoelden de vlammen het veld en verzengden een aantal
 Lijken van zoo veel mannen als daar deed sneven Achilleus.
345. Alom droogde het veld en gestuit werd 't blinkende water.
 Zoo als een veld, daar even bespoeld, door den herfstlijken noordwind
 Spoedig verdroogt, en met vreugde het ziet de bebouwende landman;
 Dus ook droogde de vlakte geheel en verbrandden de lijken.
 Daarop keerde de god naar den stroom zijne vonklende vlammen.
350. Weldra brandden de olmen, de wilgen en struiktamarisken,
 Stonden de lotos in gloed en de biezen en geurend cyperus,
 Welke in weligen groei om de heerlijke wateren wiessen.
 Angstig benauwde het alen en visschen die hier in de kolken
 Ginds in de vlietende golven zich herwaarts keerden en derwaarts,
355. Mat door den gloeienden adem des vindingrijken Hefaistos.

351. Rietplant aan moerassen en oevers, *Cyperus longus* L.

't Brandde den stroom in het hart, en hij zei tot Hefaistos hem roepend:
— Geen van de goden, Hefaistos, vermag uw geweld te verduren,
Zoo als uw gloed hier blakert begeer ik u niet te bestrijden.

Staak uw geweld, al dreef uit de veste de eedle Achilleus

360. Aanstonds Troja's volk; wat letten mij strijd en bescherming?

Alzoo sprak hij, verzengd, en zijn heerlijke wateren bruisten.

Zoo als het kookt in een ketel, bestookt door den krachtigen vuurgloed,

Wen hij het vet doet smelten des weldoervoederden mestzwijns,

Alles er borrelend bruist en er rondom knetttert het brandhout,

365. Dus ook brandden de golven des strooms, dat er ziedde het water.

Niet meer wist hij te vloeien, hij stakte geperst door de walmen

Onder het hevig geweld van den schrandren Hefaistos; tot Hera

Wendde hij toen zijne bede en sprak de gevleugelde woorden:

— Waarom, Hera, besprong mij uw zoon, veel feller dan iemand

370. Kwellend mijn stroom? Geen schuld toch kunt gij mij jegens u wijten,

Zoo als den anderen allen die hulp aan de Trojers verleenen.

Doch wel zal ik bedaren, gewillig, indien gij het vordert,

Maar dan stake ook gene zijn drift. Ook wil ik bezweren

Nooit van een enkelen Trojer te weren den dag der verschrikking,

375. Zelfs al wierd gansch Troja verdelgd in de woedende vlammen,

Wen aan de vlammen haar offren de dappere zonen Achaia's.

Dra als zij hoorde dit woord, de godin blankarmige Hera,

Sprak zij ter eigener stond tot haar dierbaren zone Hefaistos:

— Staak, o Hefaistos, uw woede, mijn loflijke zoon, het betaamt u

380. Geen onsterflijke zoo om der stervlingen wille te kwellen.

Alzoo sprak zij; Hefaistos verdoofde den godlijken vuurgloed,

Snel dan stroomden de golven terug in het heerlijke stroombed.

Zoo was Xanthos' woede betoomd en zij rustten nu beiden;

Want hen beteugelde Hera, ofschoon in haar harte verbolgen;

385. Maar in de andere goden verhief zich de bruisende tweedracht

Vol onstuimige kracht; in verdeeldheid blaakte hun boezem.

Daverend woedde de storm thans los; ver dreunde het aardrijk,

- 't Hemelgewelf weerklonk als bazuinengeschal, en Kronioon
 Hoorde het boven Olumpos; hem lachte het hart in den boezem
 390. Vreugdevol, toen hij het zag dat ten kamp saambotsten de goden.
 Niet afzonderlijk bleven zij meer; vóór ging hen ten aanval
 Ares de schildenverpletter en stormde het eerst op Athena
 Zwaaiend zijn koperen lans en hij uitte den schimpenden toeroep:
 — Hondsche en schaamtlooze vlieg, wat drijft gij de goden ten
 kampstrijd
395. Vol van vermetelen moed, wat driestheid jaagt u den boezem?
 Heugt het u dan niet meer dat gij Tudeus' zoon Diomedes
 Dreeft mij te wonden, gij zelve, de alomstralende werpspies
 Grijpend, ze tegen mij zondt en mij wonddet het glanzende lichaam?
 Daarom zal ik u thans doen boeten voor zulk eene wandaad.
400. Alzoo sprak hij en trof de van kwasten omwapperde aigis,
 't Vreeslijke, zelfs voor den donder van Zeus niet zwichtende wapen;
 Daar op stootte de speer van den bloedigverslindenden Ares.
 Doch ontwijkende greep zij met machtige hand zich een steenklomp,
 Hier op de vlakke gelegen, een zwarten, geweldig en kantig,
 405. Eertijds daar door de menschen geplaatst als beschermende grenssteen;
 Ares den woestaard trof zij den hals, en zijn leden bezwijmden;
 Zeven morgen besloeg hij, gestrekt in het stof met zijn haren;
 't Krijgstuig klonk om zijn lijf. Toen lachte en uitte een juichkreet
 Pallas Athena en zeide verheugd de gevleugelde woorden:
410. — Dwaas, voorwaar gij bedacht thans niet hoe ver ik in sterkte
 Roeme uw meerdere te wezen, dewijl gij het waagt mij te tarten.
 Alzoo moogt gij geheel uwer moeder verwenschingen boeten,
 Welke u onheil broedt, vol gramschap wijl gij Achaia's
 Volken verliet en verdedigt de stout overmoedige Trojers.
415. Alzoo luidde haar woord en zij wendde de stralende oogen.
 Doch Afrodite de dochter van Zeus aan de hand hem geleidend
 Voerde den hijgende heen; en met moeite herkreeg hij den adem.
 Toen, zoo spoedig haar zag de godin blankarmige Hera,

Riep zij terstond Athenaia en sprak de gevleugelde woorden:

420. — Wee, ontembare dochter des aigisvoerenden Vaders,
Zie, die schaamtlooze vlieg voert weder den moordenden Ares
Buiten den doodlijken krijg door het woelen der strijders; vervolg haar.

Alzoo sprak zij; Athena het hart vol vreugd, haar vervolgend,
IJlde haar tegen en sloeg met geweldige hand haar den boezem;
425. Aanstonds deed zij haar knieën en liefelijk harte bezwijken.

Toen zoo beiden er lagen gestrekt op het voedende aardrijk,
Klonk Athenaia's gejuich en zij riep de gevleugelde woorden:
— Alzoo moge het allen vergaan die de Trojers beschermen,
Wie de gepantserde scharen van Argos begeert te bekampen,
430. Even geducht volhardend en moedig als hier Afrodite
Ares ten bijstand kwam en het waagde mijn kracht te bejeegen.
Dan wel hadden wij reeds veel vroeger gerust van den oorlog,
Ilios eerder verdelgend, de stevig betimmerde burgvest.

Aldus sprak zij, en zacht loeg dan blankarmige Hera.
435. Maar tot Apolloon zeide de heerschende schudder des aardrijks:
— Waarom, Foibos, verwijlen wij hier? Zoo voegt het ons geenszins,
Nu ook de andren begonnen; een schande als zonder te strijden
Weer ten Olumpos wij keerden, ter koperen zale Kronioon's.
Wijl gij de jongere zijt, vang aan; mij paste dit immers
440. Geenszins, wijl ik in jaren uw meerdere ben en ervaring.
Dwaas, wel is u het harte gedachteloos, daar u de onspoed
Nu zelfs niet meer heugt, al wat wij in Ilios eenmaal
Leden, wij onder de goden het ergst, toen Zeus ons in loondienst
Daar tot Laomedoon zond om den trotsche te dienen een jaar lang
445. Tegen bedongene huur; toen deze ons wees zijn bevelen.
Ik toch bouwde den Trojers om gansch hunne veste het muurwerk
Breed en voortreffelijk schoon, om de stad onwrikbaar te maken;
Uw taak was het, o Foibos, het log zich bewegende hoornvee
Tusschen de dalen te weiden van Ida's belommerde kloven.
450. Toen ons des loondiensts einde de vreugdeverschaffende Horen

Eindelijk hadden gebracht, onthield ons Laomedoon listig
 Gansch het bedongene loon en hij deed met bedreiging ons heengaan.
 U toch dreigde hij toen, aan de voeten en handen gebonden
 Ver op een eiland ergens als slaaf u te laten verkoopen;
 455. Ja, met het koper bedreigde hij zelfs ons de ooren te snijden.
 Zoo dan keerden wij beiden terug in het harte verbolgen,
 Hevig vertoornd om het loon dat hij trots zijn belofte ons afhield.
 Nochtans biedt gij uw hulp aan de volken van dezen en geenszins
 Staat gij ons bij om te pogen het volk der vermetele Trojers
 460. Smaadlijk te buigen in 't stof, met hun telgen en eerbare vrouwen.

Toen antwoordde de koning, de treffer van verre Apolloon:
 — Aardrijkschudder, gij noemet mij zeker een kranke van zinnen,
 Wen ik den strijd met u waagde ter wille van sterflijke menschen,
 Droevigen, welke den blaadren der boomen gelijkende, nu eens
 465. Vuriglijk worden bezielde en genieten de voedende veldvrucht,
 Dan weer kwijnen, van kracht ontbloot. Maar laten wij aanstonds
 Daarom staken den strijd; dat zij zelven beslissen hun tweespalt.

Alzoo sprak hij en wendde zich af; wel schroomde hij immers
 Tegen zijns vaders broeder de handen ten strijd te verheffen.
 470. Doch hem berispte zijn zuster, de hooge vorstin van het woudwild,
 Artemis lustig ter jacht, die de smaadlijke woorden hem toesprak:
 — Treffer van verre, gij vlucht nu reeds en gij geeft aan Poseidoon
 Zoo volkomen de zege en laat hem zich ijdel beroemen.

Dwaas, wat draagt gij den boog, wat baat u het werkeloos wapen?
 475. Laat ik het voortaan nooit in des vaders zale vernemen
 Hoe gij er praalt, als te voren te midden der eeuwige goden,
 Tegen Poseidoon's sterkte te bieden uw dapperen weerstand.

Dus hare taal; geen woord sprak echter de treffer Apolloon,
 Maar het verwekte den wrevel van Zeus' eerwaardige gade,
 480. Welke der jachtgodin toevoegde de felle berisping:
 — Hoe ontziet gij u niet, o schaamtlooze hond, in mijn aanzicht
 Hier mij te tarten? Gij zoudt u bezwaarlijk in kracht met mij meten

E. Lanckhout & Co den Haag

A R T E M I S

(DIANE DE VERSAILLES) MUS. VAN DEN LOUVRE

Schoon gij den boog al voert, daar Zeus u voor menschlijke vrouwen
Slechts leeuwin deed zijn en u gaf dat gij doodt wie u goeddunkt.

485. Waarlijk het voegde u meer dat gij roovend gedierte der bergen
Dooddet of zwervende herten, dan hoogeren stout te bekampen.
Maar als gij zoo mocht wenschen het strijden te leeren, bespeur dan
Wat mijne macht wel gelde, dewijl gij het waagt mij te tarten.

Alzoo sprak zij en toen met de linker haar beide de polsen

490. Vast omklemmende trok zij den koker en boog van haar schouders;
Daarmede sloeg zij haar dan met een lachend gelaat om de ooren,
Hoe zij ook wendde, terwijl rondstoven de vluchtige pijlen.

Weenende vlood de godinne van onder haar hand, als een woudduif
Welke den greep van een valk ontvlucht in de kloof van een bergspleet,

495. Diep in de holte, dewijl zij hem niet tot een prooie beschikt was.
Zoo ontvluchtte zij weenend de plaats en zij liet er het jachttuig.

Leto genaderd begon nu de Argosdoodende bode:

— Leto, ik zal voorwaar geen kamp met u wagen; bezwaarlijk
Kan men de vrouwen bestrijden van Zeus, van den wolkenbestuurder;

500. Daarom moogt gij met lust in den kring onsterflijke goden
Over mijn neerlaag roemen, behaald door uw machtige sterkte.

Alzoo sprak hij, en Leto den krommenden boog en de pijlen
Rapende, heinde en verre gestort op den stuivenden bodem,
Ging dan weder terug met het wapengerei van haar dochter;

505. Deze nu kwam ten Olumpos, ter koperen zale Kronioon's,
Waar zich de maagd op de knieën des vaders zette en weende;
Trillend bewoog om haar heen het ambrosische kleed; en Kronioon
Drukte zijn kind aan de borst, dat hij zacht toelachende aansprak:
— Wie van de Oeranionen, mijn kind, heeft zóo u behandeld?

510. Wie zóo driest u bejegend, als deedt gij een openlijk misdrijf?

Daarop zei de bekranste godin van het druisende jachtveld:

— Vader, mij deed uwe gade dit leed, blankarmige Hera,
Zij, voor de eeuwige goden van twisten en strijden de oorsprong.

Alzoo spraken zij beiden en wisselden saam hun gedachten;

515. Ilios' heilige stad zocht thans weer Foibos Apolloon,
 Want hem vervulde de vrees dat de Danaërs trots de beschikking
 Heden de muren verwoestten der stevig gemetselde burgvest.
 Maar ten Olumpos begaven zich weder de andere goden,
 Dezen verbitterd van harte en genen zich blijde beroemend,
 520. Waar zij om Zeus neerzaten, den donkerbewolkten. Achilleus
 Doodde intusschen de Trojers en enkelhoevige rossen.
 Zoo als de rook zich verheft naar het wijd uitspannel des hemels
 Boven een brandende stad, als de woede der goden hem aanjaagt,
 Allen belast hij met zorgen en velen vervult hij met kommer;
 525. Dus ook bracht aan de Trojers Achilleus zorgen en kommer.
 Thans stond Priamos ginds op den heiligen toren, de grijsaard,
 Peleus' vreeslijken zoon aanschouwende; onder zijn aangreep
 Vloden in stage verwarring de troïsche scharen, aan weerstand
 Dachten zij thans niet meer. Weeklagend gedaald van den toren
 530. Richtte hij toen bij den muur zijn bevel tot de wachten der vestpoort:
 — Opent, de hand aan de deuren, de poort, dat het vluchtende
 krijgsvolk
 Binnen de veste zich berge; Achilleus jaagt ze verwarrend
 Dicht hier heen. Thans vrees ik dat weldra nadert het onheil.
 Maar als zij binnen de muren, herademend, vinden een wijkplaats,
 535. Sluit dan weder de deuren met stevig getimmerde balken;
 Want de verderflijke man zal, vrees ik, de muren bestormen.
 Dus zijn bevel; en de poort ontsloot men en lichtte den sluitboom.
 D'opene vestpoort werd hun een licht. Toen stormde Apolloon
 Buiten, den held te gemoet, om den Trojers te weren het onheil.
 540. Rechtstreeks spoedden zij voort naar de stad en den rijzigen walmuur,
 Smachtend van dorst en bezoedeld met stof, uit de vlakke gevloten;
 Maar onstuimig vervolgde hij 't volk met zijn speer, en verwoedheid
 Brandde hem wild in het hart en hij blaakte om roem te gewinnen.
 Thans had 't volk van Achaia het rijzige Troja vermeesterd,
 545. Zoo er Apolloon Foibos den held niet wekte, Agenor,

Eedlen en dapperen zoon van Antenor's stamme geboren,
 Dezen verwekte hij kracht in den boezem en dicht aan zijn zijde
 Stond hij om tegen te houden den drukkenden greep van het
 sterflot,

Leunende tegen den eik en bedekt met een donkeren nevel.

550. Toen daar deze bemerkte den stedenverwoester Achilleus,
 Stond hij, terwijl hem in 't hart, al wijlende, velerlei omging.
 Zuchtende zeide hij nu tot den moedigen geest in zijn binnenst:
 — Wee mij, indien ik gevluht voor den machtigen arm van
 Achilleus

Voortijl, waar ook in angst en verwarring de anderen vlieden,

555. Zal hij mij toch wel grijpen en dooden als weerloozen lafaard.
 Als ik ze daar in verwarring voor Peleus' zone Achilleus,
 Maar liet vluchten en snel, van den muur mij verwijdtrend, de voeten
 Rep naar de vlakte der Ida en ijl tot ik tusschen de passen
 Kom van het Idagebergte en schuilplaats vind in het struikhout;
 560. Voorts als de avond valt, dan kon ik, gebaad in het stroomnat,
 Frisch afkoelend het zweet, naar de stad weer veilig teruggaan.
 Maar waarom toch koestert mijn hart nu zulke gedachten?
 Als hij mij maar niet zag van de stad naar de vlakte mij spoedend,
 Als hij mij snel naijlend met vliegende voeten mij inhaalt,
 565. Geen ontkomen aan dood en aan noodlot ware er mogelijk,
 Want zijne kracht overtreft te geweldig een ieder der menschen.
 Maar als ik vóór onze veste hem dapper ten strijd te gemoet ga,
 Zijn lijf toch is meê door het vlijmende koper verwondbaar,
 Eén ziel is hem gegeven en sterfelijk heet hij als andren,
 570. Schoon hem Kronioon Zeus al immer begunstigt met krijgsroem.

Alzoo sprekende bleef hij Achilleus dapper verwachtend,
 Vast in zijn harte besloten den kamp stoutmoedig te strijden.
 Zoo, wanneer uit de struiken te voorschijn tredend een panter
 Tegen den jager zich stelt, geen vrees hem den moed in het harte
 575. Roofft of tot vluchten hem drijft, hoe luide het blaffen hem toeklinkt;

- Want al trof hem de jager het eerst met een stoot of een speerworp,
 Ja, al ware hij gansch doorboord van de speer, het beteugelt
 Niet zijn geweld, al eer hij ten aanval stormt of ter neer zinkt;
 Dus ook wilde Agenor, de zoon van den stouten Antenor,
 580. Niet eer wijken ter vlucht al eer hij beproefde Achilleus,
 Maar hij beschutte zijn lijf met den rondom welvenden beuklaar,
 Nam hem ten wit van zijn speer en zijn kreet klonk luide hem
 tegen:
- Vast wel had gij gehoopt in uw hart, roemvolle Achilleus,
 Ieden de stad te verwoesten der stout overmoedige Trojers,
 585. Dwaas, noch zullen om deze er velerlei jammeren rijzen,
 Want noch talrijk zijn wij, de dapperen daar in de veste,
 Welke hun dierbare ouders en gaden en kindren beschermend
 Ilios redden in nood. Maar u zal treffen het onheil,
 Hoe ontzaglijk ge zijt, gij onafmatbare strijder.
590. Alzoo sprak hij en zwierde met wichtige hand zijne werpspies,
 Niet te vergeefs, en hij raakte hem onder de knie op het scheenbeen,
 Zoo dat het tinnen beslag van de nieuwe en krachtige scheenplaat
 Klonk met een schriklijk gedreun; toch spatte het koperen wapen
 Weder terug en het drong niet door, weerstaan door de godsgaaf.
595. Toen ging Peleus' zoon weerkeurig den eedlen Agenor
 Woedend te lijf; maar Foibos belette hem roem te verwerven,
 Wijn hij Agenor op eens ontvoerende, duisteren nevel
 Over hem spreidde en veilig hem deed ontvluchten de kampplaats.
 Peleus' zoon misleidde hij toen, van het volk hem verwijrend,
600. Immers de trefser van verre, geheel op Agenor gelijkend,
 Stelde zich vóór hem die snel hem vervolgende repte de voeten.
 Dezen vervolgde hij steeds op de graanvruchtdragende vlakte,
 Tot hij den vluchteling dreef naar den wielenden vloed van Ska-
 mandros,
- Steeds maar weinig hem vóór, want listig bedroog hem Apolloon,
 605. Zoo dat hij altijd hoopte met vliegenden voet hem te grijpen;

Middelerwije bereikten de scharen der vluchtende Trojers
Vreugdevol allen de stad, van de benden vervuld die zij opnam.
Buiten de stad en den muur dorst niemand langer verwijlen
Anderen wachtend en zoekend of deze of gene gered werd
610. Dan wel viel in den krijg; maar vreugdevol stroomden zij allen
Binnen de stad, al wie in zijn voeten en knieën behoud vond.

TWEE EN TWINTIGSTE ZANG.

- zoo thans in de veste, als jeugdige hinden gevloten,
Koelden zij 't zweet hunner leden, den dorst met een
dronk zich verdrijvend,
Tegen de tinnen geleund van den muur; maar dicht bij de wallen
Naderden thans de Achaiërs, het schild om de schouders geworpen.
5. Doch het verderfelijk lot hield Hektor terug en het deed hem
Noch vóór Ilios wijlen en buiten de skaiische vestpoort.
Maar tot Achilleus richtte zijn woord thans Foibos Apollon:
— Waarom, Peleus' zoon, mij vervolgd met uw vaardige voeten,
Gij die een sterveling zijt d' onsterflijken god? Gij herkent mij
10. Vast wel niet als een god, zoo rusteloos woedt uw vervolging,

Maar met de Trojers bemoeit gij u nu niets meer, die u vliedend
Thans in de veste zich bergen, terwijl gij u hier van hen afwendt.
Mij toch dooddet gij nooit, wien nimmer het sterven beschikt is.

Toen antwoordde hem hevig verstoord snelvoetig' Achilleus:

15. — Listig bedroogt gij mij, treffer van ver, gij wreedste der goden,
Hier van den muur mij ter zij heenlokkende; waarlijk een aantal
Had met de tanden gebeten het stof, eer Troja hen opnam.
Maar thans, heerlijken roem ontrooft gij mij, dezen beschermend,
Zonder gevaar, geen vrees toch hebt gij voor latere weerwraak.
20. Zeker, ik deed het u boeten, indien het mij mogelijk ware.

Alzoo sprak hij en ging vol trots in het hart naar de stadsvest,
Vurig en zoo als een ros, aan de zege gewoon met den wagen,
Lichtelijk over de vlakte zich spoedt en zich strekt in den renloop;
Dus ook Achilleus, vlug zijne voeten bewegend en knieën.

25. Priamos zag hem het eerst, en hem speurde de blik van den grijsaard
Vliegende over het veld, hel glanzend gelijk het gesternte
't Welk in den herfsttijd rijst, als de wondere kracht van zijn lichtgloed
Tusschen het heer van de sterren verschijnt in het schemerend
melkuur;
Daaraan gaven de menschen den naam van den hond van Orioon.
30. 't Helderst vonkelt hij wel, maar wordt tot een teeken van onheil,
Want met verdervende hitte bezoekt hij het kommerlijk menschdom.
Dus ook blonk het metaal om de borst van den stormenden krijgsheld.
Luid weeklaagde de grijze en sloeg zich het hoofd met de handen,
Beurde de armen ten hemel en riep met verdubbelde weeklacht
35. Smeekend zijn dierbaren zoon; doch vóór aan de poort van de veste
Stond hij en blaakte van drift om te voeren den kamp met Achilleus.
Jammerend riep hem de grijze en strekte de handen hem tegen:
— Hektor, mijn dierbare zoon, och wacht daar niet den geduchte,
Zonder uw volk, alleen, dat u straks niet treffe het onheil
40. Onder Achilleus' hand, die in kracht zoo verre u voorgaat;
Die ontzettende; mocht hij den eeuwigen even geliefd zijn,

- Als aan mij zelven, dan lag hij geveld en den honden en gieren
 Was hij ten prijs; dan viel van mijn ziele een drukkende kommer;
 Hij die mij deed ontberen een menigte zonen en dappren,
45. Deels ze vermoordende, deels ze verkoopende ver op een eiland.
 Thans ook, twee van mijn zoons, Poludoros benevens Lukaoon
 Mis ik te midden der Trojers die binnen de veste zich borgen,
 Vrucht van Laothoë's liefde, de vorstlijke onder de vrouwen.
 Waren zij noch in het heer der Achaiërs in leven, met koper
50. Kon ik ze lossen en goud; hier immers bezit ik het ruimschoots.
 Veel toch gaf met zijn dochter de loflijke Altes, de grijsaard.
 Maar als zij reeds in den dood en in Aides' woningen zonken,
 Ach, wij verwekten hen dan aan mijn hart en hun moeder tot weedom;
 Maar veel mindere smart zal toch om hen beiden de volken
55. Treffen, indien slechts gij niet sterft door de hand van Achilleus.
 Kom dus binnen de veste, mijn zoon, dat gij hoedt voor het onheil
 Trojers en troïsche vrouwen en Peleus' zone den krijgsroem
 Niet doet winnen en zelf er het liefelijk leven bij inschiet.
 Wees mij, droeve, erbarmend, zoo lang noch dure mijn leven,
60. Mij rampzaligen man, dien Zeus op den drempel der grijsheid
 Heen doet kwijnen in kommer, die zoo veel jammeren zien moet,
 Al mijne zonen gedood, mijne dochters gesleurd in den vreemde,
 't Huis met zijn zalen verwoesting ten prijs, en mijn jeugdige nakroost
 Tegen de aarde verpletterd ten dage der schriklijke slachting,
65. Vrouwen gehuwd met mijn zonen gesleept door de hand der Achaiërs.
 Eindlijk ten leste mij zelven verscheurd hier vóór mijne woning,
 Bloedigen honden tot prooi, wanneer met het vlijmende koper
 Stootend of werpend een man mij de ziel ontrooft uit de leden,
 Honden, gevoed in mijn huis, bij mijn tafel, tot wachters der deuren;
70. Dezen dan lekken mijn bloed, en zij liggen verbijsterd van zinnen
 Vóór mijne deur. In zijn jeugd staat alles den manne betaamlijk,
 Als hij er ligt, in den krijg door het vlijmende koper verslagen;
 Zelfs in den dood noch is hem betamelijk wat men ook aanziet;

Maar als vergrijsde het hoofd en vergrijsde het haar om de kinbak,
 75. Als dan honden de schaamt' onteeren des stervenden grijsaards,
 Dan wordt diep ellendig het lot der beklaglijke menschen.

Alzoo sprak hij terwijl zijne handen de grauwigc haren
 Rukten van 't hoofd; toch kon hij het hart niet roeren van Hektor.
 Dan weer uitte zijn moeder, in tranen gedompeld, haar weeklacht,
 80. Trok zich het kleed van de borst, met de hand aan haar boezem
 geslagen;

Zoo klonk luid haar geweën en zij riep de gevleugelde woorden:
 — Hektor, mijn kind, dat mijn boezem u eerbied geve, erbarm u
 Mijner, terwijl ik u wijs op de borst die uw tranen gestild heeft,
 Wees het gedachtig, mijn kind, ontzie den geweldigen strijder,
 85. Binnen de muren u bergend, en sta dien niet in den tweekamp.
 Schriklijke! Mocht hij u dooden, dan zal ik u nooit op het rustbed
 Treurend de weeklacht wijden, mijn dierbare, bloed van mijn bloede,
 Noch uw aanzienlijke vrouw; maar ver van ons allen verwijderd
 Zullen bij Argos' vloot u de roovende honden verscheuren.

Alzoo weenden zij beiden en riepen den zoon, hun geliefde,
 90. Smeekend met drang, doch konden het hart niet roeren van Hektor,
 Maar noch bleef hij en wachtte den gruwlijken strijder Achilleus.
 Zoo als een draak uit de bergen, met giftige kruiden zich voedend,
 Voor zijn spelonk den belager verbeidt, vol felle verwoedheid;
 95. Vreeselijk blikte hij in 't rond, om de grot zich in kronkelen windend;
 Dus ook Hektor, het hart vol bruisenden moed en hij week niet,
 Leunend het blinkende schild aan des torens gebogenen voorsprong.
 Gram ontboezemde toen zich het edele hart in zijn binnenst:
 — Wee mij! indien ik mij thans in de poort en de muren terugtrok,
 100. Zou mij Poludamas zeker het eerst wel krenken met schimptaal,
 Daar hij mij raadde de Trojers de stadsvest binnen te voeren,
 Toen in dien vreeslijken nacht weer rees de verheven Achilleus,
 Maar ik versmaadde zijn raad; toch ware het verre het raadzaamst.
 Maar thans, nu mijn verblindings het heer van ons volk in verderf bracht,

105. Ben ik beschaamd voor de Trojers en vrouwen met slependen
kleedzoom,
Vrees ik dat daar wellicht mij een verre geringere toevoegt:
„Hektor verdierf zijne volken, op eigene kracht zich verheffend.”
Zoo toch zullen zij spreken; het ware mij beter in waarheid
Zoo ik Achilleus sta en hem doodende weer uit den kampstrijd
110. Keere of zelf hier sterf voor de stad roemwaardig bezweken.
Maar, als ik eens neerlegde den rondom welvenden beuklaar,
Als ik den helm ontbond en de speer liet staan aan den walmuur,
Zelf te gemoet dan spoedde den edelen strijder Achilleus,
Als ik hem Helena dan met de schatten beloof die zij meêbracht,
115. Al wat eens Alexandros vergaard in zijn ruime galeien
Voerde naar Troja's gewest, waar al dit strijden uit voortsprong,
Vroeg dat hij Atreus' zonen het gaf en met andre geschenken
Noch de Achaiërs bedeelde van wat in de veste bewaard wordt;
Als ik een heiligen eed dan voorts doe zweren de Trojers,
120. Niets in 't geheim te verheelen en alles in tweeën te deelen
Wat er de bloeiende stad ook moge bevatten aan rijkdom —
Maar waarom toch koestert mijn hart nu zulke gedachten?
Niet als een smeekeling moet ik hem naderen; zeker, erbarming
Voelde hij noch ontzag, en hij sloeg mij, beroofd van mijn wapens,
125. Achteloos neer, als een vrouw, wanneer ik mijn wapenen neerlei.
Neen, thans is het gewis geen zaak om van eiken en rotsen
Beuzelgesprekken te voeren, als kozend de maagd met den jongling,
Zoo als de maagd met den jongling te zamen vertrouwelijk voeren.
Beter ten doodlijken kamp, zoo spoedig het kan, ons te mengen;
130. Zien wij aan wien dan Zeus de Olumpiër gunne den krijgsroem.
Zoo zich bedenkende bleef hij; hem naderde thans de Peleide
Ares gelijk in gestalte, den helmboswuiwenden krijgsgod,
Pelion's esschene speer op den rechter schouder ten aanval
Trillend gereed; en het koper, gelijk aan een helderen lichtgloed,
135. Blonk om hem heen, als een vuur of de glans van den rijzenden zongod.

- Hektor gevoelde hem ziende een huivering; zóo hem te wachten
 Waagde hij niet maar vluchtte en achter zich liet hij de vestpoort.
 Doch de Peleide hem na, op de vaart zijner voeten vertrouwend.
 Zoo als een valk in de bergen, de snelste van al het gevogelt,
 140. Licht in zijn stormende vlucht neerschiet op een schuchtere woudduif;
 Zijwaarts vliedt zij en wendt; maar nader, met krassende kreten
 Brengt hij haar telkens in 't nauw, steeds hakend zijn prooi te
 vermeestren;
- Dus ook stormde hij recht op hem toe; bij den troïschen walmuur
 Vluchtte de siddrende Hektor en spande de kracht zijner knieën.
 145. Beiden den wachtpost langs en het ruischende loof van den vijgboom,
 Ilden van onder den muur steeds verder en voort op den heerweg,
 Tot zij bereikten de twee schoonvlietende bronnen, aan welke
 Beide de beken zich vormen des wielend bewogen Skamandros.
 Warm ontvloeit er de eene en rondom rijst uit haar waatren
 150. Immer de vochtige damp, als een rook uit den brandenden vuurgloed;
 Maar ook 's zomers stroomt er de andere koud als de hagel,
 Zoo als de killige sneeuw of het klare bevrozene water.
 Daar zijn dicht bij de bronnen de ruime gehouwene bakken,
 Schoon in de rotsen gehakt; hier plachten de troïsche vrouwen
 155. Saam met haar lieflijke dochters te wasschen het glanzige lijnwaad,
 Tijdens den vrede en vóór dat er kwam de achaische heermacht.
 Daar langs renden zij, deze ter vlucht en de ander vervolgend;
 Vooraan vluchtte een sterke, een noch veel sterkere echter
 Volgde hem rustloos, want geen offerdier of een stierhuid
 160. Was er te winnen ten prijs van den rennenden voet in een wedloop,
 Hier was kamp om het leven des rossenbedwingenden Hektors.
 Zoo als, de zege gewoon, sterkhoevige rossen den eindpaal
 Scherp omzwenken wanneer bij een uitvaart schittrende prijzen
 Daar den verwinnaar verbeiden, hetzij eene vrouw of een drievoet;
 165. Alzoo renden ook dezen de veste van Priamos driemaal
 Rond met gevleugelde voeten. De goden aanschouwden het allen.

Nu klonk dezen het woord van den Vader der menschen en goden :
 — Wee, dien man, den geliefde, vervolgd en gejaagd om de muren
 Moeten mijn oogen hem zien; hij vervult mij het harte met deernis,
 170. Hektor, die zoo veel offers mij wijdde van runderenschenkels,
 Brandende nu op de toppen van Ida's gebogenen bergrug,
 Dan op de hoogten des burgs; thans jaagt hem de eedle Achilleus
 Rondom Priamos' stad, hem met vluchtige voeten vervolgend.

Doch welaan, en bedenkt het, gij goden, beraadt u met aandacht,
 175. Zal hij den dood ontkomen of thans reeds worden verslagen,
 Schoon hij een dapperé zij, door de hand des Peleiden Achilleus?

Daarop gaf de godin klaaroorig' Athena ten antwoord:

— Bliksemenstralende Vader in 't wolkfloers, welk een bedenking!
 Dezen, een sterflijken mensch, reeds vroeger bestemd door het noodlot,
 180. Is het uw wil thans weer van den gruwbaren dood te bevrijden?
 Doe het, intusschen behaagt het ons niet, ons anderen goden.

Doch toen zeide haar Zeus de bestuurder der wolken ten antwoord:

— Stil maar, Tritogeneia, mijn kind, thans zeg ik het u niet
 Ernstig het meenend, voor u toch wil ik genegen en zacht zijn,
 185. Doe slechts zoo als uw harte geneigd mocht wezen en draal niet.

Alzoo sprak hij en wekte de reeds ontbrande Athena;

Ijlings stormde zij heen naar omlaag van de kruin des Olumpos.
 Rusteloos Hektor vervolgend bekleemde hem snelle Achilleus.
 Zoo als een hond in de bergen het jong van een hert in het nauw brengt,
 190. Pas uit het leger gejaagd, en door dalen en struiken het nazit;
 Schoon het zich poogt te verbergen en wegduikt onder het struikhout,
 Nochtans spoort hij het na, niet rustende eer hij het weervond;
 Zoo was Hektor nooit uit het oog van den snellen Peleide.
 Maar hoe vaak hij ook zocht de dardanische muren te naadren,
 195. Daar zijnen loop heenwendend, en onder de stevige torens,
 Ziende of soms daar boven men hulp kwam bieden met werptuig,
 Even zoo vaak was gene hem vóór en vervolgde hem zijwaarts,
 Weer naar de vlakke hem drijvend; hij zelf bleef steeds aan de stadzij.

- Zoo als men vruchtloos poogt, in zijn droom, te vervolgen een
vluchting,
200. Machtloos streeft dan vluchtend de éene, de ander vervolgend;
Zoo greep deze hem niet in den loop, noch redde zich gene.
Maar hoe zou thans Hektor de doodsgodinnen vermijden,
Ware ten uiterste niet en ten laatste de hulp van Apolloon
Steeds nabij, die hem sterkte, hem rapheid gaf in de knieën,
205. Als ook Achilleus niet aan zijn volk door zijn wenken gelast had
Niet hunne vlijmende schoten op Hektor te richten, dat niemand
Roofde zijn roem als hij trof en hij zelf zou komen de tweede?
Maar thans toen zij de bronnen ten vierde der keeren bereikten,
Zie, toen hief in zijn handen de Vader zijn goudene weegschaal,
210. Legde er in twee loten des langneerstrekkenden stervens,
't Een van Achilleus, 't ander van Hektor den rossenbedwinger,
Vatte het midden en woog; toen zonk en ten Aides neigde
Hektor's doodelijk lot, en Apolloon Foibos verliet hem.
Maar tot Achilleus kwam de godin klaaroogig' Athena,
215. Naderde dicht aan zijn zijde en sprak de gevleugelde woorden:
— Nu toch, hoop ik gewis, Zeus' gunsteling, eedle Achilleus,
Brengen wij heerlijken roem aan Achaia's volk bij de scheepsvloot,
Hektor verslaande, den strijder van oorlog nimmer verzadigd.
Niet meer mogelijk is het hem thans voor ons beiden te vluchten,
220. Hoe zich ook moede en kwelde de treffer van verre Apolloon,
Schoon hij voor Zeus rondkruipe, den aigisvoerenden Vader.
Maar welaan, houd stand en heradem terwijl ik hem zelve
Naderen zal en bewegen u tegen te streven ten kampstrijd.
Alzoo sprak Athenaia; het harte verheugd en gehoorzaam
225. Stond hij en rustte geleund op de koperbeslagene speerschaft.
Toen hem verlatende ging zij, gespoed naar den godlijken Hektor,
Gansch aan Deïfobos' wezen gelijk en zijn machtigen stemklank.
Dicht aan zijn zij dan trad zij en sprak de gevleugelde woorden:
— Waarde, u drong wel zeer het geweld van den snellen Achilleus,

230. Toen hij met vluchtige voeten om Priamos' veste u najoeg.
Maar welaan, hier staan wij en zullen hem wachten ten weerstand.
Toen antwoordde de groote, de helmboswuivende Hektor:
— Immer, Deïfobos, waart gij mij vroeger de liefste der broeders,
Welke van Hekabe allen en Priamos zagen het daglicht;
235. Maar thans zal u mijn hart noch grootere eere bewijzen,
Nu gij ter wille van mij, zoodra uwe oogen het zagen,
Buiten de muren u waagt, waar alle de anderen blijven.
Daarop zeide hem weer de godin klaarrogig' Athena:
— Waarde, mij bad zoo dringend mijn vader, mijn achtbare moeder,
240. Beurtlings de knieën mij vattend, en al onze makkers te gader,
Niet uit de veste te gaan; zóo waren zij allen beangstigd.
Maar mij bekleemde den boezem te zeer de geweldige weemoed.
Doch dat wij thans vol moed ons ten strijde begeven; de werpspies
Zij niet langer gespaard, kom laten wij zien of Achilleus
245. Thans ons te zaam kan dooden en ginds naar de welvende schepen
Brenge den bloedigen buit, of bezwijkt voor de kracht van uw
werpspies.
- Alzoo sprekende ging zij hem vóor, Athenaia, met arglist.
Toen zij ten aanval thans elkaar dicht waren genaderd,
Sprak tot Achilleus eerst de van manen omwapperde Hektor:
— Langer, o Peleus' zoon, ontvlucht ik u niet, als te voren;
250. Driemaal liep ik de veste van Priamos om en uw aanval
Durfde ik niet weerstaan. Doch thans doortrilt mij den boezem
Kracht om u tegen te gaan; of ik werde gedood of u neervel.
Laten wij opzien thans tot de eeuwigen; want van de eeden
Zijn zij de sterkste getuigen, de wachters van alle verdragen.
255. Smadelijk zal ik in trouwe u niet mishandlen, als Zeus mij
Gunt dat ik blijve behouden en roove de ziel uit uw leden;
Maar, wanneer ik u nam uwe heerlijke wapens, Achilleus,
Geef ik uw lijk den Achaiërs terug. Gij, doe mij het zelfde.
260. Norseh op hem neerziend zeide hem toen snelvoetig' Achilleus:

- Nimmer verschoonbare, Hektor, bespreek hier geene verdragen.
 Zoo als de wolf en het schaap niet eendergezind zich verdragen,
 Maar in hun harten zij steeds vol haat elkander beschouwen,
 265. Dus ook kan voor ons beiden van vriendschap noch van verbintnis
 Worden gerept, alear dat er éen van ons beiden gesneuveld
 Ares verzaadt met zijn bloed, dien onweerstaanbaren strijder.
 Vat dan al uwen moed, want thans wel zal het u voegen
 Rap met de lans u te toonen, een stout volhardenden krijgsman.
270. Nu geen uitkomst meer, en terstond zal Pallas Athena
 Onder mijn lans u verslaan, nu zult gij mij alles vergelden,
 Al mijner makkeren leed, die uw woede versloeg met de werpspies.
 Alzoo sprak hij en zwierde de lans ver strekkend van schaduw.
 Maar het bij tijds noch ziende vermeed haar de schittrende Hektor,
 275. Daar hij zich wierp op zijn knie en de werpspies over hem henen
 Zwierde en drong in den grond; maar Pallas Athena haar grijpend
 Gaf haar Achilleus weer, voor den dapperen Hektor verborgen.
 Toen klonk Hektor's woord tot den edelen zone van Peleus:
 — Verre gemist, en gij speldet, o godengelijke Achilleus,
 280. Niet naar den rade van Zeus mij den dood; zoo zeidet gij immers;
 Neen, wel waart gij een slimme gewis en bedrieglijke spreker
 Toen gij mij dacht te verschrikken, mijn moed en mijn sterkte vergetend;
 Waarlijk gij zult met uw speer mij den rug niet treffen als vluchtling,
 Maar hier vóór in mijn borst, als ik rechtstreeks tegen u instorm,
 285. Als u een god het vergunt. Maar zorg mijn gekoperde werpspies
 Thans te vermijden. O mocht zij geheel in uw vleesch zich verbergen;
 Verre verdraaglijker wierd voor de volken van Troja de oorlog,
 Waart gij nedergeveld; gij zijt hun verderfelijk onheil.
 Alzoo sprak hij en zwierde de speer ver strekkend van schaduw,
 290. Zonder te missen, en trof in het midden het schild des Peleiden;
 Maar ver spatte de speer van het schild. Vol schaamte en gramschap,
 Wijl hem de stormende speer te vergeefs ontvloog aan zijn handen,
 Stond daar Hektor en had geen andere eschene werpspies.

- Luid tot Deïfobos roepend, den held met den blinkenden beuklaar,
 295. Vroeg hij zijn rijzige lans, maar thans was verre zijn broeder.
 Toen werd Hektor's geest het gewaar en hij sprak tot zich zelve:
 — Wee mij, gewis thans roepen ten dood mij de eeuwige goden;
 Immers ik dacht dat de held, dat Deïfobos stond aan mijn zijde;
 Doch in de stad is deze; en listig bedroog mij Athena.
300. Thans is 't heilloos sterven mij na, niet verre verwijderd,
 Thans geen uitkomst meer. Want deze verleenden mij eertijds
 Zeus en de treffer van verre, zijn zoon, die mij vroeger genegen
 Gunstig betoonden hun hulp; doch heden bereikt mij het noodlot.
 Maar dat ik werkeloos niet in het stof neerzinke en roemloos,
 305. Doch na dappere daden en waard dat ze roeme het nakroost.
- Alzoo sprak hij en trok uit de schede het snijdende lemmer,
 Steeds aan de zijde hem hangend, het groote en stevige slagzwaard,
 Greep zich te zamen ten storm, als de luchtruimklievende arend,
 Welke, uit donkere wolken omlaag naar de vlakke geschoten,
 310. Stort op het lam van een schaap of een haas in de struiken verscholen;
 Dus, zijne snijdende kling rondzwaaiende, stormde ook Hektor.
 Doch de Peleide hem tegen, en woede vervulde zijn boezem,
 Vol onstuimigen moed, zich de borst met den beukelaar dekkend,
 Schittrend van heerlijke kunst, en de helm vierdubbel van helmbos
 315. Schudde en blonk op zijn hoofd, omwuijd van de goudene manen
 Zwaar om den helmkam golvend, gewerkt door de kunst van Hefaistos.
 Zoo als onder de sterren ten avondstond van het melken
 Hesperos glanst aan den hemel, de schoonste van al het gesternte,
 Dus ook glansde het licht der geslepene speer die Achilleus
 320. Zwaaiend verhief in de rechter, verwoed op den godlijken Hektor,
 Spiedende waar hij het zekerst hem trof in het heerlijke lichaam.
 Rondom dekte geheel hem het lijf zijn gekoperde rusting,
 't Heerlijke wapengerei dat hij roofde den dooden Patroklos;
 Slechts bij het sleutelgebeente en tusschen den hals en de schouders
 325. Was zijne keel ontbloot, de gevaarlijkste plaats van het lichaam.

Daarheen richtte den storm van zijn speer de verheven Achilleus,
 Diep in den teederen hals doordrijvend de punt van zijn werpspies.
 Maar niet gansch doorsneed de gekoperde schaft hem den gorgel,
 Zoo dat hij noch eene wijle in staat was woorden te uiten.

330. Hektor zonk in het stof; toen juichte de groote Achilleus:
 — Hektor gewis wel dacht gij Patroklos' wapenen roovend,
 Veilig te wezen en teldet mij niet, toen verre verwijderd,
 Dwaas; toch wijlde er verre voor dezen een machtige wreker,
 Toen bij de welvende schepen ik daar ben achtergebleven,
 335. Ik die uw knie deed zinken. De honden en roovende vogels
 Zullen u smadelijk grijpen, hem viert de Achaiër zijn uitvaart.

Nauwelijks ademend zeide de helmboswuivende Hektor:

— Ach, bij uw ziele bezweer ik en smeeek, bij uw knieën, uw ouders,
 Laten mij niet bij de schepen achaische honden verscheuren,
 340. Maar neem alles, van koper en goud, zoo veel het u luste,
 Wat aan geschenken mijn vader u biedt en mijn achtbare moeder,
 Mits gij mij lichaam slechts hun vergunt, dat te huis aan den doode
 Trojers en troische vrouwen de eere der vlammen verleenen.

Norsch op hem neerziend zeide hem weer snelvoetig' Achilleus:

345. — Neen, hond, zoek bij mijn knieën en ouders mij niet te bezweren,
 Want zoo zeker de toorn en de woede mij drijft om aan stukken
 Rauw te verslinden uw vleesch, om de smart die uw daad mij ge-
 bracht heeft,

Zal er gewis geen enkele uw hoofd voor de honden beschermen,
 Zelfs al mochten zij tien, ja twintigvoudigen losprijs

350. Herwaarts brengen en noch veel heerlijker giften beloven,
 Ja, al mocht hij mij dringen aan goud uw gewicht mij te geven,
 Priamos Dardanos' zoon, toch zou uwe achtbare moeder
 Niet op de sponde u leggen, den zoon dien zij baarde beweened,
 Maar gansch zullen de honden en roovende vogels u vreten.

355. Stervende zeide hem weder de helmboswuivende Hektor:

— Ja, u kende ik wel en voorzag dat gij niet te vermurwen

- Waart, want waarlijk bezit gij een ijzeren hart in uw boezem.
 Maar zorg nu dat ik niet u de wraak van de goden berokken
 Tegen den dag dat u eens toch Paris en Foibos Apolloon
 360. Zullen verslaan, hoe dapper gij zijt, bij de skaiïsche vestpoort.
 Alzoo sprak hij en 't einde des doods zónk over hem neder.
 Doch zijne ziel ontvlood uit de leden naar Aïdes' woning,
 Droef om haar lot en beroofd van de manlijke krachten en jonkheid.
 Noch sprak toen tot den doode de godlijke strijder Achilleus:
 365. — Sterf; thans zal ik ook zelf ontvangen mijn lot, als het eenmaal
 Zeus zal willen vervullen en d'andere eeuwige goden.
 Alzoo sprak hij en rukte de koperen speer uit het lichaam,
 Stelde het wapen ter zijde en nam hem de bloedige rusting
 Toen van de schouderen. Dra omringden hem andre Achaiërs
 370. Welke den krachtigen bouw en de schoone gedaante van Hektor
 Vol van verbazing beschouwden, terwijl noch ieder hem wondde.
 Alzoo zeide hem ziende de eene ten anderen nabuur:
 — Wel, voorwaar, thans is hij met meerder gemak te betasten,
 Hektor, dan toen hij de schepen verbrandde met zengenden vuurgloed.
 375. Dus sprak deze en gene en wondde den doode, hem naadrend.
 Alzoo nam hem zijn wapens de godlijke snelle Achilleus,
 Stond in den kring der Achaiërs en sprak de gevleugelde woorden:
 — Vrienden, van Argos' volken de hoofden en legerbestuurders,
 Na dat de goden mij hebben vergund dien man te bedwingen,
 380. Hem die mij veel misdeed, veel meer dan de anderen allen,
 Welaan, zien wij gewapend de stad in het rond te beproeven,
 Zien wij den geest van de Trojers en wat hen beweegt te bespeuren,
 Of zij ook soms, om zijn dood, thans zouden verlaten den stadsburg,
 Dan wel wagen te blijven, ofschoon geen Hektor hen bijstaat.
 385. Maar waartoe toch koestert mijn geest thans zulke gedachten?
 Daar ligt noch bij de schepen, verstoken van klachten en uitvaart,
 Onze Patroklos, aan wien ik gedenk, zoo lang ik het leven
 Onder de levenden heb en de kracht noch blijft in mijn knieën.

ACHILLES HET LIJK VAN HEKTOR RONDSLEEPENDE.

END!

- Zoo men in Aïdes' huis geen heugenis heeft van de dooden,
 390. Dan noch zal ik ook daar aan mijn dierbaren makker gedenken.
 Op dus, mannen Achaïa's, en laten wij, heffend den lofzang,
 Gaan naar de welvende schepen en daarheen dezen vervoeren.
 Schitterend kroont ons de roem, wij versloegen den godlijken Hektor,
 Dien in de veste de Trojers vereerden gelijk eene godheid.
395. Alzoo sprak hij en deed onwaardige daden aan Hektor.
 Eerst doorsneed hij van achter aan beide de voeten de pezen
 Tusschen den knokkel en hiel, doorstak ze met riemen en bond hem
 Achter den bak van den wagen, dat slepend het hoofd er bij neerhing;
 Dan op zijn wagen gestegen, de heerlijke wapens verheffend,
 400. Sloeg hij de zweep op de rossen en pijsnel vlogen zij voorwaarts.
 Stoffige wolken omringden het slepende lijk, in verwarring
 Zwierde het donkere haar en het hoofd lag gansch in het stofgruis,
 't Hoofd zoo liefelijk vroeger; dewijl Zeus' wil zijnen vijand
 Gunde hem thans te verminken in 't land zijner eigene vaadren.
405. Stof overdekte het hoofd, het bezoedelend. Doch zijne moeder
 Reet zich het haar van de kruin en zij sleurde den blinkenden sluier
 Ver van zich af, bij het zien van haar zoon, luid snikkend en klagend.
 Droef ook weende zijn vader, de dierbare; al in het ronde
 Klonk door de stad het gehuil en het jammergeklaag van de volken.
410. Ja, niet minder verhief zich het luide geklaag, of er ganschlijk
 't Rijzige Ilios zonk van zijn hoogte in smeulenden vuurgloed.
 Nauwelijks konden de volken den droeven en toornigen grijsaard
 Noch weerhouden naar buiten, uit Dardanos' poorten te ijlen.
 Allen bezwoer hij en bad, in het vuil van den bodem zich wentlend,
415. Iederen man toeroepend en smeekend bij name hem noemend:
 — Vrienden, terug; o laat mij, ofschoon het uw harten bekommert,
 Thans alleen uit de stad, om te gaan naar de vloot der Achaiërs.
 Smeekende wil ik hem zoeken, den wreeden bedrijver van onrecht,
 Of hem mijn leeftijd soms ontzag moog' geven, hem deernis
420. Wekke mijn grijsheid; zelf toch heeft hij een grijzenden vader,

Peleus, eens hem verwekkend en kweekend den Trojers ten onheil,
 Maar voor mij zelven het meest, ver boven de andren tot droefheid;
 Zoo veel zonen versloeg hij mij immers, in bloeiende jonkheid.

Welke ofschoon ik ze allen betreur, niet zulk eenen weemoed
 425. Gaven als hij alleen, wiens dood mij ten Aïdes heensleept,
 Hektor mijn zoon! O was mij gegund dat hij stierf in mijn armen;
 Dan had klacht en gewezen onze smarten gestild bij zijn uitvaart,
 Mij en de vrouw die hem baarde, zijn diep rampzalige moeder.

Alzoo zeide hij weenend, omringd van de zuchtende burgers.
 430. Ook hief Hekabe luid bij de troïsche vrouwen haar weklacht:
 — Kind, ik arme, helaas! Waartoe noch leef ik, in ramspoed,
 Wjl gij stierft? O gij die mij alle de nachten en dagen
 Waart tot een eer in de veste, voor allen een reddende schutsweer,
 Trojers en troïschen vrouwen, u steeds in de stad als een godheid
 435. Eerende, wjl gij ook dezen tot roem en tot eere geweest zijt
 Tijdens uw leven; u greep thans echter de dood en de Moira.

Alzoo sprak zij en kreet; maar geenerlei mare vernam noch
 Hektor's vrouw; want geen die haar noch als betrouwbare bode
 Meldde dat buiten de poorte haar man was blijven verwijlen,
 440. Doch in het binnenvertrek van het hooge paleis, aan haar weefstoel,
 Weefde zij dubbel in 't purper een kleed met gebloemde versiersels.
 Daarna riep zij in 't huis schoonlokkige maagden, gelastend
 Haastig ten vure te stellen een groot waschbekken des driervoets
 Hektor ten bade gewarmd, als hij ware gekeerd van het slagveld,
 445. Arme, zij wist noch niet dat hem ginds wel verre van baden
 Onder Achilleus' hand klaaroogig' Athena ter neer sloeg.
 Doch daar hoorde zij thans bij den toren gewezen en gejammer;
 Plotseling beefden haar leden en zonk uit haar handen de weefspoel.
 Aanstonds luidde haar woord tot de sierlijk gelokte slavinnen:
 450. — Voort en dat twee er mij volgen. Ik ijl om te zien wat er voorviel.
 'k Hoorde de stem van de moeder mijns mans, in mijn binnenste trilt het,
 Beeft mij het hart in de borst en beklemmt mij de keel; en mijn knieën

Worden van onder verstijfd; iets kwaads dreigt Priamos' zonen.
 Ach dat mijn oor niet hoore het woord; maar vreeze bevangt mij
 455. Toch dat de godlijke held, de Peleide, den moedigen Hektor
 Afsneed, gansch alleen, van de stad, in het veld hem vervolgend,
 Ja, wellicht reeds stuitte zijn al te vermete le kœnheid,
 Welke hem altijd drijft, waardoor hij zich niet bij zijn krijgsvolk
 Houdt maar voorwaarts streeft, in zijn moed geen andren gelijkbaar.
 460. Alzoo sprak zij en vloog als een razende weg, door de woonzaal,
 Wild en met kloppenden boezem; haar volgden de dienstbare maagden.
 Toen zij den toren bereikte en kwam bij de scharen der mannen,
 Bleef zij er staan op den muur, rondspiedend, en zag zij hem plotsling
 Medegesleept bij de veste; hem sleurden de vliegende rossen
 465. Daar meêdoogenloos heen naar de ruime galeien Achaia's.
 Aanstonds werden haar oogen bedekt door het duistere nachtfloers,
 Stortte zij ruggelings neer; aan haar geest ontvlood het bewustzijn.
 Verweg vielen, haar hoofd ontglipt, hare schittrende siersels,
 Voorhoofdbindsel en huif en de samengewondene haarband,
 470. Stortte de sluier dien eens haar de gulden godin Afrodite
 Gaf op den dag dat als vrouw haar de helmboswuivende Hektor
 Bracht uit Eëtioon's woning, met kostbaren schat haar verwervend.
 Beide de zusters van Hektor en mede de vrouwen der broeders
 Steunden haar, allen de droeve, ten doode bezwijmde omringend.
 475. Toen zij den adem herkreëg en de geest weer kwam tot bewustzijn,
 Weende en klaagde zij hevig en sprak tot de troische vrouwen:
 — Hektor, ik arme, helaas! Wel onder een zelfde beschikking
 Zagen wij beiden het licht, gij Priamos' zone in Troja,
 Ik in de veste van Thebe, bij Plakos' belommerde helling,
 480. Binnen Eëtioon's woning; mij droeve verpleegde hij droeve
 Daar in mijn jeugd; ach had hij mij nimmer het leven geschonken.
 Thans in de diepten der aarde naar Aïdes' woningen dalend
 Zijt gij gegaan, mij echter verlaat gij in smartlijke droefheid
 Weduwe hier in mijn huis: en het kind, noch is het een zuigling,

485. 't Knaapje van u en van mij, rampzaligen; nimmer, o Hektor,
Zult gij ten trooster hem zijn, nu gij stierft, noch zal hij u troosten.
Want al wierd hij gespaard in den gruwzamen krijg der Achaiërs,
Altijd zullen hem toch voortaan veel moeite en zorgen
Dreigen en zullen de andren hem wel ontrooven zijn erfland.
490. Ook van zijn jeugdige makkers berooft hem de dag der verweezing;
Zie, dan buigt hij het hoofd, dan sproeien de tranen zijn wangen.
Zoo ontberende gaat dan de knaap tot de vrienden zijns vaders,
Dezen het lijfkleed trekkend en genen de slippen des mantels;
Deze of gene bedeeft hem en geeft hem een weinig, een schaalje,
495. Zoo dat hij slechts zijne lippen en niet zijn gehemelt bevochtigt.
't Kind dat zijn ouders bezit zal vaak van den disch hem verstooten,
Zal met de vuisten hem slaan en beschimpen met grievende woorden:
„Voort! gij hebt geen vader ten maal met de onzen gezeten.”
Dan gaat weenend het kind naar zijn moeder, de eenzame weduw,
500. Onze Astuanax, 't knaapje dat eens aan de knieën des vaders
Enkel zich voedde met merg en het vet van de vleezige schapen;
Maar als de slaap hem beving en het poosde van kinderlijk spelen,
Ging het ter nachtelijke sponde, gesust in de armen der voedster,
Sliep op het mollige leger, het harte van vreugde verzadigd.
505. Thans zal kommer hem treffen, verweesd van zijn minnenden vader,
't Kind dat de Trojers den naam van Astuanax hebben gegeven;
Gij alleen toch weerdet de poorten en rijzige muren.
Thans van uw ouderen ver, bij de krommend gesnebde galeien
Zullen de wormen u knagen, als eerst gij de honden verzaad hebt,

487. Men kan zich niet genoeg verbazen over de volslagen onvatbaarheid voor poësie, die een aantal oude en nieuwe commentatoren er toe bracht de verzen 487—499, ja tot 507 te willen schrappen. Zij zijn veel te overdreven, heet het. Noch al natuurlijk, zou men anders zeggen, bij zulk eene wanhoop. Die verzen zijn niet alleen onmisbaar als voltooiing van den climax der klachten van Priamos en Hekabe, maar ook op zich zelve heerlijk en een van de schoonste deelen der Ilias.

510. Naakt daar liggend; en toch in uw woonzaal is er een aantal
Schoone geweven gewaden, gemaakt door de handen der vrouwen.
Maar nu zal ik ze allen in vurige vlammen vernielen,
Niets meer baten zij thans, nooit zijn zij u meer tot bedekking;
Laat ze dan melden uw roem bij de mannen en vrouwen van Troja.
515. Alzoo sprak zij en weende, omringd van de zuchtende vrouwen.

DRIE EN TWINTIGSTE ZANG.

oo weergalmde de stad van verzuchtingen. Maar de
Achaiërs,

- Toen zij de schepen bereikten en kwamen ten Hellespontos,
Scheidden zij elk zijns weegs en een iegelijk ging naar zijn vaartuig;
Peleus' zoon gaf echter bevel dat zijn heer Murmidonen
5. Noch niet scheidde en sprak tot zijn oorlogzuchtige makkers:
— Rossenbedwingende schaar Murmidoniërs, waarde gezellen,
Niet van het juk ontheven uw enkelhoevige rossen,
Laten wij eerst met de paarden en wagens genaderd, de rouwklacht
Over Patroklos bedrijven; die eer toch voegt aan de dooden.

10. Doch als wij hebben verlicht ons gemoed van de smartlijke weeklacht,
Zullen wij 't juk ontbinden en nemen het maal van den avond.
Alzoo sprak hij, zij hieven de klacht en hen leidde Achilleus.
Driemaal dreven zij dan om het lijk hunne glanzige paarden,
Treurend, en Thetis verwekte den drang om hun klachten te uiten.
15. Tranen besproeiden het zand en besproeiden de rusting der mannen;
Zoo zeer voelde er elk het gemis van den man der verschrikking.
Peleus' zoon op de borst van zijn vriend de verdelgende handen
Leggende sprak voor zijn volk en begon met de droevige weeklacht:
— Heil u, Patroklos, tot zelfs in de diepte van Aïdes' woning;
20. Want nu zal ik u alles, gelijk ik beloofde, vervullen,
Hektor, gesleept naar de schepen, den bloedigverslindenden honden
Over te laten en twaalf van de edele zonen der Trojers
Vóór uwen stapel te moorden, in bitteren toorn om uw doodslag.
Alzoo sprak hij en deed onwaardige daden aan Hektor,
25. Daar hij het lijk bij het bed van Menoitios' zone Patroklos
Wierp in het stof, voorover. De koperen schittrende wapens
Legde nu ieder ter zij en bevrijdde de brieschende paarden;
Daarop zaten zij neer bij het schip van den snellen Achilleus,
Duizenden; welken hij daar vol luister verschaftte het lijkmaal.
30. Tal van de glanzende runders verboedde er brullend en reutlend
Krimpande onder het ijzer, en schapen en blatende geiten;
Ook blanktandige zwijnen in menigte, zwellend van vetheid,
Werden gestrekt aan het spit en geroost in den gloed van Hefaistos;
Alom stroomde het bloed, met de schalen geschept, om den doode.
35. Maar den verhevenen heerscher, den snellen Peleide Achilleus
Voerden Achaia's vorsten ten godlijken held Agamemnoon,
Schoon zij met moeite bewogen zijn hart, om zijn makker verbitterd.
Toen zij hun gang volbrachten en kwamen ter tent Agamemnoon's,
Gaven zij aanstonds last aan de helderbespraakte herauten
40. Over de vlammen te plaatsen een drievoetsbekken en noopten
Peleus' zoon van de leden het bloedige stof zich te wasschen.

- Doch onbuigzaam bleef hij het weigeren, zwerend bij eede:
 — Neen, zoo waar Zeus heerscht, van de goden de hoogste en grootste,
 Geenszins past het dat eer mij de reiniging rake den schedel
 45. Eer ik Patroklos ten vure bestell' en hem stichte de grafterp,
 Eer ik mij snijde het haar; want niet meer zal mijnen boezem
 Dus doordringen de smart, zoo lang ik met levenden omga.
 Maar welaan dan, thans ons geschikt tot den droevigen maaltijd;
 Geef dan bevel in den ochtend, o volkerenvorst Agamemnoon,
 50. Hout uit de bosschen te voeren en herwaarts alles te schaffen
 Wat er de doode behoeft om ten nachtelijken oorden der schimmen
 Neder te dalen, dat dezen de rusteloos brandende vlammen
 Snel aan ons oog ontvoeren en 't volk weer ga aan den arbeid.
 Alzoo luidde zijn woord, en zij luisterden willig het volgend.
 55. Allen bereidden met spoed toen verder het maal voor den avond,
 Spijsden en niemands hart ontbeerde zijn deel van den maaltijd.
 Toen zoo elk er ten volle genoot van de dranken en spijzen,
 Gingen zij, elk naar zijn tent, om zich neder te leggen ter nachtrust.
 Doch de Peleide, op 't strand van den luid rondklotsenden zeevloed
 60. Lag hij verzuchtende neer, omringd van het heer Murmidonen,
 Daar aan den zuiveren oever bespoeld door den klotsenden golfslag.
 Toen hem de sluimer beving en den geest ontbond van de zorgen,
 Zacht om hem henen gevlijd — want moe was 't heerlijke lichaam
 Na dat hij Hektor vervolgde om Ilios' luchtige veste —
 65. Zie, toen kwam hem de ziel van den droeven Patroklos verschijnen,
 Gansch op hem zelve gelijkend in grootte en liefelijk aanzicht,
 Gansch hem in stemme gelijk en met eender gewaad om de leden.
 Deze nu stond bij zijn hoofd en het woord tot hem richtende sprak hij:
 — Slaapt gij en zijt gij geheel niet mijner gedachtig, Achilleus?
 70. Niet bij mijn leven vergat gij mij ooit, maar wel in mijn sterven.
 Geef mij een graf, dat ik spoedig betrede des Aïdes' poorten.
 Want ver sluiten de zielen, de rustende schimmen, mij buiten,
 Daar zij mij over den stroom geen toegang geven tot andren;

ТАБЛЕТКА

EPPEQA

PLOETON EN PERSEFONEIA
BESCHILDERING VAN EENE SCHAAL UIT VULCI
(BRITISH MUSEUM)

Vruchteloos dwale ik rond vóór Aïdes' machtige poorten.

75. Reik mij uw hand, zoo vraag ik u jammerend; geene terugkomst
Is er van Aïdes' huis, als gij eens mij de vlammen verleend hebt.
Niet meer zullen wij levend vertrouwelijk buiten de makkers
Zitten en saam ons beraden, dewijl mij het gruwzame sterflot
Greep in den gapenden muil, mij beschikt in het uur der geboorte;
80. U ook werd het beschoren, o godengelijke Achilleus,
Onder te gaan bij den muur van de edelgeborene Trojers.
Maar noch heb ik een vraag en een wensch, o wil ze verhooren,
Leg mijne beenderen niet van de uwe verwijderd, Achilleus,
Maar met de uwe vereenigd, gelijk in uw woning ik opwies,
85. Sinds mij, een knaap noch zijnde, Menoitios voerde van Opoes
Onder de hoede der uwen, uit hoofde des droevigen doodslags,
Dien dag toen ik den knaap van Amfidamas roofde het leven,
Dwaselijk, buiten mijn wil, en in drift bij het spelen met bikkels.
Vriendelijk nam in zijn huis mij de rossenbedwingende Peleus,
90. Voedde mij op, zorgvuldig, uw trouwen gezelle mij noemend.
Laat ook zóo één urn ons beider gebeente bewaren,
Goudene amforavaas, die u gaf uwe achtbare moeder.

Daarop zeide hem weder de held snelvoetig Achilleus:

- Waartoe, dierbaar gelaat, hier weder verschenen, en waartoe
95. Komt gij mij weder dit alles verkondigen? Immers ik zelf reeds
Zoude u alles vervullen en doen al wat gij gelastet.
Maar kom dicht aan mijn zijde en laten wij zoo ons omarmend,
Kort als het zij, elkander het smartelijk klagen verlichten.

- Alzoo luidde zijn woord en hij strekte verlangend zijn armen,
100. Maar niets vatte zijn greep; in den grond zonk licht als een dampwolk
Zachtkens ruischend de ziel. Met verbazing verhief zich Achilleus,
Sloeg zijne handen te zamen en deed weeklagend den uitroep:
— Ach, er bestaat alzoo noch wel in des Aïdes' woning
Ziel en een schijn van den mensch, maar niets van het werkelijk leven;
105. Immers geheel deez' nacht heeft hier van den droeven Patroklos

Klagend en treurend de ziele gestaan aan het hoofd van mijn rustbed,
Welke mij alles gebood, en verwonderlijk was de gelijknis.

- Alzoo sprak hij en wekte bij allen den drang tot gejammer;
Treurend verwijlden zij daar tot de rozenvingrige Eeos
110. Over den droevigen doode verrees. Doch vorst Agamemnoon
Gaf zijn bevel om met muilen en volk alom van de tenten
Hout uit de bosschen te halen; zich reppende ging met de scharen
Dappre Meriones mede, des kloeken Idomeneus makker.
Dezen nu gingen ten tocht, houtknievende aksen en touwen
115. Stevig van vlechtwerk dragend, en vooraan liepen de muilen,
Allerlei weg, bergop, bergaf, in de schuinte en dwarste.
Toen zij de passen bereikten der bronrijk bornende Ida,
Werd met geslepene aksen een tal hoogkruinige eiken
Ijlings nedergehouden; en dezen met donderend kraken
120. Stortten ter neer. De Achaiërs, in stukken ze hakkende, laadden
Voorts hunne vracht op de muilen; en zij traptten den grond met hun
hoefslag
Weer door het dichte der struiken verlangend het veld te betreden.
Ook droeg elk van de hakers zijn vracht van de spaanders en stronken
Volgens Meriones' last, des geduchten Idomeneus makker.
125. Dra lag alles in rijen aan 't strand, op de plaats die Achilleus
Koos voor de rijzige terp, aan Patroklos bestemd en hem zelve.
Toen zij er hadden geschikt in het rond de verbazende houtvracht,
Zat daar samenvereenigd de menigte, doch de Peleide
Gaf weldra het bevel aan zijn moedige schaar Murmidonen
130. Weder het pantser te gespen, het juk om de paarden te leggen,
Elk aan zijn wagen; zij repten zich voort, en met spoed in de wapens
Stegen de wagenbestuurders en strijders te zaam op de krijgskar.
Vooraan gingen de ridders, gevolgd door een wolke van voetvolk,
Duizenden; voorts in hun midden Patroklos gedragen door makkers,
135. Welke den doode bestrooiden met haar van hun lokken gesneden;
Achter hen volgde en steunde het hoofd van den doode Achilleus,

Weenende wyl hij den eedle, zijn makker ten Aïdes heenbracht.

Toen zij nu waren gekomen ter plaats die hun wees de Peleide,
Liet men de lijkbaar staan en zij hoopten een menigte brandhout.

140. Nu rees weer een gedachte in 't hart van den snellen Achilleus.
Zijwaarts tredende sneed hij het goudblond haar van zijn schedel,
't Weelderig golvende haar dat hij eens aan Spercheios den stroomgod
Wijdde en sprak dan zuchtend, het oog naar den purperen zeevloed:
— O Spercheios, mijn vader beloofde u vruchteloos, Peleus,
145. Eens als ik huiswaarts toog naar het dierbare land van mijn vaadren
Moest ik u snijden mijn haar en u wijden een dankhekatombe
Daar bij uw bronnen, en vijftig der onbesnedene rammen,
Binnen uw heiligen kreits met het altaar geurend van reukwerk.
Dus de gelofte des grijze; gij echter verhoordet ze geenszins.
150. Doch nu ik niet weer keer naar het dierbare land van mijn vaadren,
Gun dat ik dan aan Patroklos den held meêgeve mijn haren.

Alzoo sprak hij; zijn haar in de handen des dierbaren makkers
Leggende, dreef hij bij allen het hart tot herhaalde verzuchting.
Zoo zou over de schare der treurenden zinken het zonlicht,

155. Maar de Peleide met spoed Agamemnoon naderend zei hem:
— Atreus' zoon, aan uw woord zal immers het volk der Achaiërs
Wel het gehoorzaamst zijn, en genoeg noch blijft er te jammren,
Geef dan last dat het volk van het vuur zich verwijder' en aanstalt
Make ten maal. Ons blijve dit werk te vervullen, aan welken
160. Dierbaarst is onze doode, gij vorsten verwijlt in ons midden.

- Aanstands, toen hij het hoorde, der volkeren vorst Agamemnoon,
Gaf hij bevel dat het heer naar de welvende schepen terugtrok;
Slechts die den doode verpleegden vertoefden bij 't lijk en het brandhout
Bouwden zij hoog tot een mijt wel honderd voeten in 't vierkant,
165. Waar zij den doode op legden, het harte bewogen van droefheid.
Tal van de krachtige schapen en log zich bewegende runders

142. Riviergod in Thessalië, vader van Menoitios.

- Stroopten zij 't vel en bereidden het vleesch bij den stapel; van allen
 Nam de verheven Peleide het vet en bedekte het lichaam
 Gansch van het hoofd tot de voeten; hij schikte er dan in het ronde
170. Al het gevilde gedierte en kruiken met honig en olie
 Tegen het leger geleund; ook vier hooghalzige paarden
 Wierp hij met krachtigen zwaai, luid zuchtende, boven de houtmijt.
 Onder de negen ter tafel des vorsten gevoederde honden
 Koos hij er twee die hij doodde en mede ten vure bestemde,
175. Voorts twaalf edele zonen van Troja's moedigen volkstem,
 Welke zijn koper versloeg; zoo schriklijke daden bedacht hij.
 Toen ontstak hij de vlam, dat haar ijzeren kracht er in opging.
 Dan klonk weer zijne klacht en hij riep tot zijn dierbaren makker:
 — Heil u, Patroklos, tot zelfs in de diepte van Aïdes' woning;
180. Want nu zal ik u alles, gelijk ik beloofde, vervullen;
 Twaalf van de edele zonen uit Troja's moedigen volkstem
 Zal met u zelve verteeren de vlam; maar niet aan den vuurgloed
 Geef ik den zoon te verslinden van Priamos, neen, aan de honden.
 Alzoo dreigde zijn woord; toch bleven de honden hem verre,
185. Wijl Afrodite de dochter van Zeus hem voor dezen behoedde,
 Daags en bij nacht, en zij zalfde zijn lijf met ambrosischen balsem
 Geurend als rozen, dat niet door het sleepen de huid hem gekwetst
 werd.
- Foibos Apolloon dekte hem ook met een donkeren nevel
 Nedergedaald op de vlakke en alles in 't ronde verbergend,
190. Welke den doode omringde, dat niet hem te voren de zongloed
 Gansch om zijn spieren en leden het lichaam zoude verdroogen.
 Maar noch vlamde de mijt niet op om den dooden Patroklos.
 Toen steeg weer een gedachte in 't hart van den snellen Achilleus.
 Zijwaarts tredende rees tot het tweetal winden zijn bede,
195. Boreas, Zefuros roepend en heerlijke offers belovend,
 Welken hij ruimschoots plengde uit goudenen beker, hen roepend
 Nader te komen, dat spoedig het vuur mocht blaken de lijken,

Spoedig het hout ontvlamde. Zijn smeekende bedē verhoorend
 IJlde de zwevende Iris als bode met spoed tot de winden.

200. Dezen nu zaten vereend in des loeienden Zefuros woning
 Vroolijk ten lustigen maal; daar kwam aan hun marmeren drempel
 Iris met haastige vaart. Zoodra hunne oogen haar zagen
 Sprongen zij snel van hun zetels en noodde haar elk aan zijn zijde.
 Nochtans weigerde Iris zich neder te zetten en zeide:

205. — Neen, geen zetel; ik ijl weer snel naar Okeanos' golven,
 Waar Aithiopië's volk aan de eeuwigen feesthekatomben
 Wijden, om mede het maal en de heilige offers te deelen.
 Ruischende Zefuros is het en Boreas welke Achilleus
 Smeekt dat zij haastig verschijnen en heerlijke offers belooft hij,
 210. Zoo gij de vlam doet slaan uit den stapel op welken Patroklos
 Neerligt, wien thans treurend omringen de zonen Achaia's.

Alzoo sprekende spoedde zij heen; toen hieven zich beiden
 Onder een daavrend gedruis en een dwarreling wekkend van wolken.
 Stormend bereikten zij spoedig de zee, en de steigrende golfslag
 215. Rees door hun loeienden adem. Het vruchtbare Troja genaderd
 Stortten zij neer op de mijt en de vlam steeg knetterend opwaarts,
 Gansch dien nacht door dreven zij beiden de vlammen der houtmijt,
 Luid aanblazend. Geheel dien nacht was mede Achilleus
 Bezig met dubbelen beker den wijn uit het goudene mengvat
 220. Scheppend ter aarde te plengen, den bodem er mede besprengend,
 Steeds aanroepend de ziel van den droevig verslagen Patroklos.
 Zoo als een vader den zoon, zijn gebeente verbrandend, bejammert,
 Jeugdigen bruidegom, stervend tot smart zijner droevige ouders;
 Dus, het gebeente zijns makkers verbrandende, treurde Achilleus,
 225. Steeds om de mijt rondwarend en diepe verzuchtingen slakend.

Toen in de vroegte op aarde verrees de verkonder des ochtends
 Eoos in 't krokosgele gewaad zich verhief uit den zeevloed,
 Taande de brandende stapel en staakten de vlammen haar arbeid.
 Toen ook spoedden de winden zich weder terug naar hun woning

230. Over de thrakische zee, en zij loeide met bruisenden golfslag.
Doch de Peleide den stapel verlatende wendde zich zijwaarts,
Neigde zich moede ter rust en de koestrende sluimer beving hem.
Daarna kwamen de vorsten die Atreus' zoon vergezelden
Weder te zaam en hem wekte het luide gedruis van hun voetstap.
235. Toen, op zijn leger zich half oprichtende, sprak hij tot dezen:
— Atreus' zoon, en gij andren, gebieders van alle Achaiërs,
Zij met den purperen wijn eerst alles gebluscht van de houtmijt,
Tot zoo verre de kracht van de vlammen zich strekte; wij zoeken
Wijders de beenderen saam van Menoitios' zone Patroklos,
240. Goed toeziende; en zeker het is wel duidelijk te kennen;
Wijl hij er lag in het midden, de andren afzonderlijk samen,
Paarden en mannen vermengd, aan den buitensten rand van de
vuurmijt.
- Dan in een goudene vaas en bedekt met een dubbele vetlaag
Leggen wij dezen ter ruste, tot zelf ik in Aïdes wegzink;
245. Niet zeer groot zij voorts, zoo raad ik, de heuvel der grafsteê,
Maar niet meer dan betaamlijk. Gij kunt hem dan later, Achaiërs,
Breed opbouwen en hoog, zoo velen gij na mij in leven
Noch zult blijven, gespaard bij de krachtig beriemde galeien.
- Alzoo sprak hij; zij gaven gehoor aan den snellen Peleide.
250. Eerst met den purperen wijn dan bluschten zij 't smeulende brandhout,
Tot zoo ver het verging en de asch hoog samengehoopt was;
Weenend het blanke gebeente des dierbaren makkers verzaamlend,
Legden zij 't, dubbel omwonden met vet, in de goudene aschurn,
Welke zij dan in de tent met een kostbaar linnen bedekten.
255. Daarna wierpen zij zand in het rond van de mijt, voor den grondslag,
Vormden den kring van den heuvel en hoopten het zand tot een
grafterp.
- Nu eerst scheidden zij daar van de plaats. Toen hield de Peleide
't Volk bijéén en beval dat het wijd in de rondte er neerzat,
Bracht uit de schepen de prijzen ten kamp, drievoetige bekkens,

260. Ketels en paarden en muilen en krachtige runderen bracht hij,
Sierlijk gegordelde vrouwen en grijsblank ijzer, ten kampprijs.
- Eerst als een heerlijken prijs voor de snelle bestuurders van wagens
Gaf hij een vrouwe ervaren in kunstig bedrijf en een drievoet
Tweeëntwintig maten bevattende, dubbel van hengsels,
265. Prijs voor den eerste; den tweede een paard zesjarig van leeftijd,
Niet voor den wagen getemd, en bevrucht met het jeugdige muildier;
Voorts als een prijs voor den derde een helderen blinkenden ketel,
Schoon, noch rein van het vuur en een viertal maten bevattend;
Twee talenten aan goud ook gaf hij den vierde ten kampprijs,
270. Eindelijk een dubbele schaal, noch rein van het vuur, voor den vijfde.
Toen zich verheffende sprak hij het woord in den kring der Argeiërs:
— Atreus' zoon en gij andren, Achaiërs met stevige scheenplaat,
Hier in den kring ligt alles tot prijzen bestemd voor de rijders.
Ware er thans ons Achaiërs een ander te eeren met wedkamp,
275. Zeker ik bracht dan zelf naar mijn tent de voornaamsten der prijzen.
Immers ik weet hoe verre in kracht mijne paarden het winnen;
Want onsterfelijk zijn zij, Poseidoon gaf ze mijn vader
Peleus eens ten geschenke, mij heeft ze mijn vader gegeven.
Thans onthoud ik mij zelf met mijn enkelhoevige rossen;
280. Want zij verloren den roem van hun edelen wagenbestuurder,
Missen den vriendlijken man, die hun vaak met het smedig olijsap
Zalfde het haar, wanneer hen het heldere water gebaad had.
Maar nu staan zij en treuren, hem missende; tegen de aarde
Hangen hun manen ter neer en zij staan daar droevig van harten.
285. Maar gij anderen maakt u gereed, al wie der Achaiërs
Steunt op de deugd van zijn paarden en stevig getimmerden wagen.
- Alzoo sprak de Peleide; en vaardige menners verrezen.
Onder de eersten verhief zich de volkengebieder Eumelos,
Dierbare zoon van Admetos, de kundige wagenbestuurder;
290. Na hem verrees Diomedes, de sterke, geboren van Tudeus,
Onder het juk nu brengend het span zijner troische rossen

Eens op Aineias vermeesterd, die zelf ontkwam door Apolloon.
 Daarna rees Menelaos, de goudengelokte Atreide,
 Godlijk van stam, en hij bracht in het juk zijne vaardige rossen,
 295. Zijnen Podargos en Aithe, de merrie van vorst Agamemnoon,
 Welke Anchises' zoon Echepolos den vorst Agamemnoon
 Gaf, om hem niet te verzellen naar Ilios' luchtige burgvest,
 Maar dat hij daar mocht blijven in rustig genot van den rijkdom,
 Gaven van Zeus hem geschonken in Sikuoon's wijde gewesten;
 300. Deze nu spande hij thans in het juk, steeds vurig ten wedloop.
 Mede bereidde als vierde zijn span schoonmanige rossen
 Eedle Antilochos, zoon van den vorst grootmoedigen Nestor
 Neleus' telg; en zijn rossen in Pulos getogen, de vlugge,
 Voerden zijn wagen. Hem gaf aan zijn zijde getreden zijn vader
 305. Nuttige woorden ten beste, den kundigen jongeling radend:
 — Zoon, al zijt gij ook jeugdig, Antilochos, Zeus en Poseidoon
 Minden u beiden en leerden u allerlei kunde des wagens;
 Geenszins zal ik derhalve u lessen behoeven te geven,
 Want wel weet gij het span om den eindpaal richtig te wenden.
 310. Doch traag zijn uwe paarden en daarom vrees ik de neerlaag.
 Vluiggere paarden bezitten de anderen, zelve intusschen
 Zijn zij uw meerderen niet, noch even ervaren in vinding.
 Alzoo wakker, mijn waarde, en al uw beleid in het harte
 Goed overlegd, dat u niet voor uw oog ontsnappen de prijzen.
 315. Meer door beleid dan kracht volbrengen de vellers van boomen,
 Slechts door beleid ook doet op de purperen golven de stuurman
 Vliegen de snelle galei, door de stormende winden geslingerd;
 Zoo, door beleid ook verwint er de menner den anderen menner.
 Maar wie enkel de kracht zijner paarden vertrouwt en zijn wagen,
 320. Zal met verkeerd overleg nu hier dan ginder zich wenden,
 Onvast dwalen zijn paarden, die niet zijne hand in bedwang houdt;
 Maar die met slimheid stuurt, al waren zijn paarden ook slechter,
 Steeds naar den eindpaal ziet hij, er kort langs wendend, oplettend

- Waar van den aanvang af hij ze dreef met de lederen teugels,
 325. Houdt hij zijn span in de hand, die hem vóór is immer bespiedend.
 Duidelijk moet ik u wijzen het teeken, opdat gij het opmerkt.
 Ginder verheft zich een paal uit de aarde ter hoogte eens vadems,
 Stam van een eik of een pijn; noch deed geen regen hem molmen;
 Daarnaast leunen ter linker en rechts twee heldere steenen,
 330. Waar saamtreffen de wegen en d'effene baan er om heen loopt;
 Zij het een teeken ter eere eens dooden uit 't verre verleden,
 Zij het door ouder geslachten gesteld als een paal in de renbaan,
 Dezen nu stelde ook thans de verheven Peleide tot eindpaal.
 Dicht langs dezen behoort gij uw wagen en paarden te drijven,
 335. Buig dan een weinig u zelf in den deugdlijk gevlochtenen wagen
 Links van de paarden, het rechter intusschen met stem en met zweepstaf
 Krachtiger drijvend en viere uw hand hem een weinig den teugel.
 Laat dan het linker zoo kort om den eindpaal wenden als mogelijk,
 Zoo dat het scheen of de naaf van het krachtige wiel op den steenkant
 340. Stiet, maar draag wel zorg om den eindpaal goed te vermijden,
 Niet uwe paarden te wonden, den wagen geheel te verbrijzlen;
 Vreugde voor alle de andren, u zelven een smaadlijke krenking
 Zoude het zijn. Welaan, wees wakker, mijn zoon, en behoedzaam.
 Hebt gij u eens maar goed, en de voorste, gewend om den eindpaal,
 345. Niemand is er die dan u voorbij kan streven of inhaalt,
 Zelfs al zoude u volgend hij drijven den eedlen Areioon,
 't Vaardige ros van Adrestos, geboren van godlijke afkomst,
 Ja ook Laomedoon's paarden, de hier zoo bloeiend gekweekte.
 Alzoo sprekende zette zich Nestor geboren van Neleus
 350. Weer op zijn zitplaats, toen hij zijn zoon dus alles beduid had.
 Mede bereidde als vierde Meriones 't glanzende tweespan.
 Allen bestegen hun wagen en wierpen de loten; Achilleus
 Schudde; voor Nestor's zoon Antilochos sprong er het eerste

346. Goddelijk paard dat Herakles en Adrestos redde.

Lot uit den helm; na dezen geviel het den heerscher Eumelos,
 355. Daarna Atreus' zoon, roemruchtigen held Menelaos,
 Dan weer volgde het lot van Meriones; doch den Tudeide,
 Verre de machtigste zijnde, geviel er de laatste der plaatsen.
 Thans stond elk naar de rij en Achilleus wees hun den eindpaal
 Ver op de effene vlakte; hij plaatste er dan voor het toezicht
 360. Foinix den godlijken held, zijns vaders makker ten oorlog,
 Wakende over den loop en om juist te verkonden de waarheid.

Allen nu hieven de zweep te gelijk en zij dreven de paarden
 Ook met de teugels ze slaande en spoorden ze aan met hun kreten,
 Vurig beziel. Snel vlogen, de vlakte ten einde, de rossen
 365. Weldra ver van de schepen; en onder hun borsten verhief zich
 't Stof in de hoogte gejaagd, als een wolk of een naadrende stormbui,
 Wapperend vlogen de manen in 't rond op den waaïenden luchtstroom,
 Nu eens raakten de wagens den allesvoedenden bodem,
 Dan weer sprongen zij hoog, als zweefden zij. Maar in den wagen
 370. Stonden de wagenbestuurders, en elkeen klopte het harte
 Fel op de zege gespist; zoo noopte er ieder zijn paarden
 Luid met de stem en zij vlogen in wolken van stof door de vlakte.

Doch toen rennend de paarden het uiterste einde bereikten
 Straks weer wendend naar zee, toen was het dat ieders bekwaamheid
 375. Bleek en gezwinder de rossen zich spanden ten loop. In een oogwenk
 Vlogen des Feretiaden bevleugelde merries de voorsten;
 Aanstonds volgden op dezen de hengsten van vorst Diomedes,
 Troiesch van ras, niet ver, maar dicht op de hielen ze volgend;
 Telkens schenen zij wel te bespringen den wagen die voorging,
 380. Zoo dat de krachtige schouders en rug van Eumelos het gloeien
 Voelden van 't heete gesnuif en de rekkende koppen hem raakten.
 Wis ook kwam hij hem vóór, althans hem gelijk in den wedstrijd,
 Toonde aan Tudeus' zoon zijnen wrok niet Foibos Apolloon,

376. Eumelos, kleinzoon van Feres.

- Daar hij de glanzende zweep uit de handen hem rukte en wegwierp.
 385. Toen ontsprongen de tranen in bittere smart aan zijn oogen,
 Wyl hij de merriën zag steeds vliegend in snelleren renloop,
 Maar zijne eigene hengsten, de zweep ontberend, vertraagden.
 Doch aan Athena's blik ontsnapte het niet dat Apolloon
 Tudeus' zoon misleidde; zij vloog naar den volkerenherder,
 390. Reikte hem weder zijn zweep en bezielde de kracht van zijn rossen.
 Doch de vertoornde godinne den zoon van Admetos vervolgend
 Brak hem het juk van zijn paarden; de merriën vlogen verwilderd
 Weerszijds over den weg, met den boom van den dissel ter aarde.
 Zelf uit den wagen gestort, bij het wiel op de aarde getuimeld,
 395. Kreeg hij aan mond en aan neus en aan elboog menige kwetsing,
 Werd hem het voorhoofd gansch bij de brauwen verscheurd; zijne
 oogen
 Werden van tranen vervuld en hem stokte de krachtige stemklank.
 Snel was toen de Tudeide hem vóór met zijn stampende rossen,
 Ver ook was hij de voorste der anderen; want in zijn tweespan
 400. Wekte Athena de krachten, hem zelven met eere bekronend.
 Achter hem dreef Menelaos de blonde Atreide zijn wagen.
 Wakkre Antilochos riep toen luid tot het span van zijn vader:
 — Voort nu, saam er op los; op het uiterst uw krachten gespannen.
 Zeker, ik vorder het niet u met dezen te meten in snelheid,
 405. 't Span des geduchten Tudeiden, de paarden aan welke Athena
 Thans hun gezwindheid gaf, aan hem zelven de eere verleend;
 Haalt Menelaos' span maar in; niet achter gebleven;
 Spoorlags ijlend, dat niet u met smaad overlade die Aithe,
 Zij, toch slechts eene merrie. Gij treflijken, zoudt gij vertragen?
 410. Want dit zeg ik voorwaar en het komt vast eens tot vervulling,
 Geenerlei zorg meer zult gij bij Nestor den volkerenherder
 Vinden en aanstonds zal er u treffen het vlijmende koper,
 Wen door uw beider verzuim wij verwerven een minderen wedprijs.
 Welaan spoedt dus, wakker, en rept u met alle gezwindheid.

415. Dan ook zal ik het zelf wel kunstig bestieren en toezien
 Hoe in de engte des wegs ik voorbij schiet, steeds hem bespiedend.
 Alzoo luidde zijn woord, en geschrikt voor de stem huns gebieders
 Renden z'een eind weegs voort met verdubbelde krachten. Op eenmaal
 Zag het de vurige strijder Antilochos, hoe er de ruimte
420. Kromp van den holligen weg, waar 's winters het zwellende water
 Groef eene geul, doorwoeld in den weg en verdiept in den bodem.
 Daarheen hield Menelaos om 't botsen der wagens te mijden.
 Zijwaarts wendde nu echter Antilochos buiten den rijweg
 Snel zijne vaardige rossen, een weinig ter zij hem vervolgend.
425. Atreus' zoon ontstelde en riep tot Antilochos ijlings:
 — Zinloos drijft gij den wagen, Antilochos. Houd uwe paarden;
 Want hier is het te nauw; streef ginds mij voorbij in de ruimte,
 Maak dat gij niet ons te zamen verderft, als uw wagen mij aanraakt.
 Dus zijn vermaan; toch noopte Antilochos feller zijn tweespan
430. Steeds met de zweep en hij hield zich als hoorde hij niets van zijn uitroep.
 Ver als de werpschijf vliegt van den arm die ze slingerend heenzendt,
 Wen haar de jongeling werpt om de kracht zijner jeugd te beproeven,
 Zoo ver sprongen zij vóór. Thans bleven de anderen achter,
 Wijl de Atreide ze zelf weerhield, dat de vaardige rossen
435. Niet in den weg saambotsten, de sierlijk gevlochtene wagens
 Wierden gestort op den grond en zij zelve ter aarde geworpen
 Vielen in 't stoffige zand door de zucht van verwinning gedreven.
 Toornig berispte hem toen Menelaos de blonde Atreide:
 — Onder de menschen verwint u, Antilochos, geen in de boosheid.
440. Ga, wij bedrogen ons wel, wij Achaiërs die roemden uw doorzicht.
 Maar toch krijgt gij den prijs niet zonder een eed te bezweren.
 Alzoo sprak hij en noopte zijn paarden met klinkenden toeroep:
 — Niet zoo tragelijk zuimen, en staat niet treurig te moede.
 Weldra zullen hun voeten, hun knieën bezwijken van moeheid,
445. Eer dan de uwe voorwaar, want jeugd ontbreekt aan hen beiden.
 Alzoo luidde zijn woord, en geschrikt voor de stem huns gebieders

Renden zij vuriger voort en zij naderden spoedig de andren.

Argos' zonen intusschen beschouwden in 't ronde gezeten
Spiedend de rennende paarden; zij vlogen in 't stof van de vlakte.

450. Eerst ontwaarde de rossen Idomeneus koning der Kreters;
Want hij bevond zich ter zij van den kring op een hoogere standplaats,
Waar hij, terwijl hij van verre de kreten vernam van den drijver,
Wist wie het was, ook het paard wel kennend dat duidelijk uitstak,
Rossig van haren geheel aan het lijf, maar vóór aan den schedel
455. Had het een wit, rond teeken, gelijk aan de maan in haar volheid.
Toen zich verheffende stond hij en sprak tot den kring der Argeiërs:
— Vrienden, van Argos' volk de gebieders en leidende hoofden,
Ken ik nu zelf alleen of gij anderen mede de paarden?

Zie, daar schijnen mij thans toch andere paarden de voorsten,
460. Anders de wagenbestuurder; misschien dat zij daar op de vlakte
Schade bekwamen, die ginds toch verre de besten geweest zijn.
Immers de merriën zag ik het eerst omzwenken den eindpaal,
Maar thans kan ik ze niet meer zien, al spieden mijn oogen
Over de troïsche vlakte naar iederen kant in het ronde.

465. Zijn uit de hand van den menner de teugels geglipt, of vergat hij
't Span bij den paal te bedwingen en miste den richtigen omzwaai?
Denkelijk is hij er neder gestort en zijn wagen verbrijzeld,
Sprongen zijn merries ter zijde en werden zij schichtig verwilderd.
Maar gaat zelven het zien en verrijst; want niet met gewisheid
470. Kunnen mijn oogen het zien; toch dunkt mij die man het te wezen,
Zoon van aitoliesch geslacht en een vorst bij de volken van Argos,
Held Diomedes, de zoon van den rossenbedwingenden Tudeus.

Hoonend berispte hem Ajas, de vaardige zoon van Oileus:

— Waartoe zoo voorbarig gebabbeld, Idomeneus? Ginder
475. Jagen met vliegende hoeven de merriën ver op de vlakte.
Zoo zeer zijt gij de jongste ook niet in het heer der Argeiërs,
Scherper dan anderen kijken de oogen u niet uit het voorhoofd,
Maar steeds zwetst gij met woorden. In waarheid voegt het u weinig

Los met uw woorden te zijn; hier zijn toch andren en beetren.
 480. Steeds noch zijn zij de vorsten, die merriën, even als vroeger,
 Die van Eumelos, en zelf noch houdt hij de leidsels in handen.

Daarop gaf vol toorn hem het hoofd van de Kreters ten antwoord:
 — Ajas in twisten een held, loszinnige; anders de minste
 Zeker van Argos' volk; want twistziek zijt gij van inborst.
 485. Maar welaan thans, laat ons een drievoet stellen of ketel,
 Laten wij Atreus' zoon, Agamemnoon nemen tot scheidsman,
 Wie er het eerst hier kwam, dan moogt gij het zien en het boeten.

Alzoo sprak hij, en Ajas de vaardige zoon van Oileus
 Rees vol toorn in het harte om weder te hoonen met schimptaal.
 490. Thans was vast noch verder gegaan het getwist van hen beiden,
 Zoo hen Achilleus zelf, zich verheffende, niet in bedwang hield:
 — Nu niet meer elkander met krenkende woorden bejegend,
 Ajas, Idomeneus, woorden van smaad, die u weinig betamen.
 Zelf toch zoudt gij het gispn, indien zóo anderen deden.

495. Gaat in den kring weer zitten en wendt naar de paarden uw oogen;
 Weldra zullen zij immers, gejaagd door de zucht tot verwinning,
 Hier wel zelven verschijnen; gemakkelijk zult gij dan ieder
 't Span der Argeïers herkennen, de vorsten en allen die volgen.

Alzoo sprak hij, en snel was Tudeus' zoon er genaderd,
 500. Steeds met de zweep om de schoften zijn span voortjagend; de paarden
 Hieven zich hoog van den grond, wel ras voleindend den afstand.
 Telkens bespatten hun hoeven met klonters van aarde hun menner,
 Daar de met gouden en tinnen versiersels beslagene renkar
 Achter het vliegende span voortbolderde; achter den wagen
 505. Was in het heldere zand slechts even het spoor te bespeuren
 Daar door de wielen geprent; steeds repten zij vliegend de voeten.
 Thans in het midden des krings weerhield hij de paarden; en taplings
 Gudste het zweet op den grond van de halzen en borsten der paarden.
 Aanstonds sprong hij dan zelf op den grond uit den blinkenden wagen,
 510. Leunde de zweep aan het juk, en de treflijke Sthenelos toefde

Thans ook niet, maar nam vol haastige vreugde de prijzen,
 Gaf aan zijn dappere makkers bevel om de vrouw en den drievoet
 Mede te voeren en zelf ontnam hij het juk aan de paarden.

- Toen kwam Nestor's zoon Antilochos, jagend zijn paarden,
 515. Thans door zijn list Menelaos verwinnende, niet door zijn snelheid.
 Nochtans was Menelaos hem dicht nabij met zijn tweespan.
 Zoo als de afstand is van het wiel tot het paard, dat zijn meester
 Meêvoert over het veld, met den wagen zich spannend in renloop;
 Zie, dan raakt slechts even de punt van den staart aan den wielrand;
 520. Want dicht volgt hem de wagen en kort slechts is er de afstand
 Welke ze scheidt, als zij vliegen in ren op de ruimte der vlakte;
 Zoo dicht was Menelaos, den eedlen Antilochos volgend,
 Achter hem; eerst wel wijder, zoo ver als de vaart van een werpschijf,
 Maar snel was hij hem bij; want vuriger, moediger telkens
 525. Nam Agamemnoon's merrie haar sprong, schoonharige Aithe.
 Ja, wanneer voor hen beiden de baan noch wijder gestrekt had,
 Zeker hij raakte hem vóór, zelfs zonder betwistbre gelijkheid.
 Kloeke Meriones echter, gezelschap van Idomeneus, volgde
 Na den beroemden Atreide, zoo ver als de vaart van een werpspies;
 530. Want wel waren de traagsten zijn twee schoonmanige rossen,
 Maar ook miste hij kracht in het richtig bestuur van de renkar.
 Eindlijk verscheen als de laatste van allen de zoon van Admetos,
 Sleepend zijn sierlijken wagen en vóór zich drijvend zijn paarden.
 Deernis gevoelde hem ziende de godlijke snelle Achilleus,
 535. Rees in den kring der Argeïers en sprak de gevleugelde woorden:
 — Dappere man, die de laatste nu komt met zijn krachtige paarden.
 Welaan, laten wij toch hem verleenen den prijs die hem toekomt,
 Zij het de tweede; de eerste behoort aan den zone van Tudeus.
 Alzoo luidde zijn woord, en zij allen beaamden zijn uitspraak.
 540. Daarop had hij het paard hem verleend — naar den wensch der
 Achaiërs —

Zoo daar niet in hun midden Antilochos ware gerezen,

Zoon van den edelen Nestor, en eischte zijn recht van Achilleus:
 — Heftig, Achilleus, ware mijn toorn, wanneer gij vervulling
 Gaaft aan dit woord; van den prijs toch zoekt gij mij nu te berooven,
 545. Wijl gij bedenkt dat zijn wagen en vaardigen rossen eên onheil
 Trof en hem zelven, den cedle. Hij moest tot de eeuwigen echter
 Hebben gesmeekt, dan kwam hij gewis hier niet als de laatste.
 Doch als gij zóo hem uw deernis betoont en uw harte het lief is,
 Ruimschoots ligt er het goud in uw tent en een menigte koper,
 550. Kudden bezit gij en maagden en enkelhoevige rossen,
 Daaruit kunt gij hem later beschenken met grooteren kampprijs,
 Ja zelfs nu, dat het volk der Achaiërs u geve zijn bijval.
 Maar nooit sta ik het af, dit paard; al wie het begeere
 Onder de mannen beproef mij dien prijs met de vuist te betwisten.

555. Alzoo luidde zijn woord, en de godlijke snelle Achilleus
 Lachte Antilochos toe, vol vreugde, den makker hem dierbaar.
 Toen antwoordde hij dezen en sprak de gevleugelde woorden:
 — Zoo gij, Antilochos, wilt, dat ik nu uit mijn tent aan Eumelos
 Geve een ander geschenk, volgaarne vervul ik uw wenschen.
 560. Dezen dan geef ik het pantser, den buit dien ik Asteropaios
 Nam, het gekoperde, schoon, en met blinkende tinnen versiersels
 Gansch omgoten; voorzeker het zal niet weinig hem waard zijn.

Alzoo sprak hij en gaf aan Automedoon last zijnen makker
 't Pantser te halen dat lag in zijn tent; en hij bracht het hem ijlings.
 565. Daarop bood hij Eumelos de gift en hij nam ze met vreugde.

Maar toen rees in hun midden, bedroefd van gemoed Menelaos
 Vol van geweldigen toorn op Antilochos; een der herauten
 Gaf hem den scepter in handen en stilte gebod hij den mannen,
 Argos' volk. Toen zeide de godengelijkende krijgsman:
 570. — Wat, o Antilochos, hebt gij, te voren verstandig, bedreven!
 Schandelijk hebt gij mijn eere gekrenkt, mijne paarden benadeeld,
 Vóór met de uwe gedrongen, ofschoon zoo verre geringer.
 Maar welaan, gij vorsten en legerbestuurders van Argos,

- Spreekt in den kring hier recht, maar onpartijdig voor beiden,
 575. Zegge er niemand ooit der in koper gedoste Achaiërs:
 „Atreus' zoon het met list en geweld van Antilochos winnend
 Gaat daar heen met het paard, al had hij geringere rossen,
 Maar wijl zelf door zijn macht en geweld hij hem verre voorbijstreeft.”
 Kom, dat ik zelf het beslisse, en geen van de Danaërs zeker
 580. Maakt het mij dan ten verwijt, want recht zal zijn die beslissing.
 Welaan, kom dus hier, o Antilochos, godlijk van afkomst,
 Sta hier vóór uwen wagen en span, naar de oude gewoonte,
 Neem u de buigzame zweep in de hand, die gij vroeger gevoerd hebt,
 Leg uwe hand op de paarden en zweer bij den schudder des aardrijks,
 585. Niet met bedriegelijk doel mijnen wagen te hebben belemmerd.
 Doch met verstandigen geest antwoordde Antilochos weder:
 — Stil uwe gramschap; immers ik ben veel jonger in leeftijd,
 Vorst Menelaos, gij gaat mij in jaren te boven en krijgsmoed,
 Weet ook welke vergrijpen de jongere mannen bedrijven.
 590. Want hun verstand is vol overijlingen, luttel hun doorzicht.
 Dulde het dus uw gemoed; en ik geef vrijwillig u weder
 't Paard dat ik nam. Ja, wilt gij ook noch iets anders en grooters
 Onder hetgeen ik bezit in mijn tent, gaarn bied ik het aanstonds,
 Liever dan alle de dagen, o zone van godlijke afkomst,
 595. Verre te zijn van uw harte en zondig te zijn voor de goden.
 Alzoo sprekende leidde de zoon van den edelen Nestor
 't Paard en hij stelde het weer Menelaos ter hand. De Atreide
 Voelde zijn harte verkwikt, als van dauw, die verkwikkend de aren
 Vocht van de rijpende halmen, gegroeid op het wuivende graanland;
 600. Dus ook werd, Menelaos, het hart u verkwikt in den boezem.
 Zoo dus sprak hij hem toe en hij zei de gevleugelde woorden:
 — Gaarne, Antilochos, laat ik ook zelf thans varen mijn gramschap,
 Immers uw geest was niet uitspattend en weinig bezonnen
 Eertijds, maar thans heeft uwe jeugd uw verstand overvleugeld.
 605. Maar draag voortaan zorg geen meerdren met list te verschalken.

Want zoo licht niet had mij een andre Achaiër verbeden;
 Maar zoo veel reeds hebt gij geduld, veel moeite en kommer,
 Gij en uw edele vader, uw broeder, ten mijnen gevalle;
 Daarom geef ik uw bede gehoor en ik schenk u de merrie,
 610. Schoon zij mij rechtens behoort, en dat allen het mogen erkennen
 Hoe mijn gemoed wel verre van driestheid is en van ruwheid.

Alzoo sprekend beval hij Antilochos' makker Noëmoon
 Henen te voeren het paard; zelf nam hij den blinkenden ketel.
 Beide talenten aan goud, voor den vierde bestemd in den wedren,
 615. Nam zich Meriones wijders; een prijs noch bleef er, de vijfde,
 Zijnde de dubbele schaal; en Achilleus schonk haar aan Nestor,
 Droeg in den kring der Achaiërs ze om, en hem naderend sprak hij:
 — Moge u deze behooren, o grijze, en zij het een kleinood,
 Heugnis ter eer van Patroklos; gij zult toch nimmer hem weerzien
 620. Onder het volk der Argeiërs. Ik geef ze u vrij ten geschenke,
 Want wel maakt gij den kamp met de vuist niet meê en de worstling,
 Zekerlijk deelt gij ook niet in den speerworp noch in den wedloop,
 Immers gij voelt alreede het wicht van de drukkende grijsheid.

Alzoo sprak hij en gaf hem de schaal in de hand; en met vreugde
 625. Nam hij de gave en sprak het gevleugelde woord tot Achilleus:
 — Zekerlijk hebt gij dit alles, mijn zoon, welvoeglijk gesproken;
 Want niet vast meer staan mij, mijn waarde, de leden en voeten,
 Niet zoo vaardig bewegen de armen zich meer aan mijn schouders.
 Ware ik noch zoo jong en mijn kracht zoo bloeiend als certijds,
 630. Toen de Epeiërs het sterven vereerden van vorst Amarunkeus,
 Toen in Boeprasion's veste zijn zonen er stelden den prijskamp.
 Daar was toen geen man mij gelijk, noch onder Epeiërs,
 Noch bij de Puliërs zelven, en mede de dappre Aitolers.
 Want ik verwon met de vuist Klutomedes den zone van Enops,
 635. Worstelend Pleuroon's telg Ankaïos, die tegen mij optrad,
 Won het in vaardigen loop van een man als de snelle Ifiklos,
 Zond mijne werp spies verder dan deed Poludoros of Fuleus.

Slechts met de paarden verwonnen mij beide de zonen van Aktor,
 Zij met hun tweeën en saam afgunstig en tuk op verwinning,
 640. Want noch bleven er over de heerlijkste prijzen des wedspels.
 Dezen nu reden te zaam; één enkel de teugels besturend,
 Enkel de teugels besturend, de andere dreef met den zweepstaf.
 Alzoo was ik voorheen; thans echter, in zulke bedrijven
 Gaan mij de jongeren voor; nu moet ik der droevige grijsheid
 645. Leenen het oor, maar toen, toen glansde ik onder de helden.
 Doch welaan, ga voort uwen vriend te vereeren met wedkamp.
 Maar vol dank ontvang ik die gift en mijn harte verheugt zich,
 Daar gij mij immer gedenkt, den u minnende, nimmer verzuimend
 Onder het volk der Achaiërs de passende eer mij te geven.
 650. Schenken u daarvoor weder de goden ten volle hun gunsten.

Alzoo sprak hij; en weer door de woelende schaar der Achaiërs
 Ging de Peleide, verheugd om de loflijke woorden van Nestor.
 Hierop stelde hij prijzen ten schriklijken kamp met de vuisten.
 Binnen den kring dan bond hij een muildier, taai in den arbeid,
 655. Niet voor den wagen getemd, zesjarig, en stug om te temmen;
 Maar den verwonnene gaf hij ten prijs eenen dubbelen beker.
 Toen zich verheffende sprak hij het woord in den kring der Argeiërs:
 — Atreus' zoon en gij andre Achaiërs met stevige scheenplaat,
 Hiertoe roep ik ze op, twee onder de dapperste mannen,
 660. Laat hen de vuisten verheffen ten kamp, en degeen wien Apolloon
 Gunt volhardende kracht, als het alle Achaiërs erkennen,
 Neme en voer' in zijn tent dit muildier, taai in den arbeid,
 Maar die de neerlaag lijdt ontvange den dubbelen beker.

Alzoo sprak hij; een man van de grootsten en sterksten verhief zich
 665. Aanstonds, Panopeus' zoon, Epeios, bedreven ten vuistkamp;
 Deze nu zeide en legde de hand op het krachtige muildier:
 — Kome hij nader, die thans zal winnen den dubbelen beker;
 Want wel denk ik dat geen van de andre Achaiërs het muildier
 Krijgt, met de vuist mij verwinneënd; ik ben toch verre de sterkste.

670. Immers genoeg dat ik ben in het strijden een mindere? Niemand
 Kan voorwaar toch worden een man uitstekend in alles.
 Maar dit moet ik verklaren en zekerlijk zal het vervuld zijn,
 Ganschelijk zal ik verpletten zijn lijf, zijn gebeente vermorzlen,
 Blijve hem ook vergezellen de schare der doodenverzorgers
675. Hier op de plaats, om den man, door mijn vuisten geveld, te vervoeren.
 Alzoo sprak hij, en allen bewaarden in stilte het zwijgen.
 Eén slechts trad er hem tegen, Eurualos godlijk van aanschijn,
 Telg van Mekisteus stammend en 's konings Talao kleinzoon,
 Eertijds, toen hij in Thebe bij Oidipoes' dood zijne uitvaart
680. Meê kwam vieren, verwinnaar te midden van alle Kadmeiërs.
 Thans was Tudeus' zoon, met de speren beroemd, hem behulpzaam,
 Sprak hem den moed in het harte en wenschte hem vurig de zege.
 Eerst omgordde hij dezen de lenden en bond om zijn handen
 Wijders de krachtige riemen, uit stierhuid deugdlijk gesneden.
685. Toen zij zich hadden omgord en zich hadden geplaatst in het midden,
 Hieven zij beiden gelijk hunne krachtige vuisten en gingen
 Dra elkander te lijf en zij kruisten de wichtige armen.
 Schrikkelijk klonk om hun kaken de dreunende slag, van hun leden
 Stroomde het zweet. Thans stormde de eedle Epeios ten uitval,
690. Stootte de kaak van den ander, die juist hem beloerde, en deze
 Kon geen stand meer houden; zijn krachtige leden bezwijmden.
 Zoo als een visch uit de golven door Boreas' adem bewogen
 Springt bij het wier van het strand en verdwijnt in het donkere water,
 Dus ook sprong hij omhoog, van den slag. Maar d'eedle Epeios
695. Richtte hem op van den grond, en zijn makkers terstond hem om-
 ringend
 Droegen hem weg uit den kring, onmachtig, met slepende beenen,
 Brakend het drabbige bloed en het hoofd op den schouder gezonken;
 Zoo den bewustlooze dragend en dan in hun midden hem leggend,
 Haalden zij zelve voor dezen den dubbelen beker, zijn kampprijs.
700. Peleus' zoon nu stelde ten derde de prijzen des wedkamps,

Dezen den Danaërs toonend, tot loon van de moeilijke worstling,
Eerst den verwinnaar een grooten, een vlammenverdurenden drievoet,
Onder Achaïa's volk op een twaalfstal runders berekend;

Maar den verwonnenen strijder bestemde hij daar eene vrouwe

705. Kundig in velerlei werk en geacht vier runders te gelden.

Toen zich verheffende sprak hij het woord in den kring der Argeïërs:
— Rijst thans, wie ook hier mocht willen beproeven den wedkamp.

Alzoo sprak hij, en Ajas, de groote van Telamoon stammend,
Rees, en Odusseus mede, de schandere, listig van vonden.

710. Toen zij zich hadden omgord en betraden het midden der kampplaats,

Grepen zij stevig geklemd elkander met krachtige armen,
Schuin als een tweetal balken gelijk ze de loflijke kunstnaar
Stelt op het rijzige huis, om de kracht van de winden te keeren.

Onder de hevige spanning der worstlende armen gewrongen

715. Kraakte hun beiden de rug; zweet stroomde hun neer van het lichaam,

Over hun lenden en schouders verhieven zich zwellende striemen

Dik van het donkere bloed; fel spanden zij al hunne krachten,

Vurig begcerend te winnen den hecrlijken prijs van den drievoet.

Maar zoo min als ter aarde hem neer kon werpen Odusseus

720. Was dit aan Ajas gelukt, door Odusseus' krachten verhinderd.

Doch toen reeds een gemor zich verhief bij de zonen Achaïa's,

Sprak tot den ander de groote, van Telamoon stammende Ajas:

— Godlijke zoon van Laërtes, in vindingen rijke Odusseus,

Hef mij omhoog of ik doe het u zelf; en aan Zeus de beslissing.

725. Alzoo sprak hij en hief hem; een list had echter Odusseus;

Daar hij van achter hem trof in de buiging des beens en de leden

Zoo deed zwichten; hij stortte nu ruggelings neer en Odusseus

Viel op zijn borst; en de volken aanschouwden het vol van verbazing.

Daarna hief op zijn beurt hem de godlijke dulder Odusseus,

730. Nochtans kon hij hem toen van den grond slechts weinig verheffen,

Maar toen boog hij zijn knie en zij stortten nu beiden ter neder

Naast elkaar op den grond in het stof dat hen beiden bevulde.

- Aanstands sprongen zij op en zij hadden ten derde geworsteld,
 Zoo hen Achilleus niet, van zijn zetel gerezen, terughield:
735. — Thans niet langer gekampt, u vermoeiend u zelve ten nadeel;
 Beiden behoort u de zege, aan beiden gelijke belooning;
 Gaat, dat ook andre Achaiërs den wedkamp mogen beproeven.
 Alzoo sprak hij; en dezen beaamden en volgden zijn uitspraak,
 Wischten het stof van de leden en kleedden zich weer met den lijfrok.
740. Weer gaf Peleus' zoon toen andere prijzen ten wedloop,
 Eerstens een zilveren vat, met versieringen, metend een zestal
 Maten en alle de andren op aarde verwinnend in schoonheid,
 Wijn de in kunsten ervaren Sidoniërs maakten dit prachtwerk;
 Doch door foinikische mannen, bevarend den donkeren zeeplas,
 745. Werd het vervoerd, die, geland in de haven, het schonken aan Thoas;
 Dan om er Priamos' zoon Lukaoon mede te koopen
 Gaf het Iasoon's telg Euneos den dappren Patroklos.
 Dit nu bood de Peleide tot eer van zijn makker ten kampprijs,
 Hem wiens krachtige voeten de vaardigste bleken ten wedloop;
 750. Dan voor den tweede een stier van geweldige grootte en vetheid,
 Eindelijk gaf hij aan goud eenen halven talent voor den laatste.
 Toen zich verheffende sprak hij het woord in den kring der Argeiërs:
 — Rijst thans, wie ook hier mocht willen beproeven den wedkamp.
 Alzoo sprak hij en Ajas, de snelle, de zoon van Oileus
 755. Rees, en Odusseus mede, de schrandre, Antilochos eindelijk
 Nestor's zoon, in het loopen de snelste van alle de jongren.
 Dezen nu stonden geschaard en Achilleus wees hun den eindpaal.
 Voorwaarts ijde hun voet van het uitgangspunt; in een oogwenk
 Snelde nu Ajas vóór, dicht volgde de eedle Odusseus;
 760. Zoo, wanneer bij het weven de sierlijk gegordelde huisvrouw
 Dicht aan haar borst doet naadren de klos aan de draden der ketting
 Wen zij den inslag werpt met de spoel en de draden der ketting
 Trekt naar zich toe, zoo volgde hem dicht op de hielen Odusseus,
 Drukkend het spoor van zijn voet noch vóór dat het stof er in neerviel;

765. Tegen zijn nek trof telkens de adem des eedlen Odusseus
 Steeds in den vligenden loop; in zijn vuur om de zege te winnen
 Juichten d' Achaiërs hem toe en bemoedigden luide den renner.
 Toen zij het einde der baan thans naderden, richtte Odusseus
 Snel in zijn hart het gebed ter godin klaaroogig' Athena:
770. — Hoor mij en wees, godin, voor mijn voeten een gunstige helpster.
 Alzoo zeide hij biddend en Pallas Athena verhoorde 't;
 Licht van bewegingen schiep zij zijn leden, zijn voeten en armen.
 Maar op het punt dat zij beiden den prijs thans zouden bereiken.
 Struikelde Ajas op eens in zijn vaart — hem verwarde Athena —
775. Glipte zijn voet in het vuil dat er lag van de loeiende runders
 Daar tot Patroklos' eere geslacht door den snellen Achilleus;
 Zoo droop over zijn mond en zijn neus hem het vuil van de runders.
 't Mengvat greep toen snel de verhevene dulder Odusseus,
 Want nu was hij hem vóór, en de schittrende Ajas het runddier.
780. Deze nu stond met de hand aan den hoorn van den stier uit het weiveld,
 Spuwde het vuil uit zijn mond en begon tot den kring der Argeiërs:
 — Ach, mijne voeten verwarde gewis de godin, die van oudsher
 Steeds aan Odusseus' zij als een moeder hem leent haren bijstand.
 Alzoo sprak hij, en vroolijk gelach ontstond bij hen allen.
785. Eindelijk kwam er als laatste Antilochos, welke zijn kampprijs
 Toen met een glimlach nam en tot Argos' volken zich richtte:
 — Schoon gij het weet, mijne vrienden, ik zeg u, de eeuwige goden
 Geven de eer noch steeds aan de menschen van ouderen leeftijd.
 Ajas toch is wel slechts weinige jaren mijn oudre,
790. Gene intusschen van vroeger geslacht en van vroegere menschen;
 Onder de ouderen is hij een krachtige; sneller van voeten
 Is wel geen der Achaiërs, ten ware de eenig' Achilleus.
 Alzoo luidde zijn woord, lofprijzend den rasschen Peleide.
 Daarop zeide tot dezen Achilleus weder ten antwoord:
795. — Geen ondankbare gaaft gij, Antilochos, zulk eene lofspraak,
 Maar noch voeg ik aan goud eene halve talent bij uw kampprijs.

Alzoo sprak hij en gaf hem het goud, en hij nam het met vreugde.

Doch thans droeg de Peleide de lans ver strekkend van schaduw,
Welke hij neerlei daar in den kring, met het schild en den strijdhelm,
800. Vroeger Sarpedoon's wapens, als buit door Patroklos verwonnen.

Toen zich verheffende sprak hij het woord in den kring der Argeiërs:
— Laat er een tweetal mannen, de dappersten onder ons midden,
Elk in zijn rusting gedost, met het snijdende koper gewapend,
Hier in het midden des krings elkander om dezen beproeven.

805. Wie van den ander het eerst kan treffen het bloeiende lichaam,
Wie door het harnas heen doet vloeien het bloed van den ander,
Dezen verleen ik ten loon dit zwaard met de zilveren knoppen,
't Schoone en thrakische zwaard dat ik buitte van Asteropaios;
Doch dat zij verder gelijk zich verdeelen de andere wapens;
810. Dan onthaal ik hen saam in mijn tent op een kostlijken maaltijd.

Alzoo sprak hij, en Ajas, de groote van Telamoon stammend,
Hief zich, met Tudeus' zoon, den geweldigen held Diomedes.

Toen zij zich, elk aan een zij van den volkskring hadden gewapend,
Kwamen zij beiden te zaam in den kring, vol drift om te kampen,
815. Dreigend van oog en gelaat; ontzetting beving de Achaiërs.

Toen zij ten aanval thans elkaar dicht waren genaderd,
Stormden zij driemaal toe en tot driemaal dichter en dichter.

Wel trof Ajas den ander den rondom welvenden beuklaar,
Maar noch niet in het lijf, want goed weerstond hem het pantser;
820. Doch toen zocht de Tudeide hem over het duchtige schild heen
Stecds met de blinkende punt zijner speer in den hals te verwonden.

Doch wijl toen de Achaiërs begonnen te vreezen voor Ajas,
Riepen zij luid dat zij staakten den kamp en de prijzen verdeelden;
Maar den Tudeide verleende de held het geweldige slagzwaard,
825. Saam met de schede het gevend, benevens den sierlijken draagriem.

Hierop nam de Peleide den ruwen gegotenen kogel
Welken Eëtioon eens kon werpen met duchtige spierkracht;
Toen hem den dood deed vinden de godlijke snelle Achilleus,

Nam hij dien bal met zich meê op zijn schepen, met andere schatten.
 830. Nu zich verheffende sprak hij het woord in den kring der Argeiërs:
 — Rijst thans, wie ook hier mocht willen beproeven den wedkamp.
 Ja, al had men het grootste gebied van de vruchtbare akkers,
 Hieraan had men genoeg voor vijf van de wentlende jaren
 Ruim en voor ieder gebruik; naar de stad zal herder of ploeger
 835. Dan niet gaan als hij ijzer behoeft, maar vindt het in voorraad.

Alzoo luidde zijn woord, en de strijdbare held Polupoites
 Rees, en Leonteus mede, de godlijke, sterk en geweldig,
 Voorts Telamonios Ajas benevens de eedle Epeios.
 Dezen nu stonden geschaard, en Epeios den kogel verheffend
 840. Wierp, maar zwierde hem scheef; luid rees het gelach der Achaiërs.
 Daarna vatte en wierp hem Leonteus, volgling van Ares,
 Dan weer deed hem, de derde, de held Telamonios Ajas
 Vliegen met machtige hand, veel verder dan beide de andren.
 Doch nu vatte en zwierde de held Polupoites hem ver weg,
 345. Zoo ver heen als de herder van runderen werpt zijnen kromstaf,
 Welken hij voort deed vliegen te midden der weidende kudden;
 Zoo ver wierp hij hem buiten den kring; en zij hieven hun juichkreet.
 Aanstonds brachten de makers des krachtigen mans, Polupoites,
 Toen naar de welvende schepen den prijs door den koning geschonken.

850. Daarop gaf hij den schutters een prijs, van het blauwige ijzer
 Tien tweesnijdende aksen en noch tien enkele bijlen,
 Stelde een mast overeind van het schip met gepurperden steven,
 Ver op het strand van de zee, en hij bond er een schuchtere woudduif
 Boven aan vast met een touw aan de pooten gehecht, voor de schutters
 855. Strekkend ten wit. — Al wie zal raken de schuchtere duive
 Neme en moge ter tent meêvoeren de dubbele aksen;
 Maar die het touw mocht raken en missen de duif met zijn pijlschot,

857. Hierin wordt weer noodelooze moeilijkheid gezocht; de bedoeling is zeer natuur-
 lijk deze: hij die bij ongeluk het touw raakt.

Moge — als minder bedreven — de enkele bijlen verwerven.

- Alzoo luidden zijn woorden en Teukros de krachtige koning
 860. Rees, en Meriones mede, Idomeneus' dappere makker.
 Beiden nu deden hun lot in een koperen helm en zij schudden,
 Teukros' lot ontsprong er het eerst, en terstond van de boogpees
 Zond hij den pijl, maar had het verzuimd aan den vorstlijken schutter
 Dankhekatomben te wijden der eerste geboorte van Iamnon.
 865. 't Pijlschot miste den vogel; dit was hem een straf van Apolloon,
 Maar toch trof hij het touw aan den poot van den hangenden vogel,
 Zoo dat de puntige pijl er het touw doorsneed en ten hemel
 Snel zich de vogel verhief, en het touw thans slap naar beneden
 Hing van den mast; luid klonk het geschreeuw van de zonen Achaïa's.
 870. Vlugge Meriones trok hem nu haastig den boog uit de handen,
 Want reeds hield hij te voren zijn eigenen pijl in gereedheid.
 Maar eerst deed hij gelofte den treffer van verre Apolloon
 Dankhekatomben te wijden der eerste geboorte van Iamnon.
 Thans ontwaarde hij hoog in de wolken de schuchtere woudduif
 875. Rondom zwierend in kringen en raakte haar onder den vleugel,
 Welken de pijl doorboorde die weer op de aarde gevallen
 Lag aan Meriones' voet; toen zette de vogel zich neder
 Boven den mast van het schip met den purperbeschilderden steven,
 Doch dra zakte zijn kop en terwijl hij de vleugelen uitstak,
 880. Was weldra uit zijn leden de adem gevloten en zonk hij
 Ver van Meriones neer; met verbazing aanschouwde het ieder.
 Toen ontving hij de prijzen, Meriones, alle de aksen,
 Teukros de bijlen en voerde ze meê naar de holle galeien.
 Toen bracht Peleus' zoon eene speer ver strekkend van schaduw,
 885. Stelde een bekken ten prijs noch rein van het vuur, en een stier waard,
 Rijk met gebloemde versierd; daar hieven zich mannen der werpspies;
 Eerst kwam Atreus' zoon, wijdheerschende vorst Agamemnoon,
 Na hem Meriones mede, Idomeneus' moedige makker:
 Maar toen luidde het woord van den godlijken snellen Achilleus:

890. — Atreus' zoon, ver gaat gij, wij weten het, allen te boven,
Allen erkennen uw kracht en uw kunst in het werpen der speren;
Daarom voer gij zelf dien prijs naar uw ruime galcien,
Laten wij echter de speer aan Meriones geven, den krijgsheld,
Zoo het uw harte behaagt, althans; zoo raad ik het immers.

895. Alzoo sprak hij, beaamd door der volkeren vorst Agamemnoon.
Dus aan Meriones gaf hij de koperen speer; en de koning
Gaf aan Talthubios last zijn heraut te vervoeren het prachtstuk.

VIER EN TWINTIGSTE ZANG.

hans ontbond zich de kring en zich scheidende gingen de
volken

Elk naar zijn eigene schepen. Hun zorg was thans te genieten
d'Avondspijs en dan den verkwikkenden slaap. De Peleide
Echter gedacht met een traan aan zijn vriend en hem koesterde
geenszins

5. d'Allesbedwingende slaap, en hij wendde en keerde zich telkens,
Weemoedvol aan den moed en de kracht van Patroklos gedenkend,
Wat al zwoegens met dezen en wat al kommer hij uitstond,
Strevend door strijden met mannen gevoerd en door schriklijke zeeën.
Deze gedachten bewogen zijn geest en verwekten zijn tranen;
10. Nu op zijn zijde en dan, op zijn rug, straks weder voorover
Strekte hij rustloos 't lijf; dan weder verrijzende ging hij
Dwalen aan 't strand van de zee, onrustig bewogen van zinnen
Doch toen Eoos rees en de zee en de oevers verlichtte,

15. Tuigde hij snel aan zijn wagen het span snelvoetige paarden,
 Bond toen Hektor's lijk om het mede te sleuren er achter,
 Driemaal zoo om het graf van Menoitios' zonc het sleepend;
 Daarna rustte hij weer in zijn tent en hij liet er hem liggen
 Nedergestrekt in het stof. Maar zorgvol weerde Apolloon
 Alle beschadiging af, voor den man toch voelde hij deernis
 20. Zelfs in den dood en hij dekte hem gansch met de goudene aigis,
 Zorgende steeds dat het lijf niet wierd misvormd door het sleepen.

Zoo mishandelde deze in woede den godlijken Hektor;
 Deernis gevoelden hem ziende de zalige goden en drongen
 Hermes den Argosdooder, den spieder, hem stil te verbergen.
 25. D'anderen allen behaagde dit wel, niet echter aan Hera,
 Noch aan Poseidoon mede en Zeus' blauwoogige dochter,
 Ilios' heilige vest bleef steeds hun gehaat als te voren,
 Priamos zelf en zijn volk, om hetgeen misdeed Alexandros,
 Toen hij de twee godinnen beleedigde, ginds in het veepark,
 30. Doch haar prees, die tot loon hem verschaftte verderflijken wellust.
 Maar nu Eoos weder verrees op den twaalfden der morgens,
 Richtte dit woord tot den kring van de ceuwigen Foibos Apolloon:
 — Gruwzaam zijt gij, o goden, verderfelijk. Heeft u dan nimmer
 Hektor de schenkels verbrand van de vleklooze runders en geiten?
 35. Maar thans duldt gij het niet dat het lijk zelfs worde behouden,
 Zoo dat zijn vrouw en zijn moeder hem noch eens zien en het knaapje,
 Priamos mede zijn vader en 't volk, die hem zonder verwijlen
 Zouden verbranden en geven hetgeen hem behoort bij zijn uitvaart.
 Maar steeds helpt gij gewillig, o goden, den boozen Achilleus,
 40. Wien geen billijke zin, geen geest door de rede te buigen,
 Woont in de borst, maar immer vermeit zich zijn harte in wildheid
 Zoo als een leeuw die geheel aan zijn kracht bot vierend en bloeddorst,
 Wild op de kudden der menschen zich stort, om een prooi te ver-
 meestren;
 Dus ook is hij geheel meêdoogenloos, zelfs geene schaamte

45. Is hem bekend, die den menschen tot voordeel strekt of tot nadeel.
Menigen immers gebeurt het te missen een dierbaren doode,
Zij het een eigene broeder of zoon, dien hij droevig bejammert;
Maar toch staakt hij ten slotte zijn weenen en treurende weeklacht;
Want aan het hart van de menschen verleende de Moira berusting.
50. Hij, noch niet voldaan met den dood van den godlijken Hektor,
Sleurt aan zijn wagen gebonden hem voort om het graf van zijn makker.
Nochtans is het gepast noch geeft het hem eenige beetring;
Schoon hij een edele zij, dat hem niet onze wraak het vergelde;
Immers bewusteloos stof mishandelt hij zoo in zijn waanzin.
55. Maar gramstorig hernam blankarmige Hera ten antwoord:
— God met den zilveren boog, wel waren uw woorden gerechtigd,
Als gij de eigene eer aan Achilleus geeft en aan Hektor.
Hektor toch was sterflijk, hem zoogde een vrouwlijke boezem;
Maar aan Achilleus schonk een godin het bestaan, die ik zelve
60. Voedde en kweekte en gaf tot een vrouw aan den edelen Peleus,
Peleus, boven de andren geliefd bij de eeuwige goden.
Allen vereende u samen het bruiloftsfeest; en den maaltijd
Vierdet gij meè, met uw lier, gij vriend van de boozen en valschaard.
- Haar antwoordende zeide de wolkenbestuurder Kronioon:
65. — Hera, uw hart zij niet zoo fel op de goden verbolgen;
Wel geen eer voor hen beiden gelijk. Toch is aan de goden
Hektor het meeste geliefd van de menschen in Ilios wonend;
Zoo ook aan mij, want nooit onthield hij mij lieflijke offers;
Daar het mijn altaar nooit ontbrak aan het deel van het feestmaal,
70. Noch aan de plenging en walm; ons wordt die eere geschonken.
Geenszins moeten wij echter beproeven den moedigen Hektor
Stil te verwijdren; het bleef voor Achilleus niet te verheelen,
Want steeds leent zijne moeder bij dag en bij nacht hem haar bijstand.
Maar zoo één van de goden mij Thetis riep dat zij herwaarts
75. Kwam, en ik kon haar beduiden den heilzamen raad, dat Achilleus
Gaven van Priamos nam en het lijk hem verleende van Hektor.

Alzoo sprak hij, en Iris, de luchtige bode, zich reppend,
 Stortte zich tusschen de kusten van Samos en 't rotsige Imbros
 Neer in de donkere golven en luid weergalmde de zeebocht.

80. IJlins zonk zij omlaag als het looden gewicht van de vischlijn,
 Boven den horen gehecht van een stier, die te zaam in de diepten
 Zinken om daar het verderf aan de vratige visschen te brengen.
 Binnen de welvende grot en van zcegodinnen omgeven
 Vond zij er Thetis gezeten, die onder haar vele gezusters
 85. Jammerde over het lot van haar edelen zoon, die bestemd was
 Ver van zijn vaderlijk land in het kluitige Troja te sneven.

Dicht aan haar zijde genaderd begon snelvoetige Iris:
 — Thetis verrijs; u roept thans Zeus' onfeilbare raadslag.

Daarop sprak de godinne, de zilvervoetige Thetis:
 90. — Waartoe strekt dit bevel van den machtige? Onder de goden
 Schroom ik te gaan, daar kommer mij eindeloos pijnigt den boezem.
 Nochtans ga ik, en wat hij mij zegt zal niet te vergeefs zijn.

Alzoo sprekende wond zich de godlijke vrouw in haar sluier
 Donker en zwarter dan ooit zich vertoonde het sombere rouwkleed.
 95. Haastig en onder geleide der windsnel zwevende Iris
 Ging zij, terwijl om haar beiden de zeevloed week tot een doortocht.
 Toen, op den oever gestegen, verhieven zij snel zich ten hemel,
 Waar zij Kronioon vonden, den alomziende, om welken
 Alle de anderen zaten, de eeuwige zalige goden.

100. Naast Zeus zat zij den Vader, ter plaats die Athena haar ruimde.
 Daarop reikte haar Hera den gouden en sierlijken beker,
 Groetend met vriendelijk woord; dien dronk zij en reikte hem weder.
 Thans aanvangende zeide de Vader der menschen en goden:
 — Godlijke Thetis, gij kwaamt, schoon droevig bezorgd ten Olumpos,
 105. Eindlooze smarten vervullen uw geest, ja zeker ik weet het.
 Maar toch moet ik u zeggen hetgeen mij bewoog u te roepen.
 Reeds in den negenden dag is thans bij de goden de twiststrijd
 Gaande om Hektor's lijk en den stedenverwoester Achilleus.

- Hermes den Argosdooder bewegen zij 't lijk te verwijdren;
 110. Maar ik verlang veel eer aan Achilleus roem te verleenen,
 Daar ik uw achting en liefde ook later begceer te behouden.
 Ga dan snel naar het leger en doe aan uw zoon de verkonding:
 Hoe hij de goden verbittert, van al d'onsterflijken echter
 Verre het meest mij vertoornde, dewijl hij in dolle verblindheid
 115. Hektor's lijk niet geeft, maar houdt bij zijn krommende stevens;
 Of hij mij soms ontziende voor losprijs Hektor teruggaf.
 D'edelen Priamos zend ik dan Iris, met last dat de koning
 Ga naar de vloot der Achaiërs en daar om zijn zoon te bevrijden
 Peleus' zoon met geschenken beproeve het hart te vermurwen.
120. Alzoo luidde zijn woord, en de zilvervoetige Thetis
 Volgde gewillig en was, van den top des Olumpos gesprongen,
 Dra bij de tent van haar zoon. Daar vond zij hem nedergezeten
 Diepe verzuchtingen slakend, omringd van zijn trouwe gezellen,
 Allen met spoed in de weer om het ochtendmaal te bereiden,
 125. Waar zij een schaap voor slachtten, gemest en met welige wolvacht.
 Dicht aan de zij van haar zoon ging nu zijne achtbare moeder
 Zitten en strookte hem zacht met de hand; toen sprak zij de woorden:
 — Hoe lang zult gij, mijn kind, noch onder gezucht en gejammer
 Knagen aan eigenen boezem, en zonder aan spijs te denken
 130. Noch aan uw sponde? Het ware u goed eene vrouw te omhelzen,
 Want niet lang meer zult gij bestaan; reeds zijn u in waarheid
 Dichter en dichter genaderd de dood en de machtige Moira.
 Hoor dus snel naar mijn woorden, van Zeus toch breng ik u kondschap:
 Wrevel verwekt gij den goden, van al d'onsterflijken echter
 135. Wekt gij bij Zeus de verbittring, dewijl gij in dolle verblindheid
 Hektor's lijk niet geeft, maar houdt bij uw krommende stevens.
 Welaan geef hem terug en verleen hun het lijk voor een losprijs.
 Toen antwoordde haar weder de snelle van voeten, Achilleus:
 — Zij het, en neme het lijk wie hier moog' brengen den losprijs,
 140. Zoo de Olumpiër zelf mij met ernstigen wil er toe aanmaant.

Alzoo wisselden daar in gesprek de gevleugelde woorden
 Samen de moeder en zoon noch lang in den kring van de schepen.
 Kronos' zoon zond Iris intusschen naar 't heilige Troja:
 — IJl, snelzwevende Iris; verlaat de olumpische zalen,
 145. Spoed u in Ilios' veste tot Priamos, zeg dat de eedle
 Ga naar de vloot der Achaiërs en daar om zijn zoon te bevrijden
 Peleus' zoon met geschenken beproeve het hart te vermurwen,
 Doch alleen; vergezelle hem geen van de andere Trojers.
 Volge hem slechts een heraut, een bejaardere man, die de muilen
 150. Voert en den vierwiels wagen en weder terug naar de veste
 Brengt het lijk van den held dien doodde de eedle Achilleus.
 Voele zijn hart geen zorg voor den dood en voor geene verschrikking;
 Immers ik zal hem tot hoede den Argosdooder als leidsman
 Geven, die vore zijn gang tot hij komt bij den zone van Peleus.
 155. Als hij hem heeft begeleid tot hij komt in de tent van Achilleus,
 Dan doodt deze hem niet en verdedigt hem tegen de andren,
 Want niet zinneloos is hij en geen niets achtende booswicht,
 Maar wel zal hij den man die hem smeekt ontvangen met eerbied.
 Alzoo sprak hij, en Iris de windsnel zwevende bode
 160. IJlde naar Priamos voort; daar vond zij gejammer en weeklacht.
 Binnen den voorhof zaten, hun vader omringend de zonen
 't Kleed met hun tranen bevochtend; te midden van dezen de grijsaard
 Stijf in de sluitende plooiën des mantels gehuld, en bezoedeld
 Waren het hoofd en de hals diens edelen grijze met vuilnis,
 165. Waar hij zich mede bestrooide, in smart op de aarde zich wentlend.
 Binnen de woning bedreven de dochters en gaden der zonen
 Rouw, aan de velen en dappren gedenkende, welke zij misten,
 Onder de moordende hand der Argeiërs beroofd van het leven.
 Nader aan Priamos' zij trad nu Zeus' bode en zei hem
 170. Zachtken met fluistrende stem, en een siddering voer door zijn leden:
 — Priamos Dardanos' zoon, dat uw geest zich verheffe, en vrees niet;
 Geenszins toch om u kwaad te verkondigen ben ik gekomen,

Maar welmeenend gezind en van Zeus u als bode gezonden,
 Zeus steeds uwer gedachtig, ook ver, en zich uwer erbarmend.
 175. Zie, de Olumpiër zegt u den godlijken Hektor te lossen,
 Peleus' zoon met geschenken beproevend het hart te vermurwen;
 Doch alleen, vergezelle u geen van de andere Trojers.
 Volge u slechts een heraut, een bejaardere man, die de muilen
 Voert en den vierwiels wagen en weder terug naar de veste
 180. Brengt het lijk van den held, dien doodde de eedle Achilleus.
 Voele uw hart geen zorg voor den dood en voor geene verschrikking;
 Immers u zal tot uw hoede de Argosdooder als leidsman
 Helpen die voere uw gang tot gij komt bij den zone van Peleus.
 Als hij u heeft begeleid tot gij komt in de tent van Achilleus,
 185. Dan doodt deze u niet en verdedigt u tegen de andren,
 Want niet zinneloos is hij en geen niets achtende booswicht,
 Maar wel zal hij den man die hem smeekt ontvangen met eerbied.

Toen zij hem zeide dit woord ontzweefde de luchtige Iris;
 Priamos liet zijne zonen den bak van gevlochtene teenen
 190. Boven de vrachtkar binden en tuigen het span van de muilen.
 Daarna daalde hij zelf naar de kamer met cederen zoldring
 Geurend en hoog, die bewaarde een aantal kostbare zaken.
 Hekabe daar zijne vrouw toeroepende, sprak hij tot deze:
 — Droeve, mij heeft hier Zeus een olumpische bode gezonden,
 195. Welke mij zei bij de vloot der Achaiërs mijn zone te lossen,
 Peleus' zoon met geschenken beproevend het hart te vermurwen.
 Maar zeg gij mij uw meening en hoe in uw geest het u toeschijnt?
 Zelf toch word ik genoopt in mijn harte met hevige aandrift
 Ginds naar de schepen te gaan en het wijde achaische heerkamp.
 200. Alzoo luidde zijn woord; maar snikkend hervatte zijn gade:
 — Wee, waar zijn uwe zinnen verdoold, uw verstand dat u eertijds
 Zoo veel roem deed winnen bij vreemden en eigenen landzaat?
 Hoe, gij verlangt alleen naar de schepen te gaan der Achaiërs
 Onder het oog diens mans, die u zóo veel dappere zonen

205. Heeft doen sterven? Gewis wel is u het harte van ijzer.
 Want zoodra hij u heeft in zijn macht en den blik op u neerslaat,
 Die bloeddorstige man, die trouwlooze, geene erbarming
 Zal hij bezitten of schroom. Ach laten wij over hem treuren
 Ver, in ons eigen vertrek. Zoo heeft het de machtige Moira,
 210. Toen ik het leven hem schonk, in den draad van zijn dagen gesponnen,
 Prooi van de zwervende honden te zijn, van zijn ouders verwijderd,
 Daar bij dien heftigen man; o mocht ik hem diep in de lever
 Slaan mijne tanden; dit ware hem wel eene goede vergelding,
 Wraak voor mijn zoon, voorwaar geen lafaard heeft hij verslagen,
 215. Maar voor de Trojers en vrouwen van Troja met slependen kleedzoom
 Was hij een held, niet denkend aan laf ontwijken of vluchten.

Toen sprak Priamos weder, de godengelykende grijsaard:

— Strijd niet tegen mijn wensch om te gaan, noch wees in mijn woning
 Onheilspellende vogel; ik wijk toch niet voor uw aandrang.

220. Had het mij immers een ander gelast van de aardebewoners,
 Zij het een wichlende ziener, een priester of duider van offers,
 Zeker wij noemden hem valsch en wij lieten hem liever ter zijde;
 Thans — zelf hoorde ik toch de godin, zelf zag ik haar aanschijn —
 Ga ik en maak hare taal niet vruchteloos. Is het mijn noodlot
 225. Daar bij de schepen te sneven der kopergedoste Achaiërs,
 Laat het geschieden; hij moge terstond mij vermoorden, Achilleus,
 Houd ik mijn zoon in mijn armen, het harte van tranen verzadigd.

Alzoo sprak hij en hief van de kisten de sierlijke deksels;

Daaruit koos hij zich twaalf van de kostbaarst geweven gewaden,
 230. Twaalf van de enkele mantels, en ook zoo vele tapeten,
 Zoo veel heerlijke lakens en twaalf lijfkleeden er nevens.
 Daarna woog hij het goud en hij nam tien volle talenten,
 Voorts twee drievoetbekkens, van blinkenden glans, en een viertal
 Ketels, een prachtigen beker, een gift die hem Thrakiërs boden
 235. Toen hij er kwam als gezant, zelfs spaarde de grijze dat kleinood
 Niet in zijn zaal, want vurig verlangde hij weder te lossen

Hektor zijn dierbaren zoon. Thans joeg hij er alle de Trojers
 Gram uit den zuilgang weg, hen met smadende woorden bejeegend:
 — Voort, gij schandelijk volk, nietswaardigen; hebt gij ook zelve
 240. T' huis niet jammer genoeg, dat gij komt om mij hier te verdrieten?
 Wilt gij verzwaren het leed mij van Zeus den Kronide gezonden,
 Daar mij de dapperste zoon ontvalt? Dra merkt gij het zelve;
 Want nu zal het gewis den Achaiërs een lichtere taak zijn,
 Daar hij viel, u te dooden. Ik zelf, o mocht mij gebeuren,
 245. Eer ik de stad aan verwoesting ten prijs en den vlammen geofferd
 Voor mijne oogen aanschouwe, in Aïdes' woning te dalen.

Alzoo sprak hij en joeg met zijn scepter ze voort: en zij ijlden
 Heen van den toornenden grijze. Zijn drift trof toen zijne zonen;
 Helenos riep hij en Paris en Agathoon, godlijk van aanschijn,
 250. Pammoon riep hij vertoornd en Antifonos, dappren Polites,
 Ook tot Deifobos klonk het, Hippothoös, moedigen Dios,
 Alle de negen berispte de roepende stem van den grijsaard:
 — Snel, onwaardige zonen, mijn schandvlek; waart gij gezaamlijk
 Daar bij de snelle galeien in stede van Hektor gevallen.

255. Ik rampzalige man! die in Troja's wijde gewesten
 Dappere zonen verwekte, en thans blijft geen er mij over.
 Mestor den godlijken strijder, en Troilos kloek met den wagen,
 Hektor, te midden der mannen een god, en die scheen door zijn adel
 Niet aan een sterflijken mensch ontstamd maar eer aan een godheid;
 260. Dezen verdelgde mij Ares; en alle de schandlijken bleven.

Leugenaars zijt gij en dansers en dappere springers ten reispel,
 Plunderaars al van het volk zich aan lammeren mestend en geiten.
 Zult gij terstond niet hier mij den wagen bereiden en haastig
 Daarop laden dit alles, dat spoedig mijn tocht zich vervulle?

265. Alzoo sprak hij, en allen geschrikt voor den toornigen vader,
 Trokken gezwind uit de halle den vierwiels wagen der muilen,
 Nieuw en voortreflijk gemaakt, waarop zij bevestten het mandwerk,
 Hieven van boven den knop dan het juk van de muilen, van beukhout

- Stevig gemaakt en gebogen, met beugels bezet voor de leidsels,
 270. Namen de riemen des juks, lang negen der maten des elboogs.
 Daarna hechtten zij 't juk aan den gladden en effenen dissel
 Vóór aan het uiterste einde en wierpen den ring om den nagel,
 Wonden tot driemaal vast om de bocht van het juk en ter weerszij
 Verder de riemen en strikten van onderen stevig hun uiteind.
275. Daarna laadden zij 't goed, uit de kamer gehaald, op den wagen,
 Alle de kostbare giften om Hektor's hoofd te bevrijden;
 Spanden de krachtig gehoefde, de arbeidduldende muilen,
 Kostbaar geschenk dat te voren de Musiërs Priamos gaven.
 Eindelijk stelden zij mede voor Priamos' wagen de paarden,
 280. Welke de grijsaard zelf aan de blinkende kribben gevoed had.
- Priamos spande dan zelf met behulp des herauts zijne paarden,
 Onder de rijzige halle, de beide ervarene mannen;
 Hekabe naderde thans mistroostig van hart, in de rechter
 Harteverkwikkenden wijn in een goudenen beker hun brengend,
 285. Welken zij vóór hunnen tocht om ten offer te plengen hun aanbod.
- Vóór zijne paarden getreden, begon zij het woord tot hem richtend:
 — Neem het, en pleng het den Vader, en smeek Zeus veilig te keeren
 Weer van des vijands mannen, dewijl in uw hart u de aandrang
 Drijft naar de schepen te gaan, hoezeer het ook tegen mijn wil zij.
 290. Welaan, doe uw gebed tot den donkerbewolkten Kronioon,
 Ida's god, wiens oog overziet gansch Troja's gewesten,
 Bid dat hij hier doe vliegen zijn vogel, den vaardigen bode,
 Onder de vogels hem zelven het liefst en van allen den sterkste,
 Bid dat hij rechts hem ons zendt, dat gij zelf met uw oogen hem ziende,
 295. Dezen vertrouwende gaat naar de Danaërs', dvingers der rossen.
- Maar wanneer zijnen bode de alomschouwende Vader
 Niet mocht willen verleenen, dan durf ik u niet te vermanen
 Toch naar de vloot der Achaiërs te gaan, al wenscht gij het vurig.
 Toen sprak Priamos weder, de godengelijkende grijsaard:
 300. — Vrouwe, ik zal niet weigren te volgen hetgeen gij mij aanraadt;

Want wel voegt het tot Zeus om erbarmen de handen te heffen.

Alzoo sprak hij, de grijze, en riep tot de dienende huismaagd
Over zijn handen te gieten het zuivere water, en aanstonds
Naderde deze en droeg in haar handen de schaal en de schenkan.

305. Daarop wiesch hij de handen en nam van zijn gade den beker,
Bad in den voorhof staande en plengde den wijn, en de oogen
Dus naar den hemel verheffend, begon hij en zeide de woorden:
— Vader Zeus, die op Ida regeert, roemwaarde en hoogste,
Geef dat ik welkom zij en erbarming vind bij Achilleus,
310. Doe alhier ons verschijnen den vogel, den vaardigen bode,
Onder de vogels u zelve het liefst en van allen den sterkste,
Gun dat hij rechts ons verschijnt, dat ik zelf met mijn oogen hem
ziende,

Dezen vertrouwende ga naar de Danaërs, dingers der rossen.

Alzoo klonk zijn gebed; hem verhoorde de wijze Kronioon.

315. Aanstonds zond hij den arend, het gunstigste teeken der vogels,
Jager in dalen en zopen, die mede de Zwarte genoemd wordt.
Zoo als in 't huis van een rijke de deur van de rijzige woonzaal
Wijd hare vleugelen opent, met stevige sloten bevestigd,
Weerszijds spande hij zoo zijne vleugelen, rechts hun verschijnend,
320. Over de veste gevlogen. De vreugde vervulde hen allen
Toen zij het zagen, het gaf aan hun harte de blijde gerustheid.
Haastig zijn blinkenden wagen bestijgende, mende de grijsaard
Thans door de poort zijne rossen en onder den galmenden zuilgang.
Vooraan werd door de muilen de vierwiels wagen getrokken,
325. Welken Idaios bestuurde, de treflijke; achter hen volgden
Priamos' paarden, bestuurd en genoopt met de zweep door den
grijsaard,
Vlug door de veste zich spoedend. Hem volgde een schare van vrienden,
Luide verheffend hun klacht, of zij daar hem ten dood begeleidden.
Toen, van de hoogten der veste gedaald en ter vlakte gekomen,
330. Keerden naar Ilios weder zijn zonen te zaam met zijn schoonzoons;

Maar hen bemerkte het oog van den alomzienden Kronioon
 Daar op hun weg door de vlakke; met deernis zag hij den grijsaard.
 Aanstonds zeide hij dus tot zijn zoon, den geliefden Hermeias:

— Hermes, den man ten geleider te zijn is immers bij voorkeur
 335. Steeds u een welkom werk, en gij hoort wel wien het u goeddunkt;
 Spoed u om Priamos ginds naar de ruime achaische schepen
 Zoo te geleiden dat niet bij de andere Danaërs iemand
 Zie of bemerkte zijn gang alvorens hij komt bij Achilleus.

Alzoo sprak hij; de bode, de Argosdooder, gehoorzaam,
 340. Bond het ambrosische schoeisel, het schoone en gouden, zich aanstonds
 Onder de voeten, dat vluchtig hem over de vochtige banen
 Draagt of de grenslooze aarde, gezwind als de adem der winden;
 Daarop nam hij zijn staf waarmee hij de oogen der menschen,
 Wien het hem goeddunkt, sluit, dan weder de slapenden opwekt.
 345. Daarmee zweefde hij henen, de Argosdoodende heerscher.

Snel bij het troische veld en den Hellespontos gekomen,
 Ging hij, een jongling gelijkend uit vorstlijken bloede gesproten,
 't Jeugdige haar om de kin, in den lieflijksten bloei van de jonkheid.

Toen zij nu voerden hun span langs Ilos' gedachtenisteeken,
 350. Brachten zij even de muilen en paarden tot staan om in 't stroomnat
 Dezen te drenken; de schemer begon op de aarde te dalen.
 Toen ontwaarde op eens de heraut, reeds zag hij hem naadren,
 Hermes en richtte de woorden tot Priamos, haastig hem roepend:
 — Zie toch, Dardanos' zoon; thans voegt ons een kloeke bezinning.
 355. Want daar zie ik een man; en ik vrees dat hij dra ons den dood brengt.
 Laten wij snel met de paarden een uitkomst zoeken, of anders
 Smeekend de knieën hem vatten en zien of wij wekken zijn deernis.

Alzoo sprak hij; den grijze begaf vol vrees de bezinning,
 Over de buigzame leden de haren te berge gerezen
 360. Stond hij versuft. Maar Hermes de heilaanbrenger hem naadrend
 Vatte des grijsaards handen en richtte tot dezen de woorden:
 — Waarheen dus, mijn vader, uw rossen en muilen gedreven

- Door den ambrosischen nacht, als andere menschen in slaap zijn?
 Voeldet gij dan geen vrees voor de vurig bezielde Achaiërs
865. Wier nabijheid hier u bedreigt, vijandig en bitter?
 Als er u éen hier zag in het vluchtige donkere nachtuur
 Voerend een kostbare vracht, hoe ware het dan u te moede?
 Zelf geen jongeling zijt gij, een grijsaard is uw geleider,
 Geenerlei weerstand boodt gij den man die het eerst u bemoeilijkt.
370. Maar ik zal geen leed u berokkenen, ja u beschermen
 Tegen een ander; ik stel u gelijk aan mijn dierbaren vader.
 Toen sprak Priamos weder, de godengelijkende grijsaard:
 — Ja, zoo is het voorzeker, mijn dierbare zoon, als gij zeidet.
 Maar noch is er een god die de hand thans over mij uitstrekt,
 375. Daar hij mij gunt dat ik zulk een gezel ontmoet op mijn reisweg
 Hier ten geluk mij gezonden, als gij in gestalte en aanschijn,
 Zoo in verstand uitstekend, gij zoon van gezegende ouders.
 Toen antwoordde hem weder de Argosdooder, de bode;
 — Zekerlijk hebt gij dit alles, o grijze, betaamlijk gesproken.
380. Maar welaan, zoo zeg en verklaar mij de zuivere waarheid,
 Is het misschien dat gij elders naar andere volken ze heenbrengt
 Al die kostbare have, dat deze ten minste gespaard zij,
 Of dat gij reeds met u allen het heilige Ilios uittrekt
 Onder den schrik? Want zeker den dapperste hebt gij verloren,
 385. Dezen uw zoon, die gewis geen strijd den Achaiërs gespaard heeft.
 Toen sprak Priamos weder, de godengelijkende grijsaard:
 — Maar wie zijt gij, mijn beste, en wie toch waren uw ouders?
 Gij die zoo edel mij spreekt van mijn droevigen zoon en zijn sterven.
 Toen antwoordde hem weder de Argosdooder, de bode:
 390. — Grijze, gij wilt mij beproeven ter zake des godlijken Hektor's.
 Wel, zoo vaak toch zag ik in 't mannenvereerende strijdperk
 Dezen met eigene oogen, ook toen hij de scharen van Argos
 Dreef naar de schepen en sloeg, met het vlijmende koper ze doodend.
 't Gaf ons verbazing, van ver het aanschouwende; immers Achilleus

395. Liet ons den strijd niet deelen, vertoornd op den zoon van Atreus.
 Want ik behoor tot zijn makkers, het zelfde voortreffelijke vaartuig
 Voerde ons beiden; ik ben Murmidoniër, zoon van Poluktor.
 Rijk is deze in goedren, en reeds als gij zelve een grijsaard,
 Noch zes zonen bezit hij, als zevende kreeg ik het leven;
400. Toen wij het lot er om wierpen geviel mij het lot dat ik optoog.
 Thans, van de scheepsvloot ging ik in 't veld, want vroeg in den morgen
 Gaan zij de veste bestoken, de dappergezinde Achaiërs.
 Want hier neder te zitten verdriet hun het harte en nauwlijks
 Kunnen hen hier van den strijd weerhouden de vorsten Achaiä's.
405. Toen sprak Priamos weder, de godengelijkende grijsaard:
 — Zoo gij dan onder de makkers behoort des Peleiden Achilleus,
 Welaan, deel het mij mede en zeg mij de zuivere waarheid,
 Is mijn zoon daar noch bij de schepen of heeft de Peleide
 Reeds hem in stukken gehouwen, den honden ten prijs hem gegeven?
410. Toen antwoordde hem weder de Argosdooder, de bode:
 — Grijze, hij werd noch niet aan de honden tot prooi en de vogels,
 Maar noch ligt hij er neer in de tent bij het schip van Achilleus,
 Zonder veranderd te zijn; reeds lichtte de twaalfde der morgens
 Over zijn hoofd; toch sloopte hem niet de verrotting, de maden
415. Knagen hem niet, al vreten zij anders die vielen op 't slagveld.
 Wel is waar om de terp van het graf zijns dierbaren makkers
 Sleept hij hem gruwzaam heen, als de godlijke morgen omhoog rijst,
 Maar toch kwetst het hem niet. Zelf zoudt gij het zien met verwondring
 Hoe hij er ligt zoo frisch als de dauw, en van bloede gereinigd
420. Zonder bevelking; geheel is iedere wonde gesloten
 Welke hem trof; want velen verwonden hem noch met het koper.
 Alzoo hoeden uw zoon vol zorgen de zalige goden,
 Zelfs ook thans in zijn dood, want dierbaar was hij hun harten.
- Alzoo sprak hij; en innig verheugd sprak weder de grijsaard:
 425. — Kind, hoe goed toch is het den eeuwigen passende gaven
 Immer te brengen, gelijk ook mijn zoon, in de dagen zijns levens,

Nooit in de woning verzuimde de goden Olumpos bewonend;
Daarom zijn zij ook noch in zijn stervenslot hem gedachtig.

Kom dus, neem dit geschenk van mijn hand, den gedrevenen beker,
430. Wil mij uw hulp dan leenen en wees met de goden mijn leidsman,
Tot ik bereikt zal hebben de tente des zonen van Peleus.

Toen antwoordde hem weder de Argosdooder, de bode:

— Grijze, mij jongere stelt gij te proef, maar zult mij gewis niet
Buiten Achilleus' weten bewegen uw giften te nemen.

435. Want ik gevoel in mijn hart ontzag en de vrees dat ik dezen
iets ontnam, en mij later een leed zou kunnen geschieden.
Maar tot het roemrijk Argos verzelde ik wel uwe schreden,
't Zij in de snelle galei of te voet uw getrouwe behoeder;
Niemand zou dan wagen u trots uw geleider te krenken.

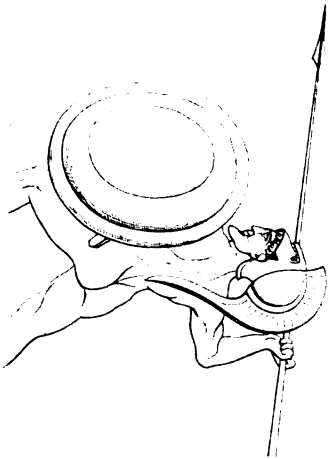
440. Alzoo sprak hij, de brenger van heil, en den wagen bestijgend
Vatte hij snel in zijn handen de zweep en de teugels, en aanstonds
Wekte hij rossen en muilen, met vurigen moed ze bezielend.
Toen zij den muur om de vloot en de gracht thans waren genaderd,
Brachten er juist de bewakers hun avondmaal in gereedheid;

445. Dezen beving met een sluimer de Argosdoodende bode
Allen en opende haastig de poort, wegschuivend den grendel,
Priamos binnen geleidend en 't kostbare goed op de vrachtkar.

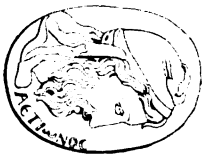
Doch nu zij waren gekomen ter tente des zonen van Peleus,
't Hooge gebouw dat het volk Murmidoniërs bouwde zijn koning
450. Rijzig met pijnboombalken gedekt, waar boven zij spreidden
't Ruige en pluizige riet, in de zompige beemden gesneden, —
Rondom maakten zij daar voor hun koning een breede omheining,
Dichte beplanting van palen; een enkele grendel van pijnhout
Sloot er de deur; het vereischte om dien te verschuiven een drietal
455. Mannen Achaia's en drie om de deur van den wichtigen sluitboom
Weer te bevrijden; en toch alleen wel deed het Achilleus;
Thans ontsloot hem Hermeias, de brenger van heil, voor den grijsaard,
Voerde het heerlijk geschenk voor den snellen Peleide er binnen,

PRIAMOS SMEEKT ACHILLES OM HET LIJK VAN HEKTOR (MUS. VAN HET CAPITTOOL.)

HEKTOR

PRIAMOS

ALEXANDROS

AS SMIET VOETEN OM HET LIJK VAN HERFOR VOOR VAN HET OOR

Trad van den wagen ter aarde en deed hem de woorden vernemen:
 460. — Grijsaard, zie zoo kwam ik, een eeuwige god, tot uw bijstand,
 Hermes; dewijl mij de Vader u zond om uw tocht te geleiden.
 Maar thans keer ik terug en ik zal voor het oog van Achilleus
 Niet mij vertoonen; het zou toch wel niet voegelijk wezen
 Als zoo zichtbaar een god, ontsterfelijk, stervlingen bijstond;
 465. Maar treed gij in de tent, en de knieën des zonen van Peleus
 Vattende, zweer bij zijn vader, het lokkige hoofd zijner moeder,
 SmEEK hem in naam van zijn zoon en beproef hem het hart te ver-
 murwen.

Alzoo sprekende spoedde hij heen naar den grooten Olumpos,
 Hermes; en Priamos toen van zijn wagen ter aarde getreden,
 470. Liet er Idaios vertoeven, en deze bewaarde het toezicht
 Over de paarden en muilen. De grijsaard trad in de woning
 Toen de verheven Peleide er zat. Daar vond hij hem zelven,
 Maar zijne makkers verwijlden afzonderlijk; enkel een tweetal,
 Dapre Automedoon was er en Alkimos volgling van Ares,
 475. Welke hun dienst hem betoonden; de spijzen en drank van den maaltijd
 Had hij zoo even gebruikt; noch stond daar vóór hem de tafel.
 Niet door hen beiden bemerkte, kwam d'edele Priamos dichtbij,
 Vatte Achilleus' knieën en kuste de schriklijke handen,
 Die moorddadige handen, die zóo veel zonen hem doodden.
 480. Zoo als een man die, belast met een bloedige schuld, in zijn landstreek
 Na eenen doodslag vlood tot een anderen stam en als smeekling
 Zocht een vermogenden man, en verbaasd er hem allen beschouwen,
 Dus ook was de Peleide, den godlijken Priamos ziende.
 Ook ontstelden zijn makkers, verbaasd elkanderen aanzierend.
 485. Doch toen richtten tot gene zich Priamos' smeekende woorden:
 — Wees uwen vader gedachtig, o godengelijke Achilleus,
 Hem den bejaarde, als ik, aan den drempel der droevige grijsheid.
 Ja, wellicht dat hem ook omwonende volken benauwen,
 Maar dat er niemand is die den strijd en het leed van hem afweert.

490. Maar zoo vaak toch deze een tijding verneemt van uw leven
 Klopt hem van vreugde het hart en gedurende al zijne dagen
 Hoopt hij te zien dat van Troja de dierbare zoon hem terugkeert;
 Ik rampzalige echter verwekte in 't machtige Troja
 Tal van de dapperste zonen, en niemand blijft er mij over.
495. Vijftig bezat ik er eens, eer herwaarts toog de Achaiër,
 Negentien ontsproten den schoot mijner echtelijke gade,
 Doch met de andere zonen beschonken mij vrouwen der woning.
 Tal van mijn nakroost knakte de gruwzame Ares de knieën;
 Maar dien eenigen held die de stad en ons zelve beschermdde
500. Dooddet gij pas, in den strijd voor het land zijner vaders kampend,
 Hektor. Ik kwam thans hier bij de vloot der Achaiërs om dezen
 Weer uit uw handen te lossen en breng u de kostlijkste gaven.
 Heb ontzag voor de goden, Achilleus, schenk mij erbarming,
 Zelf aan uw vader gedenkend. Ik ben noch dieper beklaglijk,
505. Immers ik lijd, wat nauw op de aarde een andere stervling,
 Hem die mij doodde mijn kind het gelaat met mijn hand te beroeren.
 Alzoo sprak hij; zijn woorden verwekten de smart bij Achilleus
 Over zijn vader, hij weerde de hand van den grijze met zachtheid.
 Beider gemoed was vol; om den mannenverdelgenden Hektor
510. Weende de grijsaard luid, aan Achilleus' voeten zich krommend,
 Maar in Achilleus weende het hart om zijn vader en beurtlings
 Over Patroklos' dood; en hun klacht weerklonk in de woning.
 Toen zich de eedle Pelcide het harte verzaadde van droefheid,
 Toen uit zijn borst en zijn leden de drang ontweek om te klagen,
515. Rees hij terstond van zijn zetel; zijn hand deed Priamos opstaan,
 Diep ontroerd om het hoofd en den baard met de grauwig haren.
 Daarop riep hij hem aan en hij sprak de gevleugelde woorden:
 — Arme, gij hebt in uw hart wel velerlei jammer geleden.
 Hoe toch waagt gij te gaan, alleen, naar de vloot der Achaiërs,
520. Onder de oogen des mans die u zóo veel dappere zonen
 Heeft ontzield? Wel is u een ijzeren hart in den boezem.

Maar welaan neem plaats op den troon; dat wij thans onze smarten
 Maar doen rusten in 't hart, al zij het vervuld van de droefheid.
 Immers er komt geen nut noch baat van` de huivrige weeklacht.

525. Want zoo sponnen de goden den draad der beklaglijke menschen,
 Immer te leven in leed; doch zorgeloos leven zij zelve.

Want daar staan aan den drempel van Zeus twee vazen, uit welke
 Vloeien de gaven, uit eene het kwaad, uit de andre de voorspoed.

530. Wien het de dondrende Zeus uit die beiden gelijkelijk toedeelt,
 Beurtelings valt aan den zulke het kwade ten deel en het goede;
 Wien hij het kwaad alleen toedeelt, dien doet hij den rampspoed
 Dragen en slechts ellende vervolgt hem op 't heilige aardrijk,
 Zoo dat hij rondzwerft, nimmer van goden geëerd of van menschen.

Alzoo hebben de goden aan Peleus heerlijke gaven
 535. Sinds zijn geboorte verleend; want boven het overig menschedom
 Blinkt hij door have en schatten en heerscht bij het volk Murmidonen,
 Ja, schoon sterfelijk, kreeg hij een godlijke vrouwe ten huwlijk.

Toch ook onheil gaf hem de god, want generlei nakroost
 Was hem vergund in zijn woning te hebben van krachtige zonen,
 540. Eén slechts werd hem ten zoon, vroeg welkende; want aan zijn grijsheid
 Kan ik mijn zorg niet wijden en ver van het land mijner vaadren
 Zit ik in Troja's gebied, voor u zelve tot ramp en uw kindren.

U ook hoorden wij, grijze, te voren gelukkig geprezen;
 Want van beneden van Lesbos, de stichting van Makar, tot boven
 545. Frugië's landen, en gansch d'onmeetlijke Hellespontos,
 Was uw gebied, o grijze, door rijkdom machtig en zonen.

Maar sinds eens met dit leed u de Oeranionen bezochten,
 Woedde er steeds om uw muren de strijd en de mannenverdelging.
 Duld het, en jammere niet zoo onophoudlijk uw boezem;
 550. Niets toch zal het u baten uw zone te wijden uw droefheid,
 Nimmer verrijst hij u weer; noch dreigen u meerdere rampen.

Toen sprak Priamos weder, de godengelijkende grijsaard:
 — Godlijke held, geen zetel, zoolang noch zonder begraafnis

Hektor's lijk in uw tent daar ligt, maar geef hem mij spoedig
 555. Weer, dat mijn oogen hem zien; neem gij de geschenken ten losprijs
 Welke ik rijkelijk bracht; ontvang en geniet ze en keer dan
 Weer in het land uwer vaadren terug, nu gij eerst mij vergund hebt
 Noch in het leven te blijven en 't licht van de zon te aanschouwen.

Norsch op hem neerziend zeide hem weder de snelle Achilleus:
 560. — Wek nu mijn drift niet, grijze; ik zelf ben immers gewillig
 Hektor u weder te geven, als bode van Zeus mij gezonden
 Heeft dit mijn moeder bevolen, de dochter des grijze der zeeën.
 Priamos, ook ontgaat het mij niet, maar zie ik het duidelijk
 Hoe u een god hier bracht bij de snelle galeien Achaia's.
 565. Want geen mensch zou wagen het kamp, al was hij een jongling,
 Binnen te gaan; nooit zou hij den blik ontsnappen der wachters,
 Noch zoo licht van de deur onzer woning verschuiven den sluit-
 boom.

Wil dus thans mijn gemoed niet heviger wekken tot wrevel;
 Anders, ik zou in mijn tent niet meer u verschoonen, o grijsaard,
 570. Schoon gij een smeekeling zijt, en van Zeus niet eeren de opdracht.

Alzoo sprak hij; de grijze berustte met vrees in zijn woorden.
 Peleus' zoon sprong toen, als een leeuw, naar de deur van zijn woontent,
 Niet alleen, maar beiden verzelden hem dra zijne makkers
 Dapre Automedoon samen met Alkimos, welke Achilleus
 575. Na den verscheiden Patroklos het meest als zijn makkers vereerde.
 Dezen nu lichtten het juk van de halzen der paarden en muilen,
 Leidden den helderbespraakten heraut van den edelen grijsaard
 Binnen en boden een zetel; en toen van de stevige vrachtkar
 Laadden zij al de geschenken, de heerlijke, Hektor ten losprijs.
 580. Twee van de mantels intusschen, benevens een kostbaren lijfrok
 Lieten zij daar om het lijk bij den heentocht zorglijk te dekken.
 Daarop klonk tot de maagden zijn last hem te wasschen, te zalven,
 Maar van ter zij en te zorgen dat Priamos niet hem bespeurde,
 Noch door het hevige leed van zijn hart ontbrandde in gramschap

585. Als hij zijn zoon daar zag, en in drift ontstoken Achilleus
 Dan hem versloeg en den last niet eerde van Zeus hem gegeven.
 Toen hem de maagden gewasschen en hadden gezalfd met olijsap,
 Toen zij hem hadden bedekt met de mantels en sierlijken lijfrok,
 Droeg hem Achilleus zelf op het bed en hij legde hem neder;
 590. Daarna beurden zijn makkers het lijk op de stevige vrachtkar.
 Doch nu klaagde hij droevig en riep tot zijn dierbaren makker:
 — Wijt het mij niet o Patroklos, indien gij in Aïdes' woning
 Hoort dat ik Hektor's lijk aan zijn dierbaren vader teruggaf,
 Daar hij hem loste met vele en niet onwaardige giften.
 595. U ook zal ik dan weer toewijden een deel, als u toekomt.

Alzoo sprekende keerde de godengelijke Achilleus
 Weer in zijn tent en hernam zijne plaats op den sierlijken zetel
 Tegen den anderen wand, en tot Priamos sprak hij de woorden:
 — Zoo is, grijze, uw zoon thans weder gelost, naar uw vordring,
 600. Ginds op een rustbed ligt hij; gij zult hem ten rijzenden ochtend
 Zien en vervoeren; en thans, dat wij nemen het maal van den
 avond.

Immers aan spijs moest zelfs schoonlokkige Niobe denken,
 Schoon twaalf kinderen saam door den dood in haar woning ver-
 liezend,

Want zes dochteren had zij en zes opwassende zonen.
 605. Toornig op Niobe trof met zijn zilveren boog hen Apolloon,
 Artemis was het die, fier op haar pijn, haren dochters den dood gaf,
 Daar zij zich had vergeleken bij Leto bekoorlijk van wangen.
 Slechts twee kinderen had de godin en zij zelve een aantal,
 Aldus had zij gepraald; maar die twee doodden haar allen.
 610. Dezen nu lagen bebloed tot den negenden dage en niemand
 Kon ze begraven; in steen had Zeus er de volken veranderd;
 Maar hen bestelden den tiende de hemelsche goden ter aarde.
 Nochtans dacht ook deze aan spijs, schoon moede van tranen.
 Thans in een steenrots ergens, in Sipulos' eenzame bergstreek,

615. Waar men verhaalt dat te rust zich de godlijke nymfen begeven,
 Als zij haar dansrei vierden aan 't strand der rivier Acheloös,
 Daar noch, schoon zij versteende, gevoelt zij den slag van de goden.
 Welaan, laten wij beiden dan meê, o godlijke grijsaard,
 Denken aan spijs. Wijd later uw dierbaren zoon uwe weeklacht,
 620. Als gij in Ilios komt; en ten volle verdient hij uw tranen.

Alzoo sprak hij en ging om een schaap witblinkend van wolvacht
 Buiten te slachten; dit vilden, naar eisch het bereidend, zijn makkers,
 Sneden 't behendig aan stukken en spietsten het vleesch aan het
 braadspit,

Brieden het zorgelijk alles en trokken het weer van de spitten.
 625. Dan door Automedoon's zorg werd brood in de sierlijke korven
 Over de tafel verdeeld; zelf deelde het vleesch hun Achilleus.
 Allen nu strekten de hand naar de keurige spijs die bereid stond.
 Doch nu zij dranken en spijsen in volheid hadden genoten,
 Toen zag Dardanos' zoon vorst Priamos vol van bewondring
 630. D'adel en kracht des Peleiden; hij scheen hem gelijk aan een godheid;
 Maar ook Achilleus zag met bewondering Dardanos' nazaat
 Priamos, ziende zijn waardig gelaat en zijn woorden vernemend.
 Toen zoo ieder naar wensch aan den ander zijn blikken verzaad had,
 Ving weer Priamos aan en verzocht de verhevene grijsaard:

635. — Wil mij ter rust nu brengen, o godlijke telg, dat wij spoedig
 Nedergestrekt op het leger genieten verkwikkenden sluimer;
 Want nooit hebben mijn oogen zich onder de brauwen gesloten
 Sedert dat onder uw handen mijn kind van het leven beroofd werd,
 Maar steeds bleef ik verzuchten en voeden mijn eindlooze droefheid,
 640. Steeds in het perk van mijn hof op de morsige aarde mij wentlend.
 Nu eerst proefde ik spijs en bevochtte mijn keel en mijn lippen
 Vonklende wijn; want vroeger gebruikte ik geenerlei voedsel.

Alzoo sprak hij; zijn makkers en maagden gelastte Achilleus
 Vóór in de halle de bedden met schoone en purperen kleeden
 645. Neder te zetten en dekens er over te spreiden en wijders

Zachte en wollige mantels er boven te leggen tot dekking.

Aanstands spoedden de maagden zich voort uit de zaal, met een
fakkel

Elk in de handen, en spreidden met ijver voor ieder een rustbed.

Spottenderwijs zei thans hem de snelle van voeten, Achilleus:

660. — Ga daar buiten ter ruste, mijn waardige grijze; indien soms
Een der achaische vorsten verscheen om, gelijk zij gewoon zijn,
Hier met mij saam te beraden, indien dan van dezen u iemand
Hier ontdekte en zag in het vluchtige donkere nachtuur,
Zou hij het aanstands melden den herder des volks Agamemnoon;
665. Licht dat men zoo u vertraagde de taak om uw zoon te bevrijden.
Maar welaan, en verhaal mij, verklarend de zuivere waarheid,
Hoe veel dagen gij denkt aan den godlijken Hektor te wijden,
Zoo lang rust ik dan zelf en bedwing ik de drift van mijn krijgsvolk.

Toen sprak Priamos weder, de godengelijkende grijsaard:

660. — Gunt gij mij gansch te vervullen den plicht aan den godlijken Hektor,
Dankbare blijdschap zult gij mij daarmee geven, Achilleus.
Immers gij weet het, wij zijn in de veste gesloten; van ver weg
Halen wij hout uit de bergen en moedeloos vreezen de Trojers.
Mochten wij eerst in ons huis tot den negenden dag hem beweenen,
665. Dan hem den tiende begraven, het volk doen vieren het lijkmaal,
Voorts op den elfde der dagen zijn graf met den heuvel bedekken,
Maar op den twaalfde herrijze de strijd, wanneer het zoo zijn moet.

Toen antwoordde hem weder de godlijke snelle Achilleus:

670. — Dit ook, grijze, geschiede, o Priamos, volgens uw wenschen;
Want zoo lang als hij eischtet beloof ik het strijden te staken.

Alzoo luidde zijn woord en de rechter pols van den grijsaard
Vatte hij toen met de hand, om de vrees uit zijn harte te weren.

Hierop namen de ouden hun nachtrust onder de voorhal,

Priamos zelf en de kloeke heraut, twee schrandere grijsaards.

675. Maar in het binnenste deel van de sierlijk getimmerde veldtent
Sliep de Peleide, verzeld van Briseïs bekoorlijk van wangen.

- Allen, de goden zoowel als de rossenbedwingende mannen,
 Slepen geheel dien nacht, in den koestrenden sluimer gevangen.
 Slechts ontluchtte de slaap aan den heilaanbrenger Hermeias,
 680. Want in zijn geest overwoog hij om Priamos weder, den koning,
 Buiten de schepen te leiden, den heiligen wachters verborgen.
 Dicht tot hem naderend boog hij zich over zijn hoofd en hij zeide:
 — Grijze, gij vreest thans wel geen kwaad, dat gij zoo in gerustheid
 Slaapt bij des vijands mannen, nu Peleus' zoon u gespaard heeft.
 685. Ja, wel lostet gij thans uwen zoon, voor de vele geschenken,
 Maar voor uw levensbehoud, noch driemaal hooger en losprijs
 Zouden uw zonen verleenen, in Ilios, wen Agamemnoon
 Atreus' zoon u bespeurde en alle Achaiërs het wisten.
- Alzoo sprak hij; van vrees ontstellende wekte de grijsaard
 690. Snel den heraut; toen tuigde voor dezen de paarden en muilen
 Hermes en voerde hen snel door het heer en bespeurde hen nie-
 mand.
- Toen zij den doortocht weder der heerlijke strooming bereikten,
 Waar rondwentelt de Xanthos, van Zeus d'onsterflijken stammend,
 Spoedde zich weder Hermeias terug naar den grooten Olumpus.
 695. Eeos in 't krokosgele gewaad rees thans op het aardrijk:
 Stadwaarts dreven zij toen weeklagend en weenend de paarden
 Voort en de muilen vervoerden het lijk. Noch zag hunne aankomst
 Niemand onder de mannen en sierlijk gegordelde vrouwen,
 Enkel Cassandra, gelijk aan de gulden godin Afrodite,
 700. Pergamos' hoogte bestijgend, bespeurde haar dierbaren vader
 Staand' in den wagen, den helderbespraakten heraut en den doode
 Nedergelegd op het bed op den wagen door muilen getrokken.
 Toen weeklaagde zij luid en de stad doorklonk haar gejammer:
 — Komt en aanschouwt toch Hektor, gij Trojers en vrouwen van
 Troja,
 705. Al wie vroeger met vreugde hem levend gekeerd uit den veldslag
 Zaagt, want blijdschap was hij der stad en der gansche bevolking.

Alzoo sprak zij; er bleef in de stad geen enkele achter,
 Man noch vrouw; want allen vervulde een eindlooze droefheid;
 Buiten en dicht bij de poort ontmoette de schare den doode.

710. Beiden, zijn minnende vrouw, vooraan, en zijn achtbare moeder
 Rukten zich 't haar uit het hoofd; op den stevig geraderden wagen
 Stortten zij, grepen zijn hoofd; rondom stond weenend de menigt.
 Zoo, dien ganschlijken dag tot het zonlicht zonk in de kimmen,
 Zouden zij Hektor bewenen en jammeren buiten de vestpoort,
 715. Zoo thans niet van zijn wagen de grijsaard sprak tot de volken:
 — Wijkt, dat ik hier met de mulen mijn weg volvoere; aan wee-
 klacht

Kunt gij u later verzaden, wanneer ik hem bracht naar mijn woning.

Alzoo sprak hij, en allen verleenden den wagen een doortocht.
 Toen naar de heerlijke woning hem voerende, legden zij 't lichaam
 720. Neer op een kostbare sponde; tot leiding der plechtige weeklacht
 Werden de zangers gesteld, en een deel hief klagend een treurzang,
 't Andere deel het geweën, omringd van de zuchtende vrouwen,
 Welke Andromache eerst, blankarmige gade van Hektor,
 Voorging, treurend het hoofd omarmend des mannenverdelgers:
 725. — Gade, op eens van het leven gestort in den dood, in de woning
 Liet gij mij weduw achter; het kind, noch is het een zuigling,
 't Knaapje van u en van mij, ons droevigen; ach, en ten jongling
 Zal hij gewis niet wassen; verdelgd wordt eer van haar hoogten
 Ilios' vest, want gij, haar verdediger sneefdet, haar schutsweer,
 730. Gij die de eerbare gaden en jeugdige kindren beschermdet.
 Weldra worden de vrouwen gesleept naar de welvende schepen,
 Zelf ook deel ik haar lot; ach kind, wel zult gij uw moeder
 Daarheen volgen en dulden het leed van een smaadlijken arbeid,
 Onder een gruwzamen meester in loondienst zwoegend; of wellicht
 735. Werpt van den toren u neder ten smaadlijken dood een Achaiër
 Koelend zijn toorn en zijn wraak, daar Hektor misschien hem een
 broeder

- Doodde, een vader of zoon, want tal van de zonen Achaia's
 Viel door de handen van Hektor en beet in het stof met de tanden.
 Want niet zacht was zeker uw vader in 't gruwzame strijdperk.
740. Daarom wijdt alom door de stad hem het volk zijne weeklacht.
 Onuitsprekelijk leed en vertwijfeling gaaft gij uw ouders,
 Hektor; mij zelve verwektet gij echter de bitterste droefheid;
 Stervende hebt gij mij niet uwe handen gereikt van uw leger
 Noch mij een woord doen hooren verstandig en wijs, dat ik altijd
 745. Konde bewaren bij dag en bij nacht mijne tranen vergietend..
 Alzoo zeide zij weenend en rondom zuchtten de vrouwen.
 Toen hief Hekabe weer voor de schare de bittere weeklacht :
 — Hektor, van al mijne zonen mij verre het liefst aan het harte,
 Ach, wel waart gij gewis bij uw leven geliefd door de goden,
 750. Toch vol zorg u gedenkend tot zelfs in het lot van uw sterven.
 Want mijne andere zonen, gevat door den snellen Achilleus,
 Stuurde hij heen ten verkoop ver over den huidrigen zeevloed,
 Verre naar Samos en Imbros en 't onherbergzame Lemnos;
 Maar u, toen hij het leven u nam door het vlijmende koper,
 755. Sleefte hij veelmaals rond om het graf van zijn makker Patroklos,
 Welken gij dooddet; ofschoon hij hem zóo niet wekte ten leven.
 Nochtans, frisch als de dauw, zoo ligt gij er, hier in de woonzaal,
 Dezen gelijk die de schutter des zilveren bogen Apolloon
 Plotseling neer doet zinken geveld door verzachtende pijlen.
760. Alzoo zeide zij weenend en eindeloos rees het gejammer.
 Daarna wijdde als derde hem Helena droevig haar weeklacht:
 — Hektor, van al mijne zwagers mij verre het liefst aan het harte,
 Ach thans heeft mij ten vrouwe de godlijke held Alexandros,
 Hij die naar Troja mij voerde; o ware ik vroeger gestorven.
 765. Immers het twintigste jaar is dit nu reeds dat mij heensnelt,
 Sedert ik herwaarts toog en verliet het gewest mijner vaadren;
 Maar noch nimmer vernam ik van u een verwijt of een smaad-
 woord;

- Ja, wanneer mij een ander ter woonzaal wilde berispen,
 Onder de zwagers of zusters of statige vrouwen der broeders,
 770. Hekabe zelfs — want steeds was Priamos zacht als een vader —
 Altijd kwaamt gij verzoenend te hulp en gij waart mij een voorspraak
 Zoo door den minzamen aard van uw hart als uw vriendlijke woorden.
 Daarom treur ik om u en om mij noodlottige tevens.
 Want thans is geen ander in Troja's wijde gewesten
 775. Meer mij genegen of vriendlijk, met huivering schuwen mij allen.
 Alzoo zeide zij weenend, omringd door de zuchtende menigt.
 Toen klonk Priamos' woord tot het volk en gebood hun de grijsaard:
 — Gaat nu hout naar de veste vervoeren, o Trojers, en geenszins
 Vreeze uw hart voor een lage der volken van Argos; Achilleus,
 780. Toen hij mij heen liet gaan van de donkere schepen, beloofde
 Geenerlei leed ons te doen, eer twaalfmaal rijze de daagraad.
 Alzoo sprak hij; het volk aan de karren de stieren en muilen
 Bindende, kwam toen snel vóór Ilios' veste te zamen.
 Negen dagen vervoerde het volk eene menigte brandhout;
 785. Toen nauw rees op den tiende de lichtaanbrengende Eoos
 Voerden zij onder geweën uit de woning den moedigen Hektor,
 Legden het lijk op den stapel en staken den brand in de houtmijt.
 Toen de ten ochtend geboren en rozenvingrige Eoos
 Scheen, omringden de volken den stapel des edelen Hektors.
 790. Nu daar alle de scharen te zamen zich hadden vereenigd,
 Goten zij vonklenden wijn op het vuur om het eerst te verdooven,
 Alom waar zich de kracht van de vlammen verbreidde; vervolgens
 Zochten zijn broeders en makkers de heldere beendren te zamen,
 Zuchtend en menige traan ontvloeyde er langs hunne wangen.
 795. Dan in een goudene kist de verzamelde beenderen leggend
 Hulden zij zorgelijk deze in zachte en purperen kleeden,
 Zetten haar neer in de holte des grafs; daar legden zij boven
 Vele en wichtige steenen in rijen gestapeld en spitten
 Haastig het zand tot een terp; toen plaatsten zich al in het ronde

800. Wachten dat niet hen besprong de Achaiër met stevige scheenplaat.
Toen zij de terp voltooiden hernamen zij weer den terugtocht,
Voegden zich ordelijk samen en vierden het eerende lijkmaal
Allen in Priamos' huis in de zalen des godlijken konings.
Alzoo vierde men 't graf van den rossenbedwingenden Hektor.

